N. IORGA
Profesor la Universitatea din Bucureşti

HÎRTII

DIN

ARHIVA MĂNĂSTIRII HUREZULUI

PRECUM ŞI DIN A

PROTOPOPIEI ARGEŞULUI, DIN A BOIERILOR BRÎNCOVENI ŞI ALTOR NEAMURI

GĂSITE ÎN CASELE PROPRIETĂŢII DIN BRÎNCOVENI

ŞI PUBLICATE

CU O INTRODUCERE, NOTE ŞI INDICE

BUCUREŞTI
Atelierele grafice SOCEC & Comp., Societate anonimă
1907.

N. IORGA
Profesor la Universitatea din Bucureştĭ

HÎRTIĬ

DIN

ARHIVA MĂNĂSTIRIĬ HUREZULUĬ

PRECUM ŞI DIN A

PROTOPOPIEĬ ARGEŞULUĬ, DIN A BOIERILOR BRÎNCOVENĬ ŞI ALTOR NEAMURĬ

GĂSITE ÎN CASELE PROPRIETĂŢIĬ DIN BRÎNCOVENĬ

ŞI PUBLICATE

CU O INTRODUCERE, NOTE ŞI INDICE

BUCUREŞTĬ
Atelierele grafice SOCEC & Comp., Societate anonimă
1907.

FORMEAZĂ VOLUMUL XIV DIN „STUDIĬ ŞI DOCUMENTE CU PRIVIRE LA ISTORIA ROMÎNILOR“

STUDIĬ ȘI DOCUMENTE

CU PRIVIRE LA ISTORIA ROMÎNILOR

XIV.

Mănăstirea Hurezuluĭ: dezvoltarea şi viaţa eĭ.

I.

Întemeiarea mănăstiriĭ.

În marginea codrilor Vîlceĭ, într'o minunată vale, împodobită cu toate podoabele firiĭ, se întemeiase încă din vechĭ timpurĭ un sat care purta, ca şi rîul ce curge prin el, numele paseriĭ al căreĭ bocet se aude noaptea din adîncul acelor pădurĭ străvechĭ: Huhureziĭ, prin prescurtare, Hureziĭ saŭ Ureziĭ[1]. Din sus de sat, într'o poiană dintre copaciĭ bătrînĭ, era şi un schit, al căruĭ ctitor a rămas necunoscut, pe cînd meşterĭ plătiţĭ de un Domn aŭ durat în vecinătatea luĭ o ctitorie nouă, cu care nicĭ într'un chip nu s'ar putea asămăna cea d'intăiŭ.

Acel Domn ziditor de bisericĭ — nimenea altul n'a purtat aşa de mult grija lăcaşurilor de închinare creştinească — era, încă de pe vremea cînd se afla numaĭ în rîndurile boierilor, şi stăpînul satuluĭ şi moşieĭ Hurezuluĭ. Constantin Brîncoveanu, cel maĭ mare domn de pămînt din toată ţara, cumpărase Hureziĭ de la Stana, văduva luĭ Dima, căpetenia bresleĭ blănarilor saŭ Chiurcibaşa, şi de la fiul lor Mateiŭ, care stătea în satul oltenesc Drăgoieştiĭ; familia avea stăpînire aicĭ încă de pe la 1660-70, de supt Vodă

[1] „Huhurezĭ" se zice într'un act domnesc de la 1486; Arch. Stat., *Hurezĭ*, I, 1. — Traducere.

[2] Acest volum, p. 328. Actul de vînzare (29 Decembre 7193 = 1684) în Arch. Stat., *Hurezĭ*, I, 13.

Radu Leon. Ajungînd urmaş al unchiuluĭ său Şerban Cantacuzino în Scaunul Domnieĭ muntene, Brîncoveanul nu uită, în milele pe care le împărţia, şi acest schit al Sfîntuluĭ Ioan Botezătorul, unde se afla ca egumen un om evlavios, cinstit şi de ispravă, urmaş al vechilor ctitorĭ, Ioan: printr'o carte domnească din 10 Mart 1689 el ierta de dijmărit acest „sfănt şi dumniziescŭ schitŭ ce să chiiamă Hureziĭ, otŭ sudŭ Vălcea..., fiindu... săracŭ şi la multă lipsă, fără nicĭ-o hrană, de nicĭ-o parte" [1], iar, peste cîteva lunĭ, la 23 Iunie, el îĭ dădea un privilegiu de sare din Ocnele *gospod* [2].

Dar Brîncoveanu hrănia un gînd mare cu privire la această strălucită singurătate de munte a Hurezuluĭ: aicĭ voià să-şĭ facă mănăstirea luĭ de om bogat, priceput în frumuseţa clădirilor, de mîndru şi pompos Domn de ţară, care avea dorinţa de a întemeia o dinastie, cu ceĭ patru voinicĭ feciorĭ carĭ-ĭ crescuseră. Decĭ, îndată ce trecură cele d'intăiŭ grijĭ cu Turciĭ carĭ trebuiaŭ cîştigaţĭ pentru a-l întări, pe dînsul, Domnul ales de boierime, cu Nemţiĭ, carĭ voiaŭ să-şĭ aşeze cvartirul fără cheltuială în bielşugul şesuluĭ dunărean, cu boierĭ ca Bălăceanu, ginerele luĭ Şerban-Vodă, carĭ căutaŭ să-ĭ iea locul, în numele intereselor creştineştĭ, Constantin-Vodă cel noŭ trimese peste Olt pe vărul său primar Pîrvu, fiul luĭ Drăghicĭ Cantacuzino, pentru ca, alăturea şi în înţelegere cu Ioan egumenul, care, vre-un şcolar al vestituluĭ Mitropolit Antim, — e altul de cît bătrînul de la schit —, să se apuce de lucrul mănăstiriĭ ce trebuia să se iea la întrecere cu vechea zidire argeşeană a bătrînuluĭ Voevod Neagoe. Încă de la 1690, eĭ începuseră lucrul, care merse fără întrerupere, dar fără grabă, întrebuinţînd meşterĭ bunĭ, ale căror nume ni s'aŭ păstrat — Istratie lemnarul, Vucaşin Carageà pietrarul, Manea vătaful de zidarĭ — şi materiale alese, de o trăinicie deosebită. Se ridică astfel din temelie, pe un loc din jos de schitul altor vremurĭ, o mare zidire în chip de cruce, cu două rîndurĭ de firide, cu

[1] Arch. Stat., *Hurezĭ*, VI, 1. [2] P. 3, nº 1.

ferestile încadrate în sculpturĭ, cu discurĭ săpate asemenea cu cele de la Argeș, cu ușa înflorită și două frumose turnurĭ sprintene; de jur împrejurul eĭ, se întrupaŭ ziduri de locuință, bogate în stîlpĭ măiestru lucrațĭ, în pridvoare de priveală și odihnă, în scărĭ meșteșugit desfășurate[1]. Pentru fiecare din fiiĭ domneștĭ în sfîrșit, eraŭ să se ridice schiturĭ pe numele lor.

Moartea, întîmplată la 1691, vara, a luĭ Pîrvu nu oprĭ în loc clădirea. Îndată se numi ca ispravnic al lucrărilor de la Hurez alt boier tînăr, Armașul Cernica Știrbeĭ, căruia i se zicea, după o moșie moștenită de la mamă-sa, și Izvoranul. Acesta avu însă și alte sarcinĭ, cu trecerea Turcilor și urmărirea hoților. Dar în 1693, vara, biserica mănăstiriĭ de la Hurez era dusă acum așa de departe, după treĭ anĭ de lucru, încît Domnul, care veni peste Olt anume pentru aceasta, putu să facă serbătoarea sfințiriĭ, pentru care veni însușĭ Mitropolitul țeriĭ, Teodosie[2].

Piatra de de-asupra ușiĭ cu privazurile înflorite poartă întăiŭ, în limbă veche, rîndurĭ din Psalmĭ care vorbesc de neodihna aceluĭ ce vrea să facă lăcaș luĭ Dumnezeŭ până în clipa cînd îșĭ vede cucernica dorință îndeplinită. Așa s'a muncit cu gîndul, „încă din tinereațele sale“, Constantin-Vodă, ctitorul, care a aflat in sfîrșit la Hurez loc potrivit pentru o clădire ca aceia, pe care de mult încă o avea în minte. Data încheieriĭ păreților și bolților é însemnată: Iunie 1692, și se dă un singur nume de ispravnic, al luĭ Pîrvu Cantacuzino[3].

Îndată se începu zugrăveala aceste biserici a Sfinților Împărațĭ Constantin și Elena, zugrăveală care, din fericire, s'a păstrat neatinsă pănă astăzĭ, și e una din comorile de artă ale țeriĭ. Meșteriĭ grecĭ Constantin și Ioan, meșteriĭ romînĭ Andreĭ, Stan, Neagoe, Ioachim făcură în

[1] Iorga, *Sate și mănăstirĭ*, p. 310 și urm.
[2] Cronica luĭ Radu Greceanu, ed. Ștefan Grecianu, Bucureștĭ, 1906, pp. 27, 56-7.
[3] *Inscripțiĭ din bisericile Românieĭ*, I, Bucureștĭ, 1905, pp. 185-6.

curs de vre-o doĭ anĭ de zile, nu numaĭ sutele de sfinţĭ ce acopăr păreţiĭ, ci şi, într'un strălucit rînd de portrete asămănătoare, în scumpele veşminte de brocard de aur cu florĭ, „toată dunga bătrînă şi blagorodnă" a neamuluĭ brîncovenesc, începînd cu Datco din Brîncovenĭ, de la începutul veaculuĭ al XVI-lea, precum şi a neamuluĭ băsărăbesc şi cantacuzinesc, de la vechiul „Laiot Basarab" şi de la Postelnicul Constantin Cantacuzino, sfetnicul luĭ Mateĭ-Vodă: Brîncoveanu şi Doamna Marica stăteaŭ în fruntea unuĭ frumos alaiŭ de patru fiĭ domneştĭ şi şepte Domniţe. În această tovărăşie de cinste, se făcu loc, în sfîrşit, şi părinteluĭ arhimandrit Ioan egumenul, pentru rîvna şi ostenelile luĭ[1]. Pisania zugrăvită în dosul celeĭ săpate spune că la 30 Septembre 1694 pictura toată era mîntuită[2].

Tot odată, alţĭ doĭ zugravĭ, amîndoĭ Romînĭ, Preda şi Marin, luaŭ asupră-şĭ paraclisul din mijlocul chiliilor, închinat Naşteriĭ Maiciĭ Domnuluĭ, şi la 1697 şi aicĭ păreţiĭ eraŭ acoperiţĭ cu chipurile sfinte pe care le cere datoria[3]. Brîncoveanu, care dăduse pe la Hurez şi în 1694, dar nu maĭ venise de atuncĭ, putu să se bucure de isprava deplină cînd se abătu din noŭ pe la ctitoria luĭ la 18 Septembre din anul acesta, 1697[4].

Din partea eĭ, Doamna Marica înnălţă bolniţa, biserica în care trebuia să se facă slujba de îngropare a călugărilor. Aceasta fu mîntuită din cărămidă la 20 Septembre 1696, iar Preda, zugravul pe care-l cunoaştem acuma, şi Nicola, tovarăşul săŭ de neam şi de meşteşug, zugrăviră aicĭ până la sfîrşitul luniĭ luĭ Maiŭ 1699, fără altă supraveghiare acum decît a egumenuluĭ Ioan[5].

Şi astăzĭ dăinuieşte, din schiturile ce eraŭ să fie făcute de fiiĭ domneştĭ, de şi în ruină, acela „de peste rîŭ" al Sf. Ştefan, zidit de învăţatul şi blîndul beĭzadeă Stefan; lucrul s'a mîntuit la ele numaĭ ceva maĭ tărziŭ, în 1703[6]. În sfîrşit Ioan însuşĭ, cu cheltuiala luĭ, nu cu a mănăstiriĭ,

[1] *Ibid.*, pp. 186-9. [2] *Ibid.*, pp. 185-6. [3] *Ibid.*, pp. 183-4. [4] Greceanu, pp. 60, 65, 83. [5] *Inscripţiĭ*, pp. 192-3. [6] Inscripţia la Ghe-

se apucă să adauge la ctitoria domnească, înnălţind un al treilea schit, pe lîngă cel vechiŭ al Botezătoruluï şi cel noŭ al Sf. Ştefan, — schitul Sfinţilor Apostolï, care trebuia să înlocuiască prinoasele osebite ale luï Constantin, Mateï şi Radu, celelalte beizadele, dintre care unul purta un nume de evanghelist, iar cellalt nu-şï avea patronul în calendar; „cu ajutorul" Domnieï el mîntui şi acest lăcaş în 1698, iar zugrăveala fu săvîrşită la 6 Iulie 1700[1].

În 1702, Ioan închină această ctitorie a luï către marea mănăstire domnească prin actul ce urmează:

Sfînteï şi dumnezăeştiï mănăstirï ce să chiiamă Hureziï, unde să prăznuescŭ sfinţiï şi întocma cu Apostoliï mariï Înpăraţï Sfeatăï

nadie al Rîmniculuï, *Visite canonice*, Bucureştï, 1892, p. 40: „Acest sfînt şi dumnezeiesc schit făcutu-s'aŭ întru pomenirea vîrhovniculuï den mucenicï Sfântul Ştefan, cu cheltuiala prea-luminatuluï Ştefan Brăncoveanu, fiiul prea-blânduluï Domn şi oblăduitoriŭ a toată ţara Ungrovlahia Io Constantin Băsărab Voevod, întru a luï Dumnezeŭ cinste, muceniculuï slavă, părinţilor linişte, ertare păcatelor, ceresculuï lăcaş căstigare. Anul 7211 [1703], şi ispravnic fiind Ioan arhimandrit."

[1] Inscripţia la Ghenadie, *l. c.*, pp. 39-40: 1. „Precum cerbul setos de izvor doreşte şi, aflând apă rece, bând se veseleşte,— într' acest chip dorind şi sufletul meŭ ca să zidesc acest mic lăcaş mareluï Dumnezeŭ, întru cinstea şi slava acestor prea-vestiţï şi marilor apostolï Petru şi Pavel numiţï, voie şi ajutor având de la cel prea-înnălţat Ioan Constantin B[rîncoveanu] Voevod, carele aŭ rădicat cea mare sfântă mănăstire Sfântuluï Constantin întru proslăvire, — primeşte acum dar, ceresculе Împărat, şi acest dumnezeesc lăcaş, ce e rădicat cu toată nevoinţa de mine, smeritul egumen şi arhimandrit al aceï mănăstirï; carea e înnălţată de cel ce maï sus în versurï luminat se arată. Luna Avgust 1 zi, anul 7206 [1698]." 2. „Valurï multe rădică furtuna pre Marea; maï vârtos gândul omuluï întru lucru ce are; nu atâta grijă şi frică începutuluï, cît maï multă grijă şi primejdie sfîrşituluï, — într'acest chip fiind într' acè grijă şi eŭ smeritul Ioan, mult m'am nevoit până această sfîntă biserică o am isprăvit, şi pre urmă cu înfrumuseţare o am zugrăvit, întru slava luï Dumnezeŭ şi întru pohvala Sfinţilor Apostolï, şi s'a săvîrşit la Iulie 6, leat 7208 [1700]." — Pentru schitul Sf. Ştefan, acest volum, p. 30; Arch. Stat., *Hurezï*, I, 17 (Chiril ispravnic; 1706); 58 (Ilarion; 1745).

Costantin şi maică-sa Elena, şi la cinstită măna Mării Sale Domnuluĭ nostru Io Costandinŭ Basarabŭ Voevodŭ, marele ctitorŭ al aceştiĭ sfinte lavre Hureziĭ, şi tuturorŭ iubiţilor coconilorŭ Mării Sale şi a totŭ blagocestivŭ neamulŭ ce să va trage alŭ Mării Sale şi tuturorŭ prea-cuvioşilorŭ întru Hristos fraţĭ egumenĭ, cariĭ milostivulŭ Dumnezeŭ şi sfăntulŭ marele Înpăratŭ Costandinŭ înŭ urma noastră iĭ va aleage, de pe orănduială, unulŭ depre altulŭ a fi stăpănitor[ĭ] aceştiĭ sfinte case şi tuturorŭ fraţilorŭ căţĭ să vorŭ afla lăcuitorĭ într'acastă sfăntă mănăstire, ca să fie schitulŭ Sfinţilorŭ Apostolĭ sfinteĭ mănăstirĭ de ajutorŭ şi Mării Sale Domnŭluĭ nostru şi a totŭ cinstitŭ neamŭ alŭ Mării Sale veačnică pomenire, — care iaste ziditŭ şi făcutŭ den temelie cu toată nevoinţa şi cu oserdie dintru totŭ sufletulŭ de mine, smeritulŭ Ioanŭ arhiemandritulŭ, carele amŭ fostŭ de Domnulŭ mieŭ orănduitŭ năstavnicŭ la facerea aceştiĭ sfinte case. Şi, văzăndŭ eŭ că aceastea ale lumiĭ toate ca o umbră să mută, şi neavăndŭ în urmă pe niminĭ, dreptŭ aceaia m'amŭ îndemnatŭ, ca să nu fimŭ de totŭ în urmă uitaţĭ şi ca să nu rămănemŭ ca pomulŭ celŭ făr[ă] de roadă, însă, luăndŭ şi voe şi ajutorŭ dela Domnul mieŭ şi ctitorulŭ nostru ce maĭ sus să numeaşte, de l-amŭ făcutŭ cu mare bucurie păn[ă] l-amŭ isprăvitŭ. Dereptŭ aceaia l-amŭ şi închinatŭ sfinteĭ mănăstirĭ şi Mării Sale şi a totŭ blagocestivŭ neamŭ, cine să va trage de Măriia Sa să aibă a stăpăni şi a chivernisi sfănta mănăstire, precumŭ s'aŭ zisŭ. Iarŭ cinstiţilorŭ ctitorĭ le făgăduescŭ dela Dumnezăŭ pomenire nesăvărşită, iară altă supărare mă rogŭ să nu aibŭ, pentru că putinţa acestuĭ schitŭ iaste mică. Ce încă mă rogŭ cu numele Domnuluĭ, blagocestivĭ şi de Hristos iubitorĭ ctitorĭ, şi Presfinţiilor Vostre întru Duhulŭ Sfăntŭ iubiţĭ năstavnicĭ, care de pre noĭ veţĭ veni, căndŭ aţĭ vedea că rămăne acestŭ schitişorŭ la vre o lipsă de cevaşŭ, aŭ a să strica ceva, aŭ denŭ zidŭ aŭ denŭ acoperişŭ, aŭ denŭ ce s'ar strica şi i-arŭ lipsi, cu milă vă rogŭ ca să fiţĭ cu doinţă *(sic)* a ajuta să să direagă, — că orĭcine va direage şi va milui, cu mine întru pomenire va fi, şi vă veţĭ chiema noĭ ctitorĭ; orĭ cu vre o lipsă de călugăraşĭ, orĭ cu alegerea frăţească, să rănduiţĭ fraţĭ ca să fie de slujba sfinteĭ besearecĭ: una ca să nu fie pomenirea ctitorilorŭ neuitată, alta: să nu stea acelŭ locşorŭ, fiindŭ aproape de sfănta casă, la singurătate, — că de multŭ folosŭ sufletescŭ amŭ socotitŭ că va fi fraţilorŭ şi sfinteĭ case cu cinste. Iarŭ cine să va brodi într'altŭ fealŭ a lăsa saŭ ceva a strica, denŭ cătŭ de pe putinţa luĭ amŭ rănduitŭ noĭ a face rugă şi pomenire ctitorilorŭ şi fraţilorŭ într'acea sfăntă bisearică..., ce cine va păzi şi va întări şi va milui şi va ajuta şi cu dragoste vorŭ căuta milă şi ajutorŭ,— atunce vorŭ lua dela Sfinţiĭ Apostolĭ. Şi la acastă danie a nostră fost-aŭ arhiereĭ şi părinţĭ egumenĭ şi marĭ boiarĭ, cariĭ îşĭ

vorŭ iscăli numele maĭ josŭ. Şi noĭ, pentru maĭ multa încredinţare, mi am pusŭ peceatiia şi iscălitura maĭ josŭ, ca să să crează.
Oct[omvrie] 4 dni, leat 7210 [1702].

Ioanŭ arhimandritŭ
alŭ sfintiĭ mănăstiriĭ Hur[e]zul[ŭ][1].

Încă de la 20 Mart 1695, Ioan cel de la schitul vechiŭ lăsa pe acesta în seama beizadeleĭ Constantin, care rămînea să ieie în privinţa luĭ orĭce hotărîre va crede de cuviinţă: mai tîrziŭ i se îngădui să-l şi închine către mănăstirea părinteluĭ săŭ. Aceasta se făcea în chip definitiv de Ioan însuşĭ, în aceiaşĭ zi de lună chiar, din anul următor. Ioan avea, însă voie să păstreze locul de egumen, după moartea sa, pentru nepoţiĭ ce avea, Iosif ieromonahul şi călugărul Daniil, urmaşĭ şi eĭ aĭ necunoscutuluĭ şi neînsemnatuluĭ întemeietor[2].

Astfel, din schitul luĭ Ioan Botezătorul, din mănăstirea cu biserica eĭ şi bolniţa, din schitul Sf. Ştefan şi din al Sf. Apostolĭ se alcătuia complexul de sfinte lăcaşurĭ al Horezuluĭ[3].

Trebuie să se adauge că încă de la început Hurezul şi-a avut mănăstirile saŭ bisericile filiale, metoaşele. Cel maĭ însemnat e Polovraciul, clădit în veacul al XVII-lea de boierĭ din neamul Pîrîienilor, cari aveaŭ şi în veacul al XVIII-lea pămînturĭ pe acolo, precum la Berbeştĭ. La 21 Decembre 1703, rudele răposatuluĭ Mitropolit Ştefan, ocroti-

[1] Arch. Stat., *Hurezĭ*, I, 14.
[2] „Eŭ Ioanŭ monahŭ de la schitulŭ mieŭ care iaste pe răulŭ Urezilorŭ, unde iaste hramulŭ mareluĭ şi cinstituluĭ prorocŭ Ioanŭ Predetičŭ, şi acestŭ schitŭ fost-aŭ făcutŭ de moşiĭ meĭ, şi, rămăindŭ în urmă pre sama mia, l-amŭ căutatŭ şi l-amŭ adaosŭ din stradaniia mia, iarŭ acumŭ, ajungîndu-ne vreme de slăbiciune, amŭ socotitŭ dintrŭ totŭ gîndulŭ mieŭ de l-amŭ închinatŭ sfinteĭ şi dumnezeeştiĭ mănăstirĭ de la Urezĭ... şi părinteluĭ Ioanŭ arhimandrituluĭ." Arch. Stat., *Hurezĭ*, IX, 1, 3. — Şi la 1717 şi la 18 Februar 7232 (1724) era la schit un ispravnic Ioan (*ibid.*, nº 1; XXXV, 16). I se daŭ 100 de vedre de vin din vinăriciul domnesc la 9 Iulie 1714 (*ibid.*, LV, 5).
[3] Închinarea acestor lăcaşurĭ, în acest volum, p. 7; pp. 33-4, nº 29.

torul lucruluĭ literar şi tipografieĭ pentru cărţile bisericeştĭ în limba noastră, supuneaŭ celeĭ maĭ nouă şi maĭ frumoase din mănăstirile domneştĭ[1] biserica din satul lor, Rămeştiĭ, de unde se ridicase, ca fecior de „moştean", din rîndurile moşneneştĭ sărăcite, şi Ştefan[2].

Ca să asigure buna gospodărie a mănăstiriĭ, împiedecînd certele pentru alegerea egumenuluĭ, amestecul prea puternic al boierilor din neamul ctitorilor, tirania vre unuĭ Domn din alte neamurĭ, irosirea averilor din partea cîrmuitorilor de pe vremurĭ aĭ mănăstiriĭ, Constantin-Vodă întrebuinţă mijlocul cel mare de asigurare a uneĭ fundaţiĭ bisericeştĭ. Dar el nu închină Hurezul la Patriarchia din Constantinopol, al căreĭ păstor, acum mazil, Iacov dăruise nouluĭ lăcaş moaştele muceniculuĭ Procopie[3], ci dădu egumenuluĭ mijloacele trebuitoare pentru a face din mănăstire o stavropighie patriarhală, cum maĭ eraŭ cîteva pe aiurea, dar nu se afla încă nicĭ-una în cuprinsul amînduror ţeliror româneştĭ. Prin *gramata* patriarhală din Februar 1702, Hurezul era declarat „slobod" de orîce amestec bisericesc ierarchic şi de orîce înrîurire din partea mirenească. Mitropolitul Ţeriĭ-Româneştĭ, care, înţelegîndu-se cu ctitoriĭ, numia şi schimba pe egumenĭ, în orîce Ţinut, şi chiar în Oltenia, după judecata, placul saŭ interesul luĭ, n'avea ce să caute aicĭ; episcopul de Rîmnic era un oaspete, primit cu cinste, ce e dreptul, ca un arhiereŭ, poftit totdeauna la hram, bine hrănit şi dăruit, dar nu un supraveghetor cu

[1] Şi Nemţiĭ, în vremea ocupaţieĭ, laudă foarte mult frumuseţa clădiriĭ, de şi ea nu corespundea obişnuinţeĭ şi gustuluĭ lor, V. Dobrescu, *Istoria Bisericiĭ din Oltenia,* Bucureştĭ, 1906, pp. 169 şi urm., 207.

[2] „Ştefanŭ monahŭ, fečorulŭ luĭ Chirică dinŭ Rămeştĭ, împreună cu văru-meŭ Ionŭ Logofătŭ, nepoţiĭ răposatuluĭ părinteluĭ Ştefanŭ, carele aŭ fostŭ Mitropolitŭ a toată Ugrovlahiia ... Fiindŭ Sfiinţiia Sa părintele Stefanŭ Mitropolitulŭ moşteanŭ din satulŭ Rămeştiĭ." Arch. Stat., *Hurezĭ,* I, 15. O scutire domnească pentru Rămeştĭ (*ibid.,* XLI, 1). Egumenul capătă şi oieritul şi dijmăritul în sat (*ibid.,* LV, 4).

[3] *Inscripţiĭ,* I, p. 191, n° 21.

dreptul de a cerceta şi porunci; la hirotonii poate fi poftit orîce arhiereŭ. Boierii n'au de lucru aice, şi acelaşĭ lucru se înţelege, fireşte, şi despre Domn, cînd el n'ar fi din sînge brîncovenesc. Călugării îşi aleg egumenul ce vreaŭ, „cu ştirea şi au socoteala" aceluï saŭ acelor cari înfăţişează atuncĭ neamul întemeietoruluï. Patriarchia însăşĭ n'are să trimeată nicĭ căpetenie, nicĭ încasatorĭ, nicĭ socotitorĭ aĭ veniturilor; ca să se vădească legătura dintre dînsa şi noua stavropighie munteană, aceasta va trimete numaĭ un dar anual, care nu stă măcar în banĭ, ci în ceară, 30 de ocă, „întru semn de supunere, după obiceiul stavropighiilor [1]".

II.

Brîncoveanu înzestră cu dărnicia şi gustul săŭ cunoscut frumoasa-ĭ fundaţie. Clopotele le aduse de pe la alte mănăstirĭ, saŭ le turnă în ţară, prin meşterii călugărĭ ce se pricepeaŭ la aceasta, orĭ, în sfîrşit, le comandă la Viena, ca acela pe care i-l lucră Mihaĭ Zehender de acolo. Sfeşnicele, discurile, ripidele, chivotele, potirele, linguriţele fură făcute la Braşov, unde Domnul muntean îşĭ avea argintarii şi lucrătorii de metal pe cari-ĭ cunoştem bine. Până şi unul din prapure, purtînd o inscripţie latină, arată că a fost zugrăvit, în uleiŭ, peste graniţă. Numaĭ perdelele, dverele fură lucrate de femeile din cămările Doamneĭ [2]. Maĭ multe rîndurĭ de cărţĭ bisericeştĭ şi altele — căcĭ se vorbeşte maĭ tîrziŭ de biblioteca de la Hurez, — toate pecetluite cu pecetea domnească, fură date 'n seama luĭ Ioan [3].

El dădu Hurezuluĭ mijloace de întreţinere foarte însem-

[1] Acest volum, p. 5 şi urm.; altă copie, în Arch. Stat., *Hurezĭ*, XLI, 3.

[2] *Inscripţiĭ*, I, p. 183 şi urm.

[3] La 27 April 7255 (1747), Climent, episcopul de Rîmnic, judecă un proces al egumenuluĭ Dionisie împotriva luĭ popa Ion de la Hurezĭ din sat, care luase pentru sine cărţile date de ctitor, „din care aŭ fostŭ ruptŭ şi peceatea ctitoruluĭ, Măriei Sale Costandinŭ-Vodă Brâncoveanulŭ"; Arch. Stat., *Hurezĭ*, I, 64.

nate, căcĭ nu voià ca mănăstirea luĭ să fie maĭ pre jos ca îngrijire şi fel de viaţă al călugărilor adăpostiţĭ în ea decît alte ctitoriĭ domneştĭ maĭ vechĭ, cărora atîtea generaţiĭ de Voevozĭ, boierĭ şi negustorĭ, de monahĭ trăiţĭ şi strînşĭ în ele, li făcuseră daniĭ, ce se păstraseră măcar în parte. La 11 Maiŭ 1691, cînd clădirea era abia începută el iĭ dăruia satul Hureziĭ chiar, cu Rumîniĭ, cari se luptară îndărătnic pînă dovediră că sînt răscumpăraţĭ [1].

La 16 Decembre 1691 apoĭ, Brîncoveanu dăruieşte mănăstiriĭ sale marele sat Baia-de-fier, — „de hier", zice documentul —, pe care, iarăşĭ, îl avea prin cumpărătură, de la „Chiurciubăşoaie" [2]; egumenul Ioan făcu aicĭ şi o biserică de piatră[3]. În aceiaşĭ lună, la 22, se adauge dania moşieĭ Puţurĭ [4]. O moară la Gioroc, foasta moşie a Buiceştilor, e întărită de Domnul ctitor la 20 Maiŭ 1693 [5], şi, peste cîteva zile, la 11 Iunie, mănăstirea capătă şi 300 de stînjenĭ în moşia întinsă a Şirineseĭ [6]. Tot la 1693 se dăruieşte moşia Belciugatul, cu Cojeştiĭ-de-sus şi ceĭ de jos, şi la 1695 se scrie şi hrisovul de danie[7]. La 8 Septembre, locuitoriĭ din Runcu, în Vîlcea, primesc porunca de a se supune oamenilor egumenuluĭ, căruia i se dă unul din frumoasele hrisoave, pe pergament supţire, cu care Brîncoveanu obişnuia a face

[1] „Sfănta şi dumnezeiasca mănăstire ce să chiamă Sfeti Constantin, unde iaste hramul iarŭ alŭ Sfinţilorŭ slăviţilorŭ tocmaĭ cu Apostoliĭ şi de Dumnezeŭ cununaţĭ marilorŭ Înpăraţĭ Constandinŭ şi Elena, care acumŭ dentru mică osteneală a noastră întru slava Domnuluĭ nostru Isus Hristos den temeliia eĭ să înnalţă ... Iară, după ce ne-aŭ miluitŭ Dumnezeŭ cu Domniia şi stăpănire ţărăĭ aceştiia, şi dentru dumnezeescŭlŭ năstavu cugetat-amŭ întru inima noastră a zidi şi a înălţa sfăntă mănăstire pre locul satuluĭ Hureziĭ, găsindu-se locu ca acela bunŭ şi Scaunŭ de mănăstire, şi, cu ajutoriulŭ luĭ Dumnezeŭ începăndŭ temeiul de zidirea mănăstiriĭ, ş. a.". Arch. Stat., *Hurezĭ*, I, 12.

[2] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XIX, 32.

[3] Acest volum, p. 30.

[4] Arch. Stat., *Hurezĭ*, III şi III bis, 69.

[5] *Ibid.*, no. 74.

[6] *Ibid.*, XXIII, 9; acest volum, p. 3, no. 2. Cf. pp. 54-5 (49).

[7] Arch. Stat., *Hurezĭ*, pp. 9-10 (6); Radu Greceanu, pp. 326-7.

daniile sale către ctitoria-ĭ iubită [1]. Privilegiul pentru Foleştĭ, Fometeştĭ, Vînjoiŭ, Negreştĭ e tot din 1696[2]. Jdegla, Rotunda, Ciuperceniĭ, Cimbrova, Popeştiĭ sînt date încă din 1694-5. La 1-iŭ Iunie 1696, Hurezul dobîndeşte „satul Aninişulŭ, unde sănt ocnele de la Ghitioară (Jitioara), şi cu zečuiala săriĭ de la ocnele de acolò"; cînd, în 1705, se hotărî închiderea ocnelor de la Sărariul şi Ghitioara, de unde scotea 6-700 bolovanĭ de sare pe an, mănăstirea fu despăgubită prin asigurarea unuĭ număr de bolovanĭ, doĭ la sută, din ocnele Slănicului şi Telegeĭ [3]. La 1707, Ioan izbuteşte a căpăta ca Domnul să-ĭ dea pentru Belciugatul şi Cojeştiĭ, unde erau turme, cirezĭ, stupĭ, lanurĭ, Craioviţa [4], chiar în margenea Craioveĭ, aşa încît era la îndămînă egumenuluĭ cînd venia pentru afacerĭ la Scaunul Băniеĭ, şi adauge şi Bratovoieştiĭ. Mănăstirea avînd pămînturĭ la Rămeştĭ, Domnul hotărăşte în privinţa lor la 20 Septembre 1713 [5]. La 1715, un hrisov întăreşte ogoare la Ulmet [6]. În Măldăreştĭ, moşie căpătată de la Mihalcea, fiul luĭ Socol iuzbaşa, dă întărirea urmaşul Brîncoveanuluĭ, Ştefan-Vodă Cantacuzino [7]. Prin schimb, pentru Sălcuţa, vîndută luĭ Gheorghiţă Pitarul Socoteanu, se căpăta o parte din satul Recea.

Polovraciul, de şi închinat Hurezuluĭ, avea însă moşiile sale deosebite [8].

De la Constantin Buzescu, „Cepturoianul", se luaseră,

[1] Arch. Stat., *Hurezĭ,* XIV, no. 5.

[2] Dobrescu, *o. c.*, pp. 247—8.

[3] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XXV, 7, 9; acest volum, pp. 9—10, no. VI; după Hurmuzaki, VI, p. 269, no. 182, Dobrescu, pp. 247-8.

[4] Acest volum, pp. 11-2, no. 7; originalul în Arch. Stat., *Hurezĭ*, XV, 22; cf. no. 21.

[5] *Ibid.*, I, 20.

[6] *Ibid.*, I, 23.

[7] *Ibid.,* II, 3; acest volum, p. 14, no. 9.

[8] La 1786: Berbeştiĭ. Jiga, Budoiul, parte din Tereujanĭ, parte din Obislav, din Vălsăneştĭ şi Şasa, Cărpenĭ. Polovracĭ, Corşorĭ, Şipote, Purcelenĭ, Pojogenĭ, Cîrligenĭ, vinăriciŭ la Negoieştĭ, Mogoşanĭ; acest volum, p. 204 şi urm., no. 7; p. 131, no. 133. V. şi Hurmuzaki, VI, p. 274 şi urm., an. 1719; Dobrescu, pp. 247-8..

încă din 1695, 100 de stînjenĭ în hotarul Cernăteştilor şi Străjeştilor[1]. Maĭ tîrziŭ se făcură o sumă de cumpărăturĭ: astfel, în 1698-9 Dumitrana Buicescu dăruieşte jumătate din Bîrzotenĭ[2]; în 1754, Şchiaiul din Argeş, foastă a vestituluĭ ambiţios şi candidat de Domnie Diicul Buicescul, e luată de la Constantin Fălcoianu[3]. La 1760 ale Hurezuluĭ maĭ eraŭ Bîrzoteniĭ, Fometeştiĭ, Racoviţa, Bratovoeştiĭ, dealul Marmureĭ, Pătrojaniĭ, Căzăneştiĭ, Pădureniĭ, Uşureiĭ, Sîrbiĭ, Genuneniĭ şi Stoiceniĭ, tot moşiĭ maĭ micĭ[4].

Afară de aceste moşiĭ, pădurĭ şi viĭ, Hurezul s'a bucurat de la început de o sumă de privilegiĭ aducătoare de veniturĭ însemnate. Orăşeniĭ din Rîmnic, cari dădeaŭ 200 de vedre de vin ca vinăriciŭ din viile lor la schitul de maice al Ostrovuluĭ din Olt, lîngă Călimăneştĭ, răspundeaŭ altă sută către mănăstirea brîncovenească[5].

Încă de la 1697, Hurezul avea de la ctitorul săŭ viĭ la Piteştĭ, în „gura Izvoranilor" şi la „Rămnicul-desusŭ, în dealulŭ Troianuluĭ"[6]. Ea ridica vinăriciul de la o sumă de dealurĭ vîlcene: Suteştĭ[7], Nemoiŭ[8], Troian, Gărdeştĭ, Creţenĭ, Zlătăreĭ, Cacaleţĭ, întărite de Domnie la 1691[9], pe lîngă drepturile de vinăriciŭ pe însăşĭ moşia mănăstirească, la Puţurĭ şi la Gioroc[10]. Către sfîrşitul veaculuĭ, Hurezul avea şi doĭ munţĭ: Bălescul şi Bărcheciul[11].

[1] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XIV, 6. V. şi XXXI, 50 (pentru loc la Stoieneştĭ).
[2] Dobrescu, pp. 247-8.
[3] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XVII, 12. Cf. Dobrescu, *o. c.*, p. 147.
[4] Acest volum, pp. 87-8, no. 92; pp. 133-4, 142-3, no. 147; pp. 155-6, n. 159. Danie de la Maria Otetelişanu, pp. 124-5, no. 125. Cf. şi p. 97. Pentru Rămeştĭ şi Romanĭ, pp. 74-5; Dobrescu, p. 147.
[5] Acest volum, pp. 4-5, nº 4.
[6] Acest volum, p. 4, n. 3; Arch. Stat., *Hurezĭ*, XXXV, [illegible].
[7] V. şi *ibid.*, XXXVI, 10.
[8] *Ibid.*, XXXV; VIII, 50.
[9] *Ibid.*, LV, 1.
[10] Hurmuzaki, VI, p. 275; acest volum, *passim*; maĭ ales, p. 109, no. 111; pp 130-1, no. 132; cf. Dobrescu, pp. 247-8.
[11] Acest volum, pp. 166-7, no. 176; pp. 169-70, no. 181.

Călugăriĭ stăpîniaŭ treĭzecĭ de sălaşurĭ de Ţiganĭ [1]. În Craiova eĭ ridicaseră un han, care li aducea mult [2]. Ţineaŭ scutelnicĭ cu pecetluiturĭ domneştĭ: un meşter, un croitor, un cîrciumar, treĭ pescarĭ şi alţĭ şepte [3]. Chiar la Tîrgovişte eĭ căpătaseră, din 1712, ocrotind o biserică, pivniţă, case şi cincĭ prăjinĭ de loc de lîngă dînsa [4]: biserica era înnălţată de vechĭ ctitorĭ, dar dreasă de un Pascali Vornicul şi închinată de fiul acestuia, plecat la studiĭ în Veneţia ca Andronachi şi ajuns călugărul Atanasie de la Atos. Abagiul Cărstea vindea, la 1728, „pivniţa sa de aicea din Craiova, şi cu loculŭ cătŭ ţine curtea înprejurŭ, şi să facă şi o casă cu prăvălie la uliţa cea mare, iar cu cheltuiala sa [5]". La Ocnele-Marĭ, Hurezul căpătase de la Constantin-Vodă, în 1698, „o casă cu pimniţa de piatră de suptŭ casă" şi alte locurĭ ale neamului Sudureştilor [6].

La 6 Februar 1709, Brîncoveanu însuşĭ îĭ dăduse dreptul de a culege o parte din vămile cele marĭ oltene: cea de la Bistreţ, cea de la Cerneţĭ şi cea de la Diiŭ [7], îĭ eraŭ asigurate. Tot aşa anume veniturĭ din tîrgurile Craioveĭ:

„A luoa de la bălčul ce să face la Craiova de la Săntă Măriia Mare până la Sămtă Măriia Mică, de la toţĭ neguţătoriĭ căţĭ vorŭ tinde prăvăliĭ, orĭ cu ce felŭ de negoaţe: însă de la ceĭ denŭ hanŭ să ià

[1] Dobrescu, pp. 247-8.
[2] Acest volum, pp. 196-7, no. 103; p. 133, no. 135.
[3] *Ibid.*, pp. 13, 34, 127.
[4] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XXVII. Biserica e a Sf. Nicolae, „foarte veachie, de demultŭ, de maĭ nu să ştiia de cine era făcută. Decĭ răposatulŭ Pascali Vorneculŭ, fiindŭ Vornecŭ-Mare alŭ Tîrgovişteĭ, şi văzăndŭ acea biserică învechită şi stricată", etc. *Ibid.*, XXVIII, 18; cf. no. 19; XXIX, 21. V. şi Dobrescu, *l. c.*
[5] Arch. Stat., *Hurezĭ*, LVI, 1, 2; v. şi no. 3.
[6] *Ibid.*, IV, 29. La 12 Ianuar 7250 (1742), Mihaĭ Racoviţă dă un privilegiu pentru „hanul dinŭ Craiova, cu hodăile ceale boltite şi cu bisearica, hramulŭ Adormirea Prea-sfinteĭ Născătoareĭ de Dumnezeŭ, şi cu casele, cu pivniţa, cu grajdiulŭ şi cu prăvăliile bălčuluĭ. [Supt Germanĭ], eĭ aŭ fostŭ luatŭ acestŭ hanŭ alŭ mănăstiriĭ, în chipŭ de cetate, de aŭ lăcuitŭ într'ănsulŭ", sechestrînd şi venitul prăvăliilor (Arch. Stat., *Hurezĭ*, IV, 20).
[7] *Ibid.*, LV, 3 (15 Decembre 1692).

de prăvălie po ughĭ 1, şi de la ceĭ de-afară denŭ hanŭ să ià po talerŭ 1; aşijderea să aibă a maĭ luoa sfănta mănăstire de la toate buţile cu vinŭ căte să vorŭ vinde în vreamea acestuĭ bălču, vama, de bute căte tl. 1, şi cămănărit, banĭ vad. 1, şi să ià şi de la carăle de peaşte vaamă: de carŭ căte tl. 1 şi peaşte ocă 6; iar ce arŭ avea de vănzare sfănta mănăstire în vreamea aceaia a bulčuluĭ, orĭ dobitoace, orĭ alte bucate, să aibă a le vinde fără de nicĭ-o vamă, şi să n'aibă nicĭ-o supărare de spre părcălabiĭ Craioveĭ, şi vinurile mănăstiriĭ, ce va avea de vănzare, să fie neoprite a să vinde acolo în pimniţa hanuluĭ peste totŭ hanulŭ, şi să aibă bună pace de cămănăritŭ de spre cămănariĭ Craioveĭ. Pentru că, acelŭ hanŭ de la Craiova făcăndu-să cu multă cheltuială a mănăstiriĭ..., pentru folosulŭ neguţătorilorŭ şi alŭ săracilorŭ..., amŭ socotitŭ..., ca să aibă şi sfănta mănăstire acestŭ ajutoriŭ[1]."

Mihaĭ-Vodă Racoviţă adăugia şi venitul „scaunelorŭ de carne ce vorŭ fi acolo..., vamă de scaunŭ căte tl 1[2]". Hurezul maĭ avea drept şi la o parte din suma ce ridica Domnia asupra tîrguluĭ de săptămînă ce se ţinea la Craiova în fiecare Vinere[3], şi anume în treĭ zile de Vinerĭ între 15 August şi 8 Septembre, cu îndatorirea de a da pe an 200 de leĭ la Mănăstirea dintr'un lemn. Şi o treime din pescuitul de treĭ zile, „ce se da numaĭ vameşilor", fu cedată mănăstiriĭ.

Venitul întreg era, la 1723-4, pe un an şi treĭ lunĭ de 671 de leĭ şi jumătate, din cari 78, şi, maĭ tărziŭ ceva, 102, eraŭ prinşĭ de lefile părinţilor[4], iar 30 de plata egumenuluĭ[5].

III.

Egumenul cel d'intăiŭ al Hurezuluĭ domnesc, Ioan, a fost un om cu însuşirĭ deosebite. Avea bună cunoştinţă de carte şi-ĭ plăcea să alcătuiască pisaniĭ în care amesteca şi

[1] *Ibid.*, IV, 1. Ordin Banuluĭ, pîrcălabilor. Confirmare la 20 Octombre 7223-1714 (nº 2). A luĭ Nicolae-Vodă, la 7 Mart 7224 = 1716 (nº 3).

[2] *Ibid.*, IV, 6.

[3] Hurmuzaki, VI, pp. 271-3, 281.

[4] Acest volum, pp. 29-30, no. 26; pp. 30, 39.

[5] *Ibid.*, p. 30.

cadenţă de versurĭ; şi epitaful rimat ce se ceteşte pe mormântul luĭ i se datoreşte luĭ de sigur:

Valurĭ multe rădică furtuna pe Mare,
Maĭ vîrtos găndul omuluĭ întru lucrul ce are[1]....

Se bucura, pentru vrednicia şi evlavia luĭ, pentru viaţa luĭ sfîntă, de o deosebită iubire din partea luĭ Vodă Brîncoveanu, care nu se mulţămia a trimete la Hurezĭ cărţĭ de danie sau poruncĭ, ca oriunde aiurea, ci-şĭ făcea o plăcere să îndrepte către egumenul săŭ, pe colĭ marĭ de hîrtie, pecetluite cu pecetea octogonală, întrebuinţată numaĭ pentru legăturile luĭ personale, lungĭ răvaşe prieteneştĭ.

Iată unul dintre dînsele[2], care n'a fost dat la lumină până acuma, şi a căruĭ însemnătate nu vine numaĭ din faptul că a fost dictat de un Domn, ci şi din acela că în străvezia luĭ formă frumoasă ne lasă a înţelege ce era cu adevărat acest Domn în gîndul şi inima luĭ.

„Io Costandinŭ Voevod bojiiŭ milostiiŭ gospodarŭ zemle vlahiscoe.

„Sfinţii Tale părinte Ioane, egumene de la Hurezĭ, sănătate. Carte ce aĭ trimis, aŭ venit la Domnia Mea, şi, ce scriĭ, amŭ înţelesŭ, pentru moşiia Belčugat[ulŭ], cumŭ că, fiindu-vă peste mănă, n'aveţĭ nicĭ-un folosŭ, ci te rogĭ ca să facemŭ schimbu cu moşiia Craioviţa, să o dămŭ ačaia mănăstiriĭ, şi noĭ să ţinemŭ Belcigatulŭ. De ačasta, cătŭ că vă iaste peste mănă, adevăratŭ aşa iaste, iar, numaĭ atăta, că Craioviţa nu să potriveaşte cu Belciugatulŭ, căcĭ Belciugatulŭ iaste o moşie stearpă, iarŭ Craioviţa iaste moşie cu rumănĭ, cu viişoară, cu morĭ în Jiiŭ, — numaĭ morile cătŭ venitŭ aducŭ! Însă, pentru multă rugăciune a Sfinţii Tale, şi pentru căcĭ iaste Craioviţa şi aprope de hanulŭ ce aĭ făcutŭ, iată că-ţĭ facemŭ înŭ voe şi priimim să fie Craioviţa a mănăstiriĭ şi Belciugata a noastră. Numaĭ la Belciugata amŭ datŭ şi noĭ moşie, şi aŭ datŭ şi Vorniculŭ Apostolŭ: nu ştimŭ, dinŭ Belciugata aŭ dintr'altu hotarŭ, — ca să fie 2 ho-

[1] *Inscripţiĭ*, I, pp. 189-90.
[2] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XV, 20.

tar[ă], Belciugata i Cojăştiî. Ci Sfinţia Ta caută toate scrisorile ce vorŭ fi, şi a moşii Belčugata, şi Cojăştilorŭ, şi să ni le trimiţî, şi atunce vom căuta şi noî scrisorile Craioviţiî, de ţi le voiŭ trimite; şi-ţî vorŭ face şi carte pe Craioviţa cumŭ că s'aŭ schimbatŭ cu Belciugata. Căcî că în hrisovulŭ celŭ mare alŭ mănăstiriî iaste scrisă şi Belciugata. Ci atunce trebuiaşte şi din hrisovŭ ocolită Belciugata, şi să să arate că s'aŭ făcutŭ schimbu, şi atuncî vomŭ porunci şi părŭcalabuluî de la Craioviţa ca să ştie că săntŭ daţî pe seama mănăstiriî. Pentru unŭ Meculŭ de la Ocne, ce l-aî pusŭ Sfinţia Ta ispravnicŭ la vie la Troianŭ, cumŭ că nu să poate odihni de Ocnarî, iată că de iznoavă le-amŭ poruncitŭ să-î dea pace, că vorŭ păţi nevoe. Păstrăvulŭ ce ne-aî trimisŭ Sfinţiia Ta de totŭ fealulŭ, m'aŭ adusŭ, şi-ţî mulţumimŭ. De ne-aî fi trimisŭ lit. 2, 3 de caşŭ de bivoliţă proasŭpete, şi Sfinţiia Ta şi Bistriceanul, arŭ fi făcutŭ bine. Ci iaste rău că le măncaţî totŭ voî cu ţiganiî. Însă, de n'aţî ştiutŭ estimpu, ne veţî trimite, de va fi sănătate, la anulŭ. De venirea Sfinţii Tale de Paştî, ca să te ertămŭ, de ačasta, pentru că (nu) aî venitŭ la Crăciunŭ [de ačasta; *şters],* să fiî ertatŭ de Paştî, şi-ţî veî căuta de lucrulŭ ce veî avea. Pentru Carageà, ca să ţi-lŭ dămŭ şi estimpu, îî vom porunci de va veni, că şi aicea n'are nicî-un lucru. Ačasta, şi fiî sănătosŭ.

Fevruarie 20 dni, l[t] 7215 [1717].

Sfinţii Tale părinteluî Ioanŭ egumenulŭ de la Hurezî, cu sănătate să să dea [1]."

După căderea şi peirea Brîncoveanuluî, şi alţî stăpînitorî aî Ţeriî-Româneştî aŭ avut pentru el o deosebită consideraţie, şi iată cum scria bătrînuluî arhimandrit şi egumen maî tînărul frate al luî Nicolae Mavrocordat, Ioan-Vodă, care cîrmuia ţara după prinderea de Nemţi a celuî d'intăiŭ Domn „fanariot" al Principatuluî:

[1] Pecete octogonală, roşie. Notă: „Cartea dela Vodă pentru schimbarea Belciugatuluî cu Craioviţa".

„Io Ioan Voivodŭ, bojiiŭ milostiiŭ gospodarŭ zemle vlahiscoie".

† Sfinţii Tale, părinte Ioane, arhimandritul şi egumenul de la mănăstirea Urezil, sănătate şi spăsenie de la Dumnezeŭ îţĭ poftimu. Cartea Sfinţii Tale ce ne-aĭ trimis, ne-aŭ venit, şi, ce ne scriĭ, am înţelesŭ. Pentru moşiile şi viile ce are mănăstirea dencoač[e] de Oltŭ, care s'aŭ luatŭ pe seaama domnească, de care te rogŭ Sfiinţiia Ta ca să facemŭ milă să le dămu iarŭ pe seaama mănăstiriĭ, ca să vă puteţĭ chivernisi, ajungăndu mănăstirea la multă slăbăčune, — de ačasta, părinte, iată că, şi după rugăčunea Sfinţii Tale, iar, maĭ multŭ, pentru voia Mării Sale Doamniĭ, le-amŭ lăsatŭ să fie iar pe seaama mănăstiriĭ, şĭ moşiile şi viile ce aveţĭ dencoace de Oltŭ, şi să le luaţĭ de acumŭ nainte totŭ venitulŭ, pecum le-aţĭ luatŭ şi maĭ nainte. Numaĭ veĭ şti Sfiinţiia Ta că aşa s'aŭ aşezatŭ ca să daţĭ pe anŭ la Domnie, pentru acealea pentru toate, talerĭ 300, însă la Sfeti Dimitrie t[l] 150 şi la Sfetiĭ Gheorghe iarŭ t[l] 150, care aceştea de acumŭ, de Sfetiĭ Dimitrie, să-ĭ trimiţă Sfinţiia Ta acumŭ, să-ĭ aducă aicĭ la Domnie. Şi, trimiţăndu Sfinţiia Ta baniĭ, să ne trimiţĭ şi zapisulŭ Sfinţii Tale, cu alaaltŭ soborŭ alŭ mănăstiriĭ, de ačastă aşăzare şi legătură ce s'aŭ făcutŭ, să daţĭ pe anŭ, şi noĭ încă vomŭ trimite Sfinţii Tale cartea noastră de stăpănirea acestor moşiĭ şi viĭ ce aveţĭ dencoace de Oltŭ, ca să le stăpăniţĭ, şi să le luaţĭ totŭ venitulŭ de acumŭ nainte cu pace şi fără de nicĭ-o opreală. Iarŭ, pentru alte bucate ce s'aŭ maĭ luatŭ, afară den moşiĭ şi denŭ viĭ, de acealea ne veĭ erta Sfinţiia Ta, că nu să potŭ, dacă aŭ apucatŭ de s'aŭ datŭ şi s'aŭ chieltuitŭ. Aŭ tribuitŭ să te fiĭ deşteptatu Sfinţiia Ta maĭ nainte, să ne fiĭ făcutŭ ştire, iar nu tocma acumŭ, după ce s'aŭ chieltuitŭ. Iar de acumŭ, cumŭ zicemŭ, vă veţĭ lua venitulŭ moşiilorŭ ce veţĭ avea. Ačasta acumŭ, şi fiĭ Sfinţiia Ta sănătos. Noemvrie 7 dni. — Cătŭ pentru ačasta, să nu bănueştĭ Sfinţiia Ta, căč pentru multe păsurĭ şi nevoĭ ale ţărăĭ s'aŭ făcutŭ. L[t] 7227 [1718—8].

† Sfinţii Sale părinteluĭ Ioanŭ, arhimandritulŭ şi egu-

men de la sfănta mănăstire Hurezii, cu sănătate să să dea[1]."

Brîncoveanu avuse grija să arăte şi printr'o carte domnească deosebită, asemenea cu care nu maĭ cunosc altele, cît a fost de mulţămit de Ioan ca egumen al ctitorieĭ la care ţinea atîta. La 15 Ianuar 1705, el vorbia astfel despre alesul călugăr:

„Lucrăndŭ pănă la unŭ locŭ ceale ce trebuescu sfinteĭ mănăstirĭ, amŭ socotitŭ de amŭ alesŭ pe Sfinţia Sa şi l-amŭ pusŭ egumenŭ şi năstanicŭ la ačastă sfăntă mănăstire încă la anulŭ de la [Hristos] 7200 [1691-2], şi de atunce, de căndŭ s'aŭ aşăzatŭ egumenŭ şi purtătorĭ de grijă, nimicŭ lucrulŭ în slabŭ n'aŭ lăsatŭ, ce cu toată nevoinţa s'aŭ aflatŭ de aŭ isprăvitŭ şi lucrurile toate căte aŭ fostŭ pre lăngă mănăstire neisprăvite, şi aŭ făcutŭ împrejurulŭ sfinteĭ mănăstirĭ schiturĭ, precumŭ să şi vădŭ de faţă, şi alte metoaşă penŭ căteva locurĭ, şi, nu numaĭ atăta, ce şi multe moşiĭ aŭ cumpăratŭ sfinteĭ mănăstirĭ denŭ venitulŭ mănăstiriĭ, precumŭ arată totŭ anume înŭ hrisovulŭ Domnii Meale, aceastea toate; de la văleatŭ 7290, de căndŭ amŭ pusŭ pe Sfinţiia Sa egumenŭ, pănă acumŭ, la văleatŭ 7213 [1704-5], aŭ ostenitŭ şi cătŭ aŭ pututŭ, aŭ muncitŭ cu nevoinţă de le-aŭ făcutŭ şi, le-aŭ adaosŭ sfinteĭ mănăstirĭ... Îlŭ mărturisimŭ cu ačastă carte a noastră de vreadnicŭ şi dreptŭ sfinteĭ mănăstirĭ, şi de toate căte aŭ fostŭ veniturĭ şi cheltuelĭ şi bucate ale sfinteĭ mănăstirĭ, aŭ adus la Domnia M[ea] catastifŭ, ce ş'aŭ datŭ seama păn[ă] în zioa de astăzĭ[2]."

Ioan a fost şi el printre aceia cari aşteptaŭ de la stăpînirea „creştină" a Nemţilor din Ardeal o maĭ bună cîrmuire, pe lîngă respectarea tuturor datinelor ţeriĭ şi privilegiilor, de clasă, de corporaţie saŭ personale. Ca Oltean, ca om luminat, ca prieten al celuĭ maĭ mare dintre ultimiĭ Domnĭ de ţară, el trebuia să aibă astfel de sentimente şi

[1] Pecete octogonală de ceară roşie, cu Iѡ Iѡнь воевода и гсдрь земли влахиской. Arch. Stat., *Hurezĭ,* XXVII, 25. [2] *Ibid.,* I, 16.

să fie, deci, împotriva stăpînitoruluĭ grec pe care-l trimesese Împăratul păgîn. La 19 Iulie 1718, cînd se cere Guvernuluĭ austriac anexarea celor cincĭ județe de peste Olt, între iscăliturĭ găsim și pe a egumenuluĭ de la Hurez[1].

În cursul acesteĭ nouă stăpînirĭ, care nu se dovedi însă de loc mulțămitoare, se ținu în frumoasele încăperĭ ale mănăstiriĭ, la 29 Novembre 1719, un mic sobor pentru îndreptarea împrejurărilor în care trăia Biserica olteană. Se adunară, pentru a dezbate punctele ce trebuiaŭ presintate „cinstiteĭ Administrațiĭ", episcopul Damaschin, egumeniĭ de Bistrița, Arnota și Govora, carĭ obișnuiaŭ și cu alte prilejurĭ să vie la fratele lor în ierarhie, egumenul Ioan. Se ceru ca episcopul de Rîmnic să nu fie supus Mitropolituluĭ sîrbesc din Belgrad, între altele și pentru aceia că, purtînd marele titlu răsăritean de Mitropolit al Amasieĭ, Rîmniceanul nu e maĭ pe jos de Belgrădean, care a fost pe timpurĭ ascultător de Ohrida, unde-ĭ stătea Patriarhul. Episcopul să fie adevăratul stăpîn al mănăstirilor sale: el să dea catastișele de averea egumenilor, el să li iea socoteala la Crăciun, el, cu soborul luĭ, să-ĭ judece; el să hotărească dacă se va clădi o biserică sau mănăstire, el să aibă dreptul de a numi pe egumenĭ; boieriĭ să nu se amestece nicĭ eĭ la ctitoriile lor; dacă e bine a face la Craiova o școală de latinește pentru mirenĭ, Vlădica să-șĭ aibă la Rîmnic seminariul său romănesc. Egumeniĭ își făceaŭ, de alminterea, și eĭ partea: străiniĭ să nu se pună în fruntea mănăstirilor; singurĭ ieromonahiĭ să poată fi ridicațĭ la această treaptă; episcopul să se mulțămească, dacă vine la hram, cu ce-ĭ dă egumenul; un clisiarh să poarte grija bănească a mănăstiriĭ; călugăriĭ să nu aibă voie a ieși din cuprinsul eĭ[2]. O rară manifestare de solidaritate și conștiință, care rămîne legată de numele Hurezuluĭ.

În curînd însă mănăstirea începu să dea îndărăt. Ca măsură de stingherire și răzbunare, „Domnul turcesc" de

[1] Hurmuzaki, VI, p. 237. [2] *Ibid.*, p. 339-41.

peste Olt opri toate veniturile mănăstirilor oltene şi abia, după stăruinţele călduroase ale Doamneĭ Marica Brîncoveanu, îngăduită în sfîrşit a se întoarce în ţară, unele din moşiĭ, care nu fuseseră încă vîndute pentru nevoile ţeriĭ, fură date înnapoĭ luĭ Ioan arhimandritul[1]. Dacă noul Guvern scuti şi această mănăstire de olac şi de podvoade[2], el făcu din hanul de la Craiova o cetăţuie şi aşeză căsărmĭ pe cîteva din cele maĭ bune moşiĭ oltene ale Hurezuluĭ: Fometeştiĭ, Giorocul, Craioviţa[3]. Ca să ţie lăcaşul în bună stare, ca să poată plăti lefile călugărilor, Ioan trebui să vîndă, să zălogească, să împrumute.

Se crezu atuncĭ, şi de ctitorĭ şi de administraţie, că egumenul e prea bătrîn şi nu poate purta grija averiĭ mănăstireştĭ. Prin mandatariul eĭ obţinut, Gheorghe din Trapezunt, Doamna Marica se plînse maĭ tărziu că zestrea Hurezuluĭ, care vine aproape numaĭ de la răposatul eĭ soţ, se părăduieşte. Ioan, ţinut în loc de podagră, — „nu pociŭ să calcŭ pe pămănt cu picioarele", scrie el, „nicĭ pociŭ să măncŭ, ci alţiĭ mă poartă şi-mĭ daŭ de măncare[4]", împiedecat de a merge la Sibiiŭ, locul de unde porniaŭ hotărîrile şi unde el trimetea numaĭ, *curtenindu-se,* obişnuitele „butişoare" de vin de Suteştĭ, nu putu să lupte cu aceia carĭ voiaŭ să-l dea în lăturĭ pentru a jăfui acolo unde el pierduse numaĭ, de nevoie şi din neputinţa de a face altfel. Un călugăr sîrb, Ilarion, care-şĭ avea rostul de bogăţie la Vidin, făgăduia în dreapta şi în stînga pentru a se face proigumen, locţiitor al egumenuluĭ bătrîn, bolnav şi ajuns decĭ nedestoinic. Pentru fiecare din fruntaşiĭ călugărilor, el avea cîte o făgăduială prin care-l putea momi. Luĭ Climent îĭ făgăduise ispràvnicia, administraţia moşiilor şi zeciuiala veniturilor lor pentru dînsul, ca plată; celuĭlalt Climent, de la schitul Sf. Ştefan, şindilirea pe socoteala sa a lăcaşuluĭ; luĭ Daniil de la vechiul schit al luĭ Ioan Botezătorul a-ĭ clădi

[1] Maĭ sus, pp. XVII-VIII. [2] Acest volum, p. 17, nº 13. [3] Hurmuzaki, VI, *l. c.* [4] Acest volum, p. 20, nº 16.

două chiliĭ de piatră; maĭ mult i se făgăduise învăţatuluĭ popă Lavrintie clisiarhul, care a fost mult timp îndreptător de stil, „diortositor", şi corector al cărţilor ce ieşiră de supt teascurile rîmnicene: acesta, care avea grija bisericiĭ de la bolniţă, era să aibă o bolniţă nouă şi o „cetate" de piatră, pe lîngă un cal şi un „săracliŭ" de postav ardelenesc *şaĭ;* Misail află că poate să capete un cal şi o păreche de nădragĭ de postav; Ştefan cel bătrîn era ispitit cu un zăbun; până şi pîrcălabuluĭ de sat din Hurezĭ, Sima, i se punea în vedere un frumos conteş de postav [1].

Darurĭ de altă natură, cu mult maĭ însemnate, fură făcute de el Nemţilor celor marĭ. Aceştia se făcură a vedea într'o recomandaţie a luĭ Ioan pentru Ilarion (Novembre) demisia celuĭ d'întăiŭ în folosul cestuĭ de-al doilea. Astfel, în Decembre 1724, Ilarion era cerut ca proigumen de contele Königsegg [2]. Încă de la 12 ale acesteĭ lunĭ, el intra în socotirea veniturilor mănăstireştĭ [3]. În Ianuar 1725 era vorba chiar să se înlăture cu totul moşneagul Ioan şi să se numească Ilarion ca singur şi desăvîrşit egumen [4]. Îl vedem stăruind pentru ca viile mănăstiriĭ să nu fie supuse la vinăriciŭ pentru Stat şi ca privilegiile trecute ale Domnilor să fie întărite de stăpîniĭ ceĭ noĭ aĭ ţeriĭ [5]. La un capăt se ajunse totuşĭ: în această lună Ianuar 1735, Şirineasa fu căpătată din noŭ [6].

[1] Acest volum, pp. 33-4, nº 29.

La 1708 eraŭ călugăriĭ Stefan, Nicodim, Silivestru, Savatie, Dosofteiŭ, Mardarie, Ioan, Spiridon, Dionisie ierodiaconul, Ilarion, Mercurie (Arch. Stat., *Hurezĭ,* I, 19). La 1717, Ştefan, Mitrofan cliseriul, Pahomie, Misail ierodiaconul, Chiril, Mihail, Nicodim, Rafail.

În Iunie 1735 maĭ era în mănăstire ieromonahul Nicodim (aicĭ, p. 24; p. 39, nº 21). Maĭ aflăm în acest an pe ierodiaconul Iosif; la Polovracĭ administra arhimandritul Isaia (p. 22, nº 18). Maĭ era şi un schimnic, în 1726 măcar (p. 39). Atuncĭ la schit era Daniil, şi maĭ găsim pe un „popă" Filip *(ibid.).*

[2] Dobrescu, pp. 31, 32-4, 62, 78. [3] Acest volum, p. 30. [4] Dobrescu, p. 160, nº 34. Luĭ Ioan i se dă cîte ceva pentru nevoile caseĭ. [5] Dobrescu, pp. 39-40. [6] *Ibid.*, p. 108.

În acelaşĭ timp însă, Ilarion urmă cu împrumuturile, mergînd chiar aşa de departe, încît zălogia luĭ Ioţa negustorul din Rîmnic, pentru una şi alta, lucrurile din casă ale mănăstiriĭ, şi chiar candelele de argint, frumoasele candele de argint cu florĭ lucrate din ciocan pe care le făcuseră în Ardeal meşteriĭ plătiţĭ de Brîncoveanu. Ilarion dădea şi din turmele mănăstiriĭ pentru a lua de la jupînul Chiriac din Craiova *bîtloage* de *horilcă*, de rachiŭ, care se vede că era trebuitor pentru ţinerea sănătăţiĭ şi mulţămiriĭ sale[1]. Un ceasornic, lingurĭ de argint, şervete de Veneţia, covoare avură aceiaşĭ soartă[2]. O călătorie la Viena îĭ dădu dreptul să maĭ încarce cheltuielile[3]. Până şi egumenul de la Bistriţa fu adus să dea banĭ pe datorie vecinuluĭ său[4]. Tot pentru mulţămirea interesuluĭ său, Ilarion înlocuise pe vechiĭ scutelnicĭ bunĭ de lucru aĭ mănăstiriĭ prin oamenĭ cu cari el avea legăturĭ şi cărora li dădea îmbrăcăminte, şi chiar leafă[5]. Pe slugile mănăstiriĭ cele vechĭ le bătea, le „fărîma pe uliţă“[6]. Decĭ se auziră în Novembre 1725 şi maĭ puternic plîngerile luĭ Trapezuntios în numele văduveĭ ctitoruluĭ[7]. Ilarion trebui să fie izgonit, dar, de oare ce omul era isteţ şi bogat, se ceru multă luptă pentru a se ajunge la o învoială cn dînsul, care recunoştea toate datoriile şi zălogirile, dar afirma că şi mănăstirea e impovărată faţă de dînsul. La 10 Februar 1726, Nicolae de Porta, Levantinul care e aşa de amestecat în afacerile olteneştĭ pe aceste timpurĭ austriace[8], era la Hurez, unde lua socoteala luĭ Ioan pentru cheltuielile făcute de el şi veniturile ce strînsese de la Iunie 1723 până la 28 Septembre al anuluĭ următor[9]. În Februar lucra la descurcarea situaţieĭ şi arhimandritul Mi-

[1] Acest volum, p. 39. [2] *Ibid.*, p. 42. [3] *Ibid.*, p. 38, n° 32.
[4] *Ibid.*, p. 42-3, 44-5. [5] „*Ibid*“., pp. 42-3.
[6] *Ibid.*, p. 39.
[7] Dobrescu, p. 167; acest volum, *passim*.
[8] Vezĭ Iorga, *Documente geografice*, extras din „Buletinul Societăţiĭ Geografice“ pe 1900. Mănăstirea se judecase cu el pentru satul Podbaniţa în 1724 (acest volum, pp. 18-9, n° 14).
[9] *Ibid.*, pp. 29-30, n° 29.

haiŭ Cîrtiţa[1]. Încă de la 17 Februar Administraţia hotăria împotriva luĭ Ilarion şi pentru venerabilul arhimandrit, căruia i se recunoştea dreptatea[2].

Iată chiar actul ce porni de la dînsa în această zi:

Dat-amŭ cartea noastră Sfinţii Sale părinteluĭ Ioanŭ arhimandritulŭ şi egumenulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ, unde să cinsteaşte şi să prăznuiaşte hramulŭ Sfinţilorŭ Înpăraţĭ şi întocma cu Apostoliĭ Costandinŭ şi Elena, pentru că, ajungăndu la la slăbiciunea bătrăneaţelorŭ şi la neputinţă, pentru boala ce are, aŭ fostŭ făcutŭ o scrisoare la Măriia Sa ghenăralulŭ comandantŭ şi maĭ marele nostru derectorŭ grafŭ de Chcneseg, trimiţăndŭ pă Sfinţiia Sa părintele Ilarion arh[imandritul] ca să fie cunoscutŭ Mării Sale, căndŭ l-arŭ trimite cu nescaĭ trebĭ ale mănăstiriĭ, şi acea carte poate că den greşală a tălcuit-o răposatulŭ părintele episcopulŭ Damaschinŭ într'altŭ chipŭ, şi Măriia Sa maĭ susŭ numitulŭ ghenăralŭ, după tălcuirea aceĭ maĭ susŭ zise cărţĭ, aŭ fostŭ datŭ carte părinteluĭ Ioanŭ, ca să fie părinteluĭ Ioanŭ unŭ ajutoriŭ la mănăstire pănă la vreamea morţiĭ luĭ, şi atuncea, de să va cunoaşte de omŭ blăndŭ, stătătoriŭ, bisericescu, feritoriŭ, dreptŭ şi bunŭ chivernisitoriŭ, atuncea i să va aduce decretŭ de la înnălţata Curte, şi va rămănea în loculŭ părinteluĭ Ioanŭ egumenŭ desăvărşitŭ. Şi, viindŭ cu acea carte Sfinţiia Sa întru Hristos răposatulŭ părintele chirŭ Damaschinŭ, episcopulŭ Rămneculuĭ, i-aŭ fostŭ datŭ cartea Sfinţii Sale şi l-aŭ aşăzatŭ să fie egumenŭ desăvărşitŭ, iar nu ajutoriŭ, după cumŭ scrie în cartea Mării Sale derectoriuluĭ, şi aşa cu acelŭ găndŭ aŭ rămasŭ elŭ egumenŭ la mănăstirea Hureziĭ. Şi, înţelegăndŭ părintele Ioanŭ arh[imandritulŭ] şi egumenulŭ de la mănăstirea Hureziĭ cumŭ că nu iaste scosŭ denŭ egumenie, ce numaĭ pentru slăbiciunea Sfinţii Sale ì s'aŭ fostŭ datŭ pe părintele Ilarionŭ ajutoriŭ, şi văzăndŭ că părintele Ilarionŭ aŭ făcutŭ şi face multă cheltuială, pe multe lucrurĭ fără socoteală, şi aŭ şi îndatoratŭ sfănta mănăstire, nu s'aŭ suferitŭ, ci aŭ datŭ jalbă, fiindŭ încă părintele maĭ susŭ zisu episcopŭ viŭ, pentru acestŭ lucru, la derectoratŭ, şi aŭ datŭ jalbă şi aicea, la Chesaričasca Administraţie, totŭ pentru acestŭ lucru, şi acumŭ înŭ urmă aŭ venitŭ aicea la Craiova, înpreună şi cu părintele Ilarionŭ, de aŭ stătutŭ de faţă înnainte noastră. Şi, luîndu-se seaama de venitulŭ mănăstiriĭ de anulŭ celŭ maĭ denainte pănă nu venise părintele Ilarionŭ la mănăstire, care aŭ luatŭ şi aŭ cheltuitŭ părintele Ioanŭ arh[imandritulŭ] şi egumenulŭ, s'aŭ găsitŭ venitulŭ mănăstiriĭ leĭ 1359 p[1], şi cheltuiala care aŭ cheltuitŭ la bisearica de piiatră, şi pă casele de la Bae, şi pă cărciuma de la Fometeştĭ, şi pe alte chel-

[1] *Ibid.*, pp. 31-2, nº 27. [2] Dobrescu, p. 43.

tuelĭ la praznicĭ, şi pă slomnulŭ dela Troianŭ, şi pe alte cheltuelĭ ale mănăstiriĭ, care săntŭ stătătoare de să vădŭ, şi cu simbriia părinţilorŭ călugărĭ, şi cu simbriia Sfinţii Sale părinteluĭ Ioanŭ arhimandritulŭ şi egumenulŭ, de 7 anĭ care nu ş'aŭ fostŭ luat-o, şi încă aŭ maĭ rămasŭ necheltuiţĭ, ca să maĭ dea părintele Ioanŭ maĭ susŭ numitulŭ mănăstiriĭ leĭ 11 p[l], după cumŭ arată foaia totŭ anume, şi de venitŭ şi de cheltuială, care s'aŭ iscălitŭ de noĭ, şi amŭ dat-o la părintele Ioanŭ. Şi, luăndŭ seaama şi părinteluĭ Ilarionŭ arhimandritulŭ, s'aŭ găsitŭ venitulŭ mănăstiriĭ, în noao lunĭ cătŭ aŭ fostŭ într'acea isprăvnicie, de leĭ 653 p[l], 18, şi, socotindu şi cheltuiala cătŭ aŭ cheltuitŭ, s'aŭ găsitŭ că aŭ cheltuitŭ leĭ 1061 p[l], şi nicĭ-unŭ felŭ de lucru la mănăstire nu s'aŭ făcutŭ, ci aŭ rămas mănăstirea datoare ca să maĭ dea părinteluĭ Ilarionŭ cu pricinile după vinurĭ şi după alte veniturĭ, după cumŭ arată foaia totŭ anume, leĭ 407 p[l], 49. Care, străngăndu-se aceĭ banĭ cu pricinĭ, şi înplinindŭ şi ceialalţĭ, să să facă acea sumă, să nu-ĭ dea în măna părinteluĭ Ilarionŭ, ci, înpreună, părintele Ilarionŭ şi cu omulŭ părinteluĭ Ioanŭ arhimandritulŭ, să meargă să scoaţă întăĭ 8 candele de argintŭ de unde săntŭ puse zălogŭ. Dupe aceaia, pă unde să vorŭ fi maĭ făcutŭ alte datoriĭ, să să dea tutulorŭ să să plătească, şi, de vor maĭ rămănea nescaĭ banĭ dentr'aceia, să-ĭ ià părintele Ilarionŭ arh[imandritulŭ], ca să-ĭ fie aĭ luĭ. Iar, de nu să vorŭ ajunge aceĭ banĭ, să să plinească suma datorii, la cine va maĭ rămănea datorie, să aibă a răspunde şi a plăti tutulorŭ datornicilorŭ părintele Ilarionŭ, iarŭ la mănăstirea Hureziĭ să nu caute datorniciĭ nimicŭ, măcar să fie şi iscălitura obştiĭ mănăstiriĭ de la Hurezĭ în nescaĭ zapise, la nescaĭ datornicĭ, cu nicĭ-un zapisŭ să nu poată aceĭ datornicĭ a căuta ca să ià de la sfănta mănăstire Hureziĭ, fără de cătŭ toţĭ datorniciĭ să caute la părintele Ilarionŭ, că pentru aceaia i s'aŭ ţinutŭ în seaamă cheltuiala ce aŭ cheltuitŭ, aŭ cu cale, aŭ fără cale, cheltuindŭ şi venitulŭ mănăstiriĭ, şi, maĭ trecăndŭ şi acăstă sumă care iaste să i să maĭ dea ca să dea, pe la datornicĭ, fiindŭcă, ca unŭ ispravnecŭ ce aŭ fostŭ, negăsindŭ mănăstirea datoare nimicŭ, iar aşa să o lase fără de datorie. Şi, fiindŭcă, în cartea Mării Sale maĭ mareluĭ derectorŭ maĭ susŭ numitŭ, scrie ca să fie totŭ cumŭ aŭ fostŭ orănduitŭ ajutoriŭ părinteluĭ Ioanŭ arh[imandritulŭ], noĭ dentr'acea ispravnicie nu l-amŭ lepădat, fără de cătŭ amŭ zisŭ să fie totŭ cumŭ aŭ fostŭ orănduitŭ, ajutoriŭ părinteluĭ Ioanŭ, şi, Sfinţiia Sa părintele Ilarionŭ nepoftindŭ, aŭ datŭ o scrisoare la noĭ, întru care arată cumŭ că, de arŭ fi ştiutŭ dentăiaşŭ dată că n'aŭ fostŭ aşăzatŭ egumenŭ desăvărşitŭ, n'arŭ fi priimitŭ ca să fie ca unŭ ajutoriŭ, nicĭ acumŭ nu priimeaşte ca să fie ca unŭ ajutorŭ părinteluĭ Ioanŭ arh[imandritulŭ], egumenulŭ, dupre cumŭ scrisoarea părinteluĭ Ilarionŭ arată. Pentru aceaia, dupe dreapte

lucrurĭ ce s'aŭ aflatŭ, şi după luatulŭ semiĭ, cunoscăndŭ că părintele Ioanŭ arhimandritulŭ denŭ egumenie n'aŭ fostŭ scosŭ, ci cu greşală s'aŭ fostŭ aşăzatŭ părintele Ilarionŭ, de Sfinţiia Sa maĭ susŭ numitulŭ răposatulŭ episcopulŭ, fără de ştirea nimănuĭ, egumenŭ desăvărşitŭ, noĭ încă dămŭ ačastă carte a noastră părinteluĭ Ioanŭ arh[imandritulŭ] şi egumenulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ ca să fie cumŭ aŭ fostŭ şi iaste de atăţea anĭ, să chivernisească sfănta mănăstire de toate lucrurile, pecumŭ aŭ chivernisitŭ şi pănă acumŭ, dupe cumŭ cartea maĭ mareluĭ derectorŭ hotăraşte şi porunceaşte, şi maĭ multă pricină la mijlocŭ între părintele Ioanŭ arh[imandritulŭ] şi între părintele Ilarionŭ şi între alalţĭ călugărĭ dela mănăstirea Hureziĭ să nu maĭ fie. Iar pentru alte pricinĭ ce aŭ maĭ arătatŭ părintele Ioanŭ arhimandritulŭ şi cu ceialalţĭ călugărĭ de la Hurezĭ, şi pentru cărţile ce aŭ arătatŭ părintele Ilarionŭ că iaste făcutŭ arhimandritŭ, şi pentru alte înpotrivirĭ ce aŭ maĭ fostŭ între dănşiĭ, fiindŭ şi uniĭ şi alţiĭ parte biseričască, amŭ lăsatŭ pănă va veni Sfinţiia Sa părintele Vlădica Beligrădeanulŭ şi cu episcopulŭ ce să va face aicea arhiereŭ, de vorŭ căuta acealea toate, de le vorŭ îndrepta. Aşăjderea şi pentru mitele, ce va fi datŭ părintele Ilarionŭ, măcarŭ orĭce, la uniĭ la alţiĭ, denŭ bucatele mănăstiriĭ Hureziĭ, să aibă a le întoarce aceia care le-aŭ luatŭ, toate, iarŭ la mănăstire la Hurezĭ; iarŭ, ce va fi datŭ dentr'alŭ săŭ, acealea să le ià părintele Ilarionŭ. Iarŭ pentru mitra şi alte haine ale părinteluĭ Ilarionŭ, ce va fi avutŭ căndŭ va fi venitŭ la mănăstire, şi nu vorŭ fi făcute cu baniĭ mănăstiriĭ, să i să dea toate la dănsulŭ, iarŭ mantiia şi altele care s'aŭ făcutŭ cu bani mănăstiriĭ, să rămăe iarŭ la mănăstire. Datu-s'aŭ în Craiova, Fevruarie 17 zile, l[t] 7234 [1726]. Gheorghie Cantacuzinò, Gligorie Băleanulŭ, Radulŭ Golesculŭ, Ilie Ştirbeaĭ, Staico Bengesculŭ. — Denŭ porunca Chesariceştiĭ Administraţieĭ: N. de Porta[1]. .

Ilie Ştirbeĭ, care, şi în calitate de ctitor, avea grija deosebită a acestor, gîlcevurĭ, mîntuind lămurirea socotelilor, hotăria ca Ilarion „să nu maĭ aibă nicĭ-un feliŭ de ameastec cu mănăstirea Hureziĭ, nicĭ să nu să maĭ apropie de mănăstire, pănă cînd va fi viŭ"[2]; pentru osteneala sa aşa de puţin folositoare Hurezuluĭ, el era dăruit însă cu un cal[3], primind, în acelaşĭ timp, încă în cursul anuluĭ, tot ceia ce i se maĭ putea cuveni[4].

[1] *Ibid.*, XLI, 4.
[2] Acest volum, p. 40, n° 33; cf. p. 34 şi urm., n° 30; p. 27 şi urm.
[3] *Ibid.*, p. 29, n° 25; p. 27, n° 24. [4] *Ibid.*, p. 32, n° 28.

Ioan nu rămase mult timp singurul socotitor al mănăstiriî pe care el o înnălţase şi al căreî cel d'intăiŭ gospodar fusese. Aniî îl împovărau foarte greŭ. „Se mută către Dumnezeŭ" la 15 Iunie 1726, şi rămăşiţele luî fură astrucate în biserica cea mare, la dreapta, unde se aşeză, sus de la pămînt, o piatră cu pomenirea luî în stihurî neiscusite[1]:

Şi fu şi trecu,
Ca cînd şi nu fu[2].

Cel maî vrednic urmaş al săŭ ar fi fost, de sigur, clisiarul Lavrentie, care fusese crescut de Ioan, se învăţase la carte şi la slujbă în chilia răposatuluî egumen, îî fusese adecă, precum se spunea atuncî, chiliaş. Era şi el ieromonah, „popă", se pricepea la tot felul de lucrărî literare, şi era şi unul dintre călugăriî maî cu stare, căcî îl vedem cumpărînd la 1732 moşie pentru fraţiî săî[3]. Dar el fu lăsat la o parte, şi în curînd îşî află rostul aiurea, la Episcopie, unde ajunse „dascăl", învăţătorul copiilor ce veniaŭ la şcoala Vlădicăî, precum şi al viitorilor preoţî: în acelaşî timp, i se dădea acolo şi sarcina tipăriturilor rîmnicene[4].

După chiar sfatul luî Ioan, Dionisie, egumenul de la Polovracî, luă *isprăvnicia*, regenţa la Hurez, lăsînd în locul săŭ, la mănăstioara de unde venia, pe Climent. Era Romîn, de şi îşî zicea, pentru a se dovedi şi el cărturar, „Iliev", căcî era fiul luî Ilie. Încă de la 11 Iulie 1726 i se dădea întărirea din partea Administraţieî împărăteştî[5]: el mersese s'o iea la Sibiiŭ chiar[6].

[1] *Inscripţiî*, I, pp. 189-90.
[2] Cf. Dobrescu, pp. 182-3, nº 65.
[3] Arch. Stat., *Hurezî*, I, 44. Marturî sînt călugăriî Misail, Iosif şi Visarion.
[4] Acest volum, pp. 59-60, nº 54. Cf. p. 60, nota 1. La 1736 el era încă la Hurez, cu Misail şi Isidor; acest volum, p. 56, nº 50. Cam pe atuncî, eclesiarh era Iosif; *ibid.*, pp. 56-8, nº 51.
[5] Acest volum, p. 49 (3).

La 6 Iulie 7234 (1726), „Dionisie, egumen al sfinteî mănăstirî Hureziî", dă zapis Căpitanuluî Orosŭ Gabrulŭ, pentru o vie

Dionisie I-iŭ găsi mănăstirea, după plata despăgubirilor către Ilarion şi după ce încurcăturĭ vor maĭ fi fost în ultimele lunĭ din viaţa luĭ Ioan, în starea cea maĭ rea ce se poate închipui. Pîrînd pe acela care ticăloşise gospodăria Hurezuluĭ, el spunea cu durere, chiar de la început, că aproape nu vede nicĭ-un mijloc de îndreptare: „Să maĭ îndatorăm mănăstirea, nu avem cum o maĭ îndatora, că iaste vîndută şi petrecută; că dobitoace puţine aŭ rămas din toate fealiurile"[1]. În Iunie 1731, Dionisie îşĭ punea iscălitura supt un memoriu către Guvernul austriac[2].

În vara anuluĭ 1734, acest egumen, bătrîn şi el, nu maĭ era în viaţă.

Urmaşul săŭ, al treilea ocîrmuitor al Hurezuluĭ — înaintea luĭ oblăduieşte un an şi jumătate proigumenul Iosif[1], purta acelaşĭ nume. Era fiul luĭ Fota Bălăcescu Căpitanul, care fusese omul de casă al unuia dintre boieriĭ cu trecere supt Austriacĭ, Ilie Oteteli̦şanul[3], şi iscălise cererea de anexare a Olteniei către Austriacĭ[4]. Călugăr dintre Hurezenĭ el însuşĭ, al doilea Dionisie fusese numit la 15 Iunie 1734 egumen al Strehaiĭ, mănăstire veche, foarte veche, dar de maĭ puţină însemnătate, cu toată că, numaĭ cu cîteva zecĭ de anĭ în urmă, fusese şi Scaun al uneĭ episcopiĭ trecătoare. La 25 Mart 1735, Dionisie era strămutat la mănăstirea de unde pornise[5]. Peste cîteva săptămînĭ, el se încumeta chiar a se face Vlădică la Rîmnic, şi avu nu maĭ puţin decît treĭzecĭ şi şepte de voturĭ la această alegere din 1735[6], ca şi egumenul de Cozia, Ghenadie, poetul.

„Decĭ, cu voia luĭ Dumnezeŭ şi cu porunca stăpănitorilorŭ, rănduindu-mă pe mine a fi nastavnicŭ în loculŭ părinteluĭ Ioanŭ la această sfântă mănăstire" (Arch. Stat., *Hurezĭ)*.

[1] Dobrescu, pp. 182-4; cf. acest volum, pp. 43-5.

[2] Acest volum, p. 42. Cf. n° 35, pp. 41-3; apar lîngă el următoriĭ călugărĭ: Misail ieromonahul, Iosif ierodiaconul şi Antonie monahul, — acesta, din ceĭ noĭ.

[3] Hurmuzaki, VI, p. 420. Cf. acest volum, p. 49 (3).

[4] O jalbă a luĭ Fota, în Arch. Stat., *Hurezĭ*, V, 29.

[5] Hurmuzaki, VI, p. 237. [6] Acest volum, pp. 51-3, n[le] 46-7.

[7] Dobrescu, pp. 116, 328; p. 332, n° 175.

Dionisie Bălăcescu se dovedi om energic. În Iulie 1735, el cuteza a se plînge împotriva secretariuluĭ de guvern Roland, care încălcase la Craioviţa; la 1738, pentru un memoriu, el intra în conflict cu Guvernul, împreună cu episcopul săŭ, de alminterea[1].

În războiul ce se deschise în curînd între Austriacĭ şi Turcĭ, aducînd urmarea fericită a întoarceriĭ judeţelor oltene la Principatul muntean, Dionisie trebuie să se fi dat — ca toată lumea — de partea Domnuluĭ de peste Olt, care ruga cu căldură pe Rominiĭ ajunşĭ supt stăpînire străină a se strădui pentru cît maĭ răpedea înlăturare a eĭ[2]. La 8 Iunie 1738, o ceată de haiducĭ şi de plăiaşĭ, supt Căpitanul Duca, venit de peste Olt, năvăli asupra Hurezuluĭ, făcînd pradă mare şi lăsînd în urma lor mănăstirea în flăcărĭ: egumenul socoti că i-aŭ ars şepte care cu boĭ, o căruţă cu caĭ, 25.000 de bucăţĭ de şindilă de stejar, de „gorun“, 3.000 altele de şindrilă, maĭ proastă, de brad, 24 de mese şi scaune, 36 de uşĭ, paturile, laviţele, dulapurile, hîrdaiele, putinele, vedrele, pariĭ din grădină, uneltele din casele Ţiganilor şi, nu maĭ puţin, 12 buţĭ marĭ[3].

Mulţĭ anĭ de zile el stătu în fruntea Hurezuluĭ, care se afla, după pacea din Belgrad (1739), iarăşĭ subt stăpînire drept-credincioasă. Era preţuit de coborîtorul ctitoruluĭ, de noul Constantin Brîncoveanu, care-ĭ dădea, în 1746, sarcina de a îngriji dregerea bisericiĭ sale vîlcene de la Surpatele, clădită de egumenul Ioan cu cheltuiala luĭ Vodă-Brîncoveanu, la 1706[4]. Gospodăria hurezeană în mare parte el a adus-o iarăşĭ la înflorire, în păstoria luĭ îndelungată.

Totuşĭ, în Septembre 1747, pentru pricinĭ pe care nu le cunoaştem, i se impuse şi luĭ Dionisie ca şi, odată, luĭ

[1] Arch. Stat. *Hurezĭ*, XLI, 6. — La 1731, 21 Iulie petiţie a luĭ „Ionicht, Quardian auss Hurezz“ (*Ibid.*, LII, nº 71).

[2] *Ibid.*, XLI, 6.

[3] Acest volum, p. 51; p. 58, nº 51. [4] Cf. *ibid.*, pp. 66-7, nº 63, şi *Inscripţiĭ*, I, pp. 182-3.

Ioan, un proigumen: Ghenadie[1], şi până la începutul anuluĭ următor proigumenia o avea un Iosif[2].

Dar la 1-iŭ Septembre din acelaşĭ an 1748 apare şĭ Dionisie ca egumen, împodobit şi cu titlul de archimandrit, ca înnaintaşul săŭ Ioan[3]. În 1749, el trimetea pe Iosif cu nişte banĭ la fostul episcop de Rîmnic Climent[4]: proigumenul, decĭ, era la poruncile egumenuluĭ, care se ajuta maĭ mult cu dînsul[5]. Îndată însă, chiar la 1754, de pildă, nu se maĭ vorbeşte decît de Dionisie[6].

Bălăcescu avea sufletul războinic şi mîndru al unuĭ boier. Legăturile sale cu ierarchiĭ rîmnicenĭ sînt acelea ce se potrivesc cu naşterea sa. Cu episcopul Grigorie, fiŭ al luĭ Gheorghiţă Socoteanu, care făcuse, în vremea luĭ, afacerĭ cu mănăstirea, el corespundea prieteneşte, cum se vede din aceasta scrisoare, alcătuită într'un timp cînd Vlădica avea marĭ năcazurĭ pe care nu le cunoaştem, şi se află într'o primejdie necunoscută altfel[7]:

Grigorie, milostiiŭ bojiiŭ episcopŭ Răim[niculuĭ].

Prea-cuvioase arh[imandrit] şi i[gumen] alŭ sfinteĭ şi dumnezăeştĭ mănăstirĭ Hureziĭ, chirŭ Dionisie, dela milostivulŭ Dumnezăŭ pohtimŭ Cuviinţeĭ Tale întreagă sănătate şi sufletească spăsenie, iar de la Smerenia Noastră îţĭ trimitem molitvă şi blagoslovenie şi părintească sărutare. Pentru noĭ, vrăndŭ Cuviinţa Sa a şti, din mila luĭ Dumnezăŭ ne aflămŭ sănătoşĭ, aşteptăndŭ şi nădăjduindŭ dinŭ zi în zi măntuirea noastră şi vedemŭ că încă până acumŭ nu ne-aŭ întimpinatŭ zioa aceaia, care, căndŭ va fi, nu o putemŭ a şti, fără numaĭ ne aflămŭ nădăjduindŭ a o căştiga, căndu va fi mila luĭ

[1] Acest volum, pp. 72-3, nº 69.

[2] *Ibid.*, p. 72, nº 68. La 9 Ianuar 1749 îĭ face o mărturisire pentru satul Băltenĭ „Ion, cumnatul proegum[e]nŭ". Şi la 11 Septembre 1748 era în această funcţie Iosif; Arch. Stat., *Hurezĭ*, X, nº 4-5. V. apoĭ acest volum, pp. 75-6.

[3] Acest volum, pp. 74-5, nº 72.

[4] *Ibid.*, pp. 76-7, nº 76.

[5] La 1753, mănăstirea avea pe Misail clisiarh şi pe călugăriĭ: Ierotheĭ, Ştefan, Dionisie, Calinic, Visarion, Antonie, Teodosie; Arch. Stat., *Hurezĭ*, XX, 11. La 1757, şĭ Atanasie; acest volum, p. 85.

[6] *Ibid.*, p. 84 şi urm.

[7] Arch. Stat., *Hurezĭ*, VIII, 12.

Dumnezăŭ. Cuviinţa Voastră bine arŭ fi, precumŭ până acumŭ aţĭ făcut, de care vă săntŭ foarte mulţămitŭ, şi acumŭ încă să maĭ scrieţĭ din preună cu boiariĭ, cu preoţiĭ, cu neguţătoriĭ, cu rugăciune la Măria Sa Vodă şi la boiarĭ de obşte şi, osebit, la dumnealuĭ Spătharĭ, ca să fimŭ plătiţĭ pă cătŭ aŭ fostŭ până acumŭ, şi să ne dea ertăciune şi slobozie ca să ne venimŭ la loculŭ nostru şi, dându-vă chezaşĭ cu toţiĭ pentru noĭ, că de acumŭ înnainte nu vorŭ maĭ fi ceale ce aŭ fostŭ până acumŭ de spre partea noastră, ci vomŭ fi cu totuluşĭ totŭ alŭ Măriei Sale credinčosŭ şi cu dreptate, şi aşa socotimŭ că ne va slobozi. Pearele ce mi-aĭ trimis, mi le-aŭ adus, şi foarte îţĭ mulţumescu de dragoste şi de neuitare. Aşa le-amŭ priimitŭ cu bucurie, precumŭ aŭ priimitŭ Ierimiia zmochinele luĭ Avimelehŭ în robiia Vavilonuluĭ, şi m'amŭ măngăiatŭ foarte. Preacuvioase arhimandrite, roagă pe Dumnezeŭ cu căldură ca să mă văzŭ încă odată măntuitŭ dinŭ scărba aceasta, şi, de va fi voia luĭ Dumnezeŭ, şi veĭ pofti, veĭ cunoaşte în ce chipŭ te iubescu. Celuĭ ce înţeleage, îĭ iaste în destulŭ atătŭ spre înţelegere. Iarŭ Dumnezăulŭ păciĭ şi alŭ măngăeriĭ toate să le înpace. Şi pre toţĭ să ne măngăe cu măngăiare duhovnicească; şi fie Cuviinţa Ta blagoslovită. Av[gust] 23 dni, 1755.

Alŭ Cuviinţeĭ Tale părinte sufletescŭ.

Grigorie piscopulŭ Răim[niculuĭ].

Prea-cuviosuluĭ arh[imandrit] şi ig[umen] al sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ, chirŭ Dionisie, cu blagoslovenie să să dea. La Hurezŭ.

Grigore se numără şi printre ctitoriĭ Hurezuluĭ, căcĭ el îĭ dădea, la 4 Maiŭ 1773, „o sileşte aicea, în oraşulŭ Răimniculuĭ..., dinŭ uliţa cia de spre Sfăntul Dimitrie în josŭ, alăturia cu podgrădiia bisearicii..., cu capulŭ dinŭ josŭ în loculŭ nepotuluĭ nostru, Postelnicului Radu“ [1].

Mănăstirea avu iarăşĭ un proigumen în 1768, pe Ştefan, viitorul egumen de Bistriţa, aproape de izbucnirea războiuluĭ între Ruşĭ şi Turcĭ. În cele nouă lunĭ cît avu acesta grija mănăstiriĭ, cîţĭva din Turciĭ ce umblaŭ prin ţară, cumpărînd de înnainte mierea, fu găsit ucis în satul Rîmeştiĭ. Omorîtorul nu se descoperi, şi mănăstirea intră la răspundere. Ştefan, chemat la Rîmnic pentru a se îndreptăţi, fugi noaptea, dar Dionisie trecu acum ca platnic în locul luĭ, şi

[1] Arch. Stat., *Hurezĭ,* XXXIV, 1.

el stătu la închisoare maĭ multe săptămînĭ, pănă-l scoase în sfîrşit Vodă Grigore Ghica[1].

Puţin timp după aceasta, pe la 1770, simţindu-se foarte îngreuiat de bătrîneţă, Dionisie îşĭ dictează cea d'intăiŭ diată. Orînduieşte slujba de îngropare ce i se va face, cu Vlădica Grigore, fostul episcop de Rîmnic şi Mitropolit, rugat anume „să vie să îngroape ticăloasele oase", cu alt proin episcop rîmnicean, Climent, care se adăpostia de mulţĭ anĭ la Sărăcineştĭ, din sus, pe Olt, cu egumeniĭ oltenĭ, cari vor primi cîte doĭ ughĭ, cu o sută de preoţĭ, plătiţĭ cu cîte zece parale; se vor da banĭ săracilor, se va face „grîŭ de pomenire", praznic cu păsărĭ, peşte proaspăt şi peşte sărat; se vor da sărindare la Episcopie, la Cozia şi la altele din mănăstirile de peste Olt, la Polovracĭ, la satele mănăstiriĭ, la Baia-de-fier, la Foleştĭ, „unde sînt îngropate oasele părinţilor mieĭ", la Bălăceştĭ, unde-ĭ zace unul din fraţĭ[2]. El strînsese de cu vreme tot ce era de nevoie: nu numaĭ ughiĭ şi baniĭ de aramă, dar şi ceara, făcliile, vasele de pămînt, buţile cu vin, vitele ce aveaŭ să fie tăiate[3].

Dar Dionisie maĭ trăi încă o samă de anĭ. La 3 Ianuar 1774, el lăsa mănăstiriĭ biserica din Foleştĭ şi unele pămînturĭ din moştenirea părinţească de acolo, care s'aŭ fost zălogit, fără ştirea luĭ, de fraţĭ, şi, care se pot „dezloji" acum, precum şi partea ce-ĭ vine în Bălăceştĭ, satul de baştină, „unde aŭ pusŭ neanea Costandinŭ casăle". Cu privire la trecutul săŭ călugăresc, început din cea maĭ fragedă vrîstă aicĭ la Hurez, el mărturiseşte astfel[4]:

Dinŭ mică vărstă viindŭ aicea, la ačastă sfăntă mănăstire Hurezĭ, si luîndŭ cinulŭ călugărieĭ, amŭ posluşitŭ sfinti mănăstirĭ de săntŭ 44 de anĭ... Căndŭ m'am călugăritŭ, amŭ înpărţitŭ cu fraţiĭ mieĭ, toate moşiile, şi, parte ce mi i-aŭ venitŭ, le-aamŭ dat-o totŭ lorŭ, şi eĭ aŭ văndutŭ....

[1] Acest volum, pp. 114-6.

[2] Odată, el pomeneşte pe „ticăloasa de cumnată ce am" (Arch Stat., *Hurezĭ*, LII, nº 100).

[3] Acest volum, p. 80 şi urm., nº LXXXIV.

[4] Arch. Stat., *Hurezĭ*, V, 63.

Un noŭ testament, puţin deosebit de cel d'intăiŭ, urmează la 1-iŭ Septembre 1776[1]. Cel din urmă, de la 12 Mart 1783, e scris asupra morţiĭ chiar, „aşteptîndu-şĭ sfîrşitul“: egumenul avea aproape optzecĭ de anĭ[2]. Dionisie arată cît a muncit pentru mănăstire, care-ĭ era maĭ mult decît casa părinţească: cum a răscumpărat moşiile vîndute, a adaus altele, a făcut hotărniciĭ, a clădit case de locuit, a înnălţat o biserică de piatră, a pus în maĭ multe locurĭ acoperişul la lăcaşurile de închinare ce eraŭ în sama luĭ, a şindilit de treĭ orĭ biserica cea mare. Cu toate dăjdile neobişnuite ce a trebuit să răspundă, supt Domnĭ răĭ saŭ în ceasurĭ grele: 1.500 de leĭ pe vremea proigumenuluĭ Iosif, 1000 de leĭ „împrumutul“ din 1768-9, 1176 de leĭ luĭ Ştefan-Vodă Racoviţă, el lasă, cu bucurie în suflet, socotelĭ netede. De şi mănăstirea n'are moşiĭ multe, nicĭ bălţĭ, nicĭ „Ţiganĭ în bir“, ci „puţin vinericiŭ“ numaĭ, a putut să se descurce. Ceia ce maĭ are, lasă la mănăstire, dar nu trebuie să se caute nimic pe la călugăriĭ ocrotiţĭ de dînsul, căcĭ tot ce rămîne pe urma luĭ, e dat la iveală. „Dumnezeŭ ştie“, zice el, „cumŭ amŭ ţinutŭ, şi, ce amŭ avutŭ, amŭ pierdutŭ totŭ, pentru dănsa, ca să o ţiŭ şi să o păzăscŭ după cinstea eĭ“.

Prin ultimul săŭ testament, Dionisie sfătuia să i se dea un urmaş dintre călugăriĭ mănăstiriĭ, saŭ şi din „alţĭ fraţĭ“. Încă din Maiŭ 1778, grijile gospodărieĭ eraŭ lăsate în sama unuĭ Gherasim, care lua şi titlul de egumen. Dar el se încurcă în datoriĭ grele, arendă pe mulţĭ anĭ moşiile, zălogi tot aşa munţiĭ, şi, chemat spre răspundere, la Bucureştĭ, se strecură de acolo, aşa încît el trebui să fie înlocuit făţiş, „publicîndu-să între norod cum că părintele Gherasim aŭ lipsit din dregătoriia sa“[3]. Pentru a se dezbate cu creditoriĭ, rămase astfel, în 1782, iconomul Hurezuluĭ, Rafail ieromonahul, care încă din 1760 era omul de încre-

[1] Acest volum, p. 94, nº 100.
[2] *Ibid.*, p. 113 şi urm., nº 116.
[3] Această carte, pp. 95, 110-1, 112-3, nle 113-4; p. 166, nº 176

dere a luĭ Dionisie[1]. După moartea acestuia, Rafail rămase deplin egumen, — egumen slab fără întîmplărĭ în timpurile sale.

Însă chiar în 1789, Decembre, un proigumen îngrijia de toate la Hurez: al doilea Iosif[2]. Se începuse războiul între Germanĭ şi Turcĭ, şi mănăstirea rămăsese pustie de călugărĭ; Serascherul, comandantul general turcesc, se aşeză cu toată urdia luĭ în încăperile şi pe pămînturile Hurezuluĭ,—visită de o lună cu tótul ruinătoare. Pe lîngă pagubă, Turciĭ nu cruţară ctitorieĭ brîncoveneştĭ nicĭ profanarea: caiĭ fură puşĭ în bisericile schiturilor, unde cîntările ieromonahilor tăcură[3]. Dar îndată Rafail se întoarse cu paşaport nemţesc pentru a face iarăşĭ rînduială[4].

Gospodăria se ticăloşise acum cu totul: între averile şi drepturile pierdute, se însemnaŭ în 1790 moşiile Oteeştĭ, Sălcuţa, Belciugatul-Cojeştĭ, dîrsta şi moara din Slăviteştĭ, via de la Suteştĭ, cu vinul acela bun, potrivit pentru darurĭ la oameniĭ marĭ, vama de la Bistriţa, de la Cerneţĭ şi Vidin, mila de sare[5]. Pierderile se îngrămădiaŭ, ca şi primejdiile şi duşmăniile pentru pămînturile păstrate încă: Dincă Brăiloiul voià numaĭ decît să aibă, nu numaĭ în arendă dar şi de vecĭ, Craioviţa, pentru care oferia, din ale luĭ, Izvoarele saŭ Deveselul[6]. La încheiarea păciĭ, „meşteriĭ de lemn şi fier" aĭ Nemţilor, cari făcuseră oarecare „meremet" la hanul din Craiova, aveaŭ pretenţia

[1] Cf. *ibid.*, p. 96, nº 102; pp. 103-4, nº 107; pp. 104-7. Cf. p. 90, nº 93; pp. 107-8, nº 110; p. 119, nº 120.

[2] *Ibid.*, pp. 126-7, nº 129.

[3] *Ibid.*, p. 130, nº 131. Pentru moşiile păstrate, v. p. 97, nº 104. La 1792, e pus la închisoare „egumenaşul" de la Polovracĭ, pentru păcate ca şi ale luĭ Gherasim; *ibid.*, pp. 138-40. La 1750 era egumen acolo Dionisie; *ibid*, pp. 201-2, nº 1. La 1760, Mihail; *ibid.*, p. 202, nº 3. La 1797, Cozma, la 1788, Iosif; *ibid.*, pp. 206-7, nle 8-9. Pentru averea mănăstiriĭ la 1779, *ibid.*, pp. 202-3, nº 4; cf. Hurmuzaki, VI, p. 276, an. 1719.

[4] Acest volum, pp. 125-6, nle 26-8.

[5] *Ibid.*, p. 136, nº 140.

[6] *Inscripţiĭ*, I, pp. 192-3; cf. p. 183, nº 387.

să rămîie în el ca răsplată [1]. Pe vremea luï Rafail, Hurezul pierdu, în sfîrşit, şi via de la Tîrgovişte, şi, cînd egumenul se plînse maï dîrz la episcopie, el primi de la Filaret, viitorul Mitropolit, o înfruntare ca aceasta [2].

„În dooă, treï rândurï aï scrisŭ cu atingere, şi foarte ne-amŭ scărbitŭ asupră-ţï; ci-ţï deschide ochiï a nu te atinge de cinstea omuluï; lasămŭ nebăgarea în seamă care o arăţï şi către noï. Pentru care rămâne altă dată a o învăţa cu fapta a-ţï cunoaşte starea şi a-ţï simţi puterea şi hotarăle, până unde să cade a te întinde, Iar acumŭ iată îţï poruncimŭ, maï multă supărare pentru aĉasta să nu îndrăzneştï a face până la o vreme de pace, căcï poate ochiulŭ nostru vede maï departe, şi socotimŭ ceva şi maï de folosŭ sf. mănăstirï decâtŭ însuşï Cuv[iinţa-Ta]; că într'altŭ chipŭ să ştiï că veï cădea suptŭ vină, numaï pentru obrăznicie şi nesupunere, necunoscându-ţï starea şi puterea până unde să cade să o întinzŭ."

Rafail muri puţină vreme după încheiarea războiuluï: urmaşul săŭ Pahomie fusese egumen la Polovracï, unde îl găsim la 1786 [3]. Pe la 1790, orïcum, măcar în Ianuar 1792 [4], acesta avea grija mănăstiriï. În Domnia luï Alexandru-Vodă Moruzi, al doilea Domn după încheiarea păciï, Pahomie drese bolniţa şi o zugrăvi din noŭ, ajungînd astfel al doilea ctitor al eï [5].

Nicï el însă, vre-un călugăr bătrîn şi dînsul, n'avu zile multe. Prin Mart 1795, întîlnim ca egumen desăvîrşit pe Ghermanò. Acesta e un prieten al mareluï episcop de Argeş, Iosif, care era, încă din vremea cînd stătea la Rîmnic pe lîngă Filaret, ca protosinghel, unul dintre corespondenţiï obişnuiţï şi dintre îngrijitoriï de afacerï aï Hurezuluï [6].

Ghermanò trimetea nouluï episcop din Scaunul argeşean, ridicat iarăşï, „caşurï neagre şi castane" şi neguţă

[1] Arch. Stat., *Hurezï,* IV, 30.
[2] *Ibid.*, XXVIII, 49.
[3] Acest volum, pp. 204-6, nº 7, maï sus, p. XXXIII, nota 3.
[4] Acest volum, p. 134, nº 137.
[5] *Inscripţiï,* I, pp. 192-3.
[6] V. scrisoarea luï din 29 Ianuar în Arch. Stat., *Hurezï,* LII, nº 111.

cu el pentru un schimb de proprietăţĭ[1]. Ca şi Iosif, şi egumenul din Hurez era un om cu cunoştinţĭ deosebite, şi în 1820 îl vedem împrutînd vecinuluĭ săŭ Bistriţeanul *Iliada*[2]. Un călugăr împrumuta de la dînsul pe Hesiod şi Gheorghe Sincelul. Din moştenirea de cărţĭ a luĭ cerea Iosif „Filonichia ce aŭ avut un Aftanasie Moldoveanul cu răposatul stareţul Paisie [de Neamţ] la Sfetagora"[3]. Îl găsim încă la 1805-6[4].

Nu putem hotărî cînd a lăsat, ajungînd la bătrîneţe (orĭcum înnainte de 1822), locul luĭ Ioanichie din 1825[5], al căruĭ urmaş e Dorofteiŭ, care se întîlneşte la 1828 şi 1829, Acesta se apucă de marĭ reparaţiĭ la mănăstire, precum se vede din această scrisoare a luĭ, scrisă cu litere marĭ, trase energic, după datina maĭ veche[6]:

„Eŭ însă, din gătirea ce amŭ găsitŭ de părintele bătrînu, şindilă făcumŭ; amŭ şi cumpăratŭ cue, amŭ pusŭ lemnarĭ de şindilescu; lucru s'aŭ deschisŭ destulŭ, că la doliia de la hoğacu cuhnieĭ s'aŭ fostŭ putrezitŭ căţva din căpriorĭ, dinpreună şi cu legăturile... Casele domneştĭ aŭ fostŭ învălite cu şindrilă de gorunŭ, bătută solzĭ după meşteşugulŭ care amŭ vorbitŭ cu dum. boiar[iĭ], şi, daca m'arŭ îngădui vreamea, iarăşĭ asemenea aşŭ face gătire a se acoperi. Darŭ am să facŭ cercare şi pentru olane, ca să chibzuescŭ cumŭ arŭ veni maĭ bine, şi puţinŭ, şi să ţie şi vreame de anĭ maĭ mulţĭ; măcarŭ că şi ačasta ce aŭ ajunsŭ de a să învăli, amŭ găsitŭ însemnatŭ că treace de 60 de anĭ. M'amŭ dusŭ şi pe la cîteva dinŭ moşiile după afară, şi maĭ ales pe la toate le-aŭ ajuns bătrăneaţele, căcĭ nicĭ case, nicĭ pătule n'amŭ găsitŭ a nu ceare preînnoire; apoĭ, la schiturile din prejurŭ, iarăşĭ maĭ dea rîndŭ le trebuiaşte meremetŭ....

La coperiş lucraŭ Evreĭ încă din 1827[7].

Mănăstirea avea pe acest timp, ca izvoare de venit —

[1] Acest volum, pp. 152-3, nº 155.

[2] *Ibid.*, p. 168, nº 179.

[3] Acest volum, pp. 172-3, nº 185. E *pro*igumen un Ioanichie în Septembre 1829 *(ibid.*, p. 168, nº 180).

[4] *Ibid.*, pp. 160-1, nº 168.

[5] Acest volum, p. 152, nº 155; pp. 168-9, nº 170.

[6] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XXIX, 37.

[7] Acest volum, p. 170, nº 182. Pentru Dorofteiŭ, maĭ vezĭ pp. 174-5, nº 188.

după o însemnare din 1824—, următoarele moşiĭ: Ciupercenii, Popeştiĭ, Giorocul, Ostroveniĭ din Dolj, Stoiceniĭ, Cureluşa Şcheiĭ, Viişoara, Runcul, Şuşaniĭ, Căzăneştiĭ, Baia-de--fier, descurcată dintr'un proces cu „Băieşiĭ", care se desfăşura la 1819-20 [1], Foleştiĭ [2], Nedeia, Şirineasa, Bălteniĭ, Ghitioara, Fometeştiĭ, pe lîngă locurĭ de suhat, ca la Racoviţa, drepturĭ de vinăriciŭ şi monopolul de cîrciume. La un loc, toate aceste stăpînirĭ şi privilegiĭ îĭ aduceaŭ pe an însemnata sumă de 25.440 de leĭ [3]. Hanul din Craiova i-l scosese Constantin Brăiloiŭ de la anumiţĭ usurpatorĭ, „oamenĭ de alt neam, scîrnavĭ" [4].

Ctitoria brîncovenească era astfel unul din cele maĭ bine înzestrate dintre lăcaşurile de rugăciune ale Principatuluĭ muntean. Dar, dacă, în alte vremurĭ, la început chiar, ea nu putuse ajunge un harnic sobor de călugărĭ învăţaţĭ şi harnicĭ, un centru de cultură, aceasta era acum, în răpedea decădere a mănăstirilor, şi maĭ cu neputinţă. De pe la 1822 înnainte măcar, mănăstirea era locul unde se trimeteaŭ pentru a fi ţinuţĭ supt pază bună, în cuvenitul tratament de molitve, nebuniĭ cari săvîrşiseră fapte de omor grozave, saŭ fiiĭ de boierĭ cari nu voiaŭ să asculte de maĭ mariĭ lor, orĭ, în sfîrşit, odrasle cu mintea slabă ale neamurilor marĭ, care se ruşinaŭ de a-ĭ înfăţişa lumiĭ [5]. Astfel a stat aicĭ anĭ de zile, fără a se putea ridica din întunerecul în care era cufundat de la început, un frate al Voevozilor Bibescu şi Ştirbeĭ, Damian Bibescu, care în rasa luĭ de călugăr nu era în stare să ducă viaţa obişnuită la mănăstire, aşa încît, de la o vreme, mamă-sa, Catinca Bibeasca, şi-l aduse acasă, unde i se mîntui viaţa în curînd [6].

Încă din 1833, urmaşul luĭ Dorofteiŭ, reparatorul cel har

[1] *Ibid.*, pp. 167-8, n-rele 177-8. Şi la 1794.
[2] Cu privire la care maĭ vezĭ *ibid.*, p. 67, nº 64; p. 193, nº 1.
[3] *Ibid.*, p. 170, nº 182.
[4] *Ibid.*, pp. 175-6, nº 189.
[5] *Ibid.*, p. 170 şi urm.
[6] *Ibid.*, p. 179 şi urm.

nic al Hurezuluĭ, era alt bun gospodar, pe care-l vedem amestecat în tot felul de afacerĭ, — lua în arendă şi cîte o moşie de la Vlădica de Rîmnic, răspunzîndu-ĭ pe an peste 35.000 de leĭ[1],—Hrisant, tot Romîn şi el, căcĭ,—potrivit cu vechiul privilegiu patriarhal de stavropighie, Grecĭ nu s'aŭ oploşit la Hurez nicĭ-odată, nicĭ măcar ca nişte călugărĭ de rînd, necum ca egumenĭ. Hrisant, ca şi înnaintaşul săŭ, stătea în strînse legăturĭ cu ceĭ din urmă Brîncovenĭ din vechea linie, şi încă la 1834 soţia luĭ Grigore Banul îĭ scria din Ardeal, cerîndu-ĭ a îngriji de moşiile eĭ, a-ĭ saluta ginerele, Gheorghe Bibescu, şi pe fratele acestuia, Barbu Ştirbeĭ, cari se aflaŭ în Curţile, astăzĭ dărîmate fără urmă, de la Brîncovenĭ pe Olt, lîngă frumoasa mănăstire veche. În acelaşĭ timp, ea-ĭ dădea de ştire că un ministru frances mare, pe care în Sibiiŭ toţĭ l-aŭ primit cu „mese", se găteşte a trece în Oltenia şi vrea să vadă şi Hurezul, unde, prin urmare, trebuia să fie primit de dînsul „după cuviinţă"[2].

IV.

Un număr destul de mic de călugărĭ trăiaŭ în mănăstire: monahĭ de rînd, ieremonahĭ, călugărĭ-preoţĭ — se doria ca aceştia să fie cît maĭ mulţĭ —, ispravnicĭ pe la schiturĭ; egumenul saŭ năstavnicul, împodobit uneorĭ cu titlul de arhimandrit, căpătat de la episcopul Ţinutuluĭ, avea lîngă el un eclesiarh; cînd era bătrîn, bolnav saŭ lipsia, trebile eraŭ purtate de un proigumen, locţiitor al săŭ, iar nu egumen „desăvîrşit".

Călugăriĭ îşĭ căutaŭ de slujbe, care trebuiaŭ să fie să-

[1] *Ibid.*, p. 181, nº 196.

[2] Εἶναι ἕνας Φραντζέζος πολλὰ μεγάλος, δηλαδὴ μινίστρος τῆς Φράντζας πρῶτος, ὁ ὁποῖος πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἦλθε ἀπὸ τὴν Κωσταντινούπολιν, καὶ ὅλοι οἱ ἐδῶ τὸν ἔδωσαν τραπέζια: μὲ εἶπεν ὁ ἀνεψιός μου Στιρμπαίης ὅτι μελετᾷ νὰ περιανήσῃ τὴν Μικρὰν Βλαχίαν καὶ ὅτι μέλει νὰ ἔλθῃ καὶ εἰς τὸ Χουρέζι: πρέπει λοιπὸν νὰ τὸν δεχθῆτε καθῶς τὸν πρέπει· μὲ εἶπεν ὅτι δὲ νὰ ἐλθῃ καὶ ὁ ανεψιός μαζύ του (2 April 1834).

[3] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XLI, 14.

vîrşite cu o deosebită îngrijire în această stavropighie; uniĭ dintre eĭ maĭ eraŭ trimeşĭ pentru cercetărĭ sau supravegherĭ pe la mănăstirĭ, deşi aceasta era maĭ mult grija diaconilor saŭ a logofeţilor. Întîmpinăm odată între părinţiĭ hurezenĭ pe un legător de cărţĭ, dar călugărĭ cărturarĭ, scriitorĭ, alcătuitorĭ de cărţĭ nu se ridică din mijlocul lor, dacă lăsăm la o parte pe neobişnuitul Lavrentie, care trecu, de alminterea, peste cîtva timp la episcopia de Rîmnic. Aicĭ, în jurul ierarhilor, se strînsese, încetul cu încetul, pe atuncĭ lucrul literar, care fugise din mănăstirĭ.

Părinţilor li se dădea o simbrie, cel puţin în cele d'intăiŭ timpurĭ [1]. Simbrie aveaŭ şi feciorii şi alţĭ mirenĭ, afară de scutelnicĭ şi de robĭ, cari lucraŭ şi slujiaŭ mănăstiriĭ [2]. „Lucrul viilor" cerea şi acela banĭ, — dar numaĭ acela, celelalte muncĭ la ţară făcîndu-se, precum se va arăta îndată, fără cheltuială bănească. Cînd şi cînd, era ceva de dres la biserica cea mare, la schiturĭ, la chiliĭ. Cîte unuĭ ocrotitor saŭ ajutător i se făceaŭ darurĭ. Feţelor bisericeştĭ maĭ alese, ca şi boierilor de prin vecinătate — astfel Socotenilor: luĭ Gheorghiţă, luĭ Radu, luĭ Grigoraşco [3], li se trimeteaŭ, ca şi în cele d'intăiŭ timpurĭ, ctitoruluĭ domnesc însuşĭ, care nu uita să-şĭ ceară peşcheşul, dacă el zăbovia, „botiţa" de păstrăvĭ, caşcavale, caşurĭ negre, vin de Suteştĭ [4]. Chiriarhul, Caimacamul Craioveĭ, supt Nemţĭ „ghinăralul", primiaŭ şi pocloane în banĭ [5]. Un prilej de petrecere bucuroasă şi unul de cheltuielĭ deosebite, era ziua hramuluĭ, la 21 Maiŭ, cînd se prăznuiesc Sfinţiĭ Împăraţĭ, „ceĭ asemenea cu Apostoliĭ". Se făcea atuncĭ slujba cea mare, şi pe urmă se întindeaŭ afară saŭ, cînd era vreme de ploaie, în marea trapezărie cu stîlpiĭ frumoşĭ, mesele lungĭ ale prazniculuĭ, la care episcopul de Rîmnic lua cel d'intăiŭ loc. Se cumpăraŭ pentru

[1] Acest volum, p. 17, nº 12; p. 24, nº 22.
[2] *Ibid.*, p. 39.
[3] Arch. Stat., *Hurezĭ*, LII.
[4] Acest volum, p. 28; p. 29, nº 25.
[5] V. şi acest volum, p. 89; pp. 174-5, nº 188.

acest ospăţ jimblă, peşte „bun, gras“, orez, stafide, untde-lemn scump, cafea. La plecare, Vlădica ducea plata luĭ de 10 leĭ[1]. Pomenĭ se maĭ făceaŭ şi în cursul anuluĭ pentru boieriĭ şi jupânesele îngropaţĭ aicĭ: dacă nu-ĭ fusese dat ctitoruluĭ însuşĭ să se odihnească în pacea măreaţă a prinosuluĭ săŭ, dacă nicĭ Doamna Marica nu fu adusă de ceĭ maĭ de aproape aĭ săĭ în acest loc sfînt, unde ar fi dorit să i se astruce rămăşiţele, dacă feciorii Brîncoveanuluĭ, tăiaţĭ odată cu tatăl lor bătrînul, zăceaŭ fără nume într'un colţ de Ţarigrad,— Hurezul adăpostia supt lespezile sale oasele Smaragdeĭ, fiiceĭ luĭ Constantin-Vodă, ale Ancuţeĭ, soţia luĭ Nicolae Roset, adusă din Braşov aicĭ, la ctitoria părintească, ale nuroriĭ Domniţeĭ Smaragda, Maria Bengescu, soţia luĭ Ioan Băleanu[2], ale Spătaruluĭ Radu Golescu şi ale soţieĭ luĭ, Maria [3], ale vătafuluĭ de aprozĭ Ioan Măldărescu şi ale soţieĭ luĭ, Stanca, de la cari mănăstirea avea o vie la Troian[4], în sfîrşit ale tuturor egumenilor.

O parte din moşiĭ, cele maĭ multe, le ţinea mănăstirea însăşĭ. De şi năstavniciĭ de pe vremurĭ avuse grijă a căpăta cărţile domneştĭ de întărire şi-şĭ plătiseră boieriĭ hotarnicĭ, totuşĭ călugăriĭ aveaŭ destul de lucru cu boierinaşiĭ saŭ chiar boieriĭ marĭ, mînaţĭ de lăcomie, din vecinătate. La 1729 egumenul se plînge într'un „memorial“ că la Foleştĭ încalcă oameniĭ Vorniculuĭ Constantin Poienarul: „Iarŭ acumŭ pârcălabulŭ dumnealuĭ pe bietulŭ călugăraşŭ ce aŭ fostŭ ispravnicŭ acolò, l-aŭ înjuratŭ, şi aŭ săritŭ totŭ cu parulŭ, să-lŭ ucigă, şi, dă nu arŭ fi fostŭ unŭ ispravnicŭ alŭ Cămăriĭ, l-arŭ fi şi ucisŭ“ [5].

Locuitoriĭ cari nu eraŭ moşnenĭ, „moşteanĭ“, orĭ răscum-

[1] Acest volum. p. 28.
[2] *Inscripţiĭ*, I, p. 189.
[3] Scrisoare a feteĭ luĭ, Aniţa, care se mărită cu un Ştirbeĭ, 1736, Arch. Stat., *Hurezĭ*, LVIII, 12, 14. Pentru o danie a Otetelişanilor, v. p. 148, nº 152. Dania călugăriţeĭ Filofteia (1759), p. 86, nº 89.
[4] *Inscripţiĭ*, I, p. 189.
[5] Arch. Stat., *Hurezĭ*, XVIII, 5.

păraţĭ saŭ iertaţĭ, decĭ toţĭ „locuitoriĭ ceĭ ce să hrănesc pe moşiĭ streine[1] — foaste ale lor însă —, eraŭ datorĭ, după „obiceiul pămîntuluĭ": „a clăcui şi a plăti dijma"[2]. Banĭ nu se schimbaŭ decĭ, ci se dădea muncă şi roade ale cîmpuluĭ. Munca „de clacă" era la 1748, înnaintea reformelor din a doua jumătate a veacului al XVIII-lea, de „cîte treĭ zile de om" pe an, pentru ceĭ ce n'aveaŭ sălaş pe pămîntul mănăstiresc şi nu lucraŭ brazdă dată de ispravnicul egumenuluĭ, ci aveaŭ numaĭ dreptul la pădure şi fînaţ[3]. La 1760 ca şi la 1795 se socotia şi aicĭ claca de 12 zile pentru săteniĭ obişnuiţĭ[4]. Dar se putea învoi Rumînul şi cu maĭ puţin; învoiala de la 1795 la Baia-de-fier, unde oameniĭ eraŭ deosebit de dîrjĭ, se cuprinde în aceste cuvinte: „omul caznic să clăcuiască căte patru zile pă anŭ şi să plătească căte unŭ zlotŭ de vatră"[5]. Cine voià să-şĭ răscumpere claca, putea s'o facă plătind pentru toată casa luĭ numaĭ 90 de banĭ pe un an întreg[6]; maĭ tărziŭ şi în alte locurĭ, chiar un leŭ, un zlot întreg[7].

Dijma, „den zece una" saŭ madeaua — cu noul cuvînt turcesc — se lua din toate, dar, pentru că nu se prea făcea grîŭ, din porumb întăiŭ şi din fîn, din cînepă pe urmă, pe lîngă care abia se pomeniaŭ, aşa de tărziŭ ca în 1795, „şi altele"[8]. Cu privire la dijmuitul porumbuluĭ, nu era vorbă, dar dijma fînuluĭ n'o răspundeaŭ oameniĭ bucuros, ca uniĭ ce aveaŭ de hrănit multe vite, bogăţia lor de căpetenie. Pentru această dijmă se răsculaŭ eĭ, „săriaŭ cu ciomagul" şi băteaŭ, nu numaĭ pe Ţiganiĭ mănăstireştĭ, puşĭ să strîngă căpiţele de la fiecare, dar şi pe slujitoriĭ domneştĭ, de Scaun,

[1] Acest volum, p. 127, nº 129.
[2] *Ibid.*, p. 154.
[3] *Ibid.*, p. 74, nº 72.
[4] *Ibid.*, p. 88. nº 92; p. 154.
[5] *Ibid.*, p. 154.
[6] *Ibid.*, pp. 65-6, nº 62; an. 1749.
[7] *Ibid.*, p. 88, nº 92.
[8] *Ibid.*, p. 70 şi urm., nº 68; p. 154; cf. p. 149.

chiar atuncĭ cînd aveaŭ un stegar, un sub-ofiţer în fruntea lor[1]. Atuncĭ egumenul făcea jalbă la Craiova, şi ca urmare firească ieşia că răzvrătiţiĭ eraŭ, după legea de atuncĭ, datina, „certaţi cu bătaia[2]. Atuncĭ eĭ se împăcaŭ cu părinţiĭ, pentru ca peste puţin ·să se „scoale cu ciomagul“ iarăşĭ şi iarăşĭ să sufere legiuita „certare cu bătaia“.

Şi pentru dreptul la pădure eraŭ destule certe. SăteniĭSăteniĭ aveaŭ dreptul de a-şĭ lua „lemne de focŭ pentru trebuinţa casălorŭ lorŭ“, afară de „lăturaşiĭ ce nu sînt sălăcaşĭ“, cari nu se împărtăşiaŭ la culegerea lemnelor. Mănăstirea avea dese orĭ a se plînge însă împotriva acelor „hoţĭ de Rumînĭ“[3] cari rupeaŭ şi pomĭ roditorĭ, îşĭ făceaŭ şi gardurĭ şi vindeaŭ chiar lemne din pădurile eĭ[4].

Prin unele părţĭ, ca la Baia, mănăstirea lua un număr din capetele de vită saŭ de turmă, născute în cursul anuluĭ: la sfîrşitul veaculuĭ al XVIII-lea se ridicaŭ acolo, ca *fătăciunĭ,* „cîte două vite pe doĭ anĭ“ şi cîte un taler pe an[5]. Încă de prin 1789 însă, săteniĭ se plîngeaŭ că „obiceiurile ce aŭ fostŭ s'ar fi stricat la toate moşiile mănăstireştĭ i boiereştĭ“[6] şi veniturile mănăstireştĭ se strîngeaŭ tot cu maĭ multă judecată şi maĭ deasă „certare“.

Cîteva din moşiĭ eraŭ date în arendă. Maĭ ales Craioviţa, pentru apropiarea eĭ de Scaunul oltean, era foarte căutată. În 1779 ea era dată unuĭ negustor hagiŭ din Craiova, şi aducea 50 de leĭ pe an[7]. Maĭ tărziŭ, o ţinură episcopia de Rîmnic şi Constantin Brăiloiŭ. Numaĭ la 1829, Hurezul o luă în lucru[8].

[1] *Ibid.,* pp. 125, 150.
[2] *Ibid.,* p. 146, n° 150; p. 160, n° 167.
[3] Pp. 139-40, n° 144.
[4] P. 157, n° 161.
[5] *Ibid.,* pp. 167-8, n° 178.
[6] *Ibid.,* p. 127, n° 129.
[7] *Ibid.,* pp. 96-7, n° 103.
[8] P. 176. La 1783, arenda era de 60 de leĭ (p. 118, n° 119). V. şi *ibid.,* p. 137, n° 142; p. 139, n° 143; p. 141, n° 146 şi altele.

Încă de la început, era făcută oprirea de a se vinde de către săteni pe moşiile mănăstireştĭ orĭce băutură „beţivă“: „vinŭ, rachiŭ saŭ miedŭ“, în cîrciume[1]; vinovaţilor li se *tăiaŭ cepurile* de la buţĭ, fără altă judecată[2]. Vechea datină prevedea: cînd n'are mănăstirea vin şi rachiŭ, vînd sătenii, dar plătind *havaetul*[3]. Decĭ egumenul îşĭ avea cîrciumarii la Troian, la Foleştĭ, la Gioroc[4]; în 1725 eraŭ douăzecĭ şi cincĭ de toţĭ. Ispravnicii şi alţĭ dregătorĭ n'aveaŭ îngăduire să stea maĭ multă vreme în gazdă, cum li era voia, pe la cîrciume de acestea ale mănăstiriĭ[5]. Preoţiĭ, diaconiĭ nicĭ eĭ nu puteaŭ face vînzare de vin la sătenĭ[6]. Dar ţeraniĭ nu se supuneaŭ bucuros acesteĭ îngustărĭ a drepturilor lor: cîrciume se ţineaŭ pe ascuns fără vre-o grijă de havaet. La 1797 eraŭ la Polovracĭ nu maĭ puţin de unsprezece, şi mănăstirea trebui să se învoiască a se păstra măcar treĭ din ele[7].

Hurezul avea întinse şi însemnate drepturĭ de vinăriciŭ în deosebitele „popoare“ de vierĭ din dealurile[8] ce-ĭ fusese închinate în această privinţă de Domnie, în aniĭ întemeieriĭ. Se lua, după obiceiŭ, „den zeace veadre o vadră“[9]. În banĭ se făcea la 1782 socoteala de doĭ banĭ la vadră pe lîngă cari se maĭ ridica, iarăşĭ după cea maĭ veche datină, şi „ploconul de nume“ pentru Domn, pe lîngă *părpărul,* al căruĭ nume vine de la *perperul, hiperpirul* bizantin, pe care-l băteaŭ cu stema lor şi Romîniĭ din veacurile al XIV-lea şi al XV-lea[10]. Mănăstirea avea vinăriceriĭ săĭ, dar obişnuit se întrebuinţaŭ tot vinăriceriĭ

[1] Întărire supt Nemţĭ la 12 Iunie 1736; Arch. Stat., *Hurezĭ,* I, 53.
[2] *Ibid.,* pp. 149, 151; p. 160, n° 167; p. 207, n° 9.
[3] *Ibid.,* p. 154.
[4] *Ibid.,* pp. 25, 35; p. 137, n° 141.
[5] *Ibid.,* pp. 103-4, n° 107.
[6] Pp. 235-6, n° 42.
[7] *Ibid.,* pp. 206-7. V. şi pp. 150-1 (Foleştĭ).
[8] Pentru numele lor, pp. 147-8, n° 151.
[9] *Ibid.,* p. 58, n° 52.
[10] *bid.,* p. 109, n° 111.

domneştĭ, cari mergeaŭ întovărăşiţĭ de logofeţiĭ mănăstiriĭ, şi aceştia-şĭ luaŭ partea lor. Atuncĭ din patru-cincĭ banĭ de vadră, ceva maĭ mult de jumătate o strîngea „omul mănăstiriĭ", înţelegîndu-se în eĭ şi părpărul, iar *ploconul* şi restul din banĭ eraŭ domneştĭ [1]. După rînduiala luĭ Alexandru Moruzi, la sfîrşitul veaculuĭ al XVIII-lea, vinăriceriĭ egumenuluĭ mergeaŭ, cînd eraŭ singurĭ, „cu cotul domnesc"; mănăstirea nu plătia „zeciuială nicĭ cheltuială", dar din produsul vinăriciuluĭ se ridica ajutorul pe care lăcaşurile de închinare trebuiaŭ să-l dea Cutieĭ milelor, fiind de acum înnainte cruţate de împovărătoarele împrumuturĭ de odinioară, pe care le cerea o Vistierie săcătuită sau lacomă [2].

Suhaturĭ ţinea puţine Hurezul, şi numaĭ pentru vitele sale, căcĭ nu arendă locurĭ de fînaţ; se pomeneşte în 1726 suhatul de la Jdegla [3]. Mănăstirea avea multe pădurĭ oprite, în care nu se puteaŭ păşuna turmele, vitele saŭ porciĭ fără o învoială, care, pentru aceştia din urmă, ce căutaŭ prin codriĭ de stejar jir şi ghindă, se chema *jirovnicie*. Nu rare orĭ însă ţeraniĭ îşĭ strecuraŭ rîmătoriĭ în pădurile de la Bratovoieştĭ şi Gioroc fără a plăti acest drept [4]. Nu ştim să se fi arendat pădurile către negustoriĭ de porcĭ din Sibiiŭ, cari obişnuiaŭ a-şĭ trece în Oltenia, pentru îngrăşat, porciĭ slabĭ, cumpăraţĭ ieften de la săteni [5]. Şi mănăstirea-şĭ trimetea rîmătoriĭ eĭ în jos spre Dunăre, „la baltă" [6].

Munţiĭ ce avea Hurezul, nu-ĭ ţinea pentru gospodăria sa, ci, măcar de la o vreme, iĭ arendă la negustorĭ de oĭ, *gelepĭ* de peste Dunăre, dar maĭ ales la „Ungurenĭ" din Ardeal, cari-şĭ făceaŭ *căşăriĭ* pe pămîntul străin, căcĭ era lege ca „nimenĭ din sudiţĭ să nu cumpere aicĭ, în pămîntul

[1] Pp. 90-1, nº 95.
[2] P. 58, nº 52; pp. 109-10, nº 111-2.
[3] *Ibid.*, pp. 144, 164, 208. Cf. p. 49, nº 43; p. 92, nº 98; p. 112, nº 113; p. 147.
[4] *Ibid.*, p. 31. Cf. *ibid.*, p. 97, nº 104; p. 145.
[5] P. 93, nº 99.
[6] V. vol. XII din *Studiĭ şi documente, passim.*

ţeriï, lucrurï mişcătoare"[1]. Pentru o căşărie ca aceasta, pe muntele Bărcheciŭ, Ardeleanul Mihăilă Nastea plătia la 1780 un *avaet* de 40 de leï şi 20 de ocà de brînză pe an[2]. Muntele Bălescu avea o „prinsoare" de 22 de galbenï[3].

Vite şi oï, capre, rîmătorï ţinea mănăstirea numaï pentru trebuinţele eï; doar la începutul veaculuï al XIX-lea vedem un egumen vînzînd berbecï la Sibiiŭ prin oamenï din Răşinarï[4]. Dar, încă de mult, ea desfăcea miere la cumpărătorï de peste Dunăre: veniaŭ maï ales Turcï, cari făceaŭ multe năcazurï. În 1744 vedem pe egumenul Dionisie judecîndu-se cu un Nicola Budea din Rîmeştï, care minţise spunînd că nu e om al Turcilor şi nu vine cu „banï turceştï" „să dea banï pă miere", căcï ştia pe „Sfinţiia Sa fiindŭ de alte dăţï năcăjitŭ de Turcï şi nefiindu-ï voia să aibă a face tărgu cu Turci"[5].

Nu trebuie să se uite în sfîrşit chiriile de la prăvăliï: din Craiova, Tîrgovişte, Ocnele-Marï, chiriï care până tîrziŭ se culegeaŭ încă; nicï embaticul, bezmenul pentru casele ce se făceaŭ pe locul mănăstiriï din aceste oraşe, bezmen care se socotia încă, la 1828-9, ca un prinos de ceară, plătindu-se atuncï cîte 10-15 talerï de ocă[6]. Un timp, Hurezul ţinu şi baie publică la Craiova, în hanul său de acolo, cu cazane, pietre şi toate „tacîmurile" de nevoie, chiar pe Podul cel Mare, strada principală a oraşuluï[7].

Drepturile la bîlciurile şi tîrgurile de săptămînă din Craiova se pierduseră cu timpul. Dar la 1805 era vorba să se întemeieze din noŭ tîrgul de ţară de la Fometeştï, pe pămîntul mănăstiriï[8].

* * *

[1] *Ibid.*, p. 137, nº 141.
[2] *Ibid.*, pp. 166-7, nº 176.
[3] P. 96, nº 102.
[4] *Ibid.*, p. 178, nº 183.
[5] Arch. Stat., *Hurezĭ*, I, 59.
[6] Acest volum, p. 175, nº 189; p. 176.
[7] *Ibid.*, pp. 175-6, nº 189.
[8] *Ibid.*, pp. 160-1, nº 168; p. 162, n^le 170-1.

Să adăugim că din capul loculuĭ moşiile şi bucatele mănăstirliĭ eraŭ scutite de vinăriciŭ, de vierit şi dijmărit[1].

* * *

Aceste veniturĭ la un loc făceaŭ o adevărată bogăţie. Prin ea ni s'a păstrat Hurezul într'o aşa de bună stare. Păcat numaĭ că trecuse ceasul cînd din înţeleapta întrebuinţare a acestor banĭ s'ar fi putut crea încă un centru în viaţa de cultură a ţăriĭ şi a neamuluĭ! Frumuseţa Hurezuluĭ a rămas însă totdeauna stearpă[2].

---

[1] P. 14, nº 10.

[2] Bucăţile notate cu * sînt din condica Hurezuluĭ, găsită tot la Brîncovenĭ şi păstrate tot la d. C. Basarab Brîncoveanu.

ACTE PRIVITOARE LA MĂNĂSTIREA HUREZ.

I.

Privilegiu de sare dat de Constantin-Vodă Brîncoveanu schitului Hurez.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandinŭ Voevodŭ i gospodinŭ zemli vlahiscoĭ davat gospodstvami siiŭ povelenie gospodstvami sfântuluĭ şi dumnezăesculuĭ schitŭ ce să chiiamă Hureziĭ, unde iaste hramulŭ luĭ Sti. Ioanŭ Cărstetelŭ, otŭ sudŭ Vâlcea, şi părinteluĭ Ioan egumenulŭ şi tuturor călugărilorŭ cățĭ vorŭ fi lăcuitorĭ la acestŭ sfântŭ lăcaşŭ, ca să fie sfântuluĭ schitŭ milă de la Domnia Mea 50 de bolovanĭ de sare dela Ocna cea mare, să aibă a luarea sfântulŭ schitŭ acastă sare deplinŭ în toțĭ aniĭ de la gura Ocneĭ, ca să fie de treaba sfântuluĭ schitŭ. Pentru că, fiindŭ acestŭ schitŭ la unŭ locŭ cu nevoe, şi departe la munte, şi neavândŭ nicĭ-un (ничюн) venitŭ de nicĭ-o parte, Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ de l-amŭ miluitŭ cu acastă sare ca să fie de treaba sfântuluĭ schitŭ şi călugărilorŭ de hrană şi de 'nbrăcăminte, iar Domnii Meale şi părinților Domnii Meale veacnică pomenire. Aşijderea poruncescu Domnia Mea şi voao cămăraşilorŭ dela Velŭ Ocnă, de vreame ce vețĭ vedea acastă carte a Domnii Meale, iarŭ voĭ încă să avețĭ a darea acastă sare la sfântulŭ schitŭ, la vreame cândŭ iaŭ ş'alțĭ merticaşĭ, să o rădice, să o ducă la schitŭ şi să o vânză, câtă le va prisosi den câtŭ le va fi de treaba caseĭ, la ce vadŭ le va fi voia, fără vamă şi fără nicĭ-o cheltuială, Că aşa iaste porunca Domnii Meale. и салм рѣч господствами. Iunie 23 dni, lt. 7197 (1689).

[Monogramă cu roşu. Pecete octogonală cu chinovar. Iscălitura: „Io Costandinŭ Voevoda".]

II.

Danie de moşie de la acelaşĭ către acelaşĭ.

11 Iunie 7201 (1693). Costandin-Vodă dă Hurezuluĭ moşia „Şirineasa pre Luncavăţu, stînjinĭ 300". Boierĭ: — Ban, Alexandru Vornic, Diicul Logofăt, Mihail Cantacuzino Spătar, Mateĭ Ciorogîrleanul Vistiernic, Dumitraşco Caramanliul Postelnic, Cornea Brăiloiŭ Păharnic, Mihalcea Cîndescul Stolnic, Şerban Cantacuzino Comis, Costandin Ciorogîrleanu Sluger, — Pitar. Şerban vtori Logofăt. Scrie „Radul sin Radul Şufarul ot Tîrgovişte". Şerban vtori Logofăt.

III.

Danie de vie de la acelaşĭ către acelaşĭ.

* 4 Ianuar 7205 (1697). Costandin-Vodă întăreşte Hurezuluĭ „nişte viĭ în dealulŭ Piteştilorŭ. în gura Izvoranilorŭ, însă răzoare 21, cu livade, cu pometŭ, până în drumŭ, şi cu un círicŭ de delniţă în cîmpŭ", — cumpărate dela un negustor.

IV.

Privilegiu de scutire a unor oamenĭ aĭ mănăstiriĭ.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandinŭ Voevodŭ i gospodinŭ zemle vlahiscoe davat gospodstvami siiŭ povealeniiŭ gospodstvami părinteluĭ Ioan, ca să fie volnicŭ cu această carte a Domnii Meale să aibă a-şĭ ţinearea la schitulŭ luĭ, la Hurezĭ, den susŭ de Bistriţ[ă], 4 oamenĭ cariĭ săntŭ fără de birŭ şi fără de gălceavă; însă anume: Stoica i Iftenie i Stančul i Pătru, bratŭ moşuluĭ Ioanŭ, ca să fie de treaba şi ajutorulŭ schituluĭ, iar de către Domnia Mea vorŭ fi înŭ pace şi ertaţĭ de birŭ slujitorescu şi de birŭ măruntŭ de ţară, de miiare cu čară, de găleată cu fănŭ, de podvoade, de mertice, de conace şi de caĭ de olacŭ, de zahareale, de cară de oaste şi de birulŭ oştiĭ şi de birulŭ lefilorŭ, de birulŭ vacilorŭ şi alŭ oilorŭ, de poclonulŭ Hanuluĭ şi alŭ Sultanuluĭ, de haračŭ, de

Velŭ Seaamă şi de Seaama a doao şi-a treia, şi de alalalte de toate dăjdile şi orănduialele, căte vorŭ fi peste anŭ în ţara Domnii Meale, de nicĭ-unulŭ nimicŭ valŭ saŭ băntuială să n'aibă. Pentru că, fiindŭ acestŭ părinte la acelŭ schitŭ singurŭ şi fără de oamenĭ, şi fără de nicĭ unŭ ajutoriŭ, Domnia Mea m'amŭ milostivitŭ de l-amŭ miluitŭ cu aceştĭ 4 oamenĭ ce scrie maĭ susŭ, ca să poată fi de ajutoriulŭ şi de posluşaniia schituluĭ. Drept aceaia vă poruncescu Domnia Mea şi voao tuturorŭ slugilorŭ Domnii Meale, verĭcariĭ cu ce slujbă şi cu ce orănduială veţĭ umbla într'acea parte de loc, şi, dacă veţĭ vedea aĉastă carte a Domnii Meale, iarŭ voĭ toţĭ să aveţĭ a vă ferire de aceştĭ oamenĭ ce săntŭ maĭ susŭ zişĭ, — nimenĭ de nimicŭ să nu-ĭ băntuiască; că cine să va ispiti a le face vre un valŭ peste cartea Domnii Meale, uniĭ ca aceia bine să ştie că rea scărbă şi mare certare vorŭ petreace de cătră Domniia Mea. Că aşa iaste porunca Domnii Meale. Саам реч господства ми. Octomvrie 3 dni, leat 7209 [1700].

[Monogramă cu roşu. Pecete octogonală cu chinovar. Iscălitura Domnuluĭ.]

[Pe V°; contemporan:] A schituluĭ Sf. Ioan Predeticĭ.

V.

Calinic, cu mila luĭ Dumnezeŭ arhiepiscop al Ţarigraduluĭ, Nouluĭ Răm şi a toată lumea patriaarhŭ.

Căţĭ oamenĭ sănt iubitorĭ de pravoslavie şi iubitorĭ de Hristos aŭ pururea în inimile sale cu ajutoriul luĭ Dumnezeŭ dragoste sporitoare spre lăcaşurile luĭ Dumnezeŭ, întru acesta chip ca cum ar fi pătrunşĭ cu dragoste dumnezeiască, cu mare poftă şi cu deşteptată inimă arătându-şĭ a lor dragoste dumnezeiască ce aŭ cătră sfintele lăcaşurĭ ale luĭ Dumnezeŭ, şi, prin mijlocirea acelora cătră Dumnezeŭ, să silescŭ cu toată inima a să osteni spre acealia, uniĭ din temelie zidind şi închinănd luĭ Dumnezeŭ case dumnezeeştĭ întru slava şi veaĉnica luĭ laudă, alţiĭ silindu-se în multe chipurĭ pentru a aceloraş întărire şi ne-

răsipire a strănsorii. Pentru ačasta, avănd poftă ca să mai adaogă într'ănsele mai multă putință, prin carea putință și ajutor să poată sta pururea neclătite și să se păzească nepărăsite, — pentru că lucrurile carele sănt mai de jos și mai slabe, dregăndu-se și întărindu-se de cei ce sănt mai înnalți și mai putinčoși, să întărescŭ și să păzescŭ neclătite și nemișcate,—aleargă la cinstea patrierșască și cu ajutorința aceștiia întărescŭ cum să cade sfintele lăcașuri ale lui Dumnezeŭ, întărindu-le cu cărți patrierșești, adecă ale Scaunului nostru apostolesc și a toată lumea. Carele cu adevărat cu chip drept și foarte după leage nu lasă a nu ajuta aceale lucruri ce să fac întru numele lui Dumnezeŭ. Care lucruri, învrednicindu-se acestui har, cu numele patrierșescŭ și stauropighișescŭ pot scăpa de tot fealiul de băntuiale. Căci că aceale lucruri protivnice ce să întâmplă la unii oameni, să oprescŭ din biruința celui mai mare, carele are putință să facă dreptate și răsplătire. Precum iaste pronia și chiverniseala a Scaunului celui a toată lumea, fiindŭ dată de de mult, bine și cu socoteală ačastă volnicie și dregătorie prăvilničască, înpreună cu altele multe, la mărirea și cinstea patrierșască, să facă pritutindinea stauropighii și să dea volnicie cinstitelor mănăstiri la cei ce trebuescŭ. Prin carea cinstitele lăcașuri ale bunelor fapte, căștigănd întărire și întemeiare, să sporescŭ fără de nici-o cădeare, înpreună cu faptele bune, pănă la sfărșitul veacilor.

Pentru aceia dar și prea-luminatul și blagocestivul Domnŭ și prea-înnălțat stăpănitor Io Costandin Basarab, Voevod a toată Ugrovlahia, prea-iubitul fiiŭ al Smereniei Noastre, carele iaste mărturisit că iaste mai înnalt decăt toți cu ințelepčunea și cu întregimea minții și cu eurata viiață, și înpodobit cu tot fealiul de fapte, și cu bunătatea ce are din fire, — pornindu-se de dumnezeiască îndemnare. ca cela ce iaste foarte cuvios spre lucruri dumnezeești, și ținndu-se pururea de poftă dumnezeiască, precum mărturisescŭ faptele ceale bune și lui Dumnezeŭ plăcute, carele aŭ făcut Măriia Sa pretutindenea, — aŭ zidit din temelie sfănta și cinstita mănăstire întru numele sfinților marilor

Înpăraţi şi întocma cu Apostolii Constandin şi Elenii, carea să chiamă Hurezi, în judeţul Vălcii, carea să află în Ţara-Rumănească, — avănd şi paraclis într'ănsa, întru numele Naşterii prea-sfintei Născătoare de Dumnezeŭ, iar din afară şi bolniţă întru numele Adormirei Născătoarei de Dumnezeŭ, iar înprejur şi schituri, unul în numele Naşterii Sfăntului Ioanŭ Predetečŭ, iar altul întru numele Sfinţilor Apostoli, iar al treilea întru numele întăiului mučenicŭ arhidiiaconului Ştefan, iar, afară de aceastia, şi metof în chipŭ de mănăstioară, întru cinstea Adormirii Născătoarei de Dumnezeŭ, carele să chiamă Polovrač. Şi o aŭ înpodobit bine şi făr de nici-o lipsă. şi, înfrumşiţăndu-o cu cinstite podoabe, cu chieltuială nu puţină, dintru a sa aveare, o aŭ săvărşit, şi s'aŭ făcut ctitor întru slava lui Dumnezeŭ, pentru a sa spăsenie sufletească şi pentru veačnica pomenire a lui şi a părinţilor lui, şi a tuturor pravoslavnicilor creştini, închinănd la dănsa lucruri stăpănitoare şi umblătoare căte sănt de treabă spre întărirea sfintei mănăstiri şi spre chiverniseala părinţilor ce să vor osteni şi vor petreace într'ănsa. Şi, gătind toate căte sănt de treabă de săvărşit dumnezeeştilor besearici ce să zidescŭ noao din temelie, mai pre urmă aŭ socotit, ca ispravnicul cel înţelept de carele scrie la sfănta Evanghelie, să facă chiverniseală şi pentru întărirea ei, ca să poată sta pururea, alegănd să o supue la biruinţa patrierşască şi să o numere în rănd cu stavropighiile patrierşeşti. Deci aŭ cerşut de la noi să se dea ei nume stauropighişescŭ, pentru mai bună a ei stare şi întărire, prin mijlocul cărţii noastre sighiliod[1], patrierşească.

Pentru care lucru, noi, cu bună vreare priimind poftirea Măriei Sale, de vreame ce să uită spre bun gănd şi plăcut lui Dumnezeŭ, scriem şi adevărăm cu tot săborul nostru, după cinstea mărirei patrierşeşti, şi înpreună şi cu prea-sfinţiţii şi prea-cinstiţii arhiereii ce să află înprejurul nostru, întru Duhul Sfăntŭ iubiţii noştri fraţi şi

[1] Σιγιλλιώδης = *peceuitătl.*

înpreună slujitorĭ, ca cea maĭ sus pomenită sfănta mănăstire ce să află în Ţara-Rumănească, în judeţul Vălciĭ, carea iaste hramul sfinţilor Înpăraţĭ şi întocma cu apostoliĭ Constandin şi Eleniĭ, ce să numeşte Hurezĭ, — cu toate ceale ce sănt• închinate la dănsa, stătătoare şi umblătoare, şi cu ceale ce s'aŭ zis maĭ sus, adecă cu paraclisul eĭ, cu bolniţa şi cu schiturile, însă şi cu metoful eĭ, ce iaste în chip de mănăstirioară, carele să chiamă Polovrač, de acum înnainte şi pănă la sfărşitul lumiĭ să fie şi să se numească şi de toţĭ să fie cunoscută patrierşască stauropighie, în • număr şi în rănd cu alte stauropighiĭ patrierşeştĭ; de toţĭ slobodă, nesupusă, făr de dajde, necercată, nebăntuită şi neasuprită de nicí-un feliŭ de obraz, atăta besericescŭ, căt şi mirenescu. Şi să se pomenească într'ănsa numele patriarhuluĭ celuĭ după pravilă la toate sfintele slujbe după običaiŭ. Şi nicĭ-unul să poată vre odată, din toate obrazele, atăta bisericeştĭ, căt şi mireneştĭ, verĭ boiariŭ, verĭ din ceĭ supuşĭ, verĭ arhiereul ţărăĭ, nicĭ cu un feliŭ de pricină să fie volnic a călca ačastă sfăntă mănăstire, saŭ să îngreuiaze pre părinţiĭ ce străduescŭ într'ănsa, saŭ să-ĭ băntuiască, aŭ să clătească, aŭ să calce volniciia aceştiĭ sf. mănăstirĭ; cĭ să fie slobodă. Nicĭ să fie datoare a da cevaş cuiva, făr decăt să dea la a noastră Mare Besearică a luĭ Hristos de an čară ocă 30, întru semnŭ de supunere, după običaiul stauropighiilor. Aşijderea şi părinţiĭ cariĭ lăcuescŭ într'ănsa să petreacă întru volnicíe şi odihnă, măntuiţĭ de tot feliul de silă şi de volnicie, de tot omul şĭ obrazul, trăind înpreună cu pace şi cu dragoste frăţească, întru cuviinţă şi bună tocmire, după canoanele vieţii călugăreştĭ. Şi, aleagerea igumenuluĭ lor, să aleagă şi să pue din sobor pre carele să va socoti că iaste vreadnic, cu ştirea şi cu socoteala luminatuluĭ ctitoruluĭ eĭ şi a moştenitorilor ce să vor trage după Măriia Sa. Iar, cănd va fi vre o treabă de hirotoniseală între dănşiĭ, să fie volnicĭ a chiema orĭ pre carele arhiereŭ vor vrea, ca să slujască într'ănsa cu paza poruncilor din pravilă, şi să săvărşască hirotoniile lor făr nicĭ-o înpro-

tivire şi opreală. Iar cine să va ispiti vre odată ca să strice volniciia aceştiĭ mănăstirĭ, şi, nebăgând în seamă ačastă patrierşască cinste şi poruncă a săboruluĭ, va gândi să facă înprotiva acestora ce s'aŭ zis, şi va bântui ačastă mănăstire, şi va vrea a lua cevaş de la dânsa cu lăcomîe şi cu sila, — orĭ de ce feliŭ de dregătorie om va fi, — să fie afurisit de Domnul Dumnezeŭ atotţiitoriul, şi blestemat, şi neertat, şi nedèzlegat după moartea luĭ în veacĭ. Şi partea luĭ să fie cu vânzătoriul Iuda, şi procopseală să nu vază în viiaţa luĭ, şi să fie supt blestemul părinţilor şi al săboarălor.

Şi pentru maĭ adevărul şi întărirea s'aŭ făcut şi ačastă patrierşască şi săborničască sighiliodă coajnică *(sic!)*[1] carte, şi s'aŭ dat la ačastă stauropighişască mănăstire.

La anul de la Spăseniia Lumiĭ 1702, mesiţa Fevruarie, indiction 10.

† Calinic cu mila luĭ Dumnezeŭ arhiepiscop al Ţarigraduluĭ, Nouluĭ Răm, şi a toată lumea patriarh.

† Mitropolitul Chesarieĭ Chipriian.

† Mitropolitul Eraclieĭ Neofit.

† Mitropolitul Chiziculuĭ Chiril.

† Mitropolitul Nicomidieĭ Parthenii.

† Mitropolitul Halchidoniĭ Gavriil.

† Mitropolitul Roduluĭ Constandie.

† Mitropolitul Hiuluĭ Ghenadie.

† Mitropolitul Derculuĭ Nicodim.

† Arhiepiscopul Priconisuluĭ Mitrofan.

[Copie de Anton Ivireanul, se pare [2].]

VI.

Noul privilegiu de sare al mănăstiriĭ.

* Bucureştĭ, 20 Decembre 7214 (1705). Costandin-Vodă. Dăduse Hurezuluĭ „jumătate de moşie de la Sărariul, Jitioara,

[1] Pe pergament?

[2] *Încă de la 8 Septembre 7210 (1701), se făcea hotărnicia moşieĭ Foleştiĭ-de-jos, a Hurezuluĭ.

unde era ocna de sare, şi, din sarea ce se scotea din ocne, luoa dijma pămîntuluĭ; care la unŭ omŭ luoa sfînta mănăstire maĭ multŭ decît 600, 700 de bolovanĭ de sare, pentru treaba şi folosul mănăstiriĭ. Iară, cînd aŭ fost acum, am socotitŭ Domnia Mea, împreună cu toţĭ cinstiţiĭ dregătoriĭ Domnii Mele, cum că, fiindŭ ocne multe şi se scotea sare multă, carea neputîndu-se vinde cu preţŭ bunŭ, venitulŭ ţăriĭ şi al Domnieĭ venia la scădere,—pentru aceasta Domnia Mea am socotitŭ de s'aŭ închisŭ ocna de la Sărariul şi de la Jitioară." Va lua decĭ Hurezul „de la ocna Slănicul şi de la Telega, din toată sarea ce să va scoate de acolo pre seama Domnieĭ, dintr'o sută de bolovanĭ de sare doĭ bolovanĭ, şi să fie volnic părintele egumenul ca să pue omul luĭ acolo la ocne, să ià toată sarea sfinteĭ mănăstirĭ ce-ĭ va face din toată sarea ce va eşi de acolo, cumŭ s'aŭ zisŭ maĭ susŭ... Orĭ de vor fi ocnele pre seama domnească, saŭ de s'ar vinde, să aibă a darea cămăraşiĭ cariĭ vor fi acolo această sare, să şi-o rîdice mănăstirea, să o vînză unde ar putea. Iară, de ar vrea Domniia aŭ ceĭ ce ar cumpăra ocnele, să nu dea sarea, să aibă a darea banĭ, precum să va vinde şi cea domnească." Blestem pentru călcătoriĭ privilegiuluĭ: să fie cu Iuda, cu Arie „şi cu toţĭ necredincioşiĭ Jidovĭ cariĭ aŭ răsticnitŭ pre Domnul Dumnezeul nostru, şi, întru ale lorŭ viaţă, Domnul Dumnezeŭ să-ĭ ià coroana Domnieĭ după capul luĭ, şi îngeriĭ din Scaunŭ cu ocară gramnică să-l izgonească, cît nicĭ-odată în viaţa luĭ să nu o maĭ dobîndească,—daca de cea mare milă i-aŭ fost de ia silă, şi în pripă să se prăpădească, cît nicĭ locul unde i-aŭ fost, să nu se găsească. Boierĭ — Ban, Stroe Leurdeanul Vornic, Şerban Logofăt, Mihaĭ Cantacuzino Spătar, Şerban Bujoreanul Vistiernic, Costandin Ştirbeĭ Clucer, Toma Cantacuzino Postelnic, Ştefan Cantacuzino Păharnic, Şerban Stolnic, Gheorghe Castriotul Comis, Iorga Sluger, Costandin Corbeanu Pitar. Scrie: „Isar Logofeţelul de Bucureştĭ". „Radu Cantacuzino, ftori Logofăt, procitu."

VII.

Constantin-Vodă Brîncoveanu către egumenul Ioan de Hurez, despre un schimb de moşiĭ cu dînsul.

* Io Costandin Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ Domn Ţăriĭ-Rumâneştĭ.

Sfinţii Tale, părinte Ioan egumenul ot Hurezu, sănătate. Cartea Sfinţii Tale ce ne aĭ trimis, ne aŭ venit, şi, ce ne aĭ scris, am înţeles pentru satul Craioviţa, ce ne aĭ fost rugat Sfinţia Ta, în trecutele zile, ca să facem schimbu, să-l dăm sfinteĭ mănăstirĭ, şi să luăm şi moşia de la Belciugata şi cu Cojeşti. Şi noĭ am priimit rugăciunea Sfinţii Tale, şi acum Sfinţia Ta ne-aĭ trimis toate scrisorile ale acestor moşiĭ, înpreună şi cu cartea noastră ce am făcut de danie, le-aŭ adus şi am văzut. De care lucru iată că acum am scris şi pîrcălabuluĭ de acolo de la Craioviţa, de-ĭ facem în ştire ca să ştie că acel sat l-am dat mănăstiriĭ, şi poruncim ca cele ce sînt ale noastre bucate acolo, să le rădice toate şi să le ducă la Brîncovenĭ. Şi de acum înnainte satul acela îl va stăpîni sfînta mănăstire, şi să fie de bine! Carte de stăpînire încă am făcut: acum de ceastă dată maĭ pe uşoru, iar, cînd veĭ veni Sfinţia Ta aicĭ, ne veĭ aduce şi hrisovul cel mare, de vom scoate den hrisov moşia Belciugata şi Cojeştĭ, şi atuncea vom face şi carte cu temeĭ. Iar acum deocamdată îţĭ facem aceasta pentru stăpînirea satuluĭ, ce-l veţĭ ţinea cu pace. Noĭ de la acel sat, de la Craioviţa, avem mult venit, şi nimic nu se potriveşte Belciugata şi Cojeştĭ cu Craioviţa; că Craioviţa are şi Rumînĭ, are şi morĭ, de numaĭ de la morile acelea ne venia cîte 300 de obroace de pîine pe an, iar aci la Belciugata nu este nicĭ-un venit, nimic. Numaĭ, rugîndu-te Sfinţia Ta, şi neputînd ca să-ţĭ trecem rugăciunea, maĭ vîrtos pentru sfînta mănăstire, fiind moşiile aceştea depărtate şi peste mînă, şi satul acela este maĭ aproape,— n'am avut ce face, ci iată că vă l-am dat. Măcar că Sfinţia Ta veĭ vedea den scrisorile Craioviţi (cari iată că ţi le trimesem), cînd am cumpărat moşia aceia, foarte cu puţin preţ o am luat; dar n'aŭ pogorît den alt

făr decît aŭ fost o pricină; iar, de n'ar fi fost pricina aceia, o am fi cumpărat scumpă. Ce pe atunce moşiile aşa se vindea, şi, cum zicem, fiind şi o pricină, de aceia o am luat eftenă.

Ne maĭ scriĭ Sfinţia Ta că la Belciugata aĭ cîteva ×ĭ şi de alte vite, de boĭ, de vacĭ şi stupĭ, pîine; de care zicĭ Sfinţia Ta ca să-ţĭ dăm Sfinţii Tale, de acolo-altele, şi acestea să le oprim noĭ aicĭ. Ce, de aceasta, părinte, nu putem: veĭ trimite Sfinţia Ta de le va rîdica de aicĭ, şi le va duce dincolo. Numaĭ, pentru pîine, pentru ovăz, pentru stupĭ,—veĭ şti Sfinţia Ta, că, trimiţînd noĭ omul nostru acolo ca să vază ce este, ne spuse că numaĭ 100 de obroace de grîŭ au găsit, şi 28 de obroace de ovăs, — că pîinea şi ovăsul iată că l-am luoat, şi am poruncit pîrcălabuluĭ de la Craioviţa, ca den pîinea noastră ce avem acolo, să dea Sfinţii Tale 100 obroace de grîŭ şi 30 obroace de meiŭ în loc de ovăsu, — că ovăsu acolo n'avem.

De stupĭ, iarăşĭ ne spuse că maĭ mult decît 27 de stupĭ n'aŭ găsit; atîte numaĭ aŭ fost. Ce şi stupi încă i-am luoat; şi am scris ceastă carte la Mihaĭ Vornicul, la Brîncovenĭ, ca să poruncească la Sopot să-ţĭ dea Sfinţiiĭ Tale de acolo 27 de mătcĭ de stupĭ,—că Socetul *(sic)* este aproape de Craioviţa. Ce veĭ trimite Sfinţia Ta de-ĭ va luoa, iar, alalte vite ce sînt, le veĭ rîdica Sfinţia Ta de le vor aduce acoleà.

Pentru cartea ce aĭ scris la dumnealuĭ Stolnicu[1], nefiind dumnealuĭ aicĭ, i-o am trimis unde este: ce vom vedea ce răspuns va da. Baniĭ ce aĭ trimis Sfinţia Ta pentru stavropighie, încă i-au adusu. Şi, într'acea dată întîmplîndu-se de era nişte călăraşĭ gata să meargă la Ţarigrad, i-am trimis la Aga, şi va purta grije de-ĭ va da la vreme; şi bine aĭ făcut Sfinţia Ta de i-aĭ trimis. Aceasta, şi fiĭ sănătos. Martie 10, 7215 [1707].

[1] Constantin Cantacuzino, unchiul şi sfătuitorul cel maĭ ascultat al Domnuluĭ.

VIII.

Constantin-Vodă Brîncoveanu leagă la vinăriciŭ pentru Hurez pe locuitorii din Rîmnic.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandin Voevod i gospodinŭ pisah gospodstva mi slugilor Domnii Meale vinăricearilor ot sud Vălcea. Cătră ačasta vă facŭ Domnia Mea în ştire că aicĭ naintea Domnii Meale la Divan jăluiră slujitori i popiĭ i oroşani de acolo den Rămnic, zicănd cum că le-am fost dat Domnia Mea milă ca să dea vinăričŭ vinŭ la mănăstirea Ostrovul, vead[re] 200, şi să dea la schitul de la Urezĭ vead[re] 100; şi am fost făcut Domnie Mea şi hrisoavele la aceale mănăstirĭ, ca să iă acel vinăričŭ, şi de atuncĭ pănă acum aŭ fost tot dat eĭ vinăriciul la aceale mănăstirĭ, precum am făcut Domnia Mea milă. Iar, căndŭ aŭ fostŭ astă toamnă, s'aŭ fost sculat Draguĭ Čauşul de aŭ dat el vinŭ, veadre 100, la schitul de la Urezĭ, neăvăndu nicĭ-o poruncă. De care lucru iată că vă poruncescu Domnia Mea voao vinăricearilor, verĭcari vă veţĭ întămpla a umbla cu slujba vinărĭciuluĭ acolò, într'acel judeţŭ, să căutaţĭ să le daţĭ bună pace oroşanilor de aceaste 300 de veadre de vinŭ, să se dea unde săntŭ rănduite, precum le scrie hrisoavele şi le iaste obiceaiul. Iar afară dintr'acealea, ce le-ar maĭ face, să-ĭ apucaţĭ să vă plătească tot ce-ar face, pănă la unŭ banŭ. Că orĭcariĭ din voĭ s'ar întămpla a umbla cu slujba vinăriciuluĭ de acum înnainte, şi le-aţĭ maĭ strica obiceaiul,—bine să ştiţĭ că veţĭ petreace rea scărbă şi mare certare de cătră Domnia Mea. Pentru că aşa iaste porunca Domnii Meale. Толико писах господства ми [= aceasta am scris Domnia Mea]. Fevruarie 8 dni, leat 7221 [1713].

[Monogramă cu roşu. Pecete octogonală.] Procit vtori Logofăt.

[V°:] A schituluĭ Sti. Ioan Pred[e]tič, pentru vinăričŭ.

X.

Privilegiu al luĭ Ştefan Cantacuzino către mănăstire.

25 Octombre 7224 (1715). Ştefan-Vodă Cantacuzino întăreşte Hurezuluĭ moşia Măldăreştilor (Vîlcea), partea luĭ Mihalcea Măldărescu, fiul luĭ Socol iuzbaşa din Măldăreştĭ.

XI.

Scutirea de dăjdiĭ a mănăstiriĭ supt Nicolae Mavrocordat.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Nicolae Alixandru Voevodŭ i gospodin davat gospodstvami siiŭ povelenie gospodstvami sfântuluĭ şi dumnezeesculuĭ schitŭ ce să chiamă Hureziĭ, otŭ sudŭ Vălcea, că să fie toate bucatele ce va avea sfântulŭ schitŭ în pace şi ertate de dijmăritŭ, de vinăričŭ, de oiritŭ, de nicĭ-unele nimicu valŭ saŭ băntuială să n'aibă. Pentru că, fiindŭ acestŭ schitŭ săracŭ şi fără de nicĭ-o hrană, neavăndŭ nicĭ-unŭ venit de spre nicĭ-o parte, răposatulŭ Costandinŭ-Vodă l-aŭ ertatŭ ca să aibă bună pace de dijmăritŭ, de vineričŭ, de oiritŭ. Şi aŭ avutŭ pace până acumŭ, în zilele Domnii Meale, pecumŭ amŭ văzutŭ Domnia Mea şi cartea luĭ Costandinŭ-Vodă la măna călugăraşilor de la acestŭ sfântŭ schitŭ. Dreptŭ aceaia şi Domnia Mea încă amŭ întăritŭ şi amŭ datŭ ačastă carte a Domnii Mele sfântuluĭ schitŭ, ca să-ĭ fie toate bucatele în pace şi ertate de dijmăritŭ, de vinăričŭ, de oeritŭ.

Aşijderea poruncescu Domnia Mea şi voao, dijmarilorŭ, oiarilorŭ, vinericearilorŭ, careĭ vețĭ fi ču aceaste slujbe într'acea parte de locŭ, daca vețĭ vedea ačastă carte a Domnii Mele, iarŭ voĭ toțĭ să avețĭ a vă ferirea de bucatele schituluĭ Hureziĭ. Nimenĭ nicĭ-unŭ valŭ să nu-ĭ facețĭ, că cine s'arŭ ispiti a-ĭ face vre un valŭ peste cartea Domnii Meale, uniĭ ca aceia bine să ştie că rea scărbă şi certare vorŭ petreace de către Domnia Mea. Că aşa

iaste porunca Domnii Meale. И нс. сам реч господствами.
Iulie 20 dni, 7224 [1716].

[Monogramă cu roşu. Pęcete oçtogonală cu vulturul liber, supt coroană, ce are, de-o parte şi de alta, luna şi soarele; vulturul e încunjurat cu o jerbie de frunze; iniiale і. н. м. в. 1716. Iscăleşte „Io Nicolae Voevoda". — „Procit vtori Logofăt".]

XI.

Socoteală de vinăriciŭ; 1716-7.

[Foaia întăia:]

Plas[a] Barbuluĭ Bărsăscul v[el] ob[oroace] 360.

Oboroace 80.

Oteşanĭ, adus întăĭ mali [= micĭ] oboroace 29. Cĭ^{n} v ob[oroace] 20.

Ipac adus Oteşani în sat Neamţilor v^{1} ob. 25.

Ipac aŭ adus Măldăreştiĭ grăŭ i orz mal. ob. 18, č^{n} v ob. 12.

Adusul č^{n} v^{1} ob. 57 i orz v^{1} ob. 22.

Ob. 80. Ureziĭ şi Foleştiĭ întăĭ mal. ob. 36, č^{n} v^{1} ob. 24 p^{1},

Ipac adus Ureziĭ mal. ob. 7 p^{1}, Neamţu [=Neamţilor].

Aŭ adus Dumitraşco păr[călabul] şi un răvaş de scădenie a dum. Barbul Sărd. [Brăiloiul]. [Zice] că aŭ fost dat maĭ nainte la calane la Urez grăŭ şi porumbu v^{1} ob. 20.

Adusul č^{n} v^{1} ob. 52, orz v^{1} ob. 28.

Ob. 80. Rămeştiĭ i Urşani, Vaĭ-de-eĭ.

Adus Rămeştiĭ întăĭ mal. ob. 27, č^{n} v^{1} ob. 18 p^{1}.

Ipac adus Rămeştiĭ la Neamţu peste tot v^{1} ob. 15 p^{1}.

Adus şi Vaĭ-de-eĭ la Neamţĭ peste tot v^{1} ob. 20.

Adusul č^{n} v^{1} ob. 58, i orz v^{1} ob. 22.

[Foaia a doua:]

Ob. 120.

Costeştiĭ aŭ adus întăĭ 8 mal. ob., mal. ob. 99 p^{1}, č^{n} v. ob. 68.

Ipac adus Costeştiĭ în sat Neamţilor peste tot v[1] ob. 23.
Adusul č[n] v[1] ob. 91, i orz v[1] ob. 29.
Cĭ[n] tot datul v[1] ob. 258, i ost. [=rămîn] v[1] ob. 102.
Ot siiŭ [=de acolo] să vie la jicniţ[ă] grăŭ v[1] ob. 94, şi să dea Părvuluĭ Căzănescul pentru grăul ce aŭ dat maĭ mult din plas[a] luĭ la jicniţă v[1] ob. 8.
Ghen. 25 dni am soc[o]tit tot datul, v[1] ob. 423 p[1]. Afară dă Tit[i]reacĭ.

[Foaia a treia:]

Plas[a] Părvuluĭ Căzănescul i Şerban Stoenescul[1], v. ob. 445.
Aŭ adus Părvul Căzănescul i Şerban Stoenescul împreună cu alte sate, întăĭ cu mal. ob.: mal. ob. 560 p[1].
Ot plasa ačasta a lor.
Cĭ[n] v[1] ob. 374.
Aŭ adus şi în sat Neamţilor grăŭ i porumbŭ, v[1] ob. 44
Tot datul: č[n] v[1] ob. 418.
Zice Părvul că aŭ dat şi igumenul Titerečanul la dum. Barbul Sărd. grăŭ vı ob. 15.
Să aducă Părvul răvaş de samă pe acest grăŭ.
Zice Părvul Căzănescul că are Titerečanul şi un răvaş de scădenie al dum. Barbul Sărd[ariŭ], de v[1] ob. 10.
Să aducă şi acest răvaş.
Aŭ adus şi ot Govora un răvaş de scădenie a dum. Barbul Sărd., de v[1] ob. 10.
Aŭ adus şi alt răvaş de scădenie, iar al dum. Barbul Sărd., de v[1] ob. 10.

[Foaia a patra:]

Rămăşiţa de čară din plasa Părvuluĭ Căzănescul i Şărban Stoenescul i Barbul Bărsăsculŭ, precum scrie în jos satele anume:
Ghen. 24 dni, 7225 [1717].
Stoeneştiĭ v[1] ob. 50.
Cacova v[1] ob. 6.
Mihăeştiĭ, Bărseştiĭ v[1] ob. 24 p[1].

[1] V. capitolele următoare.

Burbăteştiĭ v[1] ob. 7 p[1].
Glodul Govoriĭ v[1] ob. 40.
Bojoreani v[1] ob. 15.
Răvaşăle de scădenie, împreună şi cu datul Titirečanuluĭ, č[n] v[1] ob. 35.
Tot adusul peste tot, şi cu răvaşăle împreună, č[n] v[1] ob. 453.
Treace maĭ mult dat v[1] ob. 8, să şi-l ià din plasă Barbuluĭ Bărsăscul.

XII.

[C. 1720.]
Foiță pentru ce aŭ rămas mănăstirea Hurezŭ datoare.
La Măriia Sa ghinărariul Şram[1], t[1] 100.
La jupănul Dinu de la Rămnic, t[1] 130.
La Alì Turcul, t[1] 81, banĭ 40.
La Ghiorghiță Socoteanul, t[1] 20.
La popa Climent t[1] 10.
Simbriia părinților, t[1] 140.
La Costandin Obedeanul[2], t[1] 80.
La popa Stefan t[1] 12.
La logofătul Dumitraşco, t[1] 2.
Cin t[1] 575, banĭ 40.

XIII.

Rîmnic, 7 Iulie 1723.' Ilg zu Königsegg dă *o patentă nemțească* pentru „mănăstirea şi satul, de olacŭ şi de podvoade".

[1] Generalul Schramm, şeful Administrațieĭ oltene.
[2] Fiul luĭ Pătru, soțul Stăncăĭ şi clăditorul bisericiĭ Obedeanu din Craiova. V. vol. VIII, Prefață, şi *Inscripțiĭ din bisericile României,* II.

XIV.

N. de Porta către egumenul Ioan de Hurez despre moşia Podbaniţa.

Cu scrisoarea aceasta n'avuĭ a scrie Sfinţii Tale alt, fără cît fac ştire Sfinţii Tale că încă de an mi-aŭ fost dat Măria Sa gheneralul comendant şi maĭ marele nostru director grofu de Chinecsec [Königsegg] satu Podbaniţa, şi, avînd Ion Logofătul Podbăniceanul heleşteŭ la Podbaniţă, şi maĭ din susul luĭ aŭ făcut şi Va[r]lam căpitanul alt heleşteŭ, — care eŭ, socotind că iaste loc de Podbaniţă, şi maĭ fiind maĭ în sus loc de heleşteŭ, m'am apucat şi eŭ încă de an de am săpat şanţ şi am adus bolovanĭ de i-am pus acolo. Şi, cînd am mers de am căutat locul acel de heleşteŭ, aŭ fost şi logofătul Ion Podbăniceanul şi Mihnea neguţătorul, şi aŭ fost şi părcălabul Stan, al Sfinţii Tale, şi nimenĭ nu mi-aŭ spus că aĭ şi Sfinţia Ta jumătate moşie. Ci tocma acum, vorbind cu dumnealuĭ consiliarul Băleanul[1] pentru heleşteŭ, şi fiind şi dumnealuĭ Vornecul Constantin Obedeanu[2] acolo la vorba, mi aŭ spus că jumătate de moşie este a sfinteĭ mănăstirĭ. La care mă rog Sfinţii Tale să mă erţĭ căcĭ că n'am ştiut că aĭ şi Sfinţia Ta. Că, de aş fi ştiut, aş fi întrebat pe Sfinţiia Ta, şi cu ştirea Sfinţii Tale aş fi făcut. Dar, fiind acel loc tocma lîngă sat, am socotit că este loc de Podbaniţă, şi cu aceia am făcut. Iar acum, înţelegînd că este şĭ a sfinteĭ mănăstirĭ jumătate, făcuĭ ştire Sfinţii Tale. La care să nu fie cu părere rea Sf. Tale, căcĭ nicĭ-o pagubă mănăstirii nu să face, şi, după aceia, şi eŭ încă voĭ rămînea dator a sluji Sfinţii Tale şi sfinteĭ mănăstirĭ, cu toate cele ce ne va fi pen putinţă. De aceasta înştinţez pe Sfinţia Ta, ca pe un părinte ce ştiŭ că-mĭ eştĭ. Să nu fie Sfinţii Tale cu părere

[1] Grigore.

[2] Secretariŭ al Guvernuluĭ. V. pentru el ale mele „Documente geografice" (extras din „Buletinul societăţiĭ geografice" pe 1899), p. 18 şi urm.

rea. Aceasta, şi iar Domnul Dumnezeŭ să fie pururea cu Sfinţia Ta.

Craiova, August 3, anul 7232 [1724].

Al Sfinţii Tale ca un fiŭ sufletesc şi gata spre slujbă:

N. de Porta, secretar.

Şi aceasta să nu socoteştĭ Sfinţia Ta că este la Craioviţă aŭ într'alt loc, ci este lîngă sat, unde este o bahnă cu rogoz şi cu noroiŭ; care de nicĭ-o treabă nu este acel loc, ca să se facă vre o pagubă.

XV.

Concept de scrisoare a egumenuluĭ către un înnalt dregător din Sibiiŭ.

Cu ačastă plecată scrisoare facemŭ ştire Măriei Tale că iată că, viindŭ Sfinţiia Sa părintele episcopulŭ aicĭ la Sibiĭ, amŭ fi venitŭ şi noĭ cu Sfinţiia Sa de amŭ fi văzutŭ pe Măriia Sa ghinărariul şi pe Măriia Ta, că dorimŭ.

Darŭ, fiindŭ vreame de iarnă, şi noĭ cu multă slăbičune a podagreĭ, nu putumŭ veni. Ci, neputăndŭ veni noĭ, iată că trimetŭ cestŭ frate al nostru pănă la Măriia Ta, şi mă curtenescŭ Măriei Tale şi cu o butişoară de vinŭ de Suteştĭ, şi cu acestŭ frate, ca să fie Măriei Tale cunoscutŭ, ca, căndŭ ĭlŭ vomŭ trimite cu trebĭ ale mănăstireĭ la Măriia Ta, să fie Măriei Tale cunoscutŭ. Şi să avemŭ de la Măriia Ta ertăčune căcĭ nu putumŭ veni. Şi mila luĭ Dumnezeŭ să păzească pe Măriia Ta cu multă sănătate şi spăsenie sufletească.

Noemvrie 24 dni, leat 7233 [1724].

[V°:] Izvodulŭ cărţiĭ ce amŭ trimisŭ la Măriia Sa Ruj. *(sic).*

XVI.

Altă scrisoare asemenea.

Dup[ă] tituluş.

Cu ačastă plecată scrisoare cercetăm ca să ştim de bună viiaţa Măriei Tale, de care dorim să o auzim şi să

ne bucurăm, dănd mulţămită luĭ Dumnezăŭ. De a mea neputinţă şi slăbičune a boaleĭ podagreĭ, veĭ şti Măriia Ta că foarte m'aŭ întărit, căt nu poč să calcŭ pe pămănt cu pičoarele, nicĭ poč să-mĭ duc la gură să măncŭ, ci alţiĭ mă poartă şi-mĭ daŭ de măncare. Şi, stăndu-mĭ boala înpotrivă atăta de mult, n'am putut veni, că dorèm ca să vedem pe Măriia Sa ghinărariul şi pe Măriia Ta. Dar, de vreame ce nu iaste putinţă la noĭ, n'avem ce face: lăudat să fie numele luĭ Dumnezeŭ! Ci veĭ şti Măriia Ta că, fiind eŭ atăta de slab, şi cunoscănd că în scurtă vreame îmĭ voĭ da datoriia firească, am făcut sfat cu Sfinţiia Sa părintele episcopul şi cu tot soborul sfinteĭ mănăstirĭ, şi am trimis pe acest frate al nostru Ilarion arhimandritul, care iaste pe aicea, din mănăstirea noastră, pohtindu-l cu toţiĭ de obştea ca să fie egumen în urma mea. Ci mă rog Măriei Tale să i să facă ispravă de la Măriia Sa ghinărariul, maĭ marele nostru drector, fiind şi Sfinţiia Sa părintele episcopul acolea, şi Măriia Sa Banul, — să fie cu ştirea tuturor, ca să i să dea carte de stăpănire, şi, cănd va veni, să fie aşezat de Măriia Ta cu temeĭ ca acesta. Că vezĭ, Măriia Ta, că este o casă numită: ci trebuiaşte să rămăe aşeză[mă]nt bun, să nu fie pricină în urma noastră. Ci iar mă rog Măriei Tale ca să să isprăvească acest lucru.

Noemvrie 29 dni, leat 7233 [1724].

Al cinst. *[rupt.]* [Concept.]

[V°:] Izvodul ce aŭ venit de la Sibiĭ.

XVII.

Socotelĭ de vinăriciŭ din 1725.

Mart 15, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Şerban, veadre 72, oca po banĭ 4, fac t[1] 21, safi de plată, afară den drojdiĭ.

Mart 29 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de [la] Cernea, veadre 84, oc[a] pe banĭ 4, safi de plată, afară din drojdiĭ; fac t[1] 23, banĭ 280.

Aprilie 3 dni, 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea dă la Pătru de la Foleştĭ, veadre 72, oca pe banĭ 4, safì de plată, fac t¹ 21, banĭ 80.

Aprilie 7 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ de la Butucea, afară din drojdiĭ, safì de plată, veadre 72, oca po banĭ 5, fac t¹ 27, banĭ 15.

Aprilie 21 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Şerban, safì, de plată, afară din altele, veadre 54, oca po banĭ 5, fac t¹ 21, banĭ 9.

Aprilie 30 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Ion cărĉumariul de la Neagra, veadre 72; dintr'aceaştea scoţînd alte darale, aŭ rămas safì de plată veadre 66, oca po banĭ 4, fac t¹ 19, banĭ 110.

Maĭ 25 dni, 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Cernea, veadre 80, oca po banĭ 5, safì de plată, fac 24 t¹.

Iunie 16 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Butucea, veadre 72, safì de plată, oca po banĭ 5, fac t¹ 27.

April 20 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Neacşa de la Baia, veadre 60, safì de plată, oca po banĭ 4, fac t¹ 18.

Iunie 15 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea iar de la Neacşa, de la Baia, veadre 60, safì de plată, oca po banĭ 4, fac t¹ 18

Iunie 25 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Şerban veadre 60, safì de plată, oca po banĭ 5, fac t¹ 22 p¹.

Iulie 1 dni, lt. 7233 [1725]. Eşit-aŭ butea de la Cernea, veadre 54, safì de plată, oca po banĭ 5, fac t¹ 22, banĭ 33.

Luat şi din vinurile părinteluĭ Ioan, când au venit egumen, t¹ 7, banĭ 40, cin t¹ 274.

Iulie 30 dni, lt. 7233 [1725]. Vinurile care s'aŭ văndut la cărĉumă căte 5 banĭ, cum arată în jos:

Dumitru Butucea, 1 bute de veadre 66, oca po banĭ 5, safì de plată, fac t¹ 24, banĭ 100.

Şi din butea care au văndut de la popa Daniil, luat dobăndă t¹ 5.

Şi din 3 butoae care aŭ văndut Butucea, oc[a] căte banĭ 6, veadre 70, fac t¹ 31.

Şi iar aŭ maĭ luat de la Butucea de pe rachiŭ t¹ 3.

Şi iar aŭ maĭ luat de la Butucea de pe un butoĭ de vin, t¹ 4 p¹.

Cernea aŭ văndut 1 de vin cu pelin, veadre 54, oca po banĭ 5; fac t^l 24, banĭ 20.

Iar văndut Cernea 1 bute de vin, veadre 80, oca po banĭ 6, safi de plată fac t^l 36.

Iar Cernea, 1 bute de vin, veadre 55, oca po banĭ 6, safi de plată fac t^l 25.

Iar Cernea un butoĭ, veadre 23, oca căte banĭ 6, fac t^l 10, banĭ 50.

Iar aŭ maĭ văndut 6 butoae, butoiul de căte 9 veadre, care fac t^l 24.

Iar luat de la Cernea t^l 17, dobînda uniĭ buţĭ.

Luat de la Şerban, de 1 bute de vinŭ, veadre 81, oca po banĭ 6, fac t^l 36 p^l.

Luat de la Şerban, pe 2 butoae de vin, p^l 9.

Luat de la Şerban, de pe 4 butoae, t^l 5, banĭ 53.

Luat de la Şerban dobănda de pe 3 buţĭ de vin ce aŭ văndut, t^l 24, cin t^l 179, 1 zlot.

XVIII.

Adeverinţă a egumenuluĭ Ilarion pentru un împrumut.

Scrisoarea noastră la măna dumnealuĭ jupănuluĭ Ioţeĭ, ca să-ĭ fie de bună credinţă, precum să să ştie că ne-am rugat de dumnealuĭ de ne-aŭ făcut bine cu t^l 100, pentru lucrul viilor, de acum pănă la Săntă-Măriia Mică, şi la zi să avem a-ĭ darea dumnealuĭ baniĭ, şi osteneala banilor, 1 bute de vin de veadre 60. Şi, pentru maĭ adevărata credinţă, am pus peceatea mănăstiriĭ şi iscăliturile noastre ca să să crează. Iar, de ar maĭ treace din zi, să umble cu osteneală zeace a doĭ. Mart 2 dni, lt. ·7233 [1725].

[Pecete neagră cu Sfinţiĭ „Co[standin]“ şi „El[ena]“, vederea mănăstiriĭ şi: „Peceatiia sfinteĭ mănăstirĭ Ureziĭ“.]

Ilarion arhimandrit Hurez.
Lavrentie ermonah clis[ia]rĭ.
Isaia (?) arhimandrit P[olovragĭ]. Climentŭ ermonah.
Stefan ermonah. Visarion ermonah.
Misail ermonah. Iosif ierodiacon.

XIX.

Alta pentru acelaşĭ scop.

Dat-am scrisoarea nostră la măna Sfinţii Sale părintelui chir Dositheŭ eclisiarhul al sfinteĭ episcopiĭ ca să fie de bună credinţă, precum să să, ştie că ne-aŭ făcut bine de ne-aŭ dat t[1] 20, însă banĭ cu osteneeală la lucru viilor de la Suteştĭ, la prăvil. *(sic);* şi să avem a-ĭ da baniĭ Sfinţii Sale la Uspenie, făr dă nicĭ-o pricină; iar, nedănd baniĭ la zi, şi s'ar face vr'o cheltuială saŭ vr'o zečuială, să fie toată de la noĭ. Şi, pentru maĭ adevărată credinţă, m'am iscălit maĭ jos, ca să să crează. Maĭ 15 dni, leat 7233 [1725].

Ilarion arhimandrit Ur[e]z.

[V°:] Zapisul jupănuluĭ Ioţeĭ la leĭ 100.

XX.

A treia cu acelaşĭ cuprins.

Scrisoarea noastră la măna dumnealuĭ Logofăt Bratuluĭ[1] precum să să ştie că ne-am rugat de dumnealuĭ de ne-aŭ făcut bine cu t[1] 40, însă banĭ pe miare, şi, la toamnă, să avem a-ĭ darea miiarea; însă ce s'ar găsi; cu mulţumită. Şi, pentru credinţa, am iscălit.

Iunie 15 dni, leat 7233 [1725].
Ilarion arhimandrit Hurez.
Ştefan iermonah.
[Visarion ermonah].
Lavrentie iermonah.
Climentŭ ermonah.
Misail ieromonah.

XXI.

A patra cu acelaşĭ cuprins.

Scrisoarea noastră la măna dumnealuĭ jupănuluĭ Stan, precum să să ştie că ne-am rugat de dumnealuĭ de ne-

[1] Nepotul episcopuluĭ de Rîmnic Damaschin (Dobrescu, *Istoria Bisericiĭ romîne din Oltenia*, p. 56).

aŭ făcut bine cu t[1] 100 pe lună, căte t[1] 3, şi i-am pus zălog candele de argint. Ci să avem a-ĭ darea baniĭ cu mulţumită. Şi, pentru maĭ adevărata credinţă, ni-am iscălit.

Iunie 24 dni, l[t] 7233 [1725].

Ilarion arhimandrit Hurez.

Isaia (?) arhimandrit P[olovragĭ].

Stefăn ermonah.

Lavrentie iermonah.

Nicodim ermonah.

Visarion iermonah.

Misail ermonah.

Să să ştie c'am dat 8 candele de argintu, care candele le 'ŭ fostu pus zălog de Ilarion arhimandritul ot mănăstirea Ureziĭ; însă aceale 8 candele aŭ tras oca 2 p[l]. Şi am scris, să să crează.

Eŭ Stan bacanul.

S'aŭ luat baniĭ toţĭ, t[1] 108, de la dumnealuĭ consileriul Ilie Ştirbeaĭ.

[V°:] Şi, căndŭ s'aŭ dat aceştĭ banĭ, aŭ fostŭ în treaba sfinteĭ mănăstirĭ la Beč.

XXII.

Socoteală de vinurĭ a mănăstiriĭ pe anul 1725.

Şi aŭ luat şi din vinurile ce era pe seama părinteluĭ Ioan, de să vindea ca să dea simbriia părinţilor, t[1] 7, banĭ 40.

Şi aŭ luat de la rudariul, din vinul cel noŭ, t[1] 6.

Şi aŭ luat de la Neacşa de la Fometeştĭ, din vinul cel noŭ t[1] 5, şi aŭ dat şi pentru nişte făn de la Paraschiva, t[1] 2, banĭ 44.

Şi aŭ luat de la Ghinea, de la cărčmă, de la Troian, de pe vin, t[1] 10.

Şi aŭ luat de la Neagoe, de la cărčumă, dă la Troian, din 2 buţĭ ce aŭ văndut maĭ nainte, t[1] 24 p[l].

Şi din butea care s'aŭ văndut pe urm... *[rupt]* [Tro]ian din vin noŭ c-aŭ dat.

Să să ştie şi pe unde aŭ dat vin cu buţile, cum arată în jos:

Dat-aŭ la părintele Bistriceanul 2 buţĭ de vin de Suteştĭ, vin dă vărfŭ (вьрфь), cu strugurĭ, v[d] 110.

Dat-aŭ o bute de vin roşu cu pelin, de la Troian, la un neguţtorŭ, dobănda unorŭ banĭ ce aŭ fost el datorŭ maĭ nainte, de v[d] 50.

Şi aŭ luat de la Jdegla de pe stănĭ t[l] 7, şi i-aŭ dat Drăghicĭ dă pe suhatul unor vacĭ, t[l] 3.

Care fac t[l] 10.

... luat de la popa Hrize, pe 1 clae, t[l] 3, banĭ 44.

... tescovină de la Troian... [măr]turisit Ion rachiiariul de [Cămpu]lungŭ, că i-aŭ dat t[l] 7.

Şi aŭ luat de la Ion cărčumariul de la Baia, dă pe vin, t[l] 2.

Şi aŭ dat la popa Iosif, nepotul piscupuluĭ[1], 2 caĭ; şi unul aŭ fost dă dar, iar unul aŭ fost de schimbu; ce s'aŭ trimis schimbul, şi să să dea calul mănăstiriĭ, că iaste la popa Iosif.

Alt cal l-aŭ dat popeĭ Ivan de la Făgăraş mită, ci să să prinză în suma banilor, în datoriĭ, să să maĭ uşureaze mănăstirea.

Foiţă pentru buţile de vinŭ care le-aŭ văndut cărčmariĭ mănăstiriĭ Hureziĭ de la Sfeatăiĭ Constantin pănă în toamnă, care le-aŭ văndut şi le-aŭ măsurat, şi aŭ dat baniĭ în măna lu Ilarion, precum mărturisescŭ eĭ cu sufletele lor, şi mărturiseaşte chelariul mănăstiriĭ, care le-aŭ scos din pimniţă, şi le-aŭ dat scrisă toate anume, cum arată în jos; Iunie 30 dni, leat 7233 [1725].

Văndut-aŭ Şărban cărčmariul 1 bute de vin ce aŭ fost în pimniţă la el, iar nu s'aŭ scos din mănăstire, şi aŭ eşit la măsurătoare v[d] 67, oc[ă] 3, căte..., fac t[l] 25, banĭ 100.

[1] V. Dobrescu, *l. c.*

Si iar aŭ văndut Şărban [1 bute de vin ce aŭ fost în] pimniţă, de la el, iar nu s'aŭ [scos din mănăstire], şi aŭ eşit la măsurătoare v^d...; fac t^l 36, banĭ 60.

Şi iar văndut Şărban 2 butoae de vin, butoiul căte v^d 10, facŭ v^d 20, căte banĭ 6, fac t^l 9.

Şi iar aŭ văndut Şărban 4 butoae, butoiul căte v^d 3, fac v^d 12, căte banĭ 6, fac t^l 5, banĭ 53.

Dat-aŭ Şărban şi de pe 3 buţĭ ce aŭ fost văndut, vinŭ omenescŭ: 1 de la popa Daniil şi altă bute de la jupănul Stoica, alta de la popa Statie din Costeştĭ, şi s'aŭ văndut în pimniţa mănăstiriĭ, dat t^l 26, banĭ 60.

Şi aŭ dat Şărban şi de pe rachiŭ, pe ocă 7, căte banĭ 44, dat t^l 2, banĭ 44.

Şi aŭ văndut Cernea 1 bute de vin cu pelin, de v^d 54, oc[a] po banĭ 60, dat t^l 24, banĭ 20.

Şi iar aŭ văndut Cernea 1 bute de vin, de v^d 80, oc[a] po banĭ 6, dat t^l 36.

Şi iar aŭ văndut Cernea 1 bute de vin, de v^d 55, oc[a] po banĭ 6, dat t^l 25.

Şi iar aŭ văndut Cernea 1 butoĭ de vin de v^d 23, oc[ă] 60, oc[a] pe banĭ 60, dat t^l 10, banĭ 50.

[Şi iar aŭ] văndut Cernea 60 butoae de vin, butoiul..., fac v^d 54, căte banĭ 60, dat... 40.

... Cernea, dobăndă din vinul popeĭ..., t^l 18, banĭ 20.

Şi aŭ văndut Butucea 1 bute de vin de v^d 66, oc[a] po banĭ 5, şi aŭ dat t^l 24, banĭ 100.

Şi aŭ dat Butucea dobăndă din vinul de la popa Daniil, t^l 5.

Si aŭ văndut Butucea 3, butoae, oc[a] căte banĭ 6, v^d 70, dat t^l 31.

Şi iar aŭ maĭ văndut Butucea 1 butoĭ de vin, v^d 9, căte banĭ 6, dat t^l 4.

Şi iar aŭ maĭ dat Butucea dă pe rachiŭ t^l 3.

XXIII.

[C. 1726.]

Foiță pentru banii care aŭ jurat Ilarion care aŭ fost egumenŭ la Hurezŭ că nu aŭ luatŭ, şi ne-aŭ apucatŭ judecătorii de i-amŭ datŭ noĭ:

2 leĭ de la vinurile ceale noao.
1 p[1] de la Jdegla şi de la Craiova.
1 leŭ de pe heleşteŭ.
1 leŭ, banĭ 50, de o clae de fânŭ.
2 leĭ de pe vacĭ de la Puţurĭ.
11 leĭ p[1] de la Neacşa de la Baia.
22 p[1] leĭ de pe o bute de vinŭ.
2 leĭ de la Ionŭ de la Baia.
3 leĭ de pe tescovine.

cin leĭ 46, zlotŭ 1.

XXIV.

[C. 1726].

Foiță pentru ceale ce s'aŭ rânduitŭ de la cinstita Administrație să întoarcă părintele Ilarion la mănăstire la Hurezĭ, după ce aŭ lipsitŭ dinŭ egumenie, — precumŭ i s'aŭ datŭ poruncă de la consilearĭ.

Unŭ calŭ negru ce aŭ datŭ popeĭ Iosifŭ, nepotulŭ părinteluĭ Damaschinŭ episcopulŭ.

Iarŭ unŭ calŭ vânătŭ, ce l-aŭ datŭ iarŭ popeĭ Iosifŭ, nepotulŭ părinteluĭ.

Un calŭ galbinŭ, ce l-aŭ datŭ popeĭ Ivanŭ de la episcopie.

Unŭ čaşornicŭ.
1 lingură de argintŭ.
1 covorŭ.
1 sfeaşnicŭ mare de alamă.

XXV.

[1726.]

Seaama ce aŭ datŭ părintele Ilarion arhimandritul de tot venitul mănăstirii Hurezii, de chelt[u]iala câtă aŭ făcut

şi de venit, cătu aŭ fostu ispravnic acolo, cum arată în jos anume tot venitul şi toată cheltuiala; Fevruarie 16, l[t] 7234 [1726]. Craiova.

395 p[l] leĭ, banĭ 118, aŭ dat o foae ce aŭ luat dupe vinurĭ şi dupe rachiŭ.

258 leĭ aŭ dat altă foae dupe venitul ce aŭ luat de la oĭ, şi de la poenariul, şi după vacĭ, şi de la suhaturĭ, şi de la altele.

cin leĭ 653 p[l],18.

Aceştĭ banĭ aŭ dat seaama că i-aŭ luat toţĭ gata, afară den ce aŭ tăgăduit că n'aŭ luat de la uniĭ cărciumarĭ şi de la alte veniturĭ ale caseĭ, dupe cum arată foia de acealea tot anume; care aceĭ banĭ iaste să să caute şi să să scoaţă, să să dea la mănăstire.

Dentr'aceştĭ banĭ i să ţin în seaamă Sfinţii Sale leĭ 25, care i-aŭ dat la părintele Ioan de aŭ cheltuit în casă, când n'aŭ fost Sfinţiia Sa acasă, cu doaoă foĭ.

Dat-aŭ seaama că aŭ cheltuit şi la lucrul viilor de la Troian, leĭ 147.

Dat-aŭ seaama că aŭ cheltuit şi la lucrul viilor de la Suteştĭ, leĭ 70.

Dat-aŭ seaama că aŭ dat şi la părintele cliseariul, de aŭ cheltuit în case, când n'aŭ fost Sfinţiia Sa acasă, leĭ 45.

Dat-aŭ seaama că aŭ cheltuit pe sare şi pe alte trebuinţe ale caseĭ, cu o foae a luĭ Şărban cărciumariul, leĭ 7.

Dat-aŭ seaama că aŭ dat şi unuĭ călugăr de s'aŭ plătit de bir când aŭ fost mirean, leŭ 1 pol.

Dat-aŭ şi catastif tot acuma ce aŭ cheltuit în trebile caseĭ şi pentru îmbrăcămintea Sfinţii Sale, peste tot: leĭ 611.

Care face cheltuiţĭ leĭ 960 p[l].

Scoţindu-se ce aŭ fost venitul, leĭ 653 p[l], 18;

Rămân să i să maĭ dea de la mănăstire leĭ 252 p[l],49.

Aŭ dat seaama că aŭ dat şi părinteluĭ episcopuluĭ la praznic, dar, leĭ 10.

Cheltuit-aŭ şi la Craiova acum pe urmă, c'un potcap şi cu nădragiĭ ce s'aŭ făcut, leĭ 27.

Dat-aŭ seaama că aŭ dat episcopuluĭ leĭ 30 poclon.

Dat-aŭ seaama că aŭ dat şi poclon Mării Sale ghinăralului, de leĭ 51.

Şi pentru neşte peşte de la Bistriceanul leĭ 7 şi simbriia luĭ, leĭ 30.

Care să fac peste tot să i să dea de la mănăstire, dupe ce să vor scoate bani ceĭ cu pricină, leĭ 407 p[1], banĭ 49, însă: leĭ patru sute şapte şi jumătate, banĭ patruzecĭ şi noaoă.

Aceştĭ banĭ scoţindu-se... cu pricinile dupe vinurile şi dupe alte veniturĭ ale casăĭ, care aŭ tăgăduit părintele Ilarion arhimandritul că nu i-aŭ luat, dupre cum arată foia de pricinĭ tot anume, — să i să înplinească aceştĭ banĭ ce scriŭ maĭ sus, şi părintele Ilarion să plăteaască toate datoriile căte s'aŭ făcut de când aŭ venit în mănăstire, şi să scoaţă şi candilele de unde s'aŭ pus zălog, ca să nu rămăe mănăstirea datoare nimic, — dupe cum aŭ şi găsit-o, ca toţĭ datornicii să-şĭ caute toţĭ bani la părintele Ilarion.

Şi părintele Ioan arhimandritul şi egumenul mănăstireĭ Hurezul, pentru osteneaala părinteluĭ Ilarion, să-ĭ dea şi un cal.

Şi să dea părintele Ioan arhimandrit şi simbriile părinţilor călugărĭ de la mănăstirea Hureziĭ, de acel an ce aŭ fost părintele Ilarion, toţ bani deplin, după cum aŭ dat şi în celalalt trecut an.

Părintele Ilarion să aibă a lua un cal de la popa Iosif, care i l-aŭ dat şi nu i s'aŭ ţinut în seaamă, şi alt cal, iar de la popa Iosif, şi un cal de la popa Ivan, şi să-ĭ dea la mănăstirea Hureziĭ.

Den porunca chesariceştiĭ Administraţion.

N. de Porta.

[Pecete.]

XXVI.

Samă de unŭ anŭ şi treĭ lunĭ ce aŭ datŭ părintele Ioanŭ arhimandritŭ şi egumenulŭ Hurezuluĭ.

671 p[1] leĭ aŭ datŭ sama părintele Ioanŭ arhimandritŭ şi egumenul Horezăĭ *(sic)* că aŭ fostŭ venitulŭ într'u

anŭ, de la leat 7232 [1723-4] pănă iarŭ la Săptemvrie 28 dni, leatŭ 7233 [1724]; care banĭ i-aŭ luatŭ Sfinţăia Sa.

326 leĭ aŭ datŭ sama iarŭ părintele Ioanŭ, că aŭ luatŭ de la Săptemvrie 28 dni pănă la Dichemvrie 12 dni, totŭ într'acestŭ anŭ, pănă aŭ venitŭ părintele Ilarionŭ.

92 leĭ iarŭ aŭ luatŭ părintele Ioanŭ pă neşte rămătorĭ şi pă 2 buţĭ dă vinŭ:

č^{n} t^{l} 1359 p^{l}.

Dăntr'acestea aŭ datŭ samă că aŭ cheltuitŭ la trebuinţa praznicululĭ şi la alte cheltuiale, dă măncare şi de nbrăcăminte şi de lucrulŭ casăĭ, t^{l} 365 p^{l}.

Datŭ sama că aŭ cheltuitŭ şi pă bisearica dă pieatră ce aŭ făcut-o la Baia, şi pă casăle de acolo, şi pă cărčuma de la Fometeştĭ şi alte lucrurĭ ce le-a aŭ făcutŭ cu banĭ, t^{l} 471 p^{l}.

Datŭ sama că aŭ datŭ şi părinţilorŭ sămbriia dă acestŭ anŭ, t^{l} 78.

Datŭ sama că au cheltuitŭ şi la slomnul de la Troianŭ, t^{l} 40.

Datŭ sama că aŭ cheltuitŭ şi pă lucrulŭ viilorŭ de la Troianŭ şi de la Suteştĭ, leĭ 188.

Aŭ datŭ sama că aŭ luatŭ şi Sfinţăia Sa părintele Ioanŭ sămbriia dă 7 anĭ, de unŭ anŭ căte leĭ 30; care facŭ leĭ 210.

Aŭ datŭ sama că aŭ datŭ şi la hotărniciia care iaste loculŭ schituluĭ Sfeti Ste anŭ, t^{l} 25:

č^{n} t^{l} 1348.

Maĭ rămănŭ necheltuiţĭ leĭ 11 p^{l}.

Craiova, Fevruarie 10 dni, leat 7234 [1726].

Den porunca chesariceştiĭ Administraţei.

N. de Porta.

[Pecete peste hîrtie, cu vulturul şi „Sigillum Caes. Regiae Administrationis Valachiae Austr.“]

XXVII.

Foiţă pentru toate pricinile ce sănt după vinurĭ şi de alte veniturĭ ale mănăstiriĭ Hureziĭ, şi aŭ tăgăduit Sfinţiia Sa părintele Ilarion arhimandrit, că (aŭ) le-aŭ luat; care s'aŭ rănduit Mihaĭ arhimandritul Cărtiţa, ca să-ĭ scoaţă toţĭ de unde sănt şi să-ĭ dea în măna Sfinţii Sale părintelui Ioan arhimandrit pecum arată în jos anume; Fevruarie 10 dni, leat 7234 [1726].

† Eşit-aŭ butea de la Cernea, veadre 80, ocao po banĭ 4, sa fi de plată, fac leĭ 24.

Eşit-aŭ butea de la Şerban Ungureanu, vead. 60, ocao po banĭ 5, safi de plată, fac leĭ 22 p[1].

Eşit-aŭ butea de la Cernea, vead. 24, ocao po banĭ 5, safi de plată t[1] 22, 33 banĭ.

† Luat-aŭ de la Butucea dobănda după butea care aŭ văndut-o popeĭ Daniil, t[1] 5.

Luat iar de la Butucea, după rachiŭ, t[1] 3, 40 [banĭ].

Luat de la Cernea, dobănda uneĭ buţĭ ce s'aŭ văndut, a popeĭ luĭ Statie, t[1] 17.

Luat-aŭ de la Şărban cărciumariul dobănda după treĭ buţĭ, t[1] 24.

Luat-aŭ şi den vinurile părinteluĭ Ioan, cănd aŭ venit egumen, t[1] 7, 60 [banĭ].

Luat-aŭ şi den vinurile ceaste noao, t[1] 60.

Luat-aŭ şi de la Neacşa, de la Fometeştĭ, iar den vinul cest noŭ, t[1] 5.

Luat-aŭ şi după 2 buţĭ de vinŭ ce le-aŭ văndut Neagoe ot Troian, t[1] 24.

Iar de la Neagoe de la Troian, după o bute ce aŭ văndut acum, t[1] 12.

Luat-aŭ de la Jdegla, după suhat, t[1] 3.

Luat-aŭ de la Troian după o bute de vin ce aŭ văndut-o Ghinea t[1] 4.

Luat-aŭ de la popa Hrizea, după o clae de făn, 1, zlot 1.

Luat-aŭ după tescovine de la Troian, t[1] 7.

Luat-aŭ de la Ion cărciumariul de la Baia-de-fier leĭ 2:
č[n] leĭ 190.
Den porunca chesariceştiĭ Administraţeĭ.

N. de Porta.

XXVIII.

Prea-cuvioase Sfiinţiia Ta părinte chir Ioan arhimandrite, egumenul de la sfănta mănăstire Hureziĭ, de la Dumnezeŭ sănătate trupească şi spăsenie sufletească poftim Sfinţii Tale. Pricina alta nu iaste fără de căt pentru bani ce aŭ rămas Sfinţii Ta să daĭ Sfinţii Sale părintelui Ilarion arhimandritul, dupe cum scrie în cartea Administraţieĭ şi'n foile de socoteală ce aţĭ avut judecată şi socoteală înnaintea noastră. Ci Sfinţiia Sa să cauţĭ să trimiţĭ aceĭ banĭ denpreună cu cartea Administraţieĭ cea de judecată cu un om al Sfinţii Tale, care veĭ avea maĭ de ispravă, să vie aicea, că iată că şi părintele Ilarion aŭ trimis să vie toţĭ datorniciĭ aicea, de la căţĭ s'aŭ luat bani, şi să ne scriĭ Sfinţiia Ta într'adăvăr ce d[at]oriĭ sănt, ca să ştimŭ, şi cu aceĭ banĭ ce-ĭ veĭ trimite Sfinţiia Ta, viind datornicii aicea înnaintea cinstituluĭ dumnealuĭ consiliiariuluĭ Ştirbeaĭ, că la dumnealuĭ s'aŭ rănduit acest lucru al isprăvi, să vor da bani datornicilor, şi să vor lua zăloagele mănăstireĭ şi zapisăle de la măinile datornicilor, ca să nu rămăe mănăstirea datoare. Ci, precum n'aŭ găsit-o datoare, aşa iarăşĭ să nu rămăe datoare. Aşijderea pentru bani dupe neşte buţĭ de vinŭ care aţĭ zis că aŭ luat părintele Elarion bani de la neşte cărčumarĭ, şi părintele Elarion zice că nu i-aŭ luat, şi iaste încărcat cu aceĭ banĭ, să trimiţĭ Sfinţiia Ta aceĭ cărčumarĭ aicea ca să stea de faţă, şi, de nu va putea mărturisi părintele Elarion că n'aŭ luat aceĭ banĭ, îĭ va da părintele Elarion. Iar, dacă va mărturisi că nu i-aŭ luat, vom apuca pe cărčumarĭ de vor da bani. Ci Sfinţiia Ta să nu facĭ într'alt chip, ca să să isprăvească şi să să aşază acest

lucru dupe cum s'aŭ hotărăt judecata. Aĉasta,[1] şi fiĭ Sfinţiia Ta sănătos.

Aprilie 14 dni, l[t] 7234 [1726].

De bine voitorĭ Sfinţii Tale:

Gheorghie Cantacuzinò.

G[r]. Băleanul. *I[lii] Ştirbeaĭ.*

N. de Porta.

[V°:] Prea-cuviosuluĭ Sfinţii Sale părinteluĭ chir Ioan arhimandritul, egumenulŭ dela sfănta mănăstire Hureziĭ, cu multă sănătate să să dea, la Hurezĭ.

Cartea de la Măriia Sa Banul care aŭ venit pentru banĭ.

[Pecete pe hîrtie.]

XXIX.

[C. April 1726.]

Foiţă pentru ceale ce aŭ făgăduitŭ părintele Ilarionŭ părinţilorŭ de-aicea şi altorŭ posluşnicĭ, numaĭ să stămŭ cu toţiĭ să-lŭ facemŭ egumenŭ, precumŭ arată în josŭ.

Popeĭ luĭ Climentŭ i-aŭ făgăduitŭ că-lŭ va face ispravnicŭ peste toate moşiile, şi-ĭ va da zăĉuială din toate, şi va fi cinstitŭ maĭ multŭ decătŭ toţĭ.

Popeĭ Climentŭ de la Sfeatăi Stefanŭ i-aŭ făgăduitŭ că-ĭ va şindili schitulŭ peste totŭ cu şindile şi cu cue de la elŭ.

Popeĭ Daniilŭ de la schitŭ de [la] Sfeatăĭ Ioan i-aŭ făgăduitŭ că-ĭ va face 2 chiliĭ de piiatră cu cheltuială de la dănsulŭ.

Popeĭ luĭ Lavrentie de la bolniţă i-aŭ făgăduitŭ că-ĭ va cumpăra o vie la bolniţă, şi va face înprejurulŭ bolniţeĭ cetate de piatră, şi-ĭ va da unŭ calŭ, şi unŭ saracliŭ de şaĭ, şi boĭ 2.

Popeĭ luĭ Misailŭ i-aŭ făgăduitŭ unŭ calŭ şi o păreache de nădragĭ dă postavŭ.

Popeĭ luĭ Stefan celuĭ tănărŭ i-aŭ făgăduitŭ un sarachiŭ de postavŭ.

Părcălabuluĭ Simeĭ i-aŭ făgăduitŭ unŭ conteşŭ de postavŭ.

Popeĭ Stefanŭ celuĭ bătrânŭ i-aŭ făgăduitŭ unŭ zăbunŭ, şi i l-aŭ şi făcutŭ totŭ atuncea.

Şi aceaste făgăduiale zicea că nu le va dà din mănăstire, ce are el banĭ la Budim[1] în Ţara Sărbească şi va trimite de-ĭ va aduce şi ne va dà cuĭ ce aŭ făgăduitŭ.

Să să ştie slugile mănăstireĭ care aŭ fostŭ de la curte, de dumnealuĭ Consileariul Ilie, fără de sămbrie, căndŭ aŭ venitŭ aicea la mănăstire ca să slujască mănăstiriĭ fără de simbrie, ca să slujască mănăstiriĭ, — cumŭ arată în josŭ :

Pătraşco, Dumitraşco, Dima, Mateĭ, Ion Croitoriul, Dumitru Cărčumariul, Niţa, Mihaĭ meşterul, Vintilă, Vasilie, 3 păscarĭ. Cin oamenĭ 13.

V[°:] Foaia carea aŭ făgăduitŭ părinţilorŭ unele altele, să-lŭ facă egumenŭ.

XXX.

Foiţă dă totŭ venitulŭ ce zice părintele Ilarion arhimandritul că aŭ luat dentr'ale mănăstiriĭ Hurezĭĭ, cât aŭ fost acolò ispravnic, şi maĭ mult d'intr'atât zice că n'aŭ luat, şi, pe ce aŭ făgăduit că i-aŭ luat, am arătat maĭ jos aicea, cum arată maĭ jos anume; Aprilie 28 dni, leat 7234 [1726].

Luat-aŭ după berbecĭ, leĭ 9, 88.

Luat-aŭ de la Jdegla leĭ 4.

Luat-aŭ de la Craioviţa leĭ 6.

Luat-aŭ de pe peaşte ot heleşteŭ leĭ 5.

Luat-aŭ dupe 2 caĭ leĭ 20.

Luat-aŭ dupe untŭ leĭ 6.

Luat iar pe 2 caĭ, ot Hamza, leĭ 14.

Luat-aŭ dupe oĭ stearpe leĭ 8.

[1] Vidin.

Luat dupe munţĭ, suhatŭ, leĭ 2.
Luat pă miţe leĭ 1.
Luat ot Ghinea cărčumariul ot Troian leĭ 8.
Luat ot popa Hrizea dupe făn leĭ 3,33.
Luat pe o iapă şi pe unŭ calŭ, ot popa Clementie, ce i-aŭ văndut el, leĭ 18,72.
Luatŭ după 6 vacĭ, ot Antonie dichiul, ce le-aŭ văndut el, leĭ 10.
Luat dupe 1 bute cu vin ot Vălcăneştĭ leĭ 8,90.
Luat dupe tescovine de la Troian leĭ 5.
Luat de la dumnealuĭ Consilieriul Băleanul leĭ 10.
Luat de la dumnealuĭ Mateĭ Poenariul leĭ 8.
2 leĭ i-aŭ adus Drăghicĭ de la Jdegla, dupe suhat de toamnă.

cin leĭ 258.

Însămnănd în jos şi bani după vinŭ, de unde ce s'aŭ luat tot anume.
Mart 15 dni, leat 7233 [1725].
Eşit-aŭ butea de la Şărban Ungureanul veadre 72, ocao po banĭ 4, fac t^1 21.
Mart 29 dni.
Eşit-aŭ butea de la Cernea veadre 84, oca po banĭ 4, fac t^1 25, 14.
Aprilie 3 dni. Eşit-aŭ de la Pătru, de la Foleştĭ, veadre 72, ocao po banĭ 4, fac leĭ 21 p^1.
Aprilie 7 dni. Eşit-aŭ butea de la Butucea, veadre 72, ocao po banĭ 5, fac t^1 7, 15.
Aprilie 21 dni. Eşit-aŭ butea de la Şărban, veadre 54, ocao po banĭ 5, fac t^1 21, 9.
Aprilie 30 dni. Eşit-aŭ butea de la Ion de la Neagra, veadre 72, scoţînd drojdiele şi altele, aŭ rămas de plată veadre 66, ocao po banĭ 4, fac t^1 19, 110.
2 buţĭ de vinŭ ce aŭ fost văndut Neacşa la Bae, aŭ dat banĭ, safì t^1 16, şi aŭ băut satulŭ nişte vinŭ, şi s'aŭ luat oĭ în preţulŭ banilor, de t^1 5, şi neşte burie, drept t^1 3 p^1.
Maĭ 25 dni. Eşit-aŭ butea de la Cernea, cea cu pelin, cu

drojdiĭ cu tot, veadre 88; scoţind drojdiile, aŭ rămas de plată veadre 78, ocao po banĭ 4, fac leĭ 25.

Iulie 10 dni. Eşit-aŭ butea de la Butucea, cu drojdiĭ cu tot, veadre 72, scoţînd drojdiile, aŭ rămas de plată veadre 62, po banĭ 5, fac t[1] 18, 100.

Eşit-aŭ butea iar de la Butucea, veadre 66, ocao po banĭ 5, fac t[1] 24, 100.

3 butoae ce aŭ văndut iar Butucea, aŭ eşit veadre 70, po banĭ 6, fac t[1] 31.

Iar s'aŭ maĭ luat de la Butucea după rachiŭ t[1] 4.

Maĭ luat de la Butucea, după un butoĭ de vin, t[1] 4 p[1].

De la Cernea, după o bute de vin cu pelin, veadre 54, ocao po banĭ 6, fac t[1] 24, 20.

Iar aŭ maĭ văndut Cernea o bute de vin, veadre 80, ocao po banĭ 6, fac t[1] 36.

Iar aŭ maĭ văndut Cernea un butoĭ de vin, veadre 23, ocao po banĭ 6, fac t[1] 10, 50.

Iar aŭ maĭ văndut Cernea 3 butoae de vin, butoiul de căte veadre 9, fac veadre 27: aŭ dat t[1] 12.

Luat de Şărban Ungurean după o bute de vin de veadre 81, oca po banĭ 6, fac t[1] 35 p[1].

Iar de la Şărban Ungurean, după rachiŭ t[1] 2 p[1].

Iar de la Şărban Ungurean, după 2 butoae de vin, t[1] 9.

Iar de la Şărban Ungurean, după 2 butoae, t[1] 5, banĭ 53.

cin t[1] 395 p[1], 18.

Cu ce s'aŭ maĭ încărcat părintele Ilarion în urmă.

Luat-aŭ de la Butucea dobănda uniĭ buţĭ t[1] 4, 60.

Luat-aŭ de la Cernea dobănda de la o bute de vin, t[1] 13.

Luat-aŭ de la Şărban dobănda de la 3 buţĭ, t[1] 20, 30.

Lua-aŭ după vinurile ceale noao t[1] 4.

Luat-aŭ de la Neacşa de la Fometeştĭ t[1] 5.

Luat-aŭ de la Neagoe cărčumarul de la Troian, t[1] 8.

Ci[n] leĭ 54 p[1], 24.

Ci[n] cup. leı 780, 42.

XXXI.

Aicea însemnăm ce tăgăduiaşte părintele Ilarion că n'aŭ luat din vinurile mănăstiriĭ şi dintr'alte venituri.

P^{1} t^{1} zice părintele Ilarion că n'aŭ luat din dobânda după vinul de la Butucea, ce aŭ luat numaĭ t^{1} 4 p^{1}.

4 t^{1}, bez banĭ 30, zice părintele Ilarion că n'aŭ luat din dobânda de la Şărban, ce aŭ luat numai t^{1} 20 i banĭ 30.

4 t^{1} zice că n'aŭ luat den dobânda de la Cernea, ce aŭ luat numaĭ t^{1} 13.

2 t^{1} zice că n'aŭ luat după vinurile ceale noao, ce aŭ luat numaĭ t^{1} 4.

16 t^{1} zice că n'aŭ luat de la Neagoe de la Troian, ce aŭ luat numaĭ t^{1} 8.

4 leĭ zice că n'aŭ luat de la Ghinea de la Troian, ce aŭ luat numaĭ t^{1} 8.

3 t^{1} zice că n'aŭ luat după vinurile părinteluĭ Ioan de la Bae şi de la Fometeştĭ.

2 t^{1} zice n'aŭ luat de Ion de la Bae, ci zice că aŭ luat den rămăşiţa Sfinţii Sale.

1 p^{1} t^{1} zice că n'aŭ luat de la Jdegla şi de la Craioviţa, ce aŭ luat numaĭ t^{1} 12.

1 t^{1} zice că n'aŭ luat dupe heleşteŭ, ci aŭ luat numaĭ talerĭ 5.

1 t^{1}, banĭ 8, zice că n'aŭ luat dupe o clae de făn, ce zice că aŭ luat numaĭ t^{1} 3, 33.

2 t^{1} zice că n'aŭ luat după vacĭ, ce aŭ luat numaĭ talerĭ 10.

3 t^{1} zice că n'aŭ luat după tescovinele de la Troian, ci zice că aŭ luat numaĭ t^{1} 5.

2 buţĭ de vin de la Bae, ot Neacşa, aŭ făcut una căte leĭ 18; fac amăndoao buţile 35, 36; arhimandritul Ilarion zice că aŭ luat banĭ gata leĭ 16 i după oĭ, pentru vinul ce aŭ băut săteanii, leĭ 5, şi după nişte butoae dentr'aceale 2 buţĭ leĭ 3 p^{1}.

(č^{n} leĭ 24 p^{1}.)

I oste [= arămas] la Neacş a dentr'aceale doao buţĭ, leĭ 11 p^{1}.

Butea de la Butucea face t[1] 27: dentr'aceaia zice părintele Ilarion că aŭ luat numaĭ t[1] 18 p[1], 33.

La Butucea aŭ fost după rachiŭ t[1] 7. Dintr'aceştea zice părintele Ilarion că aŭ luat t[1] 4, i oste la Butucea dentr'acest rachiŭ t[1] 3, banĭ 40.

6 buţĭ de vin de la Şărban Ungureanul, de veadre 60, zice părintele Ilarion că iaste încărcat cu dănsa, de n'aŭ luat nimic din leĭ 22 p[1], ce iaste pusă acea bute la socoteală.

Cin cu pricinĭ leĭ 9, bez banĭ 9.

Maĭ încurcăndu-să părintele Ilarion arhimandritul afară den bani ce scrie în foia şi 'n cartea de judecată den t[1] 190 ce scrie în foae cu pricinile cu tot, aŭ zis Sfinţiia Sa că aŭ luat banĭ gata den dobănda vinurilor leĭ 54 p[1], 30; rămăne ca să-ĭ maĭ dea de la mănăstire părintelui Ilarion, ca să plătească toate datoriile mănăstiriĭ; însă cu aceştĭ t[1] 90 ce sănt cu pricinĭ cu tot, t[1] 353, banĭ 19; scoţindu-să aceştĭ leĭ 9, bez banĭ 90, rămăne să i să dea gata dă la mănăstire leĭ 263, 28.

I. Ştirbeaĭ.

Aceştĭ leĭ 263 şi banĭ 28 i-aŭ dat părintele cliseariul Lavrentie şi cu părintele Climent şi cu părintele Visarion ot Hurezĭ la dum. Vel Comisariŭ ca să să plătească datoriile mănăstiriĭ, ce le-aŭ făcut Ilarion arhimandritul, şi să să iă zapisele şi zăloagele după cum scrie foaia lor ce iaste la Vel Comisariŭ.

I. Ştirbeaĭ.

XXXII.

Să să ştie datoriia ce să află făcută de Ilarion egumenul de cănd s'aŭ pus egumen păn acum într'un an, anume cum arată în jos.

La jupănul Ioţa din Rămnic, t[1] 100.

La părintele Bistriceanul, t[1] 26.

La jupănul Stan băcanul, unde s'aŭ pus şi candele de argint zălog, şi cu dobănda lor, t[1] 115.

La cliseariul de la Bistriţa, t[1] 10.

La vătaful Bratul t[1] 40.

La jupăn Gligorie, la Sibiĭ, t^{1} 12.

La popa Iosif legătoriul de cărţĭ t^{1} 12.

La popa Daniil de la schit, pe o bute de vin č-aŭ văndut-o la cărčumă, t^{1} 23.

La popa Filip t^{1} 8, banĭ 50.

La jupănul Dan t^{1} 16 p^{1}.

La Ioţa, de pe tărguiale, t^{1} 8.

La Radul băcanul t^{1} 6.

La Ion croitoriul, pe tărguială, t^{1} 13.

La jupăn Cărstea din Craiova t^{1} 10.

De la jupănul Chiriiac de la Craiova am luat 2 bătloage de horelcă pe berbecĭ să dea la primăvară, ci mănăstiriĭ nu-ĭ trebue acea horelcă, şi această horelcă face ughĭ 70.

Şi iar la jupănul Chiriiac, de pe tărguiale, t^{1} 20.

La Antonie dichiul o bute de vin, nu i s'aŭ plătit, şi vinul l-a văndut la cărčumă la Troian, şi aŭ luat baniĭ.

La schimnicul, t^{1} 10.

Şi sămbriile părinţilor de cest an, ce aŭ fost să le dea, fac t^{1} 102, şi nu s'aŭ dat.

1 clae de făn şi p^{1}, ce aŭ luat de la popa Climent, şi de la Paraschivul t^{1} 7.

Şi sămbriile fečorilor ce aŭ slujit de cest an nu s'aŭ dat, ci le caută acum la mănăstire, 47.

Şi mănăstirea aŭ avut 10 slugĭ, daţĭ de dumnealuĭ Vistiiariul Ilie cu poruncă de la Scaunŭ, ca să slujască mănăstireĭ făr de sămbrie, iar el, deaca aŭ venit cu egumenie, i-aŭ gonit pe aceia, şi aŭ adus alţiĭ de peste Olt şi de peste Jăĭ, făgăduindu-le sămbriĭ şi îmbrăcăminte, şi mănăstiriĭ nu-ĭ trebue slugĭ ca aceia, că aŭ avut mănăstirea slugĭ.

10 zloţĭ am dat în măna popeĭ Nicodim, de i-aŭ dus la egumenul, de s'aŭ plătit de o catană ce venisă pentru oerit.

Face pănă aicĭ tote datoriile: leĭ 696 p^{1}, banĭ 60.

Un cal ce l-aŭ dat luĭ popeĭ Iosif, nepotul episcopuluĭ, pentru părinţĭ, treapăd, cănd i-aŭ dus de i-aŭ bătut în piscupie, şi un galbin de aurŭ, iar de treapăd, ce l-aŭ dat popa Climent iar popeĭ Iosif.

Un cal vănăt, ce l-aŭ dat iar popeĭ Iosif, ce aŭ venit cu el egumenul.

Un cal galbin l-aŭ dat popeĭ Ioan de la episcupie, căcĭ iĭ făcea scrisorĭ mincinoase pe la uniĭ şi pe la alţiĭ.

Un cal negru l-aŭ dat luĭ Costandin Catana din Craiova.

O vacă cu viţel aŭ dat-o popeĭ Tomeĭ căce i-aŭ căntat la masă.

2 buţĭ de vin de Suteştĭ le-aŭ dat Bistriceanu, şi nu ştim niminea pentru ce le-aŭ dat.

1 bute de vin roş cu pelin aŭ dat datoriia unor banĭ ce aŭ fost el datorĭ la jupăn Dumitru Moldoveanul.

Aŭ luat de la părintele Ioan înprumut zloţĭ 10, şi părintele Ioan i-aŭ rănduit la popa Isaiia, la schit, şi, neputănd veni popa Isaiia, aŭ dat ačastă scrisoare cum că nu ĭ-aŭ dat nicĭ-un ban.

Şi la jupănul Cărstea aŭ luat t[1] 10.

Un răvăşel cu ce sănt la el.

Foaie de datorie pe unde ce iaste.

XXXIII.

Ilie Ştirbeĭ către egumenul Ioan cu privire la înţelegerea cu fostul egumen Ilarion.

Cinstite şi al mieŭ bun părinte sufletescu, Sfinţiia Ta părinte Ione arhimandrit şi egumen de la sfănta mănăstire Hureziĭ, cu multă evlavie mă închin Sfinţii Tale şi sărut cinstită măna Sfinţii Tale. Cu aceaste puţinteale rănduri dă scrisoare, n'am a scrie Sfinţii Tale, fără căt maĭ mult veĭ înţăleage dă la Sfinţiia Sa părintele clisealiul şi dă la părintele Clement şi dă la părintele — *(alb)*, dă toate lucrurile ce s'aŭ făcut şi s'aŭ aşăzat dă spre părintele Ilarion arhimandritul, nicĭ dă acum înnainte să nu maĭ aibă nicĭ-un felĭ de ameastec cu mănăstirea Hureziĭ, nicĭ să nu să maĭ apropie de mănăstire pănă cănd va fi el viŭ; pentru că s'aŭ măntuit sfănta mănăstire dă aceaste lucrurĭ, şi s'aŭ spălat dă cătă pricină aŭ fost, şi de acum nainte iaste mănluită sfănta mănăstire dă părintele Ilarion arhimandrit.

Şi cu ačasta rămăn al Sfinţii Tale. Craiova, Maĭ 2 dni, leat 7234 [1726].

Al Sfinţii Tale fiiŭ sufletesc şi gata slugă

I. Ştirbeaĭ.

[Adresa:] Cinstituluĭ şi aluĭ nostru părinte sufletescu, Sfinţii Sale chir Ion, arhimandrituluĭ şi egumenuluĭ dă la sfănta mănăstire Hureziĭ, cu multă evlavie să să dea.

Ctecrul (Clucerul) Ilie.

[Pecete pe ceară roşie octogonală, cu păun, cu crucea şi litere neînţelese.]

XXXIV.

Poruncă de plată a luĭ Ilie Ştirbeĭ, din baniĭ luĭ Ilarion.

Dumneata Vel Comisariŭ, din baniĭ ce săntŭ la dumneata, să daĭ la părintele Ilarion arhimandritul leĭ doaozecĭ şi patru, ca să plătească datoriĭ, ce maĭ săntŭ, şi răvaşul va fi dumitale de seaamă.

Craiova, Maĭ 11 dni 7234 [1726].

Al dum.: *I[li]i Ştirbeaĭ.*

XXXV.

Jalba Hurezuluĭ către Banul Gheorghe Cantacuzino în afacerea cu Ilarion.

Luminate Măriia Ta Gheorghie Cantacozinò, al chesariceştiĭ Măririĭ şi al Austriceştiĭ Valahiĭ Ban şi al nostru milostiv, şi dumneavoastră prea-cinstiţĭ consiliiarĭ, cu plecată metanie mă închin Măriceĭ Tale şi dumneavoastră.

Cu acest plecat memoriial înştiinţăm pe Măriia Ta şi pe dumneavoastră că, viindu-mĭ răspunsul într'o foiţă care am fost dat la dumnealuĭ Consiliiariul Ilie Ştirbeaĭ pentru ce ar fi ale mănăstiriĭ la Sfinţiia Sa părintele Ila-

rion, să le dea iar la mănăstire, precum scrie în foiţa mea, care am dat la dumnealor, şi, iar, pentru ce sănt ale Sfinţieĭ Sale rămase la mănăstirea Hureziĭ, să să dea la Sfinţiia Sa, afară din darurĭ ce aŭ dăruit Sfinţiia Sa părinteluĭ Ioan şi părintele Ioan ce aŭ dăruit părinteluĭ Ilarion, să fie bine dăruite; iar ce treace din darurĭ ale mănăstiriĭ Hureziĭ, să le întoarcă părintele Ilarion iar la mănăstire, şi ale părinteluĭ Ilarion la mănăstire iar să le întoarcă mănăstirea luĭ. Iar, pentru baniĭ ce aŭ scris un memoriial Sfinţiia Sa la Măriia Ta şi la dumnealor cinstiţiĭ Consiliiarĭ, care banĭ zice Sfinţiia Sa că i-aŭ dat la Becĭ, şi zice cum că ar fi baniĭ Sfinţieĭ Sale, — de aceaia ştim cu adevărat că aceĭ banĭ i-aŭ luat de la Stan băcanul, care şi zapisul Sfinţieĭ Sale iaste la noĭ[1]; care aŭ fost dat la Stan Băcanul, de iaste iscălit şi Sfinţiia Sa şi părintele Ioan şi toţĭ părinţiĭ din mănăstire; şi, pentru aceĭ banĭ ce s'aŭ dat la Becĭ. s'aŭ pus 8 candeale zălog ; şi aŭ dat mănăstire aceştĭ banĭ, şi aceştĭ banĭ, talerĭ 100, s'aŭ luat de la Măriia Sa ghinărariul Şram, galbenĭ de aur ş caragroşĭ, şi până acum încă nu s'aŭ dat, şi Măriia Sa ştie foarte bine. Ci ne rugăm Măriei Tale şi dumneavoastră, că noĭ, să maĭ îndatorăm mănăstirea, nu avem cum o maĭ îndatora, că iaste vândută şi petrecută; că dobitoace puţine aŭ rămas din toate fealiurile. Ci de acasta ne rugăm Măriei Tale şi dumneavoastră, că poate capetele să ni să ià; iar noĭ n'avem ce să maĭ dăm Sfinţieĭ Sale, că destul aŭ luat. Ci cum va fi socoteala Măriei Tale şi a dumneavoastră, că noĭ nu avem ce să maĭ vindem, să dăm Sfinţieĭ Sale.

Şi iar jăluim înainte Măriei Tale şi înaintea dumneavoastră cinstiţĭ Consiliiarĭ că aŭ adus slugile mănăstiriĭ cu treapăd, şi pierŭ toate lucrurile mănăstiriĭ de pe unde aŭ fost trimişĭ, şi, când zice Sf. Sa cuvânt cu dreptate, Sf. [Sa] să pune cu čumagul de-ĭ bate, şi-ĭ fărămă pe uliţă; ci de acasta ne rugăm Măriei Tale şi dumneavoastră. Ci

[1] V. maĭ sus.

stăpănul, căt de prost, şi să-şĭ vază slugă bătăndu-o, aŭ puţină durearea ar avea atuncĭ, că-ĭ cade spre necinste şi spre ocară cinsteĭ luĭ? Că eŭ, Măriia Ta, şi dumneata, şi alt dumneavoastră, nu eŭ săngur mi am luat ačastă cinste, ci mi aŭ dat-o maĭ marele drectorŭ, care are poruncă de la Preasfinţitul Înpărat, şi eŭ, ca un maĭ mic alŭ tuturorŭ, mă chiem că sănt o slugă maĭ mică; ci eŭ cu mica mea priceapere găndesc că să-ĭ baţĭ Măriia Ta şi dum. cinstiţiĭ consiliiarĭ, iar nu Sf. Sa pe uliţĭ, — care aŭ văzut şi boiari bătăndu-ĭ. Ci de aceastea jăluim Mărieĭ Tale şi dum. să să facă dreptate.

Ci cu ačasta ne rugămMării Tale şi dumneavoastră, şi noĭ cinstim judecata Mării Tale şi a dumneavoastră, ci numaĭ ne rugăm, că nu maĭ avem ce să maĭ vindem, ci, cum am zis, poate capetele să ni să ià, iar noĭ nu maĭ avem banĭ să-ĭ maĭ dăm, că aŭ rămas mănăstirea datoare talerĭ 575, banĭ 40, tot cu zapise, şi baniĭ cu dobăndă. De ačasta înştiinţăm pe Măriia Ta şi pe dumneavoastră. Şi milă luĭ Dumnezăŭ să păzească viiaţa Mărieĭ Tale şi a dumneavoastră.

Avgust 31 dni, leat 7234 [1726].

Aĭ Mării Tale şi aĭ dumneavoastră plecaţĭ:

Dionisie igumen Hurezĭ.
Misail ier[o]moanah.
Iosifŭ ierodiiacon.
Antonie monah.

Şi aceştĭ banĭ ce scriŭ, tot din datoriia Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Ilarion sănt,— de iaste şi acum mănăstirea datoare.

Iar, de nu să poate într'alt fealĭ, jăluim Măriei Tale şi dumneavoastră, cinstiţĭ Consiliiarĭ, precum sănt ale Sfinţieĭ Sale toate necăzute şi nestrămutate, nicĭ mănăstirea să nu să păgubească— iată că iaste la Sfinţiia Sa un časornic de 50 de leĭ, şi, măcar că zice că covorul nu iaste, iar noĭ ştim că iaste; ci va da sama înnaintea luĭ Dumnezăŭ. Iar scoarţa, căt de puţin, tot face 2 leĭ; şi sănt la Sf. Sa 2 lingurĭ de argint, care preţul lor fac căte leĭ 2 p[1], şi, mă-

car că zice Sf. [Sa] că nu le-aŭ luat el, dar tot trebue să le pue la loc, că din isprăvniciia Sf. [Sale] nu sănt. Şi, cai, 2 caĭ, ce aŭ dăruit popeĭ luĭ Iosifŭ, bunĭ. şi altul popeĭ luĭ Ivan, precum ale Sf. [Sale] sănt toate cu preţ, ne rugăm Măriei Tale şi dumneavoastră, să fie şi ale mănăstiriĭ cu preţ, care le-aŭ dăruit Sf. [Sa]. Şi 10 t[1], care le-aŭ dat popeĭ luĭ Iosif, şi 1 bute de vin, care iaste la părintele Bistriceanul, de v[d] 50, talerĭ 20, 2 potronicĭ, după cum să vinde acum vinul, v[d] căte banĭ 60. *[şters:* vezĭ Măriia Ta şi dumneavoastră ce face, că sănteţĭ înţelepţĭ.] Ci aceastea le-aŭ luat Sf. [Sa] din mănăstire, ci să să săcotească aceastea toate, şi, de va maĭ treace ceva maĭ mult, va da mănăstirea, iar, de va rămănea la Sf. [Sa], să întoarcă mănăstiriĭ. De aceastea cădem cu toţiĭ cu rugăčune la Măriia Ta şi la dumneavoastră, să să facă mănăstiriĭ dreptate, şi sănt la Sf. [Sa] şi 3 şărveturĭ de Vineţiia, cu horgote, ale mănăstiriĭ, — care şi acealea încă face unul căte un ort.

Şi, pentru neuitarea, am dus aminte că luĭ toate, cănd aŭ luat egumeniia, i s'aŭ pus la socoteală, căte aŭ zis că aŭ dat, cănd aŭ fost cu Sf. [Sa] părintele episcopul.

XXXVI.

Memoriu al mănăstiriĭ în afacerea cu Ilarion.

Cinstite şi al nostru părinte sufletescu, Sfinţiia Ta chir Ione, arhimandrite şi egumene de la sfănta şi dumnezăiasca mănăstirea Hureziĭ, cu multă evlavie mă închin Sfinţii Tale. Cu aceaste puţinteale răndurĭ de scrisoare n'am a scrie Sfinţii Tale făr căt pentru candele opt, care aŭ fost puse la jupăn Stan băcanul, le-am luat eŭ şi le-am căntărit: aŭ tras 2 p[l] ocă, căte opt candele, şi am dat eŭ lu Stan t[l] sută una şi opt, şi am luat scrisoarea de la el, şi s'aŭ măntuit. Ci Sfinţiia Ta să trimiţĭ om al mănăstiriĭ, să i le daŭ pecetluite, şi să-ĭ daĭ zapisul luĭ Stan băcanul. Şi, pentru bani care i-am dat pentru cărčumariĭ mănăstiriĭ, că iată că am trimis şi cest călăraş; ci Sfinţiia Ta porunceşte să scoaţă bani de pe unde vor fi, pentru că călăraşul nu va veni

până când vor da toţĭ bani: fără eĭ să nu vie. Şi, cu acasta sfârşind, rămâĭ

Al Sfinţii Tale fiiŭ sufletesc şi gata slugă.

Ilie Ştirbeaĭ.

Maĭ 18 dni, leat 7234 [1726].

Aceştĭ banĭ i-am dat eŭ de la mine, ci Sfinţiia [Ta] să fiĭ nevoitorĭ pentru aceştĭ banĭ, să mi-ĭ trimiţĭ.

[Adresa:] Cinstit şi al nostru părinte sufletescu Sfinţii Sale chir Ioan arhimandrit şi egumen de la mănăstirea Hureziĭ, cu multă evlavie să să dea.

[Pecete octogonală, cu o coroană şi iniţiale şterse, pe ceară roşie.]

XXXVII.

Ilie Ştirbeĭ către egumenul Ioan, în afacerea luĭ Ilarion.

[C. 1730.]

Şi iar jăluim Măriei Tale şi dumneavostră, cinstiţĭ Consiliiarĭ, de vreame ce toate ale Sfinţieĭ Sale părinteluĭ Ilarion sănt bune, ne rugăm Măriei Tale şi dumneavoastră, de vreame ce zice că aceĭ banĭ nu s'aŭ pus în socoteală, şi zice că aŭ fost aĭ Sfinţieĭ Sale, — noĭ ştim că aŭ venit dumnealuĭ Laţco Scoreaĭ, şi aŭ spus că, după ce aŭ trecut el Oltul, şi am vorbit eŭ cu dumnealuĭ, şi mi-aŭ spus p[rea] bine că n'aŭ avut el banĭ, ci s'aŭ înprumutat la dumnealuĭ, şi aŭ pus zălog, şi i-aŭ dat banĭ de cheltuială. Ci, de nu-ţĭ crede ale noastre, poate să să întreabe şi pe dumnealuĭ. Şi aŭ plecat de la mănăstire să meargă pe la moşie, şi aŭ fost luat de la Ioţa dă la Rămnic t[1] 100, ca să lucrează viia; ci aŭ dat puţintel şi la vie, şi aŭ maĭ rămas, şi aŭ maĭ luat şi din fînurĭ, şi aŭ venit pe la dumnealuĭ, şi i-aŭ dat baniĭ, şi ş'aŭ luat zăloagele; şi iată şi oameniĭ care aŭ fost cu el, că sănt de faţă. Ci Măriia Ta şi dumneavoastră sănteţĭ judecătorĭ, să vedeţĭ că, de ar fi avut banĭ, nu ş'ar fi pus ale Sfinţieĭ Sale zălog, ci ar fi cheltuit de aĭ luĭ.

Iar, de nu să poate într'alt fealĭ, jăluim Măriei Tale şi dumneavoastră, cinstiţĭ Consiliiarĭ, precum sănt ale Sfinţie

Sale toate nestătute şi nestrămutate, nicĭ mănăstirea să nu să păgubească. Iată că iaste la Sfinţiia Sa un časornic de t[1] 50, şi, măcar că zice că covorul nu iaste la Sfinţiia Sa, iar noĭ ştim că iaste; ci va da seama înnaintea luĭ Dumnezăŭ. Iar scoarţa, căt de puţin, tot face t[1] 2. Şi sănt la Sfinţiia Sa 2 lingurĭ de argint, care preţul lor fac căte t[1] 2 p[1] una. Şi, măcar că zice Sfinţiia Sa că nu le-aŭ luat el, dar tot trebue să le pue la loc, că din isprăvniciia Sfinţieĭ Sale nu sănt. Şi amăndoao fac preţul t[1] 5. Şi 2 caĭ ce aŭ dăruit popiĭ luĭ Iosif, bunĭ, ce pentru unul s'aŭ dat un cal, iar unul iaste şi acum la popa Iosif, ci tot va fi ... şi acela ca 15 leĭ, şi altul la popa Ivan, şi acela va fi iar t[1] 15. Şi aŭ maĭ dat popeĭ luĭ Iosif t[1] 10, tot din mănăstire, şi la părintele Bistriceanul 1 bute de vin, care aŭ spus Sfinţiia Sa că aŭ fost de vd. 56, şi, după cum aŭ văndut-o, vd. căte banĭ 60, fac t[1] 24, banĭ 100. Ci aceastea s'aŭ dat tot din mănăstire; ci să să socotească aceastea toate, şi, de va maĭ treace ceva maĭ mult, va da mănăstirea, iar, de va rămănea la Sfinţiia Sa ceva maĭ mult, va întoarce mănăstiriĭ; că noĭ tot plătim datoriile Sfinţieĭ Sale, şi nu să maĭ poate curăţi mănăstirea de Sfinţiia Sa; ci tot zice că are la mănăstire. Şi aŭ adus şi slugile mănăstiriĭ de pe la posluşaniile mănăstiriĭ, cu treapăd, şi nu-ş caută cu judecata, ci-ĭ tot bate pe uliţă. Ci ne rugăm Măriei Tale şi dumneavoastră de aceastea de toate să facă dreptate mănăstiriĭ.

XXXVIII.

Socoteală de vinăriciŭ a Hurezuluĭ.

[C. 1730.]

„Dealul Creţeaniĭ."

Nume, ca: Stoica Creţan, Dicul Andreescu, Ilinca Săraca, Cărstina mătuşa, Radu al Staneĭ, Preda Creţan, Preda Butescu, Stana ot Gimbaşĭ, diaconu Ion al Tudoreĭ, Mihaĭ săn Licsandru Creţan, diaconu Radul săn Lixandru, Preda al Marieĭ, diaconu Tudorŭ, Diicul părcălabu, Părvu Olteanu, Ion Sărbu ot Strezăştĭ, diaconu Dragomirŭ, popa

Ion ot Strezăşti, popa Ion cel mare ot Strezăşti, Licsandru săn Duminecă, daţ numele în dealu Gărdeştilor: Mihaĭ viiariŭ, Dumitru ot Drăgăşanĭ, Mihalča Padină, Sărca zet Mateĭ Măt[ă]sariŭ, diaconu Marin Măt[ă]sariŭ, Partenie călugăru, diacon Costandin, popa Veniamin, popa Stanču, diaconu Nicola, popa Papa Gĭolescu, diaconu Lazărŭ, Stanču Panduru, Marco săn Măican, Pătru Catana, Sora Săraca, Dumitru Gaşparu, popa Barbu ot Băteşanĭ, Marin Postescu, Dumitru Sărbu ot Piatra.

XXXIX.

[Ç. 1730.]

Socoteală de vinăriciŭ a Hurezuluĭ.

Dealul Nemoiul.

Iona Mirceĭ ot Colibaş, popa Radu ot Stăneştĭ, Preda Izvoranu, Oprea Săraca, diaconu Mateĭ Izvoranu, aŭ dat numele în deal[ul] Suteştilorŭ; Barbu habagiu ot Craiova, Cărstea habagiu, Licsandru ot Ioneştĭ, Calea Săraca, Lazăru săn Calotă, Sărca Merişăscu, Sărca săn Părvu Izvoranu, popa Gheorghie Izvoranu, Oanča Popescu, Stan săn Clement călugăru, Calotă săn Mărinaş, Ion Catana, Dumitru Nichiforescu, Dumitru Merişăscu, Stan Hulubŭ, Marin Negulescu, Irimiia Amărăscu, popa Stoică, Dan ot Cămpŭ-Mare, Filipŭ Catana, Gĭura Negulescu, Zahariia Tofilescu, diacon Mateĭ, Bunea părcălab, Preda croitoriul, Mateĭ unchiaşu, Preda Săraca Ilinca Săraca, ot Gărdeştĭ, Ion zlătărelul, popa Radu săn popa Florea, Marin viiariu, Samfira Vladuluĭ.

[În faţă sume de vedre, „po banĭ 5“ şi „po ban. 4“ vadra. Total: talerĭ 183 şi jumătate, 32 de banĭ.]

Iscălesc P[re]d[a] Roşianu, Mateĭ Dobričanu.

Dintr'aceştĭ banĭ arată părintele egumen că aŭ luat din *(sic)* dm. Fota Vlăd[oianu] 250.

Maĭ rămăn să să dea părinteluĭ, noĭ, t[1] 149,25.

De aceştĭ s'aŭ făcut răvaş is[călit] la copil din casă;

pentru ce vor maĭ fi dat... (?), să-ĭ dea pace, şi să ià baniĭ de la zaraful Petrişor.

XL.

Socoteală a Hurezuluĭ.

[C. 1730.]

Să să ştie câţĭ banĭ aŭ luotŭ Mareş de pe urma popeĭ,

De la popa Iane, de la Mihul vătaful, de la Sfentăcul, de la Gligorie Rudean[u], de la Dumitru Jibleanul, de la Dumitru Copal, de la Iane Maţuche, de pe nişşte vin al maicăĭ, de la Logofătul Chera... La un văcărit.

Să să ştie ce de vase s'aŭ găsit de casă: tipsiĭ 10, săhane 2, căldărĭ marĭ 3, mič 3, oale de aramă 2, tingirĭ 3, cu capace, săhănele mič 2, tıgăĭ de aramă 2, icoane 2, Maica Precista, o icoană Sfeatăĭ Nicolae, o frigare de ferŭ, puşcĭ.

XLI.

Scrisoare către arhimandritul Ghenadie, pentru schitul Trivale.

[C. 1730.]

Cinstite şi al mieŭ maĭ mare, părinte Sfinţia Ta părinte arhimandrite chiriu chir Ghenadie, cu plăcăciune sărută cinstită măna Sfinţii Tale.

Cu plecată scrisoare înştiinţez pe Sfinţia Ta pentru o bisearicuţă de aiča de la oraş Piteştiĭ, ce este în gura Văi Trivăliĭ, s'aŭ întâmplat de s'aŭ răpus sfântul antimis, şi bieţiĭ de mahalagiĭ şi preoţiĭ s'aŭ nevoitŭ şi aŭ strânsŭ banĭ să cumpere altul, şi veniră la mine, şi eŭ, avându-te pă Sf[ınţia Ta] ca pe un tată, mă rog ca să fiĭ Sf[inţia Ta] mănă de ajutorĭ, să-l ià maĭ eftin, şi veĭ avea şi Sf[inţia Ta] mare pomană, — căcĭ este o bisearică foarte săracă.

[Frumoasă scrisoare; lipseşte a doua pagină.]

XLII.

Socoteală de miere și unt a Hurezului.

[C. 1730.]
S'aŭ datŭ miere vedre 87, oc[ă] 10, lit[re] 1.
† 264 oc[ă], lit[re] 1 dă untu.
† Cantariŭ 1 oc[ă] 16, fac t[1] 19, banĭ 90.
Scoțindu-să darao, aŭ rămas untu safi oc[ă] 3.138.
S'aŭ făcut cantare 71, oc[ă] 14.
Fac t[1] 1034.

XLIII.

Privilegiu german pentru vinăriciul Hurezului.

Sibiiŭ, 11 August 1731 [1].

Pe margine: „Adecă priimitu-s'aŭ cu cartea aceasta toate dealurile de viĭ aĭ mănăstiriĭ Hurezuluĭ în osăbită scutirea Înpărăteștiĭ Măririĭ, ca să aibă toțĭ aceia cariĭ aŭ viĭ într'aceale dealurĭ, aŭ de acum înnainte ar vrea să facă, să-șĭ dea vineričul după rănduiala și obiceaiul țăriĭ, și după cărțile domneștĭ aĭ sfinteĭ măn[ă]stirĭ. Într'alt chipŭ să nu fie. Și să-l ducă la locŭ."

XLIV.

Sinet al unuĭ sătean din Hurez către mănăstire.

3 Februar 1732. „Radulŭ, fičorulŭ jupănuluĭ Stanŭ de la Urezŭ", mărturisește o datorie de „zloțĭ fl. nemțăștiĭ" către „dumnealuĭ județulŭ Radulŭ", cu dobîndă „zeacea a doĭ" și zălog „unŭ cazanŭ și o țavă de rachiŭ". Iscălește: „eŭ Radulŭ platnicŭ, sinu Stoicăĭ cup[ețŭ] otŭ Hurezĭ". Martur: „Pătru Simeĭ, juratŭ".

[1] *Încă de la 14 Iunie 1728 întîlnim ca egumen pe Dionisie.

XLV.

Administrația cere egumenului de Hurez a-și presinta documentele.

Prea-cuvioase Sfinția Ta egumene Hurezeane,

Fiindcă aŭ venitŭ poruncă de la prea-înnălțata Curte înpărătească ca să aducă mănăstirile docomenturile, hrisovele și scrisorĭ toate ce vorŭ fi avăndŭ de la răposați Voevozĭ, de daniĭ, — pentru moșiĭ, viĭ, Țiganĭ și Rumăniĭ și pentru alte mile ce vorŭ fi avutŭ, ca să dea să să facă în limba letinească, — pentru care Sfinția Ta, văzind porunca ačasta, numaĭ de căt să străngĭ tote aceale scrisorĭ ce săntŭ numite maĭ susŭ și să puĭ ca să să rănduiască foarte cu socoteală bună, — care după care vorŭ fi să să aleagă, și rumăneștĭ, aŭ sărbeștĭ, cumŭ vorŭ fi, și cătu maĭ în grabă, aŭ cu Sfinția Ta să le aducĭ, aŭ pe unŭ omŭ de ispravă alŭ Sfin[ții Tale] să le trımețĭ aicĭ, dăndu-le la jupănul Antonie Episŭ[1], să-șĭ ià cfitanție de căte cărțĭ iĭ va da, și dumnealuĭ le va face în limba letinească. Dupe cumŭ iaste porunca înnălțateĭ Curțĭ Înpărăteștĭ și a MărieĭSale maĭ mareluĭ nostru derectorŭ grofŭ de Valesŭ, — care ačasta Sfin[ția Ta] căt maĭ curănd să isprăveștĭ.

Craiova, Iulie 20 dni, 1733.

De bine voitorĭ aĭ Sfin[ții Tale]:

Salhausen.
G. Vlasto.
J. W. D. Vogll.
Șt. Prăşcoveanulŭ.

[V°:] Prea-cuvĭosuluĭ Sfinț[iĭ] Sale părinteluĭ Dĭonisie igumenulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hurezĭĭ, cu sănătate să să dea.

[Pecete rotundă, maĭ mică, cu vulturuĭ și legenda: „Sigillum Caesareae Regiae Administ. Valach. Austr.“]

[1] Acest secretariŭ e și altfel cunoscut. V *An. Ac. Rom.*, XXVIII, pp. 510-4.

XLVI.

Patentă pentru numirea egumenului Dionisie de Strehaia.

Posteaquam monasterium Estrahaja, resignante qui eidem antea praefuit igumeno, in vacantiam devenisset, e re visum fuit eidem alium rursus antistitem ad gerendum idem munus capacem, necnon necessariis pro tali igumeno qualitatibus apprime praeditum praeficere, cumque mihi a commissione ad assumendam in conformitate resolutionum Suae Sacratissimae Maiestatis [deputato] pro igumeno eiusdem monasterii electionem primo loco reverendus dominus Dionysius Balacescul ieromonachus ex Hurez praesentatus, ac singulariter recommendatus fuisset, de cuius capacitate, vitae morumque probitate, necnon in oeconomicis bona experientia specialia ad me testimonia pervenerunt, absque quod ullum contra eum impedimentum canonicum occurrisset, eum omnino esse censui cui ex potestate eatenus mihi ab altissime fata Sua Sacratissima Maiestate benignissime concessa igumenatum toties f[ati] monasterii Estrehaja conferrem. Quocirca praesentes eidem extradendas feci, vigore quarum ipsum qua actualem et legitimum saepememorati monasterii igumenum confirmo, constituo et declaro, omnibus et singulis, quorum interest, aut quocunque modo interesse poterit, authoritate suprema directoriali iubendo ut eum Reverendum dominum Dionysium Balacescul pro igumeno, cui consequenter a monachis in monasterio [ha]bitantibus, necnon ad hoc pertinentibus hominibus ac subditis, qua praeposito suo congruus honor, respectus et obedientia praestanda erit, installatione eiusdem rite peracta agnoscant atque habeant. Ubi interea ipsi quoque Reverendo domino Dionysio Balacescul annectitur ut officium hocce sibi concreditum pro bono et emolumento monasterii ita gerere atque administrare conetur et intendat ut et coram Deo et hominibus respondere desuper semper possit, quemadmodum ipse quidem rationes respectu oeconomiae suae, una cum

eclesiarcha monasterii simul subscriptas, quotannis Caesareo-Regiae Administrationi exhibebit. A qua videlicet ille in saecularibus habere se sciat. Datum Cibinii in Transylvania, die 15-ta Iunii, anno salutis 1734.

Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Maiestatis intimus Status et Belli Consiliarius, Camerarius, generalis artilleriae et unius legionis pedestris tribunus, in Transylvania et Valachia Austriaca generalis commendans, necnon in posteriore hac provincia supremus director. [Iscălitură și pecete ca în n-l următor.]

XLVII.

Patentă pentru numirea egumenului Dionisie de Hurez.

Posteaquam monasterium Hurez, demortuo qui eidem antea praefuit igumeno, in vacantiam devenisset, e re visum fuit eidem alium rursus antistitem ad gerendum idem munus capacem, necnon necessariis pro tali igumeno qualitatibus apprime praeditum praeficere, cumque mihi a commissione ad assumendam in conformitate resolutionum Suae Sacratissimae Maiestatis deputata pro igumeno vacantis eiusdem monasterii electionem primo loco reverendus dominus Dyonisius, actualis igumenus strehaiensis, praesentatus ac recommendatus fuisset, de cuius capacitate, vitae morumque probitate, necnon in oeconomicis bona experientia specialia ad me testimonia, etiam a Caesarea Regia Administratione, pervenerunt, absque quod ullum contra eum impedimentum canonicum occurrisset, eum omnino esse [censui], cui ex potestate eatenus mihi ab altissime fata Sua Sacratissima Maiestate benignissime concessa igumenatum toties fati monasterii Hurez conferendum. Quocirca praesentes eidem [extrad]endas feci, vigore quarum ipsum qua actualem et legitimum saepememorati monasterii igumenum confirmo, constituo et declaro, omnibus et singulis, quorum interest, aut quocunque modo interesse poterit, authoritate suprema direc-

torali iubendo ut eum Reverendum dominum Dyonisium pro igumeno, cui consequenter a monachis in monasterio habitantibus, necnon ad hoc pertinentibus hominibus ac subditis, qua praeposito suo congruus honor, respectus et obedientia praestanda erit, installatione eiusdem peracta, agnoscant atque habeant. Ubi interea ipsi [quoque] Reverendo domino commissio annectitur ut officium hocce sibi concreditum pro bono et emolumento monasterii ita gereret [atque administrare conetur ut] et coram Deo et hominibus respondere desuper semper possit, quemadmodum ipse quidem rationes respectu oeconomiae suae, una cum ecclesiarcha monasterii simul subscriptas quotannis Caesareo-Regiae Administraqua videlicet in saecularibus dependentiam suam post supremum directoratum habere se sciat. Datum Cibinii in Transylvania, die 25ta Martii 735.

Sacrae Caesareae Regiaeque Catholicae Maiestatis actualis intimus Status et Belli Consiliarius, Camerarius, generalis artilleriae praefectus, unius legionis pedestris colonellus, generalis in Transylvania et Valachia Cisalutana commendans, huius item supremus director.

M. V. Becker. *F. G. Wallis.*

Pecete peste hîrtie a Administrației oltene: „Sigillium Caesareae superioris directionis Valachiae Austriacae".}

XLVIII.

Memorial către administrația olteană pentru moșia Craiovița a Hurezului.

Prea-cinstită chesaro-crăiască Administrație,

Cu plecatŭ memorialŭ jăluesc prea-cinstitei chesariceștii Administrații, dupe cum și la Divanŭ dinŭ gură amŭ datŭ jalbă, pentru moșiia Craiovița, fiindŭ că pă unde iaste bună o ține dumnealui secretarŭ Rolantŭ, o cosește, o ară și o mănâncă cu vitele dumnealui, iarŭ satul mănăstirii n'are unde să cosească și să are, ca să fie pentru folosulŭ sfintei manăstiri, — că, pe unde aŭ rămas de

dumnealuĭ, o măncă dobitoacele oraşuluĭ. Ci mă rogŭ prea-cinstiteĭ chesariceştiĭ Administraţiĭ ca să aibŭ dreptŭ, de are dumnealuĭ vre o datorie la sfânta mănăstire, să scoaţă zapisŭ şi să-ĭ plătească, iar, de nu, să-mĭ dea pace, să-mĭ stăpănescŭ moşiia. Şi cu toate plecăciunea rămăiŭ

Al prea-cinst. chesaro-crăeştiĭ Administraţiĭ plecatŭ:

Dionisie ig[u]m[en] Hurezeanŭ.

Prea-cinstiteĭ chesaro-crăeştiĭ Administraţiĭ cu toată plecăčuńea să să închine.

†Dumnealuĭ secretariul aŭ răspunsŭ că n'are la mănăstire nicĭ-o datorie, nicĭ face moşieĭ nicĭ-o pagubă cu acelŭ maerŭ, că nişte dobitoce ce aŭ ţinutŭ acolo, le-aŭ văndut, de n'are cu ce călca moşiia aŭ a paşte iarba. Ci încă aŭ făcutŭ folosŭ moşieĭ, că s'aŭ curatŭ pădure şi crăngĭ; ci pofteaşte să i să plătească cheltuiala cácĭ aŭ curatŭ acolo, şi pentru maerŭ, şi va fi moşiia slobodă de dumnealuĭ. Craiova, Iulie 4 dni, 1735.

Salhausen, Collo[nel]. G. B. Vlastò. J. W. D. Vogll Ştefan Prăşcoveanu.

XLIX.

7 Decembre 1735—27 Ianuar 1736.

Preţuirea lucrurilor făcute la Şirineasa de Udrea Zătreanu, după ce o luase de la Hurez.

* Casa, împreună cu pimniţa de piatră boltită, cu doă vărzăriĭ şi un beciŭ, însă casele sînt treĭ, casă cu focu, cu o cămară şi cu unu foişoru şi cu o horă, şi păreţiĭ caseĭ în stălpĭ de lemn, şi zidit între stîlpĭ, şi învălită cu şindrilă de stejar, în solzĭ, cu piroane de fierŭ, 800 zloţĭ.

1 jecniţă de lemn în curte, şindrilită, 40.

1 pătulu mare de porumb, şindrilitŭ, 50.

Curtea caseĭ, cu bolovanĭ, cu o poartă mare şindrilită, şi cu alte doă porţĭ, maĭ micĭ, iar şindrilite, 100.

1 moară şindrilită, cu o roată veche, slabă, 50.

1 dîrstă șindilită, veche, slabă, 30.
1 pioă maĭ veche, 20.
1 pioă noă, 50.

Iar pentru grajdu și o cuhnie din curtea caselor, fiind veche și făcute cu lemne de cele veichĭ, care aŭ fost rămasu de la mănăstire, nu s'aŭ pusu la prețŭ.

[Claia de fîn cîte 3 leĭ. Mănușa de cînepă, căte 2 banĭ; vadra de vin din viĭ *date pe rod,* cîte 20 de banĭ; *tretina moriĭ* „cîte banĭ 300, după obiceiul țăriĭ", „tretina uniĭ dîrstă...: dîrsta umblă numaĭ iarna" (150 de banĭ pe an); „tretina uneĭ pioă" (150 de banĭ pe an).

L.

Învoială bănească a Ilincăi, văduvă de negustor din Hurez, cu egumenul Dionisie.

Adecă eŭ Ilinca care am fost soție Stoicăĭ negutătorașuluĭ de la Hurezĭ, înpreună cu fiiĭ mieĭ, anume Radul i Costandin, i cu featele meale, dat-am zapisul mieŭ la cinstită măna Sfinții Sale părinteluĭ Dionisie Bălăč[e]scul ig[u]m[enul] Hurezanul, precum să să știe că, avănd eŭ un cazan cu 2 țăvĭ, care l-aŭ fost pus fiiul mieŭ Radul zălog la dumnealuĭ județul Radul de la Ocnă, drept florinț nemțăștĭ doaozăcĭ și patru, și, viind fiiul mieŭ Radul la Sfinția Sa răposatul igumen Dionisie, de aŭ luat bani aceștiia și i-aŭ dat județuluĭ Radul, înpreună cu dobănda lor, și încă aŭ maĭ luat 12 zloțĭ cu zapisul care aŭ fost la județul Radulŭ, și cu zapisul care aŭ dat fiiŭ-mieŭ Radul, s'aŭ făcut peste tot zloțĭ 36, decĭ eŭ la anul cu leat 1736 am dat un memoriial la prea-cinstita Administrație pentru acest cazan, cum ca să priimească Sfinția Sa baniĭ și să-mĭ dea cazanul. Chesaričasca Administrație aŭ poruncit la Sfinția Sa ca să-mĭ iă bani și să-mĭ dea cazanul. Așijderea și 'ntru *(sic)* o bivoliță a mea, ce aŭ fost în bivoliĭ sfinteĭ mănăstirĭ, iar aŭ fost jăluit la chesaričasca Administrație, și prea-cinstita Administrație porunceaște ca să mĭ dea bivolița cu prăsila eĭ, și eŭ să-ĭ daŭ ernatecul și paza păstoriuluĭ.

Decĭ eŭ acuma, la luna luĭ Maĭ 2 zile 1736, am venit la sfănta mănăstire, şi sf. părintele igumen aŭ scos cazanul şi cu 2 ţăvĭ, şi, fiindcă aŭ fost toartele de hier, s'aŭ căntărit cu ţăvĭ cu tot, şi aŭ eşit peste tot oc[ă] 28 p[1], şi Sfinţiia Sa mi aŭ cerut banĭ, şi să-mĭ iaŭ cazanul, fiindcă n'aŭ plătit nicĭ aceĭ banĭ. Decĭ eŭ, neavănd baniĭ, m'am rugat de Sfinţiia Sa ca să-mĭ priimeaască cazanul drept aceĭ banĭ. Aşijderea şi pentru bivoliţă, n'am găsit; care iar i-am aşăzat cu Sfinţiia Sa, ca să-mĭ dea o vacă cu lapte, şi să aibă a stăpăni Sfinţiia Sa acastă bivoliţă cu bună pace de către mine şi de către fečoriĭ mieĭ. Decĭ de acum nainte, de ne-aam maĭ scula noĭ, aŭ eŭ, aŭ fečoriĭ meĭ, cu vre o pricină pentru acest cazan saŭ pentru acastă bivoliţă, să nu să creaază, pentru că eŭ de a mea bună voe m'am înpăcat şi m'am aşăzat cu Sfinţiia Sa ca să stăpănească aceste zise maĭ sus, de către mine şi de către fečorul mieŭ cu bună pace, iar eû saŭ copii mieĭ, de să vor maĭ scula cu vre o pricină. să strice acest aşăzămănt, să să globeaască cu florinţĭ 100. Şi, cănd am făcut acest zapis, fost-aŭ mulţĭ oamenĭ mărturiĭ, cari maĭ jos să vor iscăli. Şi, pentru maĭ adevărată credinţă, am iscălit şi am pus deagetul în loc de peceate, ca să să creaază. Hurezĭ, Maĭ 2, 1736.

Eŭ Ilinca, care am fost soţie Stoicăĭ, înpreună cu toţĭ copii mieĭ, platnică.

Lavrentie ieromonah, martur.

Misail ieromonah, martur.

Eu Ion croitoru, martur.

Isidor monah, martur.

[V°:] Zapisul Ilincăĭ pentru cazan, bivoliţă ce am luat de la ià.

LI.

Foae de pagube şi jafurile ce aŭ făcutŭ haiduciĭ şi plăiaşiĭ la sfănta mănăstire Hureziĭ, precumŭ arată anume; Iunie 8 d., 1738.

1 cazan mare, 8 tingirĭ de mijlocŭ, 4 căldărĭ, 8 tipsiĭ

de aramă, 6 tipsiĭ de cositorŭ, 11 tăere de cositorŭ, 4 taere de aramă, 3 scatulce pline de rosolŭ, 19 ocă de cară, 25 de sape, 8 topoară, 43 de seacerĭ, 4 părechĭ de fiiară de plugŭ, 4 sfeaşnice de ačuae, 15 hirăstrae de plugŭ, 4 sfeaşnice de ačuae, 15 hirăstrae de care tae la vie, 1 sfreadelŭ mare de roate, 1 ghinŭ *(sic)*, 1 lanţĭ mare de carŭ; 1 lanţĭ de hărteŭ, 2 căntare micĭ, 1 căntarĭ mare, ocă 225; 18 lacăte, 4 părechĭ de pirostriĭ, 2 vătrae, 2 sfreadele marĭ şi 4 micĭ, 2 părechĭ de păritare de postavŭ, 7 părechĭ de peritare de lănă, 220 ocă de lănă, 8 ocă de cănepă trasă, 4 cergĭ marĭ de lănă, 13 sacĭ iarŭ de lănă, 2 hănteae cumpărate cu flor[inţĭ] 360; 1 căruţă maĭ mică, cumpărată cu flor[inţĭ] 80, cu hamurile, cu frănele şi cu toate dichisele lor; 48 de pieĭ de boŭ, 63 de pieĭ de vacă, fiindcă aŭ muritŭ de boală; 8 pieĭ de bivolŭ argăsite, 36 ocă de săŭ, 2 caĭ cu şalele şi cu toate dichisăle, bune; 22 oĭ marĭ, 30 de mieĭ şi 10 ezĭ. 128 stupĭ.

Ceale ce le-aŭ arsŭ în focŭ. 7 cară de boĭ, le-aŭ luatŭ fierulŭ ce aŭ fostŭ la iale, şi le-aŭ arsŭ în focŭ; 1 carŭ de caĭ ferecatu, 25.000 de şindrilă de stejarĭ, pe carea amŭ datŭ, cu adusŭ cu totŭ, florinţĭ 75; şi 3.000 de şindrilă de bradŭ, cumpărată cu flor[inţĭ] 33; 24 mease di pinŭ casă şi cu scaunele lorŭ; 36 de uşĭ cu încuetorile lorŭ şi cu brăncile şi alte legăturĭ, totŭ de hierŭ; paturile, laviţăle, dulapurile şi sobele şi alte dichise di pin toate casăle, de aŭ rămas numaĭ zidurile sfărămate; 12 buţĭ şi 5 putinĭ marĭ; şi toate hărdaele şi veadrele şi alte vasă de lemnŭ ce aŭ fostŭ în mănăstire, le-au arsŭ.

2 grădinĭ noao, cu parĭ despicaţĭ, de stejarĭ, şi casăle tuturorŭ Ţiganilorŭ, şi ale altorŭ oamenĭ din prejurulŭ mănăstiriĭ; încă şi pe la casăle mănăstiriĭ den afară aŭ arsŭ coperişulŭ.

Aicea însămnează bucatele de măncare căte aŭ fostŭ în mănăstire şi aŭ mă[n]catŭ totŭ fără de socoteală. 580 ob[oroace] de grăŭ, 103 ob. de porumbu, 40 ob. de fasole, 35 ob. de mazăre, 15 ob. de bobŭ, 3 buţĭ de prune uscate, 28 ob. de čapă, 20 funiĭ de usturoĭ, 2 putinĭ cu varză, 140 ocă

de brănză, 20 ocă de untŭ de vacă, 2 berbeniţă de miiare: 1 bute de miiare aŭ măncat-o, cu ĉară cu totŭ; 30 v[e]d[re] de rachiŭ, 28 v[e]d[re] de oţetŭ, 2.900 v[e]dr[e] de vinŭ, 45 clăĭ de fănŭ — claia ca de căte 15 cotige.

Aicĭ însemnază osebitŭ ce aŭ măncatŭ haiduciĭ Căpitanuluĭ Ducăĭ de la mănăstire şi de la o moşie a mănăstiriĭ.

75 de rămătorĭ, 100 ob. de grăŭ, 120 v[e]dr[e] de vinŭ, 45 ocă de brănză, 1 berbeniţă de miiare.

Aceaste jafurĭ ce scrie maĭ susŭ şi bucatele şi vinulŭ şi fănulŭ n'aŭ făcutŭ stricăciune numaĭ cătŭ, aŭ şezutŭ în mănăstire, ce aŭ dusŭ şi pe la casele lorŭ, şi, cătŭ aŭ fostŭ fugiţĭ pe munţĭ, totŭ din mănăstire aŭ căratŭ. Aşijderea şi la fănurĭ ş'aŭ adusŭ dobitoace de ale lorŭ, şi cătŭ aŭ maĭ căştigatŭ de jafurĭ, de s'aŭ ernatŭ totŭ cu fănulŭ mănăstiriĭ, cu ştirea hotnoğuluĭ Oneĭ şi a vătafuluĭ Hrizeĭ.—Într'acesta chipŭ ştimŭ pentru pustiirea şi prada mănăstiriĭ, şi mărturisimŭ în consenţiia sufletelorŭ noastre, noĭ toţĭ călugăriĭ dinŭ sfănta mănăstire.

Iosifŭ, ec[lisiarhul] Hurez[uluĭ].

[V°:] Foae de prada mănăstiriĭ Hureziĭ.

LII.

Poruncă a Caimacamuluĭ Craioveĭ pentru a se plăti vinăriciul către Hurez.

Voao tuturor săteanilor din satul sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ, Şirineasa, şi altor megiiaşĭ de acolò de pe 'nprejur, cariĭ aţĭ făcut viĭ acum de curănd pe moşia mănăstiriĭ de acolea, — cu aĉasta vă să porunceaşte să căutaţĭ de acum nainte să vă daţĭ vineriĉul de vinul ce veţĭ face, la această sfăntă mănăstire, den zeace veadre o vadră, după obiceaiul ţărăĭ. Căcĭ aşa s'a socotit a fi cu direptate, de vreame ce acea moşie iaste a sfinteĭ mănăstirĭ danie şi milă domnească cu hrisoave, să să iă şi vineriĉul, iar pe sama mănăstiriĭ.

Pentru aceaia vă să porunceşte şi dumneavoastră boiarilor carii veţi umbla cu slujba vinericului într'acea plasă a Oltului, să aveţ a vă feri de acest vineric: nimic în pricină să nu vă puneţ; că aşa iaste porunca noastră. Acasta vă să porunceaşte 1738, Septemvrie 27 d., leat 7247; Craiova.

Mateĭ B...cul Vel Ban.

LIII.

Mediaş, 1-iŭ Februar 1739. Asigurare pentru egumenul de Hurez.

LIV.

[C. 1740.]

Lavrentie dascălul din Hurez către egumenul Dionisie, pentru un proces al moşieĭ Recea.

Cinstite părinte arhimandrite, cu plecată metanie sărut cinstită mâna Sf[inţii Tale]. Cinstită scrisoarea Sf[inţii Tale] cu plecăcune o am luat, şi ce-mĭ scriĭ Sf[inţiia Ta] am văzut, şi am văzut şi porunca dum[nea]luĭ Vel Ban pentru pricina moşieĭ Reacea cu boiariĭ Socoteanĭ şi cu fata popeĭ Ioan din Reacea, şi-mĭ zicĭ Sf[inţia Ta] să mergŭ eŭ la Craiova, să îndreptez pricina. Dar, părinte arh[imandrite], pe mine mă puĭ să îndreptez miĭ de pricinĭ ale popeĭ Ioan din Reacea, care niminea n'aŭ putut să le îndreptează, fără numaĭ ştreangul. Şi iarăşĭ zicĭ Sf[inţia Ta] ca, de nu voĭ pu[tea] mearge la Craiova, să-ţĭ scriŭ Sf[inţii Tale] pricina. Eŭ, părinte, întru adevăr nicĭ-o pricină de ale popeĭ Ioan din Reacea nu ştiŭ: nimica, nimic. Iar, pentru Sălcuţa, când aŭ dat-o părintele Ioan luĭ Gheorghiţă Pitariul Socoteanul, ştiŭ că eram chiliiaş la părintele igumen Ioan, şi întâĭ aŭ vorbit eĭ pe taină, cum ar face să nu maĭ iasă la judecată, fiindcă dumnealuĭ Pitariul Gheorghiţă nu avea nicĭ-o scrisoare pe Sălcuţa, numaĭ o diiată a luĭ Aga Statie, întru care diată scriia şi Jdigla. Apoĭ părintele Ioan aŭ tăcut mijlocire ca şi cu diaconul Dancul cu Păscăeşti, şi s'aŭ făcut aşa la

Divan, şi, după voia părintelui Ioan igumenul, aŭ dat judecata să întoarcă Pitariul Socoteanul baniĭ de pe Sălcuţa, şi m'aŭ pus de i-am făcut şi zapis boiariuluĭ Socoteanuluĭ. Apoĭ păn în seară aŭ trimis părintele Dositheĭ şi cu Staico Bengescul, când era deputaţĭ, pe Badea Părăianul şi pe Mihaĭ Cărtiţă la părintele igumen, să nu ià bani pentru Sălcuţa păn va găsi moşie alta potrivă cu Sălcuţa.

Într'acea vreame era şi popa Ioan din Reacea închis în puşcărie în Craiova, şi l-am văzut viind la părintele ig[u]m[en] şi cerând baniĭ Sălcuţiĭ, să dea el moşie în Reacea. Apoĭ nu ştiŭ: dat-aŭ, n'aŭ dat, nu ştiŭ; luat-aŭ părintele Ioan bani, n'aŭ luat, nu ştiŭ; pentru că am lipsit şi eŭ de lăngă părintele, şi am venit la mănăstire, şi pe părintele l-am lăsat în Craiova numaĭ cu Pătraşco. Atuncea, ce vor fi maĭ făcut eĭ cu popa Ioan, nu ştiŭ, părinte arhimandrit; dar toate pricinile popeĭ Ioan, le-aŭ îndreptat dumnealuĭ Ioan Băleanul, când era limitareus mare, că numaĭ pentru aceaia şi pentru Rovine îl luase părintele Ioan. Ci cine cum vor avea scrisorĭ de pe la vănzătorĭ, şi scrisorĭ de îndreptare de la Băleanul, aşa vor avea şi parte,— că toate pricinile popeĭ, luĭ Ioan Băleanul aŭ fost îndreptătoriŭ. Ci eŭ, părinte, nu numaĭ la dumnealuĭ Vel Ban să mergŭ, ci şi la Măriia Sa Vodă, tot aşa voĭ să spuĭ, — că maĭ mult nu ştiŭ. De ačasta înştiinţaĭ pe Sf[inţia Ta]. Şi rămăĭ al Sf[inţii Tale] cu totul plecat

Lavrentie ieromonah, dascălul ot episcopie Rămniculuĭ[1].

[V°:] Întru cinstită măna Sfinţieĭ Sale părintelui nostru chir Dionisie arh[imandrit] i ig[u]m[en] al sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ, cu plecată metanie.

De la dascalul Laurentie, pentru pricina cu Socoteaniĭ şi cu fata popeĭ luĭ Ion din Reacea, pentru Sălcuţa şi Reacea.

[Pecete neagră, pentagonală, – se pare cu literele Λ Δ I Є.]

[1] E cunoscutul Lavrentie Dimitrievicĭ „diorthositoriul". El revisuieşte *Antologhiul* din 1745, *Evanghelia* din 1746, *Apostolul* din 1747-8, *Catavasieriul* din 1747-8, *Molitvenicul şi Liturghia* din 1747, *Cazaniile* din 1748, *Bucoavna* din 1749. El a tipărit după Catavasieriŭ cele d'intăiŭ versurĭ de stea şi cea d'intăiŭ „oraţie".

LV.

Foaie de ispășit.

[C. 1740-50.]

Foiță de ispășitol de porumbi Cacovanilurŭ care aŭ măncatŭ rămători logofătuluĭ Ion [ot] Stoeneștĭ, cumŭ găsitŭ cu frica luĭ Dumŭneziŭ, cumŭ amŭ găsitŭ la dripŭtate: amŭ găsitŭ la Dimitrașicu stricăčune fr. 20, și la Mihaĭ, cu la Safira, iară fărdelă 20. Și, penŭtru credinŭța, amŭ escălitŭ.

Νικόλαος 6ε6εόνο.

Eŭ popa Gherghe.

Eŭ Prida părcălabŭ.

Eŭ Stanŭ slujătoru.

Preda Untarŭ.

LVI.

Zapis al luĭ Nicolae Știrbeiŭ pentru o datorie către el a Hurezuluĭ.

Socotitu-m'amŭ cu Sfințiia Sa părintele arh[imandritul] chirŭ Dionisie Hurezanulŭ pentru unŭ zapisŭ cu galbenĭ olan[de]zĭ șaĭzecĭ tocmaĭ, și zloțĭ vechĭ noaozecĭ tocmaĭ; care galbenĭ socotindu-se, s'aŭ făcutŭ florințĭ nemțeștĭ doao sute patruzecĭ și noao. Decĭ dintr'aceștĭ banĭ mi-aŭ datŭ Sfințiia Sa părintele Hurezanulŭ zloțĭ șaĭzecĭ, și aŭ ținutŭ samă părintele episcopŭ pentru o datorie fl. nemțeștĭ sută una și șaĭzecĭ, și amŭ plătitŭ și șase sărindare ce aŭ făcutŭ acolo la sfănta mănăstire Hurezulŭ taicăĭ socru-mieŭ și [maicăĭ] soacră-mea tl. șaĭzecĭ, [și tl.] optzecĭ tocmaĭ aŭ maĭ rămasŭ să maĭ dea părintele Dionisie ar[himandritul] epitropuluĭ, [florințĭ] nem[țeștĭ] patruzecĭ și cincĭ tocmaĭ; și luat-amŭ și aceștĭ banĭ toțĭ deplinŭ în măna mea. Care neputăndu-să da zapis[ele, pen]tru socoteala ce am cu ... Ci pentru încredințarea amŭ datŭ ačastă scrisoa~e, întărindu-o cu iscălitura ca s[ă să] crează.

Iuni 27 dn., 7249 [1741]. *Nicolae Șt[irbeĭ].*

[Pe V°: contemporan:] Nicolae Știrbeaĭ[1].

[1] E Nicolae polcovnicul, care a ținut pe Anița luĭ Radu Golescu, Spătarul. V. Ilie Nicolescu, în *Literatură și artă romînă,* VII, p. 178.

LVII.

Poruncă de vinăriciŭ a Banuluĭ.

Dumneavoastră vinericearilor ot sud Vălcea. Către acasta vă facem în ştire pentru că aicĭ jălui Sfinţiia Sa părintele egumenul Hurezanul cum că sănt nişte dealurĭ ce le zic Pitoloşanĭ, Măgureanĭ i Spărleanĭ i Amărăştĭ, între Suteştĭ, între Creţeanĭ şi 'ntre Zlătăreĭ, care plaiurĭ tot de dealurile aceaste marĭ să ţin şi să numescu, al cărora vinericĭ il ià mănăstirea, iar de la aceale numite maĭ sus dealurĭ aţĭ fi luat dumneavoastră vinericiŭ estimpŭ; pentru care înţăleasăm că şi la vreamea Neamţilor aŭ fost pricină pentru aceale dealurĭ, dar, cercetăndu-se lucru, aŭ rămas iar pă seama mănăstiriĭ şi acel vinericiŭ, precum şi an toamnă, fiindŭ vinericeari pă acolea, s'aŭ fost întinsu de aŭ luat vinericiŭ de la uniĭ oamenĭ dintr'aceale dealurĭ. Şi, dănd jalbă la Măriia Sa Costandin-Vodă, aŭ poruncit de aŭ întorsu înnapoĭ, lăsănd asupra mănăstiriĭ, pentru că milele mănăstirilor, care sănt date de Domnĭ cu hrisoave, să întărescu, iar nu să strică. Acum dar, de vreame ce iaste lucru într'acest chip, nicĭ dum. nu trebue să strămutaţĭ, nicĭ să nu puneţĭ la catastiful vinăriciuluĭ acel vinericiŭ, ci să-l lăsaţĭ la mănăstire, fiind milă domnească,—că nu trebue lucru cu gălcavă. Şi, pentru acasta, aşa să urmaţĭ dumneavoastră, pentru că şi Domniia nu priimeaşte să să strice milele mănăstirilor. Acasta scriem. Noemvrie 16 dn., 7250 [1741].

Mateĭ Vel Ban.

LVIII.

[C. 1742.]

Socoteală de bir.

	lud. sluj.	lud. birurĭ bune.
Satul . . deştĭ		28.1018
Satul . . [Cer]năteştĭ	1	43.[1]649
. . . logĭ		4. 202
Satul Rîm[niculŭ]	1	2. 102

	lud. sluj.	lud. biruri	bune.
. . . . . şiĭ		64.	2666
Satulŭ Gr[o]şiĭ.		12.	783
Satulŭ Sa.		1.42.	1309
Satulŭ Pr.		3.	204
Satul C . . . čulŭ.		16.	834
Satulŭ M . . na		29.	1269
Satulŭ G'ča		1.	29
S . . . lŭ		8.	376
	2		93
Satulŭ V.			14
Satulŭ L.			86
Satulŭ Hu			66
Satulŭ Cep.			463
Satulŭ Saraci[neştiĭ]			2264
			1417
Satulu Obăr[şia]			934

LIX.

[C. 1742[1].]

Socoteală de banĭ daţĭ pe capre.

1, 1 t[1] iar la tabacĭ.
10 t[1] pă tufa oraşuluĭ.
8 t[1] pă capre cincĭzečŭ.
32 t[1] pă capre de la Stoica Sturzeanu.
10 t[1] pă capre ot Savin de la Nucşoară.
84 banı Ion ot tam.
102 banĭ popa Stančul ot Nucşoară, pă o capră.
12 t[1] Minea ot Nucşoară, pă capre 12.
6, 10 t[1] Costandin ot —, pă 8 capre.
4, 90 t[1] Ioana, pă 5 capre.
29 t[1] la Radul Boldŭ, pă cap. 30.
9 p[1] t[1] la vama pieĭlorŭ, la Dragosŭ.

[1] Poate să fie şi o însemnare a protopopuluĭ de Piteştĭ.

6 t[1] la cojocarĭ. pă 6 capre.
5, 15 t[1] Ştefănel, pă 5 capre.
30 t[1] amŭ datŭ Stančuluĭ de aŭ dat Raduluĭ butariulŭ.
5 t[1] la Iarca Moroe.
[Pe altă pagină socoteală de banĭ împărţiţĭ la oamenĭ pe miere, cu data de 7 August 7250 [1742].]

LX.

Privilegiu al luĭ Constantin-Vodă Mavrocordat pentru Hurez.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandin Necolae Voevod i gospodinŭ davat gospodstva mi siiŭ povelenie gospodstva mi egumenuluĭ den mănăstirea Hurez, chir Dionisie arhimandritul, ca să ştie cu ačastă carte a Domnii Mele să stăpâneaască toate satele după moşiile mănăstiri, şi egumenul să pue părcălab pe care va socoti a fi om maĭ de ispravă, şi oameni ce vor fi şăzătorĭ pe moşiile mănăstiri să aibă a lucra 12 zile într'un an la arătură, la coasă, la secire, şi să-şĭ dea dijma moşii din toate bucatele, după obiceaĭ. Şi niminĭ să nu fie volnic, aŭ din boerĭ, aŭ din slujbaşĭ, aŭ din sătenĭ, a pune vin aŭ rachiŭ pe moşiile mănăstiriĭ să să vănză, fără numaĭ egumenul. Şi niminĭ să nu fie volnicĭ a cosi, a ara, aŭ unbla cu vitele pe moşiile mănăstiri până nu-şĭ va lua voe de la egumen. Şi oameni ce vor fi şăzătorĭ pe alte moşiĭ, şi vor fi călcănd moşiile mănăstiri, să aibă voe egumenul şi isprăvnicei lorŭ *(sic)* să le oprească, aŭ să să aşeaze cu egumenul, aŭ cu ispravnicul, şi, aşăzăndu-se, să pască, şi pe Rumăni de baştină aĭ mănăstiri să-ĭ stăpăneaască ca şi maĭ nainte. Iar carele nu să va suferi, va eşi la Divan. La bălţile carele vor fi pe moşiile mănăstiri, să nu fie volnic a să amesteca, aŭ din vameşĭ, aŭ din căpitanĭ, ci egumenul să aibă a-şĭ lua întreiala peşteluĭ după obiceaĭ. Drept aceia poruncim Domniia Mea şi dumneavoastră ispravnicilor i căpitanilor i vameşilor, văzănd cartea Domnii Mele, toţĭ să vă arătaţĭ cu supunere şi să urmaţĭ la toate poruncile Domnii Mele ce scriŭ maĭ sus. Într'alt chip să nu fie. Că aşa iaste po-

runca Domnii Mele. И исам рєчє господства ми. Avgust 29 d., leat 7252 [1744].

[Monogramă cu roş; pecete octogonală cu chinovar: ambele steme.]

Pročt. Vel Logofăt.

Scrisă dă Toma Logofăt.

LXI.

Aicĭ însămneaază *mălaiu ce s'aŭ măncat la lucru de primăvară.* S'aŭ măncat oemul *(sic)* căt s'aŭ găsit la moară: ocă 190.

S'aŭ maĭ măcinat şi din porunbĭ de dijmă, ocă 270.

S'aŭ măncat şi cu cai astă toamnă şi la lucru vii de primăvară, ocă 285 de dijmă.

S'aŭ măncat şi la viia de la Alămăneştĭ.

Maĭ 25 d., leat 7253 [1745].

La sapa vii dupe lăstar, rumănĭ de clacă, liude 58.

Ţiganĭ, liude 130.

Şi am luat mălaĭ de la moară, de la vătaşĭ, ocă 100.

La pleavila viiĭ la Goleştĭ maĭ luat mălaĭ de la moră ot Vătăştşă *(sic),* ocă 80.

LXII.

Poruncă a Caimacamilor Craioveĭ către sătenĭ pentru ca eĭ să-şĭ plătească datoria către Hurez.

Noĭ Caimacamiĭ Scaunuluĭ Craioveĭ.

Ţie, părcălabe Floreo i voao, săteanilorŭ de la Marmure, vă facemŭ în ştire că aicĭ ne spuse Sfinţiia Sa părintele chirŭ Dionisie arhimandritulŭ, egumenulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hurezuluĭ, cum că, pentru claca ce iaste să faceţĭ la lucrurile sfinteĭ mănăstirĭ, dupe cumŭ iaste hotărâtŭ de la Măriia Sa Vodă prin luminată cartea Mării Sale, v'aţĭ aşăzatŭ cu Sfinţiia Sa să daţĭ de casă căte banĭ 90 la unŭ anŭ, şi voĭ aţĭ datŭ numaĭ căte banĭ 60, iar căte banĭ 30

de casă i-aţĭ oprită, şi căcĭ aţĭ treerat puţintelŭ grăŭ alŭ mănăstiriĭ, de s'aŭ făcutŭ 20 de ob., şi mălaĭ, de s'aŭ făcutŭ 70 de ob., îlŭ încărcaţĭ cu 96 de zile, şi pentru acealea opriţĭ aceĭ căte banĭ 30 de o casă. Pentru care iaste mirare că cu 96 de zile s'arŭ fi treeratŭ bucate să să fie făcutŭ 1000 de ob. de grăunţe, ci maĭ multŭ decătŭ 10 zile amŭ zisŭ părinteluĭ egumenuluĭ să nu vă ţie înŭ seamă, iarŭ voĭ să pliniţĭ la mănăstire de toată casa căte unŭ zlotŭ pentru claca ce iaste hotărătă de la Domnie. Că, de nu veţĭ plini căte unŭ zlotŭ de omŭ, de voe, vomŭ trimite cu treapădŭ de veţĭ plini fără voe.

Octomvrie 28 dni, leat 7254 [1745].

Radulŭ Comăneanu. Costandin Strămbeanu. C. Obédeanulŭ. Pavel Vel: Vel Agă. Ianachi biv Vel Cluč[ar] za Arie.

[Fără pecete.]

[V°:] Pentru Marmurĭ, moşiia Marmurile, moşiia măn[ă]st[iriĭ] Hurezŭ.

LXIII.

Constantin Brîncoveanu Vel Clucer către egumenul Dionisie, pentru afacerĭ ale mănăstiriĭ.

† Cinstite prea-cuvioase Sfinţiia Ta părinte ig[u]m[ene] chir Dionisie arh[imandrite] al sfinteĭ măn[ă]stir[ĭ] Hurez, dă la milostiv[ul] Dumnezeŭ rog Sfin[ţieĭ] Tale săn[ă]tate întreagă şi toate cele fericite ca să-ţĭ dăruiască. Scrisoarea ce aĭ trimis Sfinţiia [Ta] dinpreună cu părintele popa Ioan am luat; cele ce-mĭ scriĭ Sfinţiia Ta, am văzut; pentru hrisov, îmĭ spusă părintele ce l-aĭ trimis Sfinţiia Ta, că Rumăniĭ aceaia ce s'aŭ judecat, i-aŭ scos; iar, pentru cele ce scriĭ Sfinţiia Ta, pentru aceĭ Rumănĭ nimic să nu te temĭ Sfinţ[ia] Ta. Pentru bisearica de la mănăstire dă la Surpate, pecum că s'aŭ išprăvit, am luat şi foaia, şi foarte mulţămăsc Sfinţ[ieĭ] Tale de osteneală. Aşijderea şi pentru şindila care aŭ maĭ rămas să o daĭ Sfinţ[ia Ta] în sama stariţiĭ ca să stea, — dor vom maĭ lucra căte cevaş la

primăvară la mănăstire. Ačasta, şi mila luĭ Dumnezeŭ să fie cu Sfinţiia Ta. Iulie 6 d., 7254 [1746].

Al Sfinţieĭ Tale dă bine voitor

Costandin B[răncoveanul] Vel Cluč[eriŭ].

[V°:] Cinstituluĭ, prea-cuviosuluĭ Sfinţ[ii Sale] părinteluĭ igumen chir Dionisie arh[imandritul], ig[u]m[enul] dă la sf[ânta] măn[ăs]t[ire] Hur[e]z[ul], cu întreagă sănătate să să dea.

[Pecete de ceară neagră, octogonală, cu florĭ şi două inimĭ străpunse.]

LXIV.

Hotărîre judecătorească într'un proces al Hurezuluĭ pentru moşia Foleştĭ.

* Iulie 11 zile.

Irimia i Iacov Dumbrăveştiĭ cer de la igumenul Hurezeanul o parte din moşia Foleştĭ, sud Vîlcea.

Zic că, fiind a lor, le aŭ împresurat-o mănăstirea de anĭ 40.

Arată un zapis cu leat 7190 [1681-2], care scrie cu numele luĭ Tanasie, tatăl Irimii, dat la mîna lu Dumitru Golii, drept cu (t¹?) 20 zălog.

Acest zapis este de anĭ 64, cu care nicĭ-o pîră nu putea face în potriva mănăstirii, şi, încă văzîndu-se şi cu slovă nouă, s'aŭ cercetat şi s'aŭ cunoscut că este mincinos.

Igumenul Hurezeanu, prin vechilul săŭ, Ioan ieromonahul, arată cărţĭ de stăpînire veche de anĭ 99.

Fiind pîra Irimii i a lu Iacov făr de cale, nu s'aŭ ascultat la judecată.

Hotărîm să stăpînească mănăstirea cu pace.

Aceasta scriem. Anul 7254 [1746].

Grigorię Greceanu Vel Ban.

Trecută la condică de Voicu Logofătul.

LXV.

Catastihŭ pentru baniĭ ce s'aŭ înpărţitŭ pă untu i pă miere, precumŭ va arăta în josŭ anume:

Noem. 25 d., 7255 [1746].

Ion Burtelŭ ot Corbĭ t[l] 10; v[d] de miere t[l] 1 p[l].

1 ocă de untu po banĭ 18. Ghiorghie snă Ion Burtelŭ t[l] 5 pă miere i pă untu, v[d] t[l] 1 p[l], ócă po banĭ 18.

Rădulŭ Stupariŭ ot Corbĭ miere v[d] 12, v[d] po banĭ t[l] 1 p[l], t[l] 3.

Oprea ot Corbĭ t[l] 2, pă untŭ, ocă po banĭ 18.

Radulŭ cumna[tul] luĭ Amza t[l] 2, pă untu, ocă po banĭ 18.

În seama moşuluĭ Pahomie i a Neculiĭ ot Topana t[l] 20.

Pă miere v[d] t[l] 1 p[l].

Ianache ot Poenăreĭ t[l] 3, po v[d] de miere t[l] 1 p[l] i pă untŭ t[l] 1 p[l].

Tudosie ot Corbĭ t[l] 3, po v[d] de miere t[l], 1 p[l], i pă untu t[l] 1 p[l].

Iordache snă Antonie ot Corbĭ luatu t[l] 5 pă miere.

Dat Opreĭ ot Domneştĭ t[l] 10 pă miere...

Luat Oprea ot Domneştĭ t[l] 25 pă miere.

Moşŭ Pahomie i Nicula ot Topan[a] aŭ luatŭ pă sama lorŭ cu zapisŭ ban[ĭ] pă miiar[e]...

Barbul de la Goleştĭ aŭ luat t[l] 100 cu dobăndă păn[ă] la Ispasŭ, zeace a unul, de acólŏ nainte să înbrace pă miiare.

Voico diiacon[ul] i alţĭ popĭ i săteaniĭ de la Uda, popa Rad[u], Costandin diiacon[ul], Şărb[an] diiacon[ul], Iane aŭ luat pă miiare t[l] 184.

Dum. Com[i]s[ul] Ioniţ[ă]... aŭ lu[a]tŭ pă miiare t[l] 100.

Barbul Stegar[iul] iar aŭ maĭ luat pă miiar[e] t[l] 25 *[şters]*.

Iarŭ maĭ luatŭ dum. Ioniţe Tigv[eanu] t[l] 200.

Ion ot Do[m]neştĭ aŭ luatŭ pă miere banĭ t[l] 60, ipac t[l] 10.

Dat luĭ Tudosie ot Corbu t[l] 10. Pă miere, v[d] po t[l] 1 p[l].

Dat luĭ Stanŭ Untariŭ t[l] 100. Cu dobăndă zeča doĭ, şi, cătă miere va avea, să n'oo dea noao după rŭptoarea miereĭ.

Ghen. 23 dni, 7255 [1747].

Dat Comisuluĭ Ioniţă Tigvean[u], banĭ pă miere, t[l] 20.

... Datŭ luĭ Gherasimŭ t[l] 20.

Datŭ Hristiĭ Căpitanŭ t[l] 33.

Datŭ Părvuluĭ ot Rudenĭ t[l] 60.

Datŭ luĭ Tudosie t[l] 15.

Datŭ luĭ Neagoe t[1] 6.
Datŭ Badea Şerboĭ t[1] 3.
Datŭ Neacşuluĭ Bălat t[1] 2.
Datŭ Opriĭ Mertăţeĭ t[1] 3.
Datŭ popiĭ luĭ Ghenadie t[1] 1 p[1], 20.
Datŭ Dimiĭ ot Groapă banĭ pă miere t[1] 3 *[şters]*.
Datŭ judeţuluĭ Dumitru banĭ pă miere, t[1] 2...
Dat dumnealuĭ Comisuluĭ Ioniţă Tigyeanulŭ t[1] 500.

LXVI.

Foiţa de bani s'aŭ fost dat pe miere la Udeanĭ, însă până la Sfeti Gheorghie, de leŭ oc[a] 1 de untu, şi cine va da banĭ la zi, cu ostenea[la] lor, să fie plătiţĭ, iar cine nu va da, să rămăe bani pă miere, şi dintr'ânşiĭ aŭ venit acum şi aŭ dat pecum arată anume; Iul. 6 dni, 7255 [1747].

Dat diiacon[ul] Şerbu banĭ, din ceĭ de anŭ, t[1] 10, capete, din osteneală, t[1] 2.

Dat Pahomie, din bani ce aŭ luoat pă miere t[1] 11 din capete, i, din osteneală, t[1] 2.

Dat pop[eĭ] Radulŭ celŭ tânărŭ t[1] 5 din capete i din osteneală banĭ 100.

Dat diiacon[uluĭ] Costandinŭ banĭ t[1] 1 capete i osteneală banĭ 21.

Eŭ popa Radu ot Vodă.
Eŭ Şerbu diiacon ot tam.
Eŭ diiacon Costandin otam.
Cin t[1] 27, capete.
Cin t[1] 5, banĭ 1, din osteneală.

LXVII.

Cumpărătoarea caprelorŭ.

Capre 34.
L[t] 7256 [1747—8].
Savulŭ otŭ Nucşoară capre 10, po t[1] 10.
Ionŭ otŭ Nucşoară capră 1, po banĭ 84.

Popa Stančulŭ otŭ tamŭ capră 1, po banĭ 102.
Milea capre 10, de datorie, po t^1 10.
Iar maĭ luatŭ capre 12, capra pe banĭ 100, — totŭ de la Milea.
Costandinŭ capre 8, po t^1 60, banĭ 10.
Lazărů capre 4 de datorie.
Ioana capre 4, po t^1 2, banĭ 100.
Dumitru capre 5, po t^1 3, banĭ 90.
Radu Boldunŭ capre 30, po t^1 29, banĭ 16.
Sima capre 8, po t^1 60.
Dumitru Čobanu capre 3, po t^1 2, banĭ 100.
Capre 63.

L^t 7256 [1747—8].
Ionŭ otŭ Brădetŭ capre 22, po t^1 16,
Radu capre 9, po t^1 6, banĭ 90.
Stanŭ otŭ Brătiiạnŭ capre 20, po t^1 20.
Şărban Cosacŭ otŭ Brătiianĭ, capre 10.
Iordanŭ bratŭ ego, capre 3.
Iane capre 8, po t^1 60, banĭ 30.
Balea capre 13, po t^1 12.
Radu snă Dobre capre 9, po t^1 7, banĭ 50.
Fečoru Prediĭ, capră 1, po t^1 1, banĭ 9.
Busiiocŭ capre 3, po t^1 2.
Costandinŭ capre 11, po t^1 9, fără banĭ 20.
Ţintea capre 5, po t^1 3, banĭ 93.
Radu luĭ Şerbanŭ capre 8, po t^1 5, fără banĭ 8.
Amza otŭ Corbĭ capre 17, po t^1 15.
Radu Boaşu capre 2, po t^1 1, banĭ 70.

LXVIII.

Foae de dijma porumbuluĭ, a fănuluĭ şi a cănepiĭ, şi actele ce s'aŭ găsitŭ pe partea mea de moşie dinŭ Bălteanĭ i dinŭ Bărbeştĭ ce să chiamă Valea-Mare, la acestŭ anŭ 7256 [1747—8].

Din Bălteanĭ. Dijma fănuluĭ, precumŭ amŭ aşezat cu oamenii:

Clăĭ		Banĭ
1	Livadea de la Mărulŭ Vearde, pănă în vărfu şi pănă în viĭ	90
1	Livadea dinŭ Mărulŭ Vearde la vale, pănă la drumŭ	90
1	Livadea dinŭ drumŭ la vale, pănă unde ne înpărţimŭ cu ceialalţĭ moşteanĭ	90
1	Livadea unde cosiia diaconulŭ Necolae.	120
1	Livadea din sălişte.	120
1	Livadea unde cosiia Stanciul Cojanŭ.	34
1	Livadea de la frasinŭ pănă unde ne împărţimŭ cu alţĭ moşteanĭ.	65
1	Livadea dă la vie şi de la stupină	75
1	Livadea din văratice	75
2	Pătru ginerele Stanciuluĭ, în G[ăva]ne	75
2	Ionŭ Dulea, iarŭ în Găvane	—
1	Costandinŭ ginere Mihalceĭ, iarŭ în Găvane . .	55
1	Pătru fečorul Mihalceĭ, iarŭ în Găvane	36
4	Mihuţă, iarŭ în Găvane	100
	În Valea-Mare, iar dijmă de făină:	
2	Livezile unde cosiia diaconulŭ Pătru ot Dămţeanĭ	180
1	Livadea unde cosiia Andreĭ Cojanŭ	120
1	Livadea unde cosiia Stanciulŭ Cojanŭ	120
2	Livezĭ unde cosiia Mihalcea Cojanŭ	180
1	Livade unde cosiia iarŭ Andreĭ, în văratice, dăspre Apusŭ.	90
1	Ionŭ otŭ Turceştĭ	45
1	Vladu ot Oteşanĭ	35
1	Dumitraşco ot Bălteanĭ	30
1	Livade de-asupra răpiĭ	45
1	Livadea de la bordeae	45
1	Pătul[ulŭ] înŭ vale	15
Suma: clăĭ 32		t[1] 16, banĭ 75

[V°:] Dijma porumbuluĭ şi de cănepă:

	Porumbĭ feardele	Cănepă mănuşĭ
Andreĭ Cojanŭ	25	14
Părvulŭ, fiul săŭ	10	4

	Porumbĭ feardele	Cănepă mănuşı
Radul fiiŭ-săŭ	19	4
Neacşulŭ fiiu-săŭ	10	4
Mihalcea Cojanŭ cu fiiu-săŭ	27	6
Pătru fiiŭ-săŭ.	13	6
Stanciul sănŭ ego	—	6
Costanŭ zetŭ Mihalcea	4	6
Stanciulŭ Cojanŭ cu fiiŭ-său	30	10
Radul sinŭ ego	—	—
Pătru zetŭ Stanciulŭ	10	4
Mateĭ Spanulŭ	6	—
Ionŭ Dulea.	6	—
Mihuţă	—	2
În Valea-Mare:		
Vladulŭ otŭ Teşanı	8	6
Ionŭ Panduru otŭ Turceştĭ	6	
Dumitraşco otŭ Bălteanı	20	—
Costandinŭ, ginerele lui Dumitraşco . .	18	—
Iosifu proigumenŭ Hurezı . . . Suma	212	72

LXIX.

Sinet al unor sateni din Jiblea către proegumenul Ghenadie de Hurez.

14 Septembre 7256 (1747). „Anghel părcălab Calvun (?) şi Costandin cumnat[u]-săŭ, ot satul Jibleam, dat-am zapis[ul] nostru al doilea randu la măn[a] părintelui proegumenului Ghenad[i]e, precum să să ştie că la anul 7253 [1744], Dechemvrie 20 dni, decı, avănd noı trebuinţă de banĭ pentru al nostră tribuinţă, mergăndu în multe randurı cu rugăčune ca să ne dea, şi n'a putut a să curăţi, ci ne-aŭ facut bine cu t[1] 100, banı gata, zeace a unul..., şi noĭ i-am dat la neguţ[i]toriia nostră, şi, tot aşteptănd noĭ preţul vitelor de atuncĭ pănă acum, s'aŭ tămplat de am zăbovit cu datul banilor. Pentru ačasta acum apucăndu-ne să meargem la oianul *(sic)* judecăţi, să plinim baniĭ, şi, neavănd banı,

ne-am rugat de Sfin[ţiia Sa] de am maĭ pus zi de acum de la Cărstov, S[ă]p[temvrie] 14, păn în treĭ săptămânĭ, să avem a da bani cu dobânda lor, ce face neguţitoreşte zece unul, iar, de nu s'ar da banií la zi, ce s'ar face vre o cheltuială saŭ zečuială, să fie tot de la casa nostră.

Am scris eŭ popa Drăghiciŭ."

LXX.

Foiţă de miere ce s'aŭ cumpăratŭ pă banĭ, precumŭ va arăta în josŭ anume; Oct. 8 dni, l^t 7256 [1747].

Badea Şerboiŭ, ocă 7; popa Vasile ocă 10; la chirigiĭ ocă 8; Costandinŭ dinŭ Vaţa, v^d 1, ocă 3; Radul Stupariuluĭ ocă 8 p^l; iar la chirigiĭ v^d 1; Ionŭ otŭ Ciuteştĭ ocă 8; Ozun Alĭ ocă 6; Mateĭ snă Marco v^d 1, ocă 8; Gheorghie Rumânulŭ ocă 7; Tudosie ocă 6; Neagoe dichiu v^d 3, ocă 3.

Stupinile mănăstiriĭ.

La stupina dinŭ Ferege v^d 21, ocă 7. Stupina dela Corbĭ, v^d 2, ocă 5. Stupina dela Radu Orbu v^d 1, ocă 7. Stupinile de la Topo[lovăţ], v^d 10, ocă 2.

Foiţă de mierea care s'aŭ luoatŭ pentru datorie, precumŭ arată în josŭ anume; Oct. 8 dni, 7256 [1747].

La egumenul dela Fedeleşoĭ, v^d 2, ocă 8; Badea Şerboiul v^d 2; Uiasca jupâneasa v^d 3; Părvulŭ otŭ Rudenĭ v^d 1, ocă p^l; Ionŭ Donesculŭ v^d 3, ocă 4 p^l; Tudosie v^d 1 p^l; Stanŭ Untariulŭ v^d 5, ocă 1; Oprea otŭ Domneştĭ v^d 8, ocă 9 p^l; Hristea Căpitanulŭ v^d 5; Ionŭ snă Costandinŭ v^d 1; Dumitru otŭ Viişoara v^d 1, ocă 10, litre 3; Ionŭ Untar[iulŭ] ocă 3, litre 3; Iordache snă călugăru otŭ Corbĭ v^d 2.

LXXI.

Foiţa de datorie ce am luat... bani precum arată; Oct. 25 dni, 7256 [1747].

Ion Burtel ot Corbĭ t^l 10, capete, dobândă t^l 2.

Oprea ot Corbĭ t[1] 2, capete, dobăndă banĭ 48.
Oprea ot Domneştĭ t[1] 20 p[1], pă miere.
Oprea al Mustăţiĭ t[1] 31 capete i dobăndă banĭ 90.
Ilie Mustăţea t[1] 8,90 pe miere.
Călugărul de la Topana i Nicula t[1] 36.
Da la Uda t[1] 118.
De la Stan Untariul t[1] 1.
De la Barbul Steg[a]r t[1] 20.
De la Turcu, cin t[1] 12 p[1].

LXXII.

Carte de la ispravnicii de Vîlcea pentru oprirea vitelor unor locuitorĭ de la moşia Hurezuluĭ.

Aicea la noĭ jălui Sfinţiia Sa părintele Dionisie arh[imandrit], igumenulŭ Hurezanulŭ, pentru oameniĭ dinŭ satulŭ Rîmeştiĭ şi Romaniĭ, că şed cu casele pe moşiile lorŭ, iarŭ cu dobitoace lorŭ *(sic)* mănăncă moşiia mănăstiriĭ şi tae leamnele din pădurea mănăstiriĭ fără nicĭ-o tocmeală. Pentru aĉasta dămŭ voe maĭ susŭ numituluĭ egumenŭ să-ĭ oprească a nu maĭ treace vitele lorŭ pe moşiia mănăstiriĭ, nicĭ leamne să nu-ĭ lasă să maĭ tae, ci să-şĭ oprească moşiia. Iarŭ care ar îndrăzni în silă a maĭ lăsa vitele pe moşiia mănăstiriĭ, să fie slobodŭ egumenulŭ să-ĭ tragă, şi care arŭ sta înpotrivă cu semeţie, să ne înştiinţază pe noĭ, şi-lŭ vomŭ aduce cu treapădŭ. Aĉasta scriemŭ. Sept. 1 dni, 7257 [1748].

Διαμαντῆς ... π. με: ...
is[pravnicŭ] Vălcea.

[Pe a doua foaie:]

Aicea înnaintea noastră jălui Sfinţiia Sa părintele Dionisie arh[imandritŭ], igumenulŭ Hurezanulŭ, pentru oameniĭ dinŭ satulŭ Rămeştiĭ i Romaniĭ, cumŭ că şăd numaĭ cu casele pe moşiile lorŭ, iarŭ dobitoacele lorŭ le pascŭ totŭ pe moşiia mănăstiriĭ şi tae leamne de ce le trebue din pădurea mănăstiriĭ; pentru care aŭ avutŭ obiceaĭ maĭ nainte de aŭ lucratŭ mănăstiriĭ clacă căte 3 zile de omŭ, iar acumŭ mănăncaţĭ *(sic)* moşiia în silă, şi nu veţĭ să daţĭ nicĭ-unŭ

ajutoriŭ. Pentru care iată vă poruncimŭ să căutaţĭ de acumŭ înnainte să vă ferițĭ de moşiia mănăstiriĭ, aŭ să lucraţĭ de omŭ căte 3 zile la ce vă va porunci egumenulŭ, iarŭ, neascultăndŭ, amŭ datŭ voe maĭ susŭ numituluĭ egumenŭ să vă oprească, ca nicĭ dă cumŭ vitele voastre să nu le lasă a maĭ treace în moşiia mănăstiriĭ saŭ a maĭ tăia leamnele, şi orĭcare dinŭ voĭ arŭ maĭ întra cu semeţie şi fără tocmeală, după cumŭ iaste porunca Măriei Sale luĭ Vodă, şi va maĭ jălui părintele egumenulŭ, să ştie că-lŭ voiŭ aduce cu treapădŭ şi nu va eşi de la închisoare pănă va plini ce iaste adetulŭ moşieĭ, şi [să] vorŭ pedepsi pentru neascultarea lorŭ. Ačasta scriemŭ. Sept. 1 dni, 7257 [1748].

[V°:]. Poruncile domneştĭ dĕ cercetărĭ precumŭ scriŭ cercănd-o.

LXXIII.

Răvaş al luĭ Mihaĭ Rioşanu către Hurez pentru nişte banĭ.

Părvule Căjane de la Bălteanĭ, sănătate. Pentru ban[i] ce ne-aţĭ datŭ pe cartea dă hotărnicie pentru un codru dă loc de la Bărbeştiĭ, ce aŭ fost al părinteluĭ Iosif proegum[e]nuluĭ şi al popeĭ luĭ Ion, cu cetaş[iĭ] luĭ, un zlot aŭ fost răŭ, ce mi l-aŭ dat părintele proegumenul Iosif. Ci, când vă veţĭ socotii, să-ĭ ţiĭ în seaamă.

Sep. 6 dni, 7257 [1748].

Bun voitorŭ
M[i]h[aĭ] R[io]ş[anu].

LXXIV.

Poruncă de a se plăti dijma către Hurez de către oameniĭ din Băltenĭ şi Brăbeştĭ.

Ţie Andreĭ i Mihalčo, Stanciule cu fečoriĭ voştri, şi alţĭ oamenĭ din Bălteanĭ i din Bărbeştĭ cari aţĭ venit la mine de aţĭ spus pentru părintele proig[u]me[n] Iosif de la Hurezĭ, şi acum, viind proig[u]m[enul] la mine, într'alt chip aŭ spus, iar nu precum aţĭ zis voĭ, — pentru care

iată că vă poruncim să căutaţi să vă daţi dijma de an, de anţărţ şi de estimpu, şi, strângându-să dijma la un loc, să vă aflaţi cu proig[u]m[enul] de faţă aicĭ la mine, la 16 zile ale luĭ Septemvrie. Într'alt chip să nu fie. Această scriem. Sept. 8 d., 7257 [1748].

Dela Vel Ocnă. [Isçălitură neînţeleasă.]

LXXV.

Danie către Hurez din partea proigumenuluĭ Iosif.

* 11 Mart 7257 (1749). Iosif proigumenul de Hurezĭ dă mănăstiriĭ partea sa din Bălteni. Iscălesc şi: „Ion cumnat proegumenuluĭ, Antonie arhimandritul, egumenul Bistriţeĭ, Şandul biv Logofăt za Vistierie, ispravnicul Vîlciĭ, Ilarion egumenul Arnoteĭ, Tudor Măldărescu". „Luînd eŭ cinul călugăresc... din copilărie, înpreună cu tată-mieŭ Atanasie şi cu mumă-mea Damaschina, şi petrecînd părinţiĭ mieĭ ceĭ maĭ sus numiţĭ într'această sfîntă mănăstire pînă la sfîrşitul vieţiĭ lor... [1]". Acuma e egumen Dionisie.

LXXVI.

Climent, fost episcop de Rîmnic, către egumenul de Hurez, Dionisie, pentru primirea unor banĭ.

Prea-cuvioase arh[imandrite] i igumen al sfinteĭ şi dumnezeeştiĭ mănăstirĭ Hureziĭ, chir Dionisie, al Smerenieĭ Noastre întru Duhul Sfântŭ iubit fiiŭ sufletescŭ, de la milostivul Dumnezeŭ îţĭ rugăm şi-ţĭ pohtim ca să-ţĭ dăruiască tot fericitul bine amănduror bunătăţilor, iar de la Smereniia Noastră molitvă şi blagoslovenie trimitem Cuvinţiĭ Tale.

Scrisoarea ce ne-aĭ trimis prin Iosif proig[umenulŭ] ne-aŭ venit, înpreună şi cu t[1] 85, şi mi aŭ dat proig[umenul] Iosif şi de la părintele ep[iscop] chir Grigorie t[1] 65, cu care s'aŭ făcut t[1] 100 şi cincĭzăcĭ tocma. Pentru care foarte mulţămim Cuvioşii Tale, că într'această dată scăpătasem de

[1] Condica Hurezuluĭ cuprinde acte de la Damaschina.

chieltuială. Domnul Dumnezeŭ să te păzească, şi să te învredničască prin purtarea-ţĭ de grijă pe încetŭ să te plăteştĭ şi de ceialalţĭ ce aĭ maĭ rămas. Ci, de veĭ lua ceva din vineričul de estimpŭ, iar să ne maĭ trimeţĭ, şi, după ce te veĭ plăti, îţĭ vom maĭ mulţămi. Şi cu ačasta fiĭ Cuviinţa Ta blagoslovit. Noemvrie 8 d., l[t] 7258 [1749].

Al Cuviinţiĭ Tale părinte sufletescŭ: *C[liment] p[roin] ep[iscop] Răimn[iculuĭ].*

[V°:] Prea-cuviosuluĭ arh[imandrit] i igumen al sfinteĭ şi dumnezeeştiĭ mănăstirĭ Hureziĭ, chir Dionisie, cu molitvă şi blagoslovenie să să dea

[Pecete neagră cu mitra, cîrja şi „Cl. Rm."]

† Dela preasfin[ţi]t[ul] părint[ele] ep[iscop], că nĭ-am dat t[l] 108 din datorie ce săntem; Noemvrie 28 dni, 7258 [1749].

LXXVII.

C. 1750.

Foiţa de bani ce s'aŭ datŭ pe capre, cumŭ va însemna în josŭ anume. ...Vama untuluĭ t[l] 5. Datŭ la tabacĭ t[l] 21. Datŭ pă pădure la Albeştĭ t[l] 5. Datŭ pă pădure la Fileştĭ t[l] 5. Datŭ Raduluĭ Cărnar[ulŭ] pe un foale t[l] 2 p[l]. Amŭ datŭ pă sare banĭ 90. Amŭ datŭ pe 2 chile de mălaiŭ t[l] 4 p[l]. Amŭ datŭ Albuluĭ čobanŭ t[l] 1, banĭ 30. Amŭ datŭ pă putina de zahană t[l] 2. Maĭ luoatŭ chilă de mălaiŭ t[l] 2. Maĭ luoatŭ sare t[l] 1 p[l]. Amŭ datŭ pe o vadră de miere t[l] 2 p[l]. Datŭ pe locŭ de zahană t[l] 2. Amŭ [datŭ] la chirigiĭ. Amŭ datŭ luĭ unchiiaşŭ Iarŭ tăbac[ulŭ]. Amŭ datŭ Hristiĭ Căp[itanulŭ], pă ghindă t[l] 7 p[l]. Maĭ datŭ luĭ Ionŭ tabacŭ, t[l] 1, banĭ 90. Amŭ datŭ şi şi pă tufă la oraşŭ t[l] 10. Capre 10, pă 10.

[Şi o însemnare de miere pe dos.]

LXXVIII.

[C. 1750.]

Să ştie *bani ce aŭ înbrăcat pă miere, pă untŭ i pă capre,* cum arată anume.

122 p^{1} t^{1} întăĭ.
200 t^{1} i-am maĭ dat Stanciuluĭ la untŭ.
39 t^{1} Ivan Văt[aful] i-am dat.
215 t^{1} am dat Miniĭ pă capre.
1.30 t^{1} am dat Stančuluĭ.
5.90 t^{1} am dat Stančuluĭ vameș.
21 t^{1} am dat la tabacĭ unt.
5 t^{1} dat la Albeștĭ pă pădure.
5 t^{1} la Fileștĭ, iar pă pădure.
2,90 t^{1} am datŭ pă un foale.
90 banĭ la sare.
4 p^{1} t^{1} am dat pă 2 chile de mălaĭ čobanilor.
1,30 t^{1} Albuluĭ čobanŭ.
3 t^{1} pă o putină de zahană.
2.30 t^{1} iar pă o chilă de mălaĭ.
2 t^{1} pă locul zahanaliĭ.
45 banĭ luĭ Iordache, unt.
45 banĭ dat luĭ Filip.
2 t^{1} dat luĭ Ivan Văt[aful].
2 t^{1} la chirigii mieriĭ.
6 t^{1} la tabacĭ.
7 p^{1} t^{1} dat Hristiĭ Căp[i]t[anul] pă ghindă.

Capre.

Dat luĭ Ivan ot Șărboĭ pă capre, 14 capre, po banĭ 90.
Dat luĭ Ivan Vlăščanul pe capre 15, capra po banĭ 90.
Iar dat luĭ Ivanu Vlăščanul pe capre 5, capra po banĭ 90.

LXXIX.

[C. 1750.]

Foița de arătare viteloru ce pascŭ pe moșia sfinteĭ mănăstirĭ pecumŭ să va arăta la vale pe anume:
12 vite Dincă Poenariu.
8 porcĭ Dumitru Pasăre.
2 boĭ la Nicolae Cărăușu.
Bușe Pasăre, cu tote vitele luĭ.
Barbu Pasăre, cu toțĭ caiĭ luĭ.

Pătru Bratu, cu tote vitele luĭ.
Popa Gheorghe, cu toate vitele.
Diiaconu Costandinŭ Bubatu, cu tote vitele luĭ.
Dumitru Pasăre, cu toţĭ cai.
Tudorŭ Supţărelu, cu tote vitele luĭ.
Anghelŭ alŭ Dobriţăĭ, cu 6 capre.
Popa Nicolae, cu toţĭ cai luĭ.
Una sută noozăcĭ şi cincĭ de znopĭ de grăŭ de tomnă, la popa Gheorghe.

LXXX.

[Listă de bir preoţesc; c. 1750.]

Popa Ionŭ otŭ Cremŭ. Popa Barbu otŭ tamŭ. Popa Stančulŭ otŭ tamŭ. Diiaconulŭ Dumitru otŭ tamŭ. Diiaconul Mihaĭ otŭ tamŭ. Popa Măinia otŭ Ruda. Popa Pătru otŭ tamŭ t^1 5. Popa Radu ot Budeştĭ t^1 7. Popa Costandinŭ otŭ Blidarĭ t^1 6. Popa Tănasie otŭ Fedeleşŭ t^1 —. Diiaconuluĭ Costandinŭ otŭ tamŭ —. Diiaconulŭ — otŭ tamŭ —. Diiaconulŭ Sandu otŭ Feţenĭ —. Popa Costandinŭ otŭ tamŭ—. Popa Pătru otŭ Bleĭ *(sic)* —. Diiaconulŭ Gheorghie otŭ tamŭ. — Diiaconulŭ Condia —. Diiaconulŭ Dumitru t^1 —. Popa Bunia otŭ tamŭ t^1 6. Diiaconulŭ Dobrinŭ t^1 —. Diiaconul Ionŭ otŭ tamŭ —. Popa Dumitraşco t^1 —.

[Nume rupte; în faţă: t^1 4, 60, 4, 30, 5, 4 p^1; şi din Milcoŭ.]

... ot Căzăneştĭ, etc. [în faţă: t^1 2 p^1, 2, 2, 3, 2, 1 p^1, 1.]

Cin t^1 168 p^1.

LXXXI.

[C. 1750.]

Foiţa de bani ce s'aŭ datŭ pă capre, cumŭ arată în josŭ anume:

[Nume:] Radulu Cărnarulŭ. Datŭ pă pădure... Pă meare... Datŭ pă vadra de meare t^1 2, banĭ 30. Datŭ pă locŭ de zahană t^1 2... Maĭ datŭ la chirigĭ t^1 2.

LXXXII.

[C. 1750.]

Socoteală de caş luat, în ocă, de la Milea ot Nucşor[ă], de la Dumitru brat pope Stančul, de la Gherghe Vărtos, de la Albu ot Nucşor[ă], de la Nicola Cerboreanŭ, de la Mateĭ, nepotu luĭ Stan Vota.

LXXXIII.

[C. 1750.]

Foiţa de bute care o am măsuratu eŭ la Domneştĭ, vin de cumpăt *(sic)*.

La Oprea cărciumar..., v^d 93. Aŭ eşitu drojdiĭ, v^d 4. I de pic[ă]tur[ĭ] v^d 2.

Aŭ rămas vin bun v^d 87.

1 bute de la Niţul Ţigan i dela Ciupoca, a părinteluĭ, s'aŭ măsurat... Din ţancu buţiĭ....

LXXXIV.

[C. 1750.]

Diata arhimandrituluĭ Dionisie [pe Hurez].

tl	banĭ	
30	„	Pă čară de făcliĭ pentru îngropare.
150	„	Părinteluĭ episcop, să slujască un sărindar la gromnicĭ.
150	„	Părinteluĭ proinŭ Mit[ropolitŭ] chir Grigorie, pentru osteneala.
3		ughĭ părinteluĭ Vlădichi dela Sărăcineştĭ [1].
3	„	pă sărindare.
3	„	la igumeni ce vor fii la pogrebanie, de igumen căte 2 ughĭ.
25	„	La o sută de preoţĭ ce vor fi la pogrebanie, de preot căte parale 10, saŭ căt să va socoti.

[1] Climent, adăpostit acolo. Schitul a fost făcut încă din 1688 de episcopul de Rîmnic, Ştefan, şi înzestrat cu moşie de Tănasie Păuşescul. Între ctitorĭ se însemnă însă şi episcopul Climent *(Istoricul eparhieĭ Rîmniculuĭ Noul Severin*, Bucureştĭ 1906, p. 391 şi urm.).

t¹	banĭ	
15,	40	să să înparţă la săracĭ.
15	„	pă grăŭ de pomenire.
5	„	pă pasărĭ.
10	„	pă peşte proaspăt i sărat.
100	„	pomenirile preste an.

Sărindarele ce sănt orănduite.

1 la episcupie.

1 la Coziia.

1 la Tismana.

1 la Bistriţă.

1 la Govora.

1 la Arnota.

1 la Hurezĭ, la biserica cea mare.

1 la Bolniţă.

1 la Sfinţi Apostolĭ.

1 la S[fe]ti Ioanŭ.

1 la S[fe]ti Ştefanŭ.

1 la biserica din vale.

1 la aceste 3 schiturĭ şi la biserica din vale, să să dea căte t¹ 8.

1 la Polovragĭ.

1 la Baia-de-hier.

1 la Teleştĭ, unde sănt îngropate oasăle părinţilor mieĭ.

1 la Bălăceştĭ, unde sănt oasăle frăţăni-mieĭ.

1 la Bălăceşti-de-josŭ.

I mă rog Preasfinţi Tale, părinte proinŭ Mit[ropolitŭ], chirio chir Grigorie, de mi să va întămpla sfărşitul vieţiĭ, şi, fiind Preasfinţi[a] [Ta] aicea, mă rogŭ să eĭ osteneala să viĭ să îngropĭ ticăloasă oasăle meale, şi să porţĭ grija pentru sufletul mieŭ cu ceale ce las într'ačastă foae ca să să plinească, după cum maĭ sus arată; şi pentru osteneaala Preasfinţii Tale veĭ avea darŭ şi milă de la milostivul Dumnezeŭ în ziaô *(sic)* judecăţiĭ. Şi te rogŭ pă Preasfinţiia Ta, de toate cele ce voĭ fi greşitŭ, să le erţĭ, şi de mine păcătosulŭ să fiĭ Preasfinţi[a] Ta ertatŭ.

Iar, de nu va fi Preasfinţia Sa părintele aicea, te rog foarte

să eĭ osteneaală: păcum m'am rugat de Preasfinţia Sa părintele, mă rog şi de Sfinţì [Ta] ca să eĭ osteneala să înparţĭ aceastea, ca milostivulŭ Dumnezeŭ să facă parte şi Sfinţì [Tale], la vremea sfârşituluĭ vieţiĭ Sfinţì Tale, de un omŭ harnicŭ ca să chivernisască pristăvirea Sfinţì [Tale], păcum veĭ chivernisi şi Sfânţì Ta a nostră; şi veĭ avea dar dela milostivu Dumnezeŭ pentru ačastă osteneaală. Şi te rog, frate, să mă erţĭ, şi de mine păcătosulŭ să fiĭ ertatŭ, că čară amŭ oc[ă] —, şi făcliĭ gata oc[ă], — vite de tăiat, am, ale meale vacĭ, câte vor trebui să să tae, vase de pământ am ale meale gata, o bute de vinŭ, doar voĭ fii plătitŭ; să dea mănăstire şi grâŭ. Numaĭ pentru osteneaala Sfinţì T[ale] ce o veĭ face, mă rog; iar, de nu va da măn[ăs]tirea, veţĭ cumpăra cu banĭ. Şi şi Sfinţia [Ta] veĭ avea parte înpreună cu noĭ.

Dionisie arh[imandrit], ig[ume]n H[u]r[e]z[uluĭ], sin Fota Căp[i]t[an] Băl[ă]cescu.

[Pecete roşie, ruptă.]

LXXXV.

[1749.]

Alegere de nume din catastihul pentru vinăriciŭ al Hurezuluĭ.

Sud Dolj.

Catastif din dealurile din cari iă şi sfânta mănăstire Hurezul vinericĭ dupe cum arată în lăuntru anume; Oct. 30 dni, 7258 [1749].

Caraleţiĭ.

Mateĭ părcălabul i Gavrilă cel mic, Gligorie Pitaru, Gherghina vrăjătoarea, popa Staico, Dumitru mortasăpul, Radul diiaconul, popa Pătru, Oprea Bechiianul, Stoica Gĭoročanca, Filip diiaconul, Pârvul Mărinescul, popa Pătru, Stancu cel mic, Florea diiaconul, Nicola Belcin[e]scu, Iona săraca, Ion sin Lupul, Nicola diiaconul, Radul diiaconul ş. a. [Total: 1793 vedre.]

Gĭorocul.

Costandin diiaconul, popa Costandin, Sandul diiaconul,

Mateĭ diiaconul, Iane Gĭoroceanu, Ştefan comisariu, Andreĭ Morariŭ. [Total: 574 vedre.]

Puţurile.

Mitrofan călugărul, Mareş Vătaful, Arcadiia copil, Ivan Boştinaru, Boţa, Gherghie, Grigorie Tutun, Petco, popa Combin, Chiriţă părcălabul, Radul er[monah] Golescul, Vladul Balea, Stan sin Nanul, popa Niţul, Dobromir diiaconul, Stanca luĭ Iacov, Andreĭ Vătaful, Marin diiaconul, popa Spiridon, Muşa, Nanu unchiiaşul, Rado Cărstoţe, Mateĭ Cărstuţe, Ispas Morariŭ, Ion sin Foteĭ, Stepan, Calotă. [Total: 3.744 vedre.]

Leoveaniĭ.

Stan părcălabul, Badea Buzăŭ, Ion Branca, Stoian Gavrilescul, Mihaĭ al Despeĭ, Pârvul Mineĭ, Stan croitoriŭ, Radul Mărgăritescul, Stoica Băan, Ion Curcă, Pătru Bură, Tudosie deaconul, Iona săraca, văd[uva], Onofrie călugărul, popa Pătru, Pârvul Blăjan, Ştefan sluga, Neacşu slugă, Ion Munteanul, Preda Căcea, Stanciul Gărjan... 7.432 vead[re], po banĭ 2, fac t[l] 111 p[l], 46.

Dum[itru] biv Vel Şat[rar].

LXXXVI.

Pomelniculŭ Raduluĭ Fălcoianu, ce s'aŭ datŭ la sfănta mănăstire Urezĭ.

Viĭ.

Radul, Costandin, Dimitrache, Safta, Mihaĭ, Ianache, Păuna, Rucsandra, Zoiţa, Mateĭ, Ioniţă, Toma, Costandinŭ, Ioniţă.

Morţĭ.

Vintilă, Mateĭ, Elena, Mariia, Sultana, Toma, Hasan, Ancuţa, Mariia, Scarlat, Costandinŭ, Ianache, Preda, Barbulŭ, Dumitrana, Stanca, Vintilă, Ancuţa, Frusina, Radulŭ, Şărbanŭ, Ilinca, Safta, Zoiţa, Andriiana, Mihaĭ, Des-

pina, Mariia, Costandinŭ, Caplea, Ancuța, Zamfira, Gheorghie, Gheorghie.

Iunie 5 dni, 1753.

Radulŭ bivŭ Velŭ Medelnicerŭ.

LXXXVII.

9 April 1754.

Scrisoare a lui D. Codreanu către egumenul de Hurez, despre moşia de la Baia-de-fier a mănăstirii.

„D. Codreanu, biv Vel Arm[aşŭ]“, către arhimandritul şi egumen de Hurez, Dionisie.

„Am înțeles pentru un hrisov şi ocolnița moşieĭ Baia-de-fier, moşiia sfinteĭ mănăstirĭ Hurezul, după luminată cartea domnească 'şi după scrisoarea Sfinții Tale ce mi i-aĭ scris. Dintru 'ntăĭ am cercetat pentru aceale scrisorĭ, şi, ce aŭ răspunsu dum. Vornic[ul] Toma Brăiloiŭ, am dat răspunsu Sființii Tale maĭ nainte,—că cu greale jurămănturĭ să jură cum că aceale scrisorĭ nu sănt în casa dum[isale], nicĭ în ştirea dum[isale] nu sănt. Aşijderea şi la Tănasie Părăianu am trimesŭ de l-amŭ chiemat aicĭ, ca să-ĭ arăt porunca domnească şi să facŭ cercetare pentru scrisorile ce ne poruncеaşte Măriia Sa Vodă. Şi, neputănd veni aicĭ, aŭ trimis ačastă scrisoare care o trimisăĭ să o vezĭ Sfinția Ta. Şi, în ce felĭ să apucă Tănasie Părăianu, din scrisoarea dum[isale] te veĭ înştiința Sfinția Ta maĭ pre largu.“

LXXXVIII.

Învoiala unuĭ căldărar cu egumenul Dionisie de Hurez.

Încredințăz cu acest adevărat zapis al mieŭ la cinst[ită] măna sf. părintelui chir Dionisie arh[imandrit], ig[u]m[enul] sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ, precum să se ştie că m'am aşăzat şi m'am tocmit cu S[finția Sa] de m'am apucat să dreg arama cătă va fi stricată pe bisearică, în mănăstire, şi aşa am

tocmit să cumpere S[finţia Sa] toată arama, şi să-mi dea pentru lucru mieŭ, de oc[ă] căte parale 14, plata, iar arama ce iaste veche, şi o voĭ drege eŭ; al doilea, să-mĭ dea oc[a] căte parale 7, şi, din arama ce o voĭ topi, să-mĭ ţie în samă lipsă de oc[ă], căte dramurĭ 50; şi, pentru mertic, iar am aşăzat să-mĭ dea de zi de lucru căte 1 oc[ă] făină şi vin la toc[mală], oc[ă] 4, şi legume ce să va afla. Decĭ să am a purta grija ca să viŭ în scurtă vreame cu tovaroşiĭ, şi să mă apuc să lucrez păn voĭ isprăvi; însă lucru bun. Şi acum înnainte ne-aŭ dat arvună t[1] 50. Şi, pentru credinţa dum[isale], [am] iscălit maĭ jos, ca să să crează.

Maĭ 25 dni, 7265 [1757].

Nicola Caraplat.

Să să ştie că m'am socotit cu S[finţia Sa] părintele arh[imandritul] ig[u]m[enul] Hur[e]z[uluĭ], chir Dionisie, pentru arama ce am lucrat; şi, pe bisearică şi alte vasă ce am lucrat, s'aŭ făcut peste tot oc[ă] 146, şi me-aŭ plătit de toată oc[a] căte parale 14, de lucru, şi me-aŭ ţinut în seamă scăzămănt, de oc[ă] căte dramurĭ 8. Decĭ, isprăvind tot lucru, me-aŭ plătit tot pănă la un ban, şi încă i-am rămas dator oc[ă] de fier 34, şi oc[a] po banĭ 24. Care cu acest fier me-am făcut meşteşug ce me-aŭ trebuit, şi, neavănd banĭ să plătesc acest fier, m'am rugat de S[finţia Sa] să mă aşteapte păn la iarnă, şi atuncĭ să am a plăti fieru, aŭ cu banĭ, aŭ cu lucru. Iar eŭ, ce voĭ avea cu alţĭ meşterĭ ce am lucrat, să-mĭ caut, şi să-şĭ caute cu mine. Şi, pentru credinţa, m'am şi iscălit cu măna mea.

Sept. 5 dni, 7268 [1759].

Nicola Pani.

Şi am scris eŭ Atanasie ier[o]m[onah], cu zisa luĭ.

[V°:] 1 tingire i 2 funduleaţe, şi alte măruntăĭ, aŭ venit oc[ă] 10.

1 tingire, 2 ocă făr 50 dramurĭ.

Rămas asupra jupănuluĭ oc[ă] 15 p[1], făr scădeare aceaste

15, şi i s'aŭ maĭ dat 1 căldare i un fundŭ, oc[ă] 21 p[1], să le topească.

Zapisul jup. Nicolae Căldărariul, pentru bisearică.

[Foaie adausă:]

Fiiarăle ce aŭ luat Ion din casa Raduluĭ Ţigan[ul] din Bucureştĭ, cum arată în jos; Sept. 6 dni, 7266 [1757].

4 foarfecĭ, 1 foarfecă maĭ mare, 5 čocane micĭ, 4 cleaşte, 1 ţiţie, 1 maxildar, 2 čocane marĭ, 1 cauc cu coadă, 2 năcovale, 1 păreache de foĭ, 1 tipar de aramă, 1 fier de ţăvĭ lungu. Fiiarăle ce s'aŭ făcut din fierul mănăstiriĭ: 1 čocan mare, 2 cleaşte, 2 camacurĭ, 1 cotal, 1 maxildar, 1 copì, 1 şorăpru frănt.

Aceastea toate le-am luat eŭ.

Nicola.

LXXXIX.

Danie de vie către Hurez, a călugăriţeĭ Filoftea.

11 Mart 7267 (1759). „Filotiia mon[a]hi[a]" dă o vie: „rozoare lucrate cincĭ şi unul părăsit..., căt ţine obraţul vii..., cu pomul, cu slomnul şi cu tot cuprinsul..., alăturea cu viia luĭ Petrică snă Radul judeţ". Face danie cu ştirea „rudelor meale şi a vecinilor din prejur". Marturĭ: „Ioan Năsipeanu judeţĭ ot Vel Ocne, Vlaicul b[ă]c[anul], mart[ur], Ianea Sărbul mart[ur], eŭ Iane abagi[u] mart[ur], Petre abagiu, martur. Şi am scris eŭ pop[a] Defta del[a] besearica domnească Vel Ocne cu învăţ[ătura] maicăĭ Folotieĭ. Eŭ popa Costandin adeverezŭ. Eŭ popa Dumitraşcu, martor."

XC.

[C. 1760.]

Foiţa de bani ce amŭ datŭ po miere, pă ruptoare, cumŭ arată anume:

10 vedre Necula Stoipana, i-amŭ datŭ t[1] 25; 94 vedre Neagoe Burtea, po t[1] вл; 6 ocă, 1 litră popa Cărstea; 2 p[1] vedre diiaconulŭ Diiculŭ, vadra po вл.; Bucurŭ otŭ Valea Bačuluĭ

vedre 2, ocă 1; Mareşŭ... vedre 9, ocă 9; diiaconulŭ Badea vedre 2 p[1], ocă 1; Pătru Şătralŭ (?) ved. 9, ocă 9; jup. Vasile vedre 4; chirigii ocă 9; popa Manulŭ ocă 8; diiaconulŭ Tudose vedre 8; Marculŭ părcăl[abulŭ] ved. 6, ocă 80; diiaconulŭ Mateĭ vedre 3, ocă 3; de la chirigiĭ vadră 1, ocă 2 p[1]; uncheaşuluĭ Stanŭ Čomăgesculŭ vedre 3, ocă 3; Dumitru otŭ Richiţeanĭ ocă 2, litră 1; popa Dumitru otŭ — vedre 5, ocă 5; diiaconuluĭ Stanŭ Ciripanŭ vedre 3, ocă 10; Gheorghe Lăţcofŭ vadră 1; Andreĭ ot—vadră 2, ocă 2; Udrea ot —vedre 4; chirigiĭ ocă 2 p[1]; dascalulŭ Roşca vedre 13 p[1]; la Dinulŭ vedre 2 p[1]; la căp[itanul] Hristea vedre 3 p[1]; la diiaconul Duminecă vedre 13.

XCI.

[C. 1760.]

Listă de 30 Ţiganĭ, în faţă cu însemnarea „zil[e] 5".

Nume: Vasile Zlăta[riŭ], Ion Toboş, Lisandru, Radu Cărnar, Oprişŭ, Rad[u] Cucul, Stan Vlaicul, Vasile Bucătar[iul], Dumitru Rusul, Tudor Čolcă, Mitrea Mucles, Rad[u] Cărlă, Neculae Buriŭ, Vasile Croitor[iŭ], Dima Matahală, Gherghe Piticul, Dima Creţul, Badea, Tudor Cînpoca, Stan Glomnicul, Chişalin, Rad[u] Tălpăşan, Părjul.

La cercu, Lunĭ i Marţĭ, liude 84.

[În sens invers, o socoteală de capre.]

XCII.

Poruncă pentru claca Hurezuluĭ, a luĭ Scarlat-Vodă Ghica.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Scarlatŭ Grigorie Ghica Voevod i gospodinŭ davat gospodstva mi sie povelenie gospodstva mi după aşăzămăntulŭ ce s'aŭ făcutŭ prinŭ testamentu, care iaste întăritŭ, să aibă toţĭ săteniĭ, câţĭ săntŭ şăzătorĭ în satele dupe moşiile mănăstiriĭ Hureziĭ otŭ sudŭ Vălcea, anume moşiia Baia-de-fierŭ, sudŭ Gorjŭ, i Hureziĭ i Bărzoteniĭ i Fometeştiĭ i Racoviţa i Foleştiĭ i Şirăneasa i Şuşani i Runculŭ otŭ sudŭ Vălcea, i Craioviţa i Gĭoroculŭ i Puţurile i Brato-

voeştĭ i Marmura i Jdegla i Pătrojani sudŭ Doljŭ i Căzăneştiĭ i Pădureniĭ sudŭ Olţŭ i Stoiceniĭ i Şchiei sudŭ Argeşŭ, a clăcui pe anŭ căte doaosprezece zile; însă numaĭ ceĭ ce vorŭ fi casnicĭ şi vrednicĭ de muncă, iar holteiĭ să nu să supere. Şi claca să o facă rândurĭ rândurĭ, de la începutulŭ primăveriĭ până la sfârşitulŭ toamneĭ, în 9 lunĭ, iar nu totŭ deodată. Iarŭ, căndu nu va avea mănăstirea lucru ca să-ĭ pue să lucreze, ci va ceare să ià banĭ de la dănşiĭ, atuncĭ, dupe adaosul ce s'aŭ făcutŭ la acelŭ aşăzămăntŭ, să aibă a da fieştecare casnec pentru acele zile căte un zlotŭ pe anŭ, iarŭ nu maĭ multŭ. Şi dijma încă să o dea pe deplinŭ din toate semănăturile, căte vorŭ avea pe moşiĭ, după obiceaiŭ. Iarŭ, din legumile ce vorŭ avea pen grădinĭ, de treaaba caselor lorŭ, supărare să nu le facă. Vinŭ şi rachiŭ încă să nu fie volnicŭ nimenĭ altulŭ a vinde, fără numaĭ totdeauna vinulŭ şi rachiulŭ mănăstiriĭ să să vănză. Iarŭ, căndu nu va avea mănăstirea de vănzare, atuncĭ care dinŭ sătenĭ va vrea să vănză, acela întăĭ să meargă să să aşaze cu isprăvnicelulŭ ce va fi orănduitŭ acolò la acele moşiĭ, şi, luîndu-şĭ voe, aşa să vănză, căcĭ că ačasta la voia stăpănuluĭ moşieĭ stă. Aşijderea şi suhatulŭ munţilorŭ să-lŭ dea dupe obiceaiŭ, şi după cum să va putea învoi cu igumenulŭ. Iar, căndu vre uniĭ din sătenĭ nu vor urmà la toate dupe cumŭ poroncimŭ maĭ în susŭ, dumneav[oastră], ispravnicĭ aĭ judeţelorŭ, pe uniĭ ca aceiia să-ĭ faceţĭ şi fără de voe ca să să supue poronciĭ Domnii Meale. И исаам рече господства ми. Aprilie 19, 1760.

[Monogramă cu roşu. Pecete octogonală.]

După condică. *Pročt. Velŭ Logf.*

XCIII.

Răvaş al luĭ Răducanu Socoteanu către egumenul Dionisie de Hurez, în deosebite afacerĭ.

Cinstite şi prea-cuvioase şi mie părinte duhomnicescu, Sfinţiia Ta părinte arh[imandrit] chir Dionisie, egumene

Hurezane, cu plecăčune căzută închinăndu-mă, sărutŭ măna Sfinţii Tale.

Părinteaască scrisoarea Sfinţii Tale ce mi aĭ trimis — amŭ luatŭ, şi, întăĭ, înţălegăndŭ de fericită sănătatea Sfinţii Tale, că să află întreaagă, foarte m'amŭ bucuratŭ. 4 cărţĭ de judecată ce mi aĭ trimis Sfinţiia Ta pentru moşiia Reča, amŭ luatŭ: adecă hotărniciia răposatuluĭ Ionŭ Băleanu, cartea răp[osatuluĭ] Banu Barbulŭ Văc[ărescu] i cartea d[u]m[isale] Ianachi Hrisoscoleŭ Velŭ Banŭ, i o carte a dumnealorŭ veliţilorŭ. Pe trimisul Sfinţii Tale nu l-amŭ ţinutŭ aiča, ci l-am trimisŭ iarăşĭ la treaaba luĭ, de vreame ce la ačastă cercetare iaste trebuinţă ca să fie şi Sfinţiia Sa părintele episcopu, şi, fiindcă Sfinţiia Sa părintele maĭ zăboveşte fr'o 10 zăle pănă va veni, pentru aceia nu l-amŭ opritŭ aiča ca să cheltuiască. Ci Sfinţiia Ta să ţiĭ cartea ačasta a mea, în loculŭ cărţilorŭ, pănă ţi le voĭ trimite, şi, trimiţăndu-ţĭ cărţile, să-mĭ trimiţĭ Sfinţiia Ta cartea ačasta înapoĭ, să nu rămăie la mănăstire, fiindcă călugăriĭ aŭ năravŭ. Pentru unŭ fečorŭ şi unŭ Ţiganŭ alŭ dumneaeĭ Cluceresăĭ, cumnateĭ d[u]m[ital]i, cele ce mă pofteştĭ Sfinţiia Ta încă amŭ văzutŭ. Ci la ačasta să fiĭ Sfinţiia Ta odihnitŭ, că, la cercetarea ce să va face puşcării, ĭĭ voĭ avea purtare de grijă, şi atuncĭ vo[ĭ] face ştire Sfinţii Tale cine-ĭ iaste davagiŭ. De ačasta făcuĭ ştire Sfinţii Tale, şi cu plecăčune rămăĭ

Al Sfinţii Tale ca un fiŭ sufletescu:
R[ă]d[u]c[anu] Soc[otea]nul, Stol[ni]c.

Avgust 30 dni, 1763.

Pentru botiţa de păstrăvĭ şi 2 caşcavale, foarte mulţămescu Sfinţii Tale, numaĭ la caşcavalŭ aŭ trebuitŭ şi roşu, după cumŭ ĭĭ iaste obiceiulŭ pe la Crăčunŭ.

Fii-mieŭ Gligoraşcu şi noru-mea cu plecăčune să închină şi sărută măna Sfinţii Tale, şi noru-mea ţ'aŭ mulţumit Sfinţii Tale maĭ multŭ, fiindŭ că iaste şi ia munteancă, şi pe aicĭ de acestŭ felŭ de păstrăvĭ nu să găsăşte,

şi, de te-aĭ greşi să trimiţĭ maĭ multŭ, aşŭ mulţumi şi eŭ Sfinţii Tale.

[V°:]

Pe Rafailŭ eromonahŭ, omulŭ Sfinţii Tale, i-amŭ datŭ voe să meargă la posluşanie unde iaste orănduit.

Cinstituluĭ prea-cuviosuluĭ mie părinte duhomnicescu chirŭ Dionisie arh[imandrit], egumenŭ sfinteĭ măn[ăstirĭ] Hurezulŭ, cu cinste şi cu multă evlavie să să dea.

[Nota:] Carte d[u]m. Stol[nicul] Socoteanu pentru cărţĭ moşăi Reacea, care aŭ opritŭ d[u]m[nealuĭ], şi ačasta în locŭ de zapisŭ iaste[1].

[Pecete de ceară neagră (cameie).]

XCIV.

*13 Iulie 1764. Egumenul Dionisie de Hurezĭ dă moşia Jitioara în sama preotuluĭ Frîncul din acel sat.

XCV.

Carte de vinăriciŭ pentru Hurez a luĭ Scarlat-Vodă Ghica.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Scarlatŭ Grigorie Ghica Voevodu i gospodinŭ davat gosopodstva mi, de vreme ce sfănta mănăstire Hurezulŭ are milă, atătŭ cu hrisoavele altorŭ Domnĭ, cătŭ şi cu hrisovulŭ Mării Sale răposatuluĭ întru fericire părinteluĭ Domnii Meale, să iă vinăričulŭ dinŭ poporulŭ Suteştilorŭ i Nemoĭ, Gărdeştilor i alŭ Zlătăreilorŭ şi alŭ

[1] La 11 Novembre 7256 [1747] încă se dezbătea procesul dintre Hurez şi acest Socoteanu, de o parte, iar, de alta, Ioana, fata preotuluĭ Ioan din Recea. Ea chemase la Divan pe egumenul Dionisie şi pe „dumnealuĭ Radul Socoteanul biv treti Logofătu“, căcĭ popa ar fi plătit datoria sa la „răposatul Gheorghiţă Socoteanul Comisarul“. Egumenul arată că înnaintaşul săŭ Ioan dăduse luĭ Gheorghiţă pentru Recea „hotarele“ Sălcuţa şi Nicuia (Dolj), la 7232 [1723—4] încă. Radu era fiul luĭ Gheorghiţă. — Iscălesc Caimacamiĭ Craioveĭ: C. Strîmbeanu, C. Obedeanul, Fota Pitarul, Dumit. biv Vel Şetrar. — Din hotărîrea de la 30 Iulie 7258 [1750] a Baunluĭ Ianachi Hrisoscul se vede că Radu avea „fraţĭ maĭ micĭ, Statie şi Mateĭ“. Popa Ion şi fiiĭ fuseseră spînzuraţĭ la Diiŭ, „pentru hoţiile lor“.

Creţenilorŭ otŭ sudŭ Vălcea, cu părpărulŭ, după obiceiŭ, — dămŭ Domniia Mea volnicie omuluĭ pre carele ĭlŭ va orăndui cuviosulŭ igumenŭ dă la ačastă sfăntă mănăstire, chirŭ Dionisie, ca, înpreună cu vinăriceriĭ domneştĭ, să scrie totŭ vinăričulŭ din maĭ susŭ numitele popoară, făcăndŭ doao catastişă asemenea, iscălite fiindŭ şi dă vinăriceriĭ domneştĭ şi de omulŭ mănăstirescŭ, şi, străngăndŭ baniĭ vinăričuluĭ, dinŭ cincĭ banĭ dă vadră să aibă a lua omul mănăstiriĭ căte doĭ banĭ şi părpărulŭ după obiceiŭ, cumŭ iaŭ şi alte mănăstirĭ, iară ceialalţĭ treĭ banĭ, întru care iaŭ şi ploconul dă nume, să-ĭ ià vinăriceriĭ domneştĭ. Dreptŭ aceia poruncimŭ Domnia Mea, după cumŭ să coprinde maĭ susŭ, aşa să să urmeze. И и саам речен господства ми. Sept. 20, 1766.

[Monogram cu roşu. Pecete octogonală.]

De Nic[o]lae, şi t[re]c[u]t la cond[ică], 400.

Pročt. Velŭ Log[o]f[ă]t.

XCVI.

[C. 1770.]

Fo[i]ţa de *bani ce amŭ datŭ pă meare* pă rutore *(sic)*, cumŭ arată în josŭ anăme.

XCVII.

[C. 1770.]

[Socoteală de vinăriciŭ a Hurezuluĭ.]

[—]

Duminecă diiacon, eg[u]m[enul] Cotmenean, Neacşul Mănčoiul, Marin Cĭutesc[u], Savvatie monah, Radul Popescul, Trandafir.

Căzăneştiĭ.

Popa Tănasie Opriţa, popa Vladul, Stan Cranga, Pătru Vână, Tudor Tud[o]rescul, popa Marin, popa Stan, Radul Dudulesc[ul], Stančul Croitoriŭ, popa Voinea ot Vărzarĭ, Misail monah, Bunea diiacon.

Alimăneşti-de-sus i Piiatra.

Vlad Cĭutesc[u], Ion Tomulesc[u], Neaga, popa Ion ot

Cerboreanĭ, Ion Doniţă. Stan slug[a] Bistriţiĭ, Ilina vă-d[u]va, Vălsan, popa Bunea, popa Mincul ot Minchea, Vălcul Laot, popa Dumitru, Ion Oroşan, Sima diiacon, Pătru Săracul, Mateĭ Ţiban, Tudora fata, Radul Siimean, popa Albul, Bodiţa părc[ălabul], Serghie, Cănda diia[con], Mihaĭ Udean[u], Radul Amărăscul, Eftenie, Stančul Eşan.

Milcoiul.

Oprea, popa Pătru, Post. Pătru ot Ruda, Stanca Copila, Despa preoteasa, Vălcul diiacon, Albul, Vălcu, Dobrin diiacon[u], Vălcul (?) lăcătuşu, Dumitru Bocriia, Stan Erboşescul, Mihăilă Orbul, Stoica Florescul, Stančul ot Cĭofrăngeanĭ, Marin Minčună, popa Ion Cimpocesc[u], Mateĭ diiacon[ul], Stroe Măicănescul, Sofronie călugărul, Bădica, Preda ot Vălcea, Dumitru diiacon, Ion Dincoată, Dumitru Anghelescul, Stanca copila, Stan Ionicescul, Pavel călug[ărul], Stoian Porcoĭ, popa Dumitraşco, popa Stoica ot Iaş, Zlotea, Marin Jidov[ul], popa Costandin, popa Ion, Antonie Perivoesc[u], Ion diiacon sin popa Calčul, Eftenie Log[ofă]t, Ştefan Orbul.

Cĭuteştiĭ.

Iana văd[uva], Radul Filion, Mateĭ Mălurean[u], Ion cel mare.

XCVIII.

Carte de vinăriciŭ a luĭ Manoli-Vodă Ruset.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Manoil Rusetŭ Voevod i gospodinŭ davat gospodstva mi, de vreme ce sfănta mănăstire Hurezĭ din sudŭ Vălcea are mile dă iă vinăričŭ în toţĭ ani dintr'acestŭ judeţŭ, dăn popoarele ce să coprindŭ în hrisoavele sfinti mănăstirĭ, ce le are de la alţĭ fraţĭ Domnĭ, volnicimŭ şi Domniia Mea pe Dionisie arhimandritŭ, egumenulŭ maĭ susŭ numiteĭ mănăstirĭ, ca şi de acumŭ înnainte să-şĭ iă vinăričul, de vadră căte banĭ doĭ, şi părpărulŭ după obiceĭ, cumŭ aŭ luatŭ şi înŭ trecuţi anĭ, dupe cumŭ să coprinde în hrisoave. Că aşa iaste poronca Domnii Mele. **И в садм рєчєх господства ми.** 1770, Oc. 20 dni.

[Monogram cu roşu. Pecete octogonală cu scutul cuprinzînd vulturul supt coroană şi іѡ мл. роут. вк. 1770.] Vel Log[o]f[ăt].

XCIX.

Răvaş al lui Chiril călugărul către egumenul de Hurez.

Cinstit Sfinţiia Ta, părinte arhimandrit, ig[u]menu sfinteĭ mănăstirĭ Urezuluĭ.

Cu metanie şi cu plecăčune sărut blagoslovita dreapta Sfinţii Tale. 2 cinstite scrisorĭ, ce me-aĭ trimis, am văzut; pentru sfăntul praznic, m'am sălit cătŭ am putut şi forte peaşte bun am trimis, gras, oc[ă] 200, şi 2 sacĭ de fă[i]n[ă] bună, oc[ă] 250, de jimbă. Dar, pentru grăŭ, veĭ şti că n'am găsit car maĭ din vreame, iar, cum am găsăt 20 de car[e] din Petrarŭ şi din Costeştĭ, şi am rămas să le încarcŭ cu porumbĭ şi cu griŭ, şi apoĭ să mă duc la Oreava, să tărguescŭ de praznic, şi aş[a] găndescu: 3 zăle mă voĭ afla maĭ nainte, şi voĭ aduce tot. Pentru rămătorĭ, veĭ şti că săntŭ frumoşĭ, iar nu i-aŭ dus la baltă, că aŭ venit vătaf acum, şi Jiiu iaste mare: păn va scădea. Pentru Ispas Murar[ul], veĭ şti că l-am scos, că l-am găsăt cu 4 sacĭ de griŭ curat văndutĭ, şi mie îmĭ dă săcară, şi Sfinţiia Ta îm facĭ ruşine mie, şi îm scoţ och[i], dar acum [a]m luatu zapis dela acesta să-mĭ dea griŭ curatŭ; dar el iaste ursŭ gras: nu să supune. Ci, dacă va veni la Sfinţia Ta, să nu-ĭ daĭ obraz; că aŭ cumpăratŭ o păreche de păpučĭ să-ĭ duc[ă] acolo, ci v[ăd] c'a răbda, şi z[ice] că nu să supune mie, ci-şĭ bate joc.

Al Sfinţii Tale prea-plecat şi slug[ă]: *Chiril mo[na]h Dobrin.*

Maĭ 11, 1776.

Ci am luat: orez 3 oc[ă], cafea 1 oc[ă], stafide roş —, untŭ-de-lemnŭ 1, morun oc[ă] 1.

Întru cinstită şi blagoslovită măna Sfin. Sale păr. părinteluĭ arhimandritulu, eg[umenul] sfinteĭ mănăstirĭ Urezu, cu plecăčune să se dea.

[Pecete neagră, ruptă.]

C.

Diata egumenuluĭ Dionisie de Hurez.

De vreme ce întâmplarea cea viitoare şi însăşĭ şi îngerilorŭ necunoscută, pentru că numaĭ la Dumnezeŭ toate săntŭ cunoscute, — dreptŭ aceia eŭ robulŭ luĭ Dumnezeŭ Dionisie arh[imandritul], igumen sfinteĭ mănăstirĭ Hurezĭ, amŭ socotitŭ maĭ nainte, până a nu mă cuprinde sfârşitulŭ vieţiĭ meale, şi până îmĭ săntŭ minţile întregĭ şi sănătoasă, ca să lasŭ în urmă ştiinţă şi învăţătură părinţilorŭ şi fraţilorŭ. Ci, întâĭ, mă rogŭ luĭ Dumnezeŭ ca unuĭ milostivŭ să-mĭ iarte mulţimea păcatelorŭ ce amŭ grăşitŭ, ca unŭ omŭ, întru ačastă lume. Aşijderea mă rogŭ Preasfinţiilor Voastre, prea-sfinţĭ părinţĭ arhiereĭ, şi Sfinţilor Voastre, fraţilorŭ igumenĭ, şi Sfinţilorŭ Voastre, părinţilorŭ şi fraţilorŭ după la sfintele lăcaşurĭ, ce amŭ trăitŭ cu toţiĭ întru ačastă lume, şi tuturorŭ creştinilorŭ, să mă ertaţĭ, şi de mine încă să fie ertaţĭ toţĭ căţĭ îmŭ vorŭ fi greşitŭ şi verice răŭ mi i-arŭ fi făcutŭ. Cu ačastă credinčoasă diiată a mea amŭ lăsatŭ înŭ scrisŭ ca în urma mea să nu între vre uniĭ la vre o bănuială saŭ necazŭ, fiindŭ că eŭ amŭ stătutŭ de — anĭ igumenŭ aceştiĭ sfinte mănăstirĭ, şi vorŭ socoti cineva cumŭ că, fiindŭ eŭ igumenŭ atăţa anĭ, voĭ avea banĭ şi vorŭ fi lăsaţĭ pă la uniĭ dinŭ părinţĭ saŭ pă la vre uniĭ dinŭ chiliiaşĭ saŭ pă la rudele meale saŭ pă la alţiĭ striinĭ, — de ačasta să ştie totŭ omulŭ că mănăstirea ačasta nu are venitŭ ca să poată chivernisi pă dânsa [apoĭ ca în forma de la 12 Mart 1783; dar afacerea cu Turciĭ e astfel descrisă:]

Darŭ acumŭ maĭ pă urmă, pentru pricina morţiĭ Turcilorŭ, ce aŭ omorâtŭ Rămăştiĭ în poarta mănăstiriĭ, Dumnezăŭ ştie cătŭ necazŭ amŭ pătimitŭ şi eŭ şi fratele igumenŭ Bistriceanu, chirŭ Stefanŭ, fiindŭ Sfinţia Sa igumen atuncĭ aicea la noĭ, şi cătă chieltuială amŭ chieltuitŭ, de ne-aamŭ stinsu.

[Tot aşa.]

Dionisie arh[imandrit], ig[u]m[en] Hurezĭ, adevărezŭ. Sept. 1 dni, 1776.

CI.

Zamfir Stolnicul către egumenul de Hurez Gherasim, pentru un proces.

Cu fiiască drag[os]te ne închinăm, sfinte părinte ig[u]m[e]n[e] Hurezane.

Scrisoarea Sfinţ[ii Tale] am priimit-o, şi, de săn[ă]tatea Sfinţ[ii Tale] înţălegând, foarte ne-am bucurat. Pentru aceĭ t[1] 60 ce didăsăşĭ Sfinţ[ia Ta] răvaşŭ Hristiĭ, nepotu răposatuluĭ părinteluĭ Vlădicăĭ Sărăcinescu, cum că îĭ veĭ da, şi acum ne scriĭ Sfinţ[ia Ta] cum că cu greşală aĭ dat acel răvaşŭ, fiindcă Manda, nepoata Sfinţ[ii Sale] părinteluĭ arh[imandrit] proigum[e]n Hurezan, ar fi zăcând că nu s'aŭ luat aceĭ t[1] 100, dupe scrisoarea arh[imandrituluĭ], dela răposatu părintele Vlădica, arătând că va priimi şi carte de blestem, — pentru ačasta am adus pe numitu Hristea, şi, arătându-ĭ cartea Sfinţ[ii Tale], şi maĭ cercetând pricina cu de amăruntu, însuşĭ Hristea, nemaĭ având ce să răspunză, ş'aŭ cunoscut dreptul săŭ, şi aşa i s'aŭ luat scrisoare ce o scrisasă Sfinţ[ia Sa] părintele arh[imandrit] către răposatu părintele Vlădica ca să dea aceĭ t[1] 100 nepoată-sa, şi s'aŭ spart; iar rămasu ce l-aĭ fost dat Sfinţ[ia Ta] Hristeĭ pentru t[1] 60, iată că-l trimisem. Şi ačastă pricină s'aŭ izbrănit; de acum înnainte, nu veĭ maĭ avea supărare. De ačasta înştinţăm şi săntem 1778, Maĭ 9.

A Sfinţ[ii Tale] fiĭ suf[leteştĭ]:

Zamfir Stol[nic].

Sfinţ[ii Sale] părinteluĭ arh[imandrituluĭ] ne închinăm cu fiiască ple[ă]čune, şi, pentru osteneaală, să avem blagoslovenie.

[V°:] Cinsti[tu]luĭ şi al nostru părinte sufletesc Sfinţ[ii Sale] părinteluĭ igumen Hurezan chir Gherasim cu fiiască drag[os]te să să dea.

CII.

Învoială a egumenuluĭ Gherasim de Hurez cu nişte Ungurenĭ pentru arenda unuĭ munte.

Gherasim ermonah şi ĭg[u]m[en] sfint[eĭ] măn[ăs]tirĭ Hurezul. Dat-am cartea noastră acestor Ungurenĭ, anume Opriĭ Crăčun i Predeĭ Crăčun, precum să să ştie că le-am dat muntele Bălescu în suhat în t[1] doaozăcĭ pă anŭ, şi să aibă a-l ţinea cest munte căt le va fi voia, nestrămutat de către niminea, însă şi prinsoarea munteluĭ galbenĭ doozăcĭ şi doao. Pentru care le-am dat şi noĭ ačastă carte la mănă, ca să fie slobozĭ a-l stăpăni cu bună pace, de către niminea nestrămutaţĭ, findcă acest munte l-aŭ luat măn[ăs]tirea cu judecată dela Gheban, find încutrupit de dănsul maĭ înnainte. Pentru ačasta am iscălit. Maĭ 25 d., 1778.

Gherasim ig[u]m[en] Hurez[uluĭ] [pecete octogonală şi г. р.] cu liniĭ.

Şi zece hărşiĭ negre. Şi zece caşcavale.

T[1] o sută am priimit den măna luĭ pentru prinsoare.

Gherasim ig[u]m[en] Hur[e]z[uluĭ].

Însă acest munte iaste datŭ luĭ Crăčun Preda jum[ă]tate şi jum[ă]tate Opriĭ Prediĭ i Maniĭ Prediĭ i Dumitru Predi, ca să aibă a-l paşte cu dobitoacele lor frăţeşte, prič[i]nă între dănşiĭ să n'aibă — că eŭ aşa mi l-am dat ca să-l pască dobitoacele lor. Ačast[a] scriŭ.

Maĭ 25, 1778. *Gherasim ig[u[m[en] Hurez[uluĭ].*

CIII.

Zapis pentru arendă de moşie către acelaşĭ egumen.

14 Septembre 1778. Hagi Ivan Popu dă zapis egumenuluĭ Gherasim Hurezeanul pentru arenda moşieĭ Craioviţa, „care moşie iaste maĭ multŭ pentru chivernisala hanuluĭ alŭ sfinteĭ mănăstirĭ ce să află în Craiova, din piatră ziditŭ". Arenda va ţinea şeše anĭ, cu 50 de leĭ pe an, „şi, orĭ să fie bucate pă ià, orĭ nu, întru al mieŭ norocŭ; şi, deosebitŭ, mă legŭ şi cu ačasta ca, căndu va fi vremea

de a să apuca sfânta mănăstirĭ să dreagă hanul din Craiova, să amŭ a fi purtătorŭ de grije la toate, înpreună cu oameni sfint[eĭ] mănăstirĭ care vorŭ fi orănduițĭ spre acea treabă, însă cu dreptate, în frica luĭ Dumnezeŭ". Va *descoperi* hotarele împresurate, „puind și semne". „Asemene scrisoare mi i-aŭ datŭ și Sfinția Sa mie, întărită cu totŭ săborulŭ și cu pecetea sfinteĭ mănăstirĭ".

Arenda va merge de la 23 April 1779.

CIV.

Carte a luĭ Alexandru-Vodă Ipsilanti, de apărare a pădurilor Hurezuluĭ.

15 Ianuar 1779. Alexandru Ioan Ipsilant Voevod. Pentru jalba luĭ Gherasim, egumen de Hurez, cu privire la moșiile mănăstiriĭ: Căzăneștĭ (jud. Olt) și Pădurenĭ (idem), Stoicenĭ (jud. Argeș). Șușanĭ (jud. Vălcea), „pe care moșiĭ are și pădurĭ poprite, și uniĭ din lăcuitorĭ, în silă și făr de a nu lua voe de la omul cel rănduit de Cuvioșiia Sa, să pun de le tae, și face stricăčune". Decĭ se dă o *carte* „cu care să aibă a apăra aceste pădurĭ, neîngăduind pe nimenĭ să le tae". Ordin către ispravnicĭ. — Monogramă cu roșu, pecete lungăreață cu roș, purtînd vulturul, inițiale și data de 1774. Jos: „Pročt Vel Logofăt, vt. Logofăt".

CV.

Catastih de mila [de vină]riciŭ ce are a lua-o sfănta măn[ăs]tire Hurezŭ din popoarele ce să cuprind în lăuntru; 1780 . . .

[rupt.]

[Nemoiul.]

Mihaĭ Zablău, Preda unchiiașu, Neacșu Măgher cu treĭ vod. în conimĭ, Pătru vieriu, Nicolae vieru, Nicolae săn popa, Stan vieriŭ, diiaconu Ivan, Nicola Melintescu cu 3 vod. în struș., Soare sluj[i]toru, . . . voescu i vod. la hărdăŭ, Măgheranu, Cĭorăscu, Stančo lăcătuș, Radu deliu,

Radu Drăcea, în 2 vase; Nicolae Tarbolescu, Radu sin Calotă, Radu Merişăscu, Dumitru Ulubŭ, în treĭ berbeniţĭ strugurĭ, Tudosie Merişăscu, Gheorghie Merişăscu, Costandin Catana, popa Badea, Stan sin Radu dogar, Ion stegar, Stanŭ Glăveanu, Dum[i]tro Cĭonga, popa Ionŭ, Mateĭ Orlescu, Tudosie Pârvulescu, Aspru, Stan vieriŭ, popa Sandu, Dumitru Logofăt, diiachiu Dumitru cel mic, Lazăr părcălab, diiacu Dumitru,... în cetărnă cu 2 vodu înăruşie *(sic)*, izvodu Păuneĭ cu 7 vodŭ în putinĭ, ... 7 vodŭ hărdăŭ, Pavel monah, Andreĭ abagiu, Cărstea abagiu, Marica diec[o]neasa . [Total 2724 vedre.]

Creţeniĭ.

Ion Părvulescu, popa Preda, Ionŭ copilu, Radu Bačŭ, Radu Piele, Stan sin Voica, Ianachie Popescu, Iane diiaconu, diiac[o]nu Stanŭ cu 4 vodŭ în strugurĭ, Stančŭ Guşoianu, Radu Părcălăbescu, Nichita croitor, Radu Cizmariu, diiaconu Radu, Rafail iermonah, diiaconu Dančul, Costandin Drugă, diiaconu Radu, diiaconu Ionŭ, Samfira săraca, Dum[i]tru Creţeanu, Ion părcălabu, Nicolae Părvulescu, Vladu Izvoreanu, Voicu copilu, Preda Usturoĭ, Ionŭ Mrenescu, diiaconŭ Costandin, diiaconŭ Dragomir, Badea ot Gărdeştiĭ, diiaconu Costandin, diec[o]neasa Călina, Mihaĭ copilu, Stanŭ mămular, Radu Vădescu, diiaconu Drăguşinŭ, diiaconu Dăm[i]tru, Preda vieriŭ, Tudor vieru, Mihaĭ Bedreagă, Preda Motorţă, Nicola Bărbulescu, Dumitraşcu croitor, Stan Şchiopu cu un ipac de vodŭ 7, popa Barbul Bătăşanu, popa Tănasie, Costandin Făurescu, diiac[onea]sa Stana, Mateĭ Mormuescu, Tudosie Postea, dieconeasa Ilinca, mătuşa Ioana, dieconeasa Ancuţa, Preda vieriŭ, Radu săn Preda cu 10 vedre într'un butoĭ, Ianca săraca, Stan sin Sanda, Papa sin Dima, Ianachie Padinŭ, Dumitraşco băiatu, Mihalcea Padin, Trişcu, Părvu Izvoranu, Niţu mătăsar, Mărica copila săn popa Părvu. [Total 895 vedre.]

Pitoloşani de Suteştĭ.

Protopopu Mateĭ Gărdescu, Ioan Ţoadă, Năstasie Ţoadă,

Mirea Boroşăscu, Isaia Ungureanu, Costandin Năhuiul, Pătru Didica, Lazarŭ, Dumitraşco al Mătuşăĭ, Mihaĭ Amărăscu cu 4 în hărdăŭ, Iordache Boroşăscu, popa Radu ot Voiceştĭ, Marinŭ Boroşăscu, Ghincea Boroşăscu, popa Samoil, diiaconu Ionŭ, Radŭ Cosac. [Total 933 p[1].]

Hăţişăştiĭ de Suteştĭ.

Preda sin Pavel, ipac în hărdăŭ i berbeniţă, Vasilie Năglăbeală, Ion sin Dobriţa, diiaconu Ionŭ cu 5 în cominŭ, diiaconu Niţă, Pătru Erčulescu, Ilie sin Ivanŭ, Mărinŭ Zăbavă, Gĭura sin Pătru, Hriza, Radu sin Nedela, Neagoe, diiacŭ Dumitru, Lazăr Lăpuşoiulŭ, Ionŭ săn preoteasa, pop Pătru, Tudor Hăţăşŭ, Pană Catana, Staiŭ Trăistar, cu 5 în brăda, ipac în 2 cetărne, Radu Hoţişu, Filipŭ sinŭ Radu, Andronie vier, Parthenie monah, Preda croitoriŭ, Stan Cĭurea, Dumitru Pungă. [Total: 1189 vedre.]

Stărminoşiĭ de Creţenĭ.

Radu Jilcu, Dumitraşco Catana, Papa Bărbulescu, Ionŭ Catana, Radu vierŭ Pârşcoveanuluĭ, Mihaĭ Gaşparŭ, Pătraşco Mămăligă, Ianache vieriu Băbeanuluĭ, Dumitraşco Gaşpăr. [Total: 281 vedre.]

Suteştiĭ.

Popa Marin, Dumitraşco Creţeanu, diiaconu Dumitraşco, Antonie săn diiac[on] Pătru, Pătru Caiba, Dumitru Cărăşilă, Ionŭ al Buicăĭ, Stanŭ Turmacu, popa Ionŭ, dieconeasa Ancuţa, Ioana Mătuşa, Mateĭ Cătănoiŭ, Marinŭ zet Licsandru, Alecsandru Clincĭ, Andronie părc[ălabul], diiacon Gheorghie, diiac Stanŭ săn ego, popa Oprea, Ştefan sin diiaconu, Dumitru Andronescu, Ionŭ Logofătul, Badea Logofătul, Varlam ermonah egumen Săceanu, Stroe ginbaşu, dascalu Niţu, Dumitraşco Chiricescu, Ionŭ vieriŭ, diiaconu Niţu ot Pietrarĭ, Preda Grecu, Dumitru săn popa Oprea, diiac Ionŭ, Florea Sărbătoare, Dumitraşco Pietrar, Voiculŭ Pietrariŭ, Ionŭ Olteanu, diiac Şărban Copăceanu, Stanŭ Pricolĭču, Preda băiatu, Mărin sin Marica, popa Mihaĭ Creţeanu, Trandafir, Mihaĭ Susu,

ipac cu 9 vodŭ în putin[ă], Nica Băiaşu, Florea Ghilicescu, Dumitraşco Chiricescu, diiaconu Pătru, Oprea Tătaru, Ion Călinescu, Ionŭ Cerneanu, Dumitru văru luĭ Călinŭ, Gĭura Chiricescu, Niţu Greculŭ, Păunŭ Grecu, Păuna văduva, Paraschiv Băbeanu, Sandu Călinescu, Ilie Gavrilă, Ion nepotu Predeĭ vier, Preda vier, Gĭura Sfeticĭ, Barbu sin Leca, Mateĭ cumnatu-săŭ, Ianachie brat Barbu, Dumitraşco Duţul, popa Ionŭ Mitrofanŭ, Marin brat popa, Mihaĭ vierŭ, diiacon Stoica, Dumitraşco untar, Stan Spănu, Radu vieriŭ, Neacşa luĭ Varlamŭ, popa Pătru, Nicola Diţăscu, popa Anastasie, Neda săraca, Mateĭ Gĭorocŭ, popa Stanŭ, diiac Florea, Voicul sin Durma, Oprea mămular, ipac cu 8 vodŭ în truşie, Stoica Sărbătoare, Ion Sărbătoare, Vasilie Caracaleanu, Costandin Condeĭ, Gĭura al Ianculuĭ, Iancul unchiiaşu, Marinŭ Hoară, Papa unchiiaşŭ, Ion brat Fir, Radu sin popa, Radu Dumbravă Marinŭ Ungureanu, Mateĭ Căzănoiŭ, Mateĭ mătăsaru. [Total, vedre 42.866 p.[1]]

Vadr[a] po banĭ 2, fac t[1] 714, banĭ 53, una liude, i ipacurĭ 260 de liude, de ipac po banĭ 12, t[1] 65, banĭ 54. care să fac peste tot t[1] 780, banĭ 17; dintr'aceştea s'aŭ scos zăčuiala t[1] 78 i t[1] 25, însă t[1] zece sănt sămbriile, dintr'aceştea, iar t[1] 15 cu cartea Sfinţieĭ Sale, — rămăn bunĭ t[1] 677, 17 banĭ.

[Iscălitură neînţeleasă.]

Tot Suteşti: de aicea aŭ scris dumnealuĭ Niţu Bărsăscu biv Logofăt za Vist[ierie].

Radu Văru, Anghel vieriŭ Lunguluĭ, Ionŭ Nichiforescu, Marin al Lazăreĭ, Ionŭ Negreanu, Radu Vierescu, ipac în putinĭ, Ionŭ săn diiacon Drăguşinŭ, diiacon Drăguşinŭ, Ionŭ Creţu, Barbul Ştirbu, Costandin Nică, Barbul Mihuluĭ, Mateĭ Mădularĭ, Ianache al Lecăĭ, Vladu Mirčulescu, Badea Nichiforescu, Dumitraşco i Săvoiŭ, Tudor Catana, Preduţ Ursăscu, Ioana Mătuşa, Călin Orlescu, Radu Logofăt, Stanca Piţigoiea, Vlăduţu unchiiaşu, Ion Vulpoiŭ, Dumitraşco Vănescu, Stana Vodoia[n]ca, Dumitru Bučŭ-

meanu, diiaconů Gligorie, Negoiță Curărăriů, Gĭura vătășălu, ipac vinů roșu, Radu Panțucul, Mărin untar, Pătru Catarineĭ, Cărstiian Burtică, Dumitru Stoescu, Gĭura a Nedea *(sic)*, Mateĭ zet Alęcse, Costandin Cĭapă, Mărinů Dumanů, Mărin untariů, Ilie Răspopeĭ, Stan părcălabu, Stanču Gavrescu, Gheorghie Stroescu, popa Ion săn popă Mitrea, diiacon Sandu, Mărin Dorghin, popa Hristea, Radu Pănescu, Dicu Pănescu, popa Șărban ot Dobricenĭ, diiac Ionů.

Slătarů.

Costandinů Trocanů, Marinů Fugariů, Radul Negrescu, Voina unchiiașu, Radu al Măricăĭ, Stanču al Radeĭ, Badea Tărziů, Ilie săn Chera, Radu Unchiiașu, Sălcă, Gheorghie Țirlea, Ion săn Ene, diiac Nicolae.

[Total 5.783 vedre.]

Vadra po banĭ 2, fac t[l] 96, banĭ 46, i liude, i ipacurĭ 115, po ban[ĭ] 12, fac t[l] 11 p[l],—care să fac peste tot t[l] 107, banĭ 96; dintr'aceștea s'aů scos zăčuiala, t[l] 10, banĭ 3, rămăn bunĭ t[l] 97,—însă din Suteștĭ i Gărdeștĭ, 2 gărdașĭ, t[l] 3.

[Iscălitura.]

CVI.

[C. 1780.]

Alt catastih de vinăriciů.

Totů Borușăștiĭ de Suteștĭ.

Mărinů alů preoteasiĭ, diiac[onul] Stanů, diiac[onul] Dumitrașco, popa Samuilů, diiac[onul] Ionů, Pătru Didica, Radu Cosaců, Preda Căglăbeală, diiac[onul] Pătru.

Poporu Suteștilorů, ce să ziců Hațișeștĭ.

Mirea, diiac[onul] Ionů, diiaconeasa Ioana, diiac[onul] Ma teĭ, Riza sin Nedelea, Ancuța diiaconeasa, Ionů sinů preo teasa, Radu Oară, Gĭura diiaconu, Tudor Hățiaů, Dumitru Pungă, Ionů Curimanů, Staiul Trăistariů, Nica Bondoců, popa Tănasie otů Fișcălie, Ionů Cerneanu, Mihalcea Usturoĭ, Gĭurca Sfeticĭ, Mateĭ cumnatu Lecăĭ, Mihaĭ vieriů mănăstiriĭ Unů-Lemnů, Costandinů sinů Duțu,

Preda Cărăşelŭ, Tudorŭ Birău, popa Anastasie, Marica Gĭoročoaia, Neguţŭ alŭ luĭ Banŭ, Voiculŭ Pietrariŭ, Pricoliču, Stanŭ Turmacu, Stroe Gimbaşu, Ionŭ alŭ Buicăĭ, diiac[onul] Dumitraşco zugravulŭ, Radu otŭ Găneştĭ, Dumitru Andronescu, Mărin Munteanu, Licsandru, Gĭura Gărdaşu, Costandinŭ Condeĭ, Stanŭ Čortanŭ, Firŭ Goanţă, Radu Papi, popa Ion Cenuşe, Dumitraşco Şerbănoiŭ, Gĭura al Dafinicăĭ, Negoiţă Curărariŭ, Stanŭ Naiba, Preduţă, Dumitraşco Nichiforescu, Dumitraşco Isofoiŭ, Mateĭ otŭ Mădularĭ, Ionŭ Cămpeanu, Dicu Călăraşu, Costandinŭ Lădescu, Mărinŭ Roşu, Ionŭ Creţu, Ionŭ Negreanu, Stănică, Radu Văru, popa Preda Bereanu, Ioan Petcanescu, Radu Panţucu, Stanču Gavrea, Mărinŭ Dumanŭ, Stanŭ Găvroiulŭ, Costandinŭ Čapă, Mateĭ zetŭ Alecsie, Dumitru Stroescu.

Poporu Gărdeştĭ.

Licsandra săraca, Stana Gĭodoica, Mărinŭ Gĭodoiŭ, Dumitru Dogariŭ, Ion Vulpoiŭ, Ionŭ Lănariŭ, uncheaşulŭ Dinu Pănescu, Enache Flăcău, prot[opop] Mateĭ Gărdescu, popa Mateĭ Mănăstireanu.

Creţeniĭ.

Mihaĭ Gaşparŭ, Radu Jilcu, Dumitru Boiangiu, Papa Bedreagă, Radu Popescu, Dumitraşco Runceanu, Mihalcea Mărinŭ viile fug[a]r[ilorŭ], Mihaĭ dasc[ălulŭ], popa Părvulŭ otŭ Măčuca, Ionŭ otŭ Olanu, Stanču Bătăşanu, Preda Nevasta, Vasilie Pîrvulescu, Papa Izvoranu, Dumitru Băbăluţă, diiac[onul] Ionŭ Mreană, Obretinŭ, Mateĭ Morunescu, Costandinŭ Făurescu, Mihaĭ Creţanu, Preda Lupoiŭ, Ionŭ Răducă, popa Costandinŭ otŭ Dobricenĭ, Samuilŭ, Ianache Padină, Nicolae Trişcă, Stancu Pădinescu, diiac[onul] Mirică.

Izvoru de Nemoĭ.

Radu Păuniĭ, Stanŭ Duţa, Andreĭ Papistaşu, Ilinca Cărčumăreasa, diiac[onul] Dumitru Călineanu, Radu Coandeĭ, Stoica Beznea.

Nemoiŭ.

Lincă uncheaşu, Mateĭ Orlesculŭ, popa Ionŭ Pălăn-

geanu, Stanŭ Glăvu, Oprea Tătaru, Ionŭ Bučumeanu, Barbu Čorăscu, Radu Čolacu, Dicu Čobanu, Vladu Spărleanu, Stoica Meghereanu, Filipŭ Croitorescu, Dumitru Tarbelescu, Părvu Melintescu, Soare slujitoriulŭ, Radu Dobrușanu, Radu Zestroĭ, Ștefan vieriŭ Știrboicăĭ, Stanŭ otŭ Butarĭ.

Cin cup. ved. 57.762 p[1].

CVII.

Poruncă a luĭ Alexandru-Vodă Ipsilanti, pentru ca ispravniciĭ să cruțe o cîrciumă a Hurezuluĭ.

Io Alecsandru Ioan Ipsilant Voevod, bojiiŭ milostiiŭ i gospodar zemli vlahiscoiŭ.

Cu cale fiind anaforaoa dum[nea]lor velițitorŭ boerĭ, o întărim și Domnia Mea și poruncim ca de acum înnainte să fie oprițĭ isprav[ni]ci de a nu maĭ merge în conacŭ la cărčuma măn[ă]stiriĭ, ci să-șĭ pue corturĭ pentru șăderea dumnealor, dăndu și poruncĭ oamenilorŭ dumnealor ca să nu maĭ facă stricăčune, nicĭ eĭ, nicĭ cai lorŭ, în viia măn[ăsti]riĭ.

1781, Noemvrie 2.

[Pecete ovală cu chinovar, cu coroană și marca munteană.]

[Cu o scrisoare foarte rea:]

Pria-înnălțate Doamne, mă rogo ne scutește conacele.

Prea-înnălțate Doamne, Rafail ermonah, iconom sfinteĭ măn[ăsti]rĭ Hurezu dăn sud Vălce, aŭ jăluit Înnălțimeĭ Tale zicănd că sfănta măn[ăs]tire Hurezu are în sud Mușcel în deal[ul] Piteștilor o vie, și în poalele vii are o cărčumă lăngă drum, și, la culesul viilor, toamna, să face bălču pe supt poalele viilor la vale, maĭ dăpărčoru dă viia i cărčuma măn[ăs]tiriĭ, ș[i], la vremea aceluĭ bălču, zice că vin dum[nea]lor isprav[ni]ci județuluĭ la bălč, șĭ dă la o vreme zice că s'aŭ običnuit ispravnicĭ și mergu în gazdă la acea cărčumă a mănăstiriĭ, și scot pe cărčumaru afară, ș[i] șăd căte șase săptămănĭ acolo, și dăntr'acea pricină să închide cărčuma și nu să vinde vinul mănăstiriĭ. Și, dăosebit dă ačasta,

zice că oamenii isprăvniceşti slobod cai păn vie, arde aracii dăn vie, făcând mul[tă strică]čune şi pagubă sfintei mănăstiri dăn pricina ačasta. Şi să roagă ca să fie luminata porunca Mării Tale către dumnealor ispravnici judeţului ca să nu mai meargă în gazdă acolό la cărčuma mănăstirii, ci să meaargă la sat, şi, după jalba sa prin zapciŭ vătaf de Păh[ărni]č[ei], ni să porunceşte dă Măriia Ta ca să cercetăm, şi, dă-i iaste cererea cu cale, cu anaforă să înştiinţăm Mării Tale. După luminata porunca Mării Tale, cercetând, am găsit a fi cu cale cererea ce face acest Raf[a]il... Ci, ori să meargă în gazdă la sat, saŭ să-şi pue corturi, şi oameni lor ce-i aŭ, să le dea poruncă să nu arză aracii după în vii, nici să sloboază cai pă în vii... Care ačasta iaste datoriia dumn[ea]lor dă a fi cu priveghere să nu să facă stricăčune la nici-o vie... 1781, Sept. 13.

Pană Fili[pescu] Vel Dvornic,... Vel Log., Gh[eo]r[ghe] Băl[ă]č[eanu] Vel Log[ofă]t, Istratie Vel Cluceriŭ, Theod[o]rache Ştirbei Vel Sărdariŭ.

Avaet: t[1] unul

Trecută în cond[i]c[a] Div[a]n[u]lui.

CVIII.

Stareţul Sava de la Sinaia către egumenul Rafail de Hurez, pentru prietenie duhovnicească.

[C. 1782.]

Cinstite şi prea-cuv[ioase] părinte chir Rafail, egum[enul] sfintei măn[ăs]tiri Hurezul, cu smerită metanie mă închin Prea Cuv[ioşiei Tale].

Dătătoriul de daruri, nemuritoriul şi Înpăratul Hristos, carele fără de făţărie înparte darurile şi dă plăţile p[u]r[uri]lea deplin, şi încă cu miile înmulţite celor ce-l iubesc şi păzescŭ sfintele şi de viaţă făcătoarele sale porunci, pre acela cu toată nevredniciia îl rog, cu umilinţa sufletului mieŭ, ca o jertvă cu bun miros şi bine priimită, să priimească şi sfânta dumnezăiasca dragoste a Cuv[ioşiei Tale], carele dintru început o ai arătat către noi tică-

loşiĭ şi nevredniciĭ. Eŭ cererea Cuv[ioşieĭ Tale] de la noĭ, ca să nu mergem cu număr de ucenicĭ, şi acolò iar să nu-ĭ adunăm, şi să nu ne fie umbletele cu prisosinţă, ci să ne înpăcăm, precum alţiĭ aĭ sfinteĭ mănăstirĭ părinţĭ, şi ne înfrumseţăm cu smerita înţelepciune, şi să ne smerim sfinţilor părinţĭ de loc, — la toate aceastea dăm făgăduinţă înnaintea luĭ Dumnezeŭ, înnaintea Cuv[ioşieĭ Tale] şi înnaintea a tot soborul sfinteĭ mănăstirĭ, ca cîndŭ am fi înnaintea sf[ăn]tuluĭ jertevnic le priimim şi, cu dragoste înbrăţăşindu-le, le sărutăm pre iale, eŭ şi cu aĭ mieĭ d[u]h[o]vniceştĭ fiĭ, şi iată acum trimiseĭ pre fratele Iustin ieromonahul şi pre Macarie ierodiaconul, pre cariĭ cu lacrămĭ mă rog dragosteĭ, milostivireĭ şi bunătăţiĭ Prea Cuv[ioşieĭ Tale], înpreună şi la tot soborul sfinteĭ mănăstirĭ, să fie priimiţĭ de sfintele braţe ale Prea Cuv[ioşieĭ Tale], şi, dupre cît va fi cu putinţă, să fie măngîiaţĭ întru scărbele lorŭ, până ce, cu darul luĭ Dumnezeŭ, prin sfintele rugăčunĭ ale Prea Cuv[ioşieĭ Tale] ne va aduce şi pre noĭ păcătoşi. Că mie îmĭ urmează trebuinţa a maĭ zăbovi pănă mă voĭ maĭ descurca de une altele ce avem maĭ cu prisosinţă, carele nu-s de lipsă a le aduce pe acolò. Însă mă voiŭ sili ca să mă curăţescŭ de iale întru aceste zile, şi, dupre ce va trece sf[ăn]ta săptămînă a sfântuluĭ post, de vom avea viaţă şi vom fi sănătoşĭ, şi şi vreamea de ne va îngădui, noĭ, nedînd nicĭ-o întărziiarea, vom veni. Numaĭ, pentru D[o]mnu, mă rog dragosteĭ Prea Cuv[ioşieĭ Tale] să nu fim uitaţĭ de la sf[in]tele rugăčunĭ ale Prea Cuv[ioşieĭ Tale] şi a tot soborul sfinteĭ lavre. Şi cu ačasta rămîiŭ

Ghen[a]r 22.

Alŭ Prea Cuv[ioşieĭ Tale] smerit şi prea-plecat cel maĭ mic între călugărĭ cătră Domnul rugătorĭ:

Savva stareţul ot Sinaia.

[V°:] Cinstituluĭ şi prea-cuviosuluĭ părinte chir Rafail egum[enul] sf[in]teĭ lavre Hurezul, cu smerită metanie să să dea.

[Bulină verde.]

CIX.

Scrisoarea luĭ Rafail călugărul către egumenul de Hurez, despre afacerĭ.

Hristos aŭ înviiatŭ.

Mă închin Sfinţii Tale, cinstite părinte.

Înştiinţăzŭ că, dupe ce am plecat de la mănăstire, şi viindu aicĭ, amŭ mersŭ la fratele Ionichie, pentru ca să facă socotială, şi, după spusul luĭ ce aŭ priimit de la moşiĭ, cât şi de pe viĭ, am găsit t[1] 140 luaţĭ, iar, unde s'aŭ dat, n'aŭ arătat nimic: una că zicia că va să-şĭ dia socotiala la mănăstire, iar nu aicĭ la mine; alta, am socotit şi m'am aşăzatŭ cu el să vie dupe mine, să ne apucăm de viĭ, şi să venim noĭ amăndoĭ la mănăstire, şi să-şĭ dia socotiala; dar m'aŭ înşelat, şi eŭ am băgat omenĭ cu banĭ, şi am tăiatŭ viile, şi şi *(sic)* s'aŭ hărăcit. Şi, căndŭ era ca să vie, aŭ fost trecut părintele iconomul la Craiova, şi l-aŭ luat cu el, şi văzŭ cum că eŭ am greşitŭ la acăstă triabă, că eŭ de toate viile nu pocĭ să mă maĭ apuc, măcar că am dat acum banĭ de la mine, socotindŭ că mi să va [da] de la el vin în butia ce 'ste la Vorničasa, vor fi ca la 40; rachiiŭ la Runcŭ, un butoĭ cu v[d] 8; la vin n'am umblat nimic. Pentru Ţiganĭ ce venise aicĭ să lucreze, aŭ lucrat viia Vorniceseĭ, aŭ hărăcit-o, şi viia Goliasca jomătate, şi aŭ plecat fără ştiria mia; că ia era să facă gardul pe pole şi să o sape, şi să sape şi pe şi *(sic)* Vorničasa,—că l'anul trecut numaĭ c'aŭ săpat, dară aşa aŭ lucrat, şi nicĭ mălaiul nu l-aŭ lăsat aicĭ. Ci să-ĭ trimiţ, cu cine să va socoti, să sape aceste 2 vii, şi să-mĭ trimiţĭ banĭ, să sape viia mare şi viia Nemoĭ,— că viia Greculuĭ s'aŭ săpat. Părintele eclesiiarhul să-mĭ trimiţ[ă] hotarnica Pădurenilor, că este trebuinčosă, şi să-mĭ caute un zapis de cumpărătoaria unuĭ Stan Ţiganul cu frate-săŭ Ion, să să trimiţă, că forte este trebuinčosŭ, precum veĭ vedia acest răvaş al Radu ce le scrie. Dar să mi-lŭ trimiţĭ şi răvaşul iar aicĭ la mine.

Pentru acest om, anume Costandin, viia Nemoĭ să lo-

veşte cu viia luĭ în capete, şi este om fără fămee, şi l-am aşăzatŭ, şi i-am dat viia în samă, şi aşa socotesc că va avia mănăstiriria *(sic)* ascultare cum să să *(sic)* cade la toate ale vii. Şi i-am dat şi pecetluitulŭ Sfinţii Tale, şi i-amŭ dat şi potcapul: numaĭ, viindŭ la mănăstire, să-l trimi[ţĭ] curăndŭ îndărătŭ, şi aicĭ îl voĭ călugări eŭ de totŭ, că aşa cere el. Şi să înştiinţezŭ pentru iconomul, cu ce triabă aŭ trecut la Craiova.

Mart 28, 1782.

Al Sfinţii Tale plecat: *Rafail ier[o]m[onah).*

[Pecete roşie, ruptă.]

CX.

Răvaş al luĭ Iosif protosinghelul către egumenul de Hurez, pentru afacerĭ.

Cu frăţească dragoste mă închin Sfinţii Tale.

Am priimit cinstita şi mie mult dorită scrisoarea Sfinţii Tale, şi m'am bucurat pentru căcĭ sănătatea să află la hotarăle sale. Pentru moşiile de danie, nu ştiŭ ce face, ce drege cocoana Ilinca; până acum doao scrisorĭ i-am adus de la părintele: poate că cele ce n'aŭ săvărşit bărbatul dum[isale], va să le înplinească după moarte. Pe oce Pafnutie nu l-am văzut decăt odată; acum să află la Nedeia, căcĭ, după cum am înştiinţat Sf[inţii Tale, după ce aŭ venit acel Cĭugulin Marin, eŭ nu l-am îngăduit a stăpăni Nedeia, ci am scris părinteluĭ, şi mi aŭ poruncit să nu-l îngăduesc, căcĭ Gherasim iaste lipsit. După ačasta l-am trimis la Bucureştĭ să-şĭ ià bani, dar, cu toate aceste, cănd Preasf[inţia Sa] părintele nu va putea scoate bani de la Gherasim, să-ĭ dea neguţătoriuluĭ, eŭ aşa am vorbit cu dum. Caimacam ca să între mănăstirea cu banĭ, căcĭ nu-ĭ va fi pagubă, căcĭ cu mila luĭ Dumnezeŭ acolò aŭ scăpat de piatră grăul, şi mi aŭ arătat şi mie. Iară, pentru moşia Jdegla, veĭ şti că o aŭ fost văndut chir Cozma monah la un neguţătoriŭ, Ştefan Imbăr, iară, după aceia, s'aŭ sculat rumăniĭ şi aŭ întors baniĭ aceluĭ Ştefan. După aceaia (fiind-

că cu poruncă domnească s'aŭ scris moşiile date în arendă) s'aŭ fost scris şi acea moşie, — rumânii, văzând aĉa, s'aŭ tras înnapoĭ, şi n'aŭ dat banii Cozmeĭ, ci aŭ venit la mine, cerând sfătuire. Eŭ am arătat dum[isale] Caimacam, şi li s'aŭ făcut cale la ispravnicĭ, să stăpânească rumânii moşiia şi să dea banĭ la mănăstire, pre cât şi neguţătoriul aŭ dat; căcĭ porunca domnească aŭ fost ca numaĭ moşiile cele luate în arendă de neguţătorĭ să fie scrise, iară nu şi cele de lăcuitorĭ săteni dupe moşie. Ci într'acest chip le-am isprăvit, iară Cozma li aŭ spus că iaste porunca Sfinţ[ieĭ Tale] ca să iaŭ bani la mine, dar de atuncĭ nu l-am maĭ văzut. Însă fiĭ bine încredinţat că bani rumânii i-aŭ dat, căcĭ îĭ avea gata în sân de-l atârna pe rumân când făcea metanie înnaintea mea. Te mai înştiinţez că aicĭ la Divan aŭ avut judecată Căpitanul Ion Gheban cu Igoiani, pentru munte, ci Sf[inţia Ta], orĭ să mergĭ singur, orĭ să rânduiţĭ pe chir Pahomie cu cărţile, hrisoavele ce va fi având mănăstirea pentru acel munte, fiindcă aşa iaste porunca Divanuluĭ. Copilul Ghiţă iaste sănătos şi să săleaşte la învăţătură: dacă văz că arată multă epimelie[1] atât la învăţătura lor, cât şi la scrisoare, fiind că are bun condeĭ, ci nu lipsesc a te înştiinţa, ca să fiĭ odihnit. De altele ce-ĭ trebueşte, cât şi hârtie, cerneală, — port grijă. Şi sânt

Al Sfinţieĭ Tale întru Hristos iubit frate şi ca un fiiŭ:

Iosif prot[o]singhel.

1782, Iulie 18.

De scrisoare, să mă crez că să scrise pre cât să putu, şi precum să putu, având a da şi la alţiĭ cuvânt.

[V°:] Prea-dorituluĭ mieŭ întru Hristos iubit frate, chiriu Rafail, iconom sf. mănăstirĭ Hurez, cu dragoste iubită, întru toată buna aflare să să priimească.

[1] Îngrijire.

CXI.

Carte a luĭ Nicolae-Vodă Caragea, pentru vinăriciul Hurezuluĭ.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Nicolaie Costandin Caragea Voevod i gospodar zemli vlahiscoiŭ. Fiindcă sfânta măn[ăsti]re Hurezĭ, din sud Vâlcea, cu hrisovŭ domnescu are a lua milă dă vinăričŭ din dealul Suteştĭ, Cereţĭ (?), Nemoiŭ, i dealul Gărdeştilor i al Zlătăreilorŭ, sud Vâlcea, i Puţurile i Gĭorocu i Cacaleţăĭ şi Brativoeştiĭ, sud Doljĭ, câte doĭ banĭ dă vadră şi părpărul, am datŭ şi Domniia Mea ačastă carte omuluĭ pre carele îlŭ va orândui cuviosul igumen, ca, dupe porunca ce este dată dă către Domniia Mea prin ponturile dă căutatu slujbiĭ vinăričuluĭ, să aibă a umbla înpreună cu vinăricer[iul] domnescu şi a scrie totŭ vinărič[ul] dintr'acest deal, şi, făcându doaă catastişă aseminea, iscălite fiindu şi dă vinăricer[iŭ] domnescu şi dă omul măn[ăsti]riĭ, unul să-l dea la omul măn[ăs]tiriĭ, iar altulŭ să-l oprească vinăricer[iul] domnescu, cu care să aibă a strânge mila măn[ăsti]riĭ, şi, fără dă a nu opri măcar unŭ banŭ dintr'ânsa, orĭ cu nume de zečuială, saŭ altă cheltuială cevaşĭ, să aibă a să trimite pe deplinŭ, dă boierĭ taxildar[ĭ], la sfânta episcopie Râmnicŭ, de unde, în urmă, viindu igumenul măn[ăsti]riĭ cu catastih[ul] ce-l are iscălitŭ dă taxildarŭ, îşĭ va lua ača milă cu hrisovŭ, saŭ parte ce va avea învoită dă Domniiă Mea.

Толико писах господства ми. 1782, Sept. 7.

Monogramă roşie; pecete octogonală cu coroană, sabie, buzdugan, iniţiale şi anul: 1782.]

Proč͡t Vel Logofăt.

CXII.

Altă carte asămănătoare.

16 Octombre 1782. Nicolae Costandin Carageà Voevod, pentru dreptul ce are mănăstirea Hurez „de ià vinărič din dealul Suteştilor i Nemoĭ i Creţenĭ, şi de la dealul Găr-

deştilor şi al Slătăreilor ot sud Vălcea, i din dealul Puţurilor, şi de la Gĭoroc şi de la Cacaleţ şi de la Brativoeştĭ ot sud Dolj, căte doĭ banĭ de vadră, şi părpăru", cum se vede în hrisovul luĭ Ipsilanti din 20 Maiŭ 1775. Şi el porunceşte „ca să aibă oameni ce vor fi rănduiţĭ din partea sfintiĭ măn[ăs]tirĭ, aŭ a lua înpreună cu vinăriceri domneştĭ, să scrie vin[ă]rič[ul] tot de odată, şi să facă doaă cataştişe asemenea, iscălite fiind amăndoaă şi de vinăriceri domneştĭ şi de oameni măn[ăsti]reştĭ, şi aşa, înpreună străngănd bani vin[ă]rič[u]luĭ ce es, de plătesc dajnici de vadră căte patru banĭ şi ploconu de nume, — din care banĭ să aibă a lua vinăriceriĭ domneştĭ căte doĭ banĭ de vadră şi ploconu de nume, iar ceĭlalţĭ căte doĭ banĭ de vadră să-ĭ ià oameni măn[ăs]tireştĭ, înpreună şi cu părpăru, după obiceiŭ."

Monogramă cu roşu. Pecete octogonală cu coroană, steagurĭ, iniţialele „іѡ нк. кр. вв.; 1782."

„*Pročt Vel Logofăt.* Trecută în cond[i]c[ă]."

CXIII.

Concept de plîngere a egumenuluĭ de Hurez pentru un munte.

[Ciornă.]

Smerită plec[ă]čune închin dumitale, arhon Bane.

Întorcăndu-mă de la Tărgul-Jiiuluĭ aicĭ la măn[ăs]tire, şi avănd alte învăluelĭ de poruncĭ de la Prea Sfinţ[ia] Sa părintele episcopul, nu putuĭ veni însumĭ pentru pricina munteluĭ Bălescu cu Gherasim, iar cărţile măn[ăs]tiriĭ, ce sănt pentru acest munte, le dedeĭ în măna frateluĭ eclisiiarhu, ca să răspunză vechil în locul mieŭ, înpreună şi cu călugărul ce-l avem acolea în Craiova la metohu sfinteĭ măn[ăs]tirĭ. Ci cu plec[ă]ciune cazŭ şi mă rog dum[1] cu de amăruntu, cetindu-să toate scrisorile măn[ăs]tiriĭ, şi cu denadinsu luăndu-să sama binişor şi cu îngăduială, nu numaĭ deodată făcăndu-să cercetare şi hotărăre, ci şi de al doilea şi de al treilea rănd să să maĭ ispitească treaba, ca să nu să facă greşală, măcar că măn[ăs]tirea are acest munte cătva de

cumpărătoare, câtva de danie, câtva de schimbu, dat de oameni Băleştĭ, pă moşie de ţară a măn[ăs]tirii, ce le-aŭ dat în locul munteluĭ; iar, când luĭ Gheban i să va *(sic)* dreptate de a-l lua, după nedrepte jurămănturile luĭ ce să dovedesc că le face, mituind şi înbătând pre oameni ce jură, — poate aşa să ià multe moşiĭ. Că, trecând eŭ la Târgul-Jiiuluĭ, şi mergând prin Novacĭ, aŭ venit la mine un popă Ion, ce-ĭ zic Borobeaĭ, şi mi i-aŭ arătat pentru un Drăgoĭ, din Cernădiia, unul din ceĭ ce aŭ jurat pe numitu munte şi l-aŭ dat luĭ Gheban, care, aproape de moartea luĭ viindu-şĭ în fire, aŭ chemat pe acest popă Ion, de i-aŭ scris diiata, şi l-aŭ ispoveduitu, — care diiată este la măna fămei mortuluĭ, şi acolò în diiata aceia arată multă căinţă, spuind de faţă că răŭ şi fără de cale aŭ jurat pe acel munte, fiind al măn[ăs]tiriĭ bun şi drept, unde nu numaĭ popa aŭ fost singur, ce şi alţiĭ aŭ fost faţă, când ş'aŭ mărturisit de păcatu: ce i-aŭ înbătat Gheban de vin şi de rachiŭ, şi aşa i-aŭ amăgit de aŭ jurat. Ci mă rogŭ dum[1], de nu să va putea îndrepta pricina munteluĭ într'alt chip, să să aducă şi aceĭ oamenĭ dela care sănt cumpărăturile şi schimbu, să stea de faţă cu Gheban, — că măn[ăs]tirea este păgubaşă acum şi de moşie şi de munte. Şi cum Duhul Sfănt va lumină pă dumn[eata]! Iar eŭ sănt al dumitale plecatŭ rugătorĭ către D[u]mn[e]zeŭ. 1783, Ghen[arie].

[V°:] După ča maĭ nainte proeresită întâmplare, acum prin faptă aŭ eşit la iveală că, publicuindu-să între norod cum că părintele Gherasim aŭ lipsit din dregătoriia sa, scularea a multor să rădică asupra mea, căutând de la măn[ăs]tire înplinire de banĭ, cu care ar fi înprumutat pe părintele Gherasim: uniĭ să arată înprumutătorĭ, alţiĭ că ar fi dat marfă, şi fieştecare arată cum că ar fi fost tot pentru treaba măn[ăs]tir[iĭ], cu care nume să poată apuca măn[ăs]tirea să plinească. Eŭ la ačastă întâmplătoare supărare, la care sănt căzut, nu mă pocĭ pricepe ca să pocĭ răspunde celora ce-mĭ cer, că pănă la o vreme m'am sprijinit cu minčună, cum că aş fi avănd carte domnească, ca ceĭ ce vor fi înprumutat pe părintele Gherasim, să-şĭ

caute cu el, iar acum, după ce s'aŭ publicuit cum că aŭ lipsit şi din Bucureştĭ, nu mă încetează supărările de către datornicĭ, ce rănduim înplinire la înprumuturile ce ar fi făcut maĭ susuluĭ numit ig[u]m[en]. Şi, într'ačastă vreme, fiind eŭ din ceĭ prea săracĭ de a le putea răspunde cererile lor, caz şi mă rog către milostivirea dum[i], că, neavănd alt la cine, căzuĭ numaĭ la singură bunătatea dum[i], sănt *(sic)* nădăjduindu-mă, ca cu prea-înţeleaptă purtare de grijă să privegheze neadurmit ochiul dm[i] şi orĭ cu ce mijloc va socoti blăndeţa dum[i] să fim sprijinițĭ, şi, orĭ să s[ă] treacă măn[ăs]tiriĭ cu vederea oareşce rănduială în căţĭva anĭ, în care să fie apărată de alte dărĭ de ale cutii; şi de alte zah[e]relĭ, şi să plinească acelor datornicĭ, orĭ să-şĭ poarte rănduiala sa de dărĭ (însă maĭ cu oareşce scăzămănt, după cum să află, fiind la mare lipsă) şi să să scoaţă luminată cartea Mării Sale luĭ Vodă, prin bună chivernisirea dum[i] de apărarea sf. măn[ăs]tirĭ, de a nu să maĭ supăra de către aceĭ datornicĭ aĭ părinteluĭ Gherasim. Şi cum Duhul Sfănt va lumină înnaltă înţelepčunea dum[i]. Dar eŭ sănt al dum[i] prea-plecatu către Dumnezeŭ rugătorĭ.

CXIV.

Carte a luĭ Nicolae-Vodă Carageà, stricînd vînzările făcute de proigumenul de Hurez Gherasim.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Nicolae Costandinŭ Caragea Voevodu i gospodaru zemli vlahiscoi. Findu că, la cercetarea ce s'aŭ fostŭ făcutŭ înnaintea Domnii Mele cererilorŭ proegumenuluĭ Gherasimŭ Hurezeanulŭ dinŭ care aŭ căzutŭ, fiindŭ fără de nicĭ-un temeiŭ, s'aŭ arătatŭ atuncĭ că numitulu proegumenŭ, cu zapisile luĭ, aŭ făcutŭ şi datoriĭ, aŭ văndutŭ veniturile de moşăĭ, aŭ zălojătŭ munţĭ de aĭ mănăstiriĭ în anĭ îndelungaţĭ, fără de ştire şi fără de iscălitura arhiereuluĭ loculuĭ, — cu care acestea nefiindŭ vinovată mănăstirea a să supăra şi a răspunde la ale luĭ datoriĭ ce aŭ făcutŭ fără de cale, amŭ datŭ domneasca noastră carte la măna igumenuluĭ ce să află acumŭ, cu care să

aibă a să apăra de către uniĭ datornicĭ ca aceia cariĭ numaĭ cu zapisele luĭ, fără de iscălitura arhiereuluĭ, vorŭ căuta a supăra sfânta mănăstire. Aşijderea şi munţiĭ i moşăile ce le-aŭ fostŭ zălojătŭ şi le-aŭ văndutŭ veniturile pe anĭ maĭ nainte, ce n'aŭ fostŭ volnicŭ, să şi le stăpănească mănăstirea nesupărată. Толико писах господства ми.

1783, Fevruarie 16.

[Monogramă cu roşu şi pecete cu chinovar.]

Pročt. Vel Logofăt.

Trecută în condica Divanuluĭ; Gheorghe Condicarŭ.

CXV.

Un boier către egumenul de Hurez, pentru procesul munteluĭ.

După evlavie.

Viind aicĭ vechil din partea Sfinţii Tale pentru judecata ce are mănăstirea cu Gheban pentru muntele Bălescu, s'aŭ trimis de aicĭ călăraş după Gheban, ca să-l aducă aicĭ, să să hotărască judecata; şi s'aŭ întorsu înnapoĭ făr de dânsul, fiindcă s'aŭ fost dus la Bucureştĭ, şi, nefiind Ghebani, nicĭ cercetare nu s'aŭ putut face, şi vechilu Sfin[ţii Tale] iată vine la mănăstire, pentru că nicĭ judecăţĭ de acum înnainte nu să maĭ caută, până după săptămâna mare. Ci, când veĭ afla că au venit Gheban, să ne facĭ ştire, şi să va face poruncă, de va veni la Divan, de să va hotără. Şi sânt

Al Sfinţii Tale fiiŭ sufletesc: *[Neînţeles.]*

1783, Fevruarie 22 dni.

CXVI.

Cea din urmă diată a egumenuluĭ Dionisie de Hurez.

Deşărtarea deşărtărilor, toate săntŭ deşarte în lumea ačasta,precumŭ lucrurile lumiĭ să vădŭ,—că tot sfărşitulŭ omuluĭ să chiiamă deşărtare. Întru aceia socotit-amŭ şi noĭ la acelŭ sfărşitŭ alŭ vieţiĭ, şi, ca să lăsămŭ în urmă

ştiinţă şi învăţătură părinţilorŭ şi fraţilorŭ, după cumŭ Sfănta Scriptură zăce: „fuiŭ şi trecuĭ ca căndŭ şi nu fuiŭ", şi, fiindŭ nesupăratŭ de boală, şi fiindu-mĭ mintea întreagă, amŭ scrisŭ ačasta:

Cu ačasta credinčoase diiată a mea amŭ socotitŭ pănă mi-aŭ fostŭ mintea întreaagă ca să lasŭ în scrisŭ ca în urma mea să nu între vre uniĭ la vre o bănuială saŭ necazŭ, fiindŭ că eŭ amŭ stătutŭ de anĭ igumen aceştiĭ sfinte mănăstirĭ, şi vorŭ socoti cineva cumŭ că, fiindŭ eŭ igumen atăţa anĭ, voĭ avea banĭ, şi vorŭ fi lăsaţĭ pă la uniĭ dinŭ părinţĭ saŭ la vre uniĭ dinŭ chiliiaşĭ, pă la rudele meale saŭ la alţiĭ striinĭ, — de ačasta să ştie totŭ omulŭ că mănăstirea ačasta nu are venitŭ ca să să poată chivernisi pă dănsa căte iĭ săntŭ în spinare. Afară dinŭ mănăstire, căte schiturĭ săntŭ [pă afară], şi căte sfinte bisericĭ pă la moşiĭ, toate eŭ le-am acoperit, şi sfănta mănăstire de treĭ orĭ o amŭ acoperitŭ. Şi amŭ ziditŭ biserică de piiatră dinŭ temelie, şi amŭ răscumpăratŭ moşiĭ ce aŭ fostŭ văndute de alţĭ igumenĭ, şi amŭ cumpăratŭ eŭ moşiĭ, şi amŭ făcutŭ casă, şi amŭ hotărătŭ toate moşiile. Şi m'amŭ judecatŭ la toţĭ domniĭ pentru toate moşiile: cine nu va crede, va cerca cărţile şi hrisoavele Domnilorŭ ce săntŭ la mănăstire, care ačalea nu cu puţină chieltuială şi osteneală s'au făcutŭ. Darŭ dajde ca mine cine aŭ datŭ la toţĭ Domniĭ? Şi amŭ plătitŭ 1.500 t[l] de la Iosif, ce aŭ fostŭ într'unŭ anŭ şi jumătate igumenŭ, şi nu era atăta dajde pănă atuncĭ, darŭ la Măriia Sa Grigorie-Vodă amŭ datŭ însă toţĭ aniĭ căte 1000 t[l] înprumutŭ, afară dintr'alte orănduelĭ, şi la toţĭ Domniĭ amŭ datŭ dajde maĭ multŭ decătŭ alţĭ igumenĭ. Iar, căndŭ aŭ fostŭ la Ştefan-Vodă, cu običaiurile ce să făcură, amŭ datŭ la unŭ anŭ 1776 t[l], cătŭ aŭ fostŭ acumŭ, la igumenul după urmă, căndŭ aŭ lăsatŭ Ştefanŭ, ce să făcusă aicea igumen, în 9 lunĭ, cătŭ aŭ fostŭ igumen, cu girămealele Turcilorŭ ce i-aŭ omorăt Rămeştiĭ aicea, în parte sfinteĭ mănăstirĭ. Căte patimĭ amŭ pătimitŭ şi închisoare, de la Octomvrie pănă la Noemvrie 1770, că igumenul Stefan aŭ făcutŭ chiver-

niseaală de aŭ fugitŭ noaptea dela Râmnicŭ, şi eŭ nu am ştiutŭ, şi pă mine m'aŭ luatŭ agalele ce era veniţĭ pentru pricina morţii Turcilorŭ ce-ĭ omorâse în egumeniia luĭ, şi m'aŭ dusŭ la Craiova, de amŭ fostŭ închisŭ multă vreme. Apoĭ ne-aŭ dusŭ la Bucureştĭ, iar pentru moartea Turcilorŭ, că amândoĭ dovagii turcĭ să dusăsă la Bucureştĭ şi să întorsăsă; apoĭ Măriia Sa Grigorie-Vodă ne-aŭ poruncitŭ să ne întorcemŭ îndărătŭ, şi aŭ datŭ răzmiriţă, şi amŭ scăpatŭ de Turcĭ, iar fratele Stefanŭ, după jalba ce au datŭ la Vodă, aŭ luatŭ porunca la răposatu episcop chirŭ Parthenie, ca să ià socoteala, şi, ce va fii cu cale din chieltuelele luĭ, ce aŭ datŭ geremeale, să le plătească mănăstirea. Părintele aŭ orânduitŭ pă răposatu arh[imandrit] chir Mihail Bistr[iceanul] să ià socoteala; eĭ singurĭ aŭ socotitŭ, şi aŭ făcutŭ catastihŭ, şi aŭ iscălitŭ Bistriceanu, şi aŭ fostŭ pusŭ şi părintele episc[opul] pecetea, şi m'am pomenit datorĭ la Hagi Dinu t[1] 467 p[1], şi, cu dobânda lor, amŭ datŭ 508. Toate câte aŭ zis elŭ, le-aŭ ţinut samă, nicĭ luîndŭ vre unŭ blestemŭ, că aŭ datŭ aceştĭ banĭ gerimea, nicĭ fiindŭ aceĭ Turcĭ faţă; darŭ eŭ nu amŭ datŭ gerimea t[1] 60: pân[ă] acum să va vedea de la cine amŭ luatŭ şi cuĭ amŭ datŭ. Numaĭ mă rogŭ celorŭ stăpânitorĭ aĭ ţărăĭ şi prea-sfinţilorŭ părinţĭ arhireĭ aĭ ţărăĭ, şi dum[nea]v[oastră], prea-fericiţĭ ctitorĭ, să puneţĭ din părinţi mănăstiri igumenŭ, [după cumŭ scrie şi stavropighiia]; iar, de nu să va găsă vrednicŭ de ig[u]m[enŭ], atuncea să să caute altŭ frate, să fie igumenŭ, care îlŭ vorŭ orândui Sfinţi Înpăraţĭ; să puneţĭ omŭ care să-ĭ fie milă de mănăstire, să nu o lăse să să descopere; din vreme să-ĭ poarte grijă. Că acasta nu are atâtea veniturĭ, saŭ moşiĭ multe, saŭ baltă, saŭ Ţiganĭ în birŭ, precumŭ aŭ alte mănăstirĭ, — că acealea sântŭ de câte cincĭ sute de anĭ, de către patru sute, de câte treĭ sute de ani zădite, — câţĭ Domniĭ aŭ miluitŭ şi câţĭ boerĭ şi câte moşiĭ aŭ căştegatŭ danie într'atâtă sumă de anĭ?! Iar acasta, de opzăcĭ de anĭ de cândŭ iaste zădită, — cândŭ aŭ vrutŭ să căştige? Numaĭ ce aŭ miluitŭ ctitoru; încă şi dintr'acealea aŭ lipsitŭ multe; puţinu vinericĭ avemŭ, iarŭ, altŭ, nimicŭ. Numaĭ

Dum[ne]zeŭ ştie cumŭ amŭ ţinutŭ şi, ce amŭ avutŭ, amŭ pierdutŭ totŭ pentru dănsa, ca să o ţiŭ şi să o păzăscŭ după cinstea eĭ. Pentru acìa să să caute omŭ să o păzască după putinţa eĭ. Măcar că fratele ig[u]m[enŭ] Bist[ri]ceanu, chirŭ Stefanŭ, căndŭ aŭ datŭ socoteaala pentru Hurezŭ, aŭ fostŭ pusŭ atătea bucate şi miĭ de vedre de vinŭ, că aŭ lăsat la măn[ăs]tire, — acealea toate i le-aamu datŭ Sfinţì [Sale] să le stăpănească (însă lasu măn[ăs]tirea nedatoare), şi nu aŭ vrutŭ, ştiindŭ că nu săntŭ adăvărate, şi socotindŭ că nu va putea ca să scoaţă şi să plătească măn[ăs]tirea de datoriia ce aŭ făcutŭ Sfinţiia [Sa] în 9 lunĭ, ci m'aŭ lăsatŭ într'atăta datorie. Apoĭ să socotească ceĭ înţălepţĭ de mi i-aŭ rămas vre unŭ banŭ; ci pentru ačaia lasŭ ačastă carte, şi mărturisăscŭ sufletuluĭ mieŭ, că nu amŭ la niminĭ nicĭ-un banŭ datŭ saŭ pus în pămăntŭ ceva, fără cătŭ ce amŭ: t[l] — şi, dintr'aceştĭ banĭ, după obiceĭ, amŭ făcutŭ şi amŭ lăsatŭ banĭ de argintŭ şi galbenĭ, să-mĭ facă sărindare şi [alte] pomenire după obiceiulŭ creştinescŭ şi dupre foaia ce amŭ lăsatŭ; iar, ce va maĭ prisosă, să rămăe iarŭ la măn[ăs]tire[1]. Mănăstirea nu o lasŭ datoare, fără cătŭ la prot[o]sănghelu[2] ce va rămănea, că aŭ fostŭ luatŭ fratele Stefanŭ t[l] 423, şi prot[o]sănghelu aŭ luatŭ estimpŭ[3] vinŭ vedre 508 de l[a] Tărgovişte, şi vadra aŭ fostŭ cu rădicata, de la postavŭ căte t[l] 1 p[l], şi banĭ gata t[l] —; şi zapisu nu aŭ vrutŭ să mi-l dea. Ci, cum vor socoti ceĭ marĭ, de va fi cu cale să-ĭ maĭ dea aŭ să maĭ dea Sfinţ[ia Sa], că aŭ luatŭ prea multŭ. Iarŭ la altă parte, numaĭ la datorie nimicŭ. La acestea ce scriŭ cumŭ amŭ ştiutŭ, cu sufletulŭ mieŭ, aşa mărturisăscŭ, şi amŭ datŭ înscrisŭ ca să mă creaază totŭ omulŭ, că, la vremea de slăbiciune, ce îmĭ aşteptŭ sfărşitu, ce amŭ ştiutŭ, amŭ pusŭ în scrisŭ; iarŭ maĭ mult nu amŭ, nicĭ pă alţi ce vorŭ fi fostŭ pă lăngă mine, saŭ dinŭ părinţĭ, saŭ dinŭ rudeniĭ, saŭ dinu chiliaşŭ, mă rogu

[1] Forma întăiŭ are: „iarŭ o parte să să dea mănăstiriĭ, iarŭ altă parte să să dea neamuluĭ mieŭ".

[2] „La arh[imandritulŭ]".

[3] „La anu 1773"...

să nu-ĭ supărați, că la niminĭ nu amŭ nimicŭ datŭ, ci să să aibă pace de spre toțĭ. Așijderĭ și frați i nepoți i alte rudeniĭ ale meale să nu aibă a căuta la mănăstire nimicŭ[1], că eŭ, ce amŭ avutŭ părinteștĭ, le-amŭ datu maĭ înnainte toate loru, Țiganĭ, moșie, vie. Iar pă Ionŭ Țiganu i pe frate-săŭ Ghinea, i pă fratele lor, Mateĭ, fečori luĭ Mierlanŭ, ĭ-amŭ lăsatŭ măn[ăs]tiriĭ danie; ci să aibă a-ĭ stăpăni cu bună pace de către rudele meale. Și mă rogŭ tuturorŭ creștinilorŭ și fraților cuĭ ce voĭ fi greșitŭ să mă ierte, și de mine încă să fie ertațĭ toțĭ cățĭ îmĭ vor fi greșitŭ, și verĭce răŭ mi i-ar fi făcutŭ. Și, pentru credință, amŭ iscălitu maĭ josu cu măna mea, ca să să creaază,

Dionisie arhimandrit, igumen Hurez, sin Căpitan Fota Băl[ă]cescu, adeverezŭ.

Mart 12 dni, 1783.

CXVII.

Poruncă a luĭ Rafail, egumen de Hurez, pentru a se da pe mîna unuĭ preot toate ale bisericiĭ.

După frățeasca dragoste, frate ec[lisiarh].

Viindŭ popa Mihaĭ, ce s'aŭ așăzatŭ cu șădearea la Șirineasa, să-ĭ daĭ în mănă odăjdiile, vasele, cărțile ce știĭ că săntŭ rănduite pentru ačastă treabă, și veĭ lua răvașŭ de la măna luĭ pe ce i să dă în mănă. Iar eŭ sănt

Al Sf[ințieĭ sale] frate întru Hristos

Raf[ailŭ] ig[u]m[enŭ] Hur[e]z[uluĭ].

1783, Martie 14.

Săntŭ vre o 15 cosoară de tăiatŭ la vie, la chelarŭ: să mi le trimițĭ, că trebuescŭ.

CXVIII.

Răvaș al luĭ Ion Părăianu către egumenul de Hurez, pentru hotarele uneĭ moșiĭ.

7 April 1783. Ion Păr[ă]ianu către [egumenul de Hurez]. „Viind aicĭ la Budoĭ, socotind că veĭ fi și Sfinția Ta

[1] „Afară dintr'alŭ treĭlea parte ce le-aamŭ făcutŭ".

aicĭ pentru porumbĭ, şi, negăsind pe Sfinţiia Ta, iată că triimisăĭ carte de otărnicie pentru moşiia Berbeştĭ, care ţ'am făgăduit pe acest fečor de aicĭ ca să o aduc Sfinţii Tale, măcar că iaste cam ruptă; numaĭ Sfinţiia Ta o veĭ preface, şi te veĭ pliroforisi după cum scrie într'ănsa la tot. Bine ar fi a veni şi Sfinţiia Ta aicĭ pentru porumbĭ la măsurătore, iar, neputăndu lua osteneală, eŭ chivernisesc ca, cănd aĭ fi Sfinţiia Ta prea bun, şi, orĭ la bălč acum la Floriĭ, putănd veni Sfinţiia Ta dupre tărgŭ, orĭ la Sfete... *[rupt]*."

CXIX.

Invoială cu un Logofăt al Episcopieĭ de Rîmnic, care iea în arendă Craioviţa.

Adeverez la cinstită măna Sfinţ[ţieĭ Sale] părinteluĭ chir Rafail igumenul sfinteĭ mănăstirĭ Hurez, cum să să ştie că, avănd sfănta măn[ăs]tire o moşie ce să chiiamă Craioviţa, aproape lăngă oraşu Craioveĭ, şi sfănta episc[opie] neavănd înprejur moşiĭ, pentru făn i altele trebuinčoase, pentru conacu din Craiova, m'am învoit cu Sfin[ţia Sa] şi mi-aŭ dat în arendă venitu aceştiĭ moşiĭ. Însă în căt va ţinea Dumnezeŭ cu viiaţă pe preasfinţ[i]t părintele episc[op], cu tocmeală pe an căte ţ' şaizecĭ. Decĭ de la Sfeti Gheorghie viitorĭ, leat 1784, să am a intra, să caut tot venitu, orĭ din ce sămănăturĭ să vor face pe ačastă moşie, după obiceĭ, cum şi din locurile cu făn, străngănd venitu acesta pe seama casiĭ sfinteĭ episcupiĭ. Fără numaĭ să am a da voe omuluĭ ce iaste orănduit purtătorĭ de grijă la biserica Sfăntuluĭ Spiridon din Craiova, metoh sfinteĭ mănăstirĭ, ca în toţĭ ani să cosească căte zeace cară de făn, să fie pentru trebuinţa metohuluĭ; pentru că aşa ne-am învoit. Şi, spre încredinţare, iscălesc maĭ jos:

1783, Dechemvrie 10.

Niculaĭ Logofăt ot Episcopie.

Şi fieştecare an să am a da aceştĭ banĭ ce scrie maĭ sus.

Ioil (?), arh[imandrit], ig[u]m[enul] Tiz[meniĭ], mart[ur]; Iosif prot[opop], ig[u]m[enul] Coz[ieĭ], mart[ur][1]; Costandie, ig[u]m[enul] Fe[dele]ş[oiuluĭ], mart[ur]; Paisie (?) ig[u]m[enul] Mot[ruluĭ], mart[ur].

[Întăreşte şi Vlădica Filaret această învoială, făcută cu „Nicolae, iconomu episcopĭ ot Craiova" (18 Decembre).— Pecetea ovală cunoscută a luĭ Filaret, pusă cu cerneală neagră.]

CXX.

Cerere a Mitropolituluĭ Grigorie, sprijinind pretenţiile Hurezuluĭ cu privire la un vinăriciŭ neplătit.

Prea-înălţate Doamne,

Cuviosul egumenŭ Hurezeanu, după jalba ce aŭ datŭ către Măriia Ta pentru dum. Pitariul Nicolache dinŭ Craiova, că, în doĭ anĭ fiindŭ tacsildarŭ cu slujba vinăričuluĭ în sud Doljĭ, căţĭ banĭ ar fi luatŭ după vinăričul a treĭ popoară ale mănăstiriĭ, ce să numeaşte Bratovoeştiĭ, i Puţurĭ şi Gĭorocul, Cacaleţi *[adaus]*, i-arŭ fi opritŭ la sineşĭ, nedându-ĭ la mănăstire, cu cuvântŭ că are banĭ daţĭ cu înprumutare celuĭ maĭ d'innainte egumenŭ, — care egumenŭ, multe pagube făcândŭ mănăstiriĭ, aŭ fostŭ cu porunca Mării Sale Alexandru Ipsilantŭ Voevod lepădatŭ dinŭ egumenie, şi, ca unuluĭ ce răŭ aŭ fostŭ făcutŭ acele datoriĭ, aŭ rămasŭ ca singurŭ să plătească, iarŭ mănăstirea să nu să supere; la care şi porunca Mării Sale Nicolae Caragea Voevod o are, ca aşa să să urmeze, şi ceare cătră Măriia Ta a avea dreptate, adică mănăstirea să-şĭ ià baniĭ după vănăričulŭ ce-l are, şi Pitarul Nicolache, de va fi avănd niscaĭ banĭ daţĭ celuĭ maĭ d'innainte egumenŭ, după cumŭ zice, să şi-ĭ caute, de vreme ce zapisulŭ nu ĭaste, după obiceiŭ, cu iscălitură a arhiereuluĭ loculuĭ, şi ni să porunceaşte de cătră Măriia Ta să cerce-

[1] După scrisoare, e viitorul episcop de Argeş.

tămŭ şi cu anaforà să înştiinţămŭ. Decĭ veĭ şti Mării Ta că pentru acestŭ felĭ de pricinĭ iaste vechiŭ obiceiŭ, maĭ vărtosŭ hrisoave de vechĭ Domnĭ, care apururea să înnoescŭ, pă cumŭ şi de către Măriia Ta asemenea s'aŭ înnoit, ca nicĭ mănăstirea, nicĭ împrumutătorulŭ să nu înprumute fără de ştirea arhiereuluĭ loculuĭ, şi, căndŭ va fi zapisulŭ înprumutăriĭ iscălitŭ şi de arhiereulŭ loculuĭ, atuncĭ iaste mănăstirea datoare, iară, nefiindŭ iscălitŭ de arhiereŭ, de acea înprumutare nu să supără mănăstirea, ci rămâne egumenulŭ ce să înprumută, datorŭ. Aĉasta iaste orănduiala pentru ceĭ ce înprumută egumenĭ. Şi înştiinţămŭ Mării Tale, rugăndŭ pre milostivulŭ Dumnezeŭ ca aniĭ Mării Tale să fie mulţĭ şi norocіţĭ.

1784, Maĭ 20 dni.

Alŭ Mării Tale către Dumnezeŭ fierbinte rugătorŭ şi smerit părinte sufletescŭ:

Grigorie al U[n]g[rovlahieĭ].

Iѡ Mihailŭ Costandinŭ Suţulŭ Voevodŭ i gospodarŭ zemli vlahiscoi.

De vreme ce numitulŭ Pitaru, înpotriva hotărărilorŭ domneştĭ, aŭ făcutŭ înprumutare de banĭ aceluĭ proigumenŭ fără de ştirea şi iscălitura arhiereuluĭ loculuĭ, răŭ să apucă a cere de la mănăstire,— pentru care scriemŭ dumitale biv Velŭ Paharnicŭ Manolache Romaniti, Caimacamul Craioviĭ, să apucĭ pă numitulŭ Pitarŭ ca să înplineştĭ baniĭ ce aŭ luatŭ dinŭ mila aceluĭ vinăriĉŭ alŭ mănăstiriĭ.

1784, Maiŭ 10. *Vel Log[o]f[ă]t.*

[Pecete octogonală.]

CXXI.

Hotărîre domnească în aceiaşĭ afacere.

29 Septembre 1784. Mihail Costandin Suţu Voevod dă poruncă luĭ „bivŭ Velŭ Banŭ Ianache Hrisosculeŭ, Caimacamulŭ Craioviĭ“, pentru cererea de banĭ ce o face „bivŭ Velŭ Pitarŭ Nicolae“ împotriva mănăstiriĭ Hurezĭ.

Era însă datorie ilegal contractată. „Pitariulŭ aŭ pusŭ mâna de aŭ luatŭ mila de vinăricŭ a mănăstiriĭ în doĭ anĭ, însă la leatŭ 81 t[1] 137 şi la leatŭ 83, t[1] 80." Se hotăreşte dinŭ noŭ pentruĭ mănăstire.

Ca scrisoare, fără pecete, fără monogramă, nicĭ trecere în condică saŭ contrasemnare; titlul domnesc de sus e scris cu negru, în litere obişnuite.

Dar pe V° se ceteşte: „ig[u]m[enulŭ] Hurez", maĭ jos: „Velŭ Logofăt" şi adresa: „Cinstituluĭ şi vrednicosŭ boeriuluĭ Domnii Mele, dum. bivŭ Velŭ Banŭ Ianache Hrisosculeŭ, Caimacamu Craioveĭ, cu sănătate să să dea."—Pecete pe ceară roşie, cu coroană peste o inimă ce arde şi în care pătrund sabia şi topuzul, şi literele „Io Mh. Co. st. Vv. 1783."

CXXII.

Răvaş de afacerĭ al luĭ Mircea Păharnicul către egumenul de Hurez.

Cu multă plecăcune mă închin şi sărut driapta Sfinţii Tale, părinte egumene hurezene.

Cu plecată scrisoare fac ştire Sfinţii Tale pentru viia vără-mieŭ Dimeĭ stegar, că eŭ ştiŭ, şi am şi scrisoare de la măna dumnealuĭ, că li-aŭ lăsat mănăstiriĭ Hurezuluĭ, după moarte soţii dumnealuĭ. Acum luaiŭ o amărâtă înştiinţaare cum că Sfinţii Ta li-aĭ lepădat, şi nu ştiŭ pentru ce: orŭ că ţi-aŭ venit vre o scărbă lumiască de la cineva, aŭ că eştĭ supărat dă vin mult; dar în ce chip este triaaba, nu ştiŭ. Văz că cumnată-mea Preda aŭ dat-o luĭ Duţ, zicănd că Sfinţia Ta ti-aĭ lepădat. Eŭ, văzănd aşa, l-am tras înnainte părinteluĭ Mitropolit. Priasfinţiia Sa mi-aŭ spus cum că Sfinţii Ta aĭ lepădat-o. Fiind eŭ clironom lăsat de răposatu în adiiată, să le iaŭ eŭ jumătate, dar eŭ n'am priimit blestem,—că sănt şi la mine scrisorĭ, cum li-aŭ văzut şĭ Alecsandru, cu blestem, să nu să dia la altă parte, să să dia la mănăstire, şi mănăstiria să poarte grija sfinteĭ bisericĭ, de cele ce sănt orănduite de răposatu. Dar, dă-ţĭ este Sfinţii Tale prin cele orăn-

duite de răposatu, ne vom învoi maĭ pe uşor cu Sfinţii Ta. [Dacă i-a scris ceva Preda, să puie scrisorile „în plicŭ“, şi să le trimeată.]

Mircea Pah[arniculŭ].

Dechemvrie 28, 1784.

CXXIII.

Scrisoare a ispravnicilor către egumenul Rafail de Hurez, pentru o împlinire.

După fiiască evlavie.

Părintească scrisoarea Sfinţii Tale cu dragoste am priimit-o, şi cele ce scriĭ Sfinţiia Ta am văzut, pentru pricina Lupeştilor i Barogeanĭ i Baia, ce s'aŭ orănduit călăraşĭ cu porunca Divanuluĭ, ca să facă înplinire de dijmurile ce sînt asupra lor,—am făcut şi noĭ poruncă la văt[a]f[ul] Costandin Popescu, să dea ajutorĭ călăraşuluĭ, să poată face înplinire, — rămăind 1785, Aprilie 7.

Aĭ Sfinţii Tale fiĭ sufleteştĭ:

[Ispravnicii.]

[Către egumenul de Hurezĭ, Rafail [1].]

CXXIV.

Catastih de mila vinaričuluĭ al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezi, dupe popoarăle cele ce cuprinde în hrisovul domnescŭ: Zlătari, Gărdeşti, Suteşti, Creţeni, Nemoiul.

1785, Octomvrie 15.

Dialul Zlătarilor.

Gheorghe Ţirlia, Ion sin Cana (!) Dobruşanu, popa Nicolae, Opria ot Valia Caselor, Radu Negrescu, Stan Drăgănel, Ilie sin Chera, Stančų Ursŭ, popa Costandin, Gĭura prostu, [1004 vedre,]

[1] *Îl găsim şi la 29 Ianuar 1785.

Boroşeşti de Suteştĭ.

Dumitraşcu Gĭoadă, protopopu Mateĭ Gărdescu, Miria Boroşescu, Drăguţ, popa Radu, Vişan Gĭodă, Dumitraşcu al Florică *(sic)*, diiaconu Stan, diiaconu Dumitraşcu, popa Samuilă, diiaconu Ion, diiaconu Tudosie. [1805 vedre.]

Hăgimeşti de Suteştĭ.

Popa Pătru, diiaconu Ion, Hriza Nedeli, diiaconu Mihaĭ, diaconiasa Ancuţa, Radu Pară, popa Gĭura, Androne Frumuşelu. [110 ½ vedre.]

Creţenĭ.

Panaite Mănzatu, Vlada săraca, Ion Curiman, Stan cărčumariŭ, Costandin părcălabu, Nicolae Brănescu, Radu Baču, Dumitru Băbăluţă, Iene brat diiaconu, Danciu diiaconu, diiaconu Ion, popa Rafail,Stanču Cernăianul, diiaconu Radu, Mihaĭ copilu, Nica Logofătu, Mateĭ Mărinescu, popa Tănasie, diiaconu Dumitru, popa Barbu Bătăşanu, Preda Lupeiŭ, Dobriţa copila, Dumitru diiaconu, Ion Mriană, Radu Rădescu, Drăguşin diiaconu, popa Constandin, Călina dieconiasa, Stan Mrenescu, popa Gheorghe, Mihasin Floria, popa Mihaĭ Panta, Nicola sin diiaconu, diiaconu Dragomir. [1754 ½ vedre.]

Nemoiul.

Popa Stan, popa Şerban, Diicu čobanul, popa Petru, Radu Piele, Sore catana, diiaconu Andreĭ, Radu zet Stroiŭ, Părvul sin Ieremiia, Ion ot Bučumenĭ, Stančul lăcătuşu, popa Costandin Merişescu, Stan Glăvan, Popa Ion Pălănğanu, Ion stuparu,. Ionică, Radul sin Calotă, Unchiaş Sincă, popa Sandu, diiaconu Dumitru, Dionisie monahul, Costandin abagiu, Calia copila, Vasile Cruceru, Ieremiia ot Câmpul-Marea, dieconiasa Marina, protopopul Dumitraşcu, Pavel monahul, Stan Duţa, Ion diiaconu, unchiaş Radu părcălabu, Andreĭ sin diiaconu, popa Dumitru, diiaconul Iene, Badia părcălabu, popa Nicola, Mihaĭ dascălu, Mariia vieriasa, popa Părvu Măčučanul, Ion Părvulescu, Dumitru Colţa, Gheorghiţă, nepotul Tismănianuluĭ, proto-

popul Mateĭ Gărdescu, diiaconiasă Dumitra, diiaconu Ion Piele, popa Şerban, Tudosca Culeru, Pătru Dulghi, Ion sin Vlăducu, Ion lănariŭ, Dumitraşcu Ivănescu, Dumitru ot Bučunĭ, popa Sandu, popa Ion, popa Gĭura, diiaconu Radu, Tudor Gărlaşu, Radu Dobrinescu, Dumitraşcu Văzăvan, Costandin Lădescu, Barbu sin Miu, Bădel Nichiforescu, Ion Cămpianul, Fota Nichiforescu, Preduţa Ursăscu, Mărin Roşu, Ion Muntianu, Tudor Lăcrariŭ, Dumitru Lecrariŭ, Mateĭ al Vlădiĭ, iegumenul Arnăuţanul, Niţa nevasta, popa Preda, Radul Panţucu, Dumitru Bustuchină, Dumitru Stroiescu, Fir flăcău, Ilie Respopescu, Ion Tincă, Radu Roşca, Floria Ghilencia, diiaconu Din, Sofronie Popănzălescu, diiaconu Florea, diiaconu Floria *(sic)*, popa Stan ot Căzăneştĭ, Ion Voinicul, Preda Diţescu, popa Pătru, Stan Durlacŭ, diiaconu Stoica, Gĭura Sfetiţescu, diiaconu Petru, diiaconu Costandin, Nicolae Ghilenoia, popa Ion ot Mitrofanĭ, Ion Cermanu, jupăniasa Mariia, Dafina protiasa, Papa Dimulescu, diiaconu Stancu, Andreĭ zet Mielcica, Mărin părcălabu, Mărin Măčučanul, Radu părcălabul, Nica logofătul, Dîncă olaru, diiaconu Ion, Dumitru Andronescu, dieconiasa Iona, Mărin Mustaţa, Dumitraşcu sin Şerbănescu, Anuţa dieconiasa, popa Ion Cenuşe, Radu Clencĭ.

[Două iscăliturĭ: un „*biv Logft. za Vist.*“ şi altul; total: 2186 1/4.]

CXXV.

Egumenul Rafail de Hurez către Turnagi-Başa, pentru o moşie.

Pria-cinstite dum[neata] Turnagì-Aga,

Jăluim dumitale ca să aibă sfănta mănăstire dreptate, că, avăndŭ parte de moşie în hotarul Sirbilor, 1 Uşureĭ şi 1 parte de moşie, dată danie de dumniaeĭ răposata Mariia Bălăčanca, care aŭ ţinut-o răposatul Ilie Otetelişanul Vornecul, şi, avăndŭ şi alţĭ sătenĭ de acolo într'al[t] hotarŭ moşie di dinpreună, cari şi de la eĭ are mănăstiria zapise de cumpărătoare, care moşnenĭ săntŭ aceştia: Du-

mitru Muşuroĭ, Constandin Muşuroĭ şi cu cetaşi lor, şi, viindŭ acum ca să cosim făn, nu ne îngăduescŭ, ci sar cu čomagul, Ci ne rugăm dumitale ca să fie cinstită porunca dumitale cu unŭ bombaşir asupra lor, ca, orĭ să ne îngăduieţĭ să cosim fănul, orĭ, de vor avia ceva a răspunde, să-ĭ iă să vie înpreună cu mine faţă, să ne judecăm, — că va fi cu păcat să rămăe mănăstirea păgubaşă de driaptă moşie. Că toate zaharele, i angaralele, şi alte podvode să înplinesc. Căt şi pentru o carte de judecată, ce este la măna lorŭ, iarăşĭ să să numiască în poruncă să ni să dia. Şi cum va fi mila dumitale.

Iulie 25, 1789. Pria-plecat dum[itale]:

Rafail iero[monah] de mănăstirea Hurezĭ.

Craiova.

Cinstiţĭ dumneavoastră boerĭ ispravnicĭ ot sud Vălcea. Să-ĭ cercetaţĭ jalba numituluĭ vechil al mănăstiriĭ, şi, de va fi avănd mănăstirea moşie acolo într'acele hotară, şi va fi avănd şi sineturĭ înscris pentru stăpănirea moşii, să-ĭ daţĭ poruncă acelor moşnenĭ, ca să lase pe mănăstire să-şĭ cosească făn pentru treaba vitelor mănăstiriĭ, saŭ, fiind altă pricină, dumneavoastră, cercetănd şi asupra dreptăţiĭ urmănd, să îndreptaţ[ĭ].

Turnagì-Ismail-Ag[a].

1789, Iule 26. *Treti Log[ofă]t.*

[Pecete cu negru, avănd inscripţie turcească.]

CXXVI.

Carte militară de scutire pentru egumeniĭ de Hurez, Bistriţa şi Arnota.

An den Rimnicker Herrn Vorpostens-Commendanten; Tirgusill, den 4-ten Novembris 789.

Die Äbte deren drey Klösster Hurez, Bistritza und Arnauta ersuchten mich um einen Schutzbrieff, kraft welchen sie vor allen Excessen befreyet bleiben, da ihre Wohnörter ohnehin schon ausgeraubt worden.

Um diese Bittstellers zu befriedigen, empfhiehlt man sie den Herrn Vorposstens-Commendanten von Rimnick, der des weitern hierwegen zu veranlassen wissen wird.

Staader, Ge[ne]r[a]l, Fr[ei]h[err].

CXXVII.

Paşaport german pentru egumenul Rafail de Hurez.

Vorzeiger dieses, Raphael Igumen von Oresz, gehet von hier nacher Oresz, in seinem Kloster, um von diessem wieder Besitz zu nehmen, und ihre Leute wieder zusamen zu berufen; welcher Igumen also frey pasieren und repasieren zu lassen, wie auch bei schärfester Bestraffung darf Niemandem, er möge Namen haben wie er wolle, diesem Igumen etwas abforderen oder auf seinem Werck hinderlig fallen.

Sig. Riminick an der Alt, den zwölften November 789.

G. zu Hohenlohe, Finanzmeister.

[Pecete nobiliară, pe ceară roşie.]

CXXVIII.

Paşaport german pentru călugărul Rafail, ce se întoarce la Hurez.

Pecete roşie şi iscălitura luĭ „Bibich, Ihro Römisch k. k. Majestaet würcklich bestellter Capit[än]-Lieutenant und dermahliger Commandant in Rimnyck".

CXXIX.

Plîngere a călugăruluĭ Iosif de Hurez că sătenii nu-şĭ plătesc adetul.

Jalbă către cinstitulŭ Divanŭ.

Jăluescŭ Divanuluĭ pentru că sfânta mănăstire Hurezulŭ are moşiĭ cu sate de veniturĭ, de dijmurĭ, de bucate i de vatră în sud Vălcea i la sud Gorjŭ, şi lăcuitori ce să află şezătorĭ pă numitele moşiĭ, cătŭ şi ale metoaşălorŭ,

Polovrage i altele, nu să supunŭ a-şĭ da adetu moşiilor după obiceiŭ, zicăndŭ că obiceiurile ce aŭ fostŭ, s'ar fi stricatŭ la toate moşiile mănăstireştĭ i boereştĭ. Ci mă rog Divanuluĭ ca să să facă o cinstită poruncă la dumnealor ispravniciĭ din sud Vălcea i la dumnealor ispravniciĭ din sudŭ Gorjŭ, ca să orănduiască mumbaşirĭ să apuce pă lăcuitorĭ să-şĭ dea fieşcare adetul pămăntuluĭ după obiceiŭ, fiindŭ că şi sfinteĭ mănăstirĭ i să cere zaherele, şi, nedăndu-şĭ lăcuitori dijmurile, nu avemŭ de unde să înplinimŭ. Deosăbitŭ, sfănta mănăstire are scutelnicĭ cu pecetluiturĭ domneştĭ, care şi pă aceia îĭ supără satele, şi nu-ĭ lasă ca să posluşască mănăstiri. Şi cumŭ va fi mila Divanuluĭ.

Plecatu dumneavoastră şi către Dumnezeŭ rugătorĭ:

Iosifŭ monahul ot sfănta mănăstire Hurezulŭ.

De la Divanu Banatuluĭ Craiovi.

Cinstiţĭ dumneavoastră boerĭ ispravnicĭ ot sudŭ Gorjŭ i Vălcea. Pentru cele drepte veniturĭ şi obiceiurĭ ale pămăntuluĭ sănt date poruncĭ ca să să înplinească de obşte de la lăcuitoriĭ ceĭ ce să hrănescŭ pe moşiĭ streine; ci să-ĭ faceţĭ dumneavoastră pe toţĭ aceĭ lăcuitorĭ a-şĭ plăti dijmurile din toate sămănăturile, după obiceiŭ, la sfănta mănăstire; aşijderea şi pentru scutelnicĭ veţĭ urmà precum vi s'aŭ maĭ scris.

1784 [1789?], Dechemvrie 11.

[Pecete ovală cu fum, avînd cele cincĭ mărcĭ de judeţe şi litera B.]

Treti Logofăt.

[Urmează ordinul, de la 31 Decembre, al ispravnicilor.]

CXXX.

[C. 1790.]

Catastih de mila vinerĭčuluĭ al sfinteĭ mănăstiriĭ Hurezi, de pe popoarăle cele ce [să] cuprindŭ în hrisov, Suteşti i alte popoară.

Dialul Zlătarilor.

Gheorghi Ţărlia, Ion sin Pană Dobruşan, popa Nicolae, Opria ot Valea Caselor, Ion Unchiiaşu, Radu Negrescu,

Stan Drăgănel, Ilina sin Chera, Stanču Ursŭ, Voina Unchiaşu, Gligorie Tărzăŭ, popa Costandin, Gĭura Prostu, Voica Săraca, Dumitraşcu Gĭodă, protopopul Mateĭ, Miria Boroşescu, Iordache Persu, Petru Didica, Isaia Îngurianu, Ion Îngurianu, popa Radu, Vişan Gĭodă, Dumitraşcu al Florică, Stan untariŭ, Mărin Boroşescu, Tănasie Didice, diiaconu Stan, diiaconu Dumitraş, popa Samuil, diiaconu Ion, diiaconu Tudosie, Radu Cosacŭ, popa Pătru, diiaconu Ion, Radu Ierčulescu, Rizia Nedeli, Sandu Nenčulescu, diiaconu Mihaĭ, Ionică, dieconiasa Ancuţa, popa Pătru, Tudor Hăţăş, Dumitru Pungă, Stoica Sărbătore, Stanču Ungurianu, Androne Frumuşelu, popa Radu, Preda Croitoriŭ.

Creştinĭ *(sic = Creţenĭ).*

Mihaĭ Gaşpăr, Ianaichi Mănzatu, Mihaĭ Bărbulescu, Mihaĭ Creţanu, Vlada Săraca, Radu Vieriŭ, Ion Curiman, Ion Catana, Radu Jilcu, San cărčumariŭ, Costandin părcălabu, Nicolae Brănescu, Şerban sin Papa, Popa Unchiaşu, Radu Baču, Dumitru Băbăluţă, diiaconu Ion, Iane brat diiaconu, Costandin Drugă, Iona văduva, Obretin, Danču diiaconu, diiaconu Ion, popa Rafail, diiaconu Radu, Stančul Cernianul, Iona Mătuşa, Tudosie Postia, Nica Logofătu, Mateĭ Morunescu, Gligore Măgurianu, popa Tănase, popa Barbu Bătişanu, Preda Lăpoiŭ, Dobriţa Copila, Ion Băiatu, Dinu Surdu, Ion Mriană, Drăguşin diiaconu, Staiŭ, popa Costandin, Călina dieconiasa, Samuil, Stan Mrenescu, popa Gheorghe, popa Mihaĭ Panta, popa Stan, popa Şerban, Diicu Cĭobanu, popa Pătru, Anca Săraca, Iianeşu Măgherianu, Radu Piele, Filip Nemoianul, Dumitru Tarbalescu, Sora, diiaconu Andreĭ, Părvu săn diiaconu, Ion săn popa Mateĭ, Părvul Mehetescu, Radu Merişescu, Radu zet Stroiŭ, Părvu sin Ieremiia, Albu, Dragomir vieru, Părvul slujitoru, Mateĭ Megheranul, Ion ot Bučumenĭ, Barbu Cĭorăscu, Ion sin Lăcătuşu, Stanču Lăcătuşu, popa Costandin Mişescu, Stan Glăvan, popa Ion Pălăngeanu, Radu deliu, popa Ion zet Nago, Climent monahul, Ion stegariŭ, Călivieriŭ, popa Sandu, diiaconu

Dumitru, Nicolae Paroşa, Dionisie monahu, Radu Popescu, diiaconu Dumitru, Costandin abagiu, Chialia Copila, Vasile Cruceriŭ, Iaremiia ot Câmpul-Mare, dieconiasa Marica, protopopu Dumitraş, Pavel monahu, Stan Duţa, Nicolae Ghilacia, Ion diiaconu, Radu Păuni, Mihalča vătăşelu, Unchiiaş Radu părcălabul[u], Dumitru Curunčanu, popa Dumitru, popa Ion sin ego, popa Nicolae, diiaconu Stan, diiaconu Iene, popa Nicola, Mihaĭ dascălu, Mariia vieriasa, Ienache, popa Preda, popa Părvu Măčučanu, Ion Părvulescu, Papa ot Botăşan[ĭ], Dumitru Colţa.

Gărdeştĭ.

Protopopu Mateĭ, popa Ion Gărdescu, diaconiasa dum., popa Mateĭ de la măn[ăstire], diiaconu Ion Pile, popa Şărban, Tudosie Culeru, Petru Durghi, Unchiaş Diicu Bănescu, Alicsandra Săraca, Vlăducu Unchiaşu, Preda Flăcău, Măteiŭ Vulpuiŭ, Dumitru ot Bučum, popa Sandu, popa Ion, popa Fera, Gĭura ăl Mare, diiaconu Radu, Tuder Gordaşu, Logofăt Radu, Marin Zăbavă, Radu Dobrinescu, Bădel Nichiforescu, Dumitraşcu Isuf, Fota Nichiforescu, Preduţa Ursăscu, Ion Tincă, Radu Roşca, popa Preda, Gĭura săn Iancu, Voicu Chiricescu, Opria Grecu, Voicu Turmacu, Varlaam, Florica Mătuşa, Sofronia Popănzălescu, Sandu Cărăşilă, Din[u] sin Neda, Mateĭ Mătăsaru, Ion Voinicu, Petru Diţăscu, Stan Orlacŭ, popa Ion, Părvu Călinescu, Gĭurcu Sfiticescul, diiaconu Petru, diiaconu Costandin, Dumitraşcu Ghilenča, Rafina protiasa, jupăniasa Mariia, Papa Dimulescu, Mihalča Podină, diaconu Stancu, Andreĭ zet Milcica, diiaconu Ion, Preda Nicolič, popa Şerban, Voicu Pietraru, Stroia Gĭambaşu, popa Dumitru, Ion sin Butcă, diiaconu Dumitraşcu, Floria sin Botore, Dincă Olarul, diiaconu Ion, popa Mărin ot Găneştĭ, Stan diiaconu, dieconiasa Iona, Radu Clencĭ.

Tot Suteştı.

Marin Roşu, Ion Creţu, Ion Negrianu, Ion Muntianul, Tudor Lănariŭ, Mateĭ al Vlădăĭ, Radu Vladi, Arnăuţanu, popa Preda, Niagoe sin Dela, Radu Panţucu, Ivan Pisco-

pescu, Pătru al Catarini, Dumitru Busduchină, Ion Stroiescu, Iliia Răspopescu, Stan Găvrilescu, Stanču Găvrescu.

[Rubrice: apa, fud., lugu, vedre.]

CXXXI.

[C. 1790.]

Arătare de moşiĭ i altele cè să scrii într'acest hrisov şi nu să stăpânescŭ de mănăstire, cum arată la vale.

1 roată de moară din Slăviteştĭ.
1 dărstă din Slăviteştĭ.
1 moşiia Oteeştĭ.
1 moşiia Sălcuţa.
1 moşiia Belčugatu.
1 moşiia Cojăştĭ.
10 răzoare de vie dela Suteştĭ.
Vama dela Cerneţĭ i dela —, dela Bistriţă.
Mila de sare... bolovanĭ.

Aceste moşiĭ i milĭ... mănăstirea, nu le stăpă[neşte... pen]tru încredinţarea... Noem[vrie] 23, 1[79—].

Pahomie igumen Hurez[uluĭ].

CXXXII.

Intărire de vinăriciŭ a Hurezuluĭ din partea Divanuluĭ muntean.

Bucureştĭ, 19 Iulie 1790. „De la Divanul prinţipatuluĭ Ţăriĭ-Rumâneştĭ". Se întăreşte Hurezuluĭ, după actele de la 25 Maiŭ 1775 şi 27 Septembre 1784, vinăriciul din dealul Suteştilor, Nemoiuluĭ şi Creţenilor, precum şi din dealul Gărdeştilor şi al Zlătăreilor (Vîlcea), din dealurile Bujorilor, Gĭorocu, Cacaleţu, Brativoeştĭ (Dolj), „câte doĭ banĭ de vadră şi părpărul dupe obiceiŭ". „Decĭ, fiindcă Măriia Sa prea înaltul prinţipu Coburgu, marele comandiru al tuturoru oştiriloru şi oblăduitorul Ţăriĭ, aŭ binevoitu a să păzi priveleghiurile numiţiloru Domnĭ Alecsandru-Vodă Ipsilantŭ, Nicolae-Vodă Caragea şi Mihaiŭ-Vodă Suţul, s'aŭ datu de la Divanu ačastă carte... Pentru care să

porunceşte şi la toţĭ căţĭ să cuvine să fiţĭ următorĭ a să păzi priveleghiurile numiteĭ mănăstirĭ, ca să-şĭ ià mila eĭ în vremea cea obicĭnuită.

Enzenberg F[eld]m[arscha]ll (chirilice). *Cozma al Ugrovlahieĭ*, 'Ο 'Ριμνίκου Φιλάρετος.

[Al doilea rînd:] Sigismundus d'Eperjes, Hauptmann; Ştefan Prăscoveanu, B. Şt[irbeĭ] V[el] Vornic, Ioan... Vel Vor[nic].

[Iar în colţ:] Biv Vel Sărd[ar].

[N[1] de ordine. Pecete pusă cu ceară roşie în colţ, la stînga, cu armele lui Coburg.]

CXXXIII.

Altă întărire ca precedenta.

8 August 1790. Divanul (Enzenberg f[eld]m[areşa]l, Cozma al Ug[rovlahiei], 'Ο 'Ριμνίκου Φιλάρετος. Cost[an]d[in] Glog[o]v[eanu] Vel Vist[ernic], Şt. Prăşcovean[u], B. Şt[irbeĭ] Vor[ni]c şi 'Sigismundus d'Eperjesi, Hauptmann) întăreşte mănăstiriĭ Polovracĭul, metoh al Hurezuluĭ, privilegiile cuprinse în acte de la Alexandru-Vodă Ipsilanti (20 Maiŭ 1775), Mihaĭ-Vodă Suţu (22 Ianuar 1784), pentru „vinăricĭul din dealul Negoeştilor şi al Mogoşilor, sud—, căte doĭ banĭ de vadră şi părpărul, dupe obiceiŭ. Decĭ, fiindcă Măriia Sa preaînnaltul prinţip Coburgŭ, marele comandirŭ alŭ tuturorŭ oştilor şi oblăduitorulŭ Ţăriĭ, aŭ binevoitŭ a să păzi priveleghiurile a treĭ Domnĭ: Alecsandru-Vodă Ipsilant, Nicolae-Vodă Carageà şi Mihaiŭ-Vodă Suţul, s'aŭ dat del[a] Divan [„Divanul prinţipatuluĭ Ţăriĭ-Rumăneştĭ"] acĭastă carte numiteĭ mănăstirĭ, cu care întăreşte Divanul toate maĭ sus arătatele priveleghiurĭ spre a şi le avea întocmaĭ dupe coprinderea hrisoavelor domneştĭ. Pentru care să porunceşte şi la toţĭ căţĭ să cuvine să fiţĭ următorĭ spre a să păzi priveleghiurile mănăstiriĭ ca să-şĭ ià mila eĭ în vremea obicĭnuită." Jos: „biv Vel Sărd[ar] L." N[1] de ordine pe margine. Pecete pe ceară roşie cu arme străine (ale luĭ Coburg?).

CXXXIV.

Egumenul Rafail de Hurez către egumenul Ilarion de Dobruşa, pentru afaceri.

Cu părintească iubire, frate Ilarionŭ Dobruşane,

Cu scrisoarea către Frăţiia Ta de altă nu iaste fără cătŭ scrisoarea Frăţii Tale amŭ priimitŭ, dinpreună cu unŭ somnŭ proaspătŭ, şi foarte săntŭ mulţămitŭ Frăţii Tale pentru neuitarea. Iar, cătŭ pentru unŭ vadŭ de moară ce-mĭ scriĭ că aĭ găsitŭ la Runcŭ, şi s'arŭ putea face pă moşiia sfinteĭ mănăstirĭ o moşie *(sic)*, că într'acelŭ vad veĭ fi îngăduitoriŭ până voĭ trimite omu mieŭ într'adinsŭ, să vază ca nu cumva să să facă vre o stricăciune la livezĭ, că aŭ maĭ venitŭ uniĭ dinŭ săteani de acolò, de aŭ cerut ca să facă ačastă moară, şi m'am înştiinţatŭ de la isprăvnice[lulŭ] precumŭ că săntŭ toate; că, de să va întâmpla vre-odată să vie apa mare, să va face mare stricăciune la livezĭ, ci, precumŭ zicŭ, veĭ fi îngăduitoriŭ până să va vedea şi de noĭ; şi, de să va face stricăciune, atuncĭ să va da voe. Ačasta; şi săntŭ

Alŭ Frăţii Tale întru Hristosŭ frate

R[afailŭ] ig[u]m[en] Hurezĭ. 1790, Octomvrie 4.

Frate, iată că trimisăĭ Ţiganĭ ca să facă vre-o zeace, cinsprăzeace miĭ de haracĭ în pădurea FrăţiĭTale, şi te poftescu să le daĭ mălaĭ dela Frăţia Ta, şi veĭ luoa de la moşie căndŭ vom trimete să bată porumbi.

[V°:] Sfinţii Sale frateluĭ Ilarionŭ igumenŭ Dobruşanu, cu frăţ[ească] dragoste să să dea.

[Pecete roşie.]

CXXXV.

[Ciornă.] [C. 1792.]

Plîngerea egumenuluĭ de Hurez, Pahomie, către Domn, arătînd pagubele mănăstiriĭ.

Luminate Doamne,

1. În răzmiriţa cea din de multŭ, aŭ stăpănitŭ Nemţi

ţara de peste Oltŭ mulţĭ anĭ, şi arată anaforaoa că n'aŭ datŭ mănăstiriĭ nimicŭ.

2. În răzmiriţa Muscaluluĭ, n'aŭ fost (?) case pe locu hanuluĭ nicĭ de cum.

3. În răzmiriţa cea de acum, a Niamţuluĭ, iarăşĭ s'aŭ spartŭ Craiova, şi n'aŭ rămasŭ m[ă]n[ăstiriĭ] nicĭ-o prăvălie.

4. În pace a fostŭ Caimacami în han şi chiriilele le luoa Caimacami, cu ştirea şi voia egumenilorŭ, şi grădinile hanuluĭ îşĭ punea Caimacani legumĭ şi zarvavaturĭ *(sic)*, iară cu voia egumenilorŭ; unde şi Divan[ulŭ] să făcea în hanŭ.

5. Şi încă egumeni, în loc a sta în potriva Caimacanilor pentru acea chirie din prăvăliĭ, le mai da încă şi alte plocoane: făină de jămŭbulă, şi cară de orzŭ, şi buţĭ cu vinŭ bunŭ, şi meare şi peare, şi caşcavale pentru trebuinţa casiĭ dum[nea]lor, fiindŭ Caimacami oamenĭ din ţară streină; şi le cumpăra acestea cu banĭ; şi şi acum aŭ dat părintele Hurezanul din acestea, că iaste oareşcare şartŭ a cinsti mănăstirile pe dom[nea]lor Caimacami cu de aceastea.

6. Ci dum[nea]lor Caimacami nu luoa cu sila de la mănăstire, ci cu voie; une orĭ luoa mănăstirea, alte orĭ Caimacami să învoia prin scrisorĭ cu egumeni, şi apoĭ egumeni le dăruia, şi cu aĉasta zicŭ eĭ că n'aŭ luot mănăstirea chirie.

7. Şi Caimacami, cum vin în Scaunul Craiovi, iaste obiceaiŭ a-ĭ heretisi egumeni de pe Olt cu peşcheşurĭ.

CXXXVI.

Vechilul Hurezuluĭ către Domn, în procesul mănăstiriĭ cu Rumîniĭ de la Uşureĭ.

[1792.] „Niţul Logofătul Copăĉanu., vechilu măn[ă]stir[iĭ] Hurez, sud Vălcea“, se plînge Domnuluĭ că, fiind în Bucureştĭ pentru judecata cu „oameni dela satu Uşurei . . ., pentru moşiia mănăstiriĭ, Sărbiĭ i Uşurei“,—a căpătat anaforaua de hotarnicĭ. „Şi, findcă, cu priiminţa amăndurora părţilor, am dat aşa adeverinţă, iscălită în canţalariia lumi-

natuluĭ Divan, să să întărească cu luminată pecetea Mării Tale, iar dumnealuĭ vătaful de Divan îmĭ ţine anaforaoa şi nu vă să o dea la întărire, cerăndu-mĭ banĭ, — care lucru nefiind de înplinire de banĭ, ca să-ĭ daŭ zečuială, nicĭ moşie cu vre o hotărăre aleasă, ca să caute vre un havaet, [ci] poruncă de hotarnicĭ la faţa loculuĭ, — cu păcat va fi să mă necăjască şi să pieĭ în vreme de iarnă eŭ aicĭ în Bucureştĭ, şi casa şi dobitoacele mele acolò peste Olt, zicănd că va să mă ţie pănă după Sfeti Vasilie. Ci cu lacrămĭ mă rog milostiviri Mării Tale, să fie luminată porunca Mării Tale ca să-mĭ dea anaforaoa la întărire, să nu pieĭ aicĭ, fiind dajnic Visterii la mazilĭ. Şi ce va fi mila Mării Tale."

CXXXVII.

Plîngere a luĭ Pahomie, egumen de Hurez, împotriva preotuluĭ de la mănăstirea Dintr'un Lemn.

„Pahomie, igumenulŭ mănăstiriĭ Hurezŭ dinŭ sudŭ Vălcea", se plînge Domnuluĭ de „popa Mateĭ dă la mănăstirea dintr'unŭ Lemnu" că a cumpărat de la Ioniţă Drăgoescu moşia Genuneniĭ, în hotar cu Foleştiĭ, aĭ Hurezuluĭ, fără a se întreba această mănăstire. „Darŭ cuvăntŭ lămuritŭ dă vănzare nu aŭ datŭ, ci pă suptŭ cumpătu aŭ zisŭ precumŭ că o are luată în arendă; acumŭ dă curăndŭ amŭ doveditŭ că moşiia aŭ văndut-o statornică. Şi nu-l îngăduescu a cumpăra, avăndŭ mănăstirea protimisisŭ, şi numitulŭ este vecinu răŭ şi înpresurătorŭ dă hotarŭ, şi apururea este gălcevurĭ la stăpănire cu oameni mănăstiri." Cere „să întorcu bani pă moşie preotuluĭ, să rămăe moşiia supt stăpănirea mănăstiriĭ".

[Poruncă de cercetare la 29 Ianuar 1792.]

CXXXVIII.

Răspunsul preotuluĭ de la mănăstirea Dintr'un Lemn către egumen.

10 Mart 1792. „P[opa] Mateĭ măn[ăs]t[iriĭ]" către Pahomie, egumenul de Hurez. „Văz că-mĭ scriĭ Sfinţ[ia

Ta] pentru moşăia Genunenĭ, că aş fi cumpărat-o pe supt ascunsu de la boeriĭ Drăgoeştĭ; i dar acăsta socotească înţălepčunea Sfinţ[ieĭ Tale] că nu este lucru a-lŭ cumpăra cinevaş pe taină, ce este moşie, şi am întrat cu stăpănirea de sănt zece anĭ, şi de multe orĭ amŭ avut prigonirĭ cu părinţiĭ mănăstiriĭ Hurezuluĭ, pentru că mĭ să calcă semnele moşii Genunenĭ dă către Foleştĭ, şi nimenea nu mi-aŭ zis nimic, saŭ măcar doao treĭ slove să-mĭ scrie. Maĭ ales că cunoscut lucru era la toţĭ că, de era pe supt ascunsu acăstă cumpărătură, cum puteam eŭ a maĭ face atăta chieltuială, cu casă, cu ogrăz, cu coprinsurĭ, cu moară, care sănt văzute, şi, de avea mănăstirea protimisis, trebuia de atuncĭ să-mĭ fie dat pricină,— că eŭ nu mă uit la moşie ca la coprinsurile mele. Eŭ aş fi venit, de aş fi vorbit cevaş cu Sfinţ[ia Ta], dar, aflăndu-mă călătorĭ în časul acesta, dupe cum îţĭ vor spune şi trimişiĭ Sfinţii Tale, mergănd afară la moşioarele mănăstiriĭ, acum nu putuĭ, ci socotescu că pănă la Sfintele Paştĭ mă voĭ întoarce, şi, ce vom avea, vom vorbi...

Părinte igumene, n'am socotit că veĭ cădeà asupra casăĭ mele cu acest felĭ de dragoste; te bucurĭ să-mĭ sărăceştĭ copii şi casa, purtăndu-mă prin judecăţ şi prin cinstitele Divanurĭ: păcat veĭ să aibĭ, că sfănta mănăstire are zestre destule, şi să dea Dumnezeŭ să trăiască preaslăviţiĭ ctitorĭ, că nu va scădea sfănta casă, iar Sfinţ[ia Ta] poate să rămăĭ numaĭ cu păcatu.

[Pecete de ceară aurie, fără inscripţie şi desemn.]

[V°:] Popa Mateĭ.

CXXXIX.

Un isprăvnicel din Şcheĭ către egumenul de Hurez, Pahomie, pentru o biserică.

[1792.] „Eŭ Stanču ucheaşu, ispränicelu ot Şcheĭ", către egumenul de Hurez, „Pahomie". „Maĭ nainte vreme aŭ fostŭ sfăntă biserică pe moşiia sfinti mănăştirĭ Urezu înŭpluta, şi eŭ fiindŭ isprămnicelŭ de săntŭ acuma doozecĭ de anĭ, şi,

avă[n]dŭ totŭdeauna cuvăntŭ cu omeni ca să facemŭ sfăntă biserică totŭ în locu care aŭ fostŭ ma nainte vreame, dară acuma omen[i] cu voia luĭ Dumnezeŭ să apucă cu toată inima; ci pentru aĉastă înştinţăz Preasfiţieĭ Tale, să damŭ cuvăntŭ dela Sfiţiia Ta". „7300, Martŭ în 25."

„La acest răvaş li s'aŭ dat voe să facă besearică pe moşiia sfinteĭ măn[ăsti]rĭ la Şcheĭ; Mart 16, 1792.

Pahomie, igum[en] Hur[e]z[uluĭ].

CXL.

Dincă Brăiloiŭ către acelaşĭ, pentru moşia Craioviţa.

Cu fiiască dragoste mă închin Sfinţ[ieĭ Tale].

Cănd să afla frate-mieŭ aicĭ, am fost scris Sfinţ[ieĭ Tale] o scrisoare pentru moşiia Craioviţa a sfinteĭ mănăstiri, de veĭ pofti, să facem schimb a-ţĭ da eŭ moşiia Izvoarăle saŭ Devesălu, din doao una, care veĭ pofti. Măcar că moşiile mele amăndoao sănt maĭ bune, căcĭ în arendă le daŭ pe an căte t[l] 300, iar moşia Craioviţa nicĭ 100 de leĭ nu ieĭ pe ia; dar eŭ mă mulţămesc numaĭ pentru căcĭ este aproape, findcă toate moşiile mele sănt depărtate de Craiova. Şi la acea scrisoare nicĭ-un răspunsŭ n'am priimit, ci, de voeştĭ saŭ nu, te poftesc să am răspunsŭ. Şi sănt

Al Sfinţ[ieĭ Tale] fiĭ sufletesc:

[17]92, Avgust 3.

Dincă Brăiloĭ, Paharnic.

Pentru medeaoa ce-mĭ scriiaĭ, am cercat, şi nu să poate isprăvi cu acea sumă, iar, cănd voĭ priimi a maĭ da t[l] 100, să va chivernisi treaba.

[Către Pahomie, egumenul de Hurez.]

CXLI.

Un Logofăt de Divan către acelaşĭ, pentru arenda unor munţĭ.

3 Septembre 1792. „Costandin Logofăt za Divan" către egumenul Pahomie „Hurezeanul". „Pentru jalba ce aĭ

fost dat în vremea trecută pentru pricina acelor Ungurenĭ ce aŭ cumpărat nişte munţĭ lăngă alţiĭ aĭ Sfinţii Tale, şi căutaĭ protimisis a răscumpăra, veĭ şti că, inştinţindu-să de dum. Caimacanu la Măria Sa Vodă, aŭ venit răspunsul ca să să urmeze după publicaţiia gospod, ce este dată ca nimenĭ din sudiţĭ să nu cumpere aicĭ în pămăntul ţăriĭ lucrurĭ nemişcătoare, şi aŭ rămas pricinile acelor munţĭ să-ţĭ cauţĭ Sfinţiia Ta aicĭ prin judecată, dăndu-ţĭ acea putere, cănd nu vor fi alţiĭ din pămăntenĭ rezaşĭ. Ci, cănd veĭ avea vreme, veĭ căuta judecata întăĭ la boeriĭ ispravnicĭ aĭ judeţuluĭ, apoĭ şi aicĭ la Divan. Eŭ sănt gata slugă la ce veĭ porunci Sfinţiia Ta; ci să mă ştiĭ de sluga Sfinţii Tale, maĭ vărtos pentru sfănta mănăstire. Numaĭ cărčuma de la Gĭoroc, mă rog să cauţĭ de aĭ vre un aşăzămănt, că-mĭ iaste necazĭ pă obraznicii aceia de oamenĭ, şi pohtiiam să văz pă Sfinţiia Ta aicĭ în parte locului". Pecete neagră, ruptă.

CXLII.

Arendaşul moşieĭ Craioviţa către egumenul de Hurez, despre starea moşieĭ.

[8 Octombre 1792.]

Anulŭ 1791, livezile ce săntŭ, le-aŭ măncatŭ ostaşiĭ cu caĭ înpărăteştĭ, iarŭ episcopiia n'aŭ făcutŭ măcarŭ unŭ paiŭ de fănŭ, şi episcopiia pentru acestŭ folosŭ ţinea acastă moşie, iarŭ nu pentru altŭ venitŭ, că nu are nimic pe anulŭ acesta, fiindŭ secetă precumŭ ştiutŭ iaste de toţĭ; iarăşĭ nu s'aŭ făcutŭ nicĭ-unŭ fănŭ, ci prinŭ mărăcinĭ, prin crăngurĭ, cu atăta necazŭ abiia amŭ făcutŭ vre o treĭzecĭ cară de fănŭ; care jumătate l-aŭ înnecatŭ apa, şi amŭ chelt[uit] vre o t[1] şaizecĭ, — care maĭ lesne l-aşŭ fi cumpăratŭ din tărg.

Pentru care amŭ fostŭ şi scrisŭ Preasf[inţieĭ Sale] părintelui episcopŭ Sevastisŭ, căndŭ să afla acolea în partea locului, ca să arate Sfiinţ[ieĭ Sale] că nu poate plăti episcopiia arenda. Iarŭ pentru nişte cărămidă ce s'aŭ făcutŭ, şi puţintelŭ porumbu, acestea săntŭ în seama unuĭ Defta isprăvnicel[ulŭ] la păstrare.

CXLIII.

Raport către acelaşĭ, cu privire la egumenul de la Polovracĭ.

Cu frăţască dragoste mă închinŭ Sfinţii Tale, aghie Hurezane.

Înştiinţăzŭ pe Sfinţăia Ta pentru egumenaşu de la Polovragĭ, că în trecutele zăle arŭ fi trimesŭ dumnealuĭ Stolniculŭ Dumitrache [1] de la Tărgu-Jiiuluĭ să-lŭ rădice, încă cu urgie, şi egumenaşu arŭ fi fugitŭ de acolò, şi aŭ venitŭ aiča la Craiova, şi aŭ făcutŭ o jalbă către mine arătându-şŭ viiaţa luĭ din mirenie, şi din călugărie, şi, după cumŭ amŭ auzătŭ din omeni episcupii ceĭ maĭ vechĭ, socotescŭ că arŭ fi omŭ de treabă, şi aŭ slujitŭ şi la sfănta mănăstire Hurezu multă vreme. Acum văzŭ că s'arŭ fi sculatŭ doĭ călugărĭ ermonaşĭ, şi s'aŭ dus la Tărgu-Jiiuluĭ, la dumnealuĭ Stolniculŭ, arătându-ĭ multe vorbe şi părăčunĭ pentru numitulŭ egumenaşĭ, şi dumnealuĭ Stolnicu, dupe părăčunile călugărilorŭ, aŭ făcutŭ o jalbă către dumnealuĭ Caimacamu, arătăndŭ multe părăčunĭ în jalbă, că arŭ fi ocărătŭ pe caprariŭ de slu-j[itorĭ] ce aŭ fostŭ venitŭ să rădice pe egumenaşŭ, zăcăndŭ şi alte vorbe necuviosă, şi pentru dumnealuĭ Stolniculŭ. Cu toate acestea, eŭ, după datoriia ce amŭ, şi după porunca Preasfinţii Sale părinteluĭ episcopu, pentru ca să nu să 'necinstească shiima nostră, amŭ căzutŭ cu capu şi cu pieptu să-l ajutŭ la dumnealuĭ Caimacamulŭ, numaĭ şi numaĭ pentru cinstea noastră; însă amŭ scrisŭ şi la Preasfinţiia Sa părintele toată curgerea aceştiĭ pricinĭ. Ci, de vorŭ fi aceste părăčunĭ cu ştirea Sfinţii Tale, n'arŭ fi fostŭ cu cale şi cu orănduială, fiindcă este ciracu Sfinţii Tale, dar, nefiindŭ cu ştirea Sfinţăi Tale, să facĭ cercetare pentru aceĭ călugărĭ, a să descoperi adevărulŭ, a cuĭ aŭ fostŭ vina pentru aceste vorbe necuviosă, şi, de

[1] Varlaam, cronicarul. V. *Ist. lit. rom. în sec. al XVIII-lea*, tabla.

vorŭ fi călugăraşi aceia învinovăţăţĭ, să le facĭ şi căzută certare, iar, neputăndu-le face Sfinţiia Ta, să-ĭ arăţĭ la mine, ca să-şĭ ià căzută certare, pentru a fi pildă de învăţătură multora a nu maĭ face acestŭ felĭ de necuvioasă pricinĭ. Al doilea, înştiinţăzŭ Sfinţii Tale pentru moşiia de aiča, dela Craioviţă, că amŭ înştiinţatŭ Preasfinţăi Sale părinteluĭ episcopu, că, fiindŭ şi maĭ nainte totŭ la episcupie, neavăndŭ moşie aproape, să ţinea de episcupie moşiia ačasta, şi îmĭ scrie părintele ca să scriŭ Sfinţii Tale ca să rămăe moşiia ačasta tot aiča, pentru trebuinţa casăĭ. Ci Sfinţiia Ta să-mĭ facĭ unŭ răvaşŭ cu iscălitura Sfinţii Tale, pentru stăpănire, şi havaetu ce s'aŭ fostŭ dăndŭ pănă acumŭ, să va da şi de acumŭ înnainte. Ci de ačasta înştinţaĭ Sfinţăi Tale, avăndŭ răspunsŭ, atăt pentru pricina egumenaşuluĭ, cătŭ şi pentru moşie. Şi săntŭ

1792, Noemvrie 27.

Al Sfinţii Tale întru Hristose frate:

. . . ἐπίτροπος.

[V°:] Cinst[it]uluĭ şi mie întru Hristose frate, Sfinţii Sale părinteluĭ chir Pahomie, egumenŭ sfinteĭ mănăstirĭ Hurezulŭ, cu frăţască dragoste să [să] dea.

[Bulină.]

Acestŭ răvaşŭ grecescŭ fără zăbavă să să trimiţă la iconomŭ, la Rămnicŭ.

CXLIV.

Şerban Oteteleşanu către acelaşĭ. pentru judecata mănăstiriĭ cu nişte Rumînĭ.

Cu fiiască plecăčune mă închin Sfinţii Tale.

Cinstită şi părintească scrisoarea ce mi i-aĭ triimisŭ, cu dragoste fiiască am priimit-o, şi m'am bucurat că te afli sănătosŭ. Am văzut şi cele ce-m scriĭ Sfinţiia Ta că te-aĭ judecat cu Rumăni de la Uşureĭ, la dumnealor ispravnici aceluĭ judeţĭ, şi s'aŭ hotărăt ca să să ià boiarĭ hotarnicĭ la ačasta. Şi miie îmĭ pare bine, dar maĭ bine

ar fi fost să nu te fi maĭ chieltuit pe acolo pe la Răvnic, ci să fiĭ venit aicĭ în Craiova, ca cu o chieltuială să să izbrănească treaba. Că veĭ şti Sfinţiia Ta că eŭ, căutăndŭ scrisorile nostre, am găsit toate zapisăle cele veichĭ ale moşii Sărbiĭ, în care arată şi toţĭ Rumăni vănduţĭ, cu tot hotarul lorŭ; şi nu aŭ Rumăni măcar o palmă de moşiie, că cu silniciie să fac stăpănĭ pe moşiie, neavăndŭ nicĭ-o treabă. Ci eŭ aşa sfătuesc pe Sfinţiia Ta, să iaĭ toate cărţile şi zapisă ce aĭ, să viĭ însuş Sfinţiia Ta, să ne curăţim de odată de aceştĭ hoţĭ de Rumănĭ, şi să ne scoatem şi venitu moşii, ce l-aŭ măncat eĭ în silnicie. Şi, maĭ vărtos, că aŭ şi alte trebĭ aicĭ, care trebĭ îţĭ sănt pentru folos şi pentru cinste, dupe cum te veĭ fi pliroforisit din înştiinţarea ce-ţĭ va fi făcut părintele egumen Polovrăgeanu, — că i-am zis să te înştinţeze pe largŭ. Miie, din căt mi i-aŭ fost priceperea, am păvăţuit pe Polovrăgeanu pentru necinstea ce i s'aŭ făcut, care, la acasta, acum aĭ vreme, aĭ tropos să-ţĭ afli dreptatea. Ce, cum zic, zece zile maĭ sănt a să căuta judecăţĭ vechĭ, că poate vor veni şi răspunsurile de la Bucureştĭ. Ci, decăt să fiĭ chiemat, maĭ bine să fiĭ aflat aicĭ, ca unul ce eştĭ năpăstuit şi îţĭ ceĭ dreptatea şi cinstea. Iară eŭ rămăĭ

Al Sfinţii Tale fiu sufletescu:

Şerban Otetelişanu (?), Paharnic.

1792, Dechemvrie 9.

[Adresa:] Cinstituluĭ şi mie părinte sufletesc, Sfinţii Sale părinteluĭ egumen Hurezanu, cu fiiască plecăčune.

CXLV.

Răspuns al Mitropolituluĭ Filaret către egumenul de Hurez Pahomie, cu privire la cearta mănăstiriĭ cu un preot.

Filaret, milostiiŭ bojiiŭ arhiepiscopŭ şi Mitropolit al U[n]g[rovlahieĭ].

Cuvioase igumene al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezul, chir Pahomie, blagoslovenie. Scrisoarea ce ne-aĭ trimis, dela

23 ale aceştiĭ lunĭ, am priimit-o, şi am văzut cele ce ne scriĭ pentru moşiia Genunecăĭ, ce să stăpâneşte de Molitva Sa chir pop Mateĭ, ot mănăstirea Hureziu. Ci, cu toate că noĭ i-am fost scris cu o în . . ., numaĭ ca să-ş priimească bani cumpărătoriĭ aceştiĭ mo[şiĭ]. . . putinţa ce are mănăstirea pentru schimbul dela t. . ., dar, după înştiinţarea ce ne-aŭ făcut şi Molitva Sa, văzând [şi cartea] de judecată a dumnealor isprav[ni]cilor din Vălcea, să ştiĭ cum că nu e cu putinţă să-l silim maĭ mult de a-şĭ da moşiia, având îndreptărĭ cuviincoase şi stăpănire statornică, ci Cuv[ioşia Ta] să-ĭ daĭ pace. Iar, alt acaret de să va găsi de vănzare, cum şi pentru casile din Răimnec, vom face îndemnare aceluĭ boer, ca să le cum pere, să le dea schimbu. Şi fiĭ blagoslovit. 1793, Ghenarie 31.

Ὁ Οὐγγροβλαχίας Φιλάρετος, εὐχέτης.

[V°] Cuviosuluĭ igumen al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezul, chir Pahomie, cu blagoslovenie să să dea.

[Pecete brună, ştearsă.]

CXLVI.

Episcopul de Rîmnic, Nectarie, către egumenul de Hurez Pahomie, pentru moşia Craioviţa.

Nectarie milostiiŭ bojiiŭ episcop Răimnic.

Cuv[ioase] igumene al sfinteĭ măn[ăstirĭ] Hurez, chir Pahomie, blagoslovenie. Fiindcă cuv[iosul] nostru chir Parthenie ne-aŭ înştiinţat cum că sf[ănta] mănăstire ar fĭ avînd o moşioară Craioviţa, ce iaste în marginea Craioveĭ, pentru care aŭ scris la mănăstire ca să să dea de către Cuv[ioşia Sa] iarăş pe seama metohuluĭ sf[inteĭ] episc[opiĭ] de acolea din Craiova, cu arenda ce aŭ fost şi păn[ă] acum într'atăta vreme, căt aŭ ţinut-o şi preasfinţ[itul] părintele Mitro[po]litu, stareţul nostru, fiind episc[op] Răim[ni]cu[luĭ], fiind trebuincoasă numaĭ pentru puţintel făn ce poate a să face cănd să întămplă, fiind maĭ cu îndemănare, căcĭ iaste aproape, iar nu pentru alt cevaş. Şi Cuv[ioşia Ta] aĭ fi răspunsu cum că nu poţĭ a o da, fiin-

du-ţĭ de trebuinţă pentru conac când veĭ merge la Craiova, — pentru care scriem Cuvioşii Tale ca să priimeştĭ arenda de la sfânta episcopie după cum s'aŭ urmat şi până acum la stareţul nostru, şi, oricînd veĭ veni Cuvioşiia Ta la Craiova, toată lipsa conaculuĭ de fânŭ ce veĭ avea Cuvioşiia Ta, ţi să va înplini de la Smereniia Noastră, încă maĭ cu prisos. Căcĭ, după cum zicem, această moşioară nu o cerem cu vre o pagubă a sfinteĭ mănăstirĭ, saŭ pentru alt enteres, ci numaĭ şi numaĭ pentru puţintel fân, după cum iaste ştiut. Pentru care am poruncit şi cuviosuluĭ chir Parthenie ca să-ţĭ trimiţă bani, arenda ce va fi; ci Cuv[ioşia Ta], priimindu-ĭ, îĭ veĭ trimite răspunsu cu cart[e]a, dup[ă] obiceiŭ, cum că aĭ dat-o iarăş asupra episc[opieĭ], cu arenda ce aŭ fost. Şi fiĭ blagoslovit.

1793, Fevr. 10.

[Pecete cu negru, avînd coroană, leŭ cu cîrja, vultur cu crucea; la mijloc, un scut cu o biserică. Sus: нктр. рмнк. 1792.]

[V°:] Cuv[iosuluĭ] igumen al sfinteĭ mănăstirĭ Hurez, chir Pahomie, cu blagoslovenie să să dea.

CXLVII.

Jalbă a egumenuluĭ în această afacere.

Prea-înnălţate Doamne,

Jăluescŭ Mării Tale pentru popa Mateĭ dă la mănăstirea dintr'unŭ Lemnu, sud Vălcea, că, avăndŭ sfănta mănăstire Hurezul o moşie ce să numeşte Foleştiĭ sud Vălcea, lăngă care moşie alăturea iaste o moşie a boerilorŭ Drăgoeştĭ, Genunenĭ, care acea moşie pentr'ascunsu aŭ cumpărat-o numitul preotŭ, fără dă ştirea mănăstiriĭ, ce i-aŭ ţinut-o în arendă optŭ anĭ, şi zapisulŭ vănzăriĭ este iconomicosŭ, numindu-lŭ dă maĭ nainte, şi zapis[ul] vănzăriĭ nu este făcutŭ nicĭ dă unŭ anŭ; dă care maĭ jăluindŭ şi la Măriia Sa Mihaĭ-Vodă Suţu, s'aŭ făcutŭ poruncă la dumnealor isprăvnici judeţuluĭ, şi, cercetăndŭ numitul preotŭ, fiindŭ ajutoratŭ, i s'aŭ datŭ anaforà cumŭ aŭ voitŭ şi aŭ

cerutŭ. Ci, fiindŭ-că mănăstirea nu-lŭ sufere şi nu-lŭ voeşte alăturea vecinŭ cu moşiia mănăstirii, şi după pravilă cere protimisisŭ, că moşiia nu s'aŭ văndutŭ la neamul boerilorŭ ce s'aŭ fostŭ stăpănitori, ci acestŭ preotŭ este unŭ streinŭ, şi mănăstirea îl ştiia dă arendaşŭ, iar nu dă cumpărătorŭ dăsăvărşitŭ,—mă rogŭ Mării Tale, să fie luminată poruncă la dumnealorŭ ispravnici judeţului, ca, după pravilă şi după protimisisŭ ce are mănăstirea, să aducă pă acelŭ preotŭ înaintea dumnealorŭ, şi să facă dă a-şi priimi bani, însă cu preţ[ulŭ] ce aŭ cumpăratŭ, iar nu cu încărcătură, după cumŭ arată cu asuprire, ca să nu-lŭ poată răscumpăra mănăstirea. Că, dă va rămănea elŭ stăpănitorŭ, gălcevurilorŭ *(sic)* nu mai lipsescŭ, fiindŭ aproape moşiia dă mănăstire, şi lăngă moşiia mănăstirii. Şi ce va fi mila Mării Tale. Rugătorŭ către Dumnezeŭ dă sănătatea Mării Tale:

Pahomie igumenul mănăstirii Hurez[ului] din sudŭ Vălcea.

[Ordin domnesc de a se cerceta lucrul de ispravnicii Judeţului; 26 Mart 1793.]

CXLVIII.

Chemare la judecată pentru un proces al Hurezului.

7 April 1793. Ispravnicii de Vîlcea chiamă pe preotul Mateî, să vie „păn[ă] Duminecă“, la judecata cu „părintele egumenul sfintei mănăstiri Hurezului“, pentru moşia Genunia.

CXLIX.

Cartea domnească de la Alexandru Moruzi, pentru vinăriciul Hurezului.

8 Septembre 1793. Alexandru Costandin Muruz-Vodă. „Aŭ arătat prin jălbi egumeni şi epistaţi măn[ăsti]rilor ce aŭ milă de vinăriciŭ prin hrisoave care s'aŭ înnoitu şi [de] Domniia Mea, cum că, în anii trecuţi, unii din slujbaşii vinariciului domnesc aŭ făcut urmări în potriva hri-

sovelor i a ponturilor domneşti, din care s'aŭ pricinuitu multe judecăţĭ şi pagubĭ măn[ăsti]rilor. Decĭ, fiindcă în ponturile Domnii Mele ce vi s'aŭ dat de căutatu slujbiĭ, să coprinde că toată dăsluşirea şi înţelegerea la capu 12, cum că la poporăle ce sănt capete măn[ăsti]reştĭ, să n'aibă vinăriceri domneştĭ întru nimic a face, ci numaĭ de orănduiţi măn[ăsti]rilor să să măsoare cu cotu domnesc, daatu de la Visteriia Domnii Mele, şi să scoată (?) şi bani deplin; iar poporăle care aŭ şi vinăricerĭ domneştĭ şi oamenĭ măn[ăsti]reştĭ, să umble oameni mănăstirilor înpreună cu vinăricerĭ domneştĭ, ca să scrie din preună, după obiceiŭ, şi partea de banĭ a măn[ăsti]rilor să o scoată (?) oameni măn[ăsti]reştĭ deplin, făr de a pretenderisi vinăriceri domneştĭ nicĭ zeĉuială, nicĭ cheltuială, - iată într'adinsu vă poruncim printr'această carte osibită ca întocmaĭ ponturilor să urmaţĭ, făr de a face înpotrivă cevaş, şi la poporăle ce sănt cu totul măn[ăsti]reştĭ, sĭ aibi oameni mă[năsti]reştĭ a scrie, a măsura şi a-ş luoa bani deplin, iar la celelalte înpreună să scrieţĭ, şi partea de bani mililor să o scoată (?) oameni mănăstireştĭ deplin. Şi, spre ştiinţa poporălor, care şi căte sănt cu totu măn[ăsti]reştĭ, şi care şi căte sănt domneştĭ şi măn[ăsti]reştĭ, vor avea oameni mănăstireştĭ a arăta, orĭ însuşĭ hrisoavele, saŭ còpiĭ dupe hrisoave, adeverite de dumnealor Veliţi Logofeţĭ. Atăta numaĭ vă poruncim, ca nişte slujbaşĭ domneştĭ să grijiţĭ a nu să face de către oameni mănăstireştĭ vre o urmare înpotrivă, spre nedreptatea şi încărcătura lăcuitorilor, precum şi voĭ, vinăricerilor domneştĭ, asemenea să vă feriţĭ de unile ca acestea,—că nu le vom suferi nicĭ de cum. De care vă poruncim şi dumneavoastră, isprav[ni]cilor aĭ judeţuluĭ, ca nişte dregătorĭ aĭ judeţuluĭ, să faceţĭ perierghie cu toată luarea aminte, ca nicĭ dă către oameni mănăstireştĭ, nicĭ de către slujbaşi vinăriciuluĭ domnesc, să nu să facă vre o înpotrivire mare, — că veţĭ avea a răspunde.

Vel Logofăt. Biv Vel Stolnic.

[Monogramă cu roşu; pecete cu armele amînduror ţerilor, iniţialele ал. кст. мр. вв.; 1793.]

CL.

Plîngerea Egumenului Pahomie de Hurez, pentru tăiarea pădurilor sale de săteni.

Prea-cinstite dumneata Hatmane.

Cu smerit şi plecat răv[aş] jăluesc dumitali pentru ceĭ jos numiţ lăcuitorĭ de la Bratovoeştĭ i Gĭorocu, moşiile sfinteĭ mănăstirĭ, că aceştiia, făr de voia şi ştirea isprăvnicelului ce-l avem acolo, s'aŭ pus de aŭ tăiat copaciĭ ce să arată asupră-le, şi, deosăbit, aŭ măncat cu rămătoriĭ şi dobitoacele lor ghinda de la acele moşiĭ făr de a să aşăza maĭ întăĭ cu ĭspravnicelu ce-l avem acolo, saŭ să fie plătit jirovniciia după obiceĭ. Ci, fiindcă sfănta mănăstire nu are acolea niscarĭva pădurĭ multe la acele moşiĭ, ci numaĭ pentru trebuinţa morilor mănăstirí ce are acolo în parte loculuĭ, mă rog să fie cinstita poruncă dumitali către zapciu plăşiĭ să apuce pă numiţiĭ lăcuitorĭ ca să plăteaască atăt jirovniciia, căt şi copaciĭ ce aŭ tăiat. şi de acumŭ înnainte să să părăsască de a maĭ face stricăciune la pădurea sfinti mănăstirĭ făr de ştirea isprăvniceilor, măcar un copacĭ cuivaş, fiind numaĭ pentru trebuinţa mănăstiriĭ. Şi cum Duhul Sfănt va luminà pe dumneata.

Prea-plecat şi către Dumnezeŭ rugătorĭ: *Pahomie igumenul* sf[inteĭ] măn[ăstirĭ] Hurezĭ ot sud Vălč[ea].

Costache Carageà, Hatman, Caim[acam] Craiov[i].

Cinstiţĭ dumneavoastră boerĭ ispravnicĭ ot sud Dolj. Să cercetaţĭ dumneavoastră jalba aceasta, şi, fiind după cum arată, să daţĭ poruncă să nu să maĭ facă stricăčune la moşiia mănăstiriĭ: ce va fi dă înplinit, să˜şi înpliniţĭ dumneavoastră, şi să îndreptaţĭ.

Co[stan]d]]in Carageà, Caima[acm].

1793, Dechemvrie 17.

Sud Dolj.

Dumneata zapciule al plăşiĭ Dumbrăviĭ. Înfăţişind pă isprăvnicelu mănăstiri cu aceĭ de care să jălueşte, să

le cercetezĭ pricina, şi, de vor fi făcut acea stricăciune, să apucĭ ca să-şĭ plătească, atăt jirovniciia, căt şi copacii ce vor fi tăiat, şi de acum înnainte să să părăsască a maĭ face stricăciune la pădurea mănăstiriĭ, că vor lua certare cu bătae. Iar, fiind pricina într'alt chip, vă îndreptezĭ cum va dovedi adăvărul.

... Καμη[νάρης] ... *Pah[arnic], 3-ti L[o]g[o]f[ăt].*

1793, Dechemvrie 23.

CLI.

Plîngere către Domn, cu privire la vinăriciŭ, a luĭ Pahomie, egumen de Hurez.

„Pahomie, egumenulŭ Hurezĭ otŭ sudŭ Vălcea“, se plînge Domnuluĭ „pentru dumnealuĭ grămăticu Theodorache, ce aŭ fostŭ tacsildarŭ dă vinariču la sudŭ Vălcea... Într'acestŭ următorŭ anŭ, în mijlocu popoarălorŭ mănăstiriĭ, aŭ ruptŭ dumn[ealuĭ] dinŭ popoarăle mănăstiriĭ unŭ piscu cu viile, numindu-lŭ Izvorulŭ, care este dănŭ poporulŭ mănăstiriĭ ce să cheamă Nemoiulŭ şi Creţeni, şi nu de o parte saŭ la un capŭ, ci în mijloculŭ acestorŭ dooă popoară Nemoiul şi Creţeniĭ. Care, căndŭ să fi fostŭ poporulŭ deosebitŭ, după cumŭ s'aŭ datŭ în aniĭ trecuţĭ celelalte popoară la Mega Spileonŭ[1], s'arŭ fi datŭ şi aceste. Ci acesta aŭ făcutŭ dumnealorŭ boeriĭ vinăcerĭ numaĭ ca să oprească din baniĭ miliĭ aĭ sfinteĭ mănăstirĭ, care taie pe numitulŭ Izvorŭ, care este totŭ dinŭ poporulŭ Nemoiulŭ, t[l] 40-50. În toţĭ ani aŭ luatŭ mănăstirea mila cu bună pace, care avemŭ şi catastihŭ dinŭ aniĭ trecuţĭ, pă numele oamenilorŭ. Şi deosebitŭ aŭ maĭ opritŭ numitulŭ tacsildarŭ t[l] 70, cu nume de zečuială şi de cheltuială. Pentru care amŭ arătatŭ Divanuluĭ Craioviĭ, şi dumnealuĭ Caimacamu aŭ poruncitŭ dum[nealuĭ] grămăticuluĭ Theodorache, ce aŭ fostŭ tacsildarŭ la acestŭ judeţŭ, ca să să aşaze cu mănăstirea şi să plătească toţĭ banĭ, şi, eşăndŭ afară din Divanu, aŭ zisŭ că-ĭ va plăti, atătŭ ceĭ din zečuială, t[l] 70, cătŭ şi aĭ Izvo-

[1] „Marea-Peşteră“, mănăstire în Tesalia.

ruluĭ, t[1] 40, 50, carele aŭ dăspărțitŭ dinŭ popoarele mănăstiriĭ. Pentru care, fiindŭ eŭ însumĭ la Divanŭ, și ca să-lŭ nu maĭ cheltuescu prinŭ judecățĭ, i-amŭ dăruitŭ numituluĭ tacsildarŭ cu răvașŭ, suptŭ iscălitura mea, t[1] 25, iarŭ la urmă n'aŭ vrutŭ să-mĭ dea ceĭalțĭ banĭ, ci numaĭ ce aŭ datŭ t[1] 30, oprindu-mĭ t[1] 85 aĭ mănăstiriĭ." Să se cheme decĭ la înfățișare, „cu vechilu ce făcuiŭ de spre partea mănăstiriĭ", la Divan, și să se întoarcă baniĭ oprițĭ „cu nume de zečuială și de cheltuială, și cu dăspărțire din popoarăle mănăstiri... Care mănăstirea aŭ avutŭ omŭ vrednicŭ de aŭ scrisŭ milele mănăstiriĭ, dănpreună cu slujbașiĭ vinăricerĭ, după cumŭ în toțĭ aniĭ totŭ pă acela l-am avutŭ, și nicĭ-o pricină la popoară n'aŭ făcutŭ, nicĭ aŭ fostŭ până într'acestŭ următorŭ anu, după cum te veĭ pliroforisi Măriia Ta dănŭ răvașulŭ omuluĭ mănăstiriĭ, care să trimise să să vază de către Înnălțimea Ta, în care să coprinde că tae mila mănăstiriĭ t[1] 446: zicându-ĭ numitulŭ tacsildarŭ alŭ județuluĭ ca să facă răvașŭ pă bani de priimire. Dupe ce i-aŭ făcutŭ răvașŭ, n'aŭ vrutŭ să-ĭ dea toțĭ bani deplinu, ci aŭ opritŭ t[1] 40, 50, cu nume că-ĭ oprește dinŭ poporulŭ ce l-aŭ numitŭ dumnealŭ Izvorulŭ, și t[1] 70 iarășĭ aŭ opritŭ dumnealuĭ, cu nume de zečuială și cheltuială. Ci să-șĭ afle sfânta mănăstire dreptatea, a nu rămânea isterisită."

Poruncă de cercetare la 20 Ianuar 1794. Raport al Vel Logofătuluĭ la 10 Februar:

„Atâtŭ ponturile vinăričuluĭ anuluĭ trecutŭ coprinde la capulŭ alŭ dooăsprezecelea ca vinăriceriĭ domneștĭ să umble înpreună cu oameni mănăstireștĭ, să scrie vinăričulŭ (precumŭ asemenea s'aŭ și urmatŭ scrisulŭ), și partea de banĭ mila mănăstirilor ačaia oamenĭ mănăstireștĭ pă deplinŭ, fără de a pretenderisi vinăriceriĭ domneștĭ nicĭ zečuială, nicĭ cheltuială, câtŭ și deosebite poruncile Înnălțimiĭ Tale s'aŭ făcutŭ de obște către tacsildari județelorŭ." Taxildarul datorește numaĭ 15 talerĭ, restul fiindu-ĭ dăruit de egumen. Piscul nu-l află în hrisoave, dar i se spune că „dealurile

mănăstiri, care să coprinde în hrisovŭ, maĭ aŭ şi alte numirĭ, după văĭ, după piscurĭ şi după porecla oamenilorŭ ce aŭ viĭ înŭ dealurile mănăstireştĭ... Şi mănăstirea totdeauna le-aŭ vinăricit, fără de a nu avea nicĭ-odată pricină". Aduce dovadă din 1790, de la taxildarul Costandin Bengescu. Nescrise sînt: „dealul Boroceştilorŭ de Suteştĭ, i Hăţăşăşti de Suteşti, i Izvorul de Creţenĭ, şi Verdea de Suteştĭ."

CLII.

Jalbă a luĭ Pahomie, egumen de Hurez, împotriva luĭ Ioniţă Oteteleşanu.

Prea-înnălţate Doamne,

Jăluesc Mării Tale pentru dumnealuĭ Şătra[riul] Ioniţă Oteteleşanu dă la Oteteliş od *(sic)* Vâlcea că astă iarnă în câşlegĭ aŭ trimis un Arnăut al dumnealuĭ la o moşie al mănăstiriĭ ce să chiamă Şuşanĭ od Vâlcea şi fără dă nicĭ-o judecată s'aŭ pus dă aŭ luat dă la isprăvnicelul moşii mănăstiri foile dă venitul moşii, şi după aceia aŭ luat tot venitul, t' 40, dijma fânuluĭ, şi t' 35, din ghinda ce aŭ fost pă moşie, cu nume că este moşiia dată danie la mănăstire dă neamul săŭ. Şi, fiindcă oameni ceĭ ce să află pă acea moşie, zilele dă clacă le lucra la vie, acum n'aŭ lăsat oameni dumnealuĭ a veni să lucreze la vie, rămăind viia nelucrată, pricinuindu-să sfinti mănăstirĭ multă pagubă, din pricina numituluĭ Şătrariŭ. Dă care pricină am jăluit şi la Divanul Craioviĭ, şi nu s'aŭ supus a veni să ne judecăm, şi această moşie o stăpâneşte sfânta mănăstire dă sumă dă anĭ... După sărbătorile sfintelor Paştĭ să-l ia să-l aducă aicĭ, la luminat Divanul Mării Tale.

Rugător către Dumnezeŭ dă sănătatea Mării Tale.

Pahomie igumenul mănăstiriĭ Hurez od Vâlcea.

[La 30 Mart 1794, Domnul dă poruncă de cercetare Hatmanuluĭ Nicolae Hangerlì, Caimacamul Craioveĭ.

Pecete octogonală, cu ambele steme, coroană, sabie şi buzdugan, anul 1793 şi iniţialele „Al. Cst. Mr. Vv."]

CLIII.

Constantin Geanì către egumenul Rafail de Hurez, într'o neînțelegere a mănăstirii cu locuitorii din Baia.

După fiiască dragoste.

Primind scrisoarea Sfinții Tale, tote acele ce scrii Sfinția Ta am înțălesŭ; am văzut și învoirea ce aŭ făçut mănăstirea cu Băeși prin zapis, care s'aŭ și întărit și de către Măriia Sa Vodă, și, pentru toate, iată că scriŭ vătafului Ursachie a-ĭ face ca să fie următorĭ așăzământuluĭ. Făr de căt numaĭ madeaoa părumbuluĭ are a să urmà după veichiul obiceĭ, adecă a să luoa dijma: den zece banĭ una. Pentru că a întra cu prăjina să măsore, și să facă pogone, să vor spăriia lăcuitori, și pote să facă vre o strămutare. Pentru aceia nu găsesc cu cale a să face o urmare ca aceia; și la aceia nicĭ Sfinția Ta nu aĭ nicĭ-o pagubă, pentru că totu așa s'aŭ urmat din veichime, și nu este cu cale a eși Sfinția Ta den obăștĭ *(sic)* afar[ă]. Am scris și pentru vin i rachiŭ ce aŭ pus Rumăniĭ de vînd fără de voia mănăstiri, ca să le peč[etlueștĭ] tote buțile cu pecetea mănăstiri, să le tae și cepurile, și să le dea poroncă să nu să maĭ îndrăznească a vinde fără de învoială cu mănăstirea. Iar, pentru acel neguțătorĭ Dumitru Urșanu, ce aŭ adusŭ luminat[a] carte gospod, ca să facă cășărie noo în munțiĭ mănăstiri Polovragĭ, sculăndu-să Dumitrache Ormuzolu cu pricină de zicea că nu va îngădui a să face acea cășărie, căcĭ i s'ar fi pricinuind pagubă la cășărie cele veichĭ, — după ce s'aŭ înfățișat cu părintele Polovrăgeanu aicĭ, înnaintea mea, s'aŭ învoitŭ prin zapis precum că nu va primi cași de la stănile ce sănt prinsă la cășărie cele veichĭ, făr numaĭ căte să vor găsi cuprinsă. Și după acest așăzămănt rămăne Urșanu slobod să-șĭ facă cășărie. Ci pentru ačasta nu lipsiĭ a înștiința Sfinții Tale,— rămăind al Sfinții Tale fiĭ sufletesc

[17]94, Maĭ 26.

Costandin Gĭani.

[Adresa:] Cinstituluĭ (?) Sfinții Sale părinteluĭ egumenu Horezanu, cu fiiască dragoste să să dea.

CLIV.

Învoială între sătenii din Foleştii-de-jos şi mănăstirea Hurezul, cu privire la drepturile de a vinde vin şi rachiŭ.

Adecă noĭ, care maĭ jos ne vom iscăli, încredinţăm cu zapisul nostru la măna Sfinţ[ieĭ] Sale părinteluĭ Pahomie egumenu Hurezanu. al sfinti mănăstirĭ Hurezu, precum să să ştie că noĭ [carı] ne aflăm şăzătorĭ pe moşiia mănăstiriĭ ce să numeşte Foleşti-de-jos, în multe rändurĭ am tot avut prigonirĭ cu părinţiĭ egumenĭ i cu iconomiĭ purtătoriĭ de grijă, că noĭ, după neastămpăraţ *(sic)* şi răŭ năarav ce avem, socotind în mintea noastră cele de Domnĭ poruncile şi prin hrisoave hotărăte ca fieştecarele cel care să află şăzătorĭ pe altă moşie striină, mănăstirească saŭ boerească, să nu fie slobod a vinde vin saŭ rachiŭ fără ştirea şi învoirea mănăstiriĭ, dar noĭ, care *(sic)* neşte răzvrătitorĭ şi nămulţămitorĭ, apururea şi neîncetat am făcut îndrăznirĭ a vinde vin şi rachiŭ, şi, după a noastră rea urmare, ni s'aŭ făcut cuviinčoasa înfrănare, ca unora ce nu am fost slobojĭ măcar o ocă să vindem. Decĭ dar acum, în ča maĭ după urmă, văzind părintele egumen multa noastră obrăznicie, nu aŭ maĭ putut suferi netrebnicile noastre urmărĭ şi înpotrivirĭ, ci prin jalbă pentru noĭ, vechil avănd pă părintele iconomu, ne-aŭ arătat la dumnealor boeri ispravnič aĭ acestuĭ judeţ Vălcea. Şi, trimiţind un stegar cu slujitorĭ după nesupunerea noastră, cu care ne arătasăm noĭ maĭ nainte,— ne-aŭ adus înnaintea dumnealor boerilor ispravnicĭ, şi, făcăndu-ne cercetare, uni din noĭ, care aŭ fost zurbagiĭ şi aŭ sărit de aŭ bătut şi pe un slujitor de Scaun ce mersese să scoaţă dijma fănuluĭ, — l-am bătut, şi pe slujitor, şi pe un Ţigan al mănăstiriĭ. Care dintre noĭ zurbagiĭ, după vina noastră nă aŭ pus şi la închisoare să ne pedepsim. Iar uni din noĭ, care am făcut îndrăznire a vinde vin i rachiŭ făr de voia mănăstiriĭ, după dreaptă judecată ne trebue şi noao pedeapsă, ca un lucru ce înşine vedem la alte moşiĭ că nu

sănt slobozĭ lăcuitori a vinde, iar noĭ cunoscuțĭ săntem de toțĭ că din răutate unblăm de facem acest fel de pornirĭ și zulumurĭ sfinti mănăstirĭ. Prin care cunoscăndu-na greșala noastră, venindu-ne în cunoștință, ca să nu ne maĭ cercetăm și cu bătaia pe la judecățĭ, în vreme ce noĭ în silnicie puneam de vindeam rachiŭ i vin,—ne legăm de acum înnainte cu acest zapis la sfănta mănăstire cum că de acum înnainte niminĭ din noĭ să nu fim slobojĭ nicĭ într'un chip a maĭ vinde rachiŭ i vin, măcar căt de puțin, fără voia și știrea mănăstiriĭ; și să avem a ne da dijma din bucate la vreme, și a ne face claca după obiceiŭ. Iar care din noĭ săteni, toțĭ care ne aflăm șăzătorĭ pe moșie mănăstiriĭ, ne vom maĭ dovedi a vinde vin i rachiŭ, nu numaĭ să ne taie cepurile a nu ne lăsa, ci să ne și pedepsim, și să fim și globițĭ, că așa ne-am legat de a noastră bună voie, pentru ca să lipsască și să să săvărșască prigonirea dintre noĭ. Și, pentru maĭ adevărata credință, am iscălit, puindu-ne și dejetile, ca să să crează.

[17]94, Iuni 28.

Eu Gligore grămăticu ot Folești-de-jos, adeverez.

Eŭ Tănasie sin Oprița, adeverez.

Eŭ Ion sin Oprița, adeverez.

Eŭ Nicolaĭ sin Radu, adeverez.

Eŭ Ion Agabie, adeverez.

Eŭ Ion sin Amza, adeverez.

Eŭ Dumitrașco Popolan, adeverez.

Eŭ Ion Leucă, adeverez, care am făcut zurbaoa, bătănd pe slujitor.

Eŭ Din Leucă, iarăș zurbagiŭ.

Eŭ Mihaĭ Dumbrăvescu, am făcut zurba.

Eŭ Grigorie Uleŭ, adeverez.

Eŭ Ion sin Lazar, adeverez.

Ioan Logofăt am scris cu zisa și învățătura numiților, și sănt mart[ur].

[Întăresc ispravniciĭ.]

CLV.

[C. 1795.]

Răvaş al episcopului de Argeş, Iosif, către egumenul Ghermano de Hurez.

După cea în Hristos dorită dragoste, — molitvă şi blogoslovenie trimiţu Prea-Cuvioşieĭ Tale.

Cinstită scrisoarea Preacuvioşieĭ Tale cu dragoste priimind, foarte m'am bucurat că te afli întru întregimea sănătăţiĭ. Am priimit şi ceale trimise 4 coşurĭ neagre şi castane, şi foarte mulţămesc că nu sînt pus la uitare de dragostea Preacuvioşieĭ Tale, rămîind

Alŭ Preacuvioşieĭ [Tale] rugătoriŭ cătră Dumnezeŭ,

Καὶ εἰς τοὺς ὁρισμοὺς πρόθυμος [= şi la poruncĭ gata]:

Iosif episc[op] Argeş.

Aghie arhimandrite. De să vor fi aflînd că^{r} ... cel ce aŭ fost igumen..., să cauţĭ o carti[cică de] mînă, carea cuprinde filonichiia aŭ avut un Athanasie Moldovean[u] cu răpt[osa]t[ul] stareţul Paisie la Sfetagora, în care iaste pusă la început scrisoarea aceluĭ Athanasie, apoĭ răspunsul luĭ Paisie, înpărţit în 14 capete, şi, de să va găsi ačastă cărticică, cu orĭce mijloc să va putea, să mi să trimiţă, că-mĭ iaste de mare trebuinţă, şi iarăşĭ o să-ĭ trimit la loc; de nu să va putea trimite aicĭ, să să trimiţă măcar la episcopie, la iconom, că de acolò cu lesnire să va trimite aicĭ. Foarte mă rog a nu să pune la uitare, şi mă veĭ îndatora prea mult.

[V°:] Prea-cuviosuluĭ arhimandrit chir Ghermanò, igumen sfinteĭ mănăstirĭ Hureziĭ, cu cea în Hristos dorită dragoste şi cu blagoslovenie.

CLVI.

Iosif, episcop de Argeş, către Pahomie, egumenul de Hurez, despre afacerĭ.

Cuvioase egumene al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezĭ, chir Pahomie, molitvă şi blagoslovenie trimiţ Cuvioşii Tale. Scri-

soarea ce aĭ trimis, am priimit, şi ceale scrise pentru Suhaş i viia de la Piteştĭ, am văzut. De care veĭ şti că atuncea numaĭ pentru ca să nu rămăe scrisoarea Cuv[ioşieĭ Tale] în deşărt, am dat răspunsŭ că, după ce voĭ veni la eparhie, voĭ socoti. Dar poţĭ socoti Cuvioşiia Ta de face cinevaş schimbŭ să dea moşie pe vie, care totdeauna iaste supusă stricăciuniĭ, precum şi aăsta a Hurezuluĭ o am văzut aproape de sfărşit, că până aproape de jumătate iaste surpătură. Apoĭ, căt chip iaste cu viţă, numaĭ semnŭ de vie iaste, iar moşia iaste totdeauna moşie şi aduce venit. Dar veĭ zice Cuv[ioşia Ta] cum că are livadă în poale; însă puţin folos va fi şi de la aceia; iar banĭ trebuesc mulţĭ la aăste vie ca să să facă vie, — iar acum iaste moartă. Moşiia Suhaşuluĭ să vinde în arendă t[1] 200, banĭ, şi 2.500 ocă sare, — care poţĭ socoti că vine peste totŭ la t[1] 300. Apoĭ de poate eşi aceştĭ banĭ dela viia şi ograda ot Piteştĭ, eŭ unul nu crezĭ, ci Hurezul îş va stăpĭni al săŭ, şi episcopiia iarăş al săŭ. Eŭ foarte m'am îngrijat de lucrul viilor ce să află, cu toate că numaĭ doao sînt, dar trebue să scoţĭ estimpŭ din pungă maĭ mult de t[1] 1000, căcĭ din vreamea răzmiriţiĭ s'aŭ prăpădit toate, şi din pricina aăsta am vîndut viia mea cea de la Suĭeştĭ ca să poč înviia pe aceastea bine. De această nu lipsiiŭ spre răspunsŭ; şi să fiĭ Cuvioşiia Ta blagoslovit.

Al Cuvioşieĭ [Tale] rugătoriŭ către Dumnezeŭ şi cu totul întru duhovnicească dragoste:

Iosif episcop Arğ[e]şu.

95, Mart 9.

[V°:] Cuviosuluĭ chir Pahomie, igumen al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezĭ, cu blagoslovenie să să dea.

[Bulină roşie.]

CLVII.

Alexandru Clucerul către egumenul de Hurez Pahomie, pentru judecata acestuia cu locuitorii de la Baia-de-fier.

Cu frăţească dragoste.

Cuviosul egumen Hurezanul, chir Pahomie, ne jălui pentru lăcuitorii ce sântŭ şăzătorĭ pă moşiia Baia-de-fier, a sfinteĭ mănăstirĭ, dintr'acelŭ judeţŭ Gorjĭ, că, nevrăndŭ a urmà obiceiuluĭ pămăntuluĭ, cu a clăcui şi a plăti dijma, aŭ avutŭ multe prigonirĭ şi judecăţĭ, atătŭ aicĭ, cătŭ şi la Bucureştĭ, arătăndu-ne şi zapisulŭ lorŭ, în care este iscălitŭ Mihăilă părcălabulŭ Ciucescu şi Ionŭ unchiiaşiul Şchiopu, vechilŭ din partea tuturorŭ, prin care să leagă ca totŭ omulŭ cáznicŭ să clăcuiască căte patru zile pă anŭ şi să plătească căte unŭ zlotŭ de vatră, şi să dea şi dijma din porumbŭ, dinŭ fănŭ şi altele. Cum şi pentru vănzarea vinuluĭ i a rachiuluĭ, cănd nu va avea mănăstirea, să vănză eĭ cu havaetŭ, iar, cănd nu să vor ţinea de acelŭ aşăzămăntŭ, să aibă a clăcui căte 12 zile, şi să plătească şi toate chelt[uielile] mănăstiriĭ. Care zapisŭ ilŭ văzumŭ adeveritŭ dinŭ anulŭ trecutŭ, leat 1794, Martie 13, şi de dumnealor veliţiĭ boerĭ, fiindcă l-aŭ dat de bună voie lorŭ, cătŭ şi cu luminată pecetea Mării Sale luĭ Vodă întăritŭ, ca să-şĭ aibă nestrămutarea lorŭ, şi să fie şi o parte şi alta următorĭ acumŭ şi totdeuna. După care zapisŭ cu luminată întărirea Mării Sale luĭ Vodă nicĭ acumŭ nu arŭ fi următorĭ aceĭ lăcuitorĭ, arătăndu-să cu nebăgare de seamă. Pentru care scriemŭ dumneavoastră ca să faceţĭ acelorŭ lăcuitorĭ totŭ feliulŭ de mumbaşirlăcŭ ca să urmeze zapisuluĭ lorŭ de aşăzămăntŭ la toate şi întocmaĭ, odihnindŭ pe sfănta mănăstire, ca să nu i să maĭ pricinuiască de acum înnainte chieltuelĭ şi pagube din rele urmările lorŭ, căcĭ acumŭ nu maĭ aŭ cuvăntŭ de îndreptare. Pentru că, de să vorŭ maĭ arăta cu nesupunere, săntŭ

vrednicĭ a toată pedeapsa. Şi săntŭ alŭ dumneavoastră ca un frate 'Αλέξανδρος Κλουτζάρης.

1795, Aprilie 19.

[V°:] Cinstiţĭ dumnealorŭ boerilorŭ ispravnicĭ ot sud Gorjĭ, cu frăţească dragoste să să dea.

CLVIII.

Scrisoare către acelaşĭ pentru un proces.

14 Februar 1797. Ioan — către Pahomie, egumen de Hurez. Pentru judecata ce a avut „în trecutele zile" cu Ioniţă Oteteligşanu, cu privire la moşia Şuşanĭ.

CLIX.

Plîngerea egumenuluĭ Pahomie de Hurez, pentru o încălcare de moşie.

Prea-cinstite dumneata biv Vel Postelnic,

Jăluescu dumitali pentru Ion i Preda şi Dumitru Muşuroeştiĭ, ce sănt şezătorĭ pă moşiia Uşureĭ i Sărbĭ din sud Vălciĭ, cariĭ, fiind oamenĭ răĭ, zurbagiĭ şi nesupuşı, am tras multe judecăţĭ cu dănşiĭ maĭ în aniĭ trecuţĭ, făcându-să de sineş stăpănĭ pă moşiia sfinteĭ mănăstirĭ, şi ş'aŭ aflat sfănta mănăstire dreptatea, luîndu-ş şi carte de judecată de la Divan. Estimp, orănduind omul mieŭ la acea moşie ca să străngă dijmurile şi să cosască livezile, care om mergănd cu oamenĭ dă clacă ca să cosască livezile, de odată s'aŭ rădicat cu pariĭ un Gheorghi cu cetaşi luĭ de acolo, şi aŭ bătut oameni, frăngăndu-le coasele, şi i-aŭ izgonit din livezĭ, făcănd mare zurbalăc, şi oameni ceĭ ce aŭ mersu să cos[ască] m'aŭ apucat, să le plătescu lucru, şi eŭ am rămas lipsit de făn. Ci mă rog dumitali să fie cinstită poruncă cu un mumbaşir, să aducă pă toţ ceĭ arătaţ maĭ sus, să mă înfăţişezĭ înnaintea dumitale; că va fi păcat să sae cu zurbă, să-mĭ bată oameni şi să păgubească pă sfănta mănăstire de dreptul venit. Şi ce va fi mila dumitale.

Al dumitali plecat și cătr[e] Dumnezeŭ rugătorĭ
Pahomie, egum[e]nul sf[inteĭ] mănăstirĭ Hurezul ot sud Vălč[e[.

Iancul Carageà, biv Vel Postelnic, Caim[acamul] Craiovi.

Dumneta polcovnice, cu porunca ačasta să orândueşte mumbaşir carele pren ştirea dumnealor boerilor ispravnicĭ să ià pă numiţiĭ în jalbă, să-ĭ aducă aicĭ ca să răspunză la jalba ačasta.

[17]97, Avg[us]t 2.

[De altă mînă:]... să-ĭ scoţĭ la judecata Depertamentuluĭ depar. *(sic).*

[Jos:] Treapăd; t[1] unul.

Biv Vel Şătr[ariŭ].

[Pecete cu cele cincĭ judeţe, din 1796.]

CLX.

Vechilul egumenuluĭ de Hurez către Caimacam, pentru nişte încălcărĭ ale unor sătenĭ din Vîlcea.

„Mateĭ Logofăt, vechilu părinteluĭ igumen Hurezeanu“, se plînge către Caimacamul Craioveĭ, de „un Gheorghe i Marin i Mihaĭ, şi iar Marin şi Ion, săteni de la Uşureĭ şi Sărbĭ sud Vălcea... Ce cu obrăznicie, peste hotărăre Divanuluĭ, s'aŭ sculat numiţiĭ, şi nu m'aŭ îngăduit estimp a le cosi livezile, fiindcă am fost orânduit isprăv[ni]č[el]; încă am rămas păgubaş şi de t[1] 14, as[pri] 60, ce am dat cositorilor, şi lipsit şi de fân. Şi, fiindcă, după cercetarea ce s'aŭ făcut şi la depert[a]ment, ş'aŭ aflat sfânta mănăstire dreptatea, făcându-să şi anafură, şi le-am zis ca să nu meargă undevaş afar[ă] până vom eşi şi la cinst[itul] Divan să ni să hotărască, încă dum[nealuĭ] polc[ovnic] za Târg[ovişte] era să-ĭ pue şi la popreala, ca să nu lipsească undevaş, până nu vor scoate pă toate părţile la Divan, şi iar eŭ am luat pă dânşi în chizăşie, ca să nu şază la popreală, şi eĭ de loc s'aŭ dus la casele lor, rămâind treaba

neizbrănită. Ci mă rog să fie cinstita porunca dum[itale], cu mumbaşir să-ĭ aducă la cinst[itul] Divan, să ni să hotărască, că din pricina lor multă cheltuială s'aŭ întâmplat sfinteĭ mănăstirĭ pentru aceste moşiĭ."

Iancul Carageà, biv Vel Postelnic, Caim[acam] Craiov[i].

Dum[neata] polc[ovnice], să orânduești mumbaşir călăraş, să meargă cu porunca ačasta, şi prin marafetul dumnealor ispravniciĭ să apuce pă numiţiĭ în jalbă, să plătească fânul după cum s'aŭ găsit cu cale de la judecată, saŭ, maĭ având a răspunde, să-ĭ ià să-ĭ aducă aicĭ, şi pe amândoaă părţile, cu alegerea depert[a]ment[u]luĭ, să-ĭ scoţ înnainte noastră la Divan. [17]97, Avgust 17.

[Pecetea din 1796.]

I treapăd dăla toţĭ, parale doozecĭ.

Biv Vel Şătr[ar].

CLXI.

Hotărîre a ispravnicilor de Vîlcea împotriva sătenilor cari încalcă pădurile Hurezuluĭ.

17 August 1797. Ispravniciĭ judeţuluĭ Vîlcea pentru plîngerea egumenuluĭ de Hurez că săteniĭ „ce să află pe moşiia mănăstiriĭ i alţĭ înprejurenĭ, pe lângă lemnele de focŭ ce săntŭ volnicĭ a tăia pentru trebuinţa casălorŭ lorŭ i pari şi nuele i-arŭ şi fi îngrăditŭ olatelorŭ lorŭ..., pă moşiia mănăstiri să întindŭ fără [ştirea şi] voia Sfinţii Sale, de tae şi alte lemne..., pentru focŭ, de vănzare..., lemne, de alte lucrurĭ..., cărora rea urmare că... sfărămare şi stăr[pire] [pom]ilorŭ roditorĭ." Să-ĭ mustre „zapciul plăşiĭ". Adaus: „Însă lăturaşi ce nu sănt sălăcaşĭ *(sic)* mănăstiriĭ, nicĭ lemne de focŭ nu aŭ voe a tăia fără voia părinteluĭ egumenŭ."

CLXII.

Socotelĭ hurezene din 1798.

....Căndŭ amŭ trimesŭ butca cu şase telegarĭ la Orăva[1], la Căpitanŭ-Paşa, care s'aŭ prăpădităŭ doĭ telegarĭ....

CLXIII.

Cerere către egumenul de Hurez, pentru dreptul de a vinde vin.

Cu plecată metanie mă închin Sfinț[ieĭ Tale].

Eŭ, văzănd că-m stă cărciuma închisă, şi Sfinț[ia Ta] mă tot depărtezĭ cu scrisoarea şi cu cuvăntu, am maĭ jăluit dumnealor boerilor is[pravnicilor], şi mi i-aŭ făcut o scrisoare ca să-mĭ slobozĭ vinu să-l vănzŭ. Dupe care scrisoare trimisăĭ copie, şi, la sorocu ce să porunceşte, ne caută a işi la judecată. Că nu-m ajunge cătă moşie mi s'aŭ cotropit la hotărnicie, cum şi Dumbrăvița mănăst[iriĭ] dintr'un Lemnŭ, ce să mi să iă şi cea aleasă, — că la hotărniciea îm era tot oameni Genuniĭ vrăşmaş, şi nu vrea să arate adevăru, iar acum arată şi alțiĭ streinĭ păn unde s'aŭ stăpănit hotaru Genuniĭ. De ačast[a] înştiințaĭ Sfin[ția Ta], şi cu toată plec[ăčunea] rămăĭ Maĭ 4 d., 98.

Al Sfinț[ii Tale] prea-plecat: *P. Anastasie măn. (?).*

[V°:] În cinstită măna Sfinți[i Sale] părintelui igumen Hurezanu, chir Pahomie, cu toată plec[ăčune] şi cu cinste să să dea.

[Pecete neagră.]

CLXIV.

Constantin Caradimo către mănăstirea Hurez, pentru ținerea în arendă a moşieĭ Craiovița.

Craiova, 26 Februar 1799. Κωντ. Καράδιμος către egumenul Pahomie Hurezanul, pentru ținerea în arendă a moşieĭ Nedeia. Nu poate da baniĭ prin Țiganul mănăstiriĭ.

„Văzŭ că-mĭ scriĭ că dinŭ ceĭ marĭ de aicea ți s'arŭ fi pusŭ havalea de ținere Nedeia, şi mă mirĭ la ce rămnescŭ şi eŭ esti[m]pŭ. Pănă să supuĭ pe Rumănĭ a nu vinde vinŭ

[1] Rahova.

şi rachiŭ, amŭ cheltuitŭ maĭ multŭ decâtŭ amŭ datŭ pe arendă, şi, cu răzvlătirea vremiĭ estim[pŭ], nicĭ jumătate capetele cuprinzŭ; darŭ, cu mila luĭ Dumnezăŭ, fiindŭ că s'aŭ linişt vremia, avemŭ nădejde de acumŭ înnainte. Cătŭ pentru arendaşiĭ de la Jdegla, amŭ cercetatŭ, însă trimeţind şi omŭ denadinsŭ, şi amŭ aflatŭ că pe unulŭ l-aŭ tăiatŭ Turci, iară celălaltŭ aŭ pribegitŭ." P. S. „Îmĭ scriĭ să arătŭ la dumnealorŭ că o amŭ pă maĭ mulţĭ anĭ: dumnealorŭ săntŭ încredinţaţĭ că o amŭ pe patru anĭ."

CLXV.

Chemarea în judecată a unor săteni din Vîlcea.

Sud Vălcea.

Voao, lăcuitorilor de la Sărbĭ i Uşureĭ. Fiindcă părintele igumen Hurezanu, chir Pahomie, vă cere în judecată pentru pricina moşii, de care aŭ jăluit şi Mării Sale luĭ Vodă, aducăndu luminată poruncă domnească la noĭ de a vă cerceta, — iată vă scriem, priimind porunca ačasta, să vă sculaţĭ să veniţĭ aicĭ, cu toate scrisorile ce veţĭ avea, ca să staţĭ faţă, — că, neurmănd porunciĭ, veţĭ fi aduşĭ cu treapăd. [17]99, Avgust 27.

K. Πραηλόη [= Brăiloiŭ].

CLXVI.

Alta pentru acelaşi scop.

Sud Vălcea.

De vreme ce săteni ot Şuşanĭ i Uşureĭ, după sorocu ce ş'aŭ pus, n'aŭ urmat a veni să stea în judecată cu igumenul Hurezanu pentru pricina moşii, să dă volnicie acestuĭ sluj[itor] —, să meargă să-ĭ ià, să-ĭ aducă aicĭ, să li să cerceteze pricina după luminata porunca Mării Sale luĭ Vod ă]. [17]99, Septemvrie, Octomvrie.

[Iscălitură.]

CLXVII.

Carte a ispravnicului de Vîlcea, C. Brăiloiŭ în privința vînzării vinului mănăstirii Hurez.

Sud Vălcea.

Zapč[iuluĭ] din plasa Otăsăuluĭ-de-sus.

Sfinț[ia Sa] părintele igumen Hurezanu chir Pahomie ne arată cum că lăcuitori ot Folești-de-jos, ce sănt șezătorĭ pă moșiia mănăstir[iĭ], s'aŭ îndrăznit de aŭ adus vinurĭ și le-aŭ slobozit de să vănd în cărčumĭ făr de nicĭ-o știre saŭ voie de la Sfinț[ia Sa]. Pentru care iată îțĭ scriem, mergănd acolo în sat, să cercetezĭ, și, căte buțĭ cu vin de ale lor veĭ găsi, vănzăndu-se în sat, să le taĭ cepurile, să le oprești a nu să maĭ vinde, și să le puĭ soroc dă treĭ zile să și le rădice de acolo, să le ducă unde vor ști. Că, de nu-ș vor rădica vinurile din cărčumĭ și să vor maĭ cuteza a vinde, aducăndu-să aicĭ cu mumbașir, cu treapăd, li să va face certare cu bătae, după a lor nesupunere. Pentru că și în ceialaltă isprăvnicie a mea iarăș să obrăznicise a vinde pă moșiia măn[ăsti]ri, și, aducăndu-să aicĭ, după ce li s'aŭ făcut certare cu bătae, aŭ fost dat și zapis că nu să vor maĭ îndrăzni a vinde. Ci dar, întocmaĭ precum îțĭ poruncim, să fiĭ următor. Κ. Πραηλόης.

1800, Dechemvrie.

CLXVIII.

Plîngerea luĭ Ghermano, egumen de Hurez, pentru tîrgul de la Fometeștĭ.

Prea-înnălțate Doamne.

Jăluescŭ Mării Tale că sfănta mănăstire Hurezu are o moșie ce să numește Fumeteștiĭ, sud Vălcea, la care din vechime să făcea tărgŭ pă săptămînă odată, zi Marțea, și era maĭ multŭ pentru alișverișul lăcuitorilorŭ dupăn prejurŭ, fiindŭ că celelante tărgurĭ săntŭ dăpărtate, și, dă la o vreme încoace, din pricina răzvrătiri vremilorŭ, s'aŭ stricatŭ acelŭ tărgŭ. Ci, fiindcă însușĭ lăcuitori și neguțători ce

sîntŭ şăzătorĭ pă această moşie a sfinteĭ mănăstirĭ, voescŭ cu toţi de a să face acestŭ tărgŭ, după cumŭ şi această alăturată jalba lor să va vedea de Înnălţimea Ta, — mă rogŭ Mării [Tale] ca să fie luminată poruncă către dumnealorŭ ispravnici aĭ numituluĭ judeţŭ de a da poruncă să să facă numitu tărgŭ, schimbăndu-să zioa, de a să face Joia, iar nu Marţea, fiindcă această zi Marţea să face tărgŭ la altă moşie, a schituluĭ Polovracea, cale de unŭ ceasŭ şi jumătate, şi de a nu să face zăticnire alişverişuluĭ neguţătorilorŭ şi a lăcuitorilorŭ, să să facă Joia, iar nu Marţea. Şi cumŭ Duhulŭ Sfăntŭ te va lumină pă Măriia Ta.

Al Mării Tale prea-plecatŭ, fierbinte rugătorŭ către mănt[uitoriul] Dum[ne]zeŭ:

Ghermano arhimandritu, egumenŭ
alŭ sfinti mănăstirĭ Hurezu, din sud Vălcea.

[Se porunceşte, la 11 Octombre 1805, ispravnicilor să cerceteze.]

CLXIX.

Cerere a locuitorilor din Fometeştĭ de a li se îngădui a-şĭ ţinea tîrgul.

1805.

Prea-înnălţate Doamne,

Cu herbinţĭ lacrămĭ jăluimŭ noĭ, lăcuitoriĭ din satu Fometeştiĭ, moşiia sfinteĭ mănăstirĭ Hurezi, sudu Vălč[ea], miliĭ şi bunătăţiĭ Mării Tale că dăn veichime aŭ fostŭ obiceĭ şi rănduitŭ tărgu de a să face în zi Marţĭ, pă toate săptămănile anuluĭ, cu care mijlocŭ de adunare, prin toate alte nevoĭ ce avemŭ, eramŭ măngăeţĭ cu ča multă şi puţină vănzare, după puterea fieştecăruia. Acumŭ, de la un cărdu de vreme, atăt din pricinile răzvrătirilorŭ, saŭ că şi din pacatele noastre ne-amŭ isterisitŭ de acel tărgu pănă în zioa dă astăzĭ,—noĭ, ca uni ce săntemŭ lăcuitorĭ nestrămutaţĭ şi cu căte oreşce metahirisire dă neguţătoriie, alergăm la umbra milostiviriĭ Mării Tale ca să fiie luminată poruncă de a să face şi de acum înainte, şi, măcar de nu

la zio însemnată, adecă Marţĭ, fiie şi în zi Joĭ, ca să rămânem şi noĭ mulţumiţĭ, fiindcă prinŭ locurĭ dăpărtate nu putemŭ merge.

Ne rugămŭ milostiviriĭ Mării Tale să ni să asculte ačastă cerere, ca să să pomenească în vecĭ numele Mării Tale, pentru măngăeria saracilor. Şi cum va fi mila Mării Tale.

Prea-plecaţĭ aĭ Mării Tale robĭ:

Ion Milea cupeţŭ, Petre Milea cupeţŭ, Dančŭ Milea cupeţŭ, Ion Ianoş cupeţŭ, şi cu toţĭ lăcuitori de satu Fometeştĭ, moşiia mănăstiri Hurezŭ, sudŭ Vălce.

CLXX.

Raport al ispravnicilor de Vîlcea în chestia bîlciuluĭ de la Fometeştĭ.

2 Novembre 1805. Ion Gănescu Paharnicŭ, Stanŭ Jianu Paharnicŭ, isprăvnicĭ de Vîlcea, raportează Domnuluĭ în chestia bîlciuluĭ de la Fometeştĭ. Acest bîlciŭ s'a ţinut în vechime. „Darŭ, fiindŭ că Joia să face şi la Zătrenĭ, poate să să pricinuiască pagubă acestuĭ tărgŭ, ci rămaseră mulţămiţĭ ca totŭ Marţa să să urmeze după cumŭ aŭ fostŭ dinŭ vechime, nefiindŭ şi înpotriva nezamuluĭ, saŭ a să întămpla vre un cusurŭ.“

La 9 Ianuar 1806, Domnul primeşte Marţea pentru tîrg.

CLXXI.

Poruncă a Banuluĭ către ispravniciĭ de Vîlcea, în chestia bîlciuluĭ de la Fometeştĭ.

Cinstiţĭ dumneavoastră boerĭ, ispravnicĭ ot sud Vălcea.

După înştiinţarea dumneavoastră ce aţĭ făcutŭ către Măriia Sa Vodă, pentru tărgul ce din vechime să făcea în toate săptămănile Marţea, pă moşiia Fometeştiĭ dintr'acel judeţ, a sfintiĭ mănăstirĭ Hurezuluĭ, ci din vremea răzvrătiriĭ s'aŭ stricat,—s'aŭ dat luminată porunca Mării Sale luĭ Vodă ca şi dă acum înnainte să să facă acest tărgŭ totŭ Marţea, precum veţĭ lua dumneavoastră pliroforie din chear luminata poruncă ce vi să trimite; care cetindu-o

şi urmănd întocmaĭ precum să porunceşte, să să trimiţă egumenuluĭ Hurezeanul şi ačasta şi cea d'intăiŭ poruncă ce s'aŭ trimis dumneavoastră ca să cercetaţĭ pentru acestŭ tărgŭ, să să afle sinetŭ la mănăstire, înştinţăndu-ne şi pă noĭ dă urmare, şi rămăiŭ

Al dumneavoastră gata slugă:

806, Ghenarie 14. *Vel Ban.*

CLXXII.

Adeverinţă de primire a unor banĭ ce aŭ fost aĭ egumenuluĭ Pahomie de Hurez.

T[1] 100, adecă una sută, ce aŭ fost aĭ părintelui arhimandrit Pahomie, proegumen Hurezanu, de popa Boroboteĭ, i-am luot eŭ dă la popa, şi am încă supt păstrarea mea, până când voĭ aduce Sfinţi Sale părintele [arhimandrit] zapis[ul] popeĭ la mine, să-ĭ daŭ bani, şi apoĭ să daŭ zapis popeĭ, şi să-mĭ iaŭ ačastă adeverinţă....

806, Iulie 17. *Ursachi.*

CLXXIII.

Adeverinţă pentru un act falş dat pentru mănăstirea Hurezuluĭ.

Pentru o adeverinţă de t[1] patruzecĭ, pentru muntele Bălescu, ce avemŭ de la părintele igumenŭ Hurezanu, fiindŭ iconomicoasă, ca să să arăte la Ghebăneştĭ, iar bani nu amŭ datŭ nicĭ o pară, deterămŭ şi noĭ înpotrivă ačastă adeverinţă a nostră, spre anerisiria aceliia, ca să nu să ţie în seamă.

[1]809, Iulie 26. Eŭ *Ion Crăčunŭ (?).*

CLXXIV.

Răvaş al luĭ Grigore Brîncoveanu către egumenul de Hurez.

Τὴν πανιερότητα της εὐλαβῶς προσκυνῶ.

Ἔλαβον τὸ κατάστιχον ὑπογεγραμμένον, ὁμοῦ καὶ τὰ γνοστὰ ἐλέη ὁποῦ ἐστείλετε· φροντίσατε δὲ καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ἐννεακοσίων γρο[σίων] νὰ τὰ στείλετε, διὰ νὰ ἀποπληρωθῶσι μὲ τὰ τριακόσια

ὁπoῦ ἐστείλετε, χίλια διακόσια, διὰ νὰ δίδωνται εἰς διάστημα ἑνὸς χρόνου ἀνὰ ἑκατὸν γροσ. μηνιρίως εἰς τὸ κουτὶ τοῦ ἐλέους κατὰ τὴν νέαν διαταγήν, μὲ τὴν ὁποῖαν εἶμαι ἐγὼ ἐπιφορτισμένος, καὶ τὰ πληρώσω ἐδῶ εἰς Βουκουρέστι, χωρὶς νὰ ἀνακατωθῇ ὁ ἐπίσκοπος Ριμνίκου εἰς τὰ τοιαῦτα. Καί, ἂν θέλῃς, στεῖλε με καὶ τὰ γροσ. τοῦ σχολείου πρὸ καιροῦ διὰ νὰ τὰ ἀποκρίνωμεν εἰς τὴν Κάσσαν, καὶ θέλετε ἀποκριθῇ τῷ ἐπισκόπῳ ὅτι ἐφορτόθην νὰ τὰ δίδω ἐγὼ εἰς Βουκουρέστι, καὶ πλεῖον ἄλλο δὲν ἔχετε τι νὰ πληρώσητε, καί, ἂν σας κάμουν καμμίαν ζήτησιν, νὰ ἀποκριθῆτε ὅτι ἦσθε περιορισμένος, καὶ ἄνευ προσταγῆς μου καὶ ἐπαινέσεως μου δὲν ἠμπορεῖτε νὰ δώσητε οὔτε ὀβολόν· καὶ οὕτω νὰ ἀκολουθήσητε εἰς τὸ ἑξῆς. Ἰδοὺ σᾶς στέλλω καὶ τὰ κατάστιχα ὑπογεγραμμένα καὶ ἐπιβεβαιώμενα παρὰ τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου, καὶ τὰς αὐλικὰς ὁμολογίας ξεσχισμένας ὡς ἐξοφλισμένας, καὶ ὁποίαι ἐσβύσθησαν καὶ ἀπὸ τοῦ κώδδηκα τῆς Μητροπόλεως. Καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶναι προτεεζικός, οἰκόνομος καλός, καὶ κοιτάξις μόνος σου τὰς μοναστηρικάς σου ὑποθέσεις, καὶ μὴν ἐμπιστεῦσαι εἰς μόνον τὸν οἰκόνομόν σου, ἐπειδὴ φροντίζει διὰ τὸ ἰντερέσσο του καὶ ἀπόλαυσιν Φύλαξε κοινόβιον καθῶς πρέπει μεν σιμιοτρεπεῖς ἱερεῖς μοναχούς, καλογέρους, φυλάττοντες μὲν ἀγάπην καὶ ἀδελφότητα ἀναμεταξύ τους, διὰ νὰ ἐπαινεθῆτε, καὶ νὰ ἔχητε μισθόν. Καὶ οἱ κτήτορες νὰ μνημονεύονται δικαίως καὶ εὐσεβῶς. Καὶ ἐπιμελήσου[ν] ἐκ παντὸς τόπου διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ αὔξησιν τῶν μοναστηρικῶν ἰντερέσων, καὶ ἐπιδιόρθωσιν τῶν διεφθαρμένων. Διὸ καί σας γράφω, νὰ πηγαίνητε εἰς τὸ μοναστήρι, ἐκτελῶν πάντα κατὰ σομβουλήν μας, καὶ νὰ μὴ προσμείνητε πλεῖον εἰς τὸ Ποτλότζι. Ἀλλ' ἅμα ὁποῦ κατευοδοθῆτε εἰς τὸ μοναστήρι, νὰ προφθάσητε καὶ τὰ ἐννεακόσια γρόσ., καὶ ἡμεῖς φροντίζομεν διὰ τὴν ἀσφαλείαν σας καὶ ἡσυχίαν σας, καί, κατόπιν πάλιν σας εἰδοποιῶ περὶ ἀναπρ . . . ἡν σας, ἐπειδὴ ἐμωρίσθησαν αἱ ἐκδουλεύσεις σου, ἐγνωστοποιήθησαν καὶ τὴν ἐξουσία, καὶ τὴν ἐκκλησία, καὶ ἔμειναν ἅπαντες εὐχαριστημένοι, καὶ θέλει ἔχει διὰ παντὸς τὴν ἔκστασιν σου, καὶ τὸ ἀκλόνητον ἀπὸ τῆς ἡγουμενίας, καί, ὅσον φιλοτιμηθεὶς περισσότερον. τόσον ἐπαυξήσεις τὴν ὑπόληψίν σου καὶ ἐφελκούσεις τὴν εὔνοιαν μας. Ταῦτα καὶ ἐπαίνοις τῷ Κυρίῳ καθ' ἑκάτεραν.

αωιητῳ. φευρ. ιθτῃ.

Ἐν Κυρίῳ υἱὸς πρόθυμος: Γρηγόριος Πραγκοβάνος.

[V°:] Τῷ πανιερωτάτῳ ἁγίῳ ἀρχιμανδρίτῃ καθηγουμένῳ τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου Χουρεζίου, κὺρ Γερμανῷ, τῷ ἐν Χριστῷ μοι πατρὶ σεβασμίῳ, εὐλαβῶς.

[Cu evlavie mă închin Preasfinţieĭ Tale.

Am primit catastihul cel iscălit, precum şi cunoscutele mile ce mi-aţĭ trimes: gîndiţi-vă însă şi pentru ceĭlalţĭ 900 de leĭ, să-ĭ trimeteţĭ, ca să se împlinească, cu ceĭ 300 ce mi-aţĭ trimes, 1.200, ca să se dea, în timp de un an, cîte o sută de leĭ pe lună, la cutia milelor, după orînduiala cea nouă, cu care sînt eŭ însărcinat, şi-ĭ voiŭ plăti aicĭ în Bucureştĭ, fără a se maĭ tulbura episcopul de Rîmnic în lucrurĭ ca acestea. Şi, dacă vreĭ, trimete-mĭ şi baniĭ şcoliĭ înnainte de soroc, ca să-ĭ răspundem la Casă, şi veţĭ răspunde episcopuluĭ că am fost însărcinat eŭ a le da la Bucureştĭ, şi maĭ mult alta n'aveţĭ ce să plătiţĭ, şi, dacă vă fac vre-o cerere, să răspundeţĭ că sînteţĭ sechestrat, şi fără porunca şi îndemnul mieŭ nu puteţĭ să daţĭ nicĭ-un ban; şi aşa să urmaţĭ de acum înnainte. Iată-ţĭ trimet şi catastişele iscălite şi întărite de preasfinţitul Mitropolit şi mărturisirile de la Curte ce se arată ca plătite, şi care s'aŭ şters şi din Condica Mitropolieĭ. Şi de acum înnainte să fiĭ... bun gospodar, şi să cauţĭ numaĭ d-ta trebile d-tale mănăstireştĭ, şi să nu te încrezĭ numaĭ şi numaĭ în vechilul d-tale, căcĭ el cugetă la interesul şi plăcerea luĭ. Păzeşte mănăstirea cum se cuvine unor respectabilĭ sfinţĭ monahĭ, călugărĭ, păzind şi iubirea şi frăţia între eĭ, ca să fiţĭ lăudaţĭ şi să aveţĭ răsplată. Şi ctitoriĭ să se pomenească cu dreptate şi cucernicie. Şi îngrijeşte pretutindenĭ pentru îmbunătăţirea şi adăugirea intereselor mănăstireştĭ şi îndreptarea celor greşiţĭ. Pentru care-ţĭ şi scriŭ să mergĭ la mănăstire, săvîrşind toate după sfatul mieŭ, şi să nu maĭ staĭ la Potlogĭ. Ci, orĭcum, cînd veĭ merge la mănăstire, să strîngĭ şi ceĭ 900 de leĭ, şi noĭ ne gîndim pentru siguranţa şi liniştea ta, şi, precum iarăşĭ îţĭ daŭ de veste pentru... ta, de oare ce s'aŭ.., serviciile tale, s'aŭ făcut cunoscute şi averea, şi biserica, şi aŭ rămas toţĭ mulţămiţĭ, şi va fi orĭcum mirarea ta şi nezguduirea din egu-

menie, şi, cu cît veĭ fi respectat maĭ mult, cu atîta veĭ créşte situaţia ta şi veĭ căpăta bunăvoinţa noastră. Acestea, şi laude Domnuluĭ, orĭ cum ar fi. 1818, 19 Februar.

Întru Domnul fiŭ gata de ajutor:

Grigore Brîncoveanu.

[V°:] Prea-sfinţituluĭ arhimandrit, egumen al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezii, chir Gherman, celuĭ în Hristos mie părinte respectat, cu evlavie.]

CLXXV.

Răvaş al unuĭ logofeţel către egumenul de Hurez.

16 Mart 1819. Barbul Logofeţel către [egumenul de Hurez].

„Din partea stăpânuluĭ, sânt amărât forte, avăndŭ tabieturĭ necuvinčoase: totdéauna e în mănie, al doilea, cărtitorĭ: pentru aceasta am să trag răŭ cu bine păn mă va pune la orănduială, şi atunč, de-mĭ va fi voia să maĭ sluj[es]cŭ, în puţină vreme voĭ găsi alt stăpân... S'a batalisit dăn pricina mea. Dar ce să facŭ, că venirea mĭ aŭ stătut în potrivă?"

CLXXVI.

1820. *Proces între egumenul Ghermano de Hurez şi suditul Gheorghe Nastea,* pentru un amanet al tătăluĭ acestuĭ Nastea la egumenul Gherasim: „pentru venitul unuĭ munte ce-l ţinea tot el, şi, acel igum[en] lipsind din igumenie, de sânt anĭ 39, dintru întâia Domniie a Mării Sale Alexandru-Vodă Ipsilant". Vodă Carageà-ĭ judecă la 16 Februar 1783: „şi s'aŭ găsit rele [cererile proigumenuluĭ Gherasie], apărându-se mănăstirea de datoriile luĭ, cum şi de vânzările veniturilor de moşiĭ şi zălojirĭ de munţĭ pe anĭ îndelungaţĭ, făr de ştirea şi iscălitura arhiereuluĭ loculuĭ. Al doilea, anaforà a răp[osa]tuluĭ Mitropolit Grigorie, cu leat 1784, Maiŭ 10, întărită de Măriia Sa răp[osa]t[u]l Mihaiŭ-Vodă Suţul, coprinzătoare că un Pitar Nicolaie, poprind mila vinăričuluĭ măn[ăs]tiriĭ, pentru da-

toriia ce avea să ià de la Gherasiie ce fusese igumen, s'aŭ hotărăt ca banii milii să-ĭ plătească mănăstirii, iar datoriia să ş'o ceară de la acel proigumen, nefiind datoare mănăstirea când nu este înprumutarea prin ştirea şi iscălitura arhiereuluĭ locului." Suditul se judeca de la 1817. Se hotăreşte de Vel Logofăt, la 3 Februar 1820, că a trecut „paragrafiia" de 30 de anĭ şi că afacerea e hotărîtă de alţĭ Domnĭ.

Se adaug còpiĭ din actele maĭ vechĭ. Din ele se vede că bătrînul Nastea se chema Mihăilă, că era vorba de o *prinsoare* de 50 de galbenĭ „pentru un munte ce se cheamă Bărcheču" („a-l avea de păşună dobitoacele lor cu avaet pe an căte t[1] patruzăcĭ, şi doaozăcĭ.ocă brănză"). La 1782, se schimbă Gherasim.

CLXXVII.

Poruncă a Căimăcămieĭ către ispravniciĭ de Gorj, pentru procesul Hurezuluĭ cu oameniĭ din Baia-de-fier.

15 Decembre 1820. Căimăcămia Craioveĭ: Ion Tipalt [Tibaldi] către ispravniciĭ de Gorj, pentru ca, de oare ce s'a dat totdeauna dreptate mănăstiriĭ Hurezul în procesul cu locuitoriĭ din Baia, să facă a se da de aceştia „cele drepte veniturĭ ale mănăstirii de la locuitorĭ, făr[ă] de a maĭ privi la netrebnicele lor pricinuirĭ".

CLXXVIII.

Catastih de vite ale satuluĭ de Baia-de-fier.

Căte fătăčunĭ aŭ fostŭ pe moşiia Baia, ale lăcuitorilorŭ, pe l[t] 819.

[Nume:] Ionŭ Ţiparĭ, Ionŭ alŭ Chivuluĭ, Ionŭ Flondorŭ, Dumitru Rădescu, Nicolae Iancovescu, Avramŭ Ghimicĭ, Mihăilă Tudorescu ot Sohodolŭ, Nicolae al Popi, Bădica otŭ Sohodolŭ. Pe l[t] 820.

[Nume:] Nicolae Urdă.

Aceştĭ de maĭ susŭ arătaţĭ cu fătăčunile aŭ să răspunză

căte 2 vite pe doĭ anĭ, adecă pe anul cu l[t] 819 căte un tărţenŭ şi t[l] unulŭ, şi pe l[t] 820 căte un noatenŭ şi po t[l] [u]nulŭ, de pe pravila pămăntuluĭ. 821, Ghenar 12.

[Iscălitură neînţeleasă.]

CLXXIX.

Chitanţă de la Hurez pentru un exemplar din Homer.

Omirul, Iliiada iaste la mănăstirea Bistriţa; 1821, Ghenar 30.

CLXXX.

Călugărul Iosif către egumenul de Hurez, cerîndu-ĭ două manuscrise greceştĭ.

Προσκυνῶ δουλικῶς.

Σεβασμιώτατε γέροντα, γινώσκων τὸ φιλάγαθον τῆς ψυχῆς της καὶ τὴν καλήν της διάθεσιν καὶ τὴν φιλομάθειαν τὴν ἀδαμαντίνου ψυχῆς της, τολμῶ ὡς κατὰ πνεῦμα υἱός της ὤν, καὶ γινώσκω ὅτι, καθὼς ἡ γυνὴ ὅταν ἔλθῃ πλησίον τοῦ τεκεῖν, ἔχει πόνους περιοδικοὺς καὶ ἔπειτα συνεχεῖς, τοιουτοτρόπως εἶμαι καί ἐγώ, διὸ καί, φιλῶν τὰς χεῖρας της, παρακαλῶ θερμῶς καὶ ἐκ βάθους ψυχῆς νὰ μὴ μὲ ὑστερήσῃ τῶν δεομένων. Ἀφ'οῦ λάβῃ τὰ βιβλία, τὰ βιβλία ὁποῦ μοὶ ἔδωσε, ἄς μὲ στείλῃ ὁ σεβαστός μοι γέροντας τὸν Γεώργιον Σύγγελον καὶ τὸν Ἡσίοδον, διότι ἔχω μεγάλην χρείαν ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς συγγραφεῖς, καὶ ἄς ξεσχίσῃ τὸ ῥαβάσι ὁποῦ ἄφισα εἰς τὸν ἐκκλησιάρχην, καί, ἄν κάμῃ χρεία καὶ ξεχωριστὸν ῥαβάσῃ, ἄς μὲ προστάξῃ, καὶ θέλω τὸ ἐξαποστείλει, καί, ἕως νὰ στείλω τὸ ῥαβάσι, ἄς μὲ πάρῃ εἰς μεφελεμέν. Γέροντα παρακαλῶ θερμῶς, ὅτι οἱ ἴδιοι ὁποῦ θέλουν φέρει αὐτά, οἱ ἴδιοι θέλουν φέρει καὶ ἐκεῖνα ὁποῦ μέλλετε νὰ μὲ ἐξαποστείλετε.

Ὁ κατὰ πνεῦμα υἱός σου Ἰωσήφ. 1821, Ianuarie 30.

[V°:] Din doao cărţĭ ce să arată într'această adeverinţă, cartea cu numirea hronograf Gheorghie Monahul şi Singhelu s'aŭ priimit de mine înnapoĭ la sfănta mănăstire Horezŭ. 1829, Septemvrie 11.

Ioanichie proigumen Hurezuluĭ.

[Mă închin cu plecăciune.

Prea-respectate bătrîne. Cunoscînd iubirea de cele bune a sufletuluĭ tăŭ şi buna-ţĭ aplecare şi iubirea de învăţătură a sufletuluĭ tăŭ celuĭ tare, cutez, ca fiŭ sufletesc al tăŭ, şi ştiŭ că, precum femeia, cînd stă să nască, are durerĭ în răstîmpurĭ şi apoĭ continue, aşa sînt şi eŭ; pentru care, sărutîndu-ţĭ mînile, te rog cu căldură şi din adîncul sufletuluĭ să nu mă lipseştĭ de ce se cuvine. Cînd veĭ lua cărţile, cărţile ce mi-aĭ dat, să-mĭ trimeţĭ, bătrîne venerabile, pe Gheorghe Sincelul şi pe Hesiod, căcĭ am mare nevoie de aceştĭ scriitorĭ, şi să păstrezĭ răvaşul ce l-am lăsat la eclesiarh, şi, dacă e de nevoie şi de răvaş deosebit, porunceşte-mĭ, şi-l voiŭ trimete, şi, până să trimet răvaşul, să mă ducĭ la... Te rog călduros, bătrîne, căcĭ chiar aceĭ cari vor aduce acelea, tot aceia vor aduce şi cele ce aveţĭ de gînd a-mĭ trimete.

Cel după suflet fiŭ al tăŭ: *Iosif.]*

CLXXXI.

Socoteală de cheltuielile Hurezuluĭ în procesul pentru un munte.

Foaie de câtă cheltuială s'aŭ făcutŭ pentru muntele Bălescu, ce s'aŭ scosŭ de la Ghebanŭ, după cumŭ arată la vale:

1822, Maĭ 27.

1000 La boeri ispravnicĭ ot Târgul-Jiiuluĭ, pentru că aŭ întăritŭ zapisul munteluĭ.
150 Condicariuluĭ, pentru osteneala sa.
400 La 3 logofeţĭ de la Craiova, pentru întărirea zapisuluĭ.
100 Condicariuluĭ de la Craiova, pentru că aŭ trecutŭ zapisulŭ la condica Divanuluĭ.
64 La izbaşa, pentru că ne-aŭ scosŭ la Divanŭ spre înfăţişare.

600 Peșcheșul dumnealuĭ grafŭ Dudescu, de aŭ iscălitŭ zapisulŭ.
100 Luĭ Spiridonŭ, de aŭ datŭ mărturie că săntŭ scrisorile munteluĭ la Pahomie.
380 Protopopuluĭ Dimitrie, ce aŭ datŭ o scrisoare a luĭ Pahomie, cu care s'aŭ scosŭ cărțăle munteluĭ.
410 La toți Ghebani ce săntŭ iscăliți în zapisŭ.
280 Cheltuiala mea, fiindŭ veichilŭ din partea mănăstiriĭ.
3484 adecă treĭ miĭ patru sute optzecĭ și patru, am primit, eŭ, acelŭ maĭ josŭ iscălitŭ, dinŭ măna Sfinții Sale părinteluĭ arhimandritu chir Ghermano Hurezanu, și i-amŭ cheltuitŭ pănă amŭ scosŭ muntele de la Ghebanĭ, și aŭ rămasŭ suptŭ stăpănirea sfințiteĭ mănăstirĭ.

Dima Logofăt, veichilŭ.

CLXXXII.

Venitul din 1824 al Hurezuluĭ.

La 1824, mănăstirea avea un venit de 25.440 de leĭ, de la : Ciupercenĭ, Popeștĭ (Mehedințĭ), Gĭoroc, Ostrovenĭ (Dolj), Stoicenĭ, Cureluşa Scheiĭ, „viișoara dăn dealu podgorii", Runcul, Șușaniĭ, Căzăneștiĭ, Baia-de-fier și munțiĭ eĭ, Foleștĭ, Nedeia, Șirineasa, Băltenĭ, Ghitioara, han în Craiova, scutelnicĭ (800 de leĭ pe an), suhatul munților (1800), „dijma fănuluĭ ot Racoviță" (325) și Fometeștĭ (373), vînzare de vin, rachiŭ (982), fînul de lîngă mănăstire (600), vinăriciul (310).

În 1827, Evreĭ fac din noŭ coperișul, aduşĭ anume.

CLXXXIII.

Carte domnească pentru trimeterea unuĭ nebun la mănăstirea Hurez.

6 Novembre 1824.

„Milostiiŭ bojiiŭ Io Grigorie Dimitriu Ghica Voevod, gospodarŭ zemli vlahiscoĭ. Pentru unŭ Petre sinŭ Radu de la satul Turceștiĭ, sudŭ Vălcea, a căruia vină mi s'aŭ

arătatŭ Domnii Mele prinŭ eczamenŭ dă la Divanulŭ Craiovii că, în patima nebunii fiindŭ, aŭ omorîtŭ pre tată-săŭ, şi, după hotărârea Domnii Mele, ce s'aŭ datŭ cu întărire la acelŭ eczamenŭ, pentru osînda vinovatuluĭ, dămŭ volnicie — armăşălŭ dă Craiova, să-lŭ rădice pă acestŭ Petre ucigaşulŭ dă la temniţa Craiovii, ferecatŭ în obejĭ, dă mînĭ şi picĭoare, să-lŭ ducă cu bună pază dreptŭ la mănăstirea Horezuluĭ, şi Cuvioşiia Ta, igumene al mănăstiri, priimindu-lŭ pă acestŭ vinovatŭ ca pă un nebunŭ şi lipsitŭ din minţĭ, să-l aibă la bună pază în toată vremea, şi dă a fi nelipsitŭ dă la biserică înŭ vremea sfintelorŭ rugăčunĭ, până să va izbăvi dă patima nebunii luĭ. Şi atuncĭ, înştiinţîndŭ dumneata Caimacamuluĭ, cu porunca Domnii Mele să-lŭ slobozĭ, după orînduiala vinovaţilor. Iar dă a luĭ priimire să daĭ înscrisŭ la orînduitulŭ armăşălŭ, ca să o ducă să să ţiè în păstrarea canţelarii judecăţi criminalionŭ Craiovii. И и саам речех гвмн сфатн. 1824, Noemvrie 6.

[Monogramă cu roşu, pecete din 1822 cu іш гр дм гк; 1822.]

... 3-ti Logofăt.

CLXXXIV.

Adresă a Căimăcămieĭ Craioveĭ, pentru acelaşĭ scop.

De la Căimăcămiia Craioveĭ.

Cătr[e] cuviosul egumen al sfinteĭ mănăstirĭ Hurezu.

Dintr'ačastă luminată poruncă a Mării Sale luĭ Vodă, prin care să face surghiun acolea la mănăstire acest Pătru sin Radu Nebunul ot satul Turceştiĭ, sud Vălcea, carele aŭ omorât pre tată-său, pe larg să va da Cuvioşii Tale pliroforie de cele ce să porunceşte Cuvioşii Tale de cătr[e] Măriia Sa, ci, priimindu-să numitul nebun, veĭ face urmare cu dânsul întocmaĭ după poruncă. De a căruia priimire să daĭ la mâna orânduiţilor armăşăĭ adeverinţă ca să o aducă aicĭ, spre a să da în păstrarea canţalarii

judecății cremenalionuluĭ, avănd și noĭ răspunsul Cuvioșii Tale de priimire și urmare.

1824, Noemvrie 16.

Dim[itrie] Ralet.

CLXXXV.

Plîngere împotriva egumenuluĭ Ioanichie de Hurez, pentru o avere ce ar fi hrăpit-o acesta.

Prea-cinstite dumneata bivŭ Velŭ Logofătŭ,

Jăluescŭ milostivirii dumitale ca să avemŭ dreptate cu Sfinţiia Sa părintele igumen Ionichie ce să află la mănăstirea Hureziĭ din sudŭ Vîlcea, că săntŭ acumŭ cincĭsprezece anĭ de căndŭ aŭ venitŭ un popa Ilie, ce era rudă cu părintele igumenu, și, fiindŭ că noĭ aveamŭ o vară, și din multa răutate a eĭ aŭ nebunitŭ, perindu-ĭ și limba, anume Marica, și, viindŭ (*sic*) că ia avea 80 stînj[enĭ] dă moșiie, și numitulŭ popa Iliie aŭ venitŭ la numita fără de știrea noastră și i-aŭ făgăduitŭ, dăndŭ aceĭ stînj[enĭ] 80 dă moșiie la mănăstirea Hurezĭ, și, fiindŭ că numita să află datoare pă la mulțĭ oamenĭ și altŭ ceva nu maĭ are dăcătŭ moșiia aceia, și datorniciĭ mă apucă pă mine dă a le plăti, — ne rugămŭ milostiviriĭ dumitali ca să te milostiveștĭ asupră-ne dă a fi o cinstită poruncă către dumnealor boeriĭ ispravnicĭ, de a ne judeca cu maĭ susŭ numitul popa Iliie, ce cu sîlniciie aŭ luatŭ aceĭ stînj[enĭ] de moșiie 80 de la acea vară a noastră. Fiindcă numitu popa Iliie, cîndŭ aŭ făcutŭ acea adiiată a veri noastră, aŭ fostŭ fără dă limbă, neputîndŭ vorbi; apoĭ popa aŭ pusŭ în adiiată moșiia că o dă mănăstiriĭ, și noĭ nu amŭ știutŭ dă ačasta. Pentru care fierbinte mă rogŭ, să fiie cinstită poruncă către dumnealorŭ boieriĭ ispravnicĭ a ne judeca acolò după dreptate. Și ce va fi mila dumitale.

Prea-plecațiĭ dumitale:
Stančŭ, popa Gheorghe, Pătru
din sudŭ Vîlcea.

[Poruncă a luĭ „Alexandru Ghica, bivŭ Velŭ Logofătŭ

dă Ţara-dă-susŭ, Caimacamŭ", să se facă cercetare; 6 Decembre 1825. Apoĭ ordinul ispravnicilor Ştefan Gănescu, Costandin Bălteanu.]

CLXXXVI.

Lămurirĭ privitoare la moşia Popeştiĭ, adresate egumenuluĭ de Hurez.

6 Februar 1826. „Costandinŭ Popescu" către „biv Velŭ Banŭ", pentru „moşioara" Popeştiĭ din Dolj, a Hurezuluĭ, „cumpărată de la neamulŭ mieŭ din vechime, cu care moşioară deavalma maĭ amŭ şi eŭ stînjînĭ 345 părinteştĭ, pe care îĭ stăpînescŭ din preună, amestecat cu sfînta mînăstire, şi veniturile le înpărţimŭ pe dinŭ doaă, şĭ până acumŭ, cumŭ aŭ datŭ Dumnezeŭ, amŭ putut-o ţinea suptŭ a mea stăpînire, iar acumŭ, din peristasisŭ al vremilorŭ scăpătîndŭ, şi trebuinţă avîndŭ de banĭ, aflîndu-mă cufundatŭ în grele datoriĭ, amŭ hotărit să le vînzu, şi amŭ şi găsitŭ îndestuĭ muştereĭ, dar, ştiindu pe Înţelepčunea Ta stăpînĭ sfinteĭ mînăstirĭ, nu să îndrăznescŭ a le cumpăra. Eŭ amŭ şi datŭ de ştire părinţilorŭ de la sfînta mînăstire, şi nu aŭ datŭ nicĭ-unŭ răspunsŭ. Ci, fiindŭ că eŭ, precumŭ arătŭ Milostiviriĭ dumitale, sîntŭ silitŭ de stinahorie şi de necazŭ a le vinde, şi într'altŭ chipŭ nu amŭ avutŭ mijlocŭ decîtŭ cu mare cheltuială, sculîndu-mă de la Craiova, amŭ venitŭ aicĭ la Sibiiŭ, şi, năzuindŭ către Milostivirea dumitale, fierbinte mă rogŭ ca, de veĭ binevoi a le luoa pă seama, orĭ a sfinteĭ mănăstirĭ saŭ a dumitale, cu preţulŭ celŭ cuvinčosŭ, mi să va da banĭ, orĭ aicĭ, saŭ mi sa va face prea-cinstită carte către părinţiĭ dela sfînta mînăstire, să mi-ĭ numere acolò, saŭ mi să va da unŭ prea-cinstitŭ al dumitale răspunsŭ înscrisŭ, cu voe şi slobozeniie ca să o poču vinde, orĭ la cine voiŭ putea. Şi cum va fi mila dumitale.

[Pe V°:] Cuvioase egumen alŭ mănăstiri Hurezuluĭ, fiiască evlavie. Veĭ vedea această arătare, veĭ cerceta starea

moşiĭ, şi de săntŭ acestea adevărate, şi de are parte fiindŭ devalma cu a mănăstiriĭ, şi de s'aŭ inpărtăşitŭ vre o dată de venitu, şi ce folosŭ poate avea mănăstirea, şi ce preţu să cere, orĭ la mezatu cătŭ aŭ eşitŭ; de are numitulŭ Costandinŭ Popescu vre o dreptate, cu săneturĭ bătrăne şi vrednice de a vinde lucru de moştenire alŭ săŭ, — pentru toate să ne înştiinţăzĭ, ca să te povăţuimŭ ce să cuvine să facĭ. Aceasta.

Fiŭ întru Hristos: *Grigorie Br[ăn]cov[eanu].*

CLXXXVII.

Carte către acelaşĭ egumen, pentru Craioviţa.

Craiova, 31 Maiŭ 1827. Către egumenul de Hurez, Ioanichie. Va „chinisi" judecată pentru Craioviţa, „tăindu-le toate şiretlicurile căte pănă acum le-aŭ învărtit, spre dărăpănarea aceştiĭ moşiĭ, şi, orĭce săvărşire să va da judecăţiĭ, cu întămplătorĭ ocazion voĭ înştiinţa Sfinţii Tale".

CLXXXVIII.

Episcopul de Rîmnic Neofit către egumenul Dosofteiŭ de Hurez, pentru nişte cărţi.

Cu duhovnicească dragoste, molitvă şi blagoslovenie triimet Preacuvioşii Tale.

Scrisoarea ce ne-aĭ trimis de l[a] 5 ale. următori lunĭ, cu dragoste priimind, amŭ mulţumitŭ Preacuvioşii Tale de heretismosulŭ ce ne facĭ pentru praznicculŭ Sfintuluĭ Nicolae. S'aŭ priimit înpreună cu mulţămire şi peştele ce s'aŭ trimis. Către acestea, amŭ văzutŭ şi cele scrise pentru trimisulŭ ieromonahŭ, anume Pavelŭ, carele, săvîrşindu-să aci după orînduiala bisericească duhovnic, cu întoarcerea sa nu lipsimŭ a înştiinţa, şi, în deosăbĭ de cartea de duhovnicie ce i s'aŭ datŭ după obiceĭ, i-am hărăzitŭ şi o carte cu învăţătură şi povăţuiturĭ către dajnicĭ, cum să-şĭ urmeze şi să-şi înplinească datoriia lor; asemenea şi unŭ Exaimeronŭ în care, pe lîngă altele, să coprindŭ şi aşăzămînturile călugăreştĭ a Sf. Vasilie

celŭ Mare, ca să-ĭ fie şi chear Cuvioşii Sale spre învăţătură şi ştiinţă, şi pe alţ, a cărora să va orîndui povăţuitor, la acelŭ schitŭ să-ĭ îndrepteze. Acestŭ hrisovŭ alŭ răposatuluĭ Alecsandru-Vodă Muruzŭ pentru milile aceĭ mînăstirĭ Hurezu, găsindu-să aceste zile aicĭ, în neşte hărtiĭ ale episcopii, şi judecîndŭ că, fiindŭ alŭ mînăstiri, trebue să să afle acolea, — iată îlŭ trimetemŭ, fiindŭ

Alŭ Preacuvioşii Tale duhovnicescŭ părinte şi între Dumnezeŭ rugătorŭ *Neofit Episcopŭ.*

1828, Dechemvrie 8.

[Adresa:] Prea-cuviosuluĭ arhimandritŭ şi egumenŭ al sfinti mînastirĭ Hurezŭ, chirŭ Dorotheĭ, cu duhovnicească blagoslovenie.

[Pecete de ceară roşie, cu cruce, cîrjă, coroană şi literele нє фт рм нк.; 1824.]

CLXXXIX.

Constantin Brăiloiŭ către acelaşĭ, pentru afacerĭ.

Cu fiască plecăčune mă închin Sfinţii Tale.

Cinstite părinte. Cu sevas am priimit cinstită scrisoarea Sfinţii Tale, la carea, din pricina vremilor, n'am putut răspunde de loc, şi mă rogŭ să-mĭ daĭ ertare. Chiriia pentru prăvălioara ce o am pe locul sfinteĭ mănăstirĭ, pănă a nu priimi scrisoarea Sfinţii Tale, însum am trimis de aŭ chemat pe Tunuzliu, vechilul sfintei mănăstirĭ, şi i-am plătit chiriia pă doĭ anĭ, adecă pe 828 şi 829, dăndu-ĭ talerĭ 50, pe un an căte tal[e]r[ĭ] 10 ocao, precum să vindea čara, şi pe un an căte tal[e]r[ĭ] 15, precum să vinde acum.

Pentru bisericuţa din han. mare răvnă am avut să o înfrumusăţez şi să-ĭ fac şi coperiş, dar vechili ce i-aŭ avut sfănta mănăstire aici, aŭ încuibat oamenĭ de alt neam, scărnavĭ, atăt la uşa biserici, căt şi la oltarŭ; şi ačasta m'aŭ oprit.

Pentru că aŭ luot Sfinţiia Ta pliroforie de slujbele ce am făcut în trebile sfinteĭ mănăstirĭ, me-aŭ părut bine: maĭ mult am avut proerisis să slujesc, dar nu m'aŭ ertat vremile.

Cinstite părinte. Baia ce fusasă la han, cu neşte odăiţă d'înnaintea eĭ, şi cu locul de afară, pe care acum este prăvălioara, pentru care plătesc embatic, — mi s'aŭ fost dat de către egumenul sfinteĭ mănăstirĭ, pentru judecăţile ce am avut de am dezrobit hanu, căcĭ să luosă domnesc; am dezrobit şi moşiia Craioviţiĭ, căcĭ să stăpănea de mulţ anĭ de Episcupie. Şi am făcut bae înfrumusăţată, cu cheltuială mare, care, în treĭ rândurĭ prăpădindu-să, de v[r]ăjmaş[ĭ], şi tot cheltuind cu dănsa, în ča din urmă me-aŭ lot şi pietrile şi cazanele şi toate alte tacămurĭ, şi, stricănd-o foarte răŭ, n'am maĭ putut-o drege. De aceia am lăsat locul pe sama mănăstiri, şi, şezănd mulţ anĭ viranea *(sic)*, am cerut de mi s'aŭ dat locul de afară, de am făc[u]t prăvălioara pentru folosul mănăstiri, iar zidirea băi şi căşčorăle ce erea d'innainte băi, staŭ şi pănă astăz pustiĭ. Maĭ la urmă, iarăş pentru folosul mănăstiri, am scris părinteluĭ egumenuluĭ ce aŭ stătut înnaintea Sfinţii Tale, ca să mi să dea iar mie cu embatic, doă ocă de čară pă an, că fac un acaret, şi nicĭ-un răspuns n'am putut priimi. De aceia nicĭ binao băi n'am putut a o ardica acum. De vreme ce m'am învrednicit de am priimit cinstită scrisoarea Sfinţii Tale, cu îndrăzneală mă rog să am cinstit răspuns, de mi să dă cu embatic locul acesta al băi din faţa poduluĭ celuĭ mare, precum sănt şi celelalte locurĭ, şi pănă în lăuntru, de spre porta hanuluĭ, precum aŭ avut baia cuprins. Şi, de veĭ binevoi Sfinţiia Ta, mi să va trimite şi sănetu Sfinţii Tale, şi de loc voĭ trimite şi embatichiul pe doĭ anĭ înnainte. Iar, când nu va fi priimită rugăčunea mea, să am cinstit răspuns, că să-mĭ rănduesc binao. Şi cu plecăčune sănt al Sfinţii Tale fiŭ plecat:

829, Iulie 25. *Const. Brăiloiŭ.*

[V°:] Cinstituluĭ şi mie ca un părinte duhovnic, Sfinţii Sale părinteluĭ arhimandritu chiriiu Dorotheo, egumenu sfinteĭ mănăstirĭ Orezu, cu cinste şi fiiască plecăčune.

De la dum. Clučr. Dinică Brăiloiŭ, pentru... miria d[lui] baia după locul măn[ă]st[iriĭ] din Craiova, să şi o arădice.

[Bulină.]

CXC.

Scrisoare pentru bîlciul de la Rîurenĭ.

14 August 1833. Arhimandritul Hrisant, egumen de Hurez, către „boeriĭ vameşĭ aĭ scheli Căineniĭ, sudŭ Argeşŭ...

Înaintea bălciuluĭ Răurenilor saŭ după Răurenĭ este ca să viie din năuntru acolea la vamă un Neamţu fabricantŭ, cu 5 cazane ale mele, însă 4 marĭ, dă povarnă, şi unu micŭ, pentru casă."

CXCI.

Poruncă de preţuirea moşieĭ Gorganu.

10 Octombre 1833. Egumenul Hrisant de Hurezŭ trimete pe cineva să vadă care e valoarea moşieĭ Gorganu, de lîngă Balş, a luĭ Barbu Ştirbeiŭ, — pe care e vorba a o schimba cu Siliştenii, aĭ mănăstiriĭ Brîncovenĭ.

CXCII.

Un Logofăt cere ajutorul Hurezuluĭ pentru un mitoc al mănăstiriĭ.

Plecăčune.

Cu acest al mieŭ înscris ce să va vedea de dumneavoastră către dumnei coconiţa, cu toate că va fi supărătoare, dar o strădanie a mea o văzu cu totul necunoscută, ca cum ar fi fost un mincinos şi nebun; am umblatŭ vănturĭ, căcĭ, nevăzănd după aceia stăpănire, cu maĭ mult s'aŭ întins, dă spre sfănta măn[ă]stire; cu dăpărtarea aŭ ajuns bisericuţă dă aicĭ, dă ş'aŭ pierdut zestrea; un preot călugăr grec umblă, cere cu talerul; acest ajutor are de la sfănta mănăstire bisericuţa. La acestea citind cele scrise dum[nea]eĭ coconiţi, rămăne ajutorŭ osteneli dumneavoastră să binevoeştĭ a ajuta orĭ cu ce mijloace, şi plata va fi sfăntul ierarh Nicolae şi sfăntul ierarh Spi-

ridon, pe ale cărora sfinte nume este hram aceştiĭ biserici, metoh sfinteĭ mănăstiriĭ Hurez...

[1]834, Noemvrie 7.

Nicolae Andronescu (?), L[o]g[ofă]t.

CXCIII.

Egumenul Hrisant de Hurez către un sătean din Săliştea Sibiiuluĭ, pentru o afacere de banĭ.

Noĭ, Hrisantŭ, egumenŭ sfinteĭ mănăstirĭ Horez[uluĭ], către Comanŭ Galeşŭ ot Scaunu Săliştea; 1835, Sept. 14.

Priimindŭ această scrisoare a noastră de la d. Nicoliţa Paiŭ Sterie ot Sibiĭ, să mergĭ la Răşinarĭ şi să apucĭ pă Badea Şărbanŭ, să-şĭ răspunză doĭ miĭ şi optŭ sute doĭ florinţĭ, argintŭ, şi treĭzecĭ de crăiţarĭ, ce aŭ rămasŭ datorĭ din cumpărătoarea berbecilorŭ, şi eştĭ dumneata chejaşŭ şi răspunzătorĭ pentru dănsul. Sorocu aŭ fostŭ la Sf. Măriia Mică, adecă acum, Septemvrie, şi iată darŭ că aŭ trecutŭ. Şi să răspunzĭ la dumnealuĭ negreşitŭ, fiindŭ că amŭ orănduitŭ şi eŭ pă dumnealuĭ a număra aceĭ banĭ la altă parte, şi, numărăndu-să aceĭ florinĭ pă deplinŭ la d. Nicoliţa de către dumneata, veĭ priimi răvaşŭ de răspundere, şi, viindŭ dumneata aicĭ cu acelŭ răvaşŭ, veĭ priimi zapisulŭ de la mine. Aceasta scriŭ, şi fiĭ sănătosŭ:

No. 14. *Hrisantŭ Ho[rezanul].*

CXCIV.

Cerere de la Hurez a uneĭ părţĭ din fierul poduluĭ pe Jiiŭ.

10 Iulie 1837. „Ocîrmuirea judeţuluĭ Gorjĭ“ cere „nastavniculuĭ“ de Hurezu a da făgăduitele 300 de ocă de fier pentru „podul cel mare de peste apa Jiuluĭ de aicĭ, de lîngă oraşul Tîrgu-Jiuluĭ“, ce se face supt îngrijirea Medelnicerului Gligoraşco Bîlteanu.

CXCV.

Catinca Bibescu către egumenul de Hurez, pentru adăpostirea unuĭ fiŭ al eĭ slab de minte.

Cu plecăčune mă închinŭ Sfinţii Tale, părinte arhimandrite.

Cu prilejul veniriĭ noastre la acea sfântă mănăstire, cunoscăndŭ supărările ce întîmpinaţĭ din partea fiuluĭ nostru părinteluĭ Damiian monahu (ce soartă după ale noastre păcate l-aŭ făcutŭ a fi scurtŭ de minte), precum şi a luĭ nemulţumire, care mi aŭ arătat că are, măcar de şi nu poate fi dă crezut propunerea din parte-ĭ, — mi-am hotărăt găndul ca deocamdată, şi pentru ca să nu rămîĭ supt judecata înnalteĭ Providenţă, şi pentru al săŭ parapon, să-l aducŭ a-l maĭ ţinea p'aicĭ lăngă noĭ. Apoĭ, în urmă, văzănd şi făcănd. De aceia însărcinaĭ pă d-luĭ Ioniţă Popovicĭ, Căpitanul poşti Rămnicu, ca să vie a-l priimi cu toate ale sale, din haine ce va fi avănd,—pă carele aŭ văzut —, afară din dooă saŭ treĭ anteree ce maĭ avea date dintr'ale Sfinţii Voastre, şi care nu i să potrivea, precum şi cu bani ce vor maĭ fi, din ceĭ care v'am trimes pentru a Sfinţii Sale socoteală. Şi toate acestea înscriindu-să pă foae cu dăsluşire, veţĭ binevoi, vă rog foarte, ca, suptiscălită dă Sfinţiia Voastră, să să dea în priimirea numituluĭ din partea noastră însărcinat, ca să mi le aducă aicì, înpreună cu părintele Damiian. Iar, către ačasta, cu cinste rugăndu-vă a ne erta dă supărările şi grija ce v'am adusŭ în cursu de atăţa anĭ, cu ačastă nenorocire şi după păcatele noastre ticăloşŭ *(sic)*, şi a ne cinsti cu răspunsu de priimirea aceştiia, precum şi de a da toată blagosloveniia nenorocituluĭ nostrn copil, rămăĭ

Al Sfinţii Tale ca o fiică sufletească:

În 4 August 1838. *Catinca Bib[easca].*

No. 1, priimită August 14.

Foie de toate lucrurile părinteluĭ Damiian, adică: aşternuturĭ, hăineturĭ şi altele, care s'au găsit la plecarea Sfinţii

Sale de la Horez, precum să vede; însă:

1 scoarță în mănăstire.

2 mindire, 6 perine marĭ, ipac micĭ — umplute cu lînă bună spălată, care face galb. (!) 57.

2 macaturĭ pînză muscălească, de care sănt şi pernele înbrăcate.

1 plapomă cu doă cearşafurĭ.

1 ğubea de dradidam [= *drap de dames*], înblănită cu spinărĭ vulpe.

1 scurteică lungă, de postav, negru, înblănită cu nafea (?).

2 ipac, însă una de pambriŭ civit şi alta de ghermesit, înblănită cu lenchiță *(sic)*.

2 antereie dumicaton noĭ.

3 ipac de cutnie, purtate, ponosite.

1 ğubea desblănită, postav civit.

1 rasă bună.

1 pereche ceacşirĭ dradidamŭ, noĭ.

2 ipac purtațĭ, ponosițĭ.

2 brîie, din care unu este făcut chingă.

7 cămăşĭ bune.

4 perechĭ izmene, idem.

5 basmale noĭ.

11 perechĭ čorapĭ bumbac supțirĭ.

2 perechĭ cizme noĭ.

2 perechĭ pantofĭ idem.

1 potcapiŭ noŭ.

1 cuculion.

6 cođĭ pănză americă în doă bucățĭ.

1 căldare.

1 sfeşnic de alamă.

1 ladă.

72, adică şaptezăcĭ şi doă bucățĭ peste tot. Aceste maĭ sus arătate calabalîcurĭ de ale părinteluĭ Damiian Bibescu, mi le-aŭ teslimetisit astăzĭ năstavnicu sfinti mănăstirĭ Horez, după ordinu dumneĭ Marea-Vorniceasa Catinca Bibească, şi, bez aceste lucrurĭ de maĭ sus, am priimit şi un grop

pecetluit cu pecetea Sfinții Sale, pă care mă îndatorez a le teslimetisi toate în priimirea dumnei. Și, spre siguranțiia Sfinții Sale că le-am priimit, am iscălit însumĭ acestă foie, care am dat-o Sfinții Sale [1].

1838, August 14. *Ioan Popovicĭ.*

[În scrisoarea luĭ Hrisant se anunță sosirea părinteluĭ Damian cu lucrurile, și se adaugă:]

Către aĉastă, asupra paraponuluĭ ce-l vețĭ fi avînd, asemenea mă rog ca să mă ertațĭ, că eŭ, oricît me-aŭ stătut prin putință, am urmat asupra copiluluĭ; iar, pentru cusururile căte le-ațĭ găsit dumneavoastră, și iarășĭ mă rog ca să le ertațĭ.

CXCVI.

Declarație de arendă (moșia e arendată de către Hurez).

Bucureștĭ, 26 Ianuar 1843. Petru Andronescu declară că s'aŭ dat 35.750 de leĭ de egumenul Hrisant arhimandritul de Hurez pentru arenda moșieĭ Mihăeștiĭ a episcopieĭ de Rîmnic în mîna Mitropolituluĭ Neofit.

CXCVII.

Declarație a duhovniculuĭ de Bistrița către egumenul de Hurez, cu privire la un călugăr.

Duhovnic[ul sfinti mănăstirĭ Bistrița.

Preotul Gheorghie ereĭ, ce slujaște la sfănta mînăstire Horezu, s'aŭ spoveduit aicĭ la noĭ, zicănd că voește a luoa sf[ăntul] cinu călugărescu al mantii, și, pre căt ne-aŭ luminat și pre noĭ Duhul Sf[ănt], l-am povățuit cum trebuie a păzi acest cinu; care de către noĭ s'aŭ găsit vrednic de a-l înbrățișa, rămăind la voința Preacuvioșii Sale părinteluĭ igumen.

Ioil ieromonah.

Anul 1843, luna Noe[m]vr[ie] 15. M[ănăstirea] Bistrița.

CXCVIII.

Caimacamul Constantin Cantacuzino recomandă egumenului Hrisant de Hurez pe un fecior trimes pe lîngă închisul Iorgu Golescu.

Cu fiiască evlavie sărut blagoslovitoarea, părinte arhimandrite.

Dumneaeĭ Vorniceasa Marghioara Goleasca trimite acolea într'adins acest fečor, tocmit ca să slujască şi să îngrijască pe Iorgul, fiiu dumneaeĭ, ce este trimis acolea, la mănăstirea Sfinţii Voastre. Iar grija cea pentru dînsul, de pază, aceia este asupra Sfinţii Voastre; carele va sta acolea pînă cînd iarăşĭ dumnei Vorniceasa, maică-sa, îl va cere de la stăpînire. Sînt

Al Prea-cuvioşii Voastre fiiŭ sufletesc şi slugă:

[1]849, Septemvrie 3. *Costandin Cantacozino.*

Cinstituluĭ Prea-cuvioşii Sale părintelui arhimandrit chirio chir Hrisanth, năstavnicu sfinti mănăstirĭ Hurezul, cu fiiască evlaviie.

CXCIX.

Acte cu privire la acelaşĭ Golescu.

La 1852, Μαργιόρα Γολάσκα intreabă de starea aceluĭ fiŭ „care este trimis acolo la sf. mănăstire Horezu, chiar de mine, de sînt vre o 4 anĭ, din pricina relelor sale purtărĭ ce aŭ avut către mine, şi să-l şi povăţuiţĭ, de veţĭ găsi Sfinţiia Voastră cu cale, şi-l veţĭ cunoaşte că se pătrunde de binele săŭ, fiindcă el nu mi a scris nicĭ măcar treĭ rîndurĭ de cînd să află eczilat, ca să cunosc că s'a pocăit."

La 1853, ea declară că tinărul „nu e în minţile luĭ".

Răspuns: „Cocoană. Socotesc de a mea datorie a vă arăta părerea de răŭ ce simţ, văzînd pe fiul dumneavoastră aicĭ în mănăstire ca ecsilat, cînd ale sale purtărĭ în timpul de cînd se află aicĭ în mănăstire, a dat cele maĭ bune dovezĭ de a fi omul cel maĭ liniştit. Mă mir foarte mult, cocoană, cum dumneavoastră ca mumă puteţĭ să suferiţĭ să

şază aicĭ, unde, subt catigoria cu care l-aţĭ trimis, negreşit că aduce un atac chiar familii dumneavoastră. Afară de aceastā, văz că bietul om acum maĭ mult decît totdauna simte dorinţa de a se reîntoarce acasă: pentru aceasta m'am încredinţat, auzindu-l chiar însumĭ rugînd pe uni din voiajori ce treceaŭ pe aicĭ, ca să-l ià şi pe numitul, a-l duce la Bucureştĭ, că i s'a urît, în cît nu maĭ poate şedea. Închipuiţi-vă acum ce mare trebue să-ĭ fie simţirea cînd singur a început a ruga pe uni şi alţi ca să-l ducă acasă. Iar că numitul nu v'a scris pentru aceasta nicĭ-odată, puteţĭ să credeţĭ că bietul om săcătueşte curajul văzîndu-se de tot părăsit de a sa mumă. Cu toate acestea, dumneavoastră, ca înţeleaptă, şi cu durere de inimă, ce cred că sînteţĭ pentru numitul, nu vă închipuiţĭ că face aceasta din vre-o îndărătnicie, ci numai din sfiala ce are.

Acestea dar, cocoană, socotind de cuviinţă a vi le cocomunica, vă poftesc să fiţĭ maĭ cu căldură şi dragoste de fiul dumneavoastră."

Goleasca răspunde rece şi chiar ameninţător pentru egumen. O nouă scrisoare a acestuia asigură că tînărul e cuminte. Stă la masă cu călugăriĭ. „Linişteşte-te, buna mea cocoană, şi crede pe bătrănul care astăzĭ, cu toată plăcereá, ţine locul de tâtă fiuluĭ dumneavoastră."

II.

ACTE DE LA DEOSEBITE MĂNĂSTIRI.

I. Argeş.

I.

Zapis pentru un împrumut făcut sătenilor de Nicodim, egumen de Argeş.

Dechemvrie 28 dni, l[t] 7255 [1746.]

Noĭ vătăşeiĭ din Flămăzăştĭ ce amŭ venitŭ la Sfinţiia Sa părintele egumenŭ chirŭ Nicodimŭ, de ne amu rugat de ne-aŭ făcutŭ bine cu t[l] 100, de acumŭ până la Lăsatu Seculuĭ, după cumŭ va arăta în josŭ numele noastre:

Stoica pârcălabu t[l] 10. Stanŭ Untariulŭ t[l] 10. Gheorghie Croitorŭ t[l] 10. Tudosie t[l] 10. Necolache, Vladulŭ, Dragomirŭ, Neacşulŭ Bălanŭ, Tudorŭ Sovulŭ, Badea Şerboiulŭ [cîte 10 leĭ].

Platnicĭ i chezaşĭ unulŭ pă altulŭ.

S'aŭ datŭ la Stanŭ Untariulŭ zloţĭ za t[l] 165.

II.

Sinet către egumenul de Argeş.

Adecă eŭ popa Rad[u], înpreună cu diiaconul Rad[u] şi cu diiaconul Voico i diiaconul Cos[tan]din i diiaconul Şărbu i Şărban aprod i Dumitru sin Gherghie dăn satul Uda, dat-am zapisul nostru la măna dum. Şătrar[u]luĭ Gligoraşco Brăt[ă]şan, preacum să să ştie că, fii[n]du noĭ datorĭ la părintele eg[umen] Argeşanu cu 3 zapise, după cum acolo arată toată suma dă banĭ, şi pentru aceştĭ banĭ noĭ ne-am rugat dă dumneluĭ dă ne'ŭ lăsat dă acum până în doao săptămânĭ să facem bani cu dobânda lor, şi să-ĭ aducem

la dumneluĭ, iar, nefăcând bani până la acest soroc, să fie dumneluĭ volnic, înpreună cu zapisul nostru, să ne vânză orĭce ar găsi pă la casele nostre, să înplinescă bani. Şi pentru credinţa ne'm iscălit maĭ în jos cu mâinile nostrea, ca să să crez[ă]. Noemvrie 2 dni, l[t] 7256 [1747].

Eŭ pop[a] Rad[u], platnic.
Eŭ diiacon Costandin, platnic.
Eŭ diiacon Voico, platnic.
E[ŭ] diiacon Şerbu, platnic.
Eŭ Şerban, platnic.
Eŭ Dumitru, platnic.
Eŭ diiacon Rad[u], platnic.
[Pe dos, însemnare cînd aŭ plătit.]

III.

Chitanţă pentru aceiaşĭ banĭ.

Din bani ce am scos de la Udenĭ, aĭ Sfinţii Sale părintelui egumenu Argeşanŭ, am dat la logofătul Pătru t[l] 118, iar ce trecŭ luaţ maĭ mult de mine, aceia i-am oprit pentru zečuiala mea, după poruncă. Ci dumnealuĭ aceĭ banĭ să-şĭ caute iar la Udenĭ. Ačasta.

Gh. Brăt[ă]ş[anu], Şătr[ar].

Fevruarie 23, 7256 [1748].

IV.

Învoială din Argeş pentru tăbăcitul unor pieĭ.

Adecăte eŭ Radu sin Cerni dat-amŭ zapisulŭ nostru la mâna Logofătuluĭ Pătru i dumnealuĭ jupânuluĭ Stanču Eşanu, precumŭ să să ştie că aşa m'amŭ tocmitŭ cu dumnealorŭ la Argeşŭ, pentru tăbăčala peilorŭ, de sută câte t[l] 7, şi amŭ luatŭ t[l] 14 pe 200 de peĭ, ca să le deregŭ până la S[fe]ti Niculae; iarŭ, nefiindŭ peile direse la zi, şi să va face vre o zăticneală din călătoriia marfi, ača pagubă o aibŭ a înplinire toată paguba ce să va face. Că aşa m'amŭ legatŭ eŭ cu zapisulŭ miŭ, de a mia bună voe. Şi pentru

maî adivărată credinţă m'amŭ iscălitŭ maî josŭ ca să să criază, şi mi-amŭ pusŭ şi degetulŭ.

Iulie 24, leat 7256 [1748]. *Eŭ Radu platnicu.*

V.

Zapis cu privire la nişte caş.

Adecă noî careî maî jos ne vom iscăli, dat-am zapisul nostru la măna dumnealuî Pătru Logofătul i la măna Stanciuluî Eşan pentru că, avănd judecată Pătru şi Stanciul Eşan cu Niţul Vălsănoiŭ înnaintea dumnealuî ispravneculuî pentru neşte caş ce-l luase Niţul de la neşte datornicî a luî Pătru Logofătul i aî Stanciuluî Eşan, zicănd Niţul cum că ar fi fost tovarăş[î] cu Pătru Logofătul i cu Stanciul Eşan, — pentru aceia aŭ luat caş[ul] de la datornici luî Pătru, daar noî am mărturisit adevăr[ul] înnaintea dumnealuî isprav[niculuî]: cum, că acest caş l-aŭ luat Niţul cu ficleşug, că n'aŭ fost tovaroş cu Pătru i cu Stanciul, ce aŭ unblat cu ficleşug... Dechemvrie 17, 7257 [1748].

Necula Cerborean ot Muş., mart., Rad[u] Ştirboiŭ mart., Stan văt[af] mart., Manea Flăc:, mart[ur].

VI.

Chemare de la isprăvnicia de Argeş pentru pricina egumenuluî de Argeş.

Răd[u]cane Delane, isprav[nic] Argeş. Pătru Logofătul, vechilul părinteluî eg[u]m[en] Argişan, trăgănd faţă înnainte noastră pă popa Rad[u] i pă Voico diiacon i pă Şărban aprod i Iane diiacon i Voico diiacon i popa Rad[u] diiacon, Şărbu i Costandin diiacon, cu toţ tovarăşi lor ot Uda, pentru nişte banî ce le-aŭ fost dat părintele eg[u]m[en] pă miere, de 3 anî, şi, ne avănd miere ca să o dea, le-am socotit ban[i] ce rămăsese cu dobăndă, şi, maî făcănd noî de aŭ lăsat vechilul t[1] 24 dăn dobăndă, aŭ rămas să fii dă pă zapisele lor t[1] 71, făr de nič-o pricină. Care banî i-aŭ şi înplinit eî, dăndu-le şi toate zapisele lor la mănă sparte, unde, fiind la socoteală şi alţî boerî, Hriste Căp[i]t[an]

za Lovişte şi alţiĭ, şi, pentru ca să să ţie ačastă socoteală, şi să nu să maĭ scoale diiaconi, am dat carte noastră de judecată la măna vechiluluĭ, că pre drept şi în frica luĭ Dumnezeŭ i-am socotit, şi s'aŭ şi maĭ scăzut cu căţĭ banĭ le-aŭ ertat, şi să arat[ă] în faţă. Ačasta scriem. Dechemvrie 20 dni, l[t] 7257 [1748].

Ῥαντουκάνος Δημάντζης.

Viind Voico diiacon cu o luminată carte a Mării Sale luĭ Vodă, care scrie la Med[elni]č[e]r[ul] Răd[u]can, şi aducănd pă Pătru Logofăt, nepot proegumenuluĭ Argeşĭ, faţă cu Voico diiaconu aŭ scos Pătru Logofăt o foae iscălită de preoţi i de diiacon[i] den sat[ul] lor, care să dă eĭ datorĭ cu t[l] 15, şi i-aŭ dat care aŭ plătit t[l] 71. Care şi noĭ cercetănd, am adevărat că iaste socoteal[a] bună aŭ ba. Aprilie 11 dni, 7260 [1752].

... *bis. Ar.*

VII.

Zapis către egumenul Nicodim de Argeş, pentru afacerĭ.

12 Novembre 7258 [1749]. „Gheorghie Croitoriul“ dă zapis „Sfinţii Sale părinteluĭ egum[en] Argeşĭ, chir Nicodim“, că a primit de la acesta 500 de talerĭ pe un an, „şi pentru osteneala zeace doĭ“, luînd asupră-ĭ „chieltuiala saŭ zeciuiala“.

VIII.

Carte de blestem a Mitropolituluĭ pentru afacerĭ ale luĭ Petru, nepotul egumenuluĭ din Argeş.

30 April 7261 [1753]. Carte de afurisenie a luĭ „Neofit al Ung[rovlahieĭ]“. „Scriemŭ cartea Smerenieĭ Noastre ţie, Stančule Işanule otŭ —; către ačasta îţĭ facemŭ în ştire că aicĭ la Smereniia Noastră să jălui Petre, nepot[ul] răposatuluĭ eg[u]m[en] Nicodimŭ Argeşan[ul] că arŭ fi luatŭ banĭ de la unchiŭ-săŭ, t[l] 1108, şi ţe-aŭ datŭ în măna ta, şi ţe-aŭ datŭ

şi elŭ alţĭ t[1] 660, de i-aĭ băgatŭ în negoţătorie şi înŭ marfă, şi din baniĭ unchiŭ-săŭ aĭ dat t[1] 600, iar 508 aĭ unchiŭ-săŭ şi ceĭ ce ţi i-aŭ datŭ elŭ, t[1] 608, aŭ rămasŭ asupra ta, şi, pănă aŭ trăitŭ unchiŭ-săŭ, întrebăndu-te, aĭ zisŭ precumŭ săntŭ baniĭ la tine, iarŭ, după moartea unchiŭ-săŭ, viind Petre la socoteală la tine, aĭ începutŭ a-ĭ scoate răvaşă mincinoase, de zicĭ că i-aĭ datŭ la unchiŭ-săŭ aceĭ banĭ."

IX.

Foiţă pentru zeastrea fie-mea Opriĭ, cum va arăta în jos; Maĭ 22 d., 7261 [1753].

4 boĭ de jugŭ, vacĭ, gonitore, gonitorĭ, „iapă cu un cărlan de un an", oĭ, bearbecĭ, „o păreche de hare de plugu", stupĭ, „căldărĭ marĭ", „zăbăne de mătas[ă], dulamă de şai, rochie de mălasie, brăŭ de mătase, salbă de petač, 55; nasturĭ de argintŭ, păreichĭ de cerceĭ de argint polieţĭ, tipsiĭ de aramă, taere de aramă, şire de mărğan, inel de argint, scorţe rumăneştĭ, o Ivanghelie rumănască, 1 Molitvenic rumănescŭ, un căzan de rachiŭ, 2 ţevĭ de ale căzanuluĭ. Athanasi Răhimona *(sic);* Grigorie proig[u]m[en] Ar[geşan], mart[ur]."

II. Schitul din Bodeştĭ.

I.

Învoială de cărămidarĭ cu preotul.

Adecă eŭ Iacov din Dobriceanĭ dat-am scrisoarea mea la măna popeĭ luĭ Grigorie ot Bodeş[tĭ], cum să să ştie că m'am tocmit cu Sfinţia Sa să-ĭ fac miĭ 6, căte banĭ 90, de cărămidă, şi mi-aŭ dat ban[i] toţ în mănă, să-ĭ fac cărămidă bună, să-ĭ placă, la zi, cănd i va trebui ačast[a], şi, pentru credinţa, mi am pus şi numele, ca să să crează.

Fevruarie 3, 7230 [1722]. *Eŭ Iacov, platnic.*

II.

Diata Marieĭ Brătăşanu.

„Leat 7257 [1748-9].“ „Jup[ăneasa] Mariia Brăt[ă]şanca, a răposatuluĭ Drăghicĭ Paharnicul Brătăşanu, dinpreună cu fiiŭ-mieŭ Radu,— carea pă cinul călugărescu să chiiamă Efimiia Monahia, şi pe fiiŭ-mieŭ, pă cinul călugărieĭ, Filaret monahu,— către care tuturor adăvărăm, scriem şi mărturisim... sfântuluĭ schit dă la Bodeştĭ..., şi Sfinţieĭ Sale părinteluĭ şi duhovniculuĭ şi stareţuluĭ nostru Ghenadie arhimandrit..., pentru că, la vreamea slăbĭunriĭ meale şi al sfârşituluĭ mieŭ de faţă, cu din preună preoţĭ şi neguţtorĭ martorĭ, din bun gândul nostru, pentru pomenirea părinţilor răposatuluĭ boiariuluĭ mieŭ şi a coconilor ce am avut, şi nu mi i-aŭ trăit, şi, aducându-ne aminte de păcatele noastre, că sântŭ multe şi greale, numaĭ gândind la Sfânta Troiţă, că ni le va rădica de asupra noastră, am închinat schituluĭ Bodeştiĭ... partea de moşie ce aŭ avut boiariul mieŭ şi avemŭ în Suteştĭ, ohamnice, şi partea Foteĭ Brătăşanul, cumnatuluĭ, care ea ne-aŭ vândut-o cu zapis, tot în Suteştĭ... Maĭ având şi în partea munteluĭ, aproape de acest sfânt schit, la Copăĭoasa i Scoarţa, părţile boiariuluĭ mieŭ, moşie părintească, carele le-am închinat şi le-am dăruit aceĭ sfinte Case a Sfinteĭ Troiţă, de bună voia noastră, ca în veacĭ şi acolò să să pomenească neamul nostru, precum la multe sfinte besearicĭ, şi precum şi ticăloase oasele noastre să vor odihni, — că aşa ştim de la boiariul neamuluĭ nostru, că sfintele leturghiĭ, prin sfintele luĭ Dumnezeŭ lăcaşurĭ, mare uşurare se aduc ticăloaselor de suflete ale noastre, şi ertare şi izbăvire de veaĭnica muncă şi de osânda de acolò. Decĭ, văzând şi noĭ că lumea aĭasta că iaste ca o nimic[ă], şi auzind de acest numit schit, fiind în partea munteluĭ, la loc cu anevoe de hrană, şi nu are niĭ-un venit şi ajutor de la nimea, încât niĭ părinţi preoţ 'norie n'aŭ, fiindcă neamul boiaruluĭ mieŭ la multe sfinte mănăstirĭ i schiturĭ şi bisearicĭ să află ctitorĭ, — am socotitŭ şi la acest

sfăntŭ lăcaş, fiind în partea munteluĭ, să-l avem de măngăiare la vremĭ de primejdiĭ, fiind partea pămăntuluĭ acestuia cu vremĭ turburate pururea... Am maĭ adaos la acest sfăntŭ schit în măgura în carea aŭ fost 12 răzoare de vie ale răposatuluĭ boiariuluĭ mieŭ, în dealul Suteştiĭ, să fii volnicĭ părinţiĭ, de la schit să caute şi să ià scaunul acesta de vie întru stăpănirea schituluĭ." Maĭ dă o Ţigancă, cu fetele, „că, fiind Ţigancă fugare, şi întămplăndu-se răzmiriţe, şi murind boiariul mieŭ, n'aŭ avut cinè căuta." Să nu se strice dania de nepoţiĭ, veriĭ, cumnaţiĭ soţuluĭ. Blestem, ca la al luĭ Neofit: „şi, după moarte coşčugul cu trupul aceluia, să tremure ca al Edoxieĭ".

„Amŭ scris eŭ Varlaam ermonahu ot mănăstirea Brăncoveaniĭ, cu zisa şi cu învăţătura maicăĭ Efimieĭ Brătăşancăĭ, şi a fiiŭ-săŭ Filaret monahul, sin Drăghič Păharnicul Brătăşanul.

C. Strămbeanu biv Vel Stolnic, martur; Filaret monah Brătăşanu cu maica mè, Afimia monahia, Brătăşanca, am dat la schit. Costandin Brătăşanu, martur; eŭ popa Toma ce am fost la mart[urie], mart[ur] ce am fostŭ şi la mortia maicăĭ; Radu Jăianu, martur; Voico Jiianu, martur; Mat[eiŭ] Prejbeanu Căpitan; Iorga Boles., marturĭ.

III. Mănăstirea Brîncovenĭ.

I.

11 Iunie 7256 [1748]. Grigorie Ghica-Vodă către egumenul Ghenadie arhimandritul, de Brîncovenĭ, pentru „a stăpăni treĭ moşiĭ din sud Gorjiŭ, anume Tămăşăştiĭ, Voiniceştiĭ, Broşteniĭ şi Răcariĭ, care moşiĭ sănt ale Raduluĭ Bujoreanul zestre", în schimb pentru moşia Foleştiĭ-de-sus.

Monogram cu roş, pecete octogonală cu amîndouă stemele.

Jos: „Trecută [la condică]".

II.

Carte de blestem de la Mitropolit pentru un proces al mănăstirii Brîncoveni.

7257 [1748—9]. Carte de blestem de la „Neofit cu mila lui Dumnezeŭ arhiepiscop şi mitropolit a toată Ungrovlahiia", către Radul Bujoreanul, pentru jalba făcută de „cuviosul arhimandrit chir Ghenadie egum[en] ot Brăncoveanĭ", pentru moşia Folești. Egumenul o stăpîneşte „păn[ă] când aŭ luat ţara Oltuluĭ supt stăpânirea Mării Sale luĭ Vodă, şi, fiind fost moşiia vândută răŭ, s'aŭ luat de supt stăpânirea egumenuluĭ": judecată la Grigore Ghica, care-l osîndeşte pe Bujoreanul a da moşiĭ de-ale luĭ, „ca să le ţie egum[enul] întru zălojire păn[ă] veĭ plăti baniĭ. Acum aceale moşiĭ dumneata le-aĭ luat, făcându-le că sănt zestri ale jupănesiĭ dumitale, pentru care moşiĭ s'aŭ dat şi carte de apărare de la Măria Sa Vodă. Acum egumenul ceare ca să-ĭ arăţ diata şi catastiful răposatuluĭ Şărban Vist[ier], tatăl tăŭ, auzind prin uniĭ, alţiĭ, că sănt morĭ şi moşiĭ şi Ţiganĭ rămaşĭ întru stăpânirea dumitale, şi cu meşteşug le tăgădueştĭ, socotind să rămâe mănăstirea păgubaşă". Se dă decĭ „acastă carte cu mare blestem şi cu groaznică afurisanie asupra ta şi a celor ce maĭ ştiŭ moşiile şi Ţiganiĭ şi viĭ şi morĭ şi vase de aramă, orĭce. Ce, de va fi aşa, şi, temându-vă de Dumnezeŭ, de veĭ arăta ceale ce vor fi părinteştĭ nevândute întru stăpânirea dumitale, şi vor fi părinteştĭ, şi le veĭ fi stăpânindu, iar nu le veĭ face zeastre, ca să-l păgubeştĭ, — de veĭ mărturisi adevărul, denpreună cu ceĭ ce vor şti, arătându-le toate [d]e faţă, să fiţ ertaţĭ şi blagosloviţ. Iar, de nu veţ arăta diata şi catastiful cel adevărat, şi de veţ tăgădui moşiile ce vor fi părinteştĭ, şi Ţiganĭ şi viĭ şi morĭ şi vase de aramă i de cos[i]toriŭ i alte scule, numindu-le că sănt zeastre ale jupăneasiĭ tale de 'ntăĭ şi ceĭ de a doao, saŭ le veĭ numi că sănt vândute şi le stăpâneştĭ tu, socotind să păgubeştĭ pă egumen şi mănăstirea, de nu veĭ mărturisi adevărul, denpreună cu ceĭ ce vor şti, — să fiţ procleţ şi afurisiţ de

Domnul Nostru Iisus Hristos şi de 318 sfinţ părinţ de la Nichĕa şi de toate sfintele săboară, aşijderea şi de Smereniia Noastră: fierul, pietrile să să topească, iar trupurile voastre netopite în veacĭ; parte şi lăcaşu să aveţ la un loc cu Iuda şi cu afurisitul Aria, să moşteniţ bubeli luĭ Ghiov, şi să vă lovească cutremurul luĭ Cain, să crape pământul şi să vă înghiţă de viĭ ca pre Dathan şi Aviron, şi de toate agonisealile să nu să aleagă ca praful, şi, păn[ă[nu veţ mărturisi adevărul, ertăciune nu veţ lua. Ačast[a] scriem."

Neofit al U[n]g[rovlahieĭ].

III.

Mărturie de stăpînire către egumenul Ghenadie de Brîncovenĭ.

21 Maiŭ 7257 [1749]. „Marica, fata luĭ Ioan Pădin cel mare", cu familia eĭ, dă zapis „Sfinţii Sale părintelui Ghenadie arhimandritul Bodescu, egumenul sfinteĭ mănăstirĭ Brăncoveanĭ". Acesta are „cătăva vie şi pomet aič la prisaca ce iaste aproape de Craiova", hotărnicită la 7250 [1750—2], cu „cartea dumnealuĭ Banuluĭ Manolache" şi „cartea dumnealor boiarilorŭ Caimacamĭ, care s'aŭ dat la comisionu ce s'aŭ făcut de Sandul Podbăniceanu şi de Tudorŭ Podbăniceanu, cu leatul 7275 [1766—7], şi diiata tătini-nostru luĭ Ion Pădin, ce ni s'aŭ dat destăpânire la pristăvirea luĭ, cu leat 7248 [1739—40], şi, avănd multă pricină la mijloc cu unchiĭ mieĭ, anume Daniil monah şi Ion Pădin cel mic i Anghel i Ion Chirul", cu cari judecase şi la Banul Ion Hrisosculeos. „După rămaşul judecăţiĭ, ne-aŭ dat şi zapisul lor la măna noastră, înaintea judecăţiĭ şi a boiarilor, şi a tuturorŭ megiiaşilor, cum că, ce aŭ zălojit, aŭ zălojit răŭ şi fără cale, şi venitul moşii, de l-aŭ măncat, fără de nič-o dreptate l-aŭ măncat; cu care în zapis s'aŭ dat şi platnič să înplinească tot venitul moşii..."

Iscălesc şi „Costandin sin Marica, Gavriil arh[imandrit], proigum[en] Tismeani, mart[or]." Scrie „popa Ioachim ot Craiova".

IV.

Petiție a locuitorilor din Brîncovenĭ pentru ca Vodă Bibescu să li facă din noŭ biserica mănăstiriĭ.

„Prea-înnălțate și mult milostive Doamne, prea-plecată jalbă.

Cu zmerenie și omilință jăluim Înnălțimi Tale, prea-înnălțate Doamne, pentru sfănta biserică hramul sfăntuluĭ erarh Nicolae, ce este făcut[ă] de prea-înnălțațiĭ și răposațiĭ Domnĭ, familia Măriĭ Voastre, că, din anul 1838, ce s'aŭ fărîmat de grozavul și înfricoșatul cutremur, noĭ, lăcuitoriĭ și preoțiĭ satuluĭ nostru, am rămas întocmaĭ ca niște dobitoace, fără păzitorĭ și fără colibă."

Cer reparația, oferind să ajute „din cèa ce vom putea": „vom da și capitale cutiilor satuluĭ, ce sînt ca la 2.000 leĭ".

IV. Mănăstirea Cîmpulunguluĭ.

Jalbă a egumenuluĭ de Cîmpulung pentru niște Țiganĭ.

10 Mart 1839. „Anthim, egumenul măn[ăs]tiri Cămpulungu, prin vechil Costache Ștefanopul", pentru reclamația de Țiganĭ a „dumnealor boeri frațĭ Fălcoenĭ", împotriva mănăstiriĭ. [Copie.]

V. Mănăstirea Cozia.

I.

Sinet al luĭ Ghenadie, fost egumen de Cozia[1].

Părcălabe Anghele și Costandine Cochin[ă], sănătate. Alta, vețĭ ști că, fiind eŭ datorŭ dumnealuĭ Logofăt Pătru t[1] 100, cu cariĭ banĭ m'aŭ înprumutat de m'am plătit de mănăstirea Coziia, cănd m'aŭ scos din igumenie, că ača

[1] El a scris versurĭ, asupra cărora v. Iorga, *Două bibliotecĭ de mănăstire: Ghighiu și Argeș,* Bucureștĭ, 1904, p. 29 și urm.

sumă n'am avut gata, păn n'am luat banĭ cu dobăndă, la sută de as[pri] t[1] 20, acum, cerănd banii şi neavăndu-ĭ, m'aŭ sorocit aiča la judecată, aŭ să-ĭ daŭ, aŭ voĭ da cu treapede, şi cu zăčuelĭ, şi cu alte chieltuelĭ. Eŭ ce să facŭ? Am dat judecata, să ià dum[nealuĭ] Logofătul Pătru zapisul mieŭ, cu carii m'am împrumutat, cu t[1] 100, la care zapis a rămas t[1] ό p[l] capetele. Ci, măcar eŭ daŭ la zeace doo dobănda, mult m'am îngreuiat. Ci voĭ veţĭ da cum scrie zapisul, t[1] 6 p[1], cu dobănda lor, de la anul 7253 [1744-5], Dechemvrie 20, şi iar dobănda banilor celor t[1] 39 p[1], păn[ă] cănd i-aţĭ dat, iar zečuiala o va da dum[nealuĭ] Logofătul, şi treapădul iaste zloţĭ doĭ. Ci voĭ daţĭ unul, Logofătul altul,—că eŭ n'am ce face, că v'am tot cerut cu banĭ, şi v'am zis c'aţĭ venit cu mănile, cu vite să lucraţĭ, să vă plătiţĭ; şi, să daţĭ, de 6 anì v'am tot zis, şi aţĭ dat vitele ce le-aţĭ cumpărat cu banii mieĭ altora de v'aţĭ plătit, iar pă mine, socotindŭ să mă înşelaţĭ, n'aţĭ băgat samă, măcar că aţĭ zis că v'am silit de v'aţĭ văndut vitele fără preţ. Bine ar fi fost de aţĭ fi făcut aşa, dar n'am ştiut că sănteţĭ înşelătorĭ, de v'am tot aşteptat. Să jură Anghel că iaste aşa, dar trebuia să vedeţĭ că înbătrănesc la uşa voastră, şi încă tot nu le-aţĭ putut vinde, păn[ă] nu vi le-aŭ luat de la uşă alţĭ datornicĭ. Iar că aţĭ zis cu mustăţĭ, că v'aŭ ţinut toată vara, încă şi la Piteştĭ, dumnealuĭ ispravnicul, aţĭ minţit, că iată-l iaste de faţă; ci nu cu minčunĭ şi cu mincinoşĭ, ci vă plătiţĭ cu banĭ gata, cu dobă[n]da lor, - că eŭ daŭ dobăndă la zeace 2, iar voĭ la zeace unul. Şi sănt înpresurat de datorii. De car[e] nicĭ voĭ nu puteţĭ scăpa,—că atăta găseaşte la mine numaĭ, aceale zapise, şi doĭ caĭ bătrănĭ; şi voĭ da şi aceştea. Iar, de aveţĭ a minţi ceva, să veniţĭ de la Piteştĭ, să stăm de faţă naintea dum[nealuĭ] is[pravnicul]. Ačast[a].

Ghenarie 4, 7256 [1747-8].

Ghenadie proegum[enul] Coziian.

II.

Declarație despre o datorie a luĭ Ghenadie.

[C. 1750.]

Declarația unuĭ Anghel cu privire la o datorie a luĭ „Ghenadie Coziianu".

III.

Același către un Logofăt, despre micĭ afacerĭ.

Dumitale Log[ofete] Petre, sănătate și tot binele de la milostivul Dumnezeŭ rogŭ ca să-țĭ dăruiască. Alta, veĭ ști că veniĭ până la fratele Codmăneanulŭ: poate că voĭ zăbovi până la Paștĭ aiča, până voĭ lua unŭ răspunsŭ de la părintele igum[enul] Argeșuluĭ. Ci, pentru stupĭ, te pohtescŭ, și până la 108 să găseștĭ, și voĭ da baniĭ gata; și să ămŭ știre pă unde vorŭ fi, să-ĭ strângemŭ, să nu fie răsăpițĭ. De nu să vorŭ putea cu unŭ zlotŭ găsi, darŭ maĭ susŭ de unŭ leŭ orŭ fi prea scumpĭ; ci să nu să ià maĭ susŭ de unŭ leŭ. Cuscruluĭ ĭĭ pohtescu multă fericire. Pe cine arŭ veni într'acoace, să-mĭ sămnezĭ ceva, și mă va găsi la Codmana. Și mila luĭ Dumnezeŭ să vă păzască cu totŭ binele.

Martie 28, 7276 [1768].

Al dumitale bunŭ voitorŭ

Gh[enadie], proigumen Coz[ianul].

[Pe V°, însemnare de capre cumpărate.]

VI. Schitul Fedeleșoiu.

Ĭoanichie ierom[onah], igum[enul] sfinteĭ mănăstirĭ Fedeleșoiul, dat-amŭ zapisulŭ mieŭ la măna Sfinții Sale părinteluĭ chirŭ Nicodimŭ, igumenulŭ sfinteĭ mănăstirĭ Argeșulŭ, precumŭ să să știe că m'amŭ rugatŭ de Sfinția Sa de mi-iaŭ găsitŭ banĭ la negutătorĭ cu osteneală, și mi i-aŭ datŭ Sfinția Sa talerĭ 80 (optzecĭ). Decĭ mă legŭ cu acestŭ

zapisŭ, să amŭ a-ĭ darea baniĭ cu osteneala lorŭ la Treĭsfetiteleĭ, să am a darea talerĭ 40. Iar ceialalţĭ t[1] 40 să amŭ a-ĭ darea, la toamnă, miiare pă eĭ, vadra pă ruptoare; iarŭ osteneala banilorŭ să să dea; şi, nedăndŭ baniĭ şi miiarea la zi, cumŭ amŭ zisŭ, şi, de s'arŭ face vre o cheltuială saŭ zečuială, să fie totŭ de la mine. Şi pentru credinţă m'amŭ iscălitŭ maĭ josŭ, ca să să crează. Şi aceştĭ banĭ i-amŭ luatŭ pentru treaba mănăstiriĭ.

23 Dechemvrie 7254 [1745].

Ghenadie igum[enŭ] Coz[iianŭ], mart[urŭ].
Ionichie eg[umenŭ] ot Fedeleşčo[iŭ], plat[nicŭ].

[Foarte urîtă scrisoare a iscălituriĭ. — Scris de mîna luĭ Ghenadie actul.]

VII. Mănăstirea Glavacioc.

I.

Jalbă către Mitropolit a egumenuluĭ Partenie de Glavacioc, pentru un proces.

† Prea-cinstite, prea-sfinţite părinte Mitropolite, cu cea de robŭ plecăčiune, sărut prea-sfănta măna Prea Sfinţii Tale.

Cu prea-plecatul răv[aş] înştiinţăz şi mă rog Prea Sfinţii Tale să aibu dreptate cu un Stančul Eşanul de la Vălsăneştĭ sud Argeş că, în trecuţiĭ anĭ, trăind unchiul mieŭ Nicodim proeg[u]m[enul] Argeşuluĭ, m'am apucat eŭ cu dănsul de o neguţtorie, şi i-am luat de la unchiul mieŭ t[1] 1.150, şi i-am dat luĭ; i-am maĭ dat şi eŭ t[1] 660, şi s'aŭ băgat în marfă; dintr'aceştea aŭ apucat de aŭ dat la unchiul mieŭ numaĭ t[1] 660, şi aŭ murit unchiul mieŭ, şi, dupe moartea unchiu-mieŭ, l-am apucat să ne socotimu şi să-mĭ dea ban[i] ce rămăn. El mi i-aŭ scos neşte răvaşă mincinoase ale unchiul mieŭ, că ar fi dat bani toţ la unchiul mieŭ, care nicĭ slova unchiuluĭ mieŭ iaste, nicĭ iscălitura într'acele răv[aşe], ce le-aŭ făcut eĭ. Eŭ, ca să-mĭ

aflu dreptatea, am venit de am jăluit la răposatul Sfinţia Sa Părintele Mitropolitul Filaret, şi mi-aŭ făcut o carte de blestem asupra luĭ, ca să mărturisească adevărul pentru aceĭ banĭ, şi i-am trimis cartea de blestem pe un popa Istrate de la Tigvenĭ, ca să i-o citească şi să o priimească, ca să mărturisască adevărul. El n'aŭ vrut nicĭ să-l îngăduiască să i-o cetească, nicĭ o aŭ priimit să o vază, şi s'aŭ întorsŭ popa Istrate înnapoĭ făr de nicĭ-o ispravă. Văzănd şi eŭ vicleşugul luĭ, am luat adeverinţă de la popa Istrate cum că n'aŭ vrut să priimească cartea de blestem, şi până acum nu am maĭ putut să viŭ, să maĭ jăluescu, socotind că doară îş va lua seama şi va veni la dreptate; văzănd că nu vă dreptatea, acum am venit la Prea sfinţiia Ta. Cu lacrăm[ĭ] mă rog Preasfinţii Tale să aibu dreptate, să nu rămăiŭ păgubaş.

Prea-plecat[ă] slugă:

Parthenie ier[o]m]onah] ot Glav[a]čogu.

II.

Altă jalbă a aceluiaşĭ, în acest proces.

[C. 1770.]

Prea-înnălţate Doamne,

Mă jăluescŭ Mării Tale şi al doilea, totŭ pentru Stančul Eşanulŭ, de la sudŭ Argeşŭ, că, avăndŭ socoteală cu dănsulŭ de o sumă de banĭ ce i-amŭ fostŭ datŭ eŭ de aŭ înbrăcatŭ în neguţ[i]torie, şi, osăbitŭ, avăndŭ cu dănsulŭ pricină pentru altă sumă de banĭ ce aŭ luatŭ şi de la unchiŭmieŭ, proigumenulŭ Argeşanul... Eŭ, Doamne, i-amŭ datŭ să priimească carte de blestemŭ..., şi, el nevrăndŭ..., amŭ venitŭ de amŭ jăluitŭ Mării Tale, şi Măriia Ta te-aĭ milostivitŭ şi aĭ poruncitŭ de aŭ mersŭ copilŭ din casă, şi l-aŭ adusŭ. Acumŭ, Doamne, nu vine să stămŭ la socoteală şi să priimească cartea, ci umblă cu meşteşugurĭ, ca şi cumŭ aŭ maĭ umblatŭ şi pănă acumŭ, ca să mă întunece, şi acumŭ să rămăĭ făr[ă] de dreptate. Ci mă rogŭ Mării Tale, să fie luminată porunca Mării Tale să ni să orăn-

duiască nişte socotitorî din dumnealorŭ veliţiî boerî. Şi ce va fi mila Măr[ii Tale].

Rugătorŭ de sănătatea Mării Tale:
Parthenie ier[o]m[onah] ot Glavačocŭ.

VIII. Govora.

Răvaş al luî Paisie, egumenul de Govora.

† Cinstite frate pop[o] Dumbrav[ă], săn[ă]tate şi tot binele poftescŭ ca să-ţî dăruiască Dumnezăŭ, iar de la noî metanie. Alta, iată veniî şi eŭ acum de la [păr]intele episcopul, şi ştiî că mă înpreuna[î] cu Sfinţiia Ta în ceaste zile, şi vorovim cu Sfinţiia Ta ce ştiî, şi i-am zis; ci iaste să viî păn aicea la noî, să-ţ spuî ce-aŭ zis părintele; şi, pre lăngă acestea, maî avem şi altele a maî vorovi. De ačasta, şi Dumnezăŭ cu Frăţiia Ta.

De binele Sfenţii Tale voitor:
Paisie eg[umen] den Govora.

Mart 17 dni, l[t] 7210 [1702].

[Pe dos, un zapis al luî Ion Croitoriul, de împrumut de la popa Dumbravă; dobîndă „zeace la 2".]

IX. Mănăstirea Polovracî.

I.

Cerere a locuitorilor din Polovracî către egumenul Dionisie, pentru a-şî putea face vin.

[C. 1750.]

Noî care maî jos ne vomŭ iscăli, dat-am zapisul nost[ru] la măna Sfinţii Sale părintuluî *(sic)* Pol[o]vrăğanulu, chirio chirŭ Dionisie, igum[enul] al aceştiî sfinteî măn[ăstirî], precum să să ştie că ne-am rugat de Sfinţiia Sa ca să ne dea voe să ne facem viî pă moşiia sfinteî mănăstirî, pol Bărbeaştiî; darŭ Sf[inţia Sa] n'aŭ vrut ca să ne dea voe,

ca să nu să scoale uniĭ din noĭ să zicem că iaste pă moşiia noastră. Ci pentru aceia nu ne îngăduia. Iar, mergând a treia oară, şi puind rugăčune că nu vom zice niminea din neamul nostru, şi dând şi zapis la mâna sfinteĭ mănăstirĭ, ne-aŭ lăsat de am făcut viĭ, şi am dat acestŭ zapis la sf[ă]nta măn[ă]stire, ca să să încredinţeaze; şi să avem a da otaştină dela — *(sic)*.

Pentru că aşa ne-am legat şi ne-am aşezat. . ., cu oameniĭ de prin sate mărturiĭ, oameniĭ de cinste, ca să să crează.

Eŭ diiaconu Mateiĭ Fluturel. Eŭ Duca. Eŭ Ionŭ Obrăcan. Eŭ Pantie Magherŭ, martorŭ, ot Demăţenĭ. Rădoiŭ sănŭ Mihaĭ Cojanŭ, martorŭ.

II.

Cerere de parastas pentru un donator al Polovracilor.

C. 1750. Nepotul de soră al luĭ Marin Părcălabul (?) scrie către egumenul de la Polovragĭ, cerînd a se face parastas răposatuluĭ, care a lăsat mănăstiriĭ o moşie; şi el, ca „clironom“, recunoaşte dania.

III.

Danie de moşie către Polovracĭ.

18 August 1760. „Vasilie ot Dămţeanĭ“ dă zapis „părinteluĭ Mihail egum[en] sfinteĭ măn[ă]stirĭ Pol[o]vragiul şi la măna măn[ă]stireĭ“, că a dăruit parte din Dămţeanĭ mănăstiriĭ, „pentru spăsăniia sufletuluĭ mieŭ şi al părinţilor mieĭ.“ Iscălesc: „popa Vasilie ot Dămţeanĭ, eŭ Parthenie ier[o]m[o]nah ot Grecĭ, martur; eŭ Mih[ă]il[ă] snă Iacov ot Sohodol, martur“.

IV.

Carte de blestem de la episcopul Chesarie de Rîmnic, pentru hotărnicia satelor mănăstiriĭ.

7 April 1779. „Chesarie, milostiiŭ bojiiŭ episcopu Răimniculuĭ, Nouluĭ Severin.“ „Fiindcă la Smereniia Noastră aŭ dat jalbă cuviosul igumen Pol[o]vrăgeanul, chir —, pentru moşăile ce le are mănăstirea, anume Berbeştiĭ,

Jăgăiŭ, Budoiŭ şi Vălsăneştiĭ, dupe apa Tărăi, sud Vălcea, cum că aceste hotară de moşăie să înpresoară de către voĭ ce v'aŭ arătat anume, însă Gheorghe Colţea i diiaconu Pătruţi şi pop[a] Ilie, ce înpresuraţĭ hotarul Berbeşti,— Damaschine şi Theodosie monaşalor şi pop[o] Vlăduţule ce iarăşĭ sănteţĭ înpresurătorĭ celorlalte hotară, dupe cum să arată maĭ sus..., cerşu ačastă carte a Smerenii Noastre cu mare blestem şi cu groaznică afurisanie asupra voastră, ca să arătaţĭ dreptul adevăr în frica luĭ Dumnezeŭ, dreptele hotară şi sămne, pe unde îş are coprinsul fieştecarele, şi, ce veţĭ fi înpresurat, să-l daţ iarăş înnapoĭ la sfănta mănăstire... [Blestem.] Hierul, pietrile să să topească şi să să răsăpească, iar el să nu maĭ putrezască, rămăind trupul luĭ dupe moarte întreg şi neputred."

[Iscălitura.]

V.

Învoială a egumenuluĭ Pahomie de Polovracĭ, pentru un loc de casă.

Adecă eŭ Anghel sin Dumitru Paraschivescu Măţu dat-am zapisul mieŭ la cinstită măna Sfinţii Sale părintelui igumenuluĭ Polovrăgeanu chir Pahomie, precum să să ştie că m'am rugat de Sfinţiia Sa de m'aŭ lăsat să-mĭ facŭ casă dincolo de Tăriia, pe moşiia sfinteĭ mănăstirĭ, în locu unde aŭ fost casa luĭ Pătru Şărbănică, şi eŭ cu ačastă scrisore încred[in]ţăz pe părintele igum[en] că-mĭ voĭ face claca cănd mă va chiema la sărocŭ, şi-mĭ voĭ da dijma făr de nicĭ-o pricină. Iar, puindu-mă în pricină de a nu asculta la sfănta mănăstire, atunča părintele igumen, saŭ alt igumen care va fi după vremĭ, să aibă a-mĭ sparge casa, şi locul să-lŭ dea altuia care va asculta. Şi, căndŭ amŭ făcutŭ ačastă adeverinţă, aŭ fostŭ mulţĭ omenĭ înprejureanĭ, megiiaşĭ, mărturie. Şi eŭ, pentru adevărate credinţă, m'am iscălit maĭ jos.

Fevruarie 5 dni, 1783.

Aghelŭ sănŭ Dumitru Măţu. *Stoica Baca.*
Costandinŭ Gaiţe. *Ionŭ Gĭurğuvanu.*
Dumitru Părvilă (?). *Ionŭ sănŭ Baca.*

VI.

Constantin Oteteleşanu către un diacon de la Polovracĭ pentru hotare.

26 Maiŭ 1785. Costandin Otetelişanu Sărd[arul] către „Molitfa Sa diiaconul Badea dela Denuţeanĭ", pentru pretenţiile „egumenuluĭ Polovrăgeanu" la 70 de stînjenĭ în acelaşĭ hotar. Saŭ să lase pe oameniĭ mănăstiriĭ a cîrmui, sau să vie la judecată.

Jos, diaconul scrie către egumen: „nu pocĭ veni acum, fiindŭ-că săntŭ sorocitŭ la Craiova".

VII.

Pahomie, egumenul de Polovracĭ, cere o hotărnicie.

[1786.]

Prea Înnălţate Doamne.

Cu smerenie jăluescŭ Mării Tale că, sfănta mănăstire Polovracĭ, ce este metohŭ mănăstiriĭ Hurezĭ, [are] cevaşĭ moşioare pe alocurea, stăpânirĭ vechĭ de la fericiţi ctitorĭ, însă, în judeţul Vălciĭ, moşiia Berbeştiĭ, cu o moşie ce să răzoraşte pă dealulŭ cu moşneni Berbeştĭ, pă dă la vale cu Dămbţeni, şi în Dămbţenĭ o parte dă moşie danie, înpreună cu viia şi cu moşioara Jigăĭ, ce să răzoraşte pă deal cu Slăveştiĭ şi pă dă la vale cu Sineştiĭ, şi moşiia Budoiŭ, ce să răzoraşte pă dealŭ cu Tereujani şi dă la vale cu Obislăveni, şi în Tereujanĭ a treia parte, şi o parte dă moşie dă danie din Obislavŭ, ale Pelaghii monahii Româneascăĭ dinŭ înŭ Obislavŭ, i din Vălsăneştĭ i Şasa, ce le-aŭ datŭ danie mănăstiri, şi acumŭ le stăpâneşte Ioniţă polcovniculŭ za Cerneţĭ, fără dă dreptate, şi moşiia Cărpenĭ din Hamarade, şi în sudu Gorjŭ moşiia Polovragĭ, cu munţiĭ, ce să răzoraşte pă dă vale cu Bărseştiĭ moşnenĭ i cu moşiia Milostea a mănăstiriĭ Bistriţi, avăndŭ şi înŭ Sărbeştĭ o parte dă moşie de danie, i altă parte dă moşie în Corşorĭ, ce să răzoraşte dă dănŭ dealŭ cu Boşomegiĭ, pă dă vale cu moşneni corşorenĭ, şi moşia Şă-

pote, ce să răzoraşte pă deal cu moşiia Calulŭ şi pă la vale cu Căz[ă]neştiĭ, şi moşiia Purcelenĭ, i daniia din Pojogenĭ, ce să răzoraşte dă dăn deal cu moşiia Colibaşiĭ, şi pă dă la vale cu Pojogeni; viia de la Negoeştĭ, o parte de moşie din Cărligenĭ. Că egumenaşiĭ ce aŭ fostŭ după vremĭ maĭ naintea mea, întămplăndu-să de aŭ slăbitŭ cu stăpănirea hotarălorŭ moşioară lorŭ, avăndŭ înpotrivirea silnicii Turcilorŭ ce aŭ fostŭ înnaintea răzmiriţiĭ Ruşilorŭ, dă nu-lŭ putea căuta, numiţiĭ răzaşĭ fără dă dreptate şi în silnicie aŭ acoperitŭ dă toate părţile moşioarăle acestea ale sfinteĭ mănăstirĭ, şi, luminăndŭ acumŭ milostivulŭ Dumnezeŭ pămăntulŭ acesta cu pace, amŭ începutŭ a căuta stăpănirea veche ce aŭ avut-o sfănta mănăstire, şi, judecăndu-ne cu dănşiĭ, s'aŭ doveditŭ prin judecăţĭ înpresurarea ce aŭ făcutŭ sfintiĭ mănăstirĭ, şi dintr'ănşiĭ uniĭ răzaşĭ deocamdată s'aŭ trasŭ după înpresurare, darŭ apoĭ iar s'aŭ întinsu. Dar uniĭ nicĭ dă cumŭ nu s'aŭ supusŭ judecăţiĭ lorŭ; şi, fiindcă să află sfănta mănăstire păgubaşă dă moşiile sale, din pricinĭ silnice şi nedreptăţile răjaşilorŭ, rămăindŭ şi cheltuitŭ în zadarŭ prin multe judecăţĭ ce aŭ trasŭ cu dănşiĭ, — neştiindŭ alt ce să maĭ facŭ, amŭ năzuitŭ la noianulŭ milostiviriĭ Mării Tale, şi cu umilinţă mă rogŭ, fiindŭ că amŭ înţelesŭ cu toţiĭ dă slăvitele şi vrednice dă laudă hotărările Mării Tale, să te milostiveştĭ Măriia Ta şi asupra aceştiĭ sfinte mănăstirĭ, ca să să facă luminată porunca Mării Tale către unulŭ dinŭ dumnealorŭ boeri ispravnicĭ aĭ Vălci, ca să meargă la numitele moşioare şi, prinŭ carte dă blestemŭ asupra răzaşilorŭ, fiindŭ toate părţile faţă, să să facă cercetare tuturorŭ părţilorŭ moşiilorŭ, ca să-şĭ afle sfănta mănăstire dreptate, şi, pă cătŭ să va găsi dreptŭ, să să hotărască, ca să să odihnească şi sfănta mănăstire de acum înnainte dă judecăţĭ, şi cheltuelile cele multe să să osteiască, şi răjaşiĭ din silnicile şi apucările lorŭ dă dreptate, ci odată să să hotărască. Căcĭ că şi păcatŭ va fi, luminate Doamne, să să afle mănăstirea noastră totdeauna păgubită şi cheltuită prinŭ judecăţĭ, şi noĭ călu-

gărași să nu putem a fi liniștițĭ dă judecățĭ, ca să ne căutămŭ de rugăčunĭ ce săntemŭ îndatorațĭ să aducemŭ luĭ Dumnezeŭ pentru pacea a toată lumea, și pentru slăvită fiiața *(sic)* și fericițĭ și îndelungațĭ ani Mării Tale, în luminatŭ Scaunulŭ Domnii. Și pentru aceasta cerŭ ca odată să să isbrănească la tote moșioarele. Și ce va fi mila Mării Tale.

Smeritŭ rugătorŭ către Dumnezeŭ de sănătatea Mări Tale: *Pahomie egumenașŭ* otŭ mănăstirea Polovracĭ, sudŭ Gorjŭ.

[Ordin domnesc în acest sens, la 5 Iulie 1786.]

VIII.

Învoială pentru vînzarea de vin și rachiŭ între Cozma egumenul și satul Polovracĭ.

26 Maiŭ 1797. „Săteni pol[o]vrăgeanĭ" se învoiesc cu „părintele Cozma er[o]monahŭ, igum[enul] sfinteĭ mănăstiriĭ Pol[o]vrağu", pentru vînzarea de vin și rachiŭ pe moșia mănăstiriĭ: „după ponturile sfinti pravilĭ, de tot ne hotărea a curma, după cumŭ și la alte moșiĭ boereștĭ i mănăstireștĭ, darŭ noĭ amŭ obrăznicitŭ peste poruncĭ de amŭ maĭ adusŭ vinŭ la casăle nostre". După nouă pîră, cer iertare, pe care o capătă „din buncațele Sfinției Sale: ne-aŭ dat voie a ținea și noĭ treĭ cărcime înŭ satŭ, de vinŭ i rachiŭ, și dintr'aceste treĭ cărcime la zi de tărgŭ să avemŭ a scoate la treĭ locurĭ, iar nu maĭ la multe... Și pe aceste treĭ cărcimĭ să avemŭ a da havaetŭ dupe coprinderea luminatelorŭ poruncĭ domneștĭ". „Eŭ Pătru părcălabu, eŭ Ion Pădurescu, eŭ Ĭon Gĭurğuveanu, eŭ Ion sin Mihuță Popăscu, eŭ Pătru Deconescu, eŭ Dumitru Goțeală, eŭ Dimu Iatantic, eŭ Manasiia, eŭ Mitu Hozăscu, eŭ Ionŭ Șimiianu (?), eŭ Mihaĭ Antonu, eŭ Pătru Olmazŭ, eŭ Costandin Lovelŭ, eŭ Dinŭ Lăbăŭ, eŭ Gheorghe Iatanticŭ, eŭ Niță Codea și cu toțĭ săteani noștri adeverim."

La 26 Maiŭ, Trimesul ispravnicilor arată că, „viindŭ și eŭ aicea la satu Polovragi, s'aŭ și opritŭ vinurile ce aŭ

fostŭ aduse pe la cărcime, darŭ, fiindŭ că pe aceale vinurĭ dedăse havaet, iar[ă]şĭ din porunca dumn[ea]lor isprav[ni]ci, la mănăstire, i alte havaeturĭ domneştĭ, aŭ voitŭ şi Sfinţiia Sa părintele igumenŭ a se slobozi, până să vor sfărşi, învoindu-să şi printr'acestŭ zapisŭ, după săvărşirea acelorŭ vinurĭ, să ţie treĭ cărcimĭ, iar maĭ multŭ nu; care zapisŭ l-aŭ datŭ de a lor bună voie, fiindŭ toţĭ faţă". „Ursachi v[ătaful]."

IX.

Porunca ispravnicilor pentru învoiala de maĭ sus.

19 Ianuar 1798. Ispravniciĭ către vătaful Ursache, după plîngerea luĭ Iosif, egumen de Polovragĭ, că locuitoriĭ din sat vînd vin şi rachiŭ împotriva „ponturilor", „arătăndu-ne cuviosul Iosif o foe arătătoare anume că sănt doaăsprezece cărčumĭ dă văndu vin: nepristan aducăndu-ĭ cu porunca nostră aicĭ, treĭ oamenĭ din satu Polovragiĭ, vechilĭ şi celorlalţĭ, făcură mare tăgăduire la cercetarea ce le-am făcut, cum că maĭ mult de treĭ cărčumĭ n'aŭ, după legătura zapisuluĭ ce aŭ făcut-o cu cuviosul egum[en] chir Cozma. Decĭ s'aŭ hotărăt de către noĭ ca să dea alt zapis că maĭ mult decăt acele treĭ cărčumĭ nicĭ n'aŭ, nicĭ să îndrăznească a maĭ avea; şi aŭ dosit de aicĭ, nevrănd a da zapis, — de unde să cunoaşte că arătarea lor este neadevărată. [Să cerceteze.] Nu numaĭ la acele buţĭ să le taĭ cepurile şi să le pecetlueştĭ, ce încă pă aceia ce aŭ îndrăznit a călca aşăzămăntul zapisuluĭ lor, să-ĭ trimiţĭ aicĭ la noĭ, ca să le facem certare. [Dacă vor maĭ face aşa, pierd şi cele treĭ], şi să vor popri cu totu a nu maĭ vinde, după cum iaste obiceĭ la toate moşiile mănăstireştĭ i boereştĭ."

X. Schitul Trivale.

Sinet de la egumenul Metodie de Trivale.

Dat-amŭ zapisulŭ mieŭ la măna dumnealuĭ Logof[ătul] Pătru, precum să să ştie că, avăndu eŭ mare păsŭ pentru

banii ce ne-aŭ pusŭ ca să dămŭ şi noĭ ajutorĭ, ce aŭ pusŭ Măriia Sa Vodă po mănăstirea Coziia, talere şapte sute, şi, neavăndŭ eŭ de unde să înplinescu, — m'amŭ rugatŭ de dumnealuĭ Logofătulŭ Pătru, de mi i-aŭ făcutŭ bine cu talere doozecĭ, de acumŭ pănă la Sfinţiĭ Apostolĭ, şi atuncea la zi să daŭ eŭ aceştĭ banĭ toţĭ deplinŭ, fără de nicĭ-unŭ fealĭ de pricină. Şi pentru maĭ adevărata credinţă amŭ pusŭ iscălitura mea maĭ josŭ.

Methodie, igumen otŭ Trivale.

Maĭ 10 dn., 7257 [1749].

III.

ACTE ALE PROTOPOPIEĬ DE ARGEȘ.

I.

Scrisoare de poftire către protopopul Petru.

Molitfi Tale, proin potropoape Pătru, sănătate îţĭ pohtim dă la Dumnezeŭ ca să-ţĭ dăruiască. Cu scrisoarea maĭ mult n'avem a-ţĭ scrie, fără căt, luăndŭ acest răvaş, numaĭ dă căt să te scolĭ să viĭ, că avem a vorbi căte cevaş, pentru că mi-aŭ venit răspunsu dă la Bucureştĭ, şi doaoră *(sic)* dă vom putea să ne aşăzăm şi cu Turcul cu pricina datorii.

Maĭ 30 dn., 1736.

Pärvu Cal....

II.

Foaie de zestre dată protopopuluĭ Nicolae.

Foiţă pentru scule ce s'aŭ găsit din zeastrele jupăneasiĭ Alicsandreĭ, cum arat[ă] anume; Aprilie 17 dni, 7248 [1740].

Colan de sirmă, 25; costande de argint, căte măriaş 5; inel de aur 1, treaptă de argint 1.

Aceaste le-am dat la pătrupop Nicola.

III.

Orăşeniĭ din Piteşti declară că aŭ vîndut logofătuluĭ Petru „tufa oraşuluĭ".

Noĭ, oroşani din oraşul Piteştiĭ, dat-am zapisul nostru la măna dumnealuĭ Logofătul Pătru, ca să-ĭ fie de bună credinţă precum să să ştie că i-am văndut dumnealuĭ

toată tufa oraşuluĭ, cătă coprinde, şi ne-am tocmit dă a noastră bună voe, şi o'm dat cu t[1] zeace, şi dumnealuĭ să ostenească cu bună pace păn în toamnă. Şi dă cătră niminĭ să nu aibă nič-o opreală; numaĭ pănă vom cosi fănul după 'n tufĭ să nu fie volnic să între cu caprele în făn. Şi păntru credinţa ne-am iscălit maĭ jos, ca să să creaază.

April 8 dn., 7256 [1748].

Şi am scris eŭ, Radu judeţ[ul], cu învăţătura dumnealor.

Cărstea judeţ. *Eŭ Stan tabac.*
Ion Ţăcăle. *Tudora Ghedeon.*
Arŭsene tabacu. *Necula fuştaş.*
Eŭ Costandin jude (sic).
Eŭ Lupaşco măcelariul.
Costandin Log[ofă]t[ul].

[V°:] Zapisul oroşanilor din oraş[ul] Piteştiĭ, păntru tufa oraşuluĭ.

IV.

Zapis al unor tabacĭ, pentru nişte pieĭ date la logofătul Petru.

Adecă eŭ Arsenie, dinpreună cu tovaroşiĭ mieĭ, careĭ maĭ jos ne vom işcăli, dat-am zapisul mieŭ la măna dum[nealuĭ] jupănul Pătru, precum să să ştie că am luat t[1] 21 pă pieĭ 300, şi, cătă marfă va maĭ avea, afară dintr'ačasta, să o lucrăm tot noĭ, tot cu acest preţ, şi să avem a lucra marfa bine, albă, curată, nepătată. Iar, de n'am lucra noĭ pieile, să placă neguţ[ă]toriuluĭ, să avem a plăti precum le plătesc cumpărătoriĭ la neguţ[i]tor[ĭ]. Şi avem a da marfa la Sfetiĭ Nicolae gata. Şi, cănd s'aŭ făcut acest zapis, aŭ fost şi alte mărturiĭ. Şi, pentru maĭ adevărata credinţă, ne-am [pus] iscăliturile maĭ jos, ca să să crează.

Iulie 10 dni., 7256 [1748].

Eŭ Arsenie, tabac. *Eŭ Tănasie, tabac.*
Eŭ Ion, tabac.
Costandin pot[ro]pop, mart[ur].
I pop[a] Dragomir, mart[ŭr].
Gherasim ot s[fea]tah mănăstire Argeş, mart[ur].

V.

Zapis al acelorașĭ, scris tot de protopopul Constantin.

.... Iat[ă] am maĭ venit la dumnealuĭ de ne-aŭ maĭ dat tal[e]re patrusprăzece, să maĭ lucrăm pieĭ 200, tot pe tocmeala cea d'intăiŭ... Am scris eŭ, prot[o]popul Costandin. Iulie 24 d., 7256 [1748].

[Aceiașĭ tabacĭ iscălesc ca „platnicĭ"].

VI.

Sinet al călugăruluĭ Pahomie către logofătul Petru.

Adecă eŭ Pahomie monah, înpreună cu Necula ot Topana, dat-am credincĭos zapisul nostru la măna dum[nealuĭ] jupănuluĭ Pătru, cum să știe că ne-am rugat de dum[nealuĭ] de ne-aŭ făcut bine cu t[1] zece, de acum păn la S[fea]tăĭ Gheorghe, cu osteneală, și osteneala să facă o cășărie bună, și scăndurĭ, afară den jghiaburĭ, iar, de nu s'ar găti cășăria la vreme, și să va face vre o pagubă, să avem a înplini noĭ toată paguba dum[nealuĭ], și să dăm banĭ la zi. Drept acĭasta am dat acest credincĭos zapis la măn[a] dumnealuĭ. Și, cănd am făcut acest zapis, aŭ fost mulțĭ oamenĭ de ispravă, care să vor iscăli, și noĭ, pentru maĭ adevărată credința, ne-am pus iscălitura și degetele, ca să să crează. Ghenarie 26 dni, 7257 [1749].

Az Pahomie, platnic. *Eŭ Vladul, platnic.*
Eŭ Necula, platnic.

Dum[i]n[e]că diiacon ot Uda, mar[tor].

Costandie pot[ro]pop mart[or].

Și am scris eŭ, Gheorghe Log[o]f[ă]t, cu zisa lor, cum arată în zapis.

Eŭ pop[a] Toma, bun mart[or].

VII.

Răvaș al unuĭ proigumen (Ghenadie de Cozia) către protopopul Petru.

C. 1750. „Proig[u]m[enul] Gh[enadie?]" către „cinst. sfăntul prot[o]popa Petru". „Pentru popa, ostenindu-te Sfinția [Ta], să

iĭ daĭ o carte a Sf[inţieĭ Tale] şi a prot[o]popeĭ Ioan alta. În ce chip aĭ socoti că va fi lucrul odihnit. Şi voĭ mulţămi Sf[inţii Tale]. Alt[a], aş fi scris la dumnealuĭ Sărdariul Bucşenescul, dar tot auzim că cu neamul nostru iaste învrăjbit, ci nu cutezŭ să-ĭ scriŭ. Şi să ne vedem sănătoşĭ.

Al Sf[inţieĭ Tale] bun voitor."

VIII.

Carte domnească pentru plîngerile aduse unuĭ strîngător al dajdieĭ preoţilor din judeţul Argeş.

[C. 1750?]

Grigorie Ghica Voevod. „De vreamea ce la Domniia Mea aŭ dat jalubă Neaofit, iclisiarhol Mitropolii, pentru Petru zet popiĭ Costandin, din sud Argiş, zicănd că aŭ luat t[1] 27 p[1] din bani dăjdiĭ preuţilor dintr'acel judeţ, şi n'aŭ avut purtare dea grija să maĭ dea pănă acum; aşij[de]rea s'aŭ maĭ jăluit tot pentru dumnealuĭ şi Procop Logofăt[ul] din Mitropolie, cum că area socoteală cu dinsul pentru t[1] 70, şi maĭ nainte, şi nice banĭ n'ar fi vrănd să plătească, nice la socotială n'ar fi vrănd să stea,—volnicim sluga Domnii Meale Antohi, copil din casă, să meargă, să apuce cu strănsoare, şi, aŭ toţ bani să plătiască, aŭ, dea var *(sic)* zice că are iarăş a răspundea, să-l iă şi să-l aducă aice, ca să stea faţă cu dinşiĭ. Că aşa este porunca Domnii Meale. **И сам рѣче гдвми.**

Iulie 24 dni, 72—.

IX.

Mihaĭ Logofătul către logofătul Petru, pentru o jalbă.

[C. 1750.]

Cu multă sănătate şi cu frăţească dragoste mă închin dumitale, iubite. ca un frate maĭ mare, neane Petre.

Pricina ne iaste maĭ mult către dum[nea]ta, făr de căt iată că plecăm şi noĭ astăzĭ Sămbătă de la vie la mănăstire pe dincoace de Argeş, şi, neputănd să viŭ pe la dum[nea]ta, — iată că scriseĭ pe oce diiaconul Sofronie, că

atuncĭ seara am spus părintelui toată pricina maĭ pe largu, şi m'am rugat de Sfinţiia Sa să ne dea mănă de ajutorĭ. Dar aŭ zis că şi Sfinţiia Sa va să caute; numa aŭ zis că, de aĭ merge dumneata acum la Bucureştĭ cu dumnealuĭ ispravnicul, foarte bine aĭ face; că te-ar povăţui pe la uniĭ, alţiĭ din boiarĭ, de ne-am putea căuta treaba ačasta, — că aŭ fost zicănd şi dum[nealuĭ] ispravnicul. Ci, de vreame ce aĭ rămas dum[nea]ta de acum n'aŭ mersu cu dum[nealuĭ] ispravnicul acum, iar să facĭ cum veĭ face, să găseştĭ un cal la cineva, şi să te găteştĭ să mergem cu toţiĭ. Că, de vreme ce am început ačastă treabă şi s'aŭ dovedit lucru, nu trebuè să rămăe jos, ci numaĭ să dăm jalbă la Măria Sa Vodă, şi ce va da Dumnezeŭ. Că şi părintele aŭ zis aşa: să cearem la Măriia Sa Vodă judecată, după sfănta pravilă cum învaţă, că într'alt chip nu să poate, şi să le dăm şi cărţĭ de blestem, la popĭ i la Gheorghie Croitoriul, că peste o săptămănă plecăm şi noĭ la Bucureştĭ, cum să va lăsa post, şi voĭ veni pă la dum[neata]; numaĭ, cum zic, să fiĭ gata. Ačasta, şi să găsesc pe dum[neata] sănătos.

A dum[itale] de bine voitorĭ ca un frate:

Mihaĭ Log[o]f[ă]t.

Şi să iaĭ şi carte de mărturie de la popa Necula i de la alţiĭ, care s'aŭ întănplat aicĭ de aŭ auzit spuind popiĭ că sănt bani la eĭ.

X.

Ion bogasierul către Logofătul Pătru, cerînd nişte banĭ.

[C. 1750.]

Cu bună vreamea mă închin dumitale, logofăt Petre. După ale sănătăţiĭ, mă rog să-mĭ facĭ bine cu t[1] 10, de acum pănă Duminecă, să înplinescŭ nişte banĭ unuĭ Grecŭ; că şade aicĭ dă săntŭ zeace zile, şi, dimineaţă, am socotit să-ĭ fac baniĭ, să să ducă; ci-mŭ lipsescŭ 20 de t[1]. Şi voĭ fi datorŭ a sluji dumitale orĭ ce mi-ĭ pofti. Şi rămăĭ iarăşĭ al dumitale bunŭ prieatin: *Ion Bog[a]siiar[iul].*

XI.

Protopopul de Argeş către doĭ preoţi, cerînd a i se da o Ţigancă pentru slujba luĭ.

[C. 1750.]

Moş popo Măino, moş popo Petre, sănătate şi tot fericitul bine vă poftescŭ de la Dumnezăŭ să vă dăruiască. Pentru dragostea mea, mă rog pentru vorba ce am vorbitŭ pentru Ţigancă, — iată că veni şi fratile proin prot[opopul] Petreĭ; ci să mijlocĭţĭ *(sic)* în tot chipulŭ, să-ĭ daţĭ Ţiganca în mănă, pentru că săntŭ săngur şi n'are cine să-mĭ slujască, şi foarte-mĭ este cu păsŭ. Şi, făcăndu-mĭ ačastă slujbă, şi eŭ voĭ fi datorĭ a sluji Fraţiilor Voastre. Dumneata, logof[ete] Anghel şi dumneaeĭ logof[eteseĭ] mă închin cu sănătate. Să-ĭ spuiŭ, căndŭ voĭ găsi vreame, voĭ să viŭ, înpreună cu preoteasa, la dumnealor; că văzŭ că dumnealor la noĭ nu vor maĭ veni aiča, la Piteştĭ. Cu ačasta; şi rămăĭ

Al Frăţiilor Voastre întru Hristos frate:

Pop[a] V., prot[opopul] Arğ[e]şuluĭ.

XII.

Un logofăt către protopopul de Argeş Petru, pentru o rămăşiţă de banĭ.

5 Mart 1751. „Dragne Log[ofătul]" către „potropopul Petre [de la Piteştĭ]". „Mă rog pentru t[1] noao, după marfă ce aŭ rămas, şi aşa te-aĭ chezăşuit că păn în doao săpt[ă]mănĭ îĭ veĭ trimite, şi acum sănt patru săpt[ămănĭ]. Ci de ačasta mă rog, nicĭ într'un chip să nu fač, ci să-mĭ trimiţĭ bănişoriĭ, că apoĭ trebuim şi alt[ă] dată."

XIII.

Scrisoare către un logofăt, ginerele protopopuluĭ Constantin, pentru nişte vite oprite.

5 April 7259 [1751]. Mateĭ Creţescul către Logofătul Petre. „Că-mĭ spuse părintele pop popa *(sic)* Costandin,

socrulŭ dumitale, pentru neşte vacĭ ce aŭ luatŭ păn ajutoriul nostru dă la un datornicŭ dă acolo, ce l-aŭ găsătŭ, şi, lăsăndu-le la dum[neata] ca la unŭ fi, şi acum aŭ trimisŭ oamenii Sfinţii Sale ca să le ià, să le aduc[ă] aicĭ la Sfinţiia Sa, şi dumneata n'aĭ vrutŭ să i le daĭ, şi i le-aĭ opritŭ, şi, pentru ce pricină, [nu] ştie... Să-lŭ cinsteştĭ ca pă un părinte, iarŭ să nu-lŭ năcăjăştĭ."

XIV.

Lămurirĭ cu privire la dajdea preoţilor dată de un logofăt ginereluĭ protopopuluĭ de Piteştĭ.

8 Ianuar 7260 [1752]. „Procopie Logofăt[ul]" „către Logofăt[ul] Petre, ginerile protopopuluĭ Costandin ot Piteştĭ". „Al doilea, să-ţĭ spuĭ cum că nu te-am socotit că eştĭ om până la atăta. Frate, eŭ nu am fost datoriŭ să-ţĭ plătescu dajdea dumitale la Vistierie şi a omuluĭ dumitale, a Sărbuluĭ, nicĭ am fost eŭ datoriŭ să înprumutez pă dum[nea ta] şi pă tatăl dumitale cu banĭ. Şi eŭ am socotit o dragoste a dumitale; şi m'aĭ poftit şi am dat, şi te-am plătit şi la dajde, socotind că-mĭ veĭ da baniĭ şi va rămânea o dragoste la mijloc; iar cu acest felŭ dă lucru, care n'am socotit. În scurt, frate, eŭ de astă vară am dat răvaşŭ la Măriia Sa Vodă pentru dumneata, şi Măriia Sa Vodă aŭ poruncit să vie copilŭ dinŭ casă cu treapăd, şi s'aŭ făcut şi carte domnească şi s'aŭ rănduit şi copil din casă. Apoĭ am înţeles că te-aĭ vătămat dă hoţĭ, şi, în credinţă, am oprit pă copil[ul] dăn casă: una, ca să nu te năcăjescu, fiindŭ bolnavŭ; al doilea, găndindŭ că tot îţĭ veĭ aduce aminte. Dar am cunoscut că nicĭ în găndu nu aĭ. La care, frate, eŭ iată că acum era să-ţĭ trimiţu copil den casă, să daĭ şi treapădŭ, şi să-ţĭ înplineştĭ bani. Dar am socotit să-ţĭ scriŭ odată încă, şi iată că-ţĭ scriŭ, şi-ţĭ trimiseiŭ şi foiţă dă socoteala noastră; şi să cauţĭ să-mĭ trimiţĭ bani după cum scrie foiţa dă socoteală. Căcĭ, de nu-mĭ veĭ trimite bani, să ştiĭ că, în credinţă, voiŭ uita şi prieteşug şi tot, şi voiŭ da carte la copil[ul] din casă, că iaste gata, şi va veni dă veĭ da şi

treapădŭ, şi veĭ înplini bani. Şi pă mine să nu bănueştĭ, căcĭ dăstul te-am aşteptat. Şi [te] pohtescu, răspunsul să-l trimiţu căt de curănd, ca să ştiŭ ce voiŭ face. Ci, cum zicŭ, aŭ baniĭ să-mĭ trimiţĭ, orĭ răspunsul: cum zic, să ştiĭ. Că, dă nu veĭ trimite bani, negreşit voiŭ să-ţĭ trimiţ cu treapăd, şi veĭ da şi bani. Că eŭ nu ţe-am fost dator nimic, să-mĭ ţiĭ bani atăta vreame.

Şi rămăiŭ al dumitale ca un frate.

XV.

Zapis al uneĭ slugĭ a logofătuluĭ Petru din Piteştĭ.

Adecă eŭ Tudor dat-am scrisoarea mea la măna Log[ofătuluı] Pătru precum să ştie că, fiind eŭ dator la dumnealuĭ, m'am tocmitŭ să-ĭ slujăscŭ într'un anŭ, însă t[1] 10, să-ĭ slujăscŭ cu toată dreptatia şi sărguiala, o zeighe, 2 cămăşĭ, o păreiche nădragĭ groşĭ, alta supţire, o zărcuţă; *[pe margine:* însă şi o glugă]; iar, neslujindŭ păn la anul, să fiŭ lipsit de sămbrie. Şi, pentru adevărata credinţă, mi am pus numele şi deget[ul] maĭ jos, să să crează.

April 23 d., 7260 [1752].

Eŭ Tudor, slug[a].

Eŭ Şărban, mart[ur],

Az pop[a] Necula, mart[ur].

Eŭ Drăghicĭ, mart[ur].

Az Sima diiac, mart[ur].

Am scris eŭ, popa Vlad.

XVI.

Un logofăt către un preot pentru un răspuns aşteptat de la protopopul din Piteştĭ.

[1752—1761.]

Cu fiiască dragoste şi cu bună sănătate mă închinŭ Sfin[ţieĭ] Tale, chir popo Nicolae. Mă rogŭ nadinsŭ cu

acestŭ răs[punsŭ], să trimiţŭ păn la moş popa Pătru, pro-in prot[opop] ca pentru unŭ răspuns şi poruncă ce s'aŭ datŭ cu unŭ răvăşălŭ ce aŭ datŭ, după cum porunceşte Sfin[ţiia Sa] părintele să caute ca să-ĭ aibă a da răspunsu, căcĭ eŭ acel răv[aş] l-amŭ cerşitŭ. Şi Sfinţiia Sa răspunsŭ aŭ datŭ, şi blestemŭ încă le-aŭ pusŭ; ci să caute acea treabă ce aŭ jăluit, să dea ştiinţă la Sfinţ[ia] Sa cum vor şti şi va fi cu dreptate; căcĭ eŭ acel răspunsu l-am trimisŭ, şi va fi mersu la mănă; ci să-mĭ trimiţĭ răspunsu. Dar nimicŭ zăbavă să nu facĭ. Ačasta, şi fiĭ sănătos. De ce amŭ vorbitŭ, poartă grija.

Iulie 24 dn., 726—.

Fiiŭ sufletescŭ şi de bine voitoriŭ:

N. Log[o]f[ătul] Mit[ropolieĭ].

XVII.

Răvaş intim către logofătul Petru din Piteştĭ.

10 Iulie 1753. „Mihaĭ Log[ofă]t Arğ[eş]“ către „al mieŭ maĭ mare tocmaĭ ca un frate, dumneata neane Petre“. Îl mustră „că aĭ trecut pe aicĭ, şi la mine n'aĭ venit“.

XVIII.

Un boier grec către protopopul de Argeş, pentru o socoteală.

Molitfa Ta, biv protopop ot sud Argesi *(sic)*, sănătate şi tot b[i]nele îţ[ĭ] poftim de la milostivul Dumnezăŭ să-ţ[ĭ] dăruiască.

Din porunca Preasfincie Sale părintele Mitropolit, scrio Molitfă Tale că, în čas că veĭ loa acest[ă] scrisoare, să te scolĭ, din prăuna cu doĭ, treĭ prăuţĭ maĭ de isprava, să viĭ aiţ[ĭ] la Bucureştĭ, cu catastih de toţ[ĭ] prăuţi, ca s[ă] dovădestĭ pentru aceĭ săsăzăţĭ de lud[e] ce aĭ scris în tracutele zile; într'altfăl să nu faţ[ĭ]. Însă să viĭ Molitfa Ta

întis la mină, că de mare folos a fi Molitfe Tale, dovădindu una ca ačasta. Să rămuiŭ:

Al Mălitfă Tale bun voitor dă bin[e]:

A. biv Vel Med[elniceriŭ].

1753, Săptemvrie 4.

[Frumoasă pecete neagră, mică, cu coif, stea, o pasăre şi... м χ.]

XIX.

[C. 1754.]

Socoteala care amŭ cu Logofătulŭ Patru, dă bani care l-amŭ plătitŭ la dumnealuĭ Vel Ag[a], pă el şi pă Marinŭ Sărbulŭ, cumŭ arată čverturile anume:

Maĭ şi Iunie t[1] 2, banĭ 48.
Iulie şi August t' 2, banĭ 48.
Septemvrie şi Octomvrie t[1] 2, banĭ 48.
Hatişeriful t[1] 2, banĭ 30.
Noemvrie şi Dechemvrie t[1] 2, banĭ 48.
Ajutorinţa t[1] 5, banĭ 15.
Ghenarie şi Fevruarie t[1] 2, banĭ 48.
Martie şi Aprilie t[1] 2, banĭ 48.
Bani salahorilorŭ, banĭ 66.
Maĭ şi Iunie t[1] 2, banĭ 48.
Iulie şi Avgust t[1] 2, banĭ 48.
Hatişeriful t[1] 2 p[1], banĭ 60.
Septemvrie şi Oct[omvrie t[1] 2, banĭ 48.
Cin t[1] 32, banĭ 15.

Aceştĭ banĭ amŭ datŭ pentru Logofătulŭ Pătru, am datŭ şi pentru Sărbulŭ iarŭ t[1] 32, banĭ 15.

Facŭ dajdea amăndurorŭ t[1] 64, banĭ 30.

Datoriia ce amŭ la Pătru, osebĭ dinŭ čverturĭ.

Amŭ datŭ luĭ Pătru banĭ t[1] 16.
Ipacŭ la elŭ t[1] 2 p[1], 30.
Ipacŭ la elŭ, doĭ zloţĭ, t[1] 1 p[1].
Datŭ tătăne-săŭ popeĭ cu zisa luĭ Pătru t[1] 15.
Datŭ la un grămăticŭ cu zisa luĭ Pătru t[1] 3 p[1].
Cin t[1] 38 p[1], banĭ 30.

Cin peste totŭ, cu bani dăjdilor şi cu bani datorii, t' 103. Dintr'aceştea aŭ datŭ la mine t' 10. Mi-aŭ adusŭ şi cu copilulŭ dinŭ casă t' 60.

I ost [= şi aŭ rămas] t' 33. Logofete Petre, aŭ să-mĭ trimiţĭ bani aceştea, aŭ voiŭ trimite copilŭ dinŭ casă cu poruncă domnească, şi veĭ da treapădŭ, şi veĭ înplini şi baniĭ.

P[roci]t Log[o]f[ătulŭ].

[Însemnare de bir preoţesc.]

Popa Cărstea ot Sămara t' 5.
Popa Badea ot tamu t' 5.
Diiaconul Diiculŭ t' 4,90.
Stroe diiaconulŭ t' 4 polŭ.
Ion diiaconulŭ t' 2,45.
Popa Stanŭ t' 4,90.
Popa Cărstea t' 2, 105.
Nedelea diiaconulŭ t' 2,30.
Ivanŭ diiaconulŭ t' 2 polŭ.
Popa Gherghe t' 5.
Arsenie diiaconulŭ t' 2 polŭ.
Hreazea diiaconulŭ t' 2,30.
Manole diiaconulŭ t' 2 polu.
Dela moşŭ călugărulŭ Daniilŭ ot Sămara, t' 2.
Dela diiaconul Nedel[e], t' 3.
Dela diiaconulŭ Ilie t' 5.

Să să ştie că amŭ luatŭ pop[i] luĭ Sibanŭ ot Richiţele sama dănŭ sfertu luĭ Sfeti Dimitrie, şi l-amŭ găsitu măncătur[ă] cu t' 4, polŭ, banĭ 15, şi dă la cărja Vlădi[că]ĭ t' 6 polŭ. Mes[i]ţa Ghenarie 5 dni, leatŭ 7262 [1754]

XX.

Scrisoarea unuĭ preot către un logofăt al Mitropo lieĭ, despre felurite lucrurĭ.

20 Ianuar 7262 [1754]. Popa Paşcu către „cumnatul Gheorghiţ[ă] ot sfănta Mitropolie". „Aduc aminte dumitale pentru călugăraş dă viile Sf[in]t[eĭ] Mitropoliĭ, Văcăreasca că i-aŭ apucat ca să le ià plo[co]nul; eĭ aŭ vin[i]t la

min[e], dă mi-aŭ spus, măcar că am scris şi dumnealuĭ Log[o]f[ă]t Muşat şi dumitale pă popa Ion bogasier, şi zice că nu te-aŭ găsit pă dumneata... Să li să trimiţă pecetluitur[ĭ], că eĭ zic că vor să fugă. Şi, pentr[u] aracĭ să aduč aminte Sfinţii Sale părinteluĭ... Pentru Gheordie, s'aŭ dus la naşe-să şi i-aŭ zis să ià sandal de Veniţie cu florĭ verzĭ, şi, dacă nu veĭ găsi cu florĭ verzĭ, să eĭ granà cu florĭ. Şi ne rugăm dumitale ca să să isprăvească de aciĭ de tot... M'am dus la nea Şerban, şi aşa mi aŭ zis, să viĭ dumneata acì, ca să vez... Tot săntem de uni... Pentru moşiia Fleştĭ *(sic)*, veĭ şti dumneata că mi-aŭ zis cumnat[ul] Mitric[ă] ca să-ĭ facĭ hatăr să o tocmeştĭ dumneata, măcar că, anŭ, aŭ fost t[1] 20, daca să va scot[e] iar aşa, să fač dumneata ştire ca să să trimiţă ban[ĭ]... Te pohteşte pă dumneata nea Şerban, pentru preoţ, că-ĭ supăr[ă] preoţi din Piteştĭ foarte greŭ, şi cer să lase sfănta biserică... Rachiu l-am măsurat dănpreună cu diiac[ul] Nica: aŭ eşit vedre şapte, iar diiac[ul] Luca socoteşt[e] numaĭ căte zloţ doĭ vadra, şi aŭ dat maĭ înnainte t[1] 5, şi acum la măsurătoare şi t[1] 1, zlot 1, şi ceialalţĭ banĭ sănt la el."

Pecete neagră, ruptă.

XXI.

Carte de blestem a Mitropolituluĭ Filaret, dată protopopuluĭ Petru de Argeş.

Filaret, cu mila luĭ Dumnezeŭ arhiepiscop şi Mitropolit a toată Ungrovlahiia.

Scriem cartea Smerenii Noastre ţie, Stanciule Işanule ot — *(şic)*. Către ačasta îţĭ facem în ştire că aicĭ la Smereniia Noastră s'aŭ jăluit popa Petre, protopopul ot sud Argeş, că ar fi luat de la unchi-său Nicodim eg[umenul] argeşan t[1] 1.108, şi ţi i-aŭ dat în măna ta, şi ţe-aŭ dat şi el alţĭ t[1] 660, de i-aĭ băgat în neguţătorie şi în marfă, şi den banĭ unchi-său aĭ dat t[1] 600, iar t[1] 508 aĭ unchi-său şi ceĭ ce ţi i-aŭ dat elŭ, t[1] 608, aŭ rămas asupra ta, şi, până

aŭ trăit unchi-său, întrebându-te, aĭ zis precum sânt bani la tine, iar, după moarte unchi-său, viind protopopul Petre la socoteală la tine, aĭ început a-ĭ scoate răvaşe mincinoase, de zice că i-aĭ dat la unchi-său aceĭ banĭ, şi prot[o]popul zice că cunoşte slova şi iscălitura unchi-său, că nu iaste adevărată, şi, într'alt chip neavând cum face să te dovedească şi să spuĭ adevărul, iată că aŭ cerşut de la noĭ ačastă carte cu mare blestem şi cu groaznică afurisanie asupra ta şi a casiĭ tale. [Formula de blestem.] Ačasta scriem.

Fevruarie 9 dn., 7262 [1754].

Filaret al Ung[rovlahieĭ][1].

XXII.

Felicitare protopopuluĭ Petru de Argeş, pentru numirea luĭ.

Sfinţii Tale părinte protopoape pop[o] Petre, sănătate îţĭ pohtim de la Dumnezeŭ. Scrisoarea Sfinţii Tale ce ne-aĭ trimis, aŭ venit, şi cele ce ne scriĭ, am văzut. Cum că te-aŭ miluit Sfinţiia Sa părintele Mitropolit cu protopopiia judeţuluĭ acestuia încă am văzut, şi de ačasta foarte bine mi i-aŭ părut căcĭ aŭ arătat Sfinţiia Sa ačastă milă asupră-ţĭ. Pentru cele ce te rogŭ, a te ajutora asupra învăţăturiĭ, îţĭ daŭ de grij[ă]; cu cele ce ne vom pricepe, îţĭ voiŭ da învăţătură, dar acum, de vreme că Sfinţiia Sa părintele Mitropolit te-aŭ făcut protopop, aşa veĭ rămânea. Numaĭ acum la bani dăjdiĭ aceştiia a ajutorinţiĭ, să nu te amestecĭ, de vreme că protopopul Duminică maĭ are rămăşiţă de čŭvert[ul] luĭ Sfeti Dumitre t[1] 400, şi de bani cărjiĭ t[1] —. Şi, fiindcă şi dajdiia ačasta aŭ venit maĭ nainte, s'aŭ dat asupra luĭ, şi el va să răspunză şi la bani dăjdiĭ aceştiia, şi, până a-şĭ scoate el rămăşiţile trecute şi bani ajutoriţiĭ, să apropie şi soroc de a fi Sfinţiia Ta şi a răspunde la

[1] V. şi pp. 199-201.

bani viitorĭ. Ce după cum îţĭ scriem, să urmezĭ. Ačasta, şi fiĭ sănătos.

Fevruarie 15, 1754.

XXIII.

Un logofăt al Mitropolieĭ către acelaşĭ, pentru dajdea ajutorinţiĭ asupra preoţilor.

Cucernice potropope Pătru, sănătate îţĭ poftim... Veni Ioniţă copil dăn casă de ne spuse cumŭ că dănŭ dajdea ajutorănţăĭ de la preoţiĭ ot Piteştiĭ nicĭ-unŭ banŭ n'aŭ luatŭ, ci stămŭ de ne mirămŭ ce facĭ...: fiindŭ însuşĭ acum şi potropopŭ noŭ, acest felŭ de sil[inţă] facĭ? Ci cată de trimite până măine o sumă..., şi peste 3—4 zile să viĭ cu totŭ istovulŭ, să te socoteştĭ cu copilul dăn casă. Că, nesilindu-te şi neviindŭ, să ştiĭ că voiŭ scrie la dumnealuĭ Medelnicerul, de va spune dumnealuĭ Vel Vist[iernic] şi îţĭ va trimite cu treapăd. Ci, cumŭ zicŭ, să nu facĭ altă zminteală. Şi fiĭ sănătosŭ, că până în alte judeţe bine veĭ fi aflatŭ că aŭ făcutŭ potropopi totŭ istovulŭ.

Al Sfinţii Tale *Costandin ot Mitropolie.*

Mart 1 dn., 1754.

[Adresa:] Sfăn. cucerniculuĭ potropopuluĭ Pătru ot Piteştĭ, cu sănătate.

[Pecete neagră, ruptă.]

XXIV.

Un logofăt de la Mitropolie către un preot, pentru deosebite afacerĭ.

Al mieŭ întru Hristos ca unŭ părinte sufletescŭ, Sfin[ţia Ta] moş pop[o] Cărsto, sănătate îţĭ pohtescŭ de la Dumnezeŭ să-ţĭ dăruiască. Tămplarea răvăşăluluĭ, cercetezŭ de sănătatea Sfinţii Tale, să mă bucurŭ. După ačastea pohtescŭ pentru stupşoriĭ care amŭ aciĭ la moşŭ diiacon[ul], ştĭ că amŭ la Sfinţiia Ta t[1] 1 după o carte. Ce să-ĭ încarcĭ în carulŭ Sfinţii Tale, să-ĭ ducĭ până la vie la mine acumŭ, împreună cu

finulŭ Costandin, iar, de veĭ putea, mă rogŭ să aducĭ până aicĭ, şi îţŭ voiŭ maĭ da unŭ leŭ, osebitŭ dinŭ leu care amŭ la Sfin[ţia Ta], aŭ cătŭ va fi cu dreptate. Numaĭ mă rogŭ să nu rămăe lucru până iaste maĭ timpuriŭ. Şi cu moşŭ diacon[ul] mă voiŭ socoti, căndŭ voiŭ veni cu şfertul luĭ Sfetăi Gheorghie, căcĭ aŭ rămasŭ totŭ asupra noastră judeţulŭ. Moşŭ popi Badiĭ mă închinŭ cu sănătate şi te pohtescŭ, moş popo Cărsto, să-ţĭ cunoscŭ dragoste. Şi iară mila luĭ Dumnezeŭ să te păzească cu sănătate. Martie 26 dni, 7262 [1754].

Al Sfinţii Tale fiiŭ suf[letescŭ]: *Gh. Log[o]f[ă]t.*

[V°:] Moşŭ popi Cărstiĭ cu sănătate să i să dea, la Samara.

XXV.

Invoire de preot de sat din protopopia Argeşuluĭ.

April 1, 7262 [1754]. Adecă eŭ popa Antonie, dinpreună cu megiaş car[i] să vor iscăli maĭ jos, dat-am scrisoarea mea la măna Sfinţii Sale părinteluĭ protopopuluĭ ot Piteştĭ, precum să să ştie c'am venit la biserică din sus, în gura Văi Stanci, să fiiŭ preot la biserică până la sfărşitul mieŭ; iar să nu fug, să las biserica pustie, — că aşa m'am legat eŭ cu scrisoarea.

Eŭ po[pa] Antonie. *Eŭ Preda, mart[or].*
Eŭ unchiaş Necula, mart[or].
Eŭ Ion Arsene, mart[or]. *Eŭ Radul, mart[or].*
Gelobt sey Jesus Christus.
Joseph Ingrisch von dort.

XXVI.

Ispravniciĭ de Argeş cer preotuluĭ Petru din Piteştĭ a plăti o datorie.

Sfinţii Tale părinte potropoape, chir pop Petre ot Piteştĭ, sănătate. Aicea la noĭ aŭ jăluitŭ Stančulŭ ot Cerborenĭ cumŭ că în trecuţiĭ anĭ te-aŭ împrumutatŭ la unŭ vinărič cu t[1] 5, şi acumŭ, cerăndu-ţĭ bani, nu veĭ să-ĭ daĭ; la care

iată că-ţĭ scriem, de săntŭ banĭ bunĭ, să cauţĭ să i-ĭ daĭ cu dobănda lorŭ; iarŭ, de veĭ avea a răspunde, să vie faţă. Că apoĭ, maĭ viindŭ cu jalbă, ĭĭ veĭ înplini fără voia Sfinţii Tale. Aprilie 6, 1754.

Do: ispr[avnic].

XXVII.

Scrisoare cătră acelaşĭ protopop, pentru o cumpărare de cal.

8 April 1754. — către „protopopul chir popa Pătru". „Pentru ce m'am rugat, ca să cumperĭ un cal, te pohtesc pă Sfinţia Ta ca să nu maĭ facĭ osteneală să-mĭ cumperĭ, că am dat cum trebue. Ci mă rog Sfinţiiĭ Tale pentru ceĭ t[l] 4, care te-am împrumutat, mă rog ca cum făr de zăbavă să mi-ĭ trimiţ maĭ curănd, că acum la Sfete Gheorghie voĭ să-mĭ daŭ socoteala, şi nu-mĭ sănt bani de ajunsŭ. Ci mă rog Sfinţii Tale să mi-ĭ triimiţ cum maĭ făr de zăbavă, să nu mă daĭ de zminteală, că foarte îmĭ trebuiesc".

XXVIII.

Stariţa de la mănăstirea Ostrov către acelaşĭ protopop, cu felicitărĭ de Paştĭ.

Părinte protopoape, cu Hristos anesti şi cu metanie ne închinăm Sfinţii Tale, şi te înştiinţem pe Sfinţiia Ta pentru acestŭ moşŭ, că maĭ nainte s'aŭ totŭ pusŭ uniĭ şi alţiĭ ispravnicĭ şi nicĭ-unŭ folosŭ n'aŭ fostŭ, darŭ acumŭ neamŭ rugatŭ de Preasfiinţiia Sa părintele episcopulŭ pentru acestŭ moşŭ, fiindcă iaste omŭ bătrăn, şi de ispravă, de care veĭ vedea şi cartea Preosfinţii Sale, de l-aŭ pusŭ ispravnicŭ ca să porte grijă să ne odihnească. Dar şi Sfinţiia Ta să nu căuţĭ duşmanilorŭ, ci, pentru dragostea Maicăĭ Precisteĭ, să facă milă ca să nu rămănemŭ de ponosŭ. De ačasta ne rugăm Sfinţii Tale pe cum ş'aŭ făcutŭ Preasfinţiia Sa părintele episcopŭ şi alţĭ ispravnicĭ milă cu noĭ, de ni l-aŭ orănduitŭ ispravnicŭ şi purtătorŭ de grijile caseĭ, să facĭ şi Sfinţiia Ta milă, să-lŭ

laşĭ să fie, ca să nu ne lipsimŭ din *(sic)* lucrurile sfintei case. Acasta, şi mila Maicăĭ Precistiĭ să te păzească pe Sfinţiia Ta. A Sfinţii Tale plecată:

Smerita Ştefana Stariţa,

dela sfânta mănăstire Ostrovŭ, cu toate maicile dinpreună.

Aprilie 11 dni. 7262 [1754].

XXIX.

Mitropolitul muntean Filaret către Pîrvu Cantacuzino, pentru un proces.

Hristos anesti.

Cinstite, blagorodnice şi ale Smereniei Noastre întru Duhul Sfântŭ iubit fiiŭ sufletescŭ, dum[neata] Pârvule Cantacuzinò Med[e]l[niceriŭ] de la milostivul Dumnezeŭ rugăm ca să-ţĭ dăruiască întreagă sănătate, viaţă îndelungată şi tot binele fericit, atât trupescŭ, cât şi sufletescu, iarŭ de la Smereniia Noastră trimitem dumnitale molitvă şi blagoslovenie.

Fiiască cartea dumnitale ce ne-aĭ trimis, cu părintească dragoste o am l[uat], şi toate câte ne scriĭ dumneata, amŭ cetit, şi, maĭ întâĭ, de sănătatea dum[itale] amŭ cetitŭ, dând mulţumită luĭ Dumnezeŭ. Ne scriĭ dum[neata] pentru [un] diiacon Duminică, ce iaste prot[opop], precum că, la dajdea ajutorinţiĭ, multe lucrurĭ aĭ cunoscut dum[neata] asupra dăjdilor, şi, văzând dum[neata] în ştire nicĭ la Măria Sa Vodă faptele luĭ, nicĭ la Smereniia Noastră, — de acasta înţelepţeaşte [aĭ] făcut dum[neata], să fiĭ blagoslovit, că noĭ adevărat puseasem prot[opopŭ] pă popa Pătru, după cum pohtise şi dum[nealuĭ] fiiul nostru sufletescu Sanduĭ Bucşănesculŭ biv Vel Săr[dariŭ]. Dar, viind o sumă de popĭ de acolò, şi fiindŭ davagiŭ şi copilulŭ den casă, cu multe cuvinte de înpotrivire de spre partea popiĭ Pătru, că nu-l pohtescu, noĭ iarăşĭ am orânduit ca să fie prot[opop] diacon[ul] Duminecă. Ce noĭ pohtimŭ cu adevărŭ să avem de la dumneata înştiinţare de pricinile diaconuluĭ Duminecă, şi, fiindcă acum, la Sfeti Costandin, iaste obiceaiŭ de vin proto-

popiĭ aicĭ la Bucureştĭ. avănd ştire, după cum va fi cu cale, aşa vom face. Cu ačasta sfărşind, mila luĭ Dumnezeŭ să fie dumitale pururea umbritoare şi paznică; şi fiĭ dum[neata] blagoslovit:

Alŭ dumitale părinte sufletescu şi către Dumnezeŭ rugătoriŭ de sănătate:

F[i]l[a]r[et] al Ungr[ovlahieĭ].

Καὶ αὖθις νὰ ἔχωμεν δηλοτικὸν τῆς ὑγείας της [= Şi iar să avem ştire despre sănătatea dumitale.]

Aprilie 24 dni, 7262 [1754].

[V°:] Cinstituluĭ blagorodnicŭ şi al Smereniei Noastre întru Duhul Sfănt iubit fiiŭ sufletescu, dum[nealuĭ] Părvul Cantacuzinô Vel Med[e]l[ni]č[erŭ]. Cu blagoslovenie să să dea.

[Peceţĭ negre: una, la mijloc, cu semne, celelalte cu cameĭ; cea din mijloc e pusă pe urmă de pecete roşie.]

XXX.

Un necunoscut către protopopiĭ de Vîlcea, pentru dajdea preoţească.

Cinstiţilor Sfinţilor Vostre, poptropopilor sud Vălča, de la milostivulŭ Dumnezăŭ tot binele vă rug[ăm]. Alt, vă facemŭ ştire pentru acest preotŭ Mirică, că, de cătăva vriame, fugăndŭ din plasa Argeşulŭ, într'aciaste zile trecute mergăndŭ noĭ pentru neşte trebĭ la Rămnicŭ, l-am aflat, şi, multă rămăşiţă de la dăjdĭ rămăind, din protopopiia socru-mieŭ, protopopeĭ Costandin, l-am apucat, şi, ce i-am găsit, am luat. Dar, încă neavănd cu ce plăti, ş'aŭ băgat chiezaş până la o vreme, ca să [nu] maĭ răpue ce are, şi aŭ dat zapis de l-am maĭ îngăduit. Pentru ačast[a] fiind plasa noastră cu elŭ încărcată, şi nescoţind[u-l] de la catastihul biserici, iară aiča sscutăm *(sic)* cu birulŭ de la măna chezaşilor după cisla plăşiĭ, ci de acolo vă pohtim să aibă pace. Şi rămănem

[Aĭ S]finţiilor Voastre pun *(sic)* voitorĭ:

Aprilie 24, 7262 [1754]. *P... [rupt].*

XXXI.

Chemare a protopopuluĭ Petru la Mitropolie.

Părinte potrobóabe, pop Pătrule, cu răvaşŭ maĭ multŭ n'avemŭ a-ţĭ scrie, fără cătŭ iată că-ţĭ trimiseiŭ ačastă carte a părintuluĭ Mitropolitŭ, ci cinstit veĭ înţelege, şi numaĭ dă cătŭ să te scolĭ, să viĭ la noĭ,— nefăcăndŭ altă zăbavă.

Ačasta. Bun-voitorŭ: *Părvu [Medelniceriul].*

Maĭ 4 dni, 1754.

XXXII.

Medelnicerul Pîrvu către Mincu Bucşănescu, căruia-ĭ trimete să-l ţie de urît la boală.

Cinstite şi al mieŭ ca un frate, dumneata Čluč[eriule] Mincule Bucşănescule, de la Dumnezeŭ întreagă şi fericită sănătate pohtesc ca să-ţĭ dăruiască dumitale. Cu scrisoarea de alt nu am făr de căt, ştiindu-te pe dumneata cam bolnav, şi săngur acolea la mănăstirea Dintr'un Lemnu, iată că am trimis pe popa Petre prot[opopul], find om al nostru şi al dumneavoastră, ca să şază acolea lăngă dumneata, să-l aibĭ la vorbă, să nu-ţĭ fie urăt, pănă va veni şi dumnealuĭ fratele Sandul Sărdariŭ[1], că iaste ca să vie. Ci dumneata să laşĭ toate găndurile ceale de necaz, că acealea îţĭ strică sănătatea dumitale, şi să fiĭ cu bună nădeajde la ajutoriul Maicăĭ Preacurateĭ Fečoare; că nădăjduim la mila luĭ Dumnezeŭ şi la rugile Maiceĭ Sfinţii Sale, că veĭ căştiga sănătate, de mă veĭ asculta ca să fiĭ cu credinţă şi cu inimă bună; iar, de nu veĭ asculta, să ştiĭ că foarte îmĭ va părea răŭ, — că inima rea nu aduce nicĭ-un folos.

Cu ačasta, şi rămăiŭ al dumitale ca un frate:

Maĭ 21 dni, 1754. *Părvu Med[elni]č[e]r[iul].*

[1] Cel maĭ cunoscut din Bucşăneştĭ.

XXXIII.

Carte de chemare la judecată a fostuluĭ protopop Petru.

Părinte popo Petre, proin protopoape, sănătate. Pričĭ[i]na, alt nu iaste, fără de cât aicea la noĭ aŭ venit popa Varlaam de la Coziia cu o cinstită carte a Sfinţii Sale părinteluĭ Mitropolit, întru care s'aŭ dat jalbă la Sfinţiia Sa cum că aĭ luat 2 caĭ fără de judecată şi fără dreptate, nefiindu-ţĭ datoriŭ, pentru neşte banĭ ce aŭ fostŭ luatŭ de la răposatulŭ Nicodim igumen, unchiu-săŭ, şi s'aŭ fost şi plătit, luîndŭ răvaşŭ de seamă pentru aceĭ banĭ; la care iaste porunca Sfinţii Sale părinteluĭ Mitropolitŭ, ca să vă îndreptăm noĭ pentru ačasta prič[i]nă. Ci iată că-ţĭ scriem să cauţĭ să te scolĭ să viĭ aicea la noĭ, ca să vă judecămŭ, fiind şi popa Ştefan protopop. Că apoĭ, neviind, să ştiĭ că vom da carte de adeverinţă la măna popiĭ luĭ Varlaamŭ, de va merge iarŭ la părintele Mitropolitŭ, şi vomŭ scrie că nu te [supuĭ] porunciĭ, şi apoĭ, nu numaĭ că-ţĭ [va] veni cu treapădŭ, ci veĭ petrece [şi cu] ruşine. Ci după cumŭ îţĭ scriemŭ, [să facĭ] negreşitŭ, să viĭ, şi ţ-amŭ trimisŭ şi cartea ce ne scrie, să vezĭ. Ačasta, şi fiĭ sănătos.

Bun voitorŭ *Costandin is[pravnicul].*

Maĭ 29, 1754.

XXXIV.

Un preot către protopop, în afacerĭ de slujbă.

2 Iunie (?) 7262 [1754]. Popa Costandin (?) Boreştĭ (?) către protopopul (de Piteştĭ). „Aĭ trimis Sfinţiia Ta pă moşŭ deaconu Neguţă: bine aĭ socotitŭ Sfinţiia Ta, şi mulţămim Sfinţii Tale de osteneală ce aĭ făcut Sfiţiia Ta. Numaĭ astă sară să mă cruţĭ Sfinţiia Ta că n'am putut ven[i], că am mare triabă, iară dimi[nea]ţă voĭ veni negreşitŭ, şi cele ce veĭ fi avă[n]d Sfinţiia Ta, vomŭ vedea. Ci Sfinţiia Ta să nu puĭ vr'o socoteală, că dimineaţă voĭ ven[i].“

XXXV.

Răvaş al unuĭ logofăt către protopop, pentru afacerĭ.

Părinte protopoape, cu plecăciune mă închinŭ Sfinţii Tale cu răv[nă]. Nu putuĭ coprinde toate ceale ce avemŭ să vorbimŭ, măcar că aşŭ fi venitŭ şi eŭ la Piteştĭ. Acumŭ darŭ veĭ şti Sfinţ[ia] Ta că acumŭ sosiĭ şi eŭ dupeste Oltŭ camŭ bolnav, ci Sfinţ[ia] Ta să nu facĭ într'altŭ chipŭ, ci să viĭ până aicĭ, că înţeleseĭ că arŭ fi venitŭ şi dumnealuĭ Sărd[arŭ] Sandulŭ la Piteştĭ, şi ştiĭ că avemŭ treabă, şi după aceaia maĭ avemŭ şi altele. Ci, cumŭ zăcŭ, cu unŭ časŭ maĭ nainte să viĭ, şi atuncea pe largŭ ţi le voĭ spune toate cu amăruntulŭ, căte săntŭ şi dincolò, şi poţĭ să spuĭ şi dumnealuĭ Sărd[ariul], de te va întreba de mine, căcĭ n'amŭ venitŭ acumŭ la Piteştĭ, să spuĭ că veĭ să viĭ Sfinţ[ia] Ta până aicĭ, şi de aicea vomŭ merge amăndoĭ înnapoĭ la dumnealuĭ. De ačasta înştiinţăzŭ pă Sf[inţiia] Ta; şi rămăiŭ alŭ Sfinţii Tale plecatŭ ca un frate:

Iulie 6 dni, 1754. *Mihaĭ Logofăt Argeş[anul].*

[V°:] Sfinţii Sale părintelui prot[opop] chirŭ popa Petre otŭ Piteştĭ, cu fiiască plecăciune să să dea.

XXXVI.

Un fost econom al episcopieĭ de Rîmnic către protopop, pentru baniĭ şfertuluĭ.

Cu sănătate mă închin Frăţii Tale, oce prot[opop] Radule. Ceale ce mi i-aĭ scris, am văzut, numaĭ foarte grabă mare iaste de banĭ. Ci căt veĭ putea, sileaşte-te acum de fă istovul de bani şfert[uluĭ], că vorŭ să-ĭ trimiţem la Buc[ureştĭ]; iar, de ce-ĭ dă poclon, cănd veĭ veni din plas[ă], iar cum ştiĭ poartă-ţĭ cinstea. Maĭ mult nu zic, ca să nu vì cu niscaĭ treapede. Prea Sf. părintele iaste la Buc[ureştĭ] şi să află sănătos; acum maĭ în grabă ceale ce vor fi pe acolò, nu prea ştim.

Bun voitor:

Stoian p[roin] ec[onomul] episc[opieĭ] Răim[niculuĭ].

Avgust 1 dn., 1754.

Pentru o bute de vin ce aĭ la Statie, să am răspuns pentru preţĭ, — te mirĭ cum ne va trebui; să nu prea cauţĭ dobăndă multă, maĭ multă prietenie.

XXXVII.

Logofătul Mitropolieĭ către protopop, cu privire la dajdea preoţilor.

Cinst[ite] şi al mieŭ părinte sufletescu, Sfinţ[ia] Ta chir popo Petre prot[opop]. Cu fiiască plecăciune sărut măna Sfinţ[ieĭ] Tale, şi de la Dumnezeŭ îţĭ rog toate ceale bune. Scrisoarea ce mi aĭ trimis, o am luat; ceale scrise am înţeles, de sănătatea Sfinţieĭ Tale m'am bucurat. O scrisoare ce mi aĭ trimis de la moş popa Costandin proin prot[opop], maĭ în trecutele zile, am luat, şi n'aŭ vrut nimenĭ să şază, să-ĭ fiŭ dat răspunsulŭ. Însemnarea numelor ce aĭ trimis, am văzut, şi iar le trimiseĭ la Molitva Ta: să maĭ fie îngăduială. Căt din înpotrivitoriĭ Sfinţ[ieĭ Tale] aŭ scris, aŭ scris la Sfinţ[ia] Sa părintele, şi la dumnealuĭ Medelni[cer] multe părĭ, şi te-aŭ făcut zorbagiŭ, şi căte aŭ vrut; şi aŭ zis că din pricina Sfinţ[ieĭ] Tale sănt 90 de t[1] jos den dajde, de nu poate scoate slujba la cale, şi aĭ făcut mare turburare în judeţ. Şi ce răspunsu vor fi luat aceĭ trimiş, nu ştiŭ, făr numaĭ am întrebat pă Sfinţ[ia] Sa părintele, şi mi aŭ spus căte de Sfinţ[ia] Ta aŭ scris, şi am întrebat şi pă dum[nealuĭ] Med[e]l[nicer], şi am vorbit căte ceva ce s'aŭ căzut, şi mi aŭ spus dumnealuĭ de căte aŭ scris, şi te-aŭ dat de om răŭ, şi cum, din turburarea Sfinţ[ieĭ] Tale, stă slujba jos, şi s'aŭ zăticnit popiĭ de nu daŭ baniĭ. Şi acest răspuns am luat; ce să te daĭ în lăturĭ, să nu maĭ umbli turburănd acumŭ popiĭ, şi făcănd gălcevĭ: nicĭ nu e vremea şi găsescŭ pricină. Ci să-ţĭ cauţĭ treaba Sfinţieĭ Tale, păn ce-ş vor încheia socoteala, şi atuncea îţĭ va da voe de veĭ căuta; căcĭ Sfinţ[ia] Sa părintele şi dumnealuĭ Medelni[cerul] aŭ zis că nu o va lăsa jos, numaĭ ca să nu fie scandălă şi pricină te trage de tot la trebile Sfinţ[ieĭ] Tale. Şi nicĭ te fă

a pomeni pănă cănd va veni vremea. Iar să nu te amestecĭ într'această vreme, că apoĭ veĭ greşi: aşa mi aŭ zis. Numaĭ caută de lămureşte catastiful făr de dungĭ, cu toate numele, şi să stea în ghiozdan, şi să nu facă preoţiĭ sunet, ci să tacă, şi nu le da apă saŭ să-şĭ poarte numele. Apoĭ, eşind slujba la cale, să nu fie pricină. Atuncea v să va făţişà lucrul, şi să va cunoaşte dreptatea, că jalba de a să jălui preoţiĭ Sfinţ[ia] Sa pohteşte, şi và binele şi dreptatea, iar nu jafurĭ. Ce în ce chipŭ îţĭ scriŭ pecum ştiĭ că-ţĭ voescu cinstea şi binele, aşa fă. Acasta, şi fiĭ sănătos.

Al Sfinţ[ieĭ] Tale de bine voitoriŭ şi fiiŭ sufletescu:

N. Log[o]f[ă]t[ul] Mit[ropolieĭ].

Agust 13 dni, 7262 [1754].

[V°:] Sfin[ţieĭ] Sale chir popiĭ Petru, proin prot[opop], cu er cită sănătate să să dee.

[Pecete roşie, ruptă.]

XXXVIII.

Un diacon împuterniceşte pe un altul a strînge rămăşiţe de dajdea preoţilor.

† Să fie volnic diiacon[ul] Radul cu răvaş[ul] nostru să meargă la preoţi, pă unde va fi rămăşiţă, ca să ià toţĭ baniĭ pă căt vor şti eĭ că aŭ rămas să dea la diiacon[ul] Ştefan. Iar care va zice că s'aŭ plătit, şi pă urmă să va găsi neplătit, atuncĭ va da şi bani cu scărbă, şi va da şi treapăd. Acasta. *Ştefan diacon v'.*

Dechemvrie 23 dni, 1754.

XXXIX.

Un preot şi un diacon daŭ zapis pentru nişte lucrurĭ arse în biserica lor.

Adecă eŭ popa Antonie, dinpreună cu diiaconulŭ Radulŭ otŭ Piteştĭ, dat-amŭ zapisulŭ nostru la măna părinteluĭ prot[op]opuluĭ popa Pătru ot Piteştĭ, precumŭ să

să ştie, căzăndŭ noĭ într'oo greşală pentru nişte sculele bisericiĭ, de aŭ arsŭ săntu antimisŭ cu sfintile moaşte, de aŭ rămasŭ de nicĭ-o treabă, şi aŭ arsŭ şi o Liturghie de cele bune de la Buda, şi masa de prestolŭ de pănză, — decĭ, făcăndŭ eŭ greşala ačasta, amŭ fugitŭ. Decĭ, mahalagii, nesuferindu greşala ačasta, aŭ vrutŭ să înştiinţeze pă părintele Vlădica, ca să iaŭ pedeapsa după vina mea. Decĭ amŭ căzutŭ cu rugăčune la dumnealorŭ mahalagii şi la protopopŭ, de me-amŭ pusŭ zi, de acumŭ pănă Duminecă să aibŭ aduce antimisŭ pentru antimisŭ, saŭ să aibŭ a da t[1] 2, şi Liturghiia, şi masa de pre prestolŭ; iarŭ, de nu m'aşŭ afla Duminecă ca să plinescŭ stricăčunea ce s'aŭ făcutŭ, să fie volnicĭ să mă treapăde t[1] 3; pentru c'aşa ne-amŭ legatŭ noĭ cu zapisulŭ nostru, şi să dămŭ şi gloaba t[1] 5. Şi păntru credinţă amŭ scrisŭ cu măna noastră, şi amŭ şi iscălitŭ ca să crează.

M[esi]ţ[a] Ghenarie 7 dni, leat 7263 [1755].

Eŭ popa Antonie, platnicŭ.
Eŭ diconŭ Radulŭ, platnicŭ.

Dat-amŭ scrisoarea mea la măna diiaconuluĭ Radul, de bună credinţare, că, de n'oĭ veni pănă la sorocŭ, ş'arŭ trage vre un necazŭ pentru mine, să aibu a înplini eŭ dinŭ casa mea. Şi pentru credinţa mi i-aŭ pusŭ iscălitura maĭ josu, să să crea[ză].

Ghenarie 5 d., 7263 [1755]. *Eŭ popa Antonie.*

Adecă diconulŭ Radu, dat-amŭ zapisu mieŭ la măna părinteluĭ popa Petru, precumŭ să ştie că amŭ luat popa Antonie pă sama mea de la închisore, dă Joĭ pănă Dominică, iară, dosindŭ elŭ, să plinescŭ eŭ pagoba, şi i-amŭ iscălitŭ maĭ josŭ ca să crează.

Ghenarie 5 d., 7263 [1755]. *Eŭ Radu diiaconu.*

XL.

Răvaş de împrumut către protopopul Petru.

[C. 1760.]

Dat-amŭ răvăşelulŭ nostru la măna Sfinţii Sale părin-

teluĭ popeĭ Petre otŭ Piteştĭ, precumŭ să [să] ştie că m'aŭ înprumutatŭ cu parale 20. Şi pentru credinţa ne-amŭ pusŭ numele ca să să crează.

Eŭ Tudor, aprodŭ. *Eŭ Manea, aprodŭ.*

XLI.

Răvaş al luĭ Ion Măldărescu, cu cuprins intim.

[C. 1760.]

Cu frăţască dragoste şi cu bună vremea mă închinŭ dumitale, frate Petre. Iată că trimisăĭ acestŭ fečorŭ cu cai acolea la părintele, ca să măe de nopte, şi să vază şi pe dum[neata] cumŭ te maĭ aflĭĭ, şi moşŭ popa este sănătosŭ. Amŭ înţălesŭ pentru unŭ Ţiganŭ alŭ mieŭ cumŭ că arŭ fi venitŭ acolea; ci să-lŭ iaĭ cu cuvinte bune, să nu maĭ fugă undeva, şi dimineaţa să mi-lŭ trimiţĭ aicĭ, că (?), de-ĭ va fi voia părinteluĭ să i-lŭ vănzŭ, bucurosŭ să i-lŭ daŭ, că eŭ totŭ nu m'amŭ hrănitŭ cu dănsulŭ. Ačasta, şi rămăĭ ca unŭ frate alŭ dumitale.

Ionŭ Măldărescŭlŭ.

XLII.

Plîngere de la orăşeniĭ din Piteştĭ pentru un diacon ce vinde vin şi rachiŭ.

[C. 1760.]

† Noĭ oroşani den Piteştĭ jăluim Sfinţii Tale şi cu plecăciune ne rugăm Preasfinţii Tale să ne asculţĭ jalba, că săntem îngreunaţĭ de dăjdiile înpărăteştĭ şi de alte poruncĭ domneştĭ. [Pănă aicĭ, şters.]

Cu prea-plecată scrisoare jăluim Preasfinţii Tale pentru un diiacon de aiča, Luca, că veĭ şti Sf[inţiia Ta] că ţine cărčumă la casa luĭ, de vinde vin şi rachiŭ şi alte ce nu i să cade, în partea preoţească, şi ačasta noĭ n'am maĭ pomenit să fie diiaconĭ cărčumar[ĭ], măcar că porunca Preasf[inţii Tale] ştim: că preoţiĭ şi diiaconiĭ şi orĭcariĭ sînt în partea biseričască să nu ţie cărčum[ă] la casele lor. Dar acest[a] nu ştim cu ce socoteaală face acest lucru

necuvios; ci de ačasta facem ştire Preasf[inţii Tale] ca să îndrepteze Preasf[inţiia Ta], ca un stăpăn al tuturora, să nu fie volnicŭ să vănză vin la casa luĭ, să să necinstească partea preoţească. Ačasta ne rugăm Sf[inţii Tale]: blagosloveniia Preasfinţii Tale cu noĭ.

XLIII.

Listă de dijmă preoţească.

[C. 1780.]

Iaşĭ.

Foiţa de dijma popi. [Cincĭ nume de săteni.]

IV.

ACTE PRIVITOARE LA FAMILIILE CĂZĂNESCU ȘI STOIENESCU.

I.

Zapis pentru împrumut al unuĭ sătean din Dobricenĭ.

Adecă eŭ Andreĭ Budărăscul ot Dobriceanĭ, dat-am zapisul mieŭ la mănah Log[ofătuluĭ] Dumbrav[ă] ot Dobriceanĭ ca să fie de bună credinţă păntru să să ştie că i-am fost datorĭ căţ[ĭ]vah banĭ încă maĭ denainte de vreame; de aciĭ noĭ ne-am socotit încă la Bucureştĭ, şi i-am rămas dator 7 p', şi nu i-am pus ză pănă la tomnă, să viŭ să-ĭ aduc ban[i] făr nicĭ-o sminteală, păntru că aşah m'am cheltuit. Iar, de nu voĭ veni să-ĭ aduc ban[i] la zi, să trimiţ[ă] cu treapăd, să-ĭ daŭ bani fără voia mea. Şi, căndu s'aŭ scris acest zapis, fost-aŭ mărturiĭ cariĭ să vor iscăli maĭ jos. Şi pentru maĭ adevărată credinţă pus[u]-mi-iam şi eŭ numele şi peceate, ca să să crează.

Mart 15, l' 7188 [1680].

Ispisah az Costandin Logofăt ot Buc[u]reşt[ĭ]. Eŭ Andri Budărăscul. Az Spirea Logofăt ot Bucureştĭ, mărturie. Az Udrea, mărt[urie]. Az Mircea ap[r]od, mărt[urie].

II.

Zapis al luĭ Toma Stoienescu, pentru o datorie.

29 Maiŭ 7189 [1681]. „Toma ot Stoineştĭ“ dă zapis pentru datoria ce are la Logofătul Dumbravă. Martur „popa Tănasie“.

III.

Catastif de vinăriciŭ şi alte socotelĭ.

[Nume:] Cărstiianŭ Drăgănesculŭ, Stoeanŭ ot Cacova, soru-sah, Rada Stupăreasa, Dobrinŭ Drăgănescul, Mihailŭ

alŭ Vilăi, Oprea alŭ Despeĭ, Stanŭ ot Val[ea] Lupuluĭ, Stroe bratŭ pop[eĭ], nean[ea] Andriiŭ păr[călabul], Sarchizŭ, Stanŭ Căţa, Pătru Grozăvesculŭ, Andre otŭ Suseanĭ, Lazărŭ Cizmarŭ, Cărstea Şelariulŭ, Drăguşin, Dărmonŭ, Pătru Hagiesculŭ, Radulŭ Răznesculŭ, Sima otŭ Stoineştĭ, Neago, unchiiaşulŭ Danŭ, Sima celŭ micŭ, Arsănie, Lisafta, Ianculŭ, Sărbulŭ otŭ Bărbăteştĭ, Radul Mogoşescu, Sima Hagiescu, la jup. Gĭura. [Sumele, cîte 1, 2, 9 t[l], banĭ 42, 100 etc.]. Aprilie 15, la seam[a] a 2. Ghen. 1.

Fii luĭ Barbuluĭ ... Dat-am păntru Stanŭ, la berbecĭ banĭ 24, la birulŭ Diiluĭ banĭ 17. La Barbulŭ, de la untŭ, banĭ 35 ...

L[t] 7192[1684], Aprilie 15, dat-amŭ luĭ Pătru banĭ 100, etc.

Maĭ 21, l[t] 7192 [1684]. Dat-amŭ luĭ Stanŭ Băbanŭ, leĭ 2, până la tomnă să-mĭ cosască 2 fălcĭ.

Maĭ 22 d., l[t] 7192 [1684].

Socotitu-ni-amŭ cu Stanŭ bratŭ Marco păntru datoriĭ: s'aŭ aflatŭ cu totŭ banĭ 408.

Iunie 27 d.

Dat-amŭ Opriĭ luĭ Vas[i]lie la hăračŭ banĭ 133, până la tomnă.

Iarŭ la bani hăraciuluĭ datŭ luĭ Stanŭ otŭ Valea Lupuluĭ, t[l] 1.

Dat-amŭ luĭ Pătru Răc: la hăračŭ, t[l] 1 p[l].

[Sinete de la „Cărstiian Drăgănescul" către „diiac[onul] Dumbravă", de la „Stanciul snă — otŭ Stoineştĭ" către „Log. Dumbravă otŭ Dobriceanĭ": „i-amŭ pusŭ neşte făşiĭ a nostre zălogŭ: însă moşie de pe Dealul Pietrarilorŭ ..., până în viia Vladuluĭ Păuşea". — 29 Ianuar 7191[1683], de la „Costandin snă — ot Stoineştĭ" către acelaşĭ, pentru zălog de moşie, „până în mejdina unchiiaşuluĭ Vladuluĭ Păuşu"; aceiaşĭ dată. „La Ionŭ Dărmonŭ de pe vinŭ ... La finulŭ Stanŭ până la Sănjorzu ... De pe slănină amŭ loatŭ de o dată leĭ 6, banĭ 5. Maĭ datŭ saamă datŭ la căte ocă 3, în credinţă pe saama luĭ ocă 3, din slănina din ...

Ghen. 1, l[t] 7192 [1684].

La cine amŭ datŭ rămători Ianea ... Stoica Ularŭ ...

Să să ştie cătă ceaară aŭ fostŭ, ocă 332 p[1], oca po banĭ 70, facŭ banĭ t[1] 174 p[1], banĭ 9.

Scoatemŭ cheltuiala ce au loatŭ jup[ăn] Lazăr dentr' această ceară a nostră, leĭ 1 p[1], i ost banĭ safi leĭ 173, banĭ 9.

Face şi ceaara Herăĭ: aŭ fostŭ ocă 120, 3 p[1], safi facŭ banĭ leĭ 64 p[1], 44; scoateamŭ cheltuiala leĭ p[1], ost safi banĭ 44.

Ce s'aŭ luat saama oilorŭ; Maĭ 26, l[t] 7192 [1684].

Oĭ marĭ cu lapte 41, mioare marĭ 10, oĭ stearpe 1, berbecĭ marĭ 6, mieĭ 12, miiale 26, 1 miiă mică.

Să să ştie căţĭ rămătorĭ marĭ săntŭ la mine: 66 săntŭ, şi micĭ 8 săntŭ.

[Aiurea:] Oĭ cu lapte 23, oĭ marĭ stearpe 3, înterţiĭ 4, mioare 9, mieĭ 15, miiale 9.

IV.

Altul de la un Logofăt din Stănceştĭ.

† Azŭ Costandin ot Stănceştĭ. Răvaşul mieŭ la măna dumnealuĭ Vladuluĭ Logofăt, cum să să ştie că din 20 de t[1] ce aŭ avut frate-mieŭ Dum[i]tru la dumnealuĭ, dat-aŭ frăţine-mieŭ leĭ 10, şi mi-aŭ dat mie leĭ 10, de s'aŭ plătit, şi, nefiind zapisul să i-l daŭ, i-am datŭ scrisoarea mea cum să să ştie că s'aŭ plătit de istov.

Octomvrie 28 dni, l[t] 7194 [1685].

Costandin snă Tănasie Log[ofăt] ot Stănceşt[ĭ].

V.

Zapis pentru un împrumut făcut de Cămăraşul de Slănic.

Adecă eŭ Bade Cămăraşul ot ocna Slănecul dat-am acesta al meŭ zapis la măna frateluĭ nostru Vladul Logofăt, ca să fie de bună credinţă cum să să ştie că, lundu eŭ Cămărăşiia înpreună cu dumneluĭ, şi găsindu-mĭ de banĭ de am dat la slujbă, şi, maĭ dăndu el banĭ de la dănsul, de aŭ lucrat ocnele pănă le'ŭ răspunsu şi le'ŭ dat pe bolovan, iar apoĭ, nesuferindu-l dumnelor boiariĭ, lip-

sindu-l de slujbă, eŭ într'alt chip n'am avut cum face cum păntru banĭ ce mie'ŭ dat, însă t[1] 140, să aibu a-ĭ care *(sic* = dare) la Sfeti Petre, şi pre venitul slujbeĭ să fim fraţĭ, să înparţu cu dumneluĭ în doo, cu jur[ă]mănt să nu-l înşăl, ci să înpărţim frăţeşte precum ne'ŭ fost tocmela d'intăĭ. Iar, nedăndu-ĭ bani la zi, căt[ă] cheltuial[ă] saŭ zečuială s'ar face, să fie tot de la mine. Aşijdere, căndu va fi la zi, să aibu a mă socotire, să-ĭ daŭ parte dum[i]sale păn la un ban: şi den mila domnescă, şi cu ce am maĭ căştiga. Şi la tocmela noastră fost-aŭ marturĭ de faţă Necula Logofăt şi alţĭ omenĭ bunĭ. Şi eŭ pentru credinţa am iscălit cu măna mė maĭ jos, ca se să creză. Pis Mart 3 dni, l[t] 7197 [1689].

Az Andreĭ Aprodul mart[or]. Eŭ Bade Căm[ă]răşălŭ ot ocnă Slănec. Az Necula, Logofăt, martor; Drăgan văt[af], mart[ur].

[V°:] Zapisul Badiĭ Urezeanul de tocmeala ocniĭ Slănicul.

VI.

Socotelĭ de gospodărie.

[C. 1690.]

Datŭ Dumitriĭ, căndu s'aŭ dusŭ la Bucureştĭ, t[l] 1.

Iarŭ i-amŭ datŭ la un hăračŭ banĭ 66.

Dat-amŭ la mortea luĭ, ceară ocă 2 p[l], căte banĭ 80.

Datu-i-amŭ o vacă stearpă de aŭ tăiatŭ la mortea luĭ.

VII.

Socoteala uneĭ răscumpărărĭ de moşie.

[C. 1690.]

Să să ştie răscumpărătoarea satuluĭ Căzăneştiĭ de către Radul Cliuč. Buzescul: după moartea luĭ i-aŭ răscumpărat Jupăneasa luĭ Marica i brat ego [= şi fratele eĭ] Radul Post., şi cine căte căţĭ banĭ aŭ dat, să să ştie anume.

Coman banĭ 220, Tudor, etc. Cin banĭ 25.900.

VIII.

Zapis pentru despărţenie.

Adecă eŭ Nasta, soţie Logofătuluĭ Vladuluĭ, dat-am zapisul meŭ la măna Logofătuluĭ, soţii mele, ca să fie de bună credinţă cum să să ştie că, aflăndu-mă în vină mare, şi de curvie, de despărţală, de care n'am putut nice eŭ tăgădui, şi însă m'am mărturisit înnainte a preoţĭ şi a omenĭ bunĭ, carea fapta mè m'am despărţit de căsătorie mè şi de dumnieluĭ, ca să fie dumnieluĭ slobod de mine şi ertat, şi eŭ de dănsul, şi nu s'aŭ îndurat de mine ca să facă cum porănceşte pravila, şi m'eŭ dat şi zestrele îndărăt, ca să avem bună pace, unul de către altul. Şi la acest zapis a fost om[enĭ] bunĭ şi preaoţĭ mărturiĭ, cari să vor iscăli maĭ jos. Şi păntru adevărată credinţă m'em pus degetul ca să crează.

Pis mes[iţa] Iulie 1 d., leat 7199 [1691].

Şi cu nasturĭ de mărgăritare cu căşuţĭ de aauru şi 2 vacĭ cu lapte fealeĭ.

[Pecete neînţeleasă: „Sima Log. măr.“, cu fum, pe care o pată de grăsime.]

Eŭ Nasta, soţie Logofătuluĭ Vladuluĭ.

Eŭ popa Caprea, ot Greableştĭ [scrie].

Az Luca Căp[i]t[anul] za marto[lo]ğ, ot Lăvişte, mărt[urisesc].

Eŭ popa Stan.

Varlaam ermonah, mart[ur].

Alixandru Căpt. Voicina, martor.

[V°:] Zapisul Nastiĭ de dăspărţeală, unul de către altul.

IX.

Carte de despărţenie a Mitropolituluĭ Teodosie.

Theodosie milostiiŭ bojiiŭ arhiepiscopŭ i Mitropolit vsei zemli ugrovlahiscoi.

Dat-am cartea Vlădiciiĭ Meale Vladuluĭ Logofăt ca să fie de acum nainte în pace şi dăspărţit de către fămeaia

luĭ, Nastea, care o aŭ fost luat cu cununie, pentru că aŭ venit amăndoĭ de faţă la Vlădiciia Mea, de aŭ avut judecată, zicănd Vladul Logofăt cum că, fiind ea muiare rea, curvă, s'aŭ fost voit eĭ dentru dînşiĭ încă maĭ de nainte vreame de s'aŭ dăspărţit şi ş'aŭ făcut şi zapise de dăspărţală unul la măna altuia, care le-am văzut şi Vlădiciia Mea, întru care şi ià singură îşĭ mărturisiia vina eĭ, şi maĭ zicea Vladul Logofăt cum că i-ar fi măncat ià ce ar fi avut, scule, banĭ şi altele, iar ià încă zicea că i-aŭ măncat Vladul Logofăt ale eĭ zestri. Pentru care lucru aŭ mersu şi la Divan amăndoĭ de faţă, de aŭ avut judecată. Decĭ Măriia Sa Vodă i-aŭ dat pre seama Vlădiciiĭ Meale ca să le luom seamă şi să-ĭ judecăm; şi aŭ poruncit Măriia Sa şi jupănuluĭ Enuţă, starostiĭ de neguţitorĭ, ca să fie la ačastă socoteală, şi Raduluĭ vătaf de puşcărie. Decĭ, luîndu-le seama, aşa am aflat şi am judecat, cum nicĭ Vladul Logofăt să nu aibă a luarea de la Nastea nimic, nicĭ Nastea de la Vlad. Ci numaĭ să aibă pace unul de cătră altul. Iar, pentru faptele eĭ, aflăndu-să ià muiare rea şi în vină de curvie, de care sfănta pravilă pre căţĭ află în vină ca aceaia, cu totul îĭ striinează şi-ĭ dăsparte,— direpţ aceaia şi Vlădiciia Mea încă i-am dăspărţit unul de cătră altul, precum şi eĭ singurĭ s'aŭ fost voit şi s'aŭ dăspărţit maĭ denainte, şi am dat şi ačastă carte a Vlădiciiĭ Meale de judecată la măna Vladuluĭ Logofăt, ca să fie de acum nainte slobod şi în pace de cătră fămeaia luĭ, Nastea, şi să n'aibă 'a maĭ cearerea nimic la dînsul, nicĭ elŭ la dănsa. Şi pre leage să aibă voe a-şĭ luarea altă fămeae. Ačasta scriem.

† Vl[ă]d[i]ca Theodosie.

Dechemvrie 3 d., l[t] 7200 [1691].

X.

Hotărîre privitoare la nişte stupĭ.

Alixandru Velŭ Vornicŭ i Diiculŭ Vel Logofătŭ dat-amŭ cartea noastră de judecată Vladuluĭ Logofăt ca să fie în

pace de către Arsenie den Piteştĭ, pentru că aŭ avutŭ întrebăciune amândoĭ de faţă înnaintea noastră, pentru nişte stupĭ ce aŭ fostŭ cumpăratŭ Vladulŭ Logofăt de la Rada, fămeaia luĭ Čocanŭ den Arefŭ, însă mătcĭ 26, zicăndŭ Arsenie cumŭ că i-arŭ hi cumpăratŭ elŭ maĭ nainte aceştĭ stupĭ. Iarŭ Vladulŭ Logofăt, elŭ scoasă zapisulŭ Radeĭ fămeiĭ luĭ Čocanŭ şi răvaşulŭ luĭ Daanŭ aprodulŭ, şi a luĭ Prodanŭ, sluga luĭ Arsenie, cariĭ aŭ fostŭ hărăcearĭ trimişĭ de Arsenie, fiindŭ el zapciŭ de haračŭ, întru carele scriia cumŭ că aŭ cumpăratŭ Vladulŭ Logofăt aceştĭ stupĭ, şi aŭ datŭ banĭ gata în măna aproduluĭ ce scrie maĭ susŭ, şi a slugiĭ luĭ Arsenie, de aŭ plătitŭ haračulŭ luĭ Čocanŭ. Iarŭ Arsenie, neavăndŭ nicĭ-o scrisoare de cumpărătoare, numaĭ ce aŭ zisŭ că are mărturiĭ pe Preda Uesculŭ şi pre Galatiia, şi, poruncindu-i-se să-ĭ aducă înnaintea noastră, eĭ nu i-aŭ pututŭ aduce ca să mărturisească. Într'aceaia noĭ amŭ judecatŭ ca să-şĭ ţie Vladulŭ Logofăt stupiĭ ce aŭ cumpăratŭ cu bună pace de către Arsenie; maĭ multŭ vaalŭ saŭ băntuială să n'aibă. Ačasta scriem.

Ghenarie 11 dni, lt. 7201 [1693].

Alixandru Vel Vornicŭ,
Diiculŭ Velŭ Logofătŭ.

[V°:] Carte boiarilorŭ de rămasulŭ luĭ Arsenie.

XI.

Carte de judecată a luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu, în aceiaşĭ afacere.

20 Ianuar 7201 [1693]. Costandin Voevod. „Dat-am cartea Domnii Meale de judecată Vladuluĭ Logofăt, ca să fie în pace de acum înnainte de către Arsenie din Piteştĭ, păntru că aicĭ înnaintea credinčoşilor Domnii Meale Alixandru V^l Vornic i Diicul V^l Logofăt aŭ avut amăndoĭ întrebăčune de faţă păntru nişte stupĭ ce aŭ fost cumpărat, zicănd Arsenie cum că i-ar fi luat el maĭ înnainte, păntru nişte datoriĭ ale luĭ de la fămeaia luĭ Čocan, iar Vladul Logofăt aŭ scos zapisul Radeĭ, fămei luĭ Čocan, şi

răvaşul luĭ Dan aprodul şi al luĭ Prodan, slug[a] luĭ Arsenie, întru carele scriia cum că aŭ cumpărat Vladul Logofăt aceştĭ stupĭ pre banĭ gata, şi aŭ dat aceştĭ banĭ în măna slugiĭ luĭ Arsenie, de aŭ plătit haračul luĭ Čocan, find însuşĭ Arsenie zapciŭ de haračŭ într'acestŭ judeţŭ. Iar Arsenie, neavănd nicĭ-o scrisore de tocmeală saŭ de cumpărătoarea acestor stupĭ, aŭ zăs că are mărturiĭ pe Preda Uescul şi pe Galatiia, şi, viind şi Preda Uescul înaintea boiarilor, el aşa aŭ mărturisit cum că aŭ zăs Arsenie cătră el că i-aŭ luat păntru haračul luĭ Čocan, fiind haračul plătit cu baniĭ acestorŭ stupĭ de Vladul Logofăt. Şi aŭ ramas Arsenie de leage şi de judecată denaintea boiarilor Domnii Meale. [Întăreşte Domnul.]

[Monogramă cu roşu; pecete mare cu chinovar: cele două chipurĭ lîngă cruce şi inscripţia: Iѡ Костандін Воевода, божію милостію земли Ѹгровлахіи.]

Pročt. V[1] Logft.

XII.

Împărţire de avere.

Foae pentru mult, puţin ce iaste partea copiilor luĭ Mateĭ і Pătru, pe saama frăţine-său Raduluĭ, ot Maĭ 18 dni, i^{t} 7201 [1693].

De cănd aŭ luat Radul cu Divan şi cu socoteala a patru boiarĭ, anume Neagoe Pit. Rătescul, i Mateĭ Cliuč., i Arsenie Log. ot Piteştĭ, i Stan Vornicul, ca să-ĭ ţie el să-ĭ crească, cu toată partea lor ce-aŭ avut, precum scrie înlăuntru anume:

Partea luĭ Mateĭ i Pătru.

10 boĭ de jug.
6 vač cu 6 viţeĭ.
6 mănzaţĭ cu mănzate.
2 boĭ tinerĭ, căte de 2 viţăĭ.
2 vacĭ tinere, una cu viţel.
2 caĭ de călărie.
1 iapă.

2 mănjĭ.
14 oĭ cu 14 mieĭ.
4 mioare.
2 berbeč.
60 măcĭ de stupĭ.
14 sfini, cu mic cu mare.
160 vea[dre] vin gata, care l-aŭ văndut Radu la Dima.
Čn t[1] 103, 26.
Şi la alţiĭ, vad[ra] po banĭ 86.
120 ob[oroace] de grăŭ gata din faţa arieĭ, po banĭ 88, čn t[1] 80.
4 tingirĭ cu capace.
20 tipsiĭ de cositor.
1 tigae.
1 păreache hiiare de plugŭ.
1 fierŭ lat, iar al copiilor.
1 pirostrie.
1 sfeaşnec de araam[ă].
Afar[ă] din bucate sănt banĭ t[1] 183, 27, luaţĭ de pe vin, i grăul cop[iilor].

Iarăş însemnăm ce aŭ rămas neîmpărţit să să înparţă pe 3 fraţĭ, cum scrie în jos:
2 caĭ, unul murgu, altul vănăt.
1 cazan cu capac i ţavă za rachiŭ.
1 blană spinărĭ de vulpe noao.
1 işlicŭ cu samur.
1 chindeş de atlaz albastru.
1 brăŭ de argint zălog za t[1] 3: i-aŭ luat Radul.
1 măhrămĭ de sărmă.
1 păreache cerceĭ de aurŭ.
1 păreache pistoale cu tocurĭ bune.

Aicĭ însemnăm ce-aŭ luat Radul venitul viilorŭ, a copiilorŭ, şi al poduluĭ şi al moriĭ în ceĭ anĭ.
Venitul poduluĭ în anul întăĭ t[1] 36.
Al doilea an t[1] 40.
Al treilea an t[1] 36.

Luat-aŭ şi vin în anul d'intăĭ, numaĭ din viia copiilor, v^{d} 220.

Al doilea an v^{d} 180.

Al treilea an l-aŭ dat în datoriĭ copiilor, banĭ v^{d} 100.

Şi luĭ Pătru vin v^{d} 40.

Şi luĭ Mateĭ vin v^{d} 50.

Venitul morilor la 3 anĭ, po ob. 120, č^{n} ob. 360.

Izvod din foaia luĭ Goran Logofătul, care aŭ luatŭ Dosie Logofătul, când i-aŭ soc[o]tit cu boiari pentru bani ce pre unde aŭ avut Goran Logofătul. 200 t^{l} la jup[ă]nul Mihul, ce-aŭ fost băgaţĭ în grăŭ, care grăŭ l-aŭ vândut Radul, şi aŭ luat toţ bani în măna luĭ.

80 t^{l} la Părvul Sluj. Pleşoianul.

230 p^{l} t^{l} la Costandin Vist[ierul] Ştirbeaiŭ.

500 t^{l} la jupănul Stoian ot Bleaicĭ.

73 p^{l} t^{l} iar la jupănul Stoian, de pe miiare.

Čn t^{l} 1083 p^{l}.

Maĭ aflatu-se-aŭ un zapis în urmă la Vladul ot Piteştĭ, datorie t^{l} 300.

Maĭ luat-aŭ Radul de la Curte, pentru o împrumutare ce dedeasę Goran Logofătul, t^{l} 50.

Maĭ luat-aŭ Radul de pe un cal roibu breaz ce-aŭ vândut Simeĭ Schileariul t^{l} 41.

1083 —

1391

2474 —

[cu cifre.]

Č^{n} cup. t^{l} 1474 p^{l}.

Să să ştie şi datoriile ce-aŭ plătit Radul den bani tăt[ă]ne-săŭ.

150 t^{l} aŭ dat la Vlădica Varlaam.

100 t^{l} aŭ dat la mătuş[ă]-sa Vilaia, iar alţĭ t^{l} 50 i-aŭ dat din casă.

40 t^{l} aŭ dat Scordoceasiĭ.

60 t^{l} aŭ dat pre mălaĭ la vream[ea] lipsiĭ.

Datul č^{n} t^{l} 358.

Să să ştie ce banĭ s'aŭ cheltuit la moartea la Goran Logofătul cum semnează în jos, ca să nu zică Radul că aŭ dat el niscărĭ banĭ de aiurea.

42 t[1] s'aŭ aflat banĭ gata în desagi luĭ.

50 t[1] s'aŭ luat de pre o casă din Buc[u]reştĭ.

50 t[1] s'aú luat de la părintele Vlădica, cari s'aŭ plătit din venitul casiĭ.

Čn t[1] 142.

L[t] 7204 [1696], să să ştie lucrul vieĭ copiilor: de astoamnă până acum la pleavil[e] s'aŭ cheltuit t[1] 7,22; dentr'aceştea aŭ dat Mateĭ zloţĭ 2; şi am dat eŭ, Vladul Logofătul, t[1] 5 p[1], 44.

Maĭ dat-am eŭ, Vladul Logofătul, la pleavil[e], t[1] 2,33.

De la mine č[n] t[1] 8,11.

XIII.

Socoteala văduveĭ luĭ Goran Logofătul cu fiastrul eĭ.

Socoteala jup[ă]neasiĭ Marii, ce aŭ fost a luĭ Goran Logofătul, şi cu fiastru eĭ, Radul snă Goran Logofăt, pentru zeastrele eĭ, luundu-ne den porunca Mării Sale Domnu nostru Io Costandin Voevoda den Divan ca să aleagem zeastrele eĭ, ce va fi adus în casa luĭ Goran Logofătul, şi, ce va fi lipsind den zeastrele eĭ, să-ĭ dea Radul cu fraţiĭ luĭ, Mateĭ i Pătru, pecum arată în jos anume.

Maĭ 18 dni, l[t] 7201 [1693].

† Pentru o Ţigancă anume Costanda, ce zice Mariia că iaste a eĭ de zeastre, iar Radul zice că iaste răscumpărată de tat[ă]-său Goran Logofăt cu baniĭ luĭ; iar, de va jura Mariia că iaste a eĭ de zeastre, şi n'aŭ dat Goran Logofătul banĭ, şi, jurând, să fie a eĭ. Dă ačasta s'aŭ înpăcat să-ĭ dea schimbu, şi i-aŭ dat Radul pre o copilă de Ţigan, anume Stanca, fata Staneĭ Ţigancăĭ Lăioasa.

30 de stupĭ să să întreabe pre Pătru Căp[i]t[anul] za dăr[ăbanĭ], de va mărturisi şi dumnealuĭ că aŭ avut la dumnealor daţĭ de părinţiĭ eĭ stupiĭ de zeastre şi le-aŭ luat venitul stupilor Goran Logofăt, să-ĭ dea Radul cu fraţiĭ

luĭ, iarŭ, dă nu va fi avut stupĭ de zeastre, să să lipsască dă eĭ. *[Şters:* Şi, măcar de vor fi şi fost şi-ĭ vor fi măncat răutăţile, să rabde, iar, de-ĭ va fi stricat Goran Logofătul şi le-ar]; iar, de va fi luat Goran Logofătul venitul lor, să-ĭ dea deplin mătč 30.

O coftirie venitică ce lipseaşte Marii de la zeastre, pentru o dulamă [a] eĭ, ce zice ià că o aŭ purtat şi o aŭ spart, căt aŭ fost în casa luĭ Goran Logofătul,—să o dea Radul cu fraţiĭ luĭ.

Şi iarŭ să maĭ dea Radul cu fraţi luĭ mumeĭ lor Marii o roche de atlaz, pentru o roche ce zice ià că o aŭ purtat păn o aŭ spart, în casa luĭ Goran Logofătul.

Şi iarŭ să maĭ dea Radul cu fraţiĭ luĭ mumeĭ lor un peşchirŭ lungu de masă, pentru un peşchir al eĭ, ce zice că l-aŭ petrecut ià în casa luĭ Goran Logofătul.

Şi iar să dea Radul cu fraţiĭ luĭ o vacă cu lapte mumăniĭ lor Marii, -care iaste dată unuĭ copil al eĭ de naşesăŭ, Necula Cămăraş.

Dentr'aceaste zestri aŭ dat Radul 3 boĭ şi vač 2, za t[1] 38,38 *[cu cifre].*

Pentru 2 păreichĭ de cerceĭ de aurŭ ce zice Radul snă Goran Logofătul că i-aŭ făcut tat[ă]-săŭ şi-ĭ tăg[ă]duiaşte mum[ă]-sa Mariia cea vitrigă că nu i-aŭ luat, de va jura Mariia cum că nu le ştie dă ştire şi nu i-aŭ luat, să răbde Radul, iar, neputănd jura, să-ĭ dea.

Iar pentru alţĭ banĭ şi alte scule, dechise de ale caseĭ, ce bănuiaşte Radul cu fraţiĭ luĭ Mateĭ i Pătru pre muma lor Mariia, cum să-ĭ fie luat ià şi lor nu le dă, şi, tăg[ă]duind ià că n'aŭ luat nič banĭ, nič alt[a] nemic de ale luĭ Goran Logofătul, deč pentru ačasta noĭ aşa am judecat cum să jure Mariia cu preoteasa popeĭ luĭ Tănasie şi cu preoteasa popeĭ Sincăĭ, cum că n'aŭ luat nič-un ban, nič alt nemic den casa luĭ Goran Logofătul, şi, jurănd, să aib[ă] pač[e], iar, neputănd jura, să dea ce aŭ luat. Însă afară den t[1] 40 ce aŭ mărturisitu la noĭ că s'aŭ luat şi i aŭ cheltuit în casă. Însă s'aŭ socotit dă ačasta să nu jure ià, ce să să facă o carte de afurisanie asupra popeĭ luĭ Tănasie

şi a popeĭ Sincăĭ, cu preoteascle lor, să mărturisască precum vor şti eĭ.

Şi, pentru părţile copiilor, de bucată, de toate ce aŭ rămas de la tatăl lor, Goran Logofătul, s'aŭ dat toate pe sama frateluĭ lor Radul, fiindu-le frate maĭ mare.

Iar, pentru un copil maĭ mic, Pătru, fiind pe lăngă mumă-sa, s'aŭ socotit să i să dea pentru măncarea luĭ pre an grăŭ oc[ă] 24 şi vin veadre 30, şi pentru alte bucate de măncare să-ĭ maĭ dea pre an căte t[l] 10, şi, pentru îmbrăcămintele copiluluĭ să-l înbrace frate-săŭ Radul, — la anĭ 3 č-aŭ dat Radul să să ştie: dat t[l] 4, şi vin v[d] 8, şi grăŭ ob[oroace] 17, şi meĭ ob[oroace] 20.

Şi pentru zapisele moşii Tocsăbeanilor, care le-aŭ luat Mariia să le dea la măna Raduluĭ, — le-aŭ dat la măna mea [adausă proposiţia din urmă].

Şi să maĭ dea Radul cu fraţiĭ luĭ Marii 2 pieĭ de boŭ bătute, pentru nişte hamurĭ ce zice Mariia că le-aŭ avut de zestre, şi le-aŭ petrecut.

Şi iar să maĭ dea Radul cu fraţiĭ luĭ 2 tipsiĭ de cositorŭ micĭ pentru un ibric ce zice Mariia că l-aŭ avut de zeastre, şi s'aŭ petrecut.

Iar pentru ce ceare Mariia, pentru parte, să ià de la fečoriĭ luĭ Goran Logofătul, dă ačasta am lăsat să-şĭ întreabe la Divan.

Neagoe Pit. Rătescul. Ştef[an] Clucerul Dobricenul.

Az Stan Vornic.

Socoteala ce s'aŭ făcut Vladuluĭ Logofăt pentru cheltuiala ce aŭ arătat că aŭ cheltuit căt aŭ şăzut în casele luĭ Goran Logofătul, precum scrie în catastihulŭ luĭ care aŭ dat la socoteală, precum arată în jos anume.

Maĭ 18 dni, l[t] 7201 [1693].

Arătat-aŭ cheltuiala măruntă ce aŭ făcut precum scrie anume în catastiful luĭ, t[l] 88 p[l.]

35 ob. meĭ aŭ arătat Vladul că aŭ cumpărat cu banĭ, şi s'aŭ măncat în casă; i s'au socotit ob[orocul] po banĭ 50; č[n] t[l] 13.

19 ob[oroace] grăŭ aŭ arătat Vladul că aŭ cheltuit în casă, ob[orocul] po banĭ 78; č^{n} t^{l} 11, 17.

č^{n} t^{l} 115, 17.

Dentr'aceştĭ banĭ să descarcă Radul cu fraţiĭ luĭ de către Vlădica dă ceale ce aŭ luat el, precum scrie.

Luat-aŭ Vladul dupre neşte unt t^{l} 1 p^{l}, 48.

Maĭ luat-aŭ Vladul dupre miere t^{l} 10.

Luat-aŭ Vladul dupre nişte tescuvine t^{l} 1, 44.

Şi iar aŭ maĭ luat vin, veadre 24, po banĭ 50, č^{n} t^{l} 9 p^{l}, 50.

Şi iar aŭ maĭ dat Radul Vladuluĭ banĭ gata, t^{l} 10.

č^{n} t^{l} 33 i banĭ 6.

Iar pentru neşte banĭ ce zice Radul că aŭ dat Vladuluĭ, t^{l} 5.

Pentru care banĭ zice Vladul că aceştĭ banĭ s'aŭ pus la alte socoteale ale lorŭ, şi, fiind price întru dănşiĭ, am pus să jure Vladul pecum sănt puşĭ la alte socoteale, şi, jurănd, să aibă pace.

S'aŭ înpăcat să nu maĭ jure.

Şi iar pentru neşte vin veadre 13, care s'aŭ socotit vadra po banĭ 80, č^{n} t^{l} 7 p^{l}.

Pentru care vin zice Radul că l-aŭ băut Vladul la nunta luĭ, iar, Vladul tăgăduind că n'aŭ luat, am zis şi pentru ačasta să jure, şi, jurănd, să aib[ă] pace, iar, neputănd jura, să dea baniĭ. S'aŭ înpăcat ca să nu maĭ jure.

Iar pentru t^{l} 50, ce zice Radul că aŭ mărturisit Vladul cătră Anghel Arma[ş] că aŭ găsit în casa luĭ Goran Logofătul, cănd aŭ luat pre Mariia, şi acumu-ĭ tăg[ă]duiaşte, că n'aŭ luat, nicĭ aŭ zis, şi pentru ačasta noĭ am zis, de va putea jura Vlad că n'aŭ văzut el aceĭ banĭ, nice-ĭ ştie, nice i-aŭ luat el, nice i-aŭ mărturisit, şi, jurănd, să aib[ă] pace, iar, neputănd jura, să să dea baniĭ, s'aŭ înpăcat ca să nu maĭ jure.

Aŭ rămas să dea Radul cu fraţiĭ luĭ Vladuluĭ Logofăt pentru cheltuiala ce aŭ arătat cu catastih[ul] luĭ că aŭ cheltuit.

Ot siiŭ s'aŭ socotit de s'aŭ scăzut ca să nu maĭ jure pentru baniĭ ce scriŭ maĭ sus, t^{l} 7 p^{l}.

I ost safi Radul, cu fraţiĭ luĭ, Vladuluĭ t[1] 72 p[1].

Ot siiŭ datu-mi-i-aŭ Radul întâĭ t[1] 20 şi, maĭ pe urmă, cu de la Papa cu acum, t[1] 12.

Maĭ dat banĭ gata şi de pe un brăŭ, t[1] 4 p[1]. Maĭ datu miia Radul la Octomvrie 24 dn., la leat 7205 [1696], vin, vead[re] 65, po banĭ 33, č[n] t[1] 19; însă. precum s'aŭ vândut în cărt[i]cele, s'aŭ pus toţĭ bani deplin, făr de nicĭ-o lipsă; iar alte v[d] 80 s'aŭ dat čopil[u]luĭ luĭ Pătru la 3 anĭ, cum aŭ rănduit aceştĭ boiarĭ, lipsindu-ĭ veadre 10, de nu i s'aŭ dat.

Neagoe Pit[ariŭ] Rătescul *Ştef[an] Cluč[eriŭ] Dobriceanul.*

Az Stan Vornic.

XIV.

Carte domnească de împlinire pentru datorie.

Milostieiŭ bojieiŭ Io Costandin Voevoda i gospodinŭ zemle vlahiscoi, davat gospodstvami sie povealenie gospodstvami slugiĭ Domnii Meale na im [anume]—ca să fie volnec cu ačasta carte a Domnii Meale de să meargă la casa luĭ Ioniţă Stolnecul ot Şinteştĭ, să ià caĭ, boĭ, vacĭ, oĭ, saŭ păine, mălaiŭ, ce va găsi, să vănză păn va plini t[1] 42 p[1], 22, care banĭ iastă el datoriŭ cu zapisul cu slova şi cu iscălitura luĭ slugiĭ Domnii Meale Vladuluĭ Logofăt, ce i-aŭ fost dat banĭ gata de-a mănă, şi tot l-aŭ purtat de val, şi păn acum nu i-aŭ maĭ plătit. Drept aceaia, să fie volnic sluga Domnii Meale ce scrie maĭ sus, să-ĭ ià bucate de preţul acestor banĭ, să le vănză, să-ĭ plătească bani, şi de către nimenilea opreală să n'aibă. Că aşa iaste porunca Domnii Meale. I saam reč gospodstvami. Mart 30 dni l[t] 7206 [1698].

[Monogramă cu chinovar. Pecete octogonală, tot cu chinovar. Jos: „Pročt vt[ori] Log[o]f[ă]t“.]

XV.

Zapis pentru datorie.

31 August 7206 [1698]. „Eŭ Chera Logofăt ot Velŭ Ocnă“ dă zapis „Sfinţii Sale părinteluĭ popăĭ Dumbravă ot Stoĭ-

neştĭ" că a luat de la el 100 de talerĭ, „intr'unŭ anŭ zece la doĭ". Dacă s'a întîmpla la împlinire „niscare cheltuială pre la judecată", o va purta Chera.

XVI.

[C. 1700.]

Însemnare de datoriĭ.

Să să ştie la cine mi-aŭ rămasŭ datorie la moartea mea. Dima Copalŭ t^l 6 p^l; popa Stănislavŭ t^l 5; la Sfetculŭ t^l 15; la Corda t^l 14; Tudorŭ Vălcanŭ t^l 3; Pătru Cocoşelŭ, t^l 3; Dumitru Tirdea, t^l 1 p^l; Pătraşco Truşcă, zlotŭ 1; Ion Mătişan[ulŭ], t^l 1....

Az popa Dumbravă.

XVII.

[C. 1700.]

Socoteală de vinăriciŭ.

De la Negovanĭ aŭ dat Căpitan Hristea v^d 4, oc[ă] 1, am plătit.

De la Dobroge v^d 6, oc[ă] 1.

De la uncheaiaşĭ Radul v^d 2, oc[ă] 2.

Dela Stanciul ot Dobroge v^d 2.

Dela Dum[i]tru Hăga v^d 4.

Tudosie v^d 2, oc[ă] 4.

Popa Preda, v^d 8, oc[ă] 1, litr[ă] 1.

Popa Ghenadie chelar v^d 2, oc[ă] 2 p^l.

Stoica Catana v^d 1.

Neagoe Dichiu, v^d 1.

XVIII.

Socoteală de var şi şindrilă (pentru Hurez?).

[C. 1700.]

Varul de la Stoineştĭ.

Ion al luĭ Gheorghie Ghermez, ot Foleştiĭ-de-jos, cu carul Foleştilor-de-sus i Foleştiĭ-de-jos.

Var oc[ă] 1.198.
Burlanele (?) Arnoteĭ 20.
Toader ot Bogdăneştĭ 1.250.
Balea ot Tomşanĭ oc[ă] 1.250.
Dima bătrăn[ul] ot Stoineştĭ oc[ă] 1.000.
Vasilie ot Răul-Sărat oc[ă] 1.000.
Vasilie ot Copăcenĭ oc[ă] 900.
Mateĭ al luĭ Avram ot carul (?) Mih[ă]eştilor, 500.
Păuşeştĭ-Măglaşĭ oc[ă] 1.000.

Cinstite dumneata Vornice, cu plecăciune sărut cinstită măna dumitale, şi rogŭ pre milostivul Dumnezăŭ ca să trăeştĭ dumneata în mulţĭ şi îndelungaţĭ anĭ. Cu ačastă plecată scrisoare înştiinţez pe dumneata pentru că, vindŭ Lungul din Rămnec cu o porăncă a dumitale la călăraşul care a fost rănduit după varŭ şi după şindril[ă], aŭ înblat pe sate, şi nu l-aŭ găsit, şi, găsindu-mă pe mine, am ştiinţat pe dumneata pentru că s'aŭ pornit var[ul] şi şi[n]dril[a]..., ne va fi aju[n]s la Craiova; numaĭ maĭ avem rămă[şiţă] *[tăiat]*.

XIX.

Socoteală de lucrurĭ date.

[C. 1700.]

Să să ştie ce amŭ datŭ fiiŭ-meŭ, luĭ Şărbanŭ.
Dat-amŭ vasă de aramă ocă 9.
Clondirŭ de cositorŭ 1.
Un căzanŭ de ocă 9 p[l].
Aŭ rămasŭ de fraţĭ.
Olă de aramă.
Scos-aŭ şi datorie Şărbanŭ t[l] 74, ort 1.
Dat-amŭ pe Ghiorghe cu t[l] 7.
Datu-i-amŭ pe Dima Copal cu t[l] 6 p[l].
Datu-i-am şi pe Conda cu t[l] 10.
Datu-i-amŭ şi pe Ionŭ Croitoriulŭ t[l] 3.
Drăguşinŭ al Buzducăĭ t[l] 5.
La fičoriĭ lu Pătru, banĭ 120.

De la diiaconulŭ Toma, banĭ 88.

Un Ţăganŭ copilŭ, anume —.

Rămătoriĭ 12.

Dat-amŭ şi eŭ, proteasa, muma lorŭ, la Şărbanŭ, rămătorĭ 8.

O păreache de feară de plugŭ —.

Dinŭ caĭ, i-aŭ înpărŭţitŭ popa maĭ denainte, pănă aŭ fostŭ viŭ....

Eŭ popa Crăčunŭ, mart[ur.]

Eŭ Tud[u]ru diiac[onŭ].

Eŭ Iani, mărturie.

Eŭ Ionŭ Croitoriul, mărturie.

Noĭ care amŭ fostŭ la această socoteală, proteasa s'aŭ mărturisitŭ şi aŭ luotŭ şi cartea Sfinţieĭ Sale părinteluĭ, de blestemŭ, asupra eĭ, şi, după mărturisala eĭ, aşa amŭ adăvăratŭ şi cu dereptate.

Iarŭ pintru unu zapisŭ alŭ Logofătul Chereĭ şi alŭ Staniĭ luĭ Stoianŭ, aŭ rămasŭ la proteasa, pănă va sta la socoteală cu dănşi.

Iarŭ pentru un zapisŭ al frăţini-meŭ Pătraşco, l-amŭ uotŭ eŭ la mine [*şters:* ca să mă grijăscŭ la mortea mea].

XX.

Insemnare de banĭ daţi.

Datorie. [C. 1700.]

... Dobănda banilorŭ pănă la Sfeti Gheorghie, untŭ ocă 2 p^{l}.

Datŭ luĭ Dumitru dela Viişoară t^{l} 3.

Pe miere, v^{d} po t^{l}, 1 p^{l}.

Datŭ luĭ Ştefănelŭ din Valea Danuluĭ, t^{l} 5.

Dobănda banilorŭ, untu, ocă 1, l^{t} 1 de leŭ, pănă la Sfeti Gheorghie...

Datŭ luĭ Dumitru judeţ[ul].

XXI.

Socotelĭ de moşie

[C. 1700.]

Să să ştie ce s'aŭ aflat la Stanŭ banĭ gata, t^1 46 p^1.

Loat-am de pre miiare t^1 9.

Pre calŭ t^1 16 p^1.

Cheltuitu-s'aŭ la pogrebanie, cu pop, ла цра^{з}, cu cheltuial[a] luĭ, la zăbun, t^1 14 p^1.

Dat-am atuncea întăiŭ pe un sărindarŭ la pop[ă], t^1 6.

Dat-am la dijmăritŭ t^1 6 p^1, 20.

Dat-am neniĭ t^1 3.

Dat-am la grăŭ ob. 6, t^1 2, zlotŭ 1.

La čara oc. 2 t^1, 1.

La o s[ă]răcuste la Ocne, la popa Statie, banĭ 33.

La oeritul oilor, banĭ 33.

La işlicŭ t^1 1.

Datŭ luĭ Vaslăco banĭ 15.

Luĭ Dumitru argatul t^1 3.

La păzitul vii t^1 1.

Dat-am pop[eĭ] luĭ Stanŭ, la unŭ sărindarŭ, t^1 7.

Dat-am la Dobricean[u] t^1 7, iar la sărindarŭ.

Dat-am la neşte ceaar[ă] oc. p^1, banĭ 36.

Dat-am la zăbun[ul] ce s'aŭ dat, t^1 3.

Dat-am la nădragĭ t^1 1.

Iar neaneĭ datŭ t^1 2.

Dat-am Schitenuluĭ cheltuial[a] sărindariuluĭ.

Luĭ Mateiŭ banĭ 17.

Dat-amŭ pe ceaiară oc. 4, t^1 2.

Ce am datŭ Mării.

La cizme Sori, banĭ 115.

La urez, banĭ 20.

La tămăe, banĭ 10.

La Samfirah, banĭ 28.

Iar amŭ datŭ la čară t^1 1, ord *(sic)* 1, 10.

Iar la popa Stan, la ceară, banĭ 70.

La ibrişinŭ, la zăbunŭ, banĭ 10.

La cizme, banĭ 160.
La brăŭ, banĭ 80.
La făcutul zăbunuluĭ, banĭ 33.
La nădragĭ, banĭ 15.
Dat-amŭ Schiteanuluĭ t[r] 2.
Maĭ dat deaniĭ t[r] 5.
La călţunĭ de haine, banĭ 20.
La cerapĭ, banĭ 8.
Maĭ datŭ pop[eĭ] luĭ Stanŭ t[l] 6, banĭ 10.

XXII.

[C. 1700.]

Foiţa de măncăturile ce s'aŭ măncat, cum arată în jos anume:

Am dat la ajutorinţă, de leŭ căte par. 7 p[l], pentru vătăşie.

Amŭ dat căte banĭ 15 de dusul banilor.

Am dat căte banĭ 3 la tote dăjdiile. Aceştĭ banĭ i-aŭ luotŭ maĭ multŭ.

Popĭ 60.

Călugărĭ 40.

La popiĭ domneştĭ, po banĭ 7 p[l], adecă la popĭ 3.

Iar s'aŭ dat pentru văt[ă]şie banĭ 15, de tot numele.

De dusul banilor, de nume banĭ 3.

XXIII.

Foiţă pentru toate cheltuialele ce s'aŭ cheltuitŭ, la nunta nepotu-mieŭ Badiĭ, cumŭ scrie în josŭ anume; Noem. 10 dni, l[t] 7209 [1700].

50 t[l] aŭ cheltuitŭ Badea, banĭ aĭ luĭ, po cheltuialele neveastiĭ, şi pe dresurĭ, şi pe o seamă de măhrămĭ.

12 p[l] t[l] i-amŭ maiŭ datŭ eŭ de-aŭ datŭ pre unŭ covorŭ de poclonulŭ naşilorŭ, şi pe sfeaşnice, şi pe ce aŭ maĭ trebuitŭ.

3 t[l] amŭ datŭ eŭ la peaşte proaspătŭ.

4 t[l] i-amŭ datŭ o măhramă cu sărmă, de naşŭ.

7 p' t' i-amŭ datŭ făină, ob. 25, po banĭ 40.
9 t' i-amŭ datŭ făclăĭ *(sic)* 4, po t' 2, 33.
7 p' t' i-amŭ datŭ orzŭ, ob. 45, po banĭ 22.
12 p' t' amŭ trimisŭ banĭ gata cuscruluĭ Papeĭ de aŭ cheltuitŭ la nunta luĭ cheltuiala featiĭ luĭ.
7 p' t' amŭ datŭ zeace berbecĭ, po t' p', 33.
5 t' amŭ datŭ o vacă grasă şi unŭ gonitorŭ.
10 t' amŭ datŭ 40 curcanĭ i gănşte, po banĭ 33.
4,33 t' amŭ datŭ la 64 găinĭ i raţe.
36 t' amŭ datŭ la 140 vead. vin, po banĭ 33.
2 p' t' amŭ datŭ la varză, la untŭ, la legumĭ.
8 t' s'aŭ datŭ la lăutarĭ ot Badea.
cin cup t' 179,33. *Vladul Logofăt.*
Ot siiŭ sănt de la Badea t' 58.
Şi de la mine t' 121, 33.
[Adresa:] Foiţă de nunta nepotu-mieŭ Badiĭ, ce s'aŭ cheltuitŭ, cumŭ scrie înlăuntru.

XXIV.

Să să ştie ce s'aŭ cheltuit la pamintea luĭ Stan Bordea; l' 7210 [1701—2].
La pogribanie:
La popa Stefan, t' p'.
Popa Dumbravă, t' p'.
Popa Şărban, ort 1.
Isaiia călugărul, banĭ 20.
La un diiacon, banĭ 20.
La o vită de tăiat, banĭ 225.
La Urez, la peaşte, la piperĭ, la tămăe, la oale, la bumbac, la feştile de lumănărĭ, banĭ 66.
La grăŭ, banĭ 200.
La vin, banĭ 450.
La bucătarĭ, banĭ 40.
La gros, banĭ 83.
La soru-sa Muşa, de cizme, banĭ 80.
La ceară, banĭ 40.

La o junince ce-aŭ dăruit luĭ Stan de pomană, leĭ 1,33.

La nădragĭ, să-ĭ dea de pomană pentru sufletul luĭ, banĭ 80.

S'aŭ plătit ce aŭ fost dator pre vin şi pe rachiŭ, banĭ 13.

Fost-am maĭ dat maĭ nainte luĭ Stan Bordeĭ, leĭ 2.

Maĭ luat-aŭ şi Stănişor, de-aŭ cheltuit la bola luĭ, leĭ 2.

La popa Ştefan, de un sărindar, t[1] 10.

La popa Dumbravă, de alt sărindarĭ, t[1] 10.

La Mateĭ crăciŭmariul, pre vin ce aŭ fost băut Stan maĭ nainte, banĭ 50.

Maĭ dat-aŭ Stan un pomea[l]nic la popa Dumbravă, cu 12 nume, părinţiĭ luĭ şi fraţiĭ luĭ, să să pomenească la sărindar maĭ nainte, şi s'aŭ pomenit, de nume căte banĭ 33,—car[e] fac t[1] 3.

S'aŭ socotit preste tot t[1] 39, banĭ 102.

Aceştĭ banĭ i-aŭ fost dat Stan Bordea în măna popeĭ luĭ Dumbravă încă maĭ nainte, ca să-ĭ fie de rănduială morţiĭ, precum s'aŭ scris în častă foaie.

Az Stefan ermonah ot Govora, martur[1].

XXV.

Însemnare de vite şi izvod de cheltuielĭ.

[7211=1702-3.]

Însemnăm şi vitele ce-aŭ adus Mariia, ale copiluluĭ Petru, la casa mea.

3 boĭ de jug: ochiŭ *(sic)* unul s'aŭ tăiat de pomian[ă], altul văndut Mariia.

2 vač cu viţăĭ.

1 juncŭ s'aŭ tăiat la pomeană.

1 junice.

9 capete de oĭ: 2 s'aŭ tăiat la pomaan[ă].

4 cap[e]te de rămătorĭ.

[1] Viitorul episcop de Rîmnic.

1 căzănel cu capac de aramă.
9 tipsioare mič de cositor.
1 tingire făr c[apa]c.

Foiță pentru chelt[u]ial[a] copilului luĭ Petru, ce am dat în datoriile luĭ, şi ce am cheltuit în trebile luĭ, de când i-aŭ luat mumă-sa părticeaoa de bucate asupra eĭ, cum semnează în jos, de la l^t 7205 [1696-7] înnainte.

Dat-am Papeĭ Rudeanul, în zestrile Sofichiĭ, partea luĭ Pătru, cu răvaş za seamă t^1 5 p^1, 44.

Chelt[u]it-am şi la socoteala copiilor de-a doa, când s'aŭ făcut cu părintele Vlădica, t^1 4 p^1.

Şi la înbrăcămintea luĭ, la anĭ 5, po t^1 3, t^1 15.

Dat-am şi la lucrul viiĭ într'o primăvară, t^1 1 p^1, 33.

Dat-am şi copilului de cheltuială la Bucureştĭ, t^1 1 p^1, afară din ce i-aŭ maĭ dat Mariia.

Dat-am de am vindecat pe Chela Țiganca, t^1 2.

Dat-am şi la ernatecul vitelor copiluluĭ, când le-am adus întâĭ, t^1 5.

Şi am dat şi oerit, sursat, ради [= drept] oĭ 9, t^1 2.

Cin t^1 37 p^1, 10.

Foiță pentru cheltuiala pomeniriĭ copiluluĭ Petru, ot Iulie 13 d. nainte, ca la 20 de zile, cum semnează în jos anume; l^t 7211 [1703].

1, 1 lit. oc. ceară, banĭ 110.
1 p^1 ob. făină de cap^t i bulz, banĭ 45.
1 p^1 ob. făină, la 20 de zile, banĭ 45.

Şi oae 1, de ale copilului.

1 p^1 oc. orez, banĭ 18.
1 4 vedre vin, banĭ 50.
1 p^1 oc. ceară la Bucureştĭ, banĭ 44.

Chelt[u]it şi Mariia la Bucureştĭ, t^1 1, p^1 44.

Dat şi luĭ Ion fečorul, cheltuială, când l-am trimis la Bucureştĭ, t^1 p^1.

1 p^1 ob. făină luat Mariia, banĭ 16.

Cin t^1 4, p^1 37.

Avgust 18 dn., la zile 40, pomenirea č-aŭ fost şi rude cu toţ.

2 1 oc. ceară, afar[ă] din oc. 1, banĭ 200.
8 ob. făină po banĭ 35, banĭ 266.
la strachinĭ şi la borchinea, banĭ 35.
la oale i ulceale, banĭ 72.
la orez oc. 5 p[1], banĭ 66.
la tămăe i piper i bumbac, banĭ 55.
la cizme, banĭ 44.
la brăŭ, banĭ 16.
la 7 as. vedre vin, po banĭ 35, banĭ 248.
la preoţĭ, banĭ 49.

Cin t[1] 7 p[1], 48.

S'aŭ tăiat şi boŭ 1, de-aĭ copiluluĭ, şi berbeacĭ 1, de-a copiluluĭ.

1 p[1] oc. ceară maĭ trimis în urmă la Bucureştĭ, banĭ 135.
p[1] oc[ă] ceară maĭ trimes la păreasime, banĭ 44.
Maĭ dat-am şi la preoţĭ rămăşiţa sărindariuluĭ, t[1] 1, 44.

Cin t[1] 2 p[1], 22.

Чин вьс кꙋп t[1] 14 t[1] mar. *(sic)*.

XXVI.

Carte de judecată a Logofătuluĭ Diicul, pentru o „ucisătură“.

Diicul biv Vel Logofăt dat-am cartea noastră de jude. *(sic)* la măna Vladuluĭ Logofăt din Căzăneştĭ şi părinteluĭ egumenuluĭ de la Dobruşa, pentru că aŭ avut întreb[ă]ciune de faţă înnaintea noastră cu popa Chirca şi cu popa Giura şi cu Dumitraşco diiaconul den Grădeştĭ, pentru ucisătura ce aŭ ucis aceştĭ popĭ pe Vladul Logofătul, de i-aŭ spart capul şi i-aŭ fărmat măinile, şi aŭ fărmat şi pe egumen, după cum i-am văzut şi noĭ, nefiindu-le eĭ nimic vinovaţĭ. Deč după vina lor aşa i-am judecat ca să plătească toată cheltuiala Vladuluĭ Logofăt şi a

egumenuluĭ, ce aŭ cheltuit pe bărbiiarĭ, car[e] s'a făcut t[1] 7, p[t] 22. Decĭ pentru aceştĭ banĭ am dat Vladuluĭ Logofăt un cal al popilor: de vor da aceştĭ banĭ, să-şĭ scoaţă calul, iar, nedând baniĭ, să fie calul stăt[ă]torĭ. Pentru că aşa i-aŭ ajunsu judecata. Ačasta scriem.

M[esi]ţa Septemvrie 25 dn., l[t] 7213 [1704].

Diicul biv Vel Logofăt.

[V°:] Către dumnealuĭ Diiculŭ băiv Vel Logofăt, de judecat[ă] pentru popi ot Gărdeştĭ, fiind ucigaşĭ de oamenĭ, să ne întoarcă chelt[u]ială, aŭ să ne fie calul ce ne-aŭ dat, stătătorĭ.

XXVII.

Episcopul de Rîmnic Antim porunceşte a se lua nişte banĭ de la un preot.

Anthim bojiiŭ milostiiŭ episcopŭ răimnischiĭ.

† Cucearnice între preoţĭ pop[o] chirŭ Dumbravă, de la Dumnezeŭ sănătate şi spăsenie-ţĭ pohtimŭ, iarŭ de la noĭ molitvă şi blagoslovenie trimitem. După ačasta-ţĭ poruncescŭ, în ce vreame veĭ vedea ačastă carte a noastră, să cauţĭ să-ţĭ iaĭ ceale 9 t[1] de la popa Pătru ot Cărbuneştĭ, şi să-ĭ daĭ ceĭ 2 caĭ aĭ luĭ, precumŭ ţi s'aŭ făcutŭ judecata, fiindŭ şi omulŭ domnescŭ de faţă. Că, nedându-ĭ numiţiĭ cade *(sic! =* caĭ*)* cu cinste, veĭ să-ĭ daĭ cum nu veĭ vrea, învăţându-te şi cum să iaŭ zeastrele; că cine aŭ vrutŭ să dea zeastre, aŭ trebuitŭ să nu dea gălcevĭ. Cĭ iată că-ţĭ poruncescŭ, maĭ multŭ jalbă să nu-mĭ vie pentru acestŭ lucru, — că veĭ păzi scărbă. Ačasta-ţĭ scriemŭ.

Iunie 2 d., l[t] 7213 [1705].

Anthim, episcop Răm[niculuĭ].

XXVIII.

Poruncă de execuţie din partea luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu.

6 Maiŭ 7214 [1706]. Costandin Voevod ... slugiĭ Domnii Meale, anume—, ca să fie volnic cu ačastă carte a Domnii

Meale să meargă ca să apuce pe fečoriĭ Vladuluĭ părcălab ot Cocorăştĭ, să dea grăŭ ob. 120, care grăŭ aŭ fost al Vladuluĭ Log[ofătul] şi l-aŭ măncat rămători lor din holde; care s'aŭ ispăşit cu boiarĭ şi cu megiiaş din prejur, şi aŭ aflat cu sufletele lor că s'aŭ făcut pagubă de ob. 150, şi, pentru greşala lor, li s'aŭ ertat ob. 30, iar ob. 120 aŭ rămas să le dea Vladului Logofăt, precum am văzut Domnia Mea şi cartea ispăşitorilor la măna luĭ. Şi, nevrănd eĭ ca să-ĭ dea grăul, am fost poruncit Domnia Mea şi cu cartea Domnii Meale ca să-ĭ plătească grăul, şi eĭ, fiind tarĭ de cap, tot n'aŭ vrut să-l plătească. Drept aceaia să fie volnic sluga Domnii Meale ce scrie maĭ sus, să-ĭ apuč[e] cu strănsoare să plătească grăul făr de voia lor. Aşijderea să apucĭ şi pe Dumitraşco diiaconul de Gărdeştĭ şi pe fečoriĭ luĭ Hoancă şĭ pe Ghinea, să dea t[l] 7 p[l], 22, care banĭ sănt să-ĭ dea eĭ Vladuluĭ Logofătul cu cartea şi cu judecata credinčos boiarinuluĭ Domnii Meale Diicul biv Vel Logofăt, cănd aŭ fost la Craiova, şi aŭ fost dat un cal al lor în măna Vladuluĭ Logofătul pentru aceştĭ banĭ, iar eĭ, ca nişte oamenĭ răĭ, aŭ furat calul, şi baniĭ nu vor să-ĭ dea. Ci să-ĭ apucĭ cu strănsoare să dea baniĭ făr de voia lor. Aşijderea să apucĭ şi pe alţĭ datornič aĭ Vladuluĭ Logofătul, să-ĭ plătească cine cu ce-ĭ va fi dator, aŭ cu zapise, aŭ făr[ă] zapise, şi de cătră nimenĭ oprealǎ să n'aibĭ. Iar cuĭ va părea cu strămbul, să vie de faţă. Că aşa iaste porunca Domnii Meale.

[Monogramă cu roşu; pecete mică octogonală.]

Pročt Vel Logofăt.

[Adaus:] Octomvrie 25 dni, l[t] 7215 [1706], luat-am cu Ion aprod stupĭ 42 ot Rădeştĭ, pentru grăul ot Vlad Părc[ălabul], şi am dat eŭ treap[ă]dul i zečuiala, cu tot, t[l] 60.

XXIX.

Poruncă domnească pentru a se recunoaşte scutirea de bir a unuĭ preot.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandin Voevod i gospodinŭ pisah gospodstvami dumneavoastră, boiar[iĭ] cariĭ sănteţĭ trimişĭ

cislaşĭ şi zapciĭ verĭ cu ce dăjdĭ ot sud Vlăč[e]. Cătră ačasta vă fac Domniia M[ea] în ştire că aicĭ la Domniia Mea să jălui Dumbrabă *(sic)* preotul ot Stoeneştĭ-Măglaşĭ cum că, fiind el şăzătorŭ într'acelŭ satŭ măglăşăscu, şi puindu-să şi satul acela la dăjdĭ, nu [căut]aţĭ să apucaţĭ pe oameniĭ birnicĭ ce sănt în sat, ca să-şĭ dea dăjdile, ce-ĭ faceţĭ acestuĭ preot mare val, şi nu să poate odihni. Dă care lucru preoţiĭ nu sănt amestecaţĭ în dăjdile birnicilor, că ei-şĭ daŭ birul lor cel preoţescu, şi nu va putea purta birul şi cu popiĭ şi cu birniciĭ. Ci iat[ă] că vă poruncescu Domnia M[ea] tuturor să căutaţĭ de casa şi bucatele acestuĭ preot, să vă feriţĭ şi să vă căutaţĭ dăjdile la oameniĭ ce sănt în siliştea aceaia, iar luĭ să-ĭ daţĭ bună pač[e], ca să nu maĭ vie cu jalbă. Că cine-ĭ vor face vre un val, uniĭ ca aceia rea scărbă vor petrece de cătră Domniia M[ea]. Толико писах гсдм[и].

Maĭ 8 dni, l[t] 7216 [1708].

[Pecete octogonală cu chinovar, monogramă tot aşa.]

[Hîrtie mică, lată, supţire.]

XXX.

Poruncă a luĭ Damaschin episcopul de Rîmnic către boieriĭ Stoieneştĭ, pentru ca eĭ să-şĭ plătească vinăriciul la mănăstirea Slătioara.

[C. 1708—16.]

† Căpitane Pătraşco i Logofete Şărbane ot Stoeneştĭ, blagoslovenie vă trimitem. Vă facem ştire că ni să jălui stariţa de la Slătioara că nu vreţĭ să vă daţĭ vinăriciul, precum aţĭ avut običaĭ de aţĭ dat în toţĭ aniĭ, zicănd că v'aţĭ pus la boiariĭ mazălĭ; dar ceĭ marĭ nu oprescŭ milele sfintelor măn[ă]stirĭ; iar voĭ staţĭ înpotiiv[ă] să nu daţĭ. Că n'aţĭ dat numaĭ voĭ ačastă rănduială, ci şi măn[ă]stirĭ şi boiarĭ şi alţiĭ, şi nimenĭ nu stă înprotivă a nu-şĭ darea vinăriciul unde aŭ avut običaĭ; de vreame ce ceĭ marĭ întărescŭ milele, iar nu le strică. Ci lăsaţĭ acest gănd şi căutaţĭ de daţĭ vinăriciul aceiĭ măn[ă]stioare. Că, maĭ viind

aič[ĭ] la noĭ stareţa, şi spuindu-ne că nu veţĭ să daţĭ, şi vom scrie la Măriia Sa Domnul, şi veţĭ da vinăriciul îndoit, şi cu ruşine. Că şi Ocnariĭ aŭ stătut înprotrivă a nu-şĭ darea vinăriciul, zicăndŭ de mazălĭ ca şi voĭ. Ci pe urmă aŭ dat, şi cu scărbă. Ačasta scriem; şi fiţĭ blagosloviţĭ.

D[amaschin] episcop Rim[niculuĭ].

XXXI.

Învoiala unor oamenĭ din Stoieneştĭ că vor plăti o datorie.

Ad[e]că eŭ Dumitru i brat ego Dima i Ion, Copleştiĭ, i Gheorghe i Ion Croitorul i Cărstea măglaşul ot Stoineştiĭ scris-am zapisul nostru la măna Logofătuluĭ Şărban, sin popiĭ lu Dumbravă, precum să să ştie că, fiindŭ noĭ toţeĭ cari săntŭ maĭ sus scrişĭ, datoriĭ, ne-aŭ apucat Logofătul Şărban cu strănsore, şi ne-aŭ adus la jup[ă]nŭ Duca Căm[ă]raşul, ca să ne închiză să dăm bani cine ce-ĭ scrie zapisul. Decĭ noĭ ne-amŭ rugat de dumnealuĭ, de ne-aŭ pus zi de acum păn[ă] la Paşte să avem a da toţĭ baniĭ, iar, nedăndŭ baniĭ la zi, să aibă a veni cu zapisul nostru naintea judecăţăĭ să dăm baniĭ, şi, cătă cheltuială saŭ zečuială s'ar face, să fie tot de la noĭ. Şi, pentru adăvărată credinţă, ne-am pus şi deagetele maĭ jos, ca să să crează. Şi am scris eŭ Iane Logofăt cu învăţătura lor şi mărturisăscŭ.

Noemvrie 25 dni, l[t] 7218 [1709].

Eŭ Dumitru, eŭ Dima, eŭ Ionŭ, eŭ Ghiorghe, eŭ Ion Croitoriul, eŭ Cărstea măglaşul [semne de degete].

XXXII.

[C. 1710—20.]

Foiţă de socoteală ce am dat eŭ proteasa Nasta pe la măinile fičorilor meĭ, luĭ Mareş şi luĭ Şărban, dinpreună cu megiiaş[iĭ] cari să vor iscăli maĭ jos.

Vasă de aramă, oc[ă] 18.
Clăndire de cos[i]tor 2.
Şi aŭ rămas o căldare mare de oc[ă] 9, de aramă, de mijlocŭ.
Oală de aramă 1.
Luat-am şi eŭ proteasa căldării 2 şi un tocŭ de tipsiĭ de aramă.
Dintr'aceastea luat-aŭ Mareş oc[ă] 9.
Luat-aŭ şi Şerban oc[ă] 9.
Din datoria ce s'aŭ găsit, scos-aŭ Mareş de la tatăl lor t[1] 92.
Scos-aŭ şi Şerban t[1] 74, ort 1.
Rămas-aŭ şi datorie nescose, cu zapisă, să o scoţă, t[1] 190.
Rămătorĭ neînpărţiţĭ, 33.
Dat-aŭ fiiŭ-meŭ Mareş zeastre, rămătorĭ 24. Pentru nişte banĭ ce aŭ luat Şerban după nişte rămătorĭ, s'aŭ socotit, şi aŭ rămasŭ să maĭ dea Şărban t[1] 5, pentru că i-aŭ fostŭ văndutŭ elŭ.
Din ce s'aŭ găsitŭ, le-amŭ datŭ.

Eŭ proteasa Nasta. Iion croitor. Eŭ, Iani, mărturie. Tud[o]r, i eŭ, Pătraşco Căp[itanul], mărturie.

XXXIII.

Poruncă a Sărdaruluĭ Barbu Brăiloiŭ, pentru plata de un sat a rămăşiţiĭ de zaherea.

Barbu Brăiloiul Sărd[ariŭ]. Scriem cartea noastră ţie, părcălabe de la Oteşanĭ, şi voao, săteanilor de acolo, i Rămeştilor i Vaĭ-de-eĭ, Costeştiĭ i Bărbăteştiĭ. Către ačasta vă facem în ştire că aicĭ ne spusă Şerban Log[ofă]t că aţĭ fost rămasŭ rămăşiţă dinŭ zahareaoa de anŭ, şi eĭ aŭ fostŭ apucaţŭ de aŭ plătitŭ acea rămăşiţă cu banĭ. De care iată că vă poruncimŭ să căutaţĭ fieştecare cătŭ va fi rămasŭ rămăşiţă, să vă plătiţĭ, pecum aŭ fostŭ anŭ preţulŭ bucatelorŭ, şi aŭ plătitŭ elŭ; că, neputăndu-vă da voe, apoĭ să ştiţĭ că vă vomŭ trimite catane cu treapădŭ, şi veţĭ

plăti fără de voia voastră, şi veţĭ da şi treapădŭ. Aĉasta scriem.

Maĭ 2 dni, l[t] 7226 [1718].

Iar, de va fi poveastea într'altŭ chipŭ, să veniţĭ de faţă, să vă îndreptaţĭ.

Barbulŭ Brăiloiul Sărd[ariŭ].

XXXIV.

Zapis pentru un împrumut.

15 Novembre 7228 [1719]. „Azŭ Şerbanŭ Log[ofătŭ] Stoinesculŭ" dă zapis ginereluĭ săŭ, „Grigorie diiacŭ otŭ Bodeştĭ", că a împrumutat de la acesta 40 de talerĭ „la poclonulŭ înpărătescŭ". Făgăduieşte a da aceştĭ banĭ, precum şi altă datorie, „de acumŭ într'o jumătate de anŭ, şi să-ĭ daŭ baniĭ cu dobândă zece la doĭ, şi să-ĭ daŭ toţĭ baniĭ cu mulţămită".

XXXV.

[C. 1720.]

Foiţa pentru datoriile feĉorilor popeĭ luĭ Dumbravă, la cine aŭ anume, cum arată în jos:

Dumitru Copălescu	t[l] 22.
Dima brat ego	„ 7.
Uncheaşul Gheorghe	„ 13.
Ion Croitorĭ	„ 13.
Cărstea Măglaşul	„ 3.
Ion Copălescul	„ 2.
	cin t[l] 60

Δούκας Καμινάρης.

XXXVI.

Socoteală de preţul unor locurĭ.

[Locurĭ:] [C. 1720].

1 locŭ [derept 1 boŭ, tal. 1 p[l]; *şters*]; 1 dereptŭ banĭ 100; 1 dereptu banĭ 115; 1 dereptŭ banĭ 70, 1 dereptŭ banĭ 60.

1 crihatorĭ *(sic)* de locụ, banĭ 300; 1 loc dereptŭ banĭ 50, 1 „ banĭ 12, 1 „ banĭ 30, 1 „ banĭ 50.

2 funiĭ, banĭ 50, meiŭ ob. 1, capră 1.

1 dereptŭ vacă 1, capră 1.

1 dereptŭ banĭ 16 şi 1 argintŭ.

1 funie banĭ 85.

1 funie banĭ 20.

1 pisco pe lisgăaglea *(sic!)*, banĭ 300.

1 loc de ripă banĭ 70.

1 „ banĭ 200.

1 locŭ de pădurc de la Bodorŭ, banĭ 120.

1 loc de la Brincĭ, banĭ 300.

1 „ de ripă banĭ 150.

1 „ de ripă banĭ 100.

1 loc de aŭ [cumpărat Anghelŭ dereptŭ calŭ 1, 2 fălcĭ. 1 falce şi jumătate; care—. *Şters*].

Locurile ce s'aŭ socotitŭ băneşte, aŭ fostŭ banĭ t[a]l[er]ul 11; falcea căte banĭ 100, facŭ fălcĭ 28.

Iar 8,

iar banĭ 20,

banĭ 25.

Ughĭ 11 p[1].

Să să ştie fălcile. Să să ştie prăjinile de la Aldimir fălcĭ 3.

	1	1
	1	1
	2	1
	1	1
	2	1
	2	1
	1	1
	1	1
2	2 aşeveţ (!) banĭ	1000.

i care aŭ cumpăratŭ Anghelei.

Fălcĭ 28, ferdele 1. Fălcĭ peste totŭ 30, 3.

Cin fălcĭ 30 (?).
14 31 ?
6
4
2
1 p[1]
1 p[1]
67

34 iarŭ fălcĭ 7. [Fălcĭ 3 p[1], *şters.*]

Cin fălcĭ 108.

Scoatem ce aŭ avutŭ, cărţĭ şi zapise, fălcĭ 108, i ost fălcĭ 62.

Să să ştie feardelele
1
1
1
1
1

fălcĭ 1, fer[dele] 1.

Măsuratu-s'aŭ moşiia care s'aŭ măsuratŭ despe Bodeştĭ, partea lorŭ în lungu s'aŭ făcutŭ funĭ 19, care iaste funea de stănjinĭ 36, şi înŭ latŭ s'aŭ făcutŭ funĭ 10, pănă unde s'aŭ însămnatŭ în fagulŭ cel de vale, lăngă me[s]tecanah *(sic)*. Care facŭ fălcĭ aceaste funĭ 190.

Dintr' aceasta scoatem de la noĭ fălcĭ 20.

i ost fălcĭ 170

XXXVII.

Raport al vătafuluĭ de Lovişte, cu privire la un hoţ.

[C. 1720.]

Cinstite dumneata jupăn[e] is[pravnice], să fiĭ dumneata sănătos. Cu multă plecăčune închinăndu-mă, sărutŭ cinstit[ă] măna dum[itale]. Cu plecat[a] scrisoare facŭ ştire dumitale, o cinstită scrisoare a dumitale ce mi i-aĭ trimis, mi i-aŭ venitŭ, şi cu multă plecăčune am văzutŭ, şi îmĭ scriĭ dumneata pentru hoţul ce l-amŭ adus la dum-

neata, ca să-ĭ scriŭ pricina. Dar veĭ şti dumneata că totŭ amŭ găndităŭ şi eŭ pentru sufletŭ, că doar va veni cineva după dănsu; ci veĭ şti dumneata că acumŭ aŭ venitŭ unŭ omŭ, şi aŭ zisŭ că i-aŭ văndutŭ casa şi ce aŭ maĭ avutŭ, şi aŭ făcutŭ 10 galbinĭ, iar maĭ multŭ nu poate să facă, fiindŭ omŭ săracŭ. Ci cum te va năstăvi Dumnezeŭ pe dumneata. Şi iată că i-am scrisŭ şi priča luĭ.

Pricina acestuĭ hoţŭ anume Oprea din Ţara Ungurească din satulŭ dinŭ Veştim. Aŭ eşitŭ în Ţara-Rumănească, şi aŭ mersŭ la satulŭ Budeştiĭ, şi aŭ furatŭ 3 iape cu treĭ mănzĭ, şi aŭ vrutŭ să-ĭ treacă în Ţara Ungurească, pe plaiul Sărăcineştilorŭ, şi, eŭ prinzăndu-lŭ, în butucĭ băgăndu-lŭ, l-amŭ adusŭ la dumneata. Ačastă pricină amŭ găsitŭ, şi ačast[a] amŭ trimisŭ la dumneata.

Pentru răndulŭ oerituluĭ pentru Lotreanĭ, veĭ şti dum-[neata] că cu fealŭ de fealŭ de meşteşugurĭ i-amŭ apucatŭ, după cumŭ veĭ vedea dumneata şi în cartea dumnealuĭ coconuluĭ Ianachie şi la văt[aful] Pătru, şi aŭ datŭ ačastă sumă 3.600, şi amŭ trimis 2 oamenĭ la dumneata; şi cum te va năstăvi Dumnezeŭ pe dumneata.

Ačast[a], şi fiĭ dumneata sănătosŭ. Al dumitale micŭ şi plecatŭ: *Nicolae văt[af] ot Lov[i]şt[e].*

[V°:] Întru cinstit[ă] măna d[u]m[isale] is[pravniculuĭ] ot sud Argeş, cu multă plecăčune să să dea.

[Pecete neagră, goală.]

XXXVIII.

Poruncă a luĭ G. Băleanu către dijmariĭ judeţuluĭ Vîlcea, pentru o scutire de dijmărit.

Dumneavoastră dijmarilorŭ otŭ sudŭ Vălcea, sănătate şi totŭ binele de la Dumnezeŭ vă poftimŭ. Alta, vă facemŭ dumneavoastră înŭ ştire că, viindŭ şi noĭ până aicea la Hurezu, veniră Pătraşco Căpitanulŭ şi Şărbanŭ Căpitanulŭ, Stoeneştiĭ, de ni să jăluiră zicăndŭ că-ĭ apucaţĭ şi pă dănşiĭ ca să plătească dijmăritulŭ. De care noĭ ştimŭ pentru aceştĭ boerinaşĭ, că săntŭ scrişĭ şi eĭ la catastifulŭ care săntŭ

scrişĭ şi alţĭ boiarĭ, ca să nu dea dijmăritŭ. Ci, de vreame ce săntŭ şi eĭ scrişĭ acolò, după cumŭ iaste porunca Mării Sale Gheneraluluĭ, dumneavoastră să căutaţĭ să le daţĭ bună pace de dijmăritŭ; iarŭ, de va fi lucrulŭ într'altŭ chipŭ, şi nu veţĭ fi avăndŭ înscrisŭ pentru eĭ înŭ foaia care vi s'aŭ datŭ de la Cămară, să le daţĭ aşteptare pănă la Craiova, şi de acolo să vă îndrepte lucrul. Acĕasta, şi fiţĭ dum[neavoastră] sănătoşĭ.

Septemvrie 6 d., l[t] 7232 [1723].

De bine voitorĭ: *G. Băleanul.*

[V°:] Cartea dumnealuĭ Consilieriuluĭ Bàleanuluĭ, de porăncă la dijmăritŭ.

XXXIX.

Răvaş al aceluiaşĭ, pentru birul Stoieneştilor.

Scriem cartea noastră ţie, Càp[i]t[ane] Pătraşco; şi ţie, Căp[i]t[ane] Şărbane, Stoeneştiĭ. Vă facem în ştire că, la catastiful de boerănaşĭ ce s'aŭ dat la Măriia Sa Ghinărariul, s'aŭ scris numele dumneavoastră tut[u]ror Stoeneştiĭ, iar nu despărţiţĭ; iar acum, la catastiful care s'aŭ făcut, s'aŭ pus osebiţĭ, şi s'aŭ pus şi Mareş t[l] 20. Care, viind aicea lą noĭ, şi spuind că iaste neputincĕos, şi voĭ sănteţĭ maĭ cu puteare, iat[ă] că am socotit să vă cisluiţĭ între voĭ, puind şi baniĭ voştri şi aceĭ 20 de leĭ la mijloc, şi pă care căt îl va ajunge pă dreptate, pă moşiĭ, pă viĭ, pă dobitoce şi pă altele ce veţĭ maĭ avea fieştecare pă putinţa luĭ, să dea. Că, de nu veţĭ da fieştecare după cum vă va ajunge dreptatea, iat[ă] că am dat voe căl[ă]raşuluĭ să vă apuce să daţĭ baniĭ după cum vă va ajunge dreptatea. Acĕasta scriem. Craiova, *G. Băleanul.*

Noem[vrie] 18 dni, l[t] 7232 [1723].

I. Ştirbeaĭ. Staico Ben[gescul]. N. Deporta....

XL.

Răvaş de „ispăşire“.

Noĭ ispăşutoriĭ, anume părcălabul Pătraşcu i Dumitru Sidile i Dumitraşco Ludurăscul *(sic),* care ne aŭ rînduitŭ

dutŭ *(sic)* dumnialuĭ şpanu să-ĭ spăşimŭ neşt[e] clăĭ ale popi Grigorie ot Bodeştĭ, carele aŭ mincatŭ boi a Predeĭ Grozăvescu şi aĭ luĭ Mateĭ, cu alţĭ tovaroşĭ aĭ lor, şi noĭ aşa amŭ aflatŭ cumŭ că se-aŭ mincatŭ cară 3; dară noĭ ne am rugatŭ de aŭ lăsatŭ pe car[e] 2.

Me[si]ţă Dichemvrie 14, l[t] 7234 [1725].

[Iscăliturĭ.]

XLI.

Carte de danie a familieĭ Bujoreanu faţă de schitul Bodeştĭ.

6 April 7235 [1727]. „Radul Boj[o]reanul, fečorul dumnealuĭ răpoosatuluĭ Şărban Boj[o]reanul V[e]l Vornic, înpreună cu jupăneasa mea Aniţa, fata răpoosatuluĭ Mateĭ Vornecul Brăiloiul, înpreună şă cu fii-mieŭ Raadul“, dă zapis „sfăntuluĭ schit den Bodeştĭ, unde să prăznuiaşte hramul prea-sfinteĭ şi nedăspărţiteĭ şă de viaţă făcătoareĭ Troiţe, şă la măna Sfinţii Sale părinteluĭ Parthenie, ctitorul al aceştiĭ sfinteĭ mănăstirĭ şă moştenitor aceĭ moşăĭ“, că i-a vîndut „această moşăe anume Foleştiĭ-de-sus, pe apa Bistriţiĭ, în judeţul Vălceĭ, care moşia o aŭ fost cumpărat-o şă tată-mieŭ dela dumnealuĭ răpoosatul Costandin Postealnecul Izvoranul“.

Iscălesc: *Radu Boj[oreanul]* [pecete de ceară roşie cu doĭ leĭ şi coroană peste un scut neînţeles], *Aniţa Boj[oreanca], Radul Boj[oreanul]* [aceleaşĭ peceţĭ].

XLII.

Zapis pentru cumpărare de vin la Brîncovenĭ de la un Stoienescu.

Adecă eŭ Iancul Cizmariul i Costandin Croitoriul de la Brăncovenĭ dat-am zapisul nostru ca să fie de bună credinţă la măna dumnealuĭ Log[o]fătuluĭ Şerban Stoinescul, precum să să ştie că am luoat de la dumnealuĭ 2 buţĭ de vin roş: o bute de vedre 74 şi 8 oc[ă], şi ačasta o'm tocmit vadra banĭ 33, — şi să n'aducă dumnealuĭ la

Brăncovenĭ, iar alta de ved[re] 400 o'm tocmit vadra banĭ 32, şi o ducem noĭ în carul nostru. Care aŭ făcut peste tot leĭ 33, şi i-am dat t[1] 18, şi aŭ rămas t[1] 15 să-ĭ trimetem pe omul dumnealuĭ care aŭ mersŭ cu butea, c'aşa ne-aŭ fostŭ tocmeala şi vorba: o bute s'aŭ măsurat vinul pritoc, iar alta să va măsurà în urmă, şi drojdiile 2 vedre una, şi ocao o'm făcut cu căntariulŭ, şi buţile să le aducem noĭ. Iar, de s'ar întămpla să nu-ĭ aducem buţăle la vreme, şi s'ar face vr'o firosală, să-ĭ înplinim noĭ toţ. Şi, de nu vom trimete baniĭ pe chirigiŭ, să ne trimiţĭ om înpărătescŭ să-ĭ dăm baniĭ cu dobăndă, şi să dăm şi mare treapăd, — că aşa ne-aŭ fost tocmeala. Şi pentru credinţa am pus degetele şi iscăliturile ca să [să] crează.

Iulie 21 dni, 7235 [1727].

Eŭ Iancul Cizmariul ot Brăncoveanĭ.
Eŭ Costandin Croitoriul ot tam.

XLIII.

Foiţă pentru satele care s'aŭ rănduit să dea înturnătoare, iarbă de livade, Stoeneştilorŭ, cariĭ aŭ măncatŭ cai soldaţilorŭ[1] la satul Stoeneşti, ca să nu fie numaĭ satulŭ Stoeneştiĭ păgubaşŭ, ci s'aŭ rănduitŭ ca de la maĭ multe sate să ajute cătŭ aŭ cositŭ iarbă soldaţiĭ, puindu-să şi satulŭ Stoeneştiĭ ce i-aŭ ajunsŭ pă dreptate, după cumŭ arată înŭ josŭ anume.

Iulie 21 dn., 7235 [1727].

Dobriceaniĭ Arnotiĭ	fălcĭ 3 p[1].
Stoeneştiĭ	fălcĭ 3 p[1].
Cacova	fălcĭ 3 p[1].
Foleştiĭ-de-sus	fălcĭ 1
Foleştiĭ-de-jos	fălcĭ 1
Cărstăneştiĭ	fălcĭ 1 p[1].
	č[n] fălcĭ 14.

[1] Germanĭ.

Aceaste sate să dea înturnătoare satuluĭ Stoeneşti, livezĭ pentru livezĭ, iarbă.

Preda Boj[o]reanul.

† Voĭ toţĭ, pârcălabiĭ dintr'aceaste sate, ce aŭ rânduit vărul Preda Boj[oreanul] ca să daţĭ satuluĭ Stoineştĭ înturnătoare, să căutaţĭ să daţĭ fânŭ, de vreame ce n'aţĭ dat iarbă, şi de o falce cară micĭ doao: cândŭ nu veţĭ da de voe, veţĭ da fără de voe. Ačasta vă scriŭ.

Noemvrie 2 d., 7238 [1729].

Radul S... is. [saŭ Sănătescu?].

XLIV.

Chemare de la ispravnicĭ către un boierinaş.

[C. 1730.]

Lazăre Stoenescule. Maĭ mult nu-ţĭ lungim. Făr de cât, în čas[ul] ce veĭ lua răvaş[ul] acesta, numaĭ de cât într'acel čas să încalicĭ pe cal şi să te găseştĭ, să te scolĭ să viĭ aicĭ, că aĭ mare treabă. Să nu facĭ într'alt chip, aŭ să puĭ altă pricină, că vom [porun]ci de te va aduce cum nu-ţĭ va fi voia, şi veĭ da şi treapăd. Ačasta scriem.

Aprilie 12.

Care ştiĭ *(sic).*

R. Ol[ă]nescul. Radu Logofătul. D. Zătreanul.

XLV.

Însemnare câte vite aŭ rămas [la] văduvă, [când] aŭ murit frate[le] nostru Costandin acuma: vite, voĭ *(sic),* ani trecuţĭ; boĭ, vacĭ, caĭ, oĭ, capre, porcĭ, deosăbit de agonisala câmpuluĭ ce aŭ rămasŭ, cumŭ maĭ josŭ arătămŭ anume:

Boĭ, vacĭ, caĭ, oĭ, capre, porcĭ.

2 boĭ i-aŭ vândut la Slătioră la Ionŭ Proveţu.

2 iape acum la Cărbuneştĭ, în anu ce aŭ trecut.

1 cal la Pol[o]vragĭ.

1 cal la Cărbuneştĭ.

1, 1, unu boŭ, una vacă la Gănguleştĭ.

1 iapă am dat-o luĭ Părpăriță.
1 vacă amŭ dat-o luĭ Stanču Liarcă.
1 vacă aŭ dat-o diconuluĭ Flori [și: Scrobă] ot Pojăștĭ.
1 scroafă cu prăsila eĭ, Stanču *(șters)*.

(rupt.)

Și, din doozăcĭ capre ce am plătit esti[m]pŭ la oierĭ, am găsit numaĭ șaĭsprăzece.
1 capră am dat luĭ Ionŭ Puiŭ.
1 capră luĭ Nicolae Murariŭ.
1 capră luĭ Nică, pe slujit...

Din perusiia casăĭ și agonisala cîmpuluĭ.

1 căldare aŭ luat Pătru sin Dumitru.
1 căruță aŭ luat tot Păt[ru].
1 ghină, 1 borvă, 1 maĭ de herŭ, 1 epănga, 2 păturĭ, 1 heresteŭ, 1 lanțĭ de cal, 2 șeĭ *(sic)* cu tacămurile lor, 1 herŭ de plugŭ, cel lungŭ, 1 sfredelŭ, 1 peptarĭ cojocŭ, unu sfredelașĭ micŭ, 1 păreiche de heră de cal, 1 căldare, una tigaeĭ, 1 săcure, 1 vătraĭ, 1 păreiche de coșĭ herŭ, 1 straĭ mare, cămeșile.

XLVI.

Socoteală de banĭ.

[C. 1730.]

Să să știe cățĭ banĭ am eŭ la frate-mieŭ Dumitru, cum va arăta în jos.

Căndŭ aŭ murit tată-mieŭ, aŭ rămas doa, 2 clăĭ de făn, și le-aŭ văndut în banĭ, talere treĭzăcĭ și dooa, și, căndŭ aŭ luoat grăul de la Govora, am dat zloțĭ 17; și am maĭ dat la o catană zloț 2, și mi-aŭ luoat Bodești o vacă pentru el, și, pentru neşte sare ce am adus-o amăndoĭ, aŭ luoatŭ zloțĭ 10, și nu me-aŭ dat nicĭ-un ban. Aceștĭ banĭ am pricină cu popa Gligorie.

XLVII.

Scrisoare a unuĭ preot, pentru o datorie.

Cu metaniia și cu săn[ă]taate mă închin dumitale, taică. Dupre ale săn[ă]tățiĭ, veĭ ști dumneata că am fost trimis

încărıs (*sic!* = înscris) într'atâtea rândurĭ dum[itale] ca să te plăteştĭ de baniĭ ce am la dumneata, iar dumneata, în loc ca să te plăteştĭ cu mulţămită de ban[iĭ] ce ţ'am dat la păsurile dumitale, iaca ce mulţămită auzŭ de dumneata şi de jupâneasa dumitale, că nice ţigancele lăiaţe nu m'ar fi măscărit,— cum am auzit prin alţiĭ. Ci ačast[a] nu o voĭ lăsa jos; ci voĭ căuta cu dumneata înnaintea dum[nealuĭ] Vornicul, măcar că aĭ zis că nu bağ seaam[a]. Ci caută de-m trimite ban[iĭ], soma, precum ţ'am dat înscris, şi altele care am la dumneata, că nu maĭ îngăduescŭ de acum înnainte. Numaĭ veĭ să te plăteştĭ făr de voia dumitale. Aŭ poate că gândeşte să te plăteş[tĭ] cu ocărăle jupâneasăĭ dum[itale]? Dar, de iaste jup[âneasă], pre mine nu m'aŭ împrumutat, nicĭ mă mir de boeriia eĭ. Ačast[a], şi mila luĭ Dum[nezeŭ] cu dum[neata].

Fevruarie 20 dn., l' 1732.

Să-m trimiţ răspunsŭ, să ştiú ce voĭ face.

Al dumitale

Popa Grigorie Bod[escu].

XLVIII.

Adeverinţă pentru scutirea unuĭ mazil de căratul cheresteleĭ.

Sudŭ Vălcea.

Ionŭ Stoenescu, mazălŭ, ce aŭ venitŭ cu boi ce aŭ fostŭ rânduiţĭ din plasa Otăsăuluĭ, s'aŭ slobozitŭ, înbolnăvindu-să, cu 4 oamenĭ i cu boĭ 20, slăbindŭ boi la scosulŭ chierestreleĭ. Viindŭ alţĭ boĭ în locŭ, să meargă cu pace.

Noemvrie 17, 1762. *Costandin Log[o]f[ătŭ].*

XLIX.

Poruncă pentru a se da ascultare unuĭ zapciŭ.

... luĭ Lazăr de la Stoeneştĭ pre[cum]... făcut zapciŭ la satul Stoeneştĭ... să-şi pue el sândic ca să umble... de la čv[e]rt[ul] luĭ Maĭ, şi ban[iĭ] dupce... mâna zapciuluĭ,

iar în satul luĭ... torĭ saŭ alţiĭ ca să cee banĭ la sătenĭ... scriem şi voao, sătenilor de acolo, să căutaţĭ... maĭ sus numituluĭ zapciŭ, atăt pentru ban[ĭ] domneştĭ, [căt şi pentru] alte poruncĭ, că orĭcare din voĭ nu-ĭ va da ascultare.., că acel om va lua certare, dăndu-i-să voe ca să-ĭ dea... Ačast[a] scriem.

Iunie 17 dn., 1756. *Iani Şat[rariul].* Μιχαήλ....

L.

Scrisoarea unuĭ beşleagă turc pentru a se lăsa în pace un preot.

Dumneata Velibaş[ă] dăla Stoeneştĭ, multă sănătate. Alta, aicea să jălui popa Grigore dăn Bodeştĭ că, avănd el nişte moşăe la satu Budureştĭ, s'ar fi sculat Rumăni în pizmă, căt aŭ rămas acea moşăe supt stăpănirea luĭ, după judecata ce s'aŭ judecat la dumnealuĭ ispravnicul, dă aŭ dat-o dum[itale] ca să o cosăştĭ. Păntru care, dă vreme ce este moşăia acestuĭ popă, şi nu-ţĭ este dumitale nimic dator, să-ĭ laşĭ moşăia în pace, ca să o cosească păntru treaba vitelor luĭ, şi dumneata ce veĭ avea cu aceĭ Rumănĭ, iĭ veĭ căuta cu judecată; iar moşăi acestuĭ popă să-ĭ daĭ pace, ca să-şĭ cosească fănul, să nu-ĭ moară vitele dă foame la iarnă. Ačasta şi fiĭ sănătos.

Iulie 16 dni, 1759. *Abdula-Aga, beşliagă.*

LI.

Socoteală de banii poclonului steagului.

Ion Stoinescul, la plocon[ul] steaguluĭ, t[l] 16, 36 banĭ drepţĭ, şi dă tot leul căte parale 4, răsură, fac t[l] 17 p[l], 53 dă banĭ.

Văt[aful] Costandin Borbotescul, la plocon[ul] steaguluĭ t[l] 6, 12 capete, şi dă totŭ leul căte parale 4.

Ce dumneata, jupăn Ione Stoinescule, şi dum[nea]ta văt[afe] Costandine, vindu acestŭ plăiaş, numaĭ dă cătŭ să vă daţĭ ban[i], că este mare grabă. Ačasta.

Ghenarie 28 dni, 1760. [Iscălitură.]

LII.

Poruncă a unuĭ logofăt către un grosariŭ pentru un om închis.

Grosariule de la Căp[i]t[ă]niia de la Găisenĭ, să cauţĭ petru *(sic)* anume Tutoru, a lu Ionŭ Stoinescul, de aicĭ dă peste Oltu. Ştim că l-am lăsat la tine la opreală; iată că acum vine stăpănu-săŭ; ci să cauţĭ să-l daĭ în măna dum[isale]. Iară altă zăticnire să nu facĭ, şi răvaş[ul] acesta va rămînea la dum[neata]. Aceia, şi fiĭ săn[ă]tos.

April 24, 1750. *Cos[tan]d[in] Log[o]f[ătul].*

LIII.

Socoteală de grîŭ, ceară, ş. a.

Foiţă de ce aŭ dat Logo[f]ătul Ion surori-sa preotias[i]: oc[ă] de grăŭ 44, ciară p[1] oc[ă], dram 50, banĭ t[1] 4; slănină oc[ă] 2.

Pop Crăčun Bodescul; Inuar 21 dni, 7271 [1763].

Ion al popeĭ maĭ dat oc[ă] 13.

Maĭ dat rachiŭ de grăŭ, vadră a *(sic)* cu t[1] 1.

LIV.

Plîngere a luĭ Ion Stoienescu pentru o Ţigancă a luĭ, oprită la Arnota.

Prea-înnălţate Doamne,

Jăluesc Mării Tale pentru Stefan igumen[ul] de la mănăstirea Arnota, sud Vălcea, că sănt 15 anĭ de când îmĭ stăpăneaşte o Ţigancă, anume Ilina, cu fata eĭ, care iaste măritată după Ţiganul măn[ăs]t[iriĭ], şi păn acum nicĭ schimburĭ pă Ţigăncile meale, nicĭ munca Ţiganuluĭ nu mĭ i-aŭ dat. Ci mă rog Mării Tale, Doamne, să-mĭ facă luminatǐ cartea Mării Tale la Sfinţiia Sa părintele episcop

i la dumnealuĭ ispravnicul jud[e]ţ[uluĭ], să-lŭ apuce pă igumen, să-mĭ dea schimburĭ pă Ţigancele meale, de potriva acelora, şi să-mĭ împlinească şi simbriia Ţigancelor, de 15 anĭ. Şi cum va fi mila Măriĭ Tale.

Robu Mării Tale
Ion Stoinesc[u], sud Vălcea.

[V°:] Să l[e] facă carte după cerere.
1763, Iunie 21 dni.

LV.

Răvaş al luĭ C. Tetoianu, într'un proces.

Pentru pricina ce am cu Ion Stoenesc[u], ca şi a mă afla la dumnealuĭ boiariu, cîndŭ va fi la scaunul judeţuluĭ cu răvaşăle dum[nealuĭ] răposatuluĭ Şăt[rariŭ] Ianachi Călinesc[u], ca să le vază dumnealuĭ: iar, neavînd, să-mĭ trimiţă dumnealuĭ boiariu cu treapăd. Pentru credinţa am isc[ă]lit.

August 20 dni, 176[3]. *C. Tetoian[u].*

LVI.

Sinet dela un protopop către un Stoienescu.

29 Octombre 1763. „Popa Ioan proto[pop]“ dă sinet de plată luĭ „neanea Ion Stoenescu“.

LVII.

Chitanţă de dajde.

Şase leĭ şi jum[ă]tate, banĭ treizecĭ, cu răsura mică, de leŭ patru parale, aŭ dat Ion Stoenescul dajde sa de čfertu luĭ Oct[omvrie]. Răv[aş] de samă.

No[em]v[rie] 7 dni, 1763. *Vas[ile] Mold..,,*

LVIII.

Altă asemenea chitanță.

T[1] 6 p[1], adecă șasă și jum[ă]tate, și banĭ 24, și cu răsura lor, aŭ dat Ion Stoenesc[u], banĭ dă čvert[ul] luĭ Maĭ. Răvaș dă seam[ă].

Maĭ 7 dni, 1764. *C[ostandin] Logofăt[ul].*

LIX.

Altă asemenea chitanță.

T[1] opt și doĭsprece banĭ, cu 40 de banĭ aĭ morților și aĭ fugiților, cu răsură cu tot, de čvert[ul] luĭ Septemvrie, aŭ dat Ionu Stoenescu, banĭ la mazălĭ i ruptaș.

Septemvrie 20, 1764. *Costandin Logofătul,*

LX.

Altă asemenea chitanță.

Plat[nic] Logofătul Ion ot Stoeneștĭ pe cincĭ sfin., cincĭsprezeace. Răvaș de seam[ă]; Avgust 9, 1766.

Ioniță Postelnicul, Costandin Logofătul.

LXI.

Sinet al lui Ion Stoienescu.

10 Octombre 1766. Ionŭ Stoenescu iea de la Carali 17 talerĭ, cu dobînda „de leŭ căte banĭ 6".

LXII.

Chitanță de bir a luĭ.

T[1] șase și jumătate aŭ datŭ Ionŭ Stoinescu de șfertul luĭ Marte, cu rosura lorŭ, i zahareaau, la leŭ căte parale 4 (?). Răvașŭ de s[a]mă. Maĭ 23 dni, 1767.

[Iscălitură.]

LXIII.

Cerere a luĭ Ioan Stoienescu pentru a fi scăzut la dajde.

Prea-Înnălţate Doamne,

Cu fierbinte lacrămĭ jăluescu miliĭ Mării Tale pentru că eŭ sănt şăzător în sud Vălcea, care mă aflu cu dajdea la mazălĭ, şi tot m'aŭ încărcat din dajde în dajde pă[n] încăt am rămas la mare scăpătăciune şi datorie turcească, că n'am nădejde cu ce să mă plătesc, — atăt de dajdie, căt şi de datornič, că sănt lipsit şi de hrana vieţiĭ. Ci cu lacrămĭ mă rog să-ţĭ fač Măriia Ta pomană ca să mă maĭ scazĭ la dajde, că sănt foarte încărcat, să poč birui, şi cu încet să mă plătescŭ şi de datornicĭ. Şi večnic[ă] pomenire va fi răposaţilor întru fericire moş[u]luĭ şi părinteluĭ Mării Tale în več. Ce va fi mila Mării Tale.

Robul Mării Tale: *Ion Stoenescul din sud Vălcea.*

Dum[neata] Vel Vist[ie]r, să eĭ seaama. Vel Logofăt. 1767, Septemvrie 24.

LXIV.

Poruncă privitoare la cearta luĭ Ioan Stoienescu cu un vecin, pentru încălcarea moşieĭ.

29 Decembre 1768. „R[a]d[u] Bo[joreanul], Stolnic", către vătaful Ioan Teiŭşianu, pentru jalba luĭ Ion Stoenescul „cum că săteni del[a] Zmilrăt (?) i-ar fi ucis neşte rămătorĭ, puind pricină că aŭ venit pă hotaru lor şi le-aŭ măncat ghinda". Zapciul află că „din neşte tufe i-aŭ ucis, iar nu din vre o pădure cu ghindă. Să apucĭ pă părcălabu şi pă aceĭ oamenĭ, să-ĭ plătească rămători, dupe cum să vor putea aşăza, odihnindu-l să nu ni să maĭ jăluiască".

La 5 Februar 1769, acelaşĭ şi cu Γεώργιος Σλουζάρης repetă ordinul. „Caută dă isprăveşte jăluitorilor şi odihneşte, iar nu-ĭ maĭ da dă treapăd, să-ĭ maĭ trepede pă aicea precum acesta; orĭ, dă nu poţĭ tu acolò să-ĭ aşăzĭ şi să-ĭ

odihneştĭ acolò, dă-ĭ pă măna unuĭ slujitorĭ, ca să-ĭ aducă aicea, înnaintea noastră."

LXV.

Poruncă de la ispravnicĭ către un stricător de bucate străine.

Ţie, Radule părcălabe dela Pietrariĭ-de-josŭ. Aicea ni să jălui Ionŭ Stoenesculŭ cumŭ că neşte rămătorĭ aĭ tăĭ i-arŭ fi făcutŭ multă stricăčune în neşte bucate, porumbĭ, şi, zicăndu-ţĭ de ce nu-ţĭ păzeştĭ rămători, tu, în locŭ să te aşezĭ cu dănsul, l-aĭ fi şi înjuratŭ. La care îţĭ scriemŭ să cauţĭ de acumŭ înnainte să-ţĭ păzăştĭ rămători, şi, pentru stricăčunea ce s'aŭ făcutŭ, să-ĭ plăteştĭ. Că, de nu-ĭ veĭ păzi, şi vorŭ maĭ merge în bucatele luĭ, i-amŭ datŭ voe să dea să-ĭ înpuşce, să-şĭ înplinească paguba. Iarŭ, fiindŭ pricina într'altŭ chipŭ, şi de acolo nu vă veţĭ putea aşăza, să te scolĭ să viĭ faţă înnaintea noastră. Ačasta.

Sept. 20 dni, 1769. Γεώργιος [Σλουζάρης]... Vel Pi[tariŭ].

LXVI.

Poruncă dată luĭ Ioan Stoienescu pentru a culege zaherea.

Ioane Stoenescule. Văzănd porunca ačasta, numaĭ de căt să cauţĭ să te scolĭ, să mergĭ cu Nedelco Coj[o]cariŭ după zah[e]rea şi dup[ă] ecstract, ce aveţĭ: păn[ă] la 2 zile să fiia toată făina gata, grău lămurit, — să nu fie cu vre-o amestecătură —, că apoĭ veţĭ da seaam[ă]. Ačasta.

Octomvrie 10 dni, 1769. *Şt. Vi..., Stol[ni]c.*

LXVII.

Poruncă dată aceluiaşĭ, pentru că a ucis un porc al vecinuluĭ.

Logof[ete] Ioane de la Stoineştĭ. Aicĭ veni acest Nicolae de la Bodeştĭ, de ni să jălui, zicănd cum că i-aĭ înpuşcat un rămător al luĭ, neavănd nicĭ-o treabă cu dănsul. La

carele iat[ă] că-ţĭ scriem, să cauţĭ să te înpecĭ cu dănsul, saŭ, avănd ceva a răspunde, să te scolĭ înpreună cu dănsul, să viĭ aicĭ, ca să vă îndreptaţĭ. Că, neînpăcăndu-te, nicĭ viind faţă, şi viind să maĭ jăluiască, apoĭ [veĭ] fi adus cu treapăd, şi veĭ luò şi certare. Ačasta.

Octomvrie 18 dni, 1769.

Şt. Vi..., Stol[ni]c. Γεώργιος Σλουζάρης.

V.

DOCUMENTE AMESTECATE.

I.

Cerere de voie de sădire.

[F. d.] Un zapis al diiaconuluĭ Mateĭ Fluturel i Duca şi Ion Oarŭcea, pe care-l daŭ la mănăstire...: aŭ cerut voie ca să sloboadă a sădi viĭ pe moşiia mănăstiriĭ, şi să dea otaştină, şi este fără leat.

II.

Cedare de moşie pentru datoriĭ.

[Copie.]

6 Decembre, „vă leatŭ 7134 [1625]". „Ionachi" dă zapis Postelniculuĭ On", că, fiindu-ĭ dator cu „6 galbinĭ şi 4 costande", îĭ dă pentru datorie „moşia di Corŭnet". „Şi e făr de om, ci moşie pustie." Marturĭ: „megiiaş di prăjurul loculuĭ, aanumea: Stan vătahul de garaşu *(sic)*, Calot[ă] de Dubricenĭ, şi popa den Garča, şi popa Preda de Srupăşanĭ, şi Aura de Floreştĭ, şi Radul, şi Barbul de Corŭnet, şi Lepa, şi Barbul fičorul lu Pătră de Cornetŭ".

Iscăliturĭ şi peceţĭ cu fum. Două aŭ cîte două figurĭ lîngă un brad; la una figurile par nişte păsărĭ.

III.

Iertare de „năpăştĭ" din partea Domnieĭ.

[C. 1680.]

[Fragment.]

...aduce baniĭ deplinŭ aicea la v[isterie]..., năpăştile ce vorŭ hi acelorŭ fugiţĭ, iată că s'aŭ [îndurat] [Mă]riia Sa Vodă

de le-aŭ ertaatŭ, să nu dea nimicŭ... cuiva pentru năpăştĭ; că Măriia Sa..., însă cari vor hi năpăştĭ adevăraate, pentru... Iar să nu faceţĭ niscare meşteşugurĭ, să a..., să-ĭ faceţĭ năpăştĭ, că apoĭ, căutându-să în..., făcut năpăştĭ, fiindu cetaşĭ dea..., să ştiţĭ că cu altă cu nimică... capete. Ačasta vă scriemŭ. *Badea Vornicŭ Ha...*

IV.

Întărirea uneĭ cercetărĭ de „rumînie“.

18 August 7192 [1684]. „Eŭ Tănasie Sărăcinescul Vel Comis, dinpreună cu jupăneasa mia, Ilina“, dă zapis Raduluĭ fečorulŭ Badeĭ Gheliescul, şi cu fečoriĭ luĭ, otŭ Mih[ă]eştĭ, cum să să ştie că mi aŭ fostŭ rumănŭ, iarŭ, căndŭ aŭ fostŭ la vreamea petrecanieĭ meale, îndemnatu-m'aŭ Dumnezeŭ de l-amŭ ertatŭ de rumănie pre elŭ şi pre fečoriĭ luĭ, şi cine s'arŭ trage den neamulŭ luĭ; pentru că mi aŭ slujitŭ cu dreptate şi cu credinţă întru toată viiaţa mea... Însă numaĭ eĭ cu capetele lor, făr de moşie. Aşijderea, după petrecaniia mea, să aibă a sluji jupăneaseĭ meale, pănă cătŭ arŭ fi cu viaţă, în casa mea; iarŭ, după petrecaniia eĭ, să fie slobozĭ, şi de cătră nimenile nicĭ-unŭ valŭ saŭ băntuială să nu aibă: nicĭ dinŭ neamulŭ mieŭ, nicĭ dintr'alţiĭ. Pentru că eŭ dinŭ bună voia mea i-amŭ ertatŭ, pentru pomeana şi pentru sufletulŭ mieŭ şi pentru sufletulŭ părinţilor mieĭ, şi li-am dat ačastă scrisoare a mea la măna lorŭ... И написа аз [= şi am scris eŭ] Zosim ermona[hŭ] otŭ episcopie, cu învăţătura dumnealuĭ Com[isuluĭ].“

Iscăleşte, puind pecete cu vulturul avînd o stemă pe piept: „Stefanŭ episcopŭ, mărturie“.

V.

Iertare de „rumînie“.

18 August 7192 [1684]. „Tanasie Vel Com[isŭ], Sărăcinesculŭ, împreună cu jupăneasa mea Ilina“, dă zapis „lu Soare, fičorul Vladuluĭ Murariul de la Mihăeştĭ“, că-l iartă

de „rumînie“, „fără moşie“, în aceleaşĭ condiţiĭ ca şi pe alţiĭ.
Pecetea ştiută.

VI.

Numire de boierĭ adevărătorĭ şi hotarnicĭ.

[1694.]

Să să ştie boiariĭ adevărătorĭ şi hotarnecĭ aí boiarinuluĭ Domnii Meale Vergo Vel Port[ariŭ] şi aĭ popeĭ luĭ Ion, cu văru-săŭ, popa Ştefan, şi aĭ luĭ Dan Arm[aşul] ot Reacea, anume: Preda Căpitan Zătreanul, i Mateĭ ot tam, i Ion Băl[ă]cescul, i Oprea Giulescul, i Radul Logofăt ot Otetelişŭ, i Costandin Căpitan Bojoreanul, i Radul Logofăt Olănescul, i Barbul ot tam, i Ghioca Slăvitescul, i Udrea Căpitan ot tam, i Vasilie Măldărescul, i Radul Bărsescul, i Dumitraşco Căzănescul, i Sima cupeţul ot Vel Ocnă, i Chera Logofătul ot tam, i Vasilie ot Mănăstirea de un lemn, i Andreĭ ot Bărbăteştĭ, i Costandin părcălabul ot Costeştĭ, i Radul ot Igoĭ, i Cărstea ot Oteşanĭ, i Pătraşco Armaşul ot Stoineştĭ, i Bratul părcălabul ot Rămeştĭ, i Dima ot tam, i David ot Măriţa, ca să caute aceştĭ 24 de boiarĭ să adevereaze pentru toată moşiia satuluĭ Fometeştiĭ i Vănjoĭ, ot sud Vălcea, şi să vază umblat-aŭ ceĭ 12 boiarĭ bine, şi hotărăt-aŭ aceaste moşiĭ ce scriŭ maĭ sus, bine şi pre dreptate, pre seamnele ceale bătrăne, aŭ ba, şi ales-aŭ fieştecăruia partea luĭ de moşie ce i s'aŭ căzut pe dreptate. De vor fi hotărăt ceĭ 12 boiarĭ bine şi făr de făţ[ă]rie, şi vor fi pus hotarăle bine, precum să cade să stea hotarăle pre loc, precum s'aŭ hotărăt, şi să-şĭ ţie fiecare partea luĭ precum s'aŭ ales. Iar, de să va adevăra că aŭ umblat ceĭ 12 boiarĭ răŭ şi făr de dreptate, şi aŭ făcut făţărie, să caute aceştĭ 24 de boiarĭ acum d'intăĭ să le iă seama pre amăruntul, pre cărţĭ de moşie şi pre zapise de cumpărătoare: precum vor afla cu sufletele lor maĭ pre dreptate, fără făţărie, — aşa să le aleagă şi să le hotărască fieştecăruia partea, unul de către altul, şi să le lipească moşie lăngă moşie, după obi-

ceaiŭ, şi să le pue pietri şi seamne, şi să le facă şi scrisorĭ la măinile lor, ca să să ştie cine pre unde va ţinea, şi ca să nu maĭ aibă gălčavă întru dănşiĭ; şi zioa la —.

Ĭ is. vtori Vornic i isaam reač gospodstva mi.

Septemvrie 26, 7203 [1694]. Pročt vtori Logofăt.

[Monogramă cu chinovar şi, cu aceiaşĭ coloare, pecetea cea mare.]

VII.

Numire de boierĭ adeveritorĭ la Folteştĭ şi Izvearna.

6 Novembre 7204 [1695]. „Să să ştie boiariĭ hotarnicĭ aĭ boiariuluĭ Domnii Meale Vergo Vel Păharnic şi aĭ părinteluĭ popiĭ Ion din Reacea; însă boiar[i] anume: Lupul ot Milostea i Stoica i Prodan i popa Dumitru ot tam, din Sacoţ popa Stančul i popa Bran, i popa Toader din Negreace, Drag i Nistor i Ion i popa Andronie de la Boşomeagĭ, Amza i Andreiŭ i popa Adam i Mih[ă]il[ă] de la Cobşor *(sic)*, popa Grozav Mandrea din Măteştiĭ, din Polovrağ Dumitru i Ilea i Dumitru, de la Rămna Avram, din Oteştiĭ Lăpădat, din Baia Lupul, din Cernedie Dumitru i Ilie i Dragomir, din Aniniş Lupul Căpitan, Pătru părcălab, Stančul, Bratul din Corbişor, Irimie, Luca, Luca din Čănădie, Stan, Vladu din Rămeştĭ, Radul Precup din Urşanĭ, popa Gherman, popa Barbul din Otieştĭ, Iosif, Barbul Bengescul, Stančul, sin egumen Mateĭ din Slătioră, Stefan călugărul, Stan din Vaĭ-de-eĭ, Tudor, Vasile, Dănilă.

Ca să caute aceştĭ 48 de boiarĭ pentru doao moşiĭ, ce să chiamă Folteştĭ i Izvearnăĭ, care, fiindu-le hotărăt întăĭ cu 12 boiarĭ, şi apoĭ cu 24, să caute pre urma lor, să vază cum aŭ hot[ă]răt ceĭ 12 boiarĭ, şi cum aŭ hotărăt vre o parte; deč, de vor adevăra că n'aŭ făcut dereptate, eĭ să caute să facă dereptate acum dă iznov, să le caute cărţile şi zapisele, cine ce vor avea de moştenire şi de cumpărătoare, şi precum vor afla cu ale lor suflete maĭ pre dereptate, aşa să le aleaagă moşiile, şi să le hotărască,

şi să le pue pietri şi seamne, şi să să aleaagă hotarul moşiilor, fieştecare cu hotarul eĭ osebite. Şi, precum vor aleage şi vor hotără, aşa să le facă şi scrisorĭ la mâinile lor, să li să ştie hotarul moşiilor, care pre unde va ţinea cu pace, — să nu maĭ fie gălčavă întru dănşiĭ; şi zioa — *(alb)*. I is[pravnic] bolearin gospodstvami Neagoe pis[ar] Rătescui I is. — ; saam reč gospodstvami.

[Monogramă roşie. Pecete domnească cu chinovar].

Pročt. vtori Logofăt."

VIII.

Banul Cornea Brăiloiŭ, pentru reglementarea dăjdiĭ preoţilor.

Cornea Velŭ Banŭ. Scriemŭ cartea noastră voao, părcălabilorŭ duprenŭ satele domneştĭ şi boereştĭ şi călugăreştĭ, şi voao, căpeteniilorŭ de călăraşĭ duprenŭ tărgurĭ şi duprentr'alte sate otŭ sudŭ Vălcea. Către ačasta, vă facemŭ încă ştire pentru rândulŭ popilorŭ cariĭ aŭ fostŭ lăcuitorĭ prenŭ satele noastre, iarŭ, de la o seamă de vreame, uniĭ den popĭ s'aŭ călugăritŭ, alţiĭ aŭ muritŭ, şi fečoriĭ lorŭ s'aŭ lipitŭ, uniĭ pre lăngă birnicĭ, alţiĭ pre lăngă alte breasle, de daŭ birŭ cu ţara, şi alţiĭ umblă cu meşteşugurĭ de nu daŭ nimicŭ. Pentru cariĭ mergăndŭ la Curte Sfinţia Sa părintele episcopulŭ, s'aŭ jăluitŭ Mării Sale luĭ Vodă într'acestaşĭ chipŭ cum că aŭ lăsatŭ fečoriĭ popilorŭ birulŭ părinţilorŭ lorŭ asupra altorŭ popĭ, de s'aŭ încărcatŭ cu birulŭ lorŭ, iarŭ eĭ s'aŭ supusŭ pre lăngă birnicĭ şi pre lăngă alţiĭ, de ajută cu ce potŭ. Pentru cariĭ Măriia Sa Vodă aşa aŭ poruncitŭ ca să să ferească totŭ omulŭ de dinşiĭ [şi să le d]ea bună pace, ca să-şĭ tragă fieştecare fečorŭ de popă birulŭ tătâni-seŭ; iar cariĭ dintr'ănşiĭ nu vorŭ vrea să dea birulŭ tătâni-seŭ, Măriia Sa Vodă nu îngăduiaşte nicĭ cu birniciĭ la birŭ de ţară să dea, ci cu suma aceaia de birulŭ popescŭ cătă va fi la catastifulŭ Sfinţii Sale părinteluĭ episcopuluĭ, aşa porunceaşte Măria Sa să să mute la slujitorĭ, ca să să rădice birulŭ lorŭ denŭ suma popilorŭ, — să nu să maĭ plăngă că-ĭ tragŭ eĭ năpaste.

Dereptŭ aceia, de acuma înnainte iată că vă scriemŭ să căutaţĭ să vă feriţĭ de fečoriĭ popilorŭ, să le daţĭ bună pace, aŭ să-şĭ tragă birulŭ popescu, aŭ să iasă la slujitorĭ, — cum iaste porunca Màrii Sale luĭ Vodă. Ačasta vă scriem. Iulie 9 dni, l' 7204 [1696].

Cornea Vel Banŭ.

[Fără pecete.]

IX.

Mărturie pentru o călugărire.

[C. 1700.]

Dat-am acestŭ pecetluitŭ al nostru la acestu călugăr anume Ştefan, precum să să ştiie că l-am călugărit aiča, la mănăstirea Seaca, sud Oltu, să nu aibă, aŭ din boiarĭ, aŭ din omeniĭ Vlădichi, aŭ din părcălabĭ, — tooţiĭ să să ferească, că e călugăr desăvărşit şi închinatu aiča la noĭ, şi l-amŭ trimisu în slujba mănăstiriĭ. Ačasta amŭ scris.

Martie 9 dni, însn...

[Partea de jos, ruptă.]

X.

Carte domnească pentru dijmărit.

Milostiiŭ bojiiŭ Io Costandin Voevod i gospodinŭ davat gospodstvami siiŭ povealenie gospodstvami slugilor Domnii Meale, anume — *(alb)*, dijmariĭ ot sud Vălcea, ca să fie volnicĭ cu ačastă carte a Domnie Meale de să umble să scrie dijmăritul la tot omul dentr'acest judeţ după obiceaiŭ, şi să ià dijmăritul de la toţĭ, afară din boiariĭ ceĭ marĭ i boiariĭ mazilĭ, cariĭ sănt cu birŭ în Visterie, ot mănăstirile ceale marĭ i jupăneasele sărace, i sutaşĭ, i neguţătorĭ bucureşteanĭ, i logofeţiĭ za Devan, i slujitoriĭ, care va ajunge numele luĭ singur la birŭ ughĭ 4, i cămărăşeĭ, care va ajunge un nume singur la harač ughĭ 8, — aceia să nu dea, iar alalţĭ să dea cu toţiĭ, şi ertaţi cu cărţĭ, şi căpitani, şi iuzbaşi, şi ceauşi, şi stegari, şi alţie, ce om ar fi, — de la unie ca aceia să fie volnicĭ dejmariĭ să le ià dejmăritul după obiceaiŭ,

de litra, de stupĭ, de rămătorĭ, po banĭ 13, şi poclonul de nume za slujitorŭ po banĭ 12, şi de nume za birnicŭ po banĭ 30. Iar pre carie i-ar afla cu bucate dajnice ascunse, aŭ din slujitorĭ, aŭ den birnicĭ, de la unie ca aceia să fie volnicĭ dejmarie să le ià dijmăritul îndoit, şi măna de slujitorŭ po banĭ [30], şi de birnicŭ po banĭ 60, după obiceaiŭ. Aşijderea şi pentru Turciĭ ceĭ ce vor avea stupĭ pre pămăntul ţărăĭ şe vor avea cărţile Domnie Meale iscălite, pre căt le va scrie în cărţĭ, să le să ţie în seaamă; iar ce va treace maĭ mult decăt va scrie în carte, să plătească de litră po banĭ 8, după cum iaste obiceaiul. Că aşa iaste porunca Domnii Meale. I i saamu răč gospodstvami.

Iulie 22 dni, I[t] 7208 [1700].

[Monogramă cu roşu. Pecete mică octogonală.]

Io Costandin Voevod.

XI.

Zapis pentru vînzarea uneĭ moşiĭ.

25 April 7216 [1708]. „Vălcul diiaconul din Băeştĭ, snă luĭ Dobromir“, dă zapis nepotuluĭ, „Chircăĭ Logof[ăt], snă popeĭ Năstureicăĭ ot Roşĭ“, pentru vînzarea moşieĭ sale din Găgeanĭ, „din căp *(sic)*, din pădure, din săliştea satuluĭ, cu pomet, cu scaun de vie, cu vad de moară“, pe care o avea şi el de la „Cărstea robul din Găgeanĭ“. Face vînzarea „cu ştirea tuturor moşneanilor, şi din sus, şi din jos“. Marturĭ: „Gheorghie Logofăt ot Iazer, martor“, „Badea sin popa Vlad ot Lăpuşat, mart[or]“.

XII.

Împăcare pentru o vie.

Dat-am acestŭ răvaşŭ alŭ nostru la măna cumnatăĭ Aveaniĭ, precumŭ să să ştie că amŭ socotit-o cu frate-meŭ Vasili, dinŭ preună cu alţĭ megiiaşĭ care să vorŭ iscăli maĭ josŭ, pentru multe pricinĭ ce aŭ avutŭ între dănşiĭ, şi încă nu s'aŭ pusŭ totŭ ale cumnateĭ Aveaniĭ în socoteală, după foia care să socotisă frate-meŭ Vasile cu văru-meŭ Ma-

carie călugărulŭ înnaintea părinteluĭ egumenuluĭ Arnoţeanulŭ, şi naintea Logofătuluĭ Dumitraşco Morănglavu i Dragulŭ Cauşul, şi ale luĭ i s'aŭ prinsŭ totŭ în ià, căte aŭ zisŭ. I s'aŭ socotitŭ şi gardulŭ vii, şi i s'aŭ număratŭ pari, de aŭ fostŭ parĭ 240, şi nu 245 cară *(sic);* cari s'aŭ socotitŭ pari suta banĭ 33 şi nuelele caru căte banĭ 12. Care facŭ pe totŭ t[l] 1, banĭ 7, şi, îngrădeala, la 6 ominĭ, banĭ 65. Şi cu socoteala direaptă încă fac să-ĭ maĭ întorcŭ cumnatiĭ Aveaniĭ, şi cumnata Aveana iartă, ca să fie pace între dănşi. Şi noĭ aşa am [a]les şi amŭ aşăzatŭ, iar, maĭ sculăndu-să eĭ, să i să facă socoteală pă foia mortuluĭ, care aŭ lăsat căndŭ şi-aŭ datŭ sufletulŭ.

Fevruarie 16, l[t] 7226 [1718].

Eŭ Radul Curărariŭ. *Eŭ Pătru Cĭoca.*

Eŭ Mihalcea Mănăstirescu.

[Iscălitură grecească.]

XIII.

Însemnărĭ de pricinĭ de judecată bisericeştĭ.

[C. 1720.]

... gat anume Vladŭ, fata anume Ilina, pre carea o aŭ învălit, fiindŭ necununaţĭ, şi, nevoindu-se amăndoĭ să să ià, aŭ cerut de i-aŭ datŭ feateĭ 1 vacă cu lapte şi o rochie, fiindŭ foarte săracă, şi aŭ datŭ gloaba t[l] 7 polŭ; şi i-amŭ datŭ la părintele.

O pricină ce s'aŭ găsitŭ la Titireacĭ, adecă unŭ omŭ aŭ curvitŭ cu o fămeae văduvă, anume Sanda, şi pentru greşala luĭ aŭ datŭ t[l] 3,— aceştĭ banĭ s'aŭ datŭ colacŭ pentru oameniĭ de la Mănăstirea de un lemnu.

XIV.

Zapis pentru înzestrarea uneĭ fete.

8 Februar 7229 [1721]. „Iane, fičorul Drăguliĭ din Berbeştiĭ-dă-jos“, dă zapis „fie-mea Ivaneĭ, cum să să ştie că m'am îndurat de i-am dat [la] logodna eĭ moşiĭ în Berbeştiĭ-de-jos, însă din partea mea ale tr[e]ilea partea, ca

să o stăp[ă]nească cu soțul eĭ, car[e] i l-aŭ dăruit Dumnezăŭ..., cu voia mea și cu a tuturor celoralalțĭ aĭ miĭ, cu a frățîni-mieŭ Rad[u]luĭ... Și megiiaș de aĭ noștri mărturiĭ." Afurisenie mare pentru cine va strica dania. Iscălesc „eŭ (ἰων) Iane, eŭ Radul, eŭ [Ia]nache, Radul fratele Ivaniĭ, Pătru părcălab ot Turceștĭ, Gruiț[ă] ot Berbeștide-sus, Ion cel mic ot Cireș, măr[turie], i Stanca văt[ășoaia] otam. Și am scris eŭ popa Radu ot Ob[i]slav, cu zisa dumnealorŭ, și mărturie."

XV.

Zapis pentru vînzare de moșie la Berbeștĭ.

15 Februar 7233 [1725]. „Ion părcălabu, snă Udreĭ ot Berbeștĭ", dă zapis „ispravniculuĭ Badeĭ Părăianul" că-ĭ vinde moșia din Berbeștĭ, „de pe apa Tărăeĭ ot sud Vălča. Decĭ eŭ întăĭ am întrebat pe frate-mieŭ și nepoț, veriĭ mieĭ și nepoțĭ, moșteniĭ din Berbeștĭ și pe moșteniĭ din Turceștĭ și pe moșteniĭ din Demțeanĭ, cariĭ să hotărăscŭ cu acestŭ hotar, ca să-m dea bani pe partea mea de moșie din hotarul Berbeștilor, și, neputăndŭ nicĭ uniĭ, nicĭ alțiĭ, am merse la dumnealuĭ de ni am tocmitŭ și i-am văndutŭ stănjinĭ 100..., în[să] stănjănu căte banĭ 40", făcîndu-se vînzarea „cu știrea tutulor moșteanilor din Berbeștĭ i hotarnicilor di prin prejur". Dacă, la *alegere,* vor lipsi cîțiva stînjinĭ, va da înnapoĭ baniĭ pentru eĭ. Marturĭ: „toț moșteniĭ mieĭ din Berbeștĭ și alțĭ înprejureanĭ." Iscălesc și: „popa Vl[ă]cul ot Turceștĭ, mart[ur], Vlaico văt[av] ot Mateeștĭ, mart[ur], Mih[a]il părcălab ot Tur[ce]ștĭ, mart[ur], Pătru sluj[itoriul] ot Turceștĭ, martor, Ion părcălab ot Turceștĭ, martor, Ion Tălvan otam, Tudor Păl[ă]șescul ot Turceștĭ, mart[ur], popa Nicolae, mart[ur], Turbătescu ot Mateeștĭ, Dragul čauș ot Grecĭ, Tudor părcă[lab] ot Berbeștĭ, Radul sin Ivanco ot Ber[beștĭ], Pătrașco Căprarul ot Berbeștĭ, popa Andreĭ ot Mateeștĭ, mart[ur], Ion stegar ot Măteeștĭ Turbătescu."

XVI.

Vînzare de moşie la Berbeştĭ.

5 April 7233 [1725]. „Radul sin Ivanco Roşcescul“ vinde „Badeĭ Părăianul, ispravnicul de Vălča“, partea sa de la Bărbeştĭ, „din cămpŭ, din pădure, din livade, din loc arător, din vad de moră, din scaun de vie, din siliştea satuluĭ“, „cu ştirea fraţilor mieĭ şi altor moşneanĭ“. Marturĭ: „Iion sin Goianul, martur, Mancul păr[călab] ot Dămţeanĭ“.

XVII.

Altă vînzare de acest fel.

3 Septembre 7235 [1726]. „Radul, nepotul luĭ Zavid ot Berbeştĭ“, vinde luĭ Badea Părăianul Logofătul partea luĭ din moşie. „Marturĭ: „mulţĭ boiarĭ şi megiiaş“. Scrie „Staico Păr[ă]ianul“. Marturĭ: „Ilie Părăian, mar[tur], Iion sin popi Luvaran ot Turceştĭ, martor, *Simon magister* (cu litere latine)“.

XVIII.

Încă o vînzare de acest fel.

10 Octombre 7238 [1729]. „Radul Lungul din Cărliganĭ“ vinde Logofătuluĭ Badea Părăianul moşie la Berbeştĭ. Scrie „Popa Misailă ot Negovanĭ“; „eŭ popa Costandin ot Neg[o]va[nĭ], mart[or]“.

XIX.

Jalbă către Administraţia olteană.

[C. 1730.]

„Iarŭ popiĭ şi eĭ aŭ fostŭ rumănĭ ca şi noĭ, ci să scoaţă zapisele de ertare de rumănie, şi să scoaţă zapisul de cumpărătură... Pentru Ionŭ Denighie, are peste totŭ hotarulŭ.“

„Eŭ Chirică vătaful, eŭ Ionŭ Hondorŭ, bratŭ Chirică“, şi maĭ mulţĭ pîrcălabĭ.

XX.

Altă vînzare la Berbeştĭ, către Ion Băleanu.

22 Ianuar 7238 [1730]. Ivanco Roşcescul şi fratele Irimiia şi Radul Hristiĭ ot Berbeştĭ dau zapisele „dum[nealor] prė-cinstitulŭ consiliiarŭ Ionŭ Bălenu“ pentru că i-aŭ vîndut pămînt în Berbeştĭ, „din apa Tăriiĭ, de spre Răsăritŭ de Ivanco..., stăjinul căte banĭ 44..., cu ştirea tuturorŭ moşneanilorŭ noştri, şi dinŭ sus, şi dinŭ josŭ“.

„Şi amŭ scrisŭ eŭ popa Radu otŭ Grădeştĭ, cu zisa lorŭ. Eŭ Ionŭ Trăscăŭ otŭ Turceştĭ, mart[or]; eŭ popa Stančulŭ otŭ Turceştĭ, mart[or]“.

XXI.

Altă vînzare la Berbeştĭ către Badea Pîrăianu.

13 Februar 7238 [1730]. „Radulŭ Hristeĭ, denpreună cu fiiŭ-mieŭ Bucşe, şi fiiŭ-mieŭ Stančul, şi cu fiiŭ-mieŭ Ianea“, vinde „ispravniculuĭ Badeĭ Părăianul“ moşia sa la Bărbeştĭ. Marturĭ: „Pătru Cojan părcălab, mart[ur]; Gruiţa Mălăil[ă], mart[ur], Radul Roşcescul, Ion sin Al[e]xee ot Slăveştĭ, mart[ur], Radul văt[ă]şel“. Scrie „popa Vălculŭ den Turceştĭ“.

XXII.

Altă vînzare ca precedenta.

13 Februar 7238 [1730]. „Ivanco, dinpreună cu fiiŭ-mieŭ Ion, Roşceştiĭ“, dă zapis „ispravniculuĭ Badeĭ Părăianul“, pentru vînzarea de moşie la Bărbeştĭ, „drept t[1] treĭsprăzeace, stănjenul căte banĭ patruzeč, care fac st. patruzeč şi patru“. Marturĭ: „oamenĭ bunĭ şi megiiaş“. Între eĭ: „Miclea ot Dămţeanĭ, Mancul ot Dămţeanĭ, Radul văt[af], martur, Gruiţe Mălăilă, martor; Pătru Cojan, Badea văt[af] ot Colteştĭ“. Scrie „popa Vălcul den Turceştĭ“.

XXIII.

Altă vînzare de acelaşĭ fel.

Craiova, 29 Maiŭ 7238 [1730]. „Ion snă Gruiţă ot Berbeştĭ" vinde „Logofătuluĭ Badiĭ Părăianul" moşia ce o avea cumpărată „de la alţĭ moşneanĭ aĭ noştri". Vînzarea e „cu ştirea tuturora fraţilor şi moşneanilor mieĭ". „Marturĭ boiarĭ dă cinste şi megiiaşĭ din prejurul loculuĭ."

Costandin Brăiloiul, Costandin Brădescul, Mihnea Băbeanu, Ion Trăscăŭ ot Turceştĭ, marturĭ.

„Şi am scris eŭ Anghelŭ Logofăt ot Turceştĭ, cu zisa luĭ, martur."

XXIV.

Altă vînzare de acelaşĭ fel.

5 August 7238 [1730]. „Rimiia ot Bărbeştĭ", cu fiul Neagoe, vinde Logofătuluĭ Badeĭ Păr[ă]ianul, moşia luĭ în Bărbeştĭ, „în hotarul de spre Răs[ă]rit, di la fraţiĭ mieĭ, şi de la veri mieĭ", stînjenĭ 8, „drept banĭ gata t[1] 15, banĭ 44". Martur şi „Cornea ot Comăneştĭ".

XXV.

Altă vînzare de acelaşĭ fel.

13 Septembre 7239 [1730]. „Ivaşco, înpreun[ă] cu fiiumieŭ Ion, Raşceştiĭ, ot Berbeştĭ", vînd Logofătuluĭ Badea Părăianu, „care aŭ fost ispravnic", moşia lor la Berbeştĭ. Marturĭ: „boiarĭ dă cinste şi megiiaş din prejurul nostru". Iscăliturĭ: „Eŭ Ion snă luĭ Ivaşco ot Berbeştĭ Vist[ier], iscălit dă Anghel [ангел] Logofăt[ul] Turcescu, cu zisa luĭ; Todor Brăiloiul Vornic, mart[ur]; Costandin Brăiloiul ispravnic, mart[ur]."

XXVI.

Vînzare de moşie la Berbeştĭ, către Mihaĭ Zătreanu.

2 Septembre 1731. Udrea Berbescul dă zapis „coconuluĭ Mihaĭ Zătreanul, fečorul căp[i]t[an]uluĭ Ivan Zătreanul", că, „luînd eŭ de la dumnaluĭ căp[i]tanul Iovan Ză-

ţreanul, în zilile Măriei Sale lui Costandin-Vodă, la păsurile şi la nevoile meale, lei 39, bani gata, în măna mea, şi eŭ, când am luat aceşti bani, i-am făcut zapis dumnealui ca să stăpânească tot fânul şi jirul de peste tot hotarul Turceştilor: căt voi ţine eŭ banii, dumnealui să ià venitul moşii. Şi eŭ banii dumnealui nu i-am putut face să-i daŭ păna acum, şi, apucăndu-mă dumnealui acum cu zapisile meale şi cu cartea dumnealui Vornicul Milco, ca să daŭ banii, cu dobănda lor, din răzmiriţă păn acum, care, ne mai lăsăndu moşnenii pe dumnealor să stăpânească moşiia, fiindu de atuncea păn acuma ani 14, eŭ, altă neavăndu ce să fac, i-am dat viia mea din Berbeşti, cu toată partea mea de moşie din Berbeşti... Şi, când am făcut acestu zapis, am fostu la satŭ la Matieşti... Însă şi cu dobănda banilor într'aceşti 14 ani: zece la unul să-i daŭ".

Marturi: „Dragul Cauş ot Greč, mărturie. Barbul Untariul ot Mat[i]eşti, mart[urie]. Dragul Cărčul, mărturie. Muşatŭ din Bogdă, mart[ur]. Albul din Stroeşti, mart[ur]. Stanču Modrescu ot Matieşti, mart[ur]. Vlaicu vătaf ot Matieşti, mart[ur]. Nicola părcălab ot Bogdăneşti, mart[ur]. Stan păr[călab] ot Oteşani, mart[ur].

Şi eŭ, Ion Moldoveanul, am scris cu zisa şi cu învăţătura lor".

XXVII.

Vînzare de moşie la Berbeşti, lui Badea Pîrăianu.

15 Februar 7241 [1733]. „Tudor sin Florei din Berbeşti" vinde Logofătului Badea Părăianul moşia sa acolo, „cu ştirea fraţilor miei şi cu a tuturorŭ rudeniilor mea[le]". Scrie „popa Ion, brat eg [=fratele lui]". Martur: „Dum[i]traşco Poenar, Post[elnic]".

XXVIII.

Altă vînzare de acelaşi fel,

7242 [1733—4]. „Floria [al] lu Gruiţ[ă] din Berbeşti", vinde lui „Log[ofăt] Badea Păr[ă]ianul 50 de stînjeni", pe cari-i

avea „înpräună cu brateaniču [=vărul din frate] Ioan“, cu 40 de banĭ stînjinul.

XXIX.

Paşaport pentru un boier oltean.

Slatina, 2 August 1735. Paşaport de la „V. Grana, Fänrich, Commendant allda“ [pecete pe ceară roşie], pentru „Wassali Commisso, ain Bojer, mittels 2 Knecht und Pferdt“, care „gechet nach aussgestandener 42-tätiger *(sic)* Condumaz ausse hiesigen Lazareth friesch und gesundt nacher Crajowa“.

XXX.

Altul pentru acelaşĭ şi un tovarăş.

Vorweiser dieses, Vassilie undt Frangule, zwey Bojeren von Bukurezt, nebst zwey Knechten, einen Wagen undt neüne Pferden, geben von hie nacher Haus. Als ist ihnen dieses zu ihrer Passierung unter meiner eigener Ferttigung ertheilet worden. Signatum Crajova, den 25 ten 8 bris 1735.

Der o Römischer Kayserlicher Mayestet wohlbestöllter Fendrich, Unter-Gross-Joserischer (?) Dragoner-Regiment und dasieger Commendant

X. Summers-Kirchen.

[Pecete pe ceară roşie.]

XXXI.

Vînzare de moşie la Berbeştĭ către Badea Pîrăianu.

9 Mart 7244 [1736]. „Popa Ioan ot Pleşea[nĭ], mart[or], înpreună cu doĭ oamenĭ cari aŭ fost atuncea“, către „eşpector“, pentru nişte banĭ pe cari Ioan Berbescul are a-ĭ lua, pe o vie, de la Badea Păr[ă]ianul. „Decĭ el aŭ zis: dumnata, eŭ fug; ci dumneata să laş bani la jup[ă]neasa dumitale; cănd voĭ veni, să-mĭ iasă ban[i]; iar dumnealuĭ i-aŭ zis: Ioane, iaŭ nu pocĭ să păzăscŭ ača puținică vie a ta, ci voĭ să maĭ fac; iar el aŭ zis: dumneata veĭ maĭ

face maĭ mult, că locŭ ĭaste, şi dumneata aĭ muşie cu noĭ; ci să face cătă îţ va trebui, şi de mine nicĭ-o opreală nu veĭ avea; iar eŭ voĭ veni când voĭ putea, de-mĭ voĭ lua bani. Decĭ eŭ, cum am auzitŭ vorba luĭ, spuĭ întru ad[e]văr Mării Tale".

XXXII.

Declaraţia unor boierĭ numiţĭ în „comision".

27 Mart 1736. „Mihaĭ Roşiianul biv Vor[nic]" şi „Diicu Poenar[u]", „rănduiţ[ĭ]" de Administraţie „comision" pentru a judeca între Badea Părăianul şi Ion Berbescul, fac o declaraţie.

XXXIII.

Altă declaraţie a acelorașĭ.

„P. Ri[o]ş[ianul], canč[e]lista" şi Badea Părăianul către Administraţie. S'a numit comisie" pentru a hotărnici moşia Bărbeştĭ. Aŭ şi eĭ pămînt „în moşiia Turceştiĭ; din sus de Bărbeştĭ, alăturea să cumpără stă[n]j. de moşie banĭ 40, şi dăn jos de Bărbeştĭ să cumpără stă[n]j. banĭ 30, iară în hotarul Bărbeştiĭ (?), fiind moşiia maĭ bună, cu plaĭ de vie, cu silişte bună, loc de hrană, i-am cumpărat stă[n]j. căte banĭ 80. Acum moşteani din Bărbeştĭ, fiind cătva dintr'acest hotar fără silişte, fără plaĭ de vie, numaĭ crăngŭ loc răŭ, aŭ socotit şi zic să ne dea pe noĭ [într'acel loc răŭ, care nu iaste de nicĭ-o hrană. Noĭ nu bănuim a nu lua ce ne va ajunge dreptatea a lua pe de o parte. Numaĭ, fiindcă noĭ am cumpărat cu silişte, cu plaĭ de viĭ, cu vad de moară, moşiia banĭ, stă[n]j. căte banĭ 80, ne rugăm ... să fie luminată porunca ... la aceĭ 4 boiarĭ, de ne vor scoate din siliştile care am stăpănit, ale vănzătorilor, să ni preţuiască moşiia, precum şi la Dănuţeanĭ aŭ Turceştiĭ, şi, pă căţĭ banĭ am dat, să ni să dea moşie cu acest preţ, să nu fim păgubaşĭ, aŭ să ni să dea şi noao loc bun, după cum am cumpărat."

La 1-iŭ Decembre 1736 se porunceşte celor patru boierĭ

„ce sănteţĭ rănduiţĭ la comision pentru înpărţeala moşieĭ Bărbeştiĭ“, să cerceteze dacă este plaiul de vie ş. a., „şi cu aceaia aŭ scumpit-o, de aŭ ajunsu stănjănu căte un flor[i]n, şi acum ar vrea să dea aceale cumpărătorĭ ce le-aŭ cumpărat dumnealor Roşianu şi Părăianul pe unde iaste moşiia maĭ prostă, cu pădure şi fără silişte, să li să socotească stănjănul cu preţul cum să vănd alte moşiĭ proste înprejur, aŭ să li să dea stănjăni pe unde i-aŭ stăpănit vănzători; însă pe unde să va cădea: numaĭ să faceţĭ dreptate, precum să va cădea, să nu maĭ fie jalbă“. [Iscălesc Salhausen, Gh. B. Vlasto, Şt. Prăşcoveanu.]

XXXIV.

Vînzare de vie la Berbeştĭ, către Badea Pîrăianu.

15 April 7249 [1741]. Iane Berbescul vinde „dumnealuĭ ispravniculuĭ Badiĭ Părianul“ vie în Berbeştĭ, cu 20 de zloţĭ. Marturĭ şi „omenĭ streinĭ“. Scrie „popa Ionŭ ot Pleşoĭ“.

Rămăşiţa de plată se face în Craiova, fiind martorĭ: Staico Păr[ă]ianul, Ilie Păr[ă]ianu, Mateĭ Păr[ă]ianu.

XXXV.

Zapis al unuĭ Ţigan, pentru împrumut.

Adecă eŭ Andronie Ţig[anul] dat-am zapis[ul] mieŭ la măna mea popăĭ Isaiĭ, precum să să ştie că, fiindu eŭ dator nişte banĭ, dator luĭ Dobrin, însă t[l] 3, zlot unul, banĭ gata, şi Dobrin fiindŭ nişte banĭ dator la mănăstire, după vin, m'aŭ apucat Dobrin cu strănsor[e], să-ĭ daŭ ban[i]. Dece eŭ, neavăndu banĭ să-ĭ daŭ luĭ Dobrin, m'am rugat de moş popa Isaia, de m'aŭ luat în samă de la Dobrin, să-ĭ daŭ eŭ aceştĭ banĭ t[l] 3, zlot, şi moş popi de acum păn[ă] la S[fea]ti Dimitre, făr nicĭ-o pricină nimic. Că aşa m'am rugat de

Sfinţiia Sa. Şi pentru credinţa m'am iscălit maĭ jos, ca să crează.

Ĭunie 14 dni, l' 7250 [1742].

Andronie plat[nic].

Eŭ Ilinca Ţig[anca], mar[tură]. Eŭ Stančŭ Ţig[an], mart[ur].

XXXVI.

Carte de judecată pentru moşia Foleştiĭ-de-sus.

18 April 7251 [1743]. „Din porunca Mării Sale prea-luminatuluĭ şi prea-înnălţatuluĭ nostru Domn Io Mihaĭ Racoviţă Voevod, avut-aŭ întrebăčune de faţă înnaintea noastră dumnealuĭ Costandin Obedeanul Vel Stolnic cu Radul Bojoreanul, snăi Şărban Vist[iernic] Bojoreanul i cu Părvul Post[elnic] Izvoreanul, pentru moşăia ce să chiamă Foleştiĭ-dă-sus, ot sud Vălcea. Pentru care aşa răspundea dumnealuĭ Costandin Obedeanul Vel Stolnic, că, pe vreame ce era acea parte dă ţară supt stăpănirea Neamţilor, făcănd dumnealuĭ, înpreună cu alţĭ boerĭ, schitul Bodeştiĭ den sud Vălcea, aŭ fost cumpărat acastă moşie Foleştiĭ-dă-sus de la Radul Bojoreanul în t[1] 800 vechĭ, cu tocmeală şi cu zapis de la măna luĭ, dela leat 7246 [1737-8], şi o aŭ fostŭ dat schituluĭ pentru pomana, ca să fie de chiverniseala părinţilor ce vor vieţui acolò, maĭ adăogănd dumnealuĭ V[1] Stolnic cheltuială la făcutul morilor şi la altulu de t[1] 50; şi aşa aŭ fost stăpănit schitul Bodeştiĭ acastă moşăe cu bună pace. Iar, după ce s'aŭ luat ţara dă peste Olt iarăş întru stăpănirea Domnii, sculatu-s'aŭ Post[elnicul] Izvoranul de aŭ luat moşăia de supt stăpănirea schituluĭ, răspunzănd că acastă moşăe iaste a lor moştenire dela părinţĭ, şi aŭ rămas schitul Bodeştiĭ făr de moşăe şi făr de bani ce aŭ fost dat pe moşăe. Asupra căruia cuvănt întrebăndu-să şi Radul Bojoreanul, ce are a răspunde, scos-aŭ o foae de socoteală ce aŭ fost avut răposatul tată-său Şărban Vist[ierul] Bojoreanul cu Costandin Căp[i]t[anul] Izvoranul, fratele Părvuluĭ Post[elnic] Izvoranul. Întru care foae adevăra

:ă din toată socoteala aŭ rămas Costandin Căpitanul datoriŭ Vist[ieruluĭ] Şărban Bojoreanu t[1] 450... Şi pentru acastă datorie răspundea Radul Bojoreanul că, după ce s'aŭ luat ţara dă peste Olt supt stăpănirea Neamţilor, rămăind şi tată-săŭ Şărban Vist[ier] la acea parte dă loc, aŭ fost luat acastă moşăe întru stăpănire, pentru datoriia ce aŭ avut la Costandin Căp[i]t[anul]. Iar Pärvul Post[elnic] Izvoreanul încă răspundea că el de acastă foae de socoteală nič într'un chip nu ştie ca să răspunză, că frate-săŭ Costandin Căp[i]t[anul], la moartea luĭ, diată n'aŭ apucat ca să facă, nicĭ acastă moşăe n'aŭ fost numaĭ osebită a fră-ţine-săŭ, luĭ Costandin, ci, la înpărţeala caseĭ lor, aŭ fost rămas la mijloc de fraţĭ, după cum în foaia lor de înpărţeală, ce iaste iscălită de răpoosatul unchiu-săŭ Toma Cantacuzinò biv Vel Spat[ariŭ], pe largu adeverează, şi, după acastă îndreptare, ş'aŭ luat moşăia de supt stăpănirea unchiuluĭ. Care, la aceaste zise ale lor, luăndu-le noĭ seama cu amăruntul, aşa am ales şi am hotărăt cu cale şi cu dreptate, dă vreame ce stăpănirea moşăi iaste lucru cu gălčavă, să aibă a întoarce Radul Bojoreanul toţ bani ce aŭ luat pe moşăe, t[1] 800 vechĭ, cu dobănda lor în 2 anĭ, [de] că[nd] s'aŭ luat moşăia de supt stăpănirea schituluĭ, aşăjderea şi aceĭ t[1] 50, ce s'aŭ maĭ făcut cheltuială la făcutul morilor şi la altele, iar el ce va avea cu Părvul Post[elnic] Izvorean[ul], saŭ cu clironomi caseĭ luĭ Costan d[in] Căp[i]t[anul], pentru datoriia luĭ, să-ş caute direptate. Acasta scriem.

Iscălesc: *I[o]rd[a]ch[i] C[antacuzino] Vel Dvor[nic], G. Grecean[u] Vel Log[o]f[ăt], Fiera Breazoian[u] V[e]l Vist[ier], Al. Vel Cluč[e]r. Pročt. 3[u] Vist[ier].*

XXXVII.

Răvaş intim, vestind o sosire.

Iubit[ul] mieŭ fiiŭ, dumneata Răducanule, sănătate şi tot fericit binele îţĭ pohtesc dela Dumnezăŭ ca să-ţĭ dăruiască. Întămplarea scrisori nu este de alt, făr cătŭ te înştiinţăm

pă dumneata pentru venirea noastră, că Joĭ dă prănzu negreşitŭ ne vom afla la dumneata. [Te ves]tim pă dumneata, la acea vreame să să afle şi Drăgoiasc[a] aciĭ, ca să aibă Stăncuţa cu cine vorbi. Şi să o pohteştĭ dumneata, să facă şi dumneaeĭ ceva chiverniseală de peaşte dă Vinerĭ, fiind zi de post. Iar de noĭ veĭ şti că loam şi pătura de acasă. Cu ačasta sfărşind, şi să vă găsim săn[ă]toşĭ.

Ghenarie 12 dn., 7255 [1747]. Al dumitale părinte

Iordach[e] Brl. Cl. (?).

Şi eŭ mă închin dumitale cu săn[ă]tate, şi soru-mea Măricăĭ mă închin cu zece povară dă săn[ă]tate, şi eŭ te pohtescŭ pentru unŭ diplaşŭ, bunŭ să fie,—că să ştiĭ că nu venimŭ puţinĭ, ci cu toate sahanile; şi rămăĭ

Al dumitale cumătru: *Niţul Pah[arnicul].*

Iubit[u]luĭ şi al mieŭ fiiŭ, dumneata Răducan Trept. *(sic),* cu fericită săn[ă]tate să să dea.

XXXVIII.

Zapis pentru un împrumut.

23 Ianuar 7255 [1747]. „Stan Untariul" împrumută de la Logofătul Pătru 100 de talerĭ „până la Vinerea M[are], cu dobănda lor, zeča doĭ".

XXXIX.

Poruncă de împlinire a dijmeĭ.

Dumneata vătaşă Negoiţă, săn[ă]tate îţĭ pohtim cu acest răvaş. Alt n'am decăt, văzănd răvaş[ul] nostru, să răndueştĭ un plăiaş cu ačastă carte de volnicie, să meargă să apuce pe aceştĭ oamenĭ ce sănt scrişĭ în foaia proegumenuluĭ, ca să înplinească dijma după cum scrie în foae. Numaĭ să daĭ dumneata cu ispravă, ca să scoaţă ača dijmă. Ačast[a], şi fiĭ dumneata săn[ă]tos. Dechemvrie 15 d., 7256 [1747].

Bun voitor. [Neînţeles.]

[V°:] Dum[isale] văt[af] Negoiţă, dă plaĭ, cu săn[ăta]te să să dea.

XL.

Răvaş prin care se cere o trimetere de vin la cîrciumę.

Săn[ă]tate, Log[o]f[ete] Petre. De la milostivul D[umne]zeŭ îţĭ poftesc întreagă şi fericită sănătate, înpreună cu Logofeteasa. După ačasta, mă mir de acestŭ lucru, cum nu trimiteţĭ buţile, că aicĭ şăd cărčumele făr de vin. Ci negreşit până mâine să sosească 3 buţĭ aicĭ în sat; iar, netrimeţând, să mă înştiinţaţĭ, ca să trimiţĭ la părintele Vlădica răspunsu, să-mĭ trimiţă de acolò vinurĭ. Ačasta, şi fiĭ săn[ă]tos.

Iunie 19 dn., l[t] 7257 [1749]. *Staico Logofăt*
is[pravnic] Păt. *(sic).*

[V°:] Dumnealuĭ Log[o]f[ă]t[ul] Petre cu săn[ă]tate să să dea.

XLI.

Zapis pentru un împrumut.

20 Iunie 7257 [1749]. „Duminecă i cu frate-mieŭ Necula" daŭ zapis Logofătuluĭ Petru, pentru un împrumut de 15 talerĭ „de acum până la lăsatul seculuĭ, de post[ul] păreseamilor..., şi, de osteneala banilor, să aibu a-ĭ darea de zi câte o ocà de carne, pentru că aşa ne-am legat noĭ cu zapisulŭ nostru."

XLII.

Chitanţă tipărită pentru plata dăjdiĭ.

Sudŭ Bucureştĭ, leat 7258 [1749-50],—snŭ—, porecla luĭ—, de la mahalaoa —, chipulŭ luĭ, omŭ [plavăş].

Carele ş'aŭ luatŭ răvaşŭ ca să-şĭ dea dajdea sa de şase anĭ într'unŭ anŭ po tal[erĭ] doao la unŭ čvertŭ, precumŭ îl va ajunge cisla, începîndu-se de la luna luĭ Noemvrie întîĭ; altŭ valŭ să n'aibă.

[Tipărit.]

[Pe V°, două peceţĭ şi o iscălitură grecească.]

XLIII.

Foaie de zestre.

„Să să ştie zestrele fică nostre Aspri, precum arată în jos."

Ţiganĭ, boĭ, vacĭ, „mănzaţŭ", caĭ, cîrlanĭ, stupĭ, „dulamă de şaĭ neblănit", „aşternute precum să cad[e]", „brăţerĭ de argintŭ", „cerceĭ de aur, o părech*e*".

„Stan diecon ot Răşăiaştĭ (?)."

XLIV.

Plîngere a unuĭ preot căruia i s'a luat un cal.

[C. 1750.]

† Cinstituluĭ şi al mieŭ ca un fiiŭ sufletescŭ şi întru Hristos frate, mă rog Sfinţii Tale pentru calŭ, să maĭ grăeştĭ dum[nea]luĭ Căp[itanul], să nu-mĭ ià calulŭ, că nu săntŭ datoriŭ nimicŭ, că, ce amŭ fostŭ, m'amŭ plătitŭ. Iar cu cine va avea să-şĭ caute, că iaste faţă; că eŭ chiez[a]şŭ pe dănsul nu săntŭ, ca să-mĭ ià calulŭ mieŭ, după cumŭ ştiĭ şi Sfinţiia Ta că eŭ vinăričul, ce m'aŭ ajunsu acolo, i l-am datŭ. Ci mă rogŭ Sf[in]ţie Tale, sileşte să nu-mĭ omoare calulŭ,— că eŭ îl voĭ lăsa. De ačasta mă rog Sfinţieĭ Tale. Şi rămăĭ al Sfinţie Tale plecatŭ şi de sănătate rugătorĭ:

Popa Nicola.

XLV.

15 Iunie 7262 [1754]. *Împărţire a moşieĭ Berbeştĭ.* Nume: Gruiţă, Ioana, Nicola, Dragu, Ion cel mare, Părvul Roşiianul biv treti Logofăt, dumnealuĭ Vasilie Paharnicul Golumbeanu, ginerele răposatuluĭ Badeĭ Părăianul; Pătraşco Căprariŭ, Ivancu Roşiescu, Zavid, Anghel sin Calotă, Vintilă.

Copie de prin 1830.

XLVI.

Scrisoarea unuĭ preot de sat către o jupăneasă.

[C. 1760.]

Cinstită dumneata coconă Elenco, de la atotputernicul Dumnezăŭ rog dumitale sănătate şi tot fericitul bine. Plecăndu dumnealuĭ boiar[iul] la Bucureştĭ, me-aŭ zis ca să mergu şi eŭ, iar pe urmă aŭ zis să nu merg,— pă semne văzăndu dum[nealuĭ] că iaste lucrul multu aiča, şi rămăne locul săngur. Ce mă rog dumitale tot să maĭ zicĭ: măcar că şi dumnealuĭ va fi avăndu multe, dar şi pe mine să nu mă uite; că totă vara iĭ voĭ fi de trebuinţă. Pănă căt dumnealuĭ coconul m'aŭ trimis dumnealuĭ la Balotă, şi m'aŭ întrebat de caĭ, că mi i-aŭ furat, şi aŭ zis că, aŭ va spănzura pe purcar, aŭ va mări *(sic)*, şi mie me-aŭ zis că, de-ar avea o puteare, pă mine m'ar ucide cu un car de leamne, că şez la dumneavoastră, un omu ca mine, de păzăscu o beserică pustie. Că popa al dumnealor, de n'ar avea nore *(sic)* multă, n'ar şădea într'o zi ce... Zice că popa iaste ca un neguţător: unde găseşte norie, acolo să duce. Ce să nu fie în voia duşmanilor. Ačasta sfărşăndu, al dumitale plecat şi de sănătate rugător.

Popa Evstratie.

XLVII.

Plîngerea unuĭ sătean care a lucrat la moşia Marieĭ Bărbătescu.

[C. 1760.]

Prea-înnălţate Doamne,

Jăluesc Mării Tale pentru dumneaeĭ Păh[ărniceasa] Mariia Bărbăteasca, că sănt 8 anĭ de cănd am muncitŭ, de amŭ tăiatŭ pădure mereae, şi amŭ pusŭ vie pe moşiia dumneaeĭ, după cum şi alţiĭ; iar dumneaeĭ, văzănd că s'aŭ făcutŭ viia roditoare, mi aŭ luat-o şi aŭ da‘-o de pomană. Ci mă rog Mării Tale ca să aibu dreptate,— că va fi pă-

catŭ să-mĭ iai viişoara şi pometul. Şi ce va fi mila Mării Tale.

Robul Mării Tale:
Datco de la Coţăianĭ sud Dăm[boviţa].
De Ştefan Log[ofătul] za Divan.
[V°:] Carte la is[prăvnicia] jud[eţuluĭ], să iă sama.

XLVIII.

[C. 1760.]

Socoteală de „perusie" rămasă.

„Căldărĭ, păturĭ, strae, săcurĭ, sopeto, peri (?), heră de plugŭ, heră de cozĭ, vătrai, tigae, sfredel..., 3 litre de lănă, 2 jurebiĭ, 1 pătură ce am scos-o de la Vornič[i]e cu t[1] 6, 1 căldare, 1 epănğa, 1 sfredelŭ micŭ, 1 măiugă de herŭ de pisat de sare, de cincĭ litre de herŭ; 1 bărdă, 1 pătură de lănă, 1 peptarĭ cojoc, 1 vătraĭ, 1 păreiche de heră de cozĭ, 1 pătură de lănă ponosită, 1 căruţă cu optŭ cercurĭ de herŭ."

XLIX.

Declaraţie către mănăstirea Polovracĭ, a luĭ Ioniţă Săulescu, privitor la moşia Berbeştĭ.

14 Iulie (?) 1764. „Ioniţă Să[u]lescu Post[elnic], nepotul de soră al Marii Părăianca, ce aŭ ţinutu răposatu Badea Părăianu", dă carte mănăstiriĭ „Pol[o]vrağuluĭ, precum să să ştie că răposata mătuşă-mea, nerămăindu-ĭ copiĭ cu răposatu Badea Părăianul, şi luîndu-ş zăstrele ce aŭ avut, între care, după lipsa zăstrilor, pri comisionu ce aŭ [a]vutŭ, i-aŭ datŭ şi moşiia Berbeştĭ; care dumneiaĭ, ne maĭ avăndŭ pe niminea, aŭ venitŭ la mine, ca la unŭ nepot de soră, şi am ţinut-o în casa mea pănă la vremea morţiĭ, şi la vreme mor[ţiĭ] m'aŭ lăsatŭ clironom pe totă pereusăia ce avea dumneaeĭ. La care văzănd eŭ că maĭ nainte sănt îngropaţ părinţi mătuşă-mea la mănăstirea Polovrağ, am mers de am îngropat-o şi pe dumneaiaĭ la ačas[t]ă sfăntă mănăstire, şi, fiind şi părinţi miĭ acolò, am dat moşi[a] Bär-

beşti, ce mi-aŭ lăsat-o răposata mătuşă-mea, mănăstiriĭ Pol[o]vragĭ... Ioniţă Săulescu Post[elnic]."

L.

Poruncă de aducere la judecată prin martalog.

[C. 1770.]

Să fie volnic acest mart[alog] să aducă pe Mihaĭ părĭcălab, pentru că are să dea seamă pentru ceale ce-l vor ntreba, după porunca ce me-aŭ venit de la ispravnic; şi de către nimenĭ opreală să n'aibă. Că aşa iaste porunca dum[nealuĭ] ispravnic. Ačast[a].

Octomvrie 6 dni. *Radul....*

[V°:] Am datŭ uncheaşulu Ionŭ tăbacu t[1] 6.

Radu sinŭ Cerni tabacu....

LI.

Fragment de scrisoare de afacerĭ.

[C. 1780.]

.... Aŭ scos ispăşitoriŭ, şi [is]păşitor s'a ar[ă]tat cu suflete drepte: meaiĭ 10, obraţe cănep[ă], mănuşĭ 71, şi, fiind că meaiele sînt crude i cănepele, aŭ pus soroc păn în doa săptămânĭ: ca [să] string nu să poate.....

LII.

[C. 1780.]

Socoteală de îngropare.

...S'aŭ găsit t[1] 29 p[1].

Şi într'o pungulíţă banĭ 90.

93 banĭ s'aŭ dat pe metaniĭ.

1 p[1] t[1] la colač arvus *(sic).*

6 par. la colivă.

6 par. la nucĭ.

6 par. la stafide.

6 par. la colivă.

90 banĭ la bumbac.

6 par. şărbiĭ *(sic)* albĭ i roş.
p^{l} oc[ă] zahar, banĭ 105.
2 par. zmochine.
8 oc[ă] orez, banĭ 168.
30 pit. zmochine, banĭ 90.
100 străchinĭ, banĭ 100.
8 urciure, 150.
8 ulceale.
5 dramurĭ zmirnă, 5 banĭ.
30 banĭ tămăe.
90 banĭ la clopote.
9 par. la pomneate *(sic)*.
21 banĭ tirlič.
36, la un car maldăr (?).
2 t^{1} la răspitie.
2 t^{1}, 30 banĭ pă čară plan. *(sic)*.
60 banĭ la pit[ă], la poartă.
60 banĭ la cl[opote]. Rad[u]-Vod[ă], Mit[ropolie].
8 t^{1}, banĭ 90, s'aŭ dat...
2 t^{1}, banĭ 80 răspitie.
9 par. la păinĭ, Ion.
4 par. la colivă, azĭ, Lunĭ.

LIII.

[C. 1780.] *Catastih de plăţi.*

Foiţa de casă la č-a datŭ, precu[m] arată josŭ anume:

Oprea Musţa	co[stande]	1.
Mitrea	„	1.
Iane	„	1.
Modov[a]nu	„	1.
Socro-mè	„	1.
Nicolae	„	1.
Luca	„	1.
Vasile cro[i]toru	„	1, mică.
Ionŭ Tuleaĭ	„	2.
Costa[n]din	„	1.

Stanŭ glonicu co. 1, mică.
Ionŭ meşteru „ 1, mică.
Ivanŭ vătahfu „ 1.
Amŭ datŭ St[an]čulu[ĭ] Măraru cune *(sic)*.
Amŭ datŭ la disu co. 9.

LIV.

Plîngere pentru un furt de caĭ,

20 Octombre 1781. „Ion Bl[ă]ndu, biv văt[af] za ap[ro]zĭ", către „Dumitrache biv Vel Şatr[ar], is[pravnic] otŭ sud Gorj", „Eŭ, avănd nişte caĭ înpreună cu aĭ dum[nea]luĭ frateluĭ Ştefănic[ă] Poinariu, într'o herghelie, spre a cărora pază dum[nea]luĭ aŭ avut omul dum[i]sale, pe un Ion Crăsan, şi eŭ pentru paza cailor mieĭ am avut un băiatŭ de Ţiganĭ, acum luaĭ înştiinţare că mi s'aŭ furat cincĭ capete de caĭ, însă unul învăţat şi aceĭalţ patru neînvăţaţĭ. Care poate socoti înţălepciunea dum[itale] că acel om i-aŭ dat unde i-aŭ dat; când nu erea cu ştirea luĭ, trebuia să fie perit vre unu şi dintr'a dum[nea]luĭ frateluĭ Ştefănică. Ci, fiindcă auziĭ cum că să află închis pentru altă pricină, cănd să va slobozi, mă rogŭ să să dea..., ca, cănd voĭ veni să-mĭ caut cai la dănsul,—că a rămănea eŭ păgubaşĭ. nu pocĭ."

LV.

Socoteală pentru o moştenire.

[C. 1790.]

Nume: jupănu Filcu ot Craiova, Udria Dolarin ot Alun, unchiiaş D[u]m[i]tru Pasăre, Ionŭ sin Dan Catana căpităniască, cu lamurile *(sic);* Stana cărcimăriasa, Gherghinoiŭ ot Alun, Niţu Predescu, etc. „1 cal ce l-aŭ luot de la Dinŭ viiariu finu-săŭ, ca să-ĭ facă sărindarĭ i pomenire la morte, şi calu l-aŭ luat Turci, şi pe noĭ ne apucă." „Pătulaşe de porumb, veichitură de căte patru anĭ."

LVI.

Carte de posluşnic.

Sud Rom[a]n[a]ţ.

Acest Mihaĭ sin Dumitraşco Dovleac ot Dobrun, carele, fiind om făr dă pricină dă dajdiie, s'aŭ dat posluşnic Post[elni]c[uluĭ] Dobre Marinesc[u], după slujba sa ce aŭ făcut, trecându-să numele luĭ şi în condica jud[e]ţ[u]luĭ. De aceia scriem dumneavoastră, zapciilor aĭ plăşi Olteţuluĭ-dă-jos, să-l apăraţĭ dă către părc[ălabĭ] i săteni, a nu să supăra întru nimic, spre a putea şi el a-şĭ face posluşaniia sa la numitul Post[elni]c. Ačasta.

809, Aprilie 1. ... *Grigorie Brăiloĭ.*

LVII.

Carte tipărită de scutelnic.

1823. Sud. —

— sin — porecla —, ot satul —, chipul luĭ —, la faţă —, părul capuluĭ —, sprînceanele [murgĭ], ochiĭ [căpruĭ], mustăţile, [murgĭ], barba [rade, neagră], carele, fiind din suma scutealnicilor ce s'aŭ orînduit pentru posluşaniia casiĭ —, precum la catastihulŭ Vistieriei s'aŭ aşezat dupe adeverinţa ce aŭ adus dela dumnealor boiariĭ ispravnicĭ aĭ acestuĭ judeţ, i s'aŭ dat acest pecetluit al Domnieĭ Meale: val şi supărare să nu aibă.

[Pecete ovală cu chinovar, cu coroană, vultur, steagurĭ, sabie, buzdugan şi іѡ. гр. дм. гк. 1822.]

LVIII.

Carte de preoţie tipărită a episcopuluĭ de Argeş Ilarion.

Cu mila luĭ Dumnezeŭ Ilarion, episcopul Argeşuluĭ.

Darul şi puterea, care arhiereul arhiereilor, Domnul nostru Isus Hristos, aŭ dat sfinţilor săĭ ucenicĭ şi apostolĭ, a lega şi a deslega păcatele, acelaş darŭ şi putere să dă şi tuturor arhiereilor, următorilor apostolilor, primind unul

de la altul, prin punerea mîinilor cu lucrarea Sfîntuluĭ Duh; şi de la arhiereĭ şi cucerniciĭ preoţĭ să împărtăşesc. Decĭ şi Smerenia Noastră, învrednicindu-ne din mila luĭ Dumnezeŭ acestuĭ sfânt Dar şi putere, dămŭ voie Molitveĭ Tale, cucernicule preot [Gheorghie] de la satul —, sud —, ca întru aceiaşĭ putere a dumnezeiescului Darŭ să legĭ şi să deslegĭ tot felul de păcate şi de patimĭ sufleteştĭ ale celor ce vor veni către tine a să înspovedui cu umilinţă, cu zdrobirea inimiĭ, arătind... *[rupt]* căcĭ le-aŭ făcut, şi puind început bun cu făgăduinţă de părăsire. Care acestea cunoscîndu-le Molitva Ta, şi chibzuindu-le ca un doftor sufletesc, să daĭ erburile cele doftoreştĭ pentru fieştecare boală şi rană. Care erburĭ să înţelegĭ că sînt acestea, adecă: duhovniceasca povăţuire şi canoanele ce veĭ orîndui fieştecăruia, după vîrstă, după ştiinţă şi după stare, precum pe larg te învaţă la taina ispovedanieĭ, ce este în Molitvenic. Şi, cînd înşiĭ va săvîrşi canonul cu toată osîrdiia şi va arăta rodurĭ de pocăinţă, atuncea îşĭ va cîştiga iertarea păcatelor acela ce să înspoveduieşte. Şi, dacă pentru niscareva păcate nu te veĭ priceape ca să rînduieştĭ canonul, să ne înştiinţezĭ, saŭ să viĭ însuţĭ să ne arăţĭ, ca să-ţĭ dăm povăţuire cum să urmezĭ. Iar pre ceĭ ce vor vrea ca să între în treapta preoţieĭ, cu tot dinadinsul să-ĭ cercetezĭ, întrebîndu-ĭ cu amăruntul, ca nu cumva să fie făcute păcate ce opresc de preoţie, care anume sînt însemnate la pravilă, cap. *[loc gol]*, şi la taina ispovedanieĭ în Molitvenic,— ca nu, pentru nebăgarea de seamă, să te facĭ părtaş acelor păcate; căcĭ aĭ să daĭ seama la Dumnezeŭ. Şi, de vreme ce ispovedaniia este una din ceale şapte taine marĭ ale sfinteĭ Bisearicĭ, eştĭ dator a o săvîrşi cu mare luare aminte, şi cu frica luĭ Dumnezeŭ, fără leane, în toată vreamea fiind deştept şi cu trezire, şi, maĭ vîrtos, cînd veĭ fi chemat la vre un bolnav, să nu prelungeştĭ vreme nicĭ de un minut de ceas. Căcĭ, de să va întîmpla să moară bolnavul neispoveduit din pricina zăboviriĭ ce veĭ face, să ştiĭ că din mîinele tale va să ceară Dumnezeŭ sufletul luĭ. Să te păzeştĭ şi pre sineţĭ fără

prihană, pre cît va fi cu putinţă, şi să nu te biruieştĭ de patima beţieĭ, nicĭ de ţinerea de mînie saŭ de pizmă asupra cuivaş din ceĭ ce să ispoveduiesc. Căcĭ, deosebit că veĭ fi urît şi lepădat de la faţa Domnuluĭ, dar şi pravilele hotărăsc înfricoşată pedeapsă unor duhovnicĭ ca aceştia netemătorĭ de Dumnezeŭ. Să nu cerĭ nimic plată pentru această taină, ci numaĭ de va vrea cineva din bunăvoinţă să-ţĭ dea, orĭ drept milostenie, orĭ pentru ca să pomeneştĭ la sfintele liturghiĭ. Să te fereştĭ de gîlcevurile ce obişnuiesc ţăraniĭ mirenĭ, orĭ pentru moşiĭ, orĭ pentru alte pricinĭ, şi să nu te facĭ vechil cuivaş la vre-o judecată, nicĭ să daĭ mărturie pentru vre o pricină, până nu veĭ avea voie de la arhiereul eparhieĭ. Să nu te adunĭ cu oamenĭ de necinste, la vorbe deşarte, saŭ la băuturĭ, saŭ la alte adunărĭ necuviincioase. Căcĭ din unile ca acestea să scade evlavia creştinilor către d[u]hovnic. După toate acestea şi altele aseamenea acestora, care ţi să cade a le păzi, pururea să te rogĭ luĭ D[u]mnezeŭ să-ţĭ lumineze mintea ca să poţĭ povăţui pre creştinĭ la calea mîntuiriĭ, carea duce la împărăţiia ceriurilor. Şi, cînd într'acest chip veĭ urma şi veĭ petreace, atuncea şi pre sineţĭ te veĭ folosi, şi pre ceĭ ce te vor asculta. Decĭ, pentru întărirea şi încredinţarea, ţi s'aŭ dat de la noĭ această carte, după cum este obiceiul, întărită cu pecetea şi iscălitura noastră.

1-iŭ Ianuar 1837.

[Pecete rotundă cu cîrja, crucea, cunună de dafinĭ, un melc, un corb şi inscripţia: Ep[iscopul] Il[a]r[io]n [al] Argi-[şuluĭ]; 1820. Iscăleşte:] *† Ilarion Arğ[e]ş.*

VI.

DOCUMENTE BRÎNCOVENEŞTÏ.

I.

Intărire din partea luĭ Mateĭ-Vodă Basarab a moşiilor luĭ Preda Brîncoveanu.

Întru Hristos Dumnezeŭ bine-credinĉosul, blagocestivul şi de Hristos iubitoriŭ singur stăpînitoriŭ Io Mattheĭ Voevod, nepotul răpoosatuluĭ Io Basarab Voevod, cu mila luĭ Dumnezeŭ şi cu darul luĭ Dumnezeŭ stăpînitoriŭ şi Domnŭ a toată Ţara-Rumănească, încă şi laturilor, plaiurilor Almaşuluĭ şi Făgăraşuluĭ povăţuitoriŭ, bine am voit Domniia Mea cu bună voinţă şi cu curată şi luminată inima Domnieĭ Meale a proslăvi pre Dumnezeŭ cel ce m'aŭ proslăvit pre mine şi cu mărire m'aŭ înnălţat pre Scaunul celor ce întru sfinţenie aŭ adormit, părinţiĭ Domnieĭ Meale. Iată am dăruit Domniia Mea acest cu totul cinstit şi bine închipuit şi maĭ întîiŭ decăt toate darurile ceaste de acum maĭ cinstit acest hrisov al Domnieĭ Meale cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupan Prediĭ Brăncoveanul Vel Spătariŭ şi cu feĉoriĭ luĭ cîţŭ Du[mne]zeŭ îĭ va dărui, ca să-ĭ fie luĭ satul Muereasca în sud Vîlcea, tot satul, cu tot hotarul şi cu toţĭ rumîniĭ, şi cu tot venitul, din cîmpŭ, şi din pădure, şi din apă, şi din dealul cu viile. Însă această funie dupreste tot hotarul, cît[ă] să va aleage dupreste tot hotarul, pentru că acest sat Muereasca, ce s'aŭ scris maĭ sus, aŭ fost tot oamenĭ slobozĭ în toate moşiile lor. Iar, după aceaia, cînd aŭ fost acum în zilele Domnieĭ Meale, iar moşneaniĭ satuluĭ Muereasca eĭ toţĭ s'aŭ vîndut rumînĭ cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupăn Prediĭ Vel Spătar, de bună voia lor, drept ug. — gata, cu zapis

şi cu mărturiĭ, lt 7147 [1638-9], însă rumîniĭ să să ştie cine cîte cîţĭ banĭ aŭ luat pre capul luĭ; însă, întîiŭ, din funiia carea să chiamă Cocotănească, anume Stan Pungulescul cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie, drept 900 aspri gata, şi Bogdan cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 900 aspri gata, şi Gligorie cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000 aspri gata, şi Iştfan cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.001 aspri gata, şi Căzan cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 900 aspri gata, şi, la funiia gărleşască, anume Tudosie cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000 aspri gata, şi Brăilă şi fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000 aspri gata, şi Stepan nepotu-săŭ cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000 aspri gata, şi Stoica cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000, şi Stan fratele Stoicĭĭ cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000 aspri gata, şi Seman cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 1.000 aspri gata, şi Sin cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 900 aspri gata, şi Florea cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 900 aspri gata, şi Stăniia cu fečoriĭ luĭ şi cu partea luĭ de moşie drept 900 aspri gata....

[Urmează, cu aceleaşĭ preţurĭ, părţile luĭ Radul Cărstiĭ, Iştan cel mic, Eftemie, Preda, cu fiul Dumitru.

Radul Orbul (400 aspri), Mutul (300).]

Şi funiia Spaniĭ, anume: Brăilă cu fečoriĭ luĭ [900 aspri, Stoica, Mateĭ, Necula cu fiiĭ: Vladul şi Sărbul, Vintilă, Stoica Răsip, Radul Răsip, Dochiia, Stoica Ţuia, Vladul Oprineĭ, Oprea, Stan Velter, Radul, Voinea al Lupuluĭ, Stoica şi Stan, fečoriĭ popeĭ Raduluĭ.]

Şi funea ce să numeaşte Tuleasca [Drăgoiŭ, Iorgu, Toma, Stan, Stoica Dobrul, Brănilă, Stanciul, Vladul, Stăniia, Stoica al luĭ Calin, Vladul şi Mateĭ cu fečoriĭ lor, Stăniia al Bidiviuluĭ, Stanciul ginerile popeĭ Opriĭ, Semen Petecel, „însă aceştĭ treĭ oamenĭ: Stăniia, şi Stanciul, şi Seman Petecel sînt din funiia Leotească, şi moşiia Popilor drept 1.200 aspri gata"; Oprea, Costandin, Pătru, Toma, Ion, Stoica, Lazar, Lupul, Drăgan, Daniil, Filip.]

Şi s'aŭ vîndut eĭ singurĭ, toţĭ Rumîni, de a lor bună voe, făr de nič-o silă, cu toţĭ fečoriĭ lor, tot pe banĭ gata, ug. 250, şi cu baniĭ ce i-aŭ plătit pre dînşiĭ boiariul Domnieĭ Meale jupan Preda Vel Spatar Brîncoveanul, cu ug. 400, de toate dăjdile, cin cup. ug. 650, cu zapis de la mîna lor şi cu mărturiĭ, la leat 7144 [1635-6], însă afară de moşiia unuĭ roşu anume Stănilă, că acela nu aŭ luat banĭ la vînzare. Iar, după aceaia, maĭ pre urmă, cînd aŭ fost pe vremea ce era prea-cinstitul părintele nostru chir Vlădica Theofil episcop la sfănta episcopie de la Ribnic, iar sfănta episcopie iă avînd un sat anume Hrastul, în judeţul Jiiuluĭ-de-jos, departe, preste mînă, şi făr de nič-un folos, iar Sfinţiia Sa, văzînd aşa, înpreună cu tot soborul sfinte episcopiĭ, aŭ făcut schimbŭ cu cinstitul boiariul Domnieĭ Meale Preda Vel Spat[ariŭ], de aŭ dat sfănta episcopie Prediĭ Spat[ariŭ] pe satul Hrastul tot, cu tot hotarul şi cu toţĭ rumîniĭ şi cu tot venitul, din cîmpŭ, şi din apă, şi din baltă, şi cu toate gîrlele bălţiĭ, dupreste tot hotarul, iar cinstitul boiariul Domnieĭ Meale jupan Preda Vel Spatar el încă aŭ dat sfinteĭ episcopiĭ satul Muereasca, ce s'aŭ scris maĭ sus, cu tot hotarul şi cu toţĭ Rumîniĭ, pentru satul Hrastul, sat pentru sat, ca să fie stăpănitoriŭ de baştină în veač.

Şi iar să fie cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupan Prediĭ Vel Spatar Brîncoveanul satul Mănăileştiĭ, în judeţul Vîlciĭ, tot satul, cu tot hotarul, şi cu toţĭ rumîniĭ, şi cu tot venitul, cît să va aleage dupre tot hotarul, din hotar pînă în hotar, pe hotarăle şi seamnele ceale vechĭ; însă făr de hotarul boerilor ce iaste hotărît din sus. Pentru că l-aŭ cumpărat cinstitul boiariul Domnieĭ Meale jupan Preda Vel Spat[ariŭ] pre acest sat Mănăileştiĭ ce s'aŭ scris maĭ sus de la Andreĭ Spăt[ariŭ], fečorul Vladuluĭ Logofătul Rudeanul, drept ug. 1.400 gata, cin asprĭ 82.000, şi aŭ vîndut el de a luĭ bună voe, făr de nič-o silă, cu ştirea tuturor fraţilor luĭ, cu zapis şi cu mărturiĭ, la leat 7143 [1634-5]. Şi iar să fie cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupan Prediĭ Vel Spat[ariŭ] Brîncoveanul moşie şi rumînĭ la sat la Chiceanĭ

de pe apa Bistriţeĭ, sud Vîlcea, din cîmpŭ, şi din pădure, şi din apă, şi din vadŭ de moară, şi din dîrste, şi cu rumînii, şi cu tot venitul, cît să va aleage; însă rumînii să să ştie cine cîte cîţĭ banĭ aŭ luat pe capul luĭ, anume: Stroe cu fečoriĭ luĭ, Tănase şi Stanciul drept ug. 19, cin aspri 3.800, şi Dragomir cu fečoriĭ luĭ, Drăghič şi Brata şi Radul şi Barbul şi Dumitru şi Pătru, drept ug. 39, cin aspri 7.800, şi Necula cu fečoriĭ luĭ, Gavrilă şi Dan şi Dumitru şi Drăgan, drept ug. 24, cin aspri 4.800, şi Mihaĭ cu fečoriĭ luĭ, Işfan şi Udrea şi Manea şi Stoica şi Ilie, drept ug. 28, aspri 5.600, şi Ciucur cu fečoriĭ luĭ, Barbul şi Dumitru şi Stan şi Tănase, drept ug. 33, aspri 6.600, şi Radul cu fečoriĭ luĭ, Gligorie şi Stan, drept ug. 19, cin aspri 10.800, şi Zahariia cu fečoriĭ luĭ, Pătru şi Bratul şi Dragomir, drept ug. 19, cin aspri 3.800, şi Radul cu fečoriĭ luĭ, Mateĭ şi Stoica, drept ug. 14, aspri 2.800, şi Pătru cu fečoriĭ luĭ Tudosie şi Mihăilă, drept ug. 19, cin aspri 3.800, şi Căzan cu fečoriĭ luĭ, Stoica şi Stan şi Cărstiian şi Gruiţă, drept ug. 28, cin aspri 5.600, şi Ilie cu fečoriĭ luĭ, Pîrvul şi Stroe, drept ug. 14, cin aspri 2.800, şi Tănasie cu fečoriĭ luĭ, Toma, drept ug. 14, cin aspri 2.800, şi Preda şi fečoriĭ luĭ, Marco şi Stanciul şi Radul şi Costandın, drept ug. 19, cin aspri 3.800, şi Filip cu fečoriĭ luĭ, Stepan şi Barbul şi Nedelco şi Pătru şi Stan, drept ug. 38, cin aspri 7.600, şi Diicul cu fečoriĭ luĭ drept ug. 9, aspri 1.800 gata. Şi s'aŭ vîndut eĭ singurĭ de a lor bună voe rumînĭ, făr de nič-o silă, cu zapis şi cu mărturiĭ, la leat 7143 [1634-5]. Şi iar să fie cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupan Prediĭ Vel Spat[ariŭ] jumătate de sat Popeştiĭ sud Vîlcea, din cîmpŭ, şi din pădure, şi din apă, şi cu toţĭ rumîniĭ, şi cu tot venitul dupreste tot hotarul; şi rumîniĭ încă să să ştie, anume —. Pentru că ačastă jumătate de sat din Popeştĭ ce s'aŭ scris maĭ sus, aŭ fost a luĭ Tănasie Peh[arnic] Rudeanul, iar, cînd aŭ fost acum, el o aŭ vîndut jupăn Prediĭ Spatar[iŭ] dreptŭ ug. 100, cin aspri 20, cu zapis şi cu mărturiĭ, la leat —. Şi să fie cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupăn Prediĭ Vel Spatar[iŭ] moşia la Doba-de-jos, sud Vîlcea; însă dintru o funie

a patra parte, cît[ă] să va aleage în lungŭ şi în lat, cum umblă funiia, dupreste tot hotarul, pentru că aŭ cumpărat Preda Spat[ariul] această parte de moşie ce s'aŭ scris maĭ sus, de la popa Radul din Părčoveanĭ, fečorul luĭ Crăčun vătaful, drept ug. 8 gata, cu zapis şi cu mărturiĭ, — care moşie aŭ fost popeĭ Raduluĭ de la socru-său popa Manea din Strezeştĭ, la leat 7151 [1652-3].

Şi iar să fie cinstituluĭ boiariuluĭ Domnieĭ Meale jupan Prediĭ Vel Spatar[iŭ] moşie şi rumînĭ la Cocoraştiĭ-de-sus şi la Cocoraştiĭ-de-jos, sud Rom[anaţĭ], din cîmpŭ şi din pădure, şi din apă; şi rumîniĭ încă să să ştie. [Frîncul, Gavrilă, Necula, Vucea, Gavrilă, Badea, Radul, Ioan, Mateĭ, Dumitru, Ion, Alexandru, Dumitru, Stan, Radul, Dobre, Ivan, Nichita, Mihaĭ, Stanciul, Vladul, Lazar, Stepan, Vişan, Moş, Ion, Fîrtat, Oprea, Dumitru, Toma, Balea, Necula, Balea, Dragomir, Vişan, Stan, Vladul, Vladul, Stanciul, Marin; vînduţĭ la 7149=1640-1.]

Şi iar să fie cinstituluĭ boiaruluĭ Domnieĭ Meale jupan Prediĭ Vel Spat[ariŭ] un rumîn la sat la Cocoraştĭ, sud Rom[anaţĭ], anume Stoica, cu fečoriĭ luĭ, Vladul şi Drăgan şi Vasile şi Ivan, pentru că s'aŭ vîndut el singur cu fečoriĭ luĭ rumîn, cu toată moşia luĭ, cîtă aŭ avut de baştină, din cîmpŭ, şi din pădure, şi din apă, şi cu viile, cît[ă] să va aleage de preste tot hotarul, drept 5.400 aspri gata, de a luĭ bună voe, cu zapis şi cu mărturiĭ, la leat 7150 [1641-2]. Şi iar să fie cinstituluĭ, etc., moşie la satul la Cocoraştiĭ-de-jos, însă toată partea popeĭ Stan..., pentru că aŭ cumpărat jupan Preda Spat[ariul] această moşie... drept 1.000 aspri gata..., la leat 7151 [1642-3]. Şi iar să fie cinstituluĭ, etc., moşie la satul Cocoraştiĭ-de-jos, sud Rom[anaţĭ], însă partea de moşie a luĭ Ion, a patra parte din funea care o aŭ fost ţinut înpreună cu Dragotă şi cu Ieremiia şi cu Pantazi Logofătul, pentru căcĭ, cînd s'aŭ vîndut rumînĭ moşneaniĭ satuluĭ Cocoraştiĭ cu toate moşiile lor, iar Ion încă aŭ vîndut această moşie..., la leat 7151 [1642-3]... Şi iar să fie cinstituluĭ, etc. moşie la sat la Jigălie, sud Rom[anaţĭ], toată partea luĭ Pătru şi a fămeaeĭ luĭ, Anciĭ, fata luĭ Ianoş, însă a patra parte din funiia ce o aŭ

fost ţinut Ianăş Chibzuitul... cu zapis, etc., la leat 7147]1638-9]. Şi iar aŭ cumpărat jupan Preda Vel Spăt[ariŭ] moşie la Jigălie, dela Vladul, partea luĭ toată..., cu zapis, etc., la leat 7149;[1640-1]. Şi iar să fie cinstituluĭ, etc., satul Fălcoiĭ-desus jumătate..., pentru că iaste a luĭ bătrînă şi dreaptă moşie, încă dela strămoşiĭ luĭ, de multă vreame. [Rumînĭ: Dumitru, Anghel, Stan, Andonie, Necula, Ion, Gligorie, Radul, Dumitru, Ion.] Şi iară să fie cinstituluĭ, etc., moşie şi rumînĭ la sat la Drăghiceanĭ sud Rom[anaţĭ], în lungŭ, pănă la hotarul Corlăteştilor, şi, în lat, din Lăhăceanĭ pănă la Grozăveştĭ. [Rumînĭ: Mateĭ, Radul, Stanciul, Oprea, Manea, Stanciul, Stepan, Jitea, Albul, Lungul, Petru, Aldea, Vladul, Stan, Vlădică, Ion, Lungul, Vădislav, Stan fratele Aldiĭ, Neagomir cu fiul Mir, Vlaicul, Albul, Mateĭ, Moş, Stanciul, Stoica, Albul, Manea, Vlădică, Prodan, Dumitru, Stroe, Simcea, Moş, Suma, Dade, Dumitru, Ştefan, vînduţĭ la 7138 [1629-30].] Şi iar să fie cinstituluĭ, etc., moşie la satŭ la Drăgleanĭ (?). [Rumînĭ: Stroe, Radul.] — Neisprăvit. Copie din veacul al XVIII-lea.

II.

Întărire din partea luĭ Constandin-Vodă Şerban a moşieĭ luĭ Mateĭ Fălcoianu.

Bucureştĭ, 19 Octombre 7163 [1654]. Costandin Şerban Voevod întăreşte luĭ „Tudor Cămăraşul ot Fălcoĭ“ moşie în Coteniţa (jud. Olt), lîngă apa „Coteniĭ ceĭ mare“, cumpărată de la „Vasilie *(rupt)* din Grecĭ, fečorul Neaguluĭ Postelnic din Grecĭ, din judeţul Olt, [nepotu luĭ] Preda Clučerul din Grecĭ»[1], cu 150 de galbenĭ. Schimbase Preda cu Tudor pentru o parte din Laiova. Se maĭ întăreşte luĭ Tudor satul Măргia (judeţul Teleorman), cu rumînĭ ce s'aŭ vîndut supt Mateĭ-Vodă (eĭ se plînseseră apoĭ că a fost fără voia lor).

Marturĭ: Ghiorma Banul, Preda Vornicul, Stroe Logo-

[1] Pentru Fălcoienĭ şi Grecenĭ, v. prefaţa vol. VIII.

tătul, Bunea Vistierul, Hriza Spătarul, Gheorghe Clucerul, Istratie Postelnicul, Chirca Stolnicul, Radu Comisul, Pană Păharnicul, Danciu Slugerul, Necula Pitarul.

Scrie Mihalcea Logofătul, fiul luĭ Paraschiva Logofătul.

Original pe pergament.— Traducere, din 1861, de Z. Nenovicĭ.

III.

Carte de judecie pentru nişte rumînĭ.

Adecă eŭ Diicul Post[elnicul] Cărču, şi mărturisăscŭ cu acest zapis al mieŭ ca să fie de mare şi de bună credinţă la măna luĭ Ion şi a fečoruluĭ luĭ, î Mihaĭ i Radul, cum să să ştie că aŭ fost rumănĭ socru-meŭ Ghiocăĭ Şătraliul; deč mi aŭ dat mie zăstre, şi mi aŭ fostŭ rumănĭ păn acum. Iar, că[n]dŭ [aŭ] fostŭ acum, în zilele Mării Sale Io Antonie Voivod, venit-aŭ la mine cu răgămătŭ să-l judicescŭ. Decĭ eŭ am găndit pentru pomana dă m'am tocmit cu eĭ dă i-am judecit, dă mi aŭ dat banĭ 6 i galbinĭ 29, dă li am făcut acestŭ zapis la măna lor, ca să fie în pace de rumănie şi slobdozĭ *(sic)* de către mine şi dă către fečoiriĭ mieĭ şi fečori lor şi nepoţă lor şi strănepoţ[i] lor în vecĭ, pentru că ne am tocmit de a nostră bună voe, fă[r] nicĭ-un val, şi să aibă a face şi cărţŭ domneş[tĭ] pre acestŭ zapis al nostru. Şi aceşt[ĭ] omenĭ car[i] scriŭ maĭ sus, să[n]t din sat din Fometeş[tĭ]. Şi că[n]d am făcut acestŭ zapis, tănplatu-s'aŭ mulţĭ megiiaş la tocmală nostră, care vor pune iscăli-turi[l]e maĭ jos. Şi s'aŭ răscu[m]părat cu tot[ă] parte luĭ dă moşie. Ačasta am scris. Şi, pentru credinţa, pusu-mi-am pecete şi iscălitura. Şi am scris eŭ, Marin Log[o]făt.

Pis Maĭ 4, 7178 [1670].

IV.

Întărire de către Şerban-Vodă Cantacuzino a moşiilor luĭ Constantin Brîncoveanu.

Іѡ шерван кн҃ б҃ воевод ц. ц.[1] і г. в. м. и в. д. вѣнчан геп д-твіем всеи земли ѹгровлахіи ѿдарсвише свершеннь, амн, внѹк

[1] Царь царігрaдскин, — să fi vrut a spune, linguşitor, scriitorul actuluĭ?

великаго стараго покоинаго іѡ шербан в^{с} в. ипроча, дкат гвсдмн сїю повѣленію гсдвмн[1] boiaruluĭ D[omnieĭ Mele] Costandin B[răncoveanul] V[e]l Sp[ătariŭ] şi fiilor luĭ, căţĭ i-ar dăruĭ Dumnezeŭ, să-ĭ fie luĭ satul Porumbreaniĭ după apa Mostiştiĭ, ot sud Elh[ov], totu satulŭ, cu totu hotarul şi cu totu venitulŭ, denŭ cămpu şi deîn apa Mostiştiĭ, şi deîn şederea satuluĭ, cu totu venitŭ de pretutindenilea, de preste totu hotarulŭ, deîn hotarŭ până în hotarŭ (хотарȣ); însă moşia stearpă fără de rumînĭ, pentru cî dentr'ačastă moşie a satuluĭ Porumbreaniĭ fost-aŭ cumpăratŭ (кȣмпъратȣ) deîntr'ănsa maĭ denainte vreme Preda Vorniculŭ Brăncoveanulŭ, moşulŭ boiarinuluĭ Domnieĭ Meale ce scrie maĭ susŭ, cu zapise şi cu mărturiĭ; iară după aceia, căindŭ (къиндȣ) aŭ fostŭ acumŭ în zilele Domnieĭ Meale, maĭ cumpărat-aŭ şi boiarinulŭ Domnieĭ Meale Costandin Vel Spăt[ariŭ] moşie tot într'acestŭ satŭ Porunbreaniĭ, de la—[alb] stej 150, stăj. po banĭ 45, č^{n} t^{l} 52, 33, şi de la Bobe Călăraşulu stej. 100, stej. po banĭ 50, č^{n} t^{l} 37 pol, şi de la Mitrea şi de la Chida stej. 350, stăj. po banĭ... [rupt], t^{l} 131, 33. Şi iară aŭ maĭ cumpăratŭ de la Chida stej. 200, po banĭ 50, č^{n} t^{l} 75, şi de la Radul Vorniculŭ den Zboarî, şi de la jupăneasa luĭ Voica sej. [rupt] 8, č^{n} t^{l} 37 p^{l}. Carea se face preste tot moşiia Porumbreanilorŭ, cătă aŭ cumpăratŭ boiarulŭ Domnii Meale de la aceştĭ vănzătorĭ ce scriŭ maĭ susŭ, şi cu cătŭ [s'aŭ] maĭ găsitŭ cumpăratî de moşu-săŭ Preda Vorniculŭ, se adună de în hotaru până în hotaru, de se face preste totu stej.—; care se face şi suma de banĭ tal. 333 p^{l}; precumŭ amŭ văzutŭ Domniia Mea toate zapisele bune şi adevărate la măna boiariuluĭ Domnieĭ Meale Costandinu Brăncoveanulŭ Vel Spăt[ariŭ] pre acestŭ satu Porumbreaniĭ. Direptŭ aceaia să-ĭ fie luĭ stătătoriŭ şi de moşie.

[1] Până aicĭ, scris cu roş pe o bandă de aur ce înfăşură stema cu ceĭ doĭ vulturĭ, ţinută de doĭ leĭ; de-asupra, soarele şi luna. Până la sfîrşitul numeluĭ Brîncoveanuluĭ, litere cu aur în roş şi cu aur în negru alternează. Pe margenĭ, florĭ de aur. Prima literă а e într'un pătrat de aur, cu florĭ negre.

Aşijderilea să-ĭ maĭ fie boiarinuluĭ Domnii Meale C[ostandin] B[răncoveanul] Vel Spăt[ariŭ] satul Obileştiĭ, de pre apa Mostiştiĭ, ot sud Elh[ov], totŭ satulŭ, cu totŭ hotarulŭ, de în cămpu, şi de în apa Mostiştiĭ, şi de în şedea[rea] satuluĭ, de preste totŭ hotarulŭ, cu tot venitulŭ, de în hotarŭ până în hotaru; însă moşia stearpă, fără de rumânĭ; care satŭ să hotăraşte cu satulŭ Porumbreaniĭ, ce iaste maĭ susŭ scrişŭ. Pentru că ačastă moşie a Obileştilorŭ cumpăratu-o-aŭ boiarinulŭ Domnii Meale de la Nedelco Clu-č[eriulŭ] şi de la fečorii luĭ, Iorga Stol[nicul] şi —*(sic)*, sej po 3 (?) banĭ, čn tal[erĭ] 280, şi de la Romanu Vistiernicelulŭ stej. 200, po banĭ 50, čn 75, şi de la Dobrotă şi de la vară-sa Stoică, stej. 80, stăj. po banĭ 50, čn t[1] 30, şi de la Mitrea şi de la Chida ot —*(sic)* stej. 140, po ban[ĭ] 50, čn t[1] 52 p[1], şi de la Neculcea şi de la văru-săŭ Hrizan stej. 150, stej. po banĭ 66, čn t[1] 75. Care se face toată moşiia satuluĭ Obileştiĭ, precumŭ aŭ cumpăratŭ boiarinulŭ Domnii Meale Costandinŭ Brăncoveanulŭ Vel Spăt[ariŭ] de la aceştĭ vănzătorĭ ce scriŭ maĭ susŭ preste totŭ, de în hotarŭ până în hotarŭ, stej. 1.130, čn t[1] 512 p[1], însă moşie stearpă, fără de rumânĭ, şi, cumpărându-o totŭ în banĭ gata şi cu zapise cu multe mărturiĭ, apucatu-se-aŭ de aŭ făcutŭ şi heleşteŭ şi morĭ, cu toată cheltuiala luĭ. Pentru aceaia să-ĭ fie luĭ şi acestŭ satŭ Obileştiĭ, cu totŭ hotariulŭ şi cu heleşteul, cu morile şi cu totŭ venitulŭ, să-lŭ stăpânească şi să-lŭ moştenească cu bună pace. Şi iară să-ĭ maĭ fie boiarinuluĭ Domnii Meale Costandinŭ Brăncoveanulŭ Vel Spăt[ariu] satulŭ Mogoşoaia după apa Colintiniĭ, ot sud Elh[ov], totŭ satulŭ, cu totŭ hotarulu, şi cu totŭ venitulŭ, de în cîmpŭ, de în pădure, şi de în apa Colintiniĭ, cu heleşteulŭ şi cu morile, şi de în şederea satuluĭ, cu casele, şi de pretutindenilea, de pre totŭ hotarulŭ, de în hotarŭ până în hotarŭ, pre hotarăle ceale bătrâne şi pre seamne. Însă moşie stearpă fără de rumânĭ. Pentru că ačastă moşie a satuluĭ Mogoşoaia cumpărat-aŭ boiarinulŭ Domnii Meale întâiŭ de la Radul Log[ofătul] şi de la popa Isaŭ (исаоѹ), stăj. 700, stăj. po t[1] p[1], čn t[1] 350,

cu zapisă şi cu mărturiĭ. După aceaia încă aŭ maĭ fostŭ cumpăratŭ boiarinulŭ Domnieĭ Meale Costandinŭ Brăncoveanulŭ Vel Spătarŭ de la jupăneas[a] Rada a Defteĭ cupeţ stăj. 685, stăj. po banĭ 100, cin t[1] 513 p[1], însă cu casele şi cu heleşteulŭ,— care se face toată moşiia a satuluĭ Mogoşoaeĭ, cumpărată de în hotarŭ până în hotarŭ, cin stej. 1.385, č[n] t[1] 853 p[1]. Şi iară să-ĭ maĭ fie boiarinuluĭ Domnieĭ Meale Costandinŭ Brăncoveanulŭ Vel Spăt[ariŭ] satulŭ Hureziĭ ot sud Vălcea, cu toţĭ rumăniĭ şi cu totŭ venitulŭ, de preste totŭ hotarulŭ, de în hotarŭ până în hotarŭ, care satŭ şi cu rumăniĭ aŭ fostŭ aĭ jupăneasiĭ Staniĭ, jupăneasa Dimeĭ Chiurčubaşiĭ, şi la fiiu-săŭ, lu Mateiŭ ot Drăgoeştĭ, cumpărată de boiariulŭ eĭ încă de în zilele Raduluĭ-Vodă Leon. Iară, căndŭ aŭ fostŭ acumŭ, l-aŭ văndut acestŭ satŭ boiarinuluĭ Domnieĭ M[eale] ce scrie maĭ susŭ, cu totŭ venitulŭ şi cu toţĭ rumăniĭ, anume precumŭ le scrie zapisulŭ rumănilor căndŭ s'aŭ fostŭ văndutŭ eĭ atunce la Radu-Vodă Leon, însă afară den treĭ rumănĭ, anume Antonie cu fečoriĭ luĭ, şi Zahariia cu fečoriĭ luĭ, şi fečoriĭ lu Dumitru, anume Ion şi Marco, iară pre ceialalţĭ rumănĭ i-aŭ văndutŭ pre toţĭ, de la mare până la micŭ, cu toată moşiia satuluĭ, de preste totŭ hotarulŭ şi cu totŭ venitulŭ, den hotar până în hotarŭ, dreptŭ banĭ gata t[1] — *(sic)*. Precumŭ am văzutŭ Domniia Mea şi zapisul jupăneaseĭ Staneĭ şi alŭ fiiŭ-săŭ lu Mateiŭ, şi zapisulŭ rumănilorŭ cu care s'aŭ fostŭ văndut eĭ Dimeĭ Chiurčubaşiĭ, totŭ la măna boiarinuluĭ Domnieĭ Meale ce se numeiaşte maĭ susŭ. Direptŭ aceaia să-lŭ stăpănească elŭ de-acumŭ nainte cu bună pace.

Aşijderea să-ĭ maĭ fie boiarinuluĭ Domnieĭ Meale ocină în Momiceanĭ ot sud — *(sic)*, însă de preste totŭ hotarulŭ Momiceanilorŭ jumătate, cu totŭ venitulŭ ce se-arŭ afla, de în hotarŭ până în hotarŭ; pentru că ačastă ocină o aŭ cumpăratŭ de la Chirca Banulŭ Şerbănesculŭ cu banĭ gata, t[1] — *(sic)*, cu zapisul de la măna luĭ, şi cu boiarĭ mărturiĭ.

Încă să-ĭ maĭ fie boiarinuluĭ Domnii Meale Costanŭdinŭ B[răncoveanu] Vel Spăt[ariŭ] ocină în satulŭ Coteana ot

sud Olt, însă de preste totŭ hotarulŭ, funĭ de ocină 23 p[1], care i-aŭ văndutŭ Vartolomeĭ snă Neagoe ot Fălcoĭ, a lor de moşie şi de cumpărătoare, direptŭ banĭ gata t[1] 180, cu zapis de vănzare şi cu boiarĭ mărturiĭ.

Iară să-ĭ maĭ fie luĭ ocină totŭ în satŭ în Coteana, iară funĭ 24, care le-aŭ cumpăratŭ ot Tudorŭ i bratŭ ego [=fratele luĭ] Statie, sni [=fiiĭ] Ivanŭ ot Coteana, fiindŭ cumpărate de tatălŭ lorŭ de la boiariĭ ot Fălcoĭ. Iară să-ĭ fie ocină totŭ în satu în Coteana, iară funĭ 2 p[1], ce le-aŭ fost cumpăratŭ ot Costandin i bratŭ ego Prodanŭ ot Coteana, cin fun[ĭ] 26 p[1], în preţ za tal. 210. Şi aşa, strângăndu-se aceaste 2 cumpărătorĭ za ocină totŭ la un locŭ, cea de la Vartolomeĭ cu ceaste de la Tudorŭ i brat ego Statie, facŭ preste tot moşia în Coteana fun[ĭ] 50, — care face suma za tal. —*(sic)*. Direptŭ ačasta şi această moşie, cătă maĭ susŭ scrie, iară să-ĭ fie de moşie.

Iară să-ĭ maĭ fie boiarinuluĭ Domnieĭ Meale moşiia de la Florulŭ, de pre apa Veziĭ, ot sud Olt, toată moşiia de preste totŭ hotarulŭ, de în cămpŭ, de în pădure, de în apa Veziĭ, cu vadŭ de moară, şi cu siliştea satuluĭ, şi cu totŭ venitulŭ, de în hotarŭ pănă în hotarŭ. Pentru că şi ačastă moşie o aŭ cumpărat de la Papa Clucseariulŭ Drăgănesculŭ, snă Ivanŭ ot Milcovŭ, în preţŭ dereptŭ tal. 150, cu zapisŭ şi cu mărturiĭ. Aşijderea să-ĭ maĭ fie b[oiarinuluĭ] D[omnii Meale] Costandinŭ Brăncoveanulŭ Vel Spăt[ariŭ] neşte viĭ în dealul Bădeştilor la Gorganŭ, ce se ţine de dealulŭ Piteştilor, ot sud Muşcel, şi cu o dealniţĭ den satŭ de în Bădeştĭ, — care viĭ le-aŭ cumpăratŭ de la Luca Slugeariul de în Răteştĭ, cu case, cu jghiiaburĭ, cu vase şi cu alte nămestiĭ, dreptŭ banĭ gata t[1] 600, cu zapisŭ de la măna ieĭ (?) de vănzare, şi cu multă boiarĭ mărturiĭ, pentru că aŭ văndutŭ aceştĭ boiarĭ ce se numescŭ maĭ sus, aceastea moşiĭ, rumănĭ, viĭ, căte săntŭ scrise maĭ susŭ, totŭ cu banĭ gata boiarinuluĭ Domniiĭ Meale Costandinŭ Brăncoveanulŭ Vel Spăt[ariŭ], cu zapise bune şi adăvărate. Dreptŭ aceaia am întăritŭ şi Domniia Mea cu ačastĭ carte a Domnieĭ Meale ca cu pace să le ţie şi de moşie să-ĭ fie, luĭ şi fiilorŭ luĭ, nepoţilor, strenepoţilorŭ,

de baştină, neclătite şi neschimbate în veacŭ să le fie. Ини ѿт кождо непоколѣбим пореченію гспдтвми сеже и҃ сведѣтеліе поставих гспдтвми велици болѣри гспдтвми: Barbulŭ Milesculŭ Vel Banŭ, Badea Bălăceanul Vel Vornicŭ, Barbul Bădeanul Vel Logofăt, Statie Vel Vist[iernic], Ghincea Bădeanul Vel Cluč[eriŭ], Cărstea Vel Postealnic, Papa Buicescul Vel Păh[arnic], Alexandru Vel Stolnic, — *(sic)* Vel Postelnic. Пис Şerban vtori Logofăt за печат гсд. И неписах азь Radul Şufarul snă Gherghe Şufaruliŭ, в град Бѹкѹрещехь, в мсца февраріе дни ді. ѿт вьплащеніа бж̂ слв. гж̂ ншгѡ іс҃а хрст҃а ахпе, а ѿт Адама теценіе лт. зрчг. [Monogramă de aur, iscălitura Domnuluĭ; în colţ iscălitura luĭ vtori Logofăt.]

V.

Invoială între Doamna Marica a luĭ Constantin-Vodă Brîncoveanu şi ginerele eĭ Iordachi Creţulescu, cu privirea la partea ce va avea acesta din moştenirea răposatuluĭ Domn.

Ὁ Ἱεροσαλὴμ πατριάρχης Χρύσανθος ἐπιβεβαιοῖ. [Hrisant, patriarh de Ierusalim, întăreşte.]

Mariia Doamna a răp[o]satuluĭ Costandin-Vodă Basarab dat-am cartea ačastă a noastră la mîna dum[nea]luĭ Iordache Creţ[u]lescu Vel Logofăt precum să să ştie că, după ce, dar milostiviĭ [Maiciĭ luĭ] Dumnezeŭ, milostivindu să şi asupra noastră şi mîntuindu-ne dela marĭ şi cumplite pedepse şi patimĭ, iarăş ne-aŭ învrednicit cu mila Sfinţii Sale de am venit cu toţĭ gineriĭ mieĭ la pămîntul nostru în ţară, decĭ, văzîndu-ĭ pă dum[nea]lor că ar fi rămas la mare lipsă şi sărăcie, şi, maĭ vîrtos, ajungînd casele dum[nea]lor la multă datorie şi stingere, ca o mumă dar fiindu-mĭ milă de dum[nea]lor, şi, maĭ vîrtos, temîndu-mă de Dumnezeŭ şi de sufletul mieŭ, m'am milostivit şi am socotit ca să nu-ĭ las pe dum[nea]lor în urma noastră obidiţĭ şi îngreueţĭ cu datoriia şi cu multe lacrămĭ, şi maĭ vîrtos ca să nu suspine asupra sufletelor răp[o]satelor, am

socotit dar, în cîtă vreme voiŭ fi cu puţintel suflet, ca să odihnesc pe dum[nea]lor cu bună pace, precum ne-am şi învoit într'acest chip, atît cu ceĭlalţĭ gineriĭ mieĭ, cît şi cu dum[nea]luĭ: adică, afară din moşiile răp[o]satuluĭ soţuluĭ mieŭ, şi dintr'ale fii-mieĭ Stancăĭ, şi din case, din viĭ, din Ţiganĭ, din Rumînĭ, şi afară din banĭ, care banĭ aŭ apucat de i-aŭ pus şi i-aŭ aşăzat soţul mieŭ la Ţecă, afară dintr'acestŭ alte ce s'ar maĭ găsi şi s'ar afla de ale răposatuluĭ mieŭ soţ şi de ale fiilor noştriĭ, cărora nu le-aŭ rămas dintr'înşiĭ copiĭ, orĭ banĭ, orĭ scule, argint şi aur, lucru mişcător, unde să va afla şi să va dovedi, aŭ aicĭ în ţară, aŭ într'altă părţĭ date, aşijderea şi baniĭ toţĭ din Ţara Ungurească ce avem încolo şi baniĭ căţĭ vor fi la Veneţiia, însă banĭ nepuşĭ la Ţecă, acestea dar cîte maĭ sus s'aŭ pomenit scule şi banĭ, aşa am socotit şi am găsit cu dreptate şi ne-am aşăzat cu dum[nea]lor gineriĭ mieĭ, învoindu-ne într'acest chip, adecă: întîiŭ dintr'aceste maĭ sus pomenite scule şi banĭ, să iasă şi să să plătească toată datoriia noastră, care m'am îndatorit eŭ şi am dat pentru partea mea la miriia[1] t'—, însă făr de dobîndă. Aşijderea să iasă şi datoriia ginerilor mieĭ, şi a celor cariĭ aŭ fost atuncĭ la acea patimă, de aŭ dat banĭ la mirie, iarăş făr de dobînda lor, dinpreună şi zestrile fii-miĭ Bălaşiĭ, care zestre să să socotească şi să să preţuiască de potriva zestrelor fii-miĭ Zmărandi, după cum scriŭ şi zapisele noastre la mîna dum[nea]lor, iar dobînzile banilor să şi le plătească fieşcare de unde vor avea, atît noĭ, cît şi gineriĭ noştriĭ şi ceĭlalţĭ. Decĭ, după ce să vor plăti datoriile aceste toate,—dintr'aceste scule şi banĭ ce vor maĭ rămînea, să să facă în doă, şi o parte să o iaŭ eŭ din preună cu nepotu-mieŭ Costandin Brîncoveanu şi cu nepoata-mea Mariuţa, iar o parte să o iă dum[nea]lor gineriĭ, din preună cu nepotul nostru Şărban sin Costandin Ducăĭ-Vodă, să le înparţă frăţeşte: o parte să iă dum[nea]luĭ Şărban Greceanu Vel Spăt[a]r şi o parte dum[nea]-

[1] Statul turcesc.

luĭ Iordache Creţ[u]lescu Vel Log[ofă]t şi o parte dum[nea]luĭ Nicolae Roset Vel Paharnic şi o parte dum[nea]luĭ Manolache biv Vel Agă şi o parte dum[nea]luĭ Costand[in] Băleanu Vel Comis şi o parte nepotă-mieŭ Şărban sin Costandin Ducăĭ-Vodă[1]. Iar, cînd s'ar întîmpla vre o discolie la mijloc, adecă a nu putea eşi şi a să lua baniĭ ce avem în Ţara Ungurească şi baniĭ ceĭ slobozĭ ce-ĭ avem la Veneţiia, ca să să înparţă şi să să plătească datoriile, precum maĭ sus am hotărît, atuncĭ dar, cît pentru părţĭ, vor fi dum[nea]lor de baniĭ aceia răbdătorĭ, neavînd de unde să-ĭ ià. Iar, cît pentru datoriile şi zestrile fii-miĭ Bălaşiĭ, mă daŭ şi rămîiŭ iarăş platnică, să le plătesc dum[nea]lor dupe cum ne scrie zapisele la mîna dum[nea]lor, de unde voiŭ putea, din casa noastră, pentru că aşa m'am aşăzat şi m'am învoit cu dum[nea]lor generiĭ mieĭ, — fiind între noĭ la acest aşez[ă]mînt al nostru prea-luminatul şi prea-înnălţatul Domnul nostru Măriia Sa Io Ioan Voevod, din preună cu doĭ sfinţĭ patriarşĭ, Sfinţiia Sa părintele patriarh al Alexandrii Samuil şi Sfinţiia Sa părintele patriarh al Sfîntuluĭ Ierusalim chir Hrisant şi Sfinţiia Sa părintele Mitropolitul ţăriĭ chir Mitrofan, şi prea-cinstiţiĭ boerĭ, dum[nea]luĭ jupan Pană Negoescul Vel Ban Craleovschi, i Costandin Greceanu Vel Vornec i Mateiŭ Fălcoianu Vel Vist[iernic] i Şărban Herăscul Vel Cluč[e]r i Şărban Greceanu Vel Stolnic. Şi, aşa, fiind cu toţiĭ de faţă într'ačastă adunare, aşa aŭ ales şi aŭ socotit, hotărînd şi Măriia Sa Vodă Domnul nostru, dinpreună cu sfinţiĭ părinţĭ şi cu dum[nea]lor boeriĭ ţăriĭ, ca cu alt nimic din cît s'aŭ pomenit maĭ sus să nu aibă dum[nea]lor nicĭ-o treabă nicĭ-odată, făr de cît numaĭ cu cele ce din bună voia mea am hotărît ca să aibă şi dum[nea]lor părţĭ. Iar alt cevaş să n'aibă dum[nea]lor nicĭ-o voe a să maĭ scula şi a maĭ scorni niscarva pricinĭ, orĭ pentru ce, orĭ că voiŭ fi eŭ cu viiaţă, orĭ după moartea mea, ci să muţească toate dihoniile şi pri-

[1] Pentru familia Brîncoveanuluĭ, v. Iorga, *Documente privitoare la Constantin-Vodă Brâncoveanu* p. 155 şi urm.; *Inscripţiĭ*, I, pp. 188—9 şi Grecianu, Cronica luĭ Radu Greceanu, p. 267 şi urm.

cinile dintre noĭ, rămîind fieştecare odihnit dupe aĉastă bună şi creştinească socoteală ce s'aŭ făcut şi s'aŭ hotărît, precum şi mărturiĭ s'aŭ scris. Drept aceia dar şi eŭ am dat acest al mieŭ adevărat zapis la mîna dum[nea]luĭ ginere-mieŭ Iordache Creţ[u]lescu Vel Logofăt, cu cele ce coprind întru el, precum s'aŭ dat şi celorlalţĭ fieşcăruia la mîinile dum[nea]lor zapise osebite, ca să să ţie şi să să păzească bine, hotărît neclătite şi nestrămutate de acum înnainte, atît dăspre partea mea, cît şi dăspre partea dum[nea]luĭ. Iar cine ar strica, după petrecaniia noastră, ceva dintr'acestea, aŭ din niscarva jud[e]cătorĭ, aŭ din neamul mieŭ, aŭ din nepoţĭ, iĭ supuiŭ supt înfricoşat blestem şi jud[e]cată a luĭ Dumnezeŭ. Şi, pentru maĭ adevărată credinţă, mi am pus numele şi pecetea ca să să crează.

[Pecete.] Iuni 17, lt 7225 [1717].

Marica Doamna a răp[osa]t[u]luĭ Costandin-Vodă Basarab.

Această copiie dă zapis, fiind scoasă din cuvănt în cuvănt şi întocmaĭ după cel adevărat zapis, am adeverit-o şi noĭ cu iscălitura. 1804, Fevruarie 5.

Costandin Ghica Vel Logofăt.

VI.

Invoială pentru moştenirea brîncovenească între Iordachi Creţulescu, Manolachi Lambrinò, fraţiĭ Grecenĭ, Mariţa Alexeanu şi Constantin Brîncoveanu.

Scrisoarea noastră la măna nepotuluĭ nostru Costandin Brăncoveanu precum să să ştie că întărim aĉastă a noastră carte, ieŭ Iordache Creţulescul Vel Dvornic, cu soţiia mea Safta şi cu copiiĭ mieĭ, şi ieŭ Manolache Lambrino biv Vel Cluĉ[eriŭ], cu soţiia mea Balaşa şi cu copila mea, şi ieŭ Şărban Greĉ[eanu], înpreună cu frate-mieŭ Drăghicĭ, şi ieŭ, Mariţa, fiica a răposatuluĭ Ştefan Brăncoveanu, ca să să ştie că, după tocmeala şi aşăzămăntu care l-am făcut

cu răposata Măria Sa Doamna Marica Brăncoveanca, soa cra noastră, după cum scriŭ şi mărturisescu şi cărţile Mării Sale, ce avem la măna noastră pentru părţile noastre, care dupe aceale cărţĭ ne-aŭ dat şi dumnealuĭ nepotu cărţile dumnealor la măna noastră, de adeverinţă, pentru clironomie şi părţile noastre, oare din ce s'ar afla, den baniĭ ce sănt puşĭ la prea-înnălţata Cămara Chesaricească, jumătate de parte să fie a noastră, iar ceialaltă jumătate de parte să fie a dum[nealuĭ] nepotuluĭ nostru Costandin Brăncovean[u], şi dentr'ačastă parte a dumnealuĭ ce s'aŭ venit, den partea ačasta a dumnealuĭ a patra parte să ţie şi să stăpănească dumneaeĭ nepoata noastră Mariuţa, vara dum[nealuĭ]. Aşăjderea şi den scule şi argintăriĭ, lucrurĭ mişcăt[oare] să va afla, iarăşĭ să să înparţă în doaoă, pă jumătate să fie ale noastre, dentr'aceale scule şi arginturĭ, şi jumătate să fie ale dum[nealuĭ] nepotuluĭ Costandin Brăncovean[u]. Însă dentr'ačaste ce aŭ venit jumătate de parte a dum[nealuĭ], a patra parte să fie ale Mariuţiĭ, veariĭ dumnealuĭ, afară den baniĭ de la Veneţiia, ce sănt puşĭ la Ţeca, pentru că cu aceia nu avem treabă, şi afară den moşăile dupeste Olt şi de aicea, den viĭ, den Ţig[anĭ], den vite,—care noĭ la aceaste parte nu avem,—fără numaĭ aceale ce scriŭ cărţile, ce avem de la Măria Sa Doamna Marica Brăncoveanca la măinele noastre. Deci de acum încolò să nu maĭ avem a face dumisale supărare pentru alt cevaş fără căt numaĭ pentru sculele şi arginturile ce aŭ rămas neînpărţite; care aceaste să avem a le ceare, şi, pentru maĭ adevărată credinţă, am întărit dumnealuĭ ačastă scrisoare cu iscăliturile şi peceţile noastre, ca să fie de mare credinţă în tot loc[ul].

Leat 7238 [1729-30].

Iordache Creţulescul [pecete ştearsă], Safta Cr[eţuleasca] [pecete mică brîncovenească ştearsă], Manolache Lambrinò [pecete cu coroană între м с şi un brad într'o cunună], Balaşa Brănc[oveanu] [pecete cu coroană, ghirlandă şi litere greceştĭ neînţelese], Şerban Grecean[u] [pecete de modă apuseană, cu scut alb], Drăghicean Greceanu 3-ti Postelnic

[pecete cu „Dgh."], Mariuţa Alicxeanca [pecete cu vulturul cu două capete şi Д. М.].

VII.

Învoială pentru moştenirea brîncovenească între Iordachi Creţulescu şi Costantin Brîncoveanu.

Ştefan Mitropolitul U[n]g[ro]vlahieĭ.

† Costandin Brăncovean[u] dat-am cartea mea de adeverinţă la cinstită măna unchiuluĭ mieŭ dumnealuĭ tatiĭ luĭ Iordache Creţ[u]lescul Vel Dvornic, precum să să ştie că, maĭ denainte vreame încă, trăind răposata moaşă-mea, Măriia Sa Doamna Marica Brăncoveanca, avănd cu dumnealor cu toţĭ unchiĭ mieĭ tocmeală şi aşăzămănt pentru rǎndul clironomieĭ noastre, însă cu alte cărţĭ ale MărieĬ Sale, date la măna dumnealor, arătănd într'ănsele în ce chip şi cum ne-am învoit şi ne-am înpărţit rămasele răposat[u]luĭ mieŭ moş şi al dumnealor socru, Măriеĭ Sale Costandin prinţipul Brăncoveanu, care aceale cărţĭ ce s'aŭ dat dumnealor atuncea, le mărturisesc şi ieŭ acuma şi le adeverezu că sănt bune şi dreapte, şi bine date dumnealor cu toată inima noastră, ca ceale ce coprind într'ănsele să le ţie şi să le păzească, şi să le lucreaze dumnealor cu bună pace. Drept aceia, dar, dumnealor unchiĭ căteş patru, anume dum[nealuĭ] tata Iordache Creţulescul Vel Dvornic i dumnealuĭ tata Manolache Lambrinò Vel Logofăt, i coconiĭ dum[nealuĭ] tatiĭ luĭ Şărban Greč[eanu] Vel Spatar[iŭ]. i cocoanele dumnealuĭ tatiĭ luĭ Necolae Ros[e]t biv Vel Logofăt, avănd cu aceale cărţĭ a-ş lua partea dum[nealor] pă jumătate, den toţĭ baniĭ noştri ce sănt puşĭ cu dobăndă, la prea-înnălţata Cămară Chesăricească, am dat şi ieŭ acuma dumisale ačastă a mea adevărată carte, şi scrisoare ca, den toată jumătatea de parte ce iaste a dumnealor maĭ sus numiţĭ unchĭ, să-ş ià dumnealuĭ de la prea-înnălţată Cămară a patrălea partea, ce i să face dumnealuĭ, însă de la leat şapte mie doa sute patru-zecĭ [1731-2] înnainte, şi, cu ačastă parte a dum-

nealuĭ, cu dobânda ieĭ căt[ă] să va face, să facă dumnealuĭ de acum înnainte cum va vrea, ca un stăpăn, iar cu ceia-altă a noastră jumătate de parte, ce rămăne pe seama mea, denpreună şi cu dumneaieĭ vară-mea Mariuţa, fiica a unchi-mieŭ Măriei Sale Ştefan Brăncoveanu, să n'aibă dumnealor treabă, rămăind pă seama noastră. Pentru că aşa ne-am învoit şi ne-am aşăzat cu dumnealor cu toţĭ unchiĭ mieĭ, şi den maĭ nainte vreame şi acuma, dupre cum scriŭ şi cărţile ceale de maĭ nainte de la moaşă-mea, care sănt date la măna dumnealor. Şi, pentru maĭ adevărată credinţă, am întărit ačastă scrisoare cu iscălitura şi pecetea mea, ca să fie de mare credinţă.

Leat 7240 [1731-2].

Costandin Brăncovean[u],
nepotul luĭ Costandin prinţipul Brăncoveanu.

[Pecete cu cerneală neagră, cu coroană peste două inimĭ străpunse; jos, flacărĭ.]

Barbul Mereşan Vel Dvo[rni]c, mărturie. Costandin Văc[ărescu] Vel Logofăt, mărturie. Costandin Dud[esc]u, biv Vel Spat[ariŭ], mărt[u]rie. Costandin Ram[a]dan Vel Vis[tiernic], mărturie. Grigorie Greceanul biv Vel Vist[iernic], mărturie. Gavrilaşco biv Vel Postelnic, mărturie. Costandin Năst[u]rel, biv Vel Paharnic, mărturie. Κοσταντῖνος Γγίζας, μάρτηρας. Mihaĭ Bărbătescul, biv Vel Sărd[ariŭ], mărturie. Barbul Vel Agă, mărturie. Mateĭ Cantacuzino biv Vel Agă, mărturie. Pater Angelus Franich, diffinitor et praesidens bucures[tiensi]s, testis, m. p. Nicolaus Wolff, testis, m. p. Dominicus de Bettera, testis. Gregorius Gryffski, testis [1].

Într'o formă din 1-iŭ Maiŭ 7239 [1731], i se zice lu Lambrinò: biv Vel Logofăt, şi, după pomenirea copiilor luĭ Greceanu, se adauge: „i cocoanele dumneaieĭ mamiĭ Ancuţiĭ Brăncoveancăĭ", în loc de a se zice: copiilor luĭ Roset; luarea banilor se prevede de la 7238 [1729], Novembre.

[1] *Pentru uniĭ din eĭ, v. vol. I-II din această culegere.*

IX.

Altă formă a învoielii de mai sus.

Stefan Mitropolitul U[n]g[ro]vlahieĭ.

Costandin Brăncoveanul Vel Comis cu bună adeverinţă dovedescŭ şi întărescu ačastă a mea adevărată carte la măna dumnealuĭ tatiĭ luĭ Iordache Creţulescul Vel Dvornic pentru partea răposateĭ dumneaieĭ soră-miĭ Mariuţiĭ, fiice a răposatuluĭ unchiuluĭ mieŭ Mării Sale Stefan beizadea Brăncovean[u], ce aŭ avut ca să ià clironomie părintească de la mine, dentru a mea parte, care sănt aceaste, adecă den moşăĭ, den viĭ, den case, den Rumănĭĭ den Ţiganĭ, de aicea den ţară şi dupreste Olt, şi den bani, de la Veneţiia i de la Cămara Chesaričască i dentr' ale casiĭ scule, banĭ, arginturĭ şi orĭ pe unde ce să va maĭ afla, ca să ià în partea dumneaieĭ den partea mea, cea jumătate a patra parte, ce i s'aŭ făcut dumneaieĭ, încă fiind cu viaţă, precum dovedescu maĭ bine în cealelalte cărţĭ de înpărţeală care s'aŭ dat maĭ nainte, la măna dumnealor unchilor şi verilor mieĭ şi la măna răposatiĭ vară-miĭ Mariuţiĭ, şi, întămplăndu-se a să petreace dumneaieĭ din ačastă lume fără de coconĭ, încă fiind cu viaţă, cu gura dumneaeĭ aŭ rănduit şi aŭ înpărţit ačastă maĭ sus pomenită a dumneaieĭ toată parte de clironomie, ca un stăpăn, dupre cum scrie şi dovedeaşte toate pre anume în foia ce s'aŭ însemnat după zisa dumneaieĭ; însă afară den ceale ce aŭ lăsat soţuluĭ dumisale, cumnat[u]luĭ Costandin Alecseanu, şi afară den ceale ce aŭ lăsat şi aŭ dat danie pentru pomenire, aŭ lăsat şi mie toată partea dumneaieĭ den baniĭ de la Veneţiia, t[1] 50.000, şi den moşăĭ părinteştĭ, i den viĭ, Ţiganĭ, Rumănĭ, de aicea den ţară i dupreste Olt, făcăndu-le în doao, pe jumătate mie, şi pe jumătate dumnealor unchilor şi verilor mieĭ şi maĭ multă treabă să nu maĭ aibu ieŭ cu cealelalte ale dumneaieĭ carele aŭ lăsatŭ osebit unchilor şi verilor mieĭ dumneaieĭ; care sănt aceaste, adecă: toată parte dumisale den banĭ de la Cămara Chisaricească, den parte mea cea jumătate ce aŭ

avut ca să ià dumneaieĭ, a patra parte. Aşăjderea aŭ maĭ lăsat dumneaieĭ dumnealor unchilor şi verilor mieĭ şi parte dumneaieĭ ce i s'aru veni den scule, den banĭ, den argint şi orĭce s'ar maĭ afla dentr'ale casiĭ. dentr'a mea jumătate de parte a patra parte; şi cu aceaste ieŭ treabă să nu aibu, ce încă să le daŭ toate şi să le înparţŭ dumnealor unchilor şi verilor mieĭ, dupre cum le-aŭ rănduit şi le-aŭ hotărăt dumneaieĭ. Drept aceiia dar, de vreame ce aceaste toate căte maĭ sus s'aŭ pomenit partea dumneaieĭ vară-mea Mariuţiĭ Brăncoveancăĭ, fiind toate pă seama mea coprinse, am rămas ca să le daŭ ieŭ dumnealor dentr'a mea parte, şi pentru acasta am socotit de am dat dumnealor unchilor şi verilor mieĭ osebite cărţĭ la măna dumnealor şi pentru înpărţeala aceştiĭ părţĭ aĭ răposatiĭ variĭ *(sic)* meale Mariuţiĭ Brăncoveacăĭ,—decĭ dumnealor să o înparţă, făcăndu-o patru părţĭ, adecă dumnealuĭ tata Iordache Creţulescul Vel Dvornic să ià o parte, dumnealuĭ tata Manolache Lambrinò Vel Ban o parte, şi dumnealuĭ tata Necolae Ruset cu cocoanele dumnealuĭ o parte, i dumnealor veriĭ mieĭ Şărban Grecean[u] i Drăghicean Greceanu o parte, şi cu aceaste părţĭ să facă dumnealor ce vor vrea de acuma înnainte, ca nişte clironomĭ bunĭ şi stăpănĭ. Şi cu acastă a mea adevărată scrisoare, orĭ aicea în ţară, orĭ într'alte părţĭ streine, să aibă a-şĭ căuta fieştecarele din dumnealor parte ce i s'aŭ făcut den parte răposatiĭ vari-miĭ, Mariuţiĭ Brăncoveancăĭ, de la mine, precum maĭ sus dovedeaşte, pentru că cu dreptate aşa am hotărăt şi am întărit acestu al mieŭ zapis la măna dumnealuĭ. Şi, pentru maĭ adevărată credinţă, iscălindu-mă, mi am pus peceate ca să să crează în tot loc[ul]. Septemvrie 1 dni, l' 7242 [1739].

Costandin Brăncoveanu, Vel Com[i]s.

[Pecete cu cerneală: două inimĭ străpunse, pe flacărĭ, supt o cunună.]

XI.

Declaraţie în această privinţă a luĭ Nicolae Roset şi a fiicelor luĭ.

Adecă eŭ, Neculae Ros[e]t, dănpreună cu fiicele meale, anume Mariuţa i Safta, dat-am ačastă a noastră scrisoare dă adeverinţă la cinstită măna dumnealuĭ nepotuluĭ nostru dumisale Costandin Brăncoveanul Vel Stolnic, precum să să ştie că, afară dăn zeastre care s'aŭ fost luatu răposata soţiia mea Ancuţa Brăncoveanca dă la răposatul socrumieŭ Măriia Sa prinţipul Costandin Voivod Brăncoveanul, avut-am şi după petrecaniia Mării Sale a luarea dăn casa, dăn rămasăle Mării Sale parte dăn clironomie ce ni s'aŭ căzut şi noaă, dupre cum ne-am tocmitu şi ne-am aşăzatu cu răposata soacra noastră Măriia Sa Doamna Maria Brăncoveanca şi cu dumnealuĭ nepotul nostru Costandin Brăncoveanul Vel Stolnec, precum maĭ pă largu pentru toate, în ce chip, şi cum, şi dă unde, arată cartea Mării Sale şi ale dumisale, care să află la măinile noastre. Deč, întămplăndu-să după vremĭ a ne dăspărţi noĭ dă către dumnealuĭ şi dă către neamul nostru, şi petrecăndu-să şi răposata soacra noastră Măriia Sa Doamna Marica Brăncoveanca, şi rămăind ačastă a noastră parte dă clironomie pre sama dumnealuĭ nepotuluĭ nostru, dumisale Costandin Brăncoveanul Vel Stolnic, a fi dumnealuĭ datorĭ a răspunde noaă ačastă maĭ sus pomenită parte dăn clironomie, şi, pentru dăpărtarea loculuĭ dăntre noĭ, neputăndŭ totdeauna ca să avem a face cu dumnealuĭ, pentru ačastă treaabă a clironomieĭ, — noĭ, dăntru a noastră bună voie, dă niminĭ silițĭ, aşa am socotitu maĭ bine dă m'am învoit şi cu dumnealor fiicele meale, Mariuţa şi Safta, dă ne-am aşăzatu cu dumnealuĭ nepootul nostru Costandin Brăncoveanul Vel Stolnic pentru toată partea noastră de clironomie, care clironomie am avut-o ca să luăm dăn Casa brăncovenească, dăntr'aale răposatuluĭ socruluĭ nostru Mării Sale prinţipuluĭ Costandin Voivod Brăncoveanul; şi dăntr'aale răposateĭ nepoateĭ noastre Mariuţăĭ Brăncoveancăĭ, fiica răposatuluĭ Mării Sale Ştefan

beizadea Brăncoveanul şi, dăntr'aale răposatelor cumnatelor meaale, Doamna Mariia i Stanca i Zmaragda Brăncoveancele, orîce ale răposaţilor maî sus pomeniţ, lucrurî mişcătore şi nemişcătore, orî acolea la dum[nealor] în Ţara-Rumănească, aŭ aicî la noî, în ţara Ardealuluî, saŭ în Valahia Chesaricească, saŭ la Veneţiia, saŭ la Cămara Chesarîčască, păn la un cap dă aţă, dăntr'aale lor aflăndusă, noî cu acealea, dă acum înnainte treaabă să nu avem nimic, dă vreame ce ne-am aşăzatu cu dumnealuî po banî gata, za florinţ nemţăştî 52.000, adecă fl. cinzecî şi doaă dă mie, şi, pre lăngă această, să n'avem a ceare dă la dumnealuî să daŭ *(sic)* dobănzăle ceale trecute dă la Cămara Chesarîčască, aşăjderea şi baniî dă la Veneţiia ceî nepuş la Ţeca, care banî i-aŭ fost luat răposata soacră-noastră Măria Sa Doamna Maria Brăncoveanca dă i-aŭ dat la miriia otomanicească, plătind şi alte multe datoriî ale Casăî,— care datoriî trebuia şi acealea ca să iasă dăn Casa brăncovenească. Acum dar, dă vreame ce, dă toată socoteaala şi voia noastră, făcăndu-să între noî acest bun aşăzămăntu cu acest al nostru adevărat zapis dă aşăzămănt la măna dumisale, ca dă acum înnainte ceale ce coprinde într'ănsul să fie neclintite şi nestrămutate dă către noî şi de către tot neamul nostru, înse să nu maî avem nimic a čeare în cătu vor fi odrasle dă dumnealuî nepotul nostru Costandin Brăncoveanul Vel Stolnic, după cum şi luî Dumnezăŭ herbinte mă rog ca să le dea şi să i le sporească. Iar, cănd ar lipsi, atuncea rămănem şi noî clironomî, înpreună cu alţiî, şi dănpreună cu acest al nostru zapisŭ şi alte scrisorî căte am avutu pentru treaba clironomieî, atăta dă la dumnealuî, căt şi dă la răposa[ta] Măriia Sa Doamna, le-am dat toate la măna dumnisale jupănuluî Cărştov Voicul, luănd şi noî dă la dumnealuî sumă dă banî care maî sus s'aŭ pomenitu, adecă în nemţeştî 52.000, şi, după ačasta, oricare dă[n] noî va maî scoate nesca[î] cărţ, orî legate, orî dăzlegate, orî foî, ca să pomenească într'ănsele cătuş dă cătu pentru răndul aceştiî clironomieî care ne-aam aşăzat, la nič-o judecată să nu i să ţie în

samă, ce să să spargă; pentru că aşa ne-am aşăzatu cu dum[nealuĭ] înnaintea multor vreadnice mărturiĭ care să vor iscăli maĭ jos. Şi, pentru maĭ adevărată credinţă, ne-am iscălit maĭ jos, puindu-ne şi peceţele, ca să să crează în tot locul.

Dăn Sibiĭ. Octomvrie 10 dni, l[t] 1735.

N. conte de Ros[e]t.

Adeverez [pecete cu coroană şi scut [şters], sprijinit de doĭ leĭ]; C. Arget[o]ianul adeverezu [pecete cu scut supt coif şi Κωσ. Αρ.], M[i]h[aĭ] Arget[oianul] Post[elnic] [pecete ovală ştearsă]; B. comte de Circoürt [pecete]; Safta, cont[e]s[ă] de Ţircuru, născută conte[să] de Ros[e]t.

Praesentem conventionem praelectam, visis partium contribuentium subscriptionibus et sigillis, requisitus etiam hisce eisdem fidem attribuo sub subscriptione mea et sigillo. Cibinii, 1° 9[bris] 1735.

Petrus Dobra[1].

[Pecete neagră, cu iniţiale împleticite.]

XI.

Învoială în această privinţă între Constantin Brîncoveanu Logofătul şi ceĭlalţĭ moştenitorĭ aĭ luĭ Constantin-Vodă.

Ὁ Οὐγγροβλαχίας Νεόφυτος ἐπιβεβαιοῖ.

Printr'această carte a noastră adăvărăm noĭ, Radul Creţ[ulescu] biv Vel Stolnic i Costandin Creţulescu Vel Spăt[ariŭ] i Toma Creţ[ulescu] Vel Cluč[eriŭ] i Nicolae Creţ[ulescu] biv Vel Med[e]l[nicer] la măna dumnealuĭ văruluĭ nostru, dumnealuĭ Costandin Brăncovean[u] biv Vel Logofăt, pentru că, avăndu noĭ a lua din dobănzile banilor de la Cămara Chesaricească pe an florinţĭ nemţeştĭ 1836 p[1], potr[onicĭ] 5, precum arată şi cartea dumnealuĭ care o aŭ dat la măna

[1] Asupra căruia, v. vol. XI, tabla.

dumneaeĭ răposatiĭ Dumniţa Safta, muma noastră, încă de căndu era dumneaeĭ cu viiaţă, asupra boaliĭ dumneaeĭ, de săntu acum anĭ 6, adecă de la leat 1747, Ghenarie 1 dni, până acum la sfărşătul anuluĭ acestuia, adecă la leat 1752, noĭ nu am maĭ trimis cu cartea aceia a dumnealuĭ ca să ne luom dobănzile banilor în fieştecare an, după suma ce arată maĭ sus (temăndu-ne ca să nu să petreacă acea carte), şi, pănă acum fiind fel de fel de pricinĭ între noĭ, pentru ačastă sumă de banĭ care să coprinde într'aceştĭ 6 anĭ, adecă pănă la începutul anuluĭ 1753, Ghenarie 1 dni, florinţĭ nemţeştĭ 11.019, potr[onicĭ] 30, acum, întrăndu mijlo citor prea-sfinţitul Mitropolit ţărăĭ noastre chir Neofit şi dumnealor veliţiĭ boiarĭ, care maĭ jos să vor iscăli, aŭ luat asupra dumnealuĭ ca să stea nepristan ca să ne vie aceştĭ banĭ ce maĭ sus arată. Însă, scăzăndu-să den toată suma banilor pentru cheltuialile ceale obicinuite ale Cămăriĭ încă zloţ 390, potronicĭ 30, iar ceialalţĭ banĭ toţĭ deplin să vie în măna noastră într'acest fel, făgăduindu-să ca, păn la sfărşătul luniĭ aceştiia a lui Noemvrie, să ne vie dobănda banilor de 2 anĭ, iar pentru aceĭ 4 anĭ păn la sfărşătul luniĭ viitoare a luĭ Ghenarie 1753, ca pănă atuncĭ să ni să înplinească toată suma banilor ce scrie maĭ sus; iar de la acest l[t] 1753 de atuncĭ înnainte să aibă dumnealuĭ a ne dăspărţi partea noastră den partea dumnealuĭ. Însă capetile pe căt ni să va face la suma dobănziĭ aceştiia, adecă la 1836 p[l], potronicĭ 5, şi să le aşeaze pe numele nostru, aducăndu-ne scrisoarea întărită cu iscălitura şi pecetea Cămăriĭ Împărăteştĭ, ca să ştim să ne luom ačastă dobăndă şi sumă la florinţĭ în toţĭ aniĭ, făcăndu-ne desăvărşăt dăspărţire den partea dumnealuĭ. Iar, de carea cumva, trimiţăndu noĭ cu acea carte a dumnealuĭ ca să ne luom ačastă dobăndă a banilor la vremea cea orănduită, s'ar întămpla vre o pricinuire de a nu să da baniĭ întru încunğurarea anuluĭ dentăĭ de la Cămară, să aibă dumnealuĭ a răspunde şi a îndrepta acea pricină. Iar, după ce ne va aduce dumnealuĭ acea carte, şi ne vom lua baniĭ în anul cel de'ntăĭ făr de pricină, atuncĭ să avem a-ĭ da dumnealuĭ o carte

a dumnealuĭ de la leat 7240 [1731-2] şi cartea exofliticon[1] de l[a] leat 1747, ce aŭ făcut-o dumnealuĭ la măna dumneaeĭ răposateĭ mamiĭ, şi la măna noastră, şi dumnealuĭ să ne dea cartea exofliticon a dumneaeĭ răposatiĭ mamiĭ şi a noastră, ce iaste de la acest văleat, dată la măna dumnealuĭ, — făr numaĭ să oprim cartea răposatiĭ Doamniĭ Maricăĭ, moaşiĭ noastre, şi ačastă carte, şi să avem a da la măna dumnealuĭ alt exofliticon, şi dumnealuĭ la măna noastră, de întărirea aşăzămăntuluĭ înpărţeliĭ, — că aşa ne-am aşăzat între noĭ.

Noemvrie 22 dni, l' 1752.

R[a]d[u] Cr[eţulescu] biv Vel Stolnic; *Costandin Br[ăncoveanu]* Vel Spăt[ariŭ]; *Toma Creţ[ulescu]* Vel Cluč[ariŭ]; *Nicolae Creţ[ulescu]* biv Vel Medel[ničariŭ]; *Barbul Văc[ă]r[escu]* biv Vel Ban, mărturie; *I. Ros[e]t* Vel Ban, mart[urie]; *Şt. Văcă[rescu]* Vel Logof[ă]t, mărt[urie].

[Formă corespunzătoare din partea Brîncoveanuluĭ. Nu iscălesc în ea Creţuleştiĭ.]

XII.

Sinet al luĭ Nicolae Brîncoveanu către Toma Creţulescu.

Adev[e]rezu cu scrisoarea mea la măna dum[isal]i tatăĭ Tomiĭ Creţ[ulescu] precum să să ştie că, fiind frate-mieŭ Manolache dator cu zapis t' 1.718, adecă o mie şapte sute optusprezece, dela leat 1767, Iulie 1, cu dobăndă, la pungă pă lună pă t' şapte, m'am rugatu de dumn[ea]luĭ, şi pentru hatăr[ul] mieŭ aŭ priimitu ca să-ĭ plătesc dobănda capetelor de atuncĭ pănă acum, cătu s'aŭ făcut; care dobăndă i-am şi plătitu. Iar, pentru capete, să-ĭ fac zapis[ul] mieŭ de datorie bun, cu soroc păn în treĭ lunĭ. De care şi pentru ačasta aŭ priimitu, şi i-am datu acest zapis al mieŭ de adeverinţă la măna dumn[ea]luĭ pentru t' o mie

[1] De încheiere.

şapte sute optsprezece, ca, la soroc[ul] ce am zis maĭ sus, să aibu a-ĭ da dumn[ea]luĭ bani cu mulţămită, şi m'am aşăzatu cu dum[nea]luĭ să-ĭ daŭ şi dobăndă pă lună căte t[1] cincĭ. Decĭ la numitu soroc atăta capetele cătŭ şi dobănda să aibu a-ĭ da dumisalea, făr de nicĭ-o zăticneaală. Şi pentru adevărată credinţă am întărit acestu zapis cu iscălitura şi pecetea mea, ca să fie de adeverinţă la măna dumisalea. 1769, Fevruarie 10.

Nicolae Brăncoveanu, adeverez.

[Pecete neagră cu coroană şi treĭ scuturĭ — două inimĭ străpunse — şi iniţialele latine C[t.] Bv.]

Gheorghe Bălş (?), Pah[arnic] (?), mărturie.

[V°:] 1769, Avgust 21. 1.718 t[1], căt scrie in zapis, însă capetele, i-am luat prin măna chir Hristiĭ, iar t[1] 100 dobăn[da] aŭ rămas.

I-am luat şi aceştĭ t[1] 100, fiind aič în Braşov, prin măn[a] luĭ Alecsandru Lăm[o]tesc[u], log[o]fet[ul] dum[nea]luĭ, în luna luĭ Iulie 23 dni, 1771.

XIII.

Poruncă a luĭ Manolachi Brîncoveanu către o cîrciumăreasă, pentru vînzare de vin.

[Copie.]

Ţiie, Miro, cărciumăroaso, aicĭ ne înştiinţăm că vinzĭ vinul unora şi altora în pivniţa noastră dăl[a] Tărgovişte, dă lăngă Sfănta Vinerĭ. Ci iată că-ţĭ poruncim, fiindcă acum dăocamdată nu avem vin al nostru ca să punem, am dat ačastă pivniţă dumn[ea]luĭ Săr[da]r[u]luĭ Dimitrache Papazoolu, ca să vănză vinul dumisale, pănă cănd vom pune vinul nostru. Ačasta. 1784, Iunie 18.

Manolache Brăncoveanu.

XV.

Carte domnească pentru scutirea de unele dăjdĭ a luĭ Nicolae Brîncoveanu.

6 April 1793. Alexandru Constandin Muruz-Vodă. Pentru „Nicolae Brăncoveanu Vel Vist[ier], carele, fiind den

famelie domnească şi din cele maĭ cunoscute neamurĭ ale ţăriĭ, cu cuviinţă am socotit a-l înpărtăşă din domneştile noastre milĭ, spre oareşĭcare ajutorŭ al dumisale, maĭ alesŭ pentru silinţa, credinţa şi ostenelile ce aŭ cheltuit după vremĭ, cum şi acum, în vremea Domnii Noastre, spre slujbele ţăriĭ şi săvărşirea înpărăteştilor poruncĭ şi pentru sadacatulŭ celŭ săditŭ în inima dumisale către prea-puternica şi hrănitoarea Înpărăţie, care cu cuviinţă s'aŭ arătatŭ în vremea trecuteĭ răzmiriţe, şi pentru slujba ce aŭ arătat atuncea căndŭ era înpărăteasca ordie la Ruşčuc, şi, printr'ačastă a noastră domnească carte poruncim Casa dumn[ealuĭ] să fie p[u]rurea întru totŭ ertată de toate dăjdiile domneştĭ, de oeritŭ, de văcăritŭ, căndŭ să va întâmpla, de dijmăritŭ şi de vinăričŭ, aşăjderea şi de dăjdiile care după vremĭ, trebuinţă fiind, să aruncă pă veliţi boerĭ, dumn[ea]luĭ să fie slobod şi dă acestea. Asemenea şi pentru trebuinţa şi posluşaniia casiĭ dumisale să aibă a ţinea lude una sută, scutiţĭ de toate dăjdiile Visterii, cărora să li să dea pecetluiturile Domnieĭ Mele, după cum săntŭ şi toţĭ ceilalţĭ scutelnicĭ boereştĭ,— pentru că acest ajutorŭ l-aŭ avutŭ dumnealuĭ şi de la alţĭ d'innaintea noastră trecuţĭ fraţĭ Domnĭ.... 1793, April 6.

[Monogramă cu roşu, iscălitură; pecete din 1793, cu ambele steme şi 'Αλ. Κστ. Μρ. ΒΒ.], Vel Vistier.

[Sus, scrie, pecetluind încă odată, greceşte, Domnul:] 'Επικυροῦμεν διὰ τῆς παρούσης ἡμετέρας αὐθεντικῆς σφραγίδος τὰ ἐν τῷ παρόντι ἡμετέρῳ αὐθεντικῷ χρυσοβούλλῳ ἐν τῇ βτῇ ἡμετέρᾳ ἡγεμονίᾳ τῆς τζάρας Οὐγγροβλαχίας ἐν ἔτει ͵αψϞθῳ, 'Ιουνίου κδτῃ [1].

XV.

Plîngere a Creţuleştilor asupra Brîncovenilor pentru vechea moştenire a luĭ Constantin-Vodă.

Petiţie grecească a Creţuleştilor: Manolachi Banul, Istrate Logofătul, Constantin Logofătul, Raliţa, soţia răposatuluĭ

[1] „Întărim prin cea de faţă domnească pecete a noastră cele cuprinse în acest hrisov domnesc al nostru, în a doua Domnie a noastră în Ţara-Românească, la anul 1799, Iunie 24."

Clucer Iordachi, cu fiiĭ eĭ, pentru procesul lor cu Brîncovenii.

La 20 Mart 1804, Domnul porunceşte Mitropolituluĭ şi boierilor: Dimitrache Ghica Ban, Dumitraşco Racoviţă biv Vel Ban, Costache Ghica biv Vel Ban, „epistatul al Logofeţiilor Marĭ“, Golescul Vel Dvornic de Ţara-de-sus, Constandin Ştirbeiŭ biv Vel Logofăt, Barbu Văcărescul biv Vel Clucer, Dimitrache Fotache, „judecătorul de la Depart[a]mentul de opt“, biv Vel Căminarul Nestor, biv Vel Paharnicul Varlaam, „judecătorul de la depart[a]mentul dă şapte“, să cerceteze. „Pentru care Domniia Mea, nepoftindŭ a vedea pe dumn[ea]lor purtîndu-să în judecată, fiind amîndooă părţile boerĭ marĭ şi judecătorĭ, am zis dum[nea]lor boerilor Brîncovenĭ ca, de ştiŭ că aŭ dum[nea]lor boeri Creţuleştĭ dreptaate la cererea ce fac însuş[ĭ] între dumn[ea]lor şi prin mijlocirea Preasfinţii Sale Mitropolituluĭ, saŭ şi a altor obraze, să găsească troposul învoiriĭ şi al îndreptăriĭ între dumn[ea]lor, ca să nu ajungă treaba în judecată; am văzut însă pă dumn[ea]lor boeriĭ Brîncovenĭ dăpărtîndu-să cu totul şi înpotrivindu-să la cererea dumn[ea]lor boerilor Creţuleştĭ, provalisindu-ne şi cuvîntul paragrafii pentru vremea ce aŭ trecut, şi cu aceasta n'aŭ stătut mijloc dă vre-o învoire a să face între dumn[ea]lor.“ Creţuleştiĭ făcuse cerere şi la întăia Domnie a luĭ Alexandru-Vodă Ipsilant.

[Pecete octogonală cu ambele steme.]

XVI.

Anaforà în acest proces.

8 Maiŭ 1806. Anaforà pentru procesul dintre Creţuleştĭ: Banul Manolache, Logofătul Istrate, Logofătul Costandin şi „Raliţa Creţuleasca, soţiia răposatuluĭ Cluč[a]r Iordache Creţulescu, înpreună cu fii dumnei“, cu Brîncoveniĭ: Banul Niculaie şi Vornicul Grigore, fiul celuĭ d'întăiŭ, pentru moştenirea dela *Ţeca* a luĭ Constantin-Vodă. Se înşiră dovezile Creţuleştilor. „Al treilea carte aŭ arătat a răposatuluĭ Costandin Brîncovean[u] Vel Cluč[e]rŭ cu pecetea dum-

[nea]luĭ, iscăliţĭ mijlocitorĭ: părintele Sidiş Daniil, duhovnicul amăndurora casălor, şi dumn[ea]luĭ Cămăraşul Panait Murezini, la măna răposatiĭ Domniĭ Sădticăĭ Creţuleascăĭ i a coconilor eĭ, verilor dumn[ea]luĭ, în care pomeneşte dă dooă cărţĭ ce s'aŭ zis maĭ sus, cu l[t] 7225 [1717—8], a Doamniĭ Maricăĭ şi cartea dumn[ea]luĭ dă la l[t] 7240 [1731—2], ca pănă la veleat 7255 [1846—7], t[l] 1836 ‡ *(sic)* fiorinţĭ, poturĭ 5, dobăndă pă în (?) partea lor dă la Cămara Chesaricească i-aŭ plătit dum[nea]luĭ cu măna sa la dumn[ea]lor, iar de acumŭ înnainte s'aŭ aşăzat ca cu cartea aĉasta să o iă însuş[ĭ] dumn[ea]lor dă la Cămara Chesaricească, şi cartea aĉasta să fiie desăvărşit exofliticon între dănşi.

Al patrălea carte aŭ arătat a răposatuluĭ Costandin Brăncovean[u] biv Vel Logofăt, cu treĭ mărturiĭ: Barbul Văcărescul Vel Ban, I. Roset Vel Banŭ i Ştefanŭ Văcărescul Velŭ Logofăt, întărită şi dă părintele Neofit Mitropolitul ţări, cu l[t] 1752, Noemvrie 22, la măna dumn[ea]lor verilor dum[nea]luĭ, adică: Rad[u] Creţulescu biv Vel Stolnic i Costandin Creţulescu biv Vel Spătarŭ i Toma Creţ[u]lescu Vel Cluĉ[e]r şi Nicolaie Creţulescu biv Vel Medelniĉ[e]r, pentru că, avănd dum[nea]lor a lua dăn dobănzile banilor dă la Cămara Chesaricească pă anŭ florinţĭ nemţeştĭ 1836 ‡, poturĭ 5, după care să dedese răposatiĭ Domniţĭ Saftiĭ la l[t] 1747, Ghenarie 1,— cu care carte făcea aşăzămănt să-şĭ iă dumn[ea]lor însuşĭ partea dă la Cămara Înpărătească, strică acel aşăzămănt şi să încarcă dumn[ea]luĭ răposatul Costandin Brăncovean[u] Vel Logofăt să le plătească t[l] 11.019 fiorinţĭ nemţeştĭ, poturĭ 30, dobăndă pă 6 anĭ, pă partea dumn[ea]lor, ce n'aŭ luat, adică dă la l[t] 47 păn la 52, scoţănd cheltuelile cele obiĉnuite ale Cămări, zloţĭ 390, poturĭ 30, şi să maĭ încarcă ca partea lor să o aşaze dumn[ea]luĭ pă numele dum[nea]lor la Cămara Înpărătească, aducăndu-le scrisoare întărită cu iscă[li]tura şi pecetea Cămări Înpărăteştĭ, ca să fiie şi să-şĭ iă acestă sumă de florinţĭ în toţĭ anĭ, făcîndu-le dăsăvărşit dăspărţire din partea răposatuluĭ. A cincilea carte aŭ arătat grecească, iscălită Manolache Brăncoveanu, cu pe-

ceatea dum[nea]luĭ, cu l[t] 1768, Avgust 20, în care scriie că, dă vreme ce s'aŭ făcut cărţĭ între dum[nea]luĭ şi între fratele dum[nea]luĭ, Cluč[e]r[ul] Niculaie, ca să-şĭ stăpânească fieşcarele dăntre dum[nea]lor jumătate parte din strămoşăscul capital ce aŭ la Ţeca Bečuluĭ, întru care capital are şi dum[nea]lor boeri Creţ[u]leştĭ parte; însă dum[nea]luĭ Banul Thomiţa, dumnealuĭ Vel Vornic Costandin şi Iordache fečorul Rad[u]luĭ, şi iaŭ dobânda capitaluluĭ, şi, dă vreme că cel maĭ jos iscălit aŭ priimit după înpărţeala cea d'intâĭ a plăti către dum[nea]luĭ Banul Thomiţa dobânda anuluĭ, cum şi către dum[nea]luĭ Iordache jumătate dă bani de acuma, — pentru ačasta dar să făgădueşte cu ačastă carte a-ĭ plăti dum[nea]lor dobânzile, anume după soma ce ese dă la Ţecă; asemenea şi fratele dum[nea]luĭ Cluč[e]r[ul] este îndatorit a plăti dobânda anuluĭ la dum[nea]luĭ Ve- Vor[ni]c Costandin, întreagă, şi jumătate la Iordach[i] Crel ţulescu. Aŭ maĭ arătat dum[nea]lor boeri Creţ[u]leştĭ şi o copiie după un pitac al Mării Sale Domnuluĭ părintele Mării Sale ce scriie la Măriia Ta, în care să coprinde că, pentru ačastă datoriie, după jălbile ce aŭ dat dum[nea]lor boerĭ Creţuleştĭ, s'aŭ întrebat dum[nea]luĭ Banul Niculaie Brăncovean[u], şi nu aŭ tăgăduit, fără numaĭ aŭ zis că acumŭ nu are dă unde să-ĭ răspunză, iar maĭ cu vreme îĭ va plăti şi că, la al doilea Domniie, fiindŭ scurtă, nu s'aŭ făcut nicĭ-o energhiie.

Dum[nea]lor boeri Brăncovenĭ răspund că răposata Maria Doamna aŭ făcut diiată, întru care aminteşte toate câte aŭ făcut în cartea sa ce arată dum[nea]lor boeri Creţuleştĭ, din care rămâne toată ačastă datoriie achiros[1]; care diiată este numai cu pecetea, neavând nicĭ iscălitura Doamniĭ, nicĭ iscălitură dă marturĭ, nicĭ veleat, iar, pentru pitac, răspunde dum[nea]luĭ Banul Manolache Brăncovean[u] că, dă s'aŭ şi întrebat frate-săŭ, dum[nea]luĭ nu are nicĭ-o ştiinţă, şi poate să fi făcut vre o vorbă în cabinet dă datoriia ačasta, numaĭ a răposatuluĭ frăţine-săŭ, necoprinzându-o într'acea

[1] Fără preţ.

vorbă, Banul Manolache nefiind acolò. Al treilea ţidulele plăţii *(sic)* sănt până la l[t] 1772, şi dă atunci sănt anĭ 32, cu care să înplineşte şi trece paragrafiia cea mare, Al patrălea, ačastă dreptate a dumn[ea]lor boerilor Creţuleştĭ era un dar, iar nu o dreptate cu temeiŭ, şi, luăndu-o Înpărăţia cu urgiie, vănzăndu-să Ţeca dă nevoie, şi, luăndu-să baniĭ dă frate-său, s'aŭ dat la miriia, n'aŭ maĭ rămas la casele dum[nea]lor nimic. Şi s'aŭ ştersu acea umbră dă dreptate ce avea maĭ nainte dum[nea]lor boeri Creţ[u]leştĭ.

La acestea răspund dum[nea]lor boeri Creţ[u]leştĭ, întăiŭ că acea carte ce o numesc diiată, neavănd iscălitură, nicĭ marturĭ, nicĭ veleat, numaĭ pă o pecete ce aŭ rămas în măna clironomilor, nu are nicĭ-o putere şi chiros [καιρός, prilej], căcĭ, dă ar fi avut vre-un chiros, putea dum[nea]lor boerĭ Brăncovenĭ să o arate dă atuncĭ, fiind în casile dum[nea]lor, iar nu tocmaĭ acum; ci datoriia ačasta ce o pretendirisesc dum[nea]lor din ţara asta, aşazămăntul clironomuluĭ răposatuluĭ Costandin Brăncov[eanu], carele aŭ fost şi în vărstă, şi boerŭ mare, fără dă nicĭ-o judecată, nicĭ silă, ci dă bună voia dumisale s'aŭ dat platnic cu atătea cărţĭ, şi aŭ şi plătit, şi clironomiĭ dum[nea]luĭ asemenea s'aŭ dat platnicĭ, şi aŭ plătit dăn dobăndă; cum pot scăpa dar dăn datoriie făr de nicĭ-un sinet? Al doilea, la pitacŭ: Răspunde dum[nea]lor boeri Creţuleştĭ că zisa unuĭ Domn că, după jalba dum[nea]lor boerilor Creţ[u]leştĭ, s'aŭ întrebat dum[nea]luĭ Banul Nicolaie Brăncovean[u], şi n'aŭ tăgăduit datoriia, este dovadă dăplină, şi nu maĭ încape căt dă puţină împotrivire. La al treilea, răspunde că paragrafiia nu să începe dă la ţidulele dă plată, ci dă la pornirea jălbiĭ, din care nu să înplineşte aniĭ dă paragrafiia cea mare, — sănt dar datorĭ dum[nea]lor a plăti capetele şi dobănda după cum să aşternu în dosul anaforaliĭ. La al patrulea, răspunde că nu are nicĭ-o urgiie asupra dum[nea]lor boerilor Brăncovenĭ, ci pricina aŭ fost între Cozlicean[u] şi între dum[nea]lor boeri Brăncovenĭ pentru un zapis plaston [plastografiat], care zapis, rămăind moştenire la miriie, s'aŭ cerut baniĭ, iar nu

urgiie dă altă pricină, şi nici banii Ţecăi nu i-aŭ luat numai dum[nea]luĭ Banul Niculaie Brănc[o]v[eanu], că nu putea să-ĭ ià, căcĭ Nemţi, unde sănt doĭ creditori, nu plătesc la unul, ci plătesc la amăndoĭ cu bune dovezĭ, maĭ ales la Cămara Înpărătească. [Boierii hotăresc a se plăti. Nu se primeşte *paragrafia*, şi, pentru că „pricina este cunoscută ca deplinŭ"; citate „cărţile împărăteştĭ", cartea 68, titlurile 14 şi 15, în greceşte.]

[Socoteală:] 61.216 t[l], 80 banĭ, sănt capetele ce aŭ fost în ţeară.

58.768 t[l] — dobănda în 32 anĭ, dă la l[t] 1772 pănă la l[t] 1804, pă anĭ căte t[l] 1836.60, pe t[l] 3, pă an la sută.

[Iscălesc:] Ὁ Οὐγγροβλαχίας Δοσίθεος. Iosif Argeş. . . . Buz[ăŭ], Dim[itrie] Ban. [Două iscăliturĭ neînţelese.] R[adu] G[olescu] biv Vel Vor[ni]c, Vel Logt., Bar[bu] Văc[ărescu], biv Vornic. Διμήτριος Κλουτζέρης. D. Varlam (?),

TABLA NUMELOR[1].

A.

B.

[1] N. B. Nu se cuprinde Prefaţa.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

K.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

V.

W.

Z.

TABLA LUCRURILOR

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

V.

Z.

ONOMASTIC

N. B. Nume mai multe se află strînse la un loc pe pp. 46-7, 86-7 (90) 87 (91), 92-3 (97), 97 u. (105), 122 u. (124), 127 u. (130), 167 (178), 187 (1), 206 (8), 238-40 (3), 254 (16), 307 (45), 311-2 (53), 312 (55), 320, 322-3, 324 (1).

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

J.

L.

M.

N.

O.

P.

V.

Z.

LEXIC.

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

H.

I.

L.

M.

N.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

V.

Z.

ERATĂ ŞI LĂMURIRĬ.

Pp. 11-2, n[1] VII. În original titlul Brîncoveanuluĭ e în slavoneşte. Afară de deosebirĭ de ortografie, notăm acestelalte îndreptărĭ: p. 11, rîndul 9 de sus, „luom noĭ", pentru „luăm şi"; rîndul 18 de sus: „să vă fie", e pentru: „să fie". P. 12, rîndul 12 de sus: „ce iaste, ce nu e", pentru „ce este"; rîndul 20 de sus: „atîta" pentru „atîte"; rîndul 23 de sus: „Sopotul" pentru „Socetul".

Pp. 44-5. A se schimba între ele titlurile n[lor] XXXVI-VII.

P. 44, n XLI e al protopopieĭ de Argeş.

P. 70, rîndul 5 de jos, ceteşte: „altele", pentru „actele".

P. 77, n[1] LXXVII e privitor la protopopia de Argeş.

P. 141, rîndul 2 de sus: „Genuneniĭ", pentru „Genunecăĭ".

P. 300, n° XXX, rîndul 3 de la titlu: „gehen", pentru „geben".

De acelaşĭ autor sînt încă în librărie:

	Lei
Studiĭ şi documente cu privire la istoria Romînilor, XII	4.—
» » » » » » » » XIII	3.50
Braşovul şi Romînii.	6.—
Neamul romănesc în Bucovina	2.50
Neamul romănesc în Basarabia	2 50
Neamul romănesc în Ardeal şi Ţara Ungurească, 2 vol.	5.—
Inscripţiĭ din bisericile Romăniei, I.	5.—
Istoria luĭ Mihaĭ Viteazul pentru poporul romănesc	1 —
Geschichte des rumänischen Volkes, 2 vol.	25 —
The byzantine empire	1.20
Prin Bulgaria la Constantinopol	2 50